བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་། ༧༨

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་
རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ།

སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་མཛད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་
རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ།

སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་མཛད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

© Institute of Tibetan Classics, 2013
All rights reserved.

Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་། ༢༩

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ།

མཛད་པ་པོ། སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི། (༡༦༥༤-༡༧༡༨)

བརྗོད་བྱ། བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་ལྷོ་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།

Series title: bod kyi gtsug lag gces btus, vol.29
Series Editor: Thupten Jinpa, PhD

Volume title: *rtsis kyi man ngag nyin byed snang ba'i rnam 'grel gser gyi shing rta*

Author: Lochen Dharma Shri

1. Tibetan Astro-sciences - Kalachakra Astronomy - Calendrical systems - Astrology
2. Phug pa lhun grub rgya mtsho - mkhas grub nor bzang rgya mtsho - sde srid sangs rgyas rgya mtsho - smin gling lo chen - Cha har dge bshes

ISBN 978-81-89165-29-1

Printed at Archana, New Delhi, India
www.archanapress.com

THE DALAI LAMA

༄༅། །བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བགྲལ་བའི་སྔོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དར་འཕེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལས་སྔོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱུ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རེ་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སུའང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྱབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྲུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ཞོལ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁུ་ནུ། སྤི་ཏི་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྷ་གྲུབ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སླད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་རིག་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྔར་ལྷག་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེ་ན་༧མོན་གྲི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ཕྲེང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཞུས་དག་ངེས་འདྲོངས་སོང་བ་དེང་རབས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་ནས་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གྱི་བསྟི་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་བལྟ་ཆོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་བློ་གསར་གཞོན་ནུ་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་སྨོན་བཅས། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབོད་པ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྕགས་རྟ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧
༡༠

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༠ བཟང་པོ་ལ།

༄ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཉིས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་ཆ་ཚང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུ་ན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་སྦྲི་རི་ཧེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey ལྕམ་སྐུ་ཁོ་ནི་ཧེར་ཤེ Connie Hershey ཧེར་ཤེའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་དགེ་རྩ་ The Hershey Family Foundation བཅས་ནས་སྦྱར་བར་དད་གཏོང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཚེ་ལྷག་དོན་ལྡན་ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་གླེང་བརྗོད།

ད་ལམ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པའི་པོད་ཕྲེང་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་པོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་བློ་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཆོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ཕབ་སྒྱུར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་པོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀུང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྣེ་ཆེའི་གཙུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སླེབས་ཏེ་སྐྱེ་རྒུ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྲིད་སྙམ།

པོད་ཕྲེང་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུ་ཚུལ་ནི། རྩ་བ་ཁོ་བོ་ཕྱུབ་བསྟན་སྦྱིན་པས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་ཤས་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་ཇི་བཀོད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞི་མ་བཀོད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་༧སྐྱོ་ནོར་གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་བླ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་སྟོན་གྱི་གསུང་སྒྲོལ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་ལྷ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སྲོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྟོད་ཆའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་འདིའི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་དབང་ཚད་ལྡན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གནད་ཆེ་བ་ཁག་མང་ཙམ་ཞིག་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་གཅེས་བཏུས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་བོན་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་སྟོན་པའི་གླེགས་བམ་ཁག དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོར། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ

ལེགས་བཤད་ལྷུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་སྣ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་གྱི་གཞུང་། སྐར་སྒྲོལ་གྱི་རྩིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཆེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་སྙིང་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་བཅས་སྣེ་ཚན་འདི་ཆ་ཚང་བོད་གྲངས་སོ་གཉིས་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཞུ་སྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུ་སྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་གློག་ཀླད་ནང་འཇུག་དུས་མ་དཔེ་བོད་དཔར་སྙིང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཨུ་རྒྱུགས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བཟུང་ས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་ངེས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་མཆན་ཐོ་བཀོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་གཤམ་དུ་མཆན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཆན་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཙང་ངེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གློག་པ་པོ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བ་དེའི་སྐད་ལྷུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལྷུང་འདྲེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱུག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན། བོད་ཨང་གྲངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྲེང་གི་ཨང་གྲངས་བཅས་གསལ་པོ་བཀོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན་ཞེས་པའི་ནང་བཏུག་ཡོད། དཔེ་རིབ་གློག་སྐབས་གཞུང་གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སླ་བ་དང་། ཕྱུག་དཔེ་གཟིགས་བདེ་པོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེབ་ཀྱི་དབུར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཚན་པ་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་ཁག་གང་ཡིན་བཀོད་པ་མ་ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་རིབ་སྒྲིག་ལུགས་ལྟར་དུམ་བུ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྔ་ཕྱིའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་པོ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཀོལ་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རྩ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་རིམ་ཙམ་འགྲེལ་བརྗོད་སོགས་གསལ་བའི་སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་སྔ་ཕྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་ཤེས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་ནུས་ཞུ་ཞུལ་ཡང་ད་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཚམས་སྔ་ཕྱི་ཕྱི་ཚུལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འཁྲུལ་གྱུར་ཡོད་ངེས་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོ་ཞུ་སྒྲིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་འབྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ཕྲེང་འདི་ནང་ངེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ངེས་པས། མང་ཐོས་མཁས་པའི་མདུན་སར་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་བོད་ཕྲེང་འདིར་བོད་གྲངས་གསར་པ་བསྣོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྨན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷུག་སྟོལ་ཡོང་བ

ཞེས་རི་བསླུ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་སྐྲུན་རིམ་པས་ཞུབའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག ང་ཚོར་ཕྱ་རྣཱ་ཊ་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཌི་བཀྲམ་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྣམས་ལྷུག་པར་དཔྱད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་གློག་ཀླད་ནང་འཇུག་རྒྱུའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ། གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཞུ་སྒྲིག་གཙོས་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲའི་རིགས་རྣམས་དེབ་སོ་སའི་ཆེད་བཀོད་ཞུ་སྒྲིག་པས་གནང་ཐོག་ལོ་བོ་ཐུབ་བསྟན་སྤྲིན་པས་ཀུང་ཡུང་རྙེད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཤེས་འཚོལ་ཞིབ་རོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེ་ཁག་རྣམས་དེང་རབས་དང་མཐུན་པར་གཞུང་མཚམས་འབྱེད་རྒྱུ་དང་སྐབས་འབབ་འགོ་བརྗོད་འགོད་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་འགན་བླངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཐེངས་སུ་ཕྱི་གཉིས་གློག་སྐྱེ་ཞུདག་ཕྲ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད། ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོས་བཀོད་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཆན་རྣམས་དང་། དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་ཐ་མའི་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཆན་ཁ་བསྐོན་རྣམས་མ་ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འཁོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུམའི་འགན་བློ་བཟང་ཆོས་དར་ནས་གནང་བ་བཅས། ཚང་མར་ཕྱག་ས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུའི་སྔོན་འགྲོའི་གླེང་བརྗོད་ཀྱི་རྩོལ་དུ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་གླང་རི་བ་ལྷ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྤྲིན་པས་བྲི་ཆོས་ལ།། །།

དཀར་ཆག

སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད། xi

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། xxix

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ།

སྐབས་དང་པོ། རྩིས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་བཤད་པ། 3

སྐབས་གཉིས་པ། མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། 17

སྐབས་གསུམ་པ། བསྡུན་རྩིས་བཤད་པ། 47

སྐབས་བཞི་པ། རྩིས་འཕྲོ་བཤད་པ། 91

སྐབས་ལྔ་པ། བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ། 103

སྐབས་དྲུག་པ། གྲུབ་མཐའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ། 122

སྐབས་བདུན་པ། བྱེད་པ་ལ་ལོ་འཕོ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 134

སྐབས་བརྒྱད་པ། སྒྲ་གཅན་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། 141

སྐབས་དགུ་པ། ཉིན་ཞག་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྔ་བཤད་པ། 143

སྐབས་བཅུ་པ། ཚེས་ཞག་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྔ་བཤད་པ། 157

སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ། དུ་བ་འཆར་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 162

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ། ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲ་གཅན་འཛུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 170

སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་གོ་ལ་བཤད་པ། 181

སྐབས་བཅུ་བཞི་པ། དུས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། 208

སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ། དུས་སྦྱོར་བཤད་པ། 221

སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲིག་ཚུལ་བཤད་པ། 231

སྐབས་བཅུ་བདུན་པ། ཞག་གསུམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། 236

སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པ། དུས་བཞིའི་ཐར་ངེས་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 252
སྐབས་བཅུ་དགུ་པ། སྐར་ཡང་ངེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ། 255
སྐབས་ཉི་ཤུ་པ། རྟུ་བ་ཡར་ལོག་བཤད་པ། 257
སྐབས་ཉེར་གཅིག་པ། རེའུ་མིག་སྒྲིལ་བའི་ཁ་བྱང་བཤད་པ། 258
སྐབས་ཉེར་གཉིས་པ། མགྱོགས་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་ཐུ་སྦྱོར་དགྲོལ་བཤད་པ། 261
སྐབས་ཉེར་གསུམ་པ། རྩིས་འབྲས་ངོ་ལོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 277

ལྷན་ཐབས།

༡ འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི 305
༢ འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཀེག་བརྟག་པ་མན་ངག་དོན་བསྡུས། ཆ་ཧྲར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། 331
༣ དབྱངས་འཆར་ལས་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན།
ཆ་ཧྲར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། 351
ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན། 367
ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་གཞུང་། 393
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཙལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག 399

སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད།

༄ ཨོཾ་སྭསྟི། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་མེད། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐུ། །དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་བརྗོད་དེ་བླ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སླར་ཡང་མཆོད་པར་བརྗོད་དེ། གང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། འཛམ་གླིང་ས་ཡི་རྩེ་མོར་འབོད་པ་གངས་ལྗོངས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ། དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ནས་སྐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱངས་པའི་ནང་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ར་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་ནང་དོན་རིག་པ་གཙོས་རིག་ཚན་དུ་མ་བསྒྱུར་ཏེ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྟོད་བཙུད་གཉིས་ལ་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེན་ཐེབས་པ་བྱུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱ་གར་ནང་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སོགས་གྲངས་སྲོལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། བོད་ལ་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་དུས་ནས་དར་བའི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར། རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་ལ་མཚོན་ན་འང་། སྐར་རྩིས་ནི་བོད་དུ་མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་འཕེལ་ནས་རིམ་པར་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རིག་གནས་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྒོ་ཚུགས་སྐབས་ནས་དར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རྗེས་གྲུབ་ཚད་མས་རྟོགས་ཐུབ། དུས་དེ་ནས་ཐོག་མར་ཉིན་མཚན་དབྱེ་འབྱེད། དེ་ནས་ཉིན་པར་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོའི་རྣམ་གཞག དེ་ནས་མཚན་མོ་ཟླ་བའི་འཕེལ་རིམ། ཟླ་བའི་གྲངས་འདྲེན། ལོ་ལ་དབྱར་དགུན་ཉི་ལྡོག སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་ཆ་མཉམ། ཉི་ཟླ་གྲིབ་ཚུལ་ལ་སོགས་རིམ་པར་དར་ཁྱབ་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་ལ་དེད་ནས་ཕྱིར་སློག་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་འདི་ཡང་། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་དུས་སུ་བོད་མི་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་སྐར་ཤེས་རྩིས་མཁན་ཞེས་དུས་དེ་དུས་ནས་ཡེ་མཁྱེན་ནམ་དུས་ཤེས་པ། རྩིས་མཁན་ཡོད་པར་གསལ། བོད་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པར་བརྟེན་རིག་པའི་གནས་བཅུ་པོ་གང་གི་ནང་དུ་བགྲངས་མིན་རྟོག་གླེང་མང་དག་ཅིག་བྱུང་ཡོད། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མ་བྱོན་སྔོན་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བཅུ་ཞེས་པ་བགྲང་སྐབས་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲངས་ཏེ་དོན་དུ་རིག་གནས་དགུ་ལས་བགྲངས་ཀྱིས་མེད། ཕྱིས་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་ནང་ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་བཞིན་ལོགས་སུ་བགྲངས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་དཔལ་སྣང་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་

དམ་པ་དུ་མས་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་དེ་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གནས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཙན་དབང་འོག་ཉམས་རྒུད་དུ་མ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་ལ་མཚོན་ན། ཉམས་རྒུད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་བྱུང་བའི་རིག་ཚན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་བོད་དུ་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རིག་གནས་ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་པའི་ནང་ནས་སྔ་བའི་གྲས་ཞིག་ཡིན་པ་དཔེར་ན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བཻ་དཀར་ནང་། བོད་ཡུལ་མུན་པའི་གླིང་འདིར་ནི། །གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དུས་ཉིད་ནས། །གཙུག་ལག་ཕེབས་པའི་དབུ་བརྙེས་ཀྱང་། །ཡི་གེ་མེད་པས་ཀུན་མ་དར། །ཞེས་པ་ལས་རྟོགས་ནུས། བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་འདི་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་ནས་འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འགའ་ཞིག་བསྒྱུར་བ་དང་ལྷན་དུ་ས་དཔྱད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱང་ཕེབས་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་པར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དང་། ས་དཔྱད་ཀྱི་རྩིས། དབྱངས་འཆར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཕབ་བསྒྱུར་གནང་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཡོད།

རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདིའི་ནང་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། སྐར་རྩིས་ལྟར་ན། བར་སྣང་ཁམས་སུ་འཕྱོ་ཞིང་རྒྱུ་བའི་གཟའ་དང་ཉེ་བའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོས་ཕྱོགས་དང་། དེ་རྣམས་སྐར་ཁྱིམ་གང་དུ་ཚོགས་མིན། དེ་དག་གི་ཉིན་རེའི་འགྲོས་ཁ་ལ་སོགས་བརྩིས་ཏེ་མཐར་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་ལོ་ཐོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་ཏེ་གཙོ་བོ་ཞིང་པ་རྣམས་ལ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ས་ཞིང་རྨོ་བརྐོ་དང་། འདེབས་དུས། ཡུར་མ། ལུད་གཏོར། བཙས་མ་ཧྲ་དུས་རྣམས་དུས་ཡུན་གང་གི་ནང་དུ་བྱ་དགོས་མིན། དེ་བཞིན་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་དབྱར་དགུན་ཆར་ཆུ་དང་། ཁ་བ་འབབ་དུས་དང་བསྟུན་ནས་གནས་ཡུལ་སྤོ་འཕོ་བྱ་དུས་སྟབས་ཚུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ལོ་རེའི་དབྱར་གནས་དང་། ཡར་མར་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ཚིགས། སྒྲུབ་མཆོད་ཁག ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་། མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ཁག་གི་འཁྲུངས་སྐར་དང་། དགོངས་རྫོགས། དེ་བཞིན་མཛད་ཆེན་ཁག་གི་དུས་ཚིགས་ལ་སོགས་དུས་ཡུན་འཛལ་ཏེ་སྔོན་ཚུད་ནས་ལུང་བསྟན་བྱ་བའི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན།

འབྱུང་རྩིས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་མཧཱ་གསེར་གྱི་རུས་སྦལ་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་མདངས་རྣམས་ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་དང་བཅས་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་སོ་སྐྱེའི་གང་ཟག་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་གདན་ལ་ཕབ་ཏེ་ཁམས་དང་། ལོ། སྨེ་བ། སྤར་ཁ། ཟླ་བ། ཞག དུས་ཚོད། གཟའ། སྐར་མ། དར་རྒུད་དང་བཅས་པའི་བརྩི་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་ནས་རྟོགས་པར་སླ་བའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ཚུལ་དུ་

དུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། འོག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ཏེ་ནག་པའི་ཉ་ལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་རྗེས་བསྡུགས་སྟེབ་སྦྱོར་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་དུ་ལུང་དྲངས་ཏེ། སྟོན་པའི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཚུལ་རབ་བསྟན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ལ་བཞེས་པའི་དུས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་སྐོར་གསུངས་པ་དང་ལྷན་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུའང་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་དཔལ་ལྡན་ཞུག་པའི་བཞེད་གཞུང་ལྟར་ན་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྣང་།

དེའི་རྗེས་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་ཤམ་བྷ་ལའི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ལོ་ངོ་གསུམ་ཙམ་རིང་ཆོས་ཁྲི་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ཐམ་པ་བརྩམས། ཕྱིས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་པོས་ཆོས་ཁྲི་བསྐྱངས་མཐར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་དུ་ཟིན་པ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཀུ་ལི་ཀ་མཉྫུ་ཀཱིརྟིའམ་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་སེར་སྐྱ་དང་། ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་པོ་རིགས་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐུར་བས་རིགས་ལྡན་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་གསོལ། ཁོང་གིས་དུས་འཁོར་བསྡུས་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་མཛད། ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༡༧༥ དེ་རྗེས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཀུ་ལི་ཀ་པུཎྜ་རཱི་ཀའམ་རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོས་བསྡུས་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་མཛད། ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༧༨ དེང་གི་ཆར་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དུས་འཁོར་བསྡུས་འགྲེལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ཤམ་བྷ་ལ་ནས་མི་ཡུལ་ལམ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་མཁན་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཙི་ལུ་པཎ་ཆེན་ནམ་དུས་ཞབས་པ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན། བོད་དུ་པཎྜི་ཏ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་བོ་དྷི་དང་། གྱི་ཇོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱིས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོ་སྟོད་ ༡༠༢༧ དུ་བསྒྱུར་ཏེ་དབང་བཤད་མན་ངག་གི་སྲོལ་བཏོད། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས་དབང་མདོར་བསྟན་ཙམ་ལས་བོད་ལ་བསྒྱུར་མེད། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དུས་འཁོར་གདན་འདྲེན་མཛད་མཁན་ནི་འབྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཡིན་པར་བཞེད།

བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་རྗེས་སུའང་དུས་འཁོར་འདི་ཉིད་ཁ་ཆེ་དང་། སྨྲ་སྨྱེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་སྐོར་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་དགོས་པ་དུ་མར་གཟིགས་དེ་རྩོད་རྟོག་དུ་མ་བྱུང་བ

དང་། དེ་ནས་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་པ་ཐོག་མར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་སྣང་བ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་པ་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱན། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་པ་རྡོ་རྗེ་ཉི་མའི་སྣང་བ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་དཀའ་འགྲེལ་དང་། དོན་འགྲེལ། མཆན་འགྲེལ་སོགས་དུ་མ་མཛད་དེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་འགྲེལ་པ་མང་ཤོས་བཞུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ལ་མཚོན་ནའང་། བོད་ཡུལ་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ། རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དམ་པ་གཅིག་ནས་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སྲོལ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། ཁྲོམ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ལས་མཆེད་པ་གྱི་རྫོའི་ལུགས་དང་། རྭ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་བལ་པོའི་པཎྜི་ཏ་སམནྟ་ཤྲཱི་ལས་རྒྱུད་འགྲེལ་གསན་བསྒྱུར་གྱིས་རྭ་ཡེ་ཤེས་སེངྒེ་སོགས་ལས་མཆེད་པ་ལས་རྭ་བའི་ལུགས། ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་སོ་མ་ནཱ་ཐའམ་ཟླ་བའི་མགོན་པོ་ལས་གསན་ཏེ་རིམ་པར་སྙོམ་པ་དཀོན་མཆོག་སྲུང་དང་། སྒྲོ་སྟོན་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་འབྲོ་བའི་ལུགས། ཙ་མི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་ཞབས་པ་ལས་གསན་ཏེ་སྦུ་ལོ་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཙ་མི་ལུགས་དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ལས་མཆེད་པ་ལ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་ཆག་དགྲ་བཅོམ་དང་། དཔྱལ་ཆོས་བཟང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སོགས་ལས་མཆེད་པ་ལ་ས་ལུགས། པཎ་ཆེན་བི་བྷཱུ་ཏི་ཙནྡྲ་ལས་མཆེད་པ་ལ་ཤ་ཝ་རི་དབང་ཕྱུག་གི་མན་ངག་དང་བདུན་དུ་བཞེད། དེ་དག་ལས་རྭ་འབྲོ་ཆག་གསུམ། ཙ་མི་དང་ཤ་ཝ་རི་པའི་ལུགས་བཅས་ལ་དབང་བཤད་མན་ངག་གི་བཀའ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བར་བཞུགས། དེ་བཞིན་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་བཀའ་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི། བཤད་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་མཐར་ཐུག་རྭ་པའི་ལུགས། སྒྲུབ་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་མཐར་ཐུག་འབྲོ་པའི་ལུགས་ཞེས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་གཉིས་པོ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་ལ་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་བབས་པ་དང་རྒྱུད་འགྲེལ་བརྟམས་ཏེ་རྒྱུད་བཤད་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱི་སྙེ་བོད་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་དར་ཁྱབ་བྱུང་།

དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་འདི་ནི་ལེའུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ལེའུ་དང་པོས་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་འབྲེལ་གཟའ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཚང་གི་འགྲོས་ལོངས་རྣམས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་དང་། ལེའུ་གཉིས་པས་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ནང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རྩ་ཡི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་དང་། ལེའུ

བཀོད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་ཁྲོད་དུ་བསྟུད་མར་འབྱུང་བཞིན་པ་ཕན་ཚུན་མ་བྲུ་དགྲ་གྲོགས་རང་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་བ་ལྟ་ཡིས་ལམ་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཀྱི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་བདེ་སྡུག་གི་རྣམ་གཞག་ལུང་བསྟན་བྱ་བའི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་ས་དཔྱད་ནི། གཞུང་གི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་གསོན་པའི་གནས་གཞི་དང་གཤིན་པོའི་དུར་ས་གཉིས་ཡིན། གསོན་པོའི་ས་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་བཞུགས་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དགེ་འདུན་འདུ་བའི་ཚོགས་སྡེ། ས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་། རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་དབེན་གནས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ། ས་ཞིང་འདེབས་ལས། དབྱར་དགུན་གནས་སྤོ་འབྲོག་པ། རི་ལུང་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད། གཤིན་པོའི་དུར་ས་ལྟ་བུར་མཆོན་ནའང་། ཤིང་དུར་དང་། མེ་དུར། ས་དུར། ཀླུགས་དུར། ཆུ་དུར་བཅས་ལྟ་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པའི་ཚོ་ག་ཞིག་ཡིན།

དབྱངས་འཆར་ནི། གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་ཁྲང་པ་བརྒྱ་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔར་བགོས་ཏེ་ཁྲང་པ་རེ་རེའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་མིང་རེ་རེར་བཏགས་ཏེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟགས་ཏེ་བདེ་སྡུག་ལུང་བསྟན། དབྱངས་གསལ་འཆར་བ་དང་ནུབ་པ་གཙོ་བོ་བསྟན་ཏེ་བརྟག་ཐབས་དབྱངས་འཆར་ཞེས་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྒྱི་ལ་བཏགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཚེས་དང་དབྱངས་གསལ་རྣམས་འཆར་ཚུལ། དབྱངས་འཆར་གཟའ་དགུའི་ཚེ་རྟེན་ས་ལ་སོགས་ནང་ཚན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་མི་ཚེ་གཅིག་གི་བྱ་གཞག་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་གཞུང་འདིའི་ལམ་ནས་ལུང་བསྟན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

སྐར་རྩིས།

སྐར་རྩིས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ནི། འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཏེ་སྔོན་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་དུས་སུ་ཡུལ་དེར་མུ་གེས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་སློང་མཐུ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་མུ་གེས་འཇིགས་པ་སེལ་བའི་སླད་དུ་ཉིན་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སར་འབྲས་སོ་བའི་ཆར་ཕབ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་ཚིམས་ཏེ་འབྲས་ལྷག་ཛུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྤུས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སྤུངས་ཞེས་མིང་གིས་བསྙད་དོ། །གནས་དེར་བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་འོད་དང་བཙུན་མོ་ལྷ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྲས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་གཙོས་ཡུལ་ཁྲན་གོ་དྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ

གསུམ་པས་དབང་དང་། ལེའུ་བཞི་པས་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་གཞན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ཏེ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྐར་རྩིས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཁྲུལ་སེལ། ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ཁ་སྐོང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལས་རྩིས་འཕྲོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལས་གཟའ་རྣམས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷན་ཐབས་བློ་གསལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལས་རྩིས་ལ་ལོག་རྟོག་ཀུན་སེལ་སྒྲོན་མ། དེ་བཞིན་གཟའ་ཉིའི་སྤྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ། ས་བུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱར་དགུན་ཉི་ལྡོག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ། ཉི་ཤུ་བཅོ་ལྔ་འཆར་བའི་ས་ཆ་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པ། དུས་བཞི་གཡས་སྐོར་དག་པའི་ཡི་གེ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ལྷན་ཐབས་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་གཅིག་གིས་འབྱེད་པ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ཚིག་དོན་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཟིན་བྲིས། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། བྱེད་པ་དང་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྩིས་ལ་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ། མཚུར་བུ་འཇམ་དབྱངས་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཚུར་རྩིས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་རྩིས་རིག་དགོངས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་ཏེ་བཻ་དཀར་མ་བུ་དང་གཡའ་སེལ། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ། ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྩིས་གཞུང་། རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་སྙིང་ནོར་སོགས་ཆོས་ཚན་སོ་གསུམ་ཙམ་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་པོད་ཏ་པར་བཞུགས། དེ་བཞིན་ཆ་ཧར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཀེག་བརྟག་པ་མན་ངག་དོན་བསྡུས་དང་། དབྱངས་འཆར་གྱི་བརྟག་པ་འགག་ཞིག་བཤད་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་གཉིས་གཞུང་འདིའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྷ་བསྟུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བཀྲ་ཤིས་ཆར་འབེབས་སོགས་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཚན་བཅུ་ བཞི་ལྷག་ཙམ་བཞུགས། ཕུག་མཛོད་བྱམས་པ་གསུང་རབ་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་སྙིང་ཐིག རིགས་ལྡན་མཆོད་པའི་འོད་སྣང་། ཕྱིས་སུ་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་གིས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གོ་དོན་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤད་པ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས། དུས་འཁོར་བ་གོ་ འཛོ་ཆེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྡེའུ་མིག་ཉེར་མཁོའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་མན་ངག་རྒྱུད་དོན་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་བསྡུས་པའི་ཟླ་ཟེར། ཨ་ཁུ་བསམ་གྲུབ་ཀྱིས་སྐར་རྩིས་ཀུན་བཏུས་དང་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས། བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་ནས་ཕྱོགས་

བསྒྲིགས་བགྱིས་པ་རྩིས་རིག་ཀུན་བཏུས་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་མཛད་པའི་རྩིས་གཞུང་དུ་མ་བཞུགས་ཡོད། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ལོ་གྲངས་དྲུ་ག་རྩུའི་མཚམས་ལ་རྩིས་འགོ་རེ་རེ་སྒྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་རྣམས་ལས་མཆོག་དང་ཡང་རྩེར་འགྱུར་པ་ནི་ལོ་ཆེན་དྷརྨཤྲཱིའི་གཞུང་གཉིས་པོ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་སྐར་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཞེད་པ་དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་ནས་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུ་འགོ་ཚུགས་ཡོད་ནའང་། སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཐད་དེ་ཙམ་བསྒྱུར་ཕབ་ཞུས་པ་མེད། རྒྱ་རྩིས་སུ་གྲགས་པ་དོན་ལ་རྒྱ་ནག་གི་སྐར་རྩིས་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། ནུབ་ཕྱོགས་སྐར་རྩིས་ནས་དུས་བསྟུན་ཕབ་བསྒྱུར་སྟོན་ཏེ་འགྱུར་འགྲོས་མགྱོགས་མྱུར་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་དེ་ཙམ་ཕབ་བསྒྱུར་དང་དར་ཁྱབ་གནང་མེད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་དར་བའི་སྐར་རྩིས་ནང་མེད་པའི་དབུ་གས་སྣང་ཁྲིམ་སླེབས། བཀའ་ཡི་ས་གླང་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་བོད་དུ་སྒྱུར་སྟོན་བྱས་ཡོད། བཀའ་ཡི་ས་གླང་ཆེན་མོ་ལྷ་བུར་མཆོན་ན་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་ནས་དར་སྐབས་ཕྱིས་སུ་དར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་རྩིས་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་བལ་པོའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་རྩིས་རིག་ཀརའི་རོ་མྱང་ལྷ་བུའི་རྩིས་སོགས་རྩིས་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པར་བོད་ལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སུ་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱིས་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཇི་ལ་གྱིས་དྲིལ་ནས་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ལོ་ཐོ་ལ་གཟིགས་ཏེ་ལེགས་ཆའི་སྙིང་པོར་བསྡུས་ཤིང་། སྲོལ་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་དུས་ཚིགས་ཁག་དང་སྦྱར་ཏེ་སྐར་ནག་དབྱངས་གསུམ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཐོ་ཐོག་མར་འདོན་སྤེལ་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པར་མཚུར་ཕུའི་ལོ་ཐོ་མཛད་སྲོལ་བཏོད་པ་ནས་ལོ་ཐོ་དར་ཁྱབ་ཅི་ཆེ་བྱུང་། དེང་གི་དུས་སུ་བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་དང་། བཞུགས་སྐར་དྷརྨཤཱལའི་སྨན་རྩིས་ཁང་ནས་ཀྱང་ཕུག་ལུགས་ལོ་ཐོ། དཔལ་སྤྲུངས་གདན་ས་ཤེས་རབ་གླིང་ནས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ལུགས་ལོ་ཐོ། འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ཁུ་ནུའི་ཡུལ་གྱི་སྨན་མཆེད་གཉིས་ནས་སྤར་འདེབས་གནང་བཞིན་པའི་ཁུ་ནུའི་ལོ་ཐོ་ཞེས་པ་དོན་དུ་ཕུག་ལུགས་ལོ་ཐོ་ཡིན། ལོ་ཤས་སྔོན་འདི་ག་ལྷཊ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ནས་ཀྱང་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ལུགས་ལོ་ཐོ་བཏོན་ཡོད། སྣང་ཏོག་རྣམ་བཏེག་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གླིང་ནས་མཚུར་ལུགས་ལོ་ཐོ། ས་སྐྱའི་མཐོ་སློབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གླིང་དང་གཅིག་མཚུངས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ལུགས་ལོ་ཐོ། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་

རིའི་གླིང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་ནས་དཔྱད་གསུམ་དག་རྩིས་དགོངས་དོན་གྱི་ལོ་ཐོ་སོགས་ལོ་ཐོ་དུ་མ་ཞིག་འདོན་སྤེལ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ཡིན།

དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་། རྒྱ་གར་ནས་པཎྜིཏ་ཕན་རཏྣ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་མཛད་པ་ནས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་གཞུང་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་དེ་ཕྱིས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཟློས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་མཛད་ཡོད། དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་སློས་ཅི། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་དོན་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞུང་འདིའི་ལེའུ་ལྔ་པའི་ནང་རིག་གསར་འཕྲུལ་ཆས་འདྲ་མིན་གྱི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་དག་ཅིག་ཀྱང་བསྟན་ཡོད་པར་གསུངས། སྐར་རྩིས་རིག་པའི་ནང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག ལྷ་བསྟུས་ཏེ་གཟའ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འགྲོས་ཚུལ། གཟའ་ལྔ་པོ་ཇི་ལྟར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཚུལ། གཟའ་ལྔ་པོ་རེ་རེའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད། དེ་དག་གི་ཀྲང་འཛིན་དང་། དལ་ཀྲང་། མྱུར་ཀྲང་། མྱུར་དག དེ་བཞིན་ཉི་ཟླ་གྲིབ་ཚུལ། དབྱར་དགུན་ཉི་ལྡོག་དག་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་ཆ་མཉམ། དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས། དུ་བ་མཇུག་རིངས། རྩིས་ཕྲན། དུས་གཟེར། དབུགས་སྣང་ཁྲིམ་སླེབས། རི་ཁྲི་ཕག་ཞག་སོགས་སྣ་ཚོགས། ཞག་གསུམ་རྣམ་དབྱེ། སྟོང་མཇུག ལོ་ཐོ་སྦྱོར་ཚུལ། བསྟན་པའི་རྩིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རྩིས་ཚུལ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་བསྟན་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །གསལ་བྱེད་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་སྦྱངས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་ནངགི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རང་མདངས་ལ་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་མ་ཟད། གཞན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཉམས་ལེན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྨད་བྱུང་གི་ཐབས་ལམ་གཞན་དང་འགྲན་པར་མི་བཟོད་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

འབྱུང་རྩིས།

སྤྱིར་བཏང་འབྱུང་རྩིས་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དེར། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཧཱ་ཙཱིནའི་ཡུལ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་

ལྷུར་ང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཛམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྨན་པའི་སླད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་བཞིན། ཙོ་ནའི་ཡུལ་གྱི་འགྲོ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱིས་མ་འདུལ་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་རྩིས་ཀྱི་བདེན་པས་གདུལ་བར་དགོངས་ནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཧྲིཀྵ་ཤིང་གི་ལྦ་བ་ལས་བྱིས་པའི་ཚུལ་དུ་བརྫུས་ཏེ་ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༢༣༧ མིག་དམར་ཤིང་མོ་བྱི་བའི་ལོ་ལ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་མཛད། དེ་ནས་ལྷ་ཚངས་པ། ལྷ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་མ། ཀླུ་རྒྱལ་འཇོག་པོ། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུས་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། རྩ་བཞི་འདུས་པའི་རྒྱུད་བདུན། དེ་བཞིན་གསོན་རྩིས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། བག་རྩིས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། གཤིན་རྩིས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ས་དཔྱད་ཀྱི་རྩིས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བཅས་སྟོམ་གཙུག་ལག་རྩིས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐམ་པ་བསྟན། དེ་ཡང་ཟླ་ཟེར་ལས། ཞུ་འཕྲུལ་ལེན་འཆང་སྐྱེ་བུ་ནི། །བཞི་ཚན་བཞི་དང་དུ་ཏྲ།། ལོ་པཊ་དམར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ལ། །ཁྲུང་ཕུག་བརྒྱད་པར་ཅེས་ཀུན་རྒྱལ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཞུ་བ་པོ་བཞི་སྟེ། ལྷ་ཚངས་པ་གདོང་བཞི་པ། ལྷ་མོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ། ཀླུ་རྒྱལ་འཇོག་པོ། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་བཞི་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་པར་འཕྲུལ་གྱི་མི་བཞི་སྟེ། གོང་ཙེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཇི་ནོང་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཇི་གོང་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཕང་ཐེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་ནས་ལེན་པ་པོ་བཞི་སྟེ། ཐྲང་སྲོང་བདེ་བར་ལེན་པ། ཐྲང་སྲོང་ཉེ་བར་ལེན་པ། ཐྲང་སྲོང་ཀུན་ཏུ་ལེན་པ། ཐྲང་སྲོང་ཡང་དག་ལེན་པ། དེ་བཞིན་འཆང་བ་པོ་བཞི་སྟེ། ཐྲང་སྲོང་ལྕེ་སྨྱུར། ཕུར་བུ། ཐོར་ཅོག ནག་པོ་བཅས་བཞི་ལ་སོགས་པ་བགས་ཀྱིས་མཆེད།

དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཧན་དང་ཐྲི་ཞེས་པས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཟིན་པའི་དུས་ཏེ་ཐྲི་གསུམ་པའི་རིང་ལ། ཉིན་གཅིག་སྐྱོ་བསང་ལ་ཆས་བཞིན་པའི་འབབས་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ནས་གསེར་གྱི་རྫུས་སྤྲུལ་དམིགས་བསལ་ཞིག་བརྙེས་དེ་ཡ་མཚན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱན་ཕྱུ་ལ་ཕུལ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་གཟིགས་པས་རྫུས་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་སྤར་ཁ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྨེ་བ་དགུ ལོ་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རྩིས་རིག་པའི་མཚོན་དོན་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཤིང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་རྩིས་རིག་པ་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་།

བོད་དུ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་ནས་ངག་ལམ་བརྒྱུད་ནས་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་དང་དེ་ནས་རིམ་གྱི་བོད་ལ་དེང་གི་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཡི་གེའི་ལམ་སྲོལ་བྱུང་བ་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་ཕབ་མཛད་ཡོད། འབྱུང་རྩིས་ལ་བསྒྱུར་འགོ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་སྟེ་སྲིད་

སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་བཻ་དཀར་ལས། དེ་ལ་སྔ་འགྱུར་ཐོག་མ་ནི། །རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་ཕེབས་པའི་དུས། །ཆ་ཙམ་ཕེབས་ཤིང་མི་རིང་བར། །རས་འཕྲུལ་སྣང་བཞེངས་པ་ལ། །བོད་ཀྱིས་ས་ནི་མ་ཐུབ་བས། །བརྩིག་པར་མ་ཐུབ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས། །བོད་མི་ཤེས་རབ་ཅན་བཞི་ཞེས། །ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བ་གཙང་གཡུང་གཞིར།། འབྲོ་གཉེར་བརྟེན་པ་ར་བླ་མཆེན། །བཞི་ནི་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་མངགས། །སློབ་དཔོན་འབར་བ་ཚོམ་ཚོམ་ལས། །རྒྱུད་སྡེ་དགུ་དང་འགྲེལ་པ་གསུམ། །གབ་ཚེ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་བསྒྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དེའི་རྗེས་སུ་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་བཙུན་མོ་བཞེས་པའི་དུས་སུ། རྒྱུད་བདུན་དང་ལེ་ལག་བརྒྱད་རྣམས་བསྒྱུར་ཏེ་རིམ་པར་བོད་ལ་གཙུག་ལག་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེ་ནས་རྒྱ་ཡི་པཎ་ཆེན་རཏྣ་དམར་པོ། པཎ་ཆེན་ཟླ་བ་ནག་པོ། ལོ་ཙྪ་བ་ཁམས་ཁྲ་གཉིས། ཁྲུང་ནག་ཤཱཀྱ་དར་རྒྱས། མི་ཉག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་། གཙང་ཚུང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི་གཙོས་རིམ་པར་དར་ཁྱབ་བྱུང་། བོད་དུ་དར་བའི་འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ལ་འང་། སྤྲས་བཅད་དང་སྤྲས་བཅད་མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་བཞེད། དེ་ཡང་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས། སྤྲས་བཅད་ཅན་གྱི་ལུགས་ཞེས་པའི། གསལ་སྒྲོན་མ་དག་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུད། །ཡ་བ་ཙ་དང་ལྗོ་བྲག་པ། །མར་པ་སྤྲུལ་མགོ་ལ་སོགས་པས། །ཡོངས་ལ་གྲགས་ཤིང་དར་རྒྱས་མཛད། །སྤྲས་བཅད་མེད་པའི་དག་པའི་ལུགས།། འཕན་ཡུལ་རལ་ཧྲེ་ར་བཛྲ། །མལ་ཟེ་གླན་དང་སེ་སྟོན་ཁྲི། །སྒོམ་སྟོན་རྒྱང་ཡོད་རྒྱ་སྟོན་དང་། །ཞང་དང་དེ་ཡི་མཁས་པའི་མཆོག །ཁྲུང་ནག་ཤཱཀྱ་དར་ལ་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ནས་མི་ཉག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །ཕུགས་པ་ལྷུན་གྲུབ་དཔའ་བོ་དང་། །དེ་ཡི་བླ་མ་མཁས་གྲུབ་པ། །མཁས་མཆོག་ཨཙྪརྱ་དང་། །མཚུངས་མེད་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་གྲོས། །གཙུག་རྒྱན་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པ། །བདེ་ལེགས་གར་དབང་ཕུན་ཚོགས་དང་། །རིག་འཛིན་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་ནས། །ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས། །སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པའམ། །དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་ནས། །མཁས་མཆོག་དཔལ་གྱི་སེནྡྷེ་དང་། །གཡུ་ལོ་གཉགས་བན་ན་ར་བ། །དེ་ནས་ཟུར་ཆེན་བརྒྱུད་པ་ཡི། །ལྷ་གཅིག་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཡིས། །བཀའ་དྲིན་ཚུལ་དུ་སྐྱོལ་བའམ། །ཡང་ན་ཨཙྪརྱ་ནས། །དུས་རམས་དོན་གྲུབ་ཀུན་དགའི་མཚན། །དགེ་བསྙེན་བསོད་ནམས་ཚེ་འཛིན་པ། །སློབ་དཔོན་བསོད་གྲགས་དེ་ནས་ནི། །ཆོས་རྗེ་ཕུན་ཚོགས་དགེ་དབང་དང་། །མཁས་གྲུབ་དཔལ་གྱི་སེནྡྷེའི་མཚན། །མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་རྩིས་རིག་སྨྲ། །ལྷུམ་པོ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་ནས།། འདར་ལོ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའམ། །ལུ་མགོ་བླ་མཆེན་ཤཱགིཊྲ། །ལ་སོགས་བརྒྱུད་པའི་ཨུ་དཀ །བདག་བློའི་མ་དྲོས་མཆོར་བབས་པར། །གྲོང་སྔགས་མ་དའི་ཟློས་གར་གྱི། །དོན་དང་ཡི་གེའི་རྟོག་ཕྲན་རྣམས། །སྣང་རའི

ཤེས་རབ་ཀེ་ཏ་ཀས། །དྲུངས་(བགྲུངས་)པས་གཙུག་ལས་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །དེ་ནས་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བརྒྱུད་དེ་ད་བར་རང་གི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་གཉིས་བར་རིམ་པར་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད།

དེང་འབྱུང་རྩིས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་མདོ་དོན་ལེའུ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ཡོད། ལེའུ་དང་པོ་སྐོར་འགོ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྔོན་འགྲོ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱ་བོད་སྐོར་འགོ་སྲུམ་ཚུ་ཐམ་པ་སྟེ་རྩིས་ཐུན་ལྟ་བུ། ལེའུ་གསུམ་པ་ནམ་གཞག་གཏན་གྱི་མཐའ་རྩིས་ཏེ་ཚེ་རབས་ལས་རྩིས། ལེའུ་བཞི་པ་ལོ་གཅིག་འབྱུང་སྐོར་ཀེག་རྩིས། ལེའུ་ལྔ་པ་གེ་གོང་གི་མཐུན་སྦྱོར་གཉེན་རྩིས། ལེའུ་དྲུག་པ་སྲིའུ་དང་ནད་པའི་རྩིས། ལེའུ་བདུན་པ་ཟངས་ཀུམ་གཤིན་རྩིས། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་རྒྱ་ནག་དཔྱད་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ། བོད་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་འཁོར་ཞག་ལ་སོགས་ཀྱང་ཡོད། དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནི་གཙོ་བོ་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིའི་འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཡིན། དེ་མིན་དེ་སྲིད་ཀྱི་བཻ་དཀར་དུ་གསལ་བའི་འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་རིགས། ལྷ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ནག་རྩིས་རྡེལ་འགྲེམས་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་། འབྱུང་རྩིས་གཙུག་ལག་སྒོ་འབྱེད་ལྡེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞུང་འདི་ལ་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་རང་གིས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་སྐད་ཀྱང་། དངོས་སུ་མཇལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གང་ཡང་མ་བརྙེས། དེ་ཡང་ལོ་ཆེན་དང་སྡེ་སྲིད་གཉིས་ནི་དུས་ཡུན་གཅིག་ཡིན་སྟབས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བཻ་དཀར་དེ་ལོ་ཆེན་གྱིས་མཇལ་སྐབས་ལོ་ཆེན་དྲང་བ་འདྲེན་ཏེ་རང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་མེར་སྲེག་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་གཉིས་པོ་མེར་སྲེག་མི་མཛད་པར་ཕྱི་འབྱུང་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་སྲིད་པའི་འབོད་བསྐུལ་རིམ་པར་ཞུས་འབྲས་ལོ་ཆེན་ནས་དེ་སྐུར་བཞག་གནང་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར། དེང་གི་དུས་སུ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་འདི་ཡིན།

འབྱུང་རྩིས་འདི་ལ་ཕྱིས་སུ་ཨ་ཁུ་བསམ་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་འགྲེལ་པ་ཞིག་བྲིས་ཡོད། འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་རྩིས་ཐབས་རྣམས་བསྡུས་ན། རྩིས་ཐབས་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་དགུ །ཁམས་ལོ་སྐྱེ་བ་སྤར་ཁ་དང་། །ཟླ་ཞག་དུས་ཚོད་གཟའ་སྐར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩིས་ཐབས་རྣམ་པ་དགུ་ཡིས་ལམ་ནས་བརྩི་རྒྱུ་དང་། རྩིས་བྱེད་དེ་ཡང་། འབྱུང་བ་བརྒྱད་དམ། བདུན་ནམ་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་ལྔ་པོར་བསྡུས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཏེ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་རང་དང་བཅས་པ་ཅི་བྱུང་རྡེའུའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་དག་ནི་སོ་སྐྱེས་ཐ་མལ་པ་མ་དག་པའི་སྣང་ངོར་ལྟར། ཤིང་མེ་སོགས་དང་སྤྱིར་ཀུན་དག་པའི་སྣང

ངོར་སོར་རྟོགས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་མདངས་ལས་མ་འདས། གནའ་བོ་བོད་ལ་གབ་རྩེ་ཞེས་རྩིས་གདན་གདིང་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡེའུ་དཀར་ནག་དང་མཚོན་མདངས་ཅན་རྣམས་རང་རང་ཁ་དོག་དང་བཅས་པ་རྒྱུག་སྲོལ་ཡོད། རྡེའུ་རྒྱུག་སྟངས་ཐད། རྩིས་གཞུང་ནས་རྒྱུད་རྡེལ་ལམ་རྡེའུ་སུམ་ཅན་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཡོད་ནའང་ལག་ལེན་དངོས་ལ་སུམ་རྡེལ་རྒྱ་པ་ལས་རྒྱུད་རྡེལ་རྒྱུག་མཁན་ཉུང་བ་ཡིན།

དབྱངས་འཆར།

དབྱངས་འཆར་ནི། གནའ་བོ་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ལྷ་ཡུལ་དུ་དབྱངས་འཆར་རྒྱས་པ་སྒོ་ཀ་འབུམ་གསུངས། དེ་རྗེས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཉིས་གཡུལ་གཤམས་ཏེ་རེ་ཞིག་ལྷ་རྣམས་ཕམ་ལ་ཐུག་པ་ན། ལྷ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཏེ་ཉིན་གཅིག་ལྷ་དབང་བརྒྱ་སྦྱིན་དྲུང་དུ་བཅར་ཏེ་གནད་དོན་རྣམས་ཞུས་པས། ལྷ་དབང་གིས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་མངགས་པ་ལྟར་རིམ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་འགྱུར་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་པ་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བར་ཕྱི་རོལ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གདུལ་བར་དགོངས་ནས་ཞུ་བ་ཞུ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་དེ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་ཡུལ་ནས་གྲུབ་ཐོབ་ཨུཌྜི་ཡཱ་ཡིད་མགྱོགས་ལྷ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་གནས་མཆོག་གངས་ཏི་སེ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་རིམ་པར་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་བྱུར་མཚོན་ན། དུས་ད་ལྟའང་དབྱངས་འཆར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་སྒྱི་ཚོགས་ནང་དུ་འང་ལག་ལེན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་རིག་གནས་གཞན་དང་འགྲན་ན་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ཕལ་ཆེར་མཐའ་མའི་གྲས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

རིག་པ་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་སྣང་ངོར་ཕྱི་རོལ་པའི་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་གཉིས་ཡིན་སྟབས། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཐུབ་མེད། དེའང་ཐོག་མར་རྨུ་ལང་གི་པཎྜིཏ་ཛཡཱནནྡའམ་རྒྱལ་བའི་དགའ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་བློ་བོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱི་འགོ་སྟོད་ཙམ་ལ་བསྒྱུར་ཕབ་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན། དབྱངས་འཆར་གྱི་གཞུང་འདི་ནི་ལེའུ་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྟན་འགྱུར་ནང་སྔ་ཚན་སྣ་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་པོད་ཕྲེང་ངོ་པ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་གར་ནང་དབྱངས་འཆར་གྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས

པའི་མ་དཔེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནང་ཕལ་ཆེར་མེད་པར་སྣམ། གཞུང་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་དང་། ངན་སྔགས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པའི་སྲོལ་དག་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོའི་རིགས་ཀྱང་མང་དག་ཅིག་ཡོད་སྐབས་གློ་བོ་ལོ་ཙྪ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ངན་སྔགས་འཁོར་ལོའི་རིགས་དུ་མ་ཞིག་ཕན་པ་ལས་གནོད་པ་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ་མེར་སྲེག་ཀྱང་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞུང་འདིར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་བར་བཀའ་རྒྱ་དང་། བཅད་མཚམས། དམ་ཚིག་སྲུང་དགོས་པའི་རིགས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། གཞུང་རང་གི་ནང་དུ་དབྱངས་འཆར་རྣ་བ་བཞི་ལྡན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱངས་འཆར་གྱི་གཞུང་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་ལས་གཞན་ལ་སྤེལ་མི་ཆོག་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་གཞུང་འདིའི་ལག་ལེན་དེ་ཙམ་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་། གཞུང་འདིར་བོད་འགྲེལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ། པད་དཀར་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་ངོ་མཚར་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག དུས་རབས་པ་འཆི་མེད་བདེ་བས་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་པ་ཀུན་དགའ་གསལ་བས་འགྲེལ་པ་དཔལ་གྱི་སྒྲོན་མེ། དཔལ་ལྡན་འཆི་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དུས་སྦྱོར་སུ་ལི་ཀའི་ཕྲེང་བ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བཻཌཱུར། ལྷ་ཆེན་དགོངས་རྒྱན། མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བཞུགས། དེ་དག་ལས་ཡོངས་གྲགས་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་ནི་བཻཌཱུར་དང་ཤེལ་མེ་གཉིས་ཡིན།

དབྱངས་འཆར་གྱི་དགོངས་དོན་བསྡུས་ན། ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ལས་ལེའུ་དང་པོ་ལམ་ལྷ་དང་དབྱངས་འཆར་བ་སོགས། གཉིས་པ་ཤར་བའི་ཁྲིམ་དང་གཟའ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ཤེས་པའི་ཚོ་ག་སོགས། གསུམ་པ་དུས་སྦྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས། བཞི་པ་རྐང་པ་བརྒྱ་པ་དང་ཤལ་ཀའི་འཁོར་ལོ་སོགས། ལྔ་པ་རྐང་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་སོགས། དྲུག་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། བདུན་པ་ལམ་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། བརྒྱད་པ་རྫོང་གི་འཁོར་ལོ་སོགས། དགུ་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། བཅུ་པ་སྦྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚན་ཆེན་པོ་བཅུ་རུ་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་ཡོད། གཞུང་འདིའི་ལག་ལེན་བོད་ལ་གཙོ་བ་ནི། དབྱངས་འཆར་གཟའ་དགུའི་ཚེ་རྩིས་དང་། དུས་སྦྱོར་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་དུས་འཁོར་དབྱངས་འཆར་ཞེས་པ་དུས་འཁོར་ནང་ཕོ་ཉས་བརྗོད་པའི་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྩིས་སྲོལ་སོགས་ཉུང་དུ་ཞིག་དུས་འཁོར་དང་ལྡན་དུ་བོད་ལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད།

ས་དཔྱད།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་ཁྱད་པར། བསྒྲུབ་བྱའི་ལྷ་ཡི་ཁྱད་པར། སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲུབ་པ་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་གནས་ཀྱི་ས་དཔྱད་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་མང་དག་ཅིག་ཡོད། ས་དཔྱད་ཀྱི་རྩིས་ནི་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དར་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ས་དཔྱད་ཀྱི་རྩིས་ཉིས་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་དར་བ་ནི་ཐོག་མར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་པའི་དུས། རྒྱ་ཡི་སློབ་དཔོན་འབར་བ་ཆོམ་ཆོམ་ལ་བོད་མི་ཤེས་རབ་ཅན་བཞི་མངགས་ཏེ་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྤྲ་འཕྲུ་ར་ཐོག་མའི་གྲས་སུ་ས་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱ་རྒོད་བློ་རྫོ་ལ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བསྒྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ཡི་སློབ་དཔོན་སེམས་རྩེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དཔྱད་སྒོ་བཞི་སྟེ། ཤར་སྒོ་ཀེག་གི་རྩིས། ལྷོ་སྒོ་གཉེན་གྱི་རྩིས། ནུབ་སྒོ་ཁང་པའི་རྩིས། བྱང་སྒོ་རོ་ལམ་གྱི་རྩིས། དེ་བཞིན་དུ། དམར་པོ་འཕན་གཏོང་དུར་ཡོན་ཏན། །དབུལ་པོ་ཕྱུག་གཏོང་ཁང་ཡོན་ཏན། །ངན་པ་བཟང་གཏོང་བླ་གྲོགས་ཏེ། །གཉེན་དགྲར་མི་ལྡང་གི་གོང་རྩིས། །གཤིན་གསོན་མི་བལྡ་གཤིན་གྱི་རྩིས། །འཕྲུལ་ཀྱིན་ལྡོག་པ་ཀེག་གི་རྩིས། །དགྲ་འཇོམས་ཀྲིམ་ཤང་ཡོན་ཏན་བདུན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་རིམ་པར་བར་འགྱུར་དང་། ཕྱི་འགྱུར་གྱི་དུས་སུའང་ས་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་བསྒྱུར་ཡོད། དཔེར་ན་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་བཞེངས་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དཔྱད་མ་བརྟགས་པས་ཉེས་པར་གཟིགས་ཏེ་ས་དཔྱད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱིས་ལམ་ནས་བརྟགས་ཏེ་བཞེངས་པ་ན་བར་ཆད་མེད་པར་བཞེངས་ཐུབ་པ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་ཇོ་བོ་རྗེའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་དུ་ཏྲར་ནག་པོ་ཞེས་པ་གཏན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་དེ་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེས། ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་ས་དཔྱད་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་ཞེས་པ་ཇོ་བོ་ལ་གནང་ནས། ཁྱོད་བོད་དུ་འགྲོ་བར་མ་ཆད་ཚུར་ལ་མི་ལྡོག་པར་འདུག དེར་ཁྱོད་ལ་བུ་སློབ་ཀྱང་མང་པོ་འོང་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་དང་དགོན་པ་མང་པོ་བཞེངས་པར་འདུག དེ་དུས་སུ་ཁྱོད་ལ་འདི་མཁོ་བར་འདུག་གསུངས་ནས་བརྫངས། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་ཏེ་མཛད་པ་ས་དཔྱད་གསེར་གྱི་ལྡེའུ་མིག་དང་། ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་བོད་ཡུལ་དང་བསྟུན་ཏེ་མཛད་ཡོད་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསལ།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ས་དཔྱད་ནག་པོ་འབུམ་ནག །མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱིས་མཛད་པའི་ས་དཔྱད་གཉན་མིག་ཁྲམ་མིག །ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ས་དཔྱད་རིན་ཆེན་ཀུན་འདུས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ས་དཔྱད་ཀྱི་ལེའུ་ལ་སོགས་པ་ས་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཁྱིམ་བྱའི་སྐྱོན་དང་། ཁྲང་བྱའི་ཡོན་ཏན། ཁྱིམ་བྱའི་ས་ཡི་རྣམ་གྲངས་ལའང་། ས་ཡི་འཕྱུར་ཁྲི་བརྒྱད། ས་ཡི་ལྟས་ངན་བརྒྱད། ས་ཡི་ཀེག་ཕྲན་བརྒྱད། འཕྱུར་རི་བརྒྱད། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཁམས་ཀྱི་དཔྱ་རི། གནམ་སྒོ། ས་སྒོ། རི་སྒོ། ས་དམིག་ངན་པ་བཅུ་གཉིས། ལྷ་འདྲེའི་གནས་ས་རྣམ་ལྔ། གདབ་དམིག་ངན་པ་གསུམ། ས་རོ་བརྒྱད། ས་ཡི་མཚོན་ཆ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁྲང་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལའང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྲུང་བ་རྣམ་བཞི་སོགས་སྟོམ་རྡེའུ་ལྔ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་ནང་ས་དཔྱད་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཕལ་ཆེར་ཉམས་ལ་ཉེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། དེང་གི་ཆར་ས་དཔྱད་ཞེས་པ་རྩིས་དགོས་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཁྱེན་གྱི་མེད། ས་དཔྱད་སྒོ་འབྱེད་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལས། ལག་ཁྲིད་མཐོང་བའི་རྒྱུན་མེད་ན། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན། །བསོད་ལྡན་རེ་འགའ་མ་གཏོགས་པ། །ཡོན་ཏན་ཚང་བའང་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་ཞལ་ཁྲིད་དང་། བྱེ་མ་ལག་ཁྲིད་ལྟ་བུའི་མཐོང་བརྒྱུད་བརྒྱན་ཏེ་སྦྱོང་དགོས། ས་དཔྱད་རྩིས་དགོས་པའི་གདམ་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་རིན་ཆེན་ཀུན་བཏུས་ལས། ས་དཔྱད་ངན་པར་རོ་བསྐྱལ་ན། །དུད་འགྲོ་ཡིན་ཀྱང་རྡུལ་དུ་བརླག །དེ་སྐད་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། །རྒྱ་ནག་གཙུག་ལག་རྒྱུད་ནས་གསུངས། །ཞེས་དང་། མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྩིས་བསྡུས་ལས། སྤྲོས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་དེ། །བསྟུན་གལ་ཆེན་འགག་འདི་ཙམ། །མི་བཙི་ཐབས་མེད་ཡིན་པས་ན། །རྩིས་པ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ལ་ཞོག །ཅེས་གདམས་སོ།།

མཚམས་སྦྱོར་བ།

གཞུང་འདིའི་ནང་སྐབས་ཉེར་གསུམ་ཡོད། ས་བཅད་ཉེར་གསུམ་འདི་ནས་མཐའ་མའི་སྐབས་ཉེར་གསུམ་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཆ་ཚང་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་ཉེར་གསུམ་པས་རྩིས་ཕྲན་ངོ་ལོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ཞེས་པ་དབྱངས་འཆར་ལེའུ་བཅུ་ཡི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཉིང་བསྡུད་དུ་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་དབྱངས་འཆར་གྱི་དགོངས་དོན་དེར་བསྟན་གནང་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཁོང་ནི་སྐར་ནག་དབྱངས་གསུམ་ལ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་འབྱུང་རྩིས

ཀྱི་གཞུང་དོན་རྫོལ་གྱིས་དྲིལ་ཏེ་འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། སྐར་དབྱངས་ཀྱི་གཞུང་དོན་རྫོལ་གྱིས་དྲིལ་ཏེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ། དེའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཞེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉི་ཟླ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཏགས་ཡོད། ཕྱིར་བཏང་སྐར་རྩིས་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་གནད་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་རེག་པར་གསང་ལམ་ལྟ་བུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེང་གི་དུས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་རིག་གནས་དེ་ཀའི་ཐོག་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་ངན་སྙོམ་གྱི་ལམ་པོ་དེར། འདི་ལྟའི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་། བསླབ་པའི་གླིང་ཆེན་ཤུང་དུ་ལས་མེད་རྐྱེན་རིག་པ་འདི་ལ་གཞོལ་མཁན་ཡང་ཤུང་། རིག་པ་འདི་ཐོག་རང་གི་སྣེར་འཚོ་སྐྱེལ་ན་འང་། ཚེ་རྩིས་སོགས་རྒྱག་པ། ལོ་རེའི་ལོ་ཐོ་རྒྱས་བསྡུས་གདོན་རྒྱུ། ཐབ་བསྒྱུར་གྱི་བྱ་བ། རྩོམ་ཡིག་སྤེལ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་ཐོའི་ཆེད་ས་རིས་རྒྱག་ན་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་འགོར་ཏེ་ལོ་གཅིག་གི་ལོ་ཐོ་གྲུབ་པར་ཟླ་བ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་རྩིས་མཁན་རྙིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། དེར་བརྟེན་རིག་གནས་གཞན་དང་བསྡུར་ན་རིག་པ་འདི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཤུང་དུ་ཡིན། ད་རེས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་བཙུ་ཕྲག་རིག་གནས་ཐུན་མོང་གི་ཉིང་བཅུད་ཡོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་པོད་ཕྲེང་དུ་འཛིག་པར་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲལ་མཐར་སོན་པ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ར་ཡིད་སྤྲོ་རབ་ཏུ་བཏས། མ་ཟད་རིག་གནས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་སྤར་སྐྲུན་ཆེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྨོངས་འཆར་ཞུལ་བ་ལྟར། ལོ་ཆེན་རྡ་རྨ་ཤྲཱིའི་གསུང་འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་གཉིས་པོ་བདམས་པའི་དགོས་པ་འདང་། གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐར་ནག་དབྱངས་གསུམ་གྱི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁོག་ཚང་བ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་སྤར་སྐྲུན་གསར་དུ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་བགྲང་བྱ་ང་ལྔ་པ་ལྕགས་མོ་བྱ་ལོར ༡༥༤༡ ཐོག་མར་ལོ་ཆེན་གྱིས་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་བརྩམས་པ་དང་། ཕྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨོས་ལྡན་ཞེས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༨༨ ལོར་གཞུང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་འདི་ཉིད་བརྩམས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༡༨ ལོར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཉིན་སྣང་རྩིས་འགོ་སྤྲོས་གནང་མཛད་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོར་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན།

དཔེ་དེབ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐད། འབྱུང་རྩིས་ཟླ་ཟེར་དང་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་མ་དཔེ་ནི་སྨིན་གླིང་མཁན་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུང་རབ་ཉམས་གསོའི་ཆེད་ཤིང་སྤར་ནས་སྤར་གློག་ཞུས་པ་གཞི་ལ་བཞག་ཡོད། མ་དཔེ་མཚུངས་བསྡུར་བྱ་ཡུལ་ནི་ཁོང་གི་

གསུང་འབུམ་ཉམས་གསོའི་ཆེད་འཕགས་ཡུལ་རྒྱལ་ས་དི་ལླི་ར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ལག་བྲིས་སྤར་གློག་ཞུས་པ་པོད་ཙ་པར་བཞུགས་པ་ལ་གཞི་འཛིན་ཅིང་། ལུང་འདྲེན་རྣམས་གང་ཐུབ་འཚོལ་ཐབས་ཞུས་པ་དང་། ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མ་ཕྱི་མང་པོ་ཞིག་མ་བརྙེད་པའི་དབང་གིས་ལུང་འདྲེན་མང་པོ་ཞིག་ངོས་འཛིན་མ་འཁྲིད་པར་མཚན་བྱ་དང་བཅས་དེ་བཞག་ཡོད། རྩིས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་གནའ་བོ་ནས་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་མཇལ་སྐྱོང་མེད་མཁན་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་རྩིས་པ་ཀུན་ལ་རླུང་ལྟར་གྲགས་སོ། །འདིར་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་སྐབས་འགར་རྒྱ་ཚིག་མགོ་སློས་ནས་ཞེས་པ་ནས་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བའི་ཚིག་ཤློ་ཀ་ཧི་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་རྣམས་འགྱུ་ག་རྟགས་ནང་དུ་བཙུག་སྟེ་བཀོད་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་ལུགས་བྱ་ལོར་མཛད་པའི་ཉི་སྣང་དེ་ཐོབ་ཐབས་གང་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་ལག་སོན་མ་བྱུང་སྟབས། ད་ལྟ་ཐུབ་མོང་གིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལོ་ཆེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ལོར་རྩིས་འགོ་གསར་དུ་སྤོས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བགྱིས། སྐབས་མཚམས་མང་པོར་རྒྱ་བ་དང་མ་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་བྱ་ཐབས་དཔེན། བཀའ་བསྟན་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་འདྲེན་ཡོད་དོ་ཅོག་སྡེ་དགེ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། དེ་མིན་གསུང་འབུམ་རིགས་ཡིན་ཚེ་ཤིང་སྤར་གཙོ་བོ་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་ལག་བྲིས་ལ་གཞི་བཞག་སྟེ་བྱས་པའི་འབྲུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྩིས་ཀྱི་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་རྐྱེན་དང་རེ་དཔེ་དེབ་གལ་ཆེན་འདི་མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་ཐུ་བ་བསྟན་སྦྱིན་པ་ལགས་ནས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་གི་ཁོངས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་སྐབས་ཁོ་བོར་གཞུང་གི་ལུང་འདྲེན་འཚོལ་སྒྲུབ། མ་དཔེ་མཚུངས་བསྡུར། མཐའ་མ་བཀོད་སྒྲིག་བཅས་པར་ཞབས་ཞུའི་གོ་སྐབས་སྐལ་བར་སོན་པར་སྙིང་ནས་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་བགྱིས་པའི་འབྲུལ་ཡང་། རང་ཉིད་རིག་གནས་སྤྱིའི་ཚད་ཞན་ཅིང་། དཔེ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་གྱི་ཉམས་མྱོང་ཡང་དབེན་སྟབས་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་དུ་འང་ལྷག་བསམ་དང་འདུན་པས་འདང་ནའང་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་འདང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་སྐྱོན་ཡོང་སྲིད་སྟབས་མཁྱེན་ལྡན་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཐོལ་ཤིང་བཤགས་ལ་ཕྱི་འབྱུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་རྣམ་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དཔལ་འབྱོར་དང་བློ་གྲོས་ཀྱི་དན་གྲོགས་སྟངས་འཛིན་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁོངས་བུའི་དབུས་ནས་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ། དེ་བཞིན་མ་དཔེ་མཚུངས་བསྡུར་དང་ལུང་འདྲེན་འཚོལ་སྒྲུག་ཆེད་རང་གི་ཆུང་མ་དུས་ཤེས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་དུས་ཐོག་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རམ་འདེགས་གནང་བར་གླེང་བརྗོད་འདི་ཉིད་བརྒྱུད་དེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། དཔེ་དེབ་འདིའི་ཐོག་དུས

ཡུན་རྩ་ཆེ་མང་དག་ཅིག་བཏང་ཞིང་དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་རིང་པོ་མི་ལོན་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བཅས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གྲོང་འཁྱེར་ཆེན་པོ་དྷུག་གི་ནང་ཚན་ཤཱ་སྟྲ་ཧྶི་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རྩིས་དགེའི་མིང་འཛིན་ལྷ་སྨྲན་པ་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོའི་རྒྱུད་ལུགས་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ། ཤུག་ལུགས་དབྱུ་གུ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པ་རེས་གཟའ་ལྷག་པ། ཟླ་སྐར་བྲ་ཉེ། མེ་ཕྱུ་འཕྲོད་པ་འཚེ་བའི་སྦྱོར་བ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣༩ བོད་རབ་ལོ་ ༩༤༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤ རྒྱ་གར་ནང་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་༧རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་ཆེན་མཐའ་མའི་རྟེན་སྐལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཞི་འོད་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་རེར་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་བསོད་དུ་མཇལ་ཁ་གནང་བའི་དུས་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིན་རིང་བསྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་མ་ཡལ་བའི་དུས། དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་འདབས་ཡིད་འོང་སྐྱེས་མོད་ཚལ་གྱི་ལྟེམ་ཟུར་དུ་ཡིད་དྭང་བས་རྫོགས་པར་མཛུག་དྲིལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྐར་དབྱངས་གཞུང་ལུགས་མཆོག་འགྱུར་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་།།

འབྱུང་རྩིས་ཉིང་ཁུ་རབ་བསྡུས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཟུང་།།

མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་ཉིན་མཚན་བསྟུད་མར་འཆར་བ་ལས།།

རྣམ་རྟོག་མ་རིག་དྲུངས་འབྱིན་དུས་འཁོར་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག།

ཅེས་ཀྱང་སྨྲས་སོ།། ཧྲབདྡུསཐམཧླཡམ།

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄ འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་ཉེར་དགུ་པར། བོད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་གྲགས་ཅན། སློབ་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིའི་གསུང་«རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ»བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདི་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་ཁོངས་ནས་དཀར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ངེས་སྟབས། འདིའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ང་ཚོས་གླེགས་བམ་འདི་ནང་། འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་མཚོན་བྱེད་ལོ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་«འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་»བསྣན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་ཀྱི་«དབྱངས་འཆར་ལས་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་»ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེའི་«འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཀེག་བརྟག་པ་མན་ངག་དོན་བསྡུས་»བཅས་བཏུས་ཏེ། རྩིས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཞུདག་གཙང་ངེས་སྟེང་དེང་རབས་ཀྱི་སྒྲིལ་ལྷར་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་ཡོད།

འདིར་བཏུས་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་མ་དཔེ་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ནི། ཐོག་མར་ལོ་ཆེན་གྱི་«རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་»ནི། མ་དཔེ་གསུང་འབུམ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་སློབ་གླིང་མགོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུས་ལྡི་ལིར་དཔར་དུ་བཏབ་པ་པོད་ ཅ་ པར་བཞུགས་པ་ལ་གཞི་བཟུང་ནས། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ་པ་བོད་ཀྱི་བརྩམས་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། སྨྱུ་འགྱུར་རྙིང་མའི་གསུང་རབ་པོད་གསུམ་པ། ཀྲུང་གོའི་རིག་གནས་ཀྱི་པོད་སྐད་ཆར་བཞུགས་པ་དང་ཕན་ཚུན་དཔར་མ་བསྡུར། དེ་བཞིན་ཏ་ས་སླན་རྩིས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་བྱས། ལོ་ཆེན་གྱི་«འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་»ནི་དེའི་གསུང་འབུམ་པོད་ ག་ པར་བཞུགས་པ་ལ་གཞི་བཟུང་ནས། དཔར་མ་བསྡུར་ཡུལ་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་ཀུན་འདུས་ཆེན་མོ་དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པར་བཞུགས་པ་དང་བསྡུར། ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གསུང་«དབྱངས་འཆར་ལས་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་»དང་། དེའི་«འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཀེག་བརྟག་པ་མན་ངག་དོན་བསྡུས་»གཉིས་ནི། མ་དཔེ་ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ ཇ་ པར་བཞུགས་པ། པེ་ཅིང་དཔར་མ་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་ཆ་ཕྲེང་བྱང་གསེར་བསྟན་འཛིན་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ལྡི་ལིར་དེབ་ཆེན་གྱི་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་པ་ལ་གཞི་བཟུང་ལ། དཔར་མ་བསྡུར་ཡུལ་ནི་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་དཔར་མ་དང་བསྡུར་ཞིབ་ཞུས།

ལོ་ཆེན་གྱི་«རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་»ནི། ལོ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩིས་གཞུང་«ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་»ཞེས་པ་ཚིགས་བཅད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་མོད། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དབར་གནད་འགག་ཤས་ཀྱི་སྟེང་བཞེད་པ་ཕྲ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རྩིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པར་ཐོས། འགྲེལ་པ་འདིའི་ནང་སྐབས་མང་པོར་རྒྱ་ཚིག་གི་འགོ་སྙོམས་ཙམ་མཛད་པ་ཐོན་པ་རྣམས། དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་ཀློག་པ་པོས་བདེ་བླག་ཏུ་ངོས་འཛིན་

ཐུབ་ན་གཞུང་དོན་རྟོགས་པར་སླན་ངེས་སྙམ་ཏེ་ང་ཚོས་རྩ་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཆུང་ཡི་གེ་ཆུང་བར་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་རང་ཉིད་དུ་སྐབས་འགར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་སྐབས། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཁག་གི་མཚན་ཡིག་ཆུང་དུ་ཆུང་བ་ནི་མ་དཔེ་རང་ལ་ཆུང་བ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོས་ཡིག་ཆུང་གི་མཚན་བྱང་རིགས་ཀུག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དབར་བཅུག་ཡོད་པ་བཅས་པ་དགོངས་མངའ་འཚལ། ཁོ་བོ་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ་རང་ཉིད་ལ། བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་སྐོར་སྦྱངས་པ་གང་ཡང་མེད་སྐབས། ང་ཚོའི་གླེགས་བམ་འདིའི་སྔོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་དེ་ཤ་ཁ་མགོ་སློབ་ཀྱི་རྩིས་དགེ་ལྷ་སྨན་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སུ་རེ་སྐུལ་ཞུས་དོན་ལྟར་ཁོང་གིས་བརྩམས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

གཞི་རྐང་ང་ཚོས་མ་དཔེ་ནོར་བཅོས་ཞུ་སྐབས་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་སྒྲིག་པ་པོའི་གླེང་བརྗོད་ནས་མཁྱེན་ངེས་ལ། གཞུང་སོ་སོར་བཀའ་བསྟན་དང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སྔ་རྗེས་ཀྱི་གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡང་ན་དངོས་སུ་ལུང་འདྲེན་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་ནུས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཏེ་མཛད་པ་པོ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་མཚན། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་འབུམ་གྱི་བོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས། ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཆན་བཀོད་ཡོད། བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་ངོས་འཛིན་སྐབས **སྡེ་དགེ** ཞེས་པའི་བསྡུས་ཡིག་བཀོད་པ་ནི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོས་དཔྱད་ཞིབ་ཞུ་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ལྡི་ལིར་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་དང་ཤོག་གྲངས་སོགས་བཀོད་པ་དཔར་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ཤོག་ལ་རྟགས **ན** དང་། རྒྱབ་ཤོག་ལ་རྟགས **བ** བཅས་བཀོད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་དུ་ཡིག་ཕྲེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། སྡེ་དགེ་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཧོང་ཧོ་ཧོ་ཀུ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བཟུང་གི་ཨང་གྲངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཨང་གྲངས་ནི་ཉི་ཧོང་ནས་པེ་ཅིང་དཔར་མ་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོ་བསྒྲིགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན། འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་འདི་ནང་། བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིའི་གསུང་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་དང་། དེའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་བཅད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དེང་རབས་ཀྱི་སྒྲོལ་དུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་ཐུབ་པར་ཡིད་སྤྲོ་དང་བཅས། བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་རྒྱུན་དུ་ལག་ལེན་མཛད་མཁན་རྣམས་ལ་སྨན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བློ་གསལ་བ་མང་པོས་བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་ཟབ་གནད་རྣམས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའང་འོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྨོན་འདུན་ཞུ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ཆོས་ལ།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་

རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ།

སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་མཛད།

༄༅། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

དཔལ་ལྡན་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་རྣམ་མེད་པའི། །སྟོང་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དེར་དགྱེས་རོལ་བ། །ཁྱབ་བདག་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འབུམ་གྱིས་འགྲན་པར་མི་བཟོད་ཅིང་། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱེད་རལ་གྲི་ཨུཏྤ་ལ་ལྟར་སྔོ་བས། །མི་ཤེས་རྨོངས་མུན་དྲ་བ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་གཅོད་མཛད་ལྷག་པའི་ལྷ། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེར་གུས་པས་འདུད་དོ་མི་ཟད་སྤོབས་པའི་མཆོག་སྩོལ་ཅིག །ལྷ་མིན་ཕྱག་བྱས་ཉི་ཟླའི་གཟའ་འཕྲོག་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོར། །རིམ་པར་ཞབས་བཀོད་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཆད་པ་མེད་སྒྲོགས་པའི། །རྡོ་རྗེའི་ལྷགས་ལྡན་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་དབྱངས་སྙིད་འདིར་འབར་གྱུར་ཅིག།

ངག་ཚིག་གཟུངས་དང་སྤོབས་པར་དབང་ཕྱུག་པའི། །སྨད་བྱུང་བློ་གཏེར་མགུར་གྱི་བུམ་བཟང་ནས།། སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་དཀར་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །རྣམ་མང་འགྲོ་ལ་སྩོལ་མཁས་ཁྲིད་རྒྱལ་ལོ། །མཁྱེན་བརྩེའི་རྒྱུ་གཏེར་གཏིང་མཐའ་དཔག་ཡས་ཤིང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་གནས། །ཕན་བདེའི་རླབས་ཕྲེང་ཕྱོགས་བཅུར་གཡོ་བའི་གཉེན། །གཏེར་ཆེན་བླ་མ་མཆོག་ཏུ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཕྱུལ་བྱུང་གཙུག་ལག་བྱེ་བའི་དངོས་པོ་ལས། །ལེགས་བྱས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་གདན་ཁྲི་ཆེར། །བཞུགས་ནས་རྒྱུད་དོན་ཇི་བཞིན་འཆད་མཁས་པ། །རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་ཇི་སྙེད་ཕྱག་གི་ཡུལ། །གྲུབ་མཐའི་ལེགས་བཤད་སྒྲོལ་འབྱེད་རྒྱ་མཚོའི་སྣེ། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་ལྡན་ནོར་བུ་བཟང་། །སྐར་ནག་རྩིས་ཚུལ་ཀུན་གཟིགས་འཕྲིན་ལས་པ། །ཕྱག་ལུགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ། །བློ་གྲོས་མིག་སྟོང་ལྡན་པའི་དཀྱུས་རིང་པོས། །རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་ཀུན། །ལེགས་གཞལ་གསང་བའི་དེ་ཉིད་མངོན་གྱུར་པ།། མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོས་འགྲོ་འདི་སྐྱོངས། །ཟབ་མོའི་དོན་གཟིགས་བློ་གྲོས་རྟ་ལྗང་ཅན།། ཉེར་འཚེའི་སྒྲ་གཅན་གདོང་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞིང་། །སྨད་བྱུང་ཡོན་ཏན་སྣང་བྱེད་འོད་བརྒྱ་པ། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་སྒྲ་བའི་ཉི་མར་འདུད། །རྩིས་ཚུལ་ཕྱོགས་རེར་སྤྲུངས་རློམ་གོམ་སྟབས་ཀྱིས། །གྲགས་པའི་དོ་རར

གར་བསྒྱུར་གླང་ཆེན་ཁྱུ། །མཐར་བྱེད་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ལྷ་མ་པོ་བ། །རྗེ་རིགས་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་ལ་
བཏུད་དེ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་འགྲེལ་རྒྱ་གཏེར་ལས་ཐོན་པའི། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔྱིད།།
རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟས་འདིར་དྲངས་ནས། །ལེགས་བཤད་སྣང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་བྱ།།

ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། དཔལ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དེའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་དཔལ་ལྡན་ཕུག་པ་བའི་བཞེད་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བཤད་པ་ནི། གྲོང་དུ་འཕྱུན་པའི་བླ་མཁྱེན་དང་། རྩིས་རིག་ལ་སྦྱངས་པར་རློམ་པ་ཆེས་མང་པོ་དག་གིས་བྱེད་པ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་པའི་རི་མོའི་འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་སྒྲུབ་དཀའ་བར་བཟུང་ནས། རྩིས་གཞུང་ཐོར་བུ་ཙམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས། སྐར་རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཕལ་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེང་སང་གི་དུས་སུའོ།།

འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ག་ཎི་ཏོ་པ་དེ་ཤ་དི་ནཱ་ཀ་རཱ་ལོ་ཀ་ནཱ་མ། ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ། རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་མཚན་སྐད་གཉིས་སུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་རྩིས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའི་རྩིས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་སོ། །དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉུང་ངུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་ཅིང་བསླེང་པའི་གནད་རྣམས་འདིས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མན་ངག་སྟེ། རྟགས་དང་པོས་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནས་སའི་དུམ་བུ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁྱོན་མ་ལུས་པ་གསལ་ནུས་པ་དང་འདྲ་ལ། རྟགས་ཕྱི་མས་ནི་ཤིན་ཏུ་མུན་ནག་གཏུག་པོ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལ་སེལ་ནུས་པའི་སྣང་བ་མཐུ་ཆེ་བ་དེ་དང་འདྲ་བས། དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། མཚན་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་འདོད་ནས་རང་ཉིད་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་ཅིང་། བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་བསྟོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བསྟོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་

རྣམས་ལ་བསྟོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བའི་གཏེར་ཆེན་བླ་མ་གང་གི་གཞན་དོན་གྱི་ཕྲིན་ལས་ནི། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གསུང་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་དེ་ལས། འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ཆ་ཙམ་ཞིག་ལྷུངས་པས་ཀྱང་། དཔག་ཡས་སྙིང་གི་མུན་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་དྲུངས་ནས་འབྱིན་ནུས་པས་ན་རབ་ཏུ་བསལ་ནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་། སྤངས་པ་དེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྟོགས་བྱ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བློའི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་ན། གསུང་གི་འོད་ཟེར་མཐའ་དག་ཞུགས་ན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཏེར་སྟོན་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟར་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བས་ན་ཆེན་པོ་དང་། ངག་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བས། ཤེས་བྱར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་མཐའ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འགྲོ་འདུལ་གཏེར་བདག་གླིང་པའི་སྐུའི་དམའ་ཤོས་ཞབས་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་མཆོག་མགོ་བོས་སོ།། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱག་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། དོན་དམ་པའི་ཕྱག་ཡུལ་དང་འཚལ་མཁན་རོ་གཅིག་པར་ཤེས་པའོ། །འདིར་ཕྱག་གི་ཚིག་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་ཏུ་མི་རུང་ཞེ་ན། རུང་སྟེ། ཕྱག་དང་འདུད་པ་ནི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་བས་ན་རྡོ་རྗེའི་དུས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་འཁོར་ལོའོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐར་འདོད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་པས་ན་དཔལ་ལྡན་དུ་བརྗོད་དེ། ཏེ་བརྡ་ལས། ཤྲཱི་ཡིག་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ’།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པས་ན་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གཞན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། འདིར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆེན་པོ་དོན་དམ་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ།།

དེའི་ཞབས་ལ་རང་གི་དད་བརྒྱའི་ཀུ་ན་སློང་དང་ལྡན་པའི་གཙུག་སྟེ་ཡན་ལག་གི་མཆོག་པདྨོ་འི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་དེས་དུས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྟག་ཏུ་མཆོད་དོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤམྦྷ་ལའི་ཡུལ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ལས། འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་བྱེ་བས་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ་སྟེ་བསྡོམས་པས་རྒྱལ་ཕྲན་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོས་རབ་ཏུ་བསྟེན་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ནི། པདྨའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ལྷས་བརྩིགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཀ་ལཱ་པར་གདོང་ལྡས་བཏེགས་པའི་ཁྲི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱུ་ན་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བཀོད་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོན་ཅིང་། བསྡུད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤམྦྷ་ལར་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་པར་འབྱོན་པ་ལས། འདིར་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་བསྡུད་ཅིང་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ་ཟླ་བཟང་། འཆད་པ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག བསྡུས་རྒྱུད་བསྡུད་པ་པོ་གྲགས་པ། འགྲེལ་མཛད་པད་དཀར། འཆད་པ་པོ་བཟང་པོ་ནས། ཀླུ་ཀློའི་དགྲ་བོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་ཉེར་གསུམ་སྟེ། ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་གྱི་ཚོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་གུས་པར་ཕྱག་བགྱིའོ།།

གསུམ་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། བརྩམས་རིགས་པའི་འཐད་པའོ།། དང་པོ་ནི། འབྲན་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གྱི་གནད་བསྣེང་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སླད་དུ་བརྩམ་མོ། །དེ་ཡང་རང་བཟོས་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཕྱུངས་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་དང་ལག་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །མི་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་ནུས་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ལྷ་བུ་འཆད་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་རྒྱུད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྙིད་ལུགས་པ་སྤྱངས་ཏེ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་བརྩམ་ཞེས་ཁས་བླང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། བརྩམ་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་གང་འདི་ཕྱི་ནང་གི་ཞུང་དུའི་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཁས་སློམ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྙེང་ཞིང་རྟོགས་དཀའ

གྲུབ་མཐའི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་བརྩམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྟོན་འགྲོ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། །ཐ་སྙད་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། །བསྟན་པའི་རྩིས་དང་རྩིས་འཕྲོ་དང་། །བྱེད་པ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ལྔ། །ལོ་བདག་ཟླ་འཕོ་སྒྲ་གཅན་དང་། །ཉིན་ཚེས་གཟའ་ལྔ་དུ་བ་དང་། །ཉི་ཟླ་སྒྲ་གཅན་འཇུག་པའི་ཚུལ། །ས་དང་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་དང་། །དུས་བཞི་དུས་སྦྱོར་ཡུལ་དུས་སྒྲིག །ཞག་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །ངེས་པ་བསྡུད་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། །ཤར་བྱུང་ཡར་ལོག་ངེས་པ་དང་། །རེའུ་མིག་སྤེལ་བའི་ཁ་བྱང་དང་། །ལི་ཐུ་སྦྱོར་དགོལ་རྩིས་འབྲས་ཀྱི། །ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་ལེགས་བཀྲོལ་ནས། །དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་བཤད་ཀྱི་ཉོན།།

ཞེས་མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཉན་པར་བསྐུལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི། སྟོན་འགྲོ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི།(སྔོ་ཀ་བཞིས་བསྟན།)ཞེས་སོགས་སྐབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བཀྲོལ་ལོ།།

སྐབས་དང་པོ། རྩིས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་སྐབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལས། སྐབས་དང་པོས་རྩིས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་འཆད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཞེས་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་རྩིས་ལ་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མ་བྲལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྐད་དུ་འབྱུང་བས། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལག་པ་བྲིས་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རྩི་ནའང་། །འདྲི་བྱའི་ཡི་གེ་བཅུ་རུ་ཤེས།[1]། ཞེས་པས་གཅིག་ནས་དགུའི་བར་དང་གནས་འཛིན་ཐིག་སྟེ། ཡི་གེ་བཅུ་པོའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་ལེགས་པར་བསླབས་ནས་འབྲི་བ་དང་བསྣུར་བ་དང་བགོད་པ་སོགས་བག་དང་ལྡན་པས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཨང་ཀི་འབྲི་བགྲང་སྟོན་པ་རྣམས་རང་གི་གཡས་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱ་ལ། བསྣུར་བགོད་འབྲིད་པ་རྣམས་ནི་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་བྱ་དཀའ་བས་སོ།། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཅུ་སོགས་ཀྱིས་བསྣུར་བའི་ཚེ་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བཅུ་ཆར་སྤེལ་བའི་དོན་གྱིས་སྣུར་བྱེད་ཀྱི་མཐའི་ཐིག་ལེ་ནི་བསྣུར་བྱའི་གྲལ་མཐར་སྒྲིགས་ཏེ་བཞག་གོ །བགོད་བྱེད་བཅུ་སོགས་ཀྱི་མཐའི་ཐིག་ལེས་བགོ་བྱའི་གནས་གཞན་གྱི་མས་མཐའ་དགག་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་ལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྣུར་བྱེད་སྟོངས་ན་དེའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་པས་བསྣུར་བྱའི་ཚོགས་དབྱེ་བར་བྱས་ཏེ་གནས་བསྐྱུང་དགོས་ན་ཐིག་ལེས་བསྐྱུང་ངོ་། །བགོད་བྱེད་སྟོངས་ན་དེས་བགོ་བྱ་མེད་པས་ཐོབ་ནོར་གྱི་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་བྲིའོ།། བསྣུར་བྱ་སྣུར་བྱེད་དང་བགོ་བྱ་བགོད་བྱེད་ཀྱི་བར་དང་ཐ་མར་སྟོངས་པའི་ཐིག་ལེས་ནི་སོ་སོའི་གནས་གཞན་གྱི་གོ་ས་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མེད་ཅིང་གྲལ་འགོར་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །བསྣུར་བ་ལ་བརྒྱང་སྟབ་གཉིས་ལས། བརྒྱང་བསྣུར་གནས་གཞན་གཅིག་གིས་རང་གིས་སྣུར་བྱའི་ཐད་དྲངས་ཏེ་བསྣུར་ཞིང་། སྟབ་བསྣུར་ནི་བསྣུར་བྱའི་འོག་གི་ཐད་དྲངས་སུ་སྣུར་བྱེད་ཀྱི་ཐ་མ་བཞག་ནས་བསྣུར་གཞི་གཅིག་ཉིད་སྣུར་བྱེད་ཀུན་གྱིས་རིམ་བཞིན་བསྣུར་ཏེ་བསྣུར་བྱ་དེ་ཉིད་སྣུར་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་སུ་སྤེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །བགོད་པ་ལའང་བརྒྱང་སྟབ་གཉིས་ལས། བརྒྱང་བགོད་རང་གཅིག་པོས་ཇི་ཙམ་ཐོབ་པ་ཁྲེར་བས་ཆོག་ལ། སྟབས་བགོད་གནས་གཞན་འོག་མའི་ཚོད་དང་སྦྱོར་གྱིན་ཁྲེར་དགོས་ཏེ། བགོད་བྱེད་གནས་གཞན་སྟབས་མས་ཐོབ་བྱ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །སྣུར་བྱེད་གཉིས་ལ་སོགས་པས་བསྣུར་བ་ན་མང་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྣུར་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་སུ་བསྣུར་བྱ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། བསྣུར་བས་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྣུར་ན་སྟེ།

ཕྱིད་ཚད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བྱེད་བསྒྱུར་བྱར་འཕོས་པའོ། །སྐྱེ་འབྲི་མེད་པ་ནི་གཅིག་གིས་བསྒྱུར་ན་སྟེ་མང་པོར་འཕེལ་བ་དང་ཉུང་ངུར་འབྲི་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་། བསྲེ་དང་སྤྲོན་པ་རང་རང་གི །གནས་གཞན་དེ་ཡི་ཐད་ནས་བྱ། །འོག་ཏུ་བཅུར་ལོངས་གོང་དུ་འཕོ།། ལྷག་གམ་མ་ལོངས་རང་སར་བཞག །དབྲི་དང་བགོད་ཚེ་རང་ཐད་ནས། །མ་ལྟངས་གོང་ནས་གཅིག་ཕབ་གང་། །འོག་ཏུ་བཅུར་འགྱུར་དེ་ལ་དབྲི། །བརྒྱ་སོགས་འབེབས་པའང་རིགས་པས་སྦྱད། །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ངག་དགུ་མཐའ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། དགུ་གཅིག་གཅིག་དགུ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཅིག་གཅིག་གཅིག་ཡིན་ཐིག་ལེ་སྟོང་།(ཤློ་ཀ་བཅུ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)།ཞེས་པའི་བར་རྐང་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། དེ་ཡང་ངག་གི་དགུ་མཐའ་དག་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པས་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བཟུང་ནས་བྱང་ཞིང་རྒྱུབ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཡིད་གནས་གཞན་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་བཞིན་སྟེབས་པ་འདི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། བརྒྱུད་བ་དང་། ཁྲུག་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག བཅུ། བརྒྱ། སྟོང་། ཁྲི། འབུམ་དང་། ས་ཡ། བྱེ་བ། དུང་ཕྱུར་ཏེ། དགུ་པོ་བརྒྱུད་པའི་གྲངས་སུ་བརྗོད། གཉིས་པ་ཁྲུག་པ་ལ་གནས་གསུམ་སྟེ། ཐེར་འབུམ། ཁྲག་ཁྲིག་རབ་བཀྲམ་དང་། གཏམས། དཀྲིགས། མི་འཁྲུག ཁྱད་འཕྱིན་དང་། ཐྲང་རྟེན། དེད་འདྲེན་ཞེས་པ་དགུ་ལ་ཆེན་པོ་དགུ་བསྣན་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཁྲུག་པ་དང་པོའོ།། མཐའ་སྣང་དང་། རྒྱུ་རིག འོད་མཛེས། དབང་པོ་དང་། ལེགས་འབྱིན། རྟོགས་འགྲོ། འབྱིངས་རྟུལ་དང་། རྒྱུ་རྟགས། སྟོབས་འཁོར་ཏེ་དགུ་སྔ་མ་ལྟར་ཆེན་པོའི་ཟླ་དང་བཅས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཁྲུག་པ་གཉིས་པའོ།། བརྡ་ཤེས་དང་། རྣམ་བྱུང་དང་། སྟོབས་མིག་གསུམ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྣན་པའི་དྲུག་ནི་ཁྲུག་པ་གསུམ་པའོ། །གནས་གཞན་དྲུག་ཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཞི་མ་ཚང་བ་ལ། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་བཞི་ཆེན་པོའི་ཟླ་དང་བཅས་པ་སྟེ། བརྒྱད་བསྣན་པས་ཁྲུག་པ་གསུམ་པའི་གནས་སུ་གྲངས་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་། ཐེར་འབུམ་དང་། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ། ཞེས་སོགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བགྲང་ཚུལ་ནི་ཁྲུག་པ་ཀུན་ལ་འགྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་མེད་པ་ནི་གྲངས་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཐ་མ་སྟེ་དེ་ལྟར་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་དུ་བསྒྲིས་པའོ།།

དེ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ན་བརྒྱུད་པ་དགུ་དང་། ཁྲུག་པའི་གནས་གསུམ་ལ་གྲངས་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། བསྡུས་ན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ནི་མངོན་པ་ན་སྣང་ངོ་། །ལྷག་མ་གྲངས་བརྒྱད་མ་ཚང་བ།

ཁྱུག་པའི་གནས་སུ་བརྒྱད་བསྟན་ན་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་ནི་གྲངས་མིང་དུ་བཏགས་ལ། དྲུག་ཅུ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མིང་ལས་འདས་པས་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།[1] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་(ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག་)གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་ལ། ཞེས་བྲིས་ནས། སྟོབས་མིག་གི་མཐར་ཁྱད་བྱུང་ཞེས་པ་བསྟོན་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གནས་གཞན་རེ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གྲངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བཤད་པ།

གཞན་ཡང་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཕལ་ཆེན། རྒྱ་རོལ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱེ་བ་ཁྲོད་ཁྲོད་ཐད་ཀུ་དང་། །ཁྲིག་ཁྲིག་ཐམས་ཐམས་མྱུད་མྱིད་དང་། །གང་ཡ་བན་བུན་ཕྱར་ཕྱུར་དང་། །ལྟག་ལྟིག་བྱང་བྱིང་ཆེམ་ཆེམ་དང་། །ཕྱལ་ཕྱོལ་ཁྱད་ཁྱུད་ཟར་ཟེར་དང་། །ཁྲིབ་ཁྲིབ་ཡ་གངས་ཆེ་མ་དང་། །ཁྲམ་ཁྲིམ་ནབ་ནུབ་སང་སང་དང་། །བརྒྱུད་ཡས་བཏང་ཡས་བགྲ་ཡར་དང་། །གསལ་ཡས་མཚུངས་མེད་ལ་ལུམ་དང་། །ཡལ་ལོལ་ཁྲལ་ཁྲུལ་ཐུད་ཐུད་དང་། །བསམ་ཕྱོད་བྲང་བྲེང་སྦྲོད་ཡས་དང་། །སྦྲོ་ཡས་ཟང་ཡག་འཕྲོ་བཀྱེ་དང་། །རྩེ་འཕྱོ་ཡོངས་བསྣན་བྲུག་གཡོས་དང་། །སང་ཡལ་ཐེད་ཡུག་ཡིད་འཕྱོ་དང་། །ནབ་ནེབ་ཁྲིག་ཐམ་ཡལ་ཡལ་དང་། །བགྲང་ཡས་བྲུག་ཡལ་ཤང་ཤང་དང་། །ཡག་ཡག་ཐེམ་ཐེམ་རློམ་སླལ་དང་། །གཞལ་འཕྱོས་གཞལ་ཡས་གཞལ་ལད་དང་། །གཞལ་འཁོར་གཞལ་ཐེམ་གར་གཞལ་དང་། །གཞལ་སངས་གཞལ་ཐག་གཞལ་ཕྱལ་དང་། །གཞལ་གཞི་འཕྱོང་འཁྱུར་ཉ་ཉེར་དང་། །ཕྱུག་ཕྱིག་ཟལ་ཟུལ་སལ་སལ་དང་། །གཡོ་ལྤིག་ཕན་ཕུན་གདང་ཡས་དང་། །རིམ་གྲོལ་ཐྲི་ང་ཐྲི་ཐྲུལ་དང་། །ཕུན་ཡོལ་དད་དད་བགྲང་རྩེ་དང་། །ཟབ་བགྲང་དགའ་རྒྱུང་གཞུང་འདལ་དང་། །ཁྲུགས་ཕྱུད་འོལ་ཕྱོད་གདབ་ཡས་དང་། །གཅལ་ཡས་བགྲང་ཡས་ཀྱི་འཕྱོ་དང་། །ཡ་མེ་སླལ་ཡས་འདབ་འདེབ་དང་། །འབན་ཅན་ཕང་ཕུང་ཁེའུ་ཚང་། །ཞུན་བཟུང་མཆོག་ཡལ་མཐའ་བརྟལ་དང་། །ཡུན་འགྲངས་བུན་ལོབ་ལམ་ལོམ་དང་།། བསྐྱད་ཡས་ལང་ལིང་ལྟབ་ལྟིབ་དང་། །མི་བཅའ་མཛམ་ཡས་ང་སྦྲང་དང་། །སྨོས་ཡལ་བགྲ་ཚལ་ལོ་རྒྱས་དང་། །འབུམ་རིག་གམ་གུམ་ལ་ལོ་དང་། །བགྲང་འཕྱོས་འགྲང་འཕྱོས་ལ་བསྒྲིམས་པ། །དཔག་ཡས་དེ་བསྒྲིམས་ཡལ་འཕྱོང་དང་། །དེ་བསྒྲིམས་མུ་ཡལ་མུ་ཡལ་བསྒྲིམས། །བགྲང་ཡོལ་གཉིས་དང་མི་འཛལ་གཉིས།། བསམ་ཕྱོད་གཉིས་དང་མཐའ་འབྱམས་གཉིས། །དཔག་ཐག་གཉིས་དང་བརྗོད་མེད་གཉིས། །བརྗོད་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་མེད་ལ། །བསྒྲིམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའོ།[2] །འདི་ལ་གྲངས་གནས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་

ཡོད་ཅིང་། བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་བྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་བྱེ་བ་བྱེ་བ་ལ་ཁྲོད་ཁྲོད་སོགས་སྟེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་རོལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། །གཏམས་དཀྲིགས་མི་འཁྲུགས་ཁྱད་འཕྱིན་དང་། །སྲང་རྟེན་མང་འཛིན་གླང་པོའི་སྟོབས། །ངོགས་ཐོབ་རྣམ་བཞག་གདགས་རྒྱུ་རིག །ལག་སྦྲིན་རྒྱུ་དབང་རྫོགས་འཐོབ་དང་། །བགྲང་རྟོགས་སྦྲིབ་པ་སྟོབས་ཀུན་སྟོབས། །རྣམ་བརྡ་ཤེས་ལྡན་བརྡ་ཤེས་ཀུན། །རྣམ་འབྱུང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན། །རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་ནོར་བུ་དང་། །རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོ་ངེས་པར་སྒྲོགས། །དེད་འདྲེན་ཞེས་གདགས་གདན་ལ་འབེབས། །གཙོད་རྟོགས་གཙོད་རྟོགས་ལྡན་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱེད་སྙིང་པོ་མཆོག །ཕྲ་རབས་རྡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག །གྲངས་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། །གོང་ནས་གོང་དུ་བརྒྱུས་འགྱུར་བསྐྱེ།"།ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ནི། བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་ས་ཡ་བྱེ། །དུང་ཕྱུར་ཐེར་འབུམ་ཐེར་འབུམ་ཆེ། །ཤུ་ཇོག་མཆོག་ཉལ་རྐྱང་ཕྱེ་དང་། །རྐྱང་ཕྱེ་ཆེ་དང་ཁྱད་འཕྱིན་གཉིས། །སླུ་མ་གཉིས་དང་མཚོ་ཡས་གཉིས། །དུག་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དང་བཅས། །མཆོག་ཡས་བན་བུན་མ་ལུས་པ། །མ་ལུས་ཆེ་དང་གྲངས་མེད་དང་། །དཔག་མེད་གཉིས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས། །མུན་པ་སྣང་བ་སྣང་བ་ཆེ། །ཕུང་པོ་གཉིས་དང་ཟབ་པ་དང་། །བརྟན་པ་རབ་བརྟན་འགྲོ་མང་ལྡན། །གནས་དང་གནས་ཆེན་དཔག་མེད་གཉིས། །ནོར་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གཙོ་ཁྲིམ། །བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་ཟད་གཟུགས། །རྒྱལ་ཐབས་གཏེར་དང་དགེ་བ་དང་། །སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་བརྗོད་པ་དང་། །བརྗོད་མེད་བསྟོད་ཡས་བསྟོད་ཡས་ཆེ། །ཕྱུར་ཕྱུར་གཉིས་དང་ཤུ་ཇོག་དང་། །ཤུ་ཇོག་ཆེ་དང་ཞི་བ་དང་། །ཆུ་འབྱུང་སེམས་འཕྲུལ་"དམ་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་དང་འཕེལ་བྱེད་པ། །དེ་ལྟར་གྲངས་གནས་དྲུག་ཅུ་དགུ །གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་ཡིན། །དེ་ཡན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཕྱིར་འགྲོ་བས་བགྲང་མི་ནུས།"།ཞེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲངས་གནས་ནི། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དང་། །ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་དང་། །ཐེར་འབུམ་ཤུ་ཇོག་མཆོག་ཉལ་དང་། །སྐྲ་འཕྱིས་བྱེ་མ་ནབ་ནུབ་དང་། །མཚོ་ཡས་ལྟབས་ཕྱོར་རྫི་ཞེས་གནས། །བཅོ་བརྒྱད་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་བསྐྱེ།"།གཞན་ཡང་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། འདུས་བྱས་འདུ་ས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གནས་གཞན་དྲུ་གཉྩ་ཚང་བ་སོགས་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་མཐོང་ཡང་བྲིར་མ་ལང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མ་བྲལ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྱུར་བགོས་སོགས་བྱས་པའི་མཐར་རི་

མོ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རི་མོ་གང་འཐད་བློ་འདོད་བྲིས། །སྒྱུར་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་བསྒྱུར། །སླར་ཡང་སྒྱུར་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །བགོས་པས་སྔར་གྱི་གཞི་དེ་འཆར། །དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་འདི་འབྱུང་ན། །རི་མོ་བྱང་བའི་ཚད་ཡིན་པས། །དེ་རྗེས་ཡན་ལག་ལྔ་ལ་སོགས། །རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་གདམས་སོ།།

འཁྲོས་དོན་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ད་ནི་འཁྲོས་དོན་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཁམས་སྙོམས་པའི་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་གི་ཁུག་པ་གཅིག་ལ་དབུགས་གཅིག་དང་། དེ་དྲུག་ལ་སྲང་གཅིག །སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་ཉིན་ཞག་གཅིག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས། དབུགས་དྲུག་གིས་ནི་ཆུ་སྲང་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ཡིས་ཀྱང་ཆུ་ཚོད་དོ། །ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུས་ཉིན་ཞག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་བྱས་པ་དེ་ནི་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཡིན་ཏེ། དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚད་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ཁྱིམ་ཚེས་ཞག་གི་བསྒྱུར་བགོད་ལའང་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་སྣང་བས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱ་སླར་དགོངས་ནས་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཞག་དང་མ་བསྟུན་ན་ཁྱིམ་ཚེས་གཉིས་རྩི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་སོ་སོ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྤྲོའོ།།

ཡང་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་རྐང་བཅས་ལའང་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་འདུག་པས། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། ང་དྲུག་རྐང་བཅས་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དུ་བའི་རྩིས་སོགས་གནས་སྐབས་འགར་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ལས་དང་པོ་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་(ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཆུ་སྲང་ ༣༦༠༠ བཞིས་བསྒྱུར་བས ༡༤༤༠༠ དེ་ལ་ཆུ་སྲང་ ༥༦ བཞིས་བསྒྱུར་བ་ལ་རྐང་པ་གཅིག་པོ་བསྲེས་པས། ༢༢༥ འབྱུང་བས ཐོབ་པ་དབྱུག་གུ་ ༦༩ སྐེ་ལྷག་མེད་དོ། །)སྐེ་ནང་གི་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་དང་འཁོར་ལོ་བཞི་སོ་སོའི་འབྱུང་བ་བཞི་སྐེ་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུར་བྱས་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་འདིར་དེ་ཉིད་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། སྟག་རྣའི་མདོ་ལས་ནི། ཐུད་མེད་རས་བལ་གྱི་ལ་བ་གཅིག་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་མ་ཡིན་པར་འཐེན་པའི་ཡུན་ནི་སྐད་ཅིག་ཐུང་ངུ་གཅིག དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་སྐད་ཅིག་རིང་པོ། དེ་དྲུག་ལ་ཐང་ཅིག་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་དང་། ཡང་ན་མིག་འཛུམ་གཉིས་ལ་ཐང་ཅིག དེ་བཞི་ལ་མཆོག་དགའ། དེ་བཅུ་དྲུག་ལ་དུས་ཚོད་གཅིག དེ་རེ་བཞི་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་དང་། ཡང་ཡུད་ཙམ་གྱི་ཕྱེད་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་།[༡༠] ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱེད་པ་མངོན་པ་དང་མཐུན་ཡང་། འདིར་བཞི་མཐོན་ཞེས་སོགས་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་པོ་ལ་མིང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ།[༡༡] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་དུ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་སེ་གོལ་གྱི། །དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཆ་གཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་ཐང་ཅིག་སྟེ། །སུམ་ཅུ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག[༡༢] །ཅེས་གསལ་བར་མཛད་དེ་མངོན་པའི་ལུགས་སོ། །འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཡི་གནས། །དེ་ནི་སུམ་ཅུ་ཆ་ཤས་སོ། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་གོ །དེ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཙམ་ཡིན། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གོ[༡༣] །ཞེས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག(དྭགས་པཧ་)མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཐར་གནས། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཀ་ལ་ཤ་ཞེས་པ་ཆ་ཤས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྒྱུད་པེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ནི། མིག་འཛུམ། ཆ་ཤས་སམ་ཡུད་ཙམ། སྐད་ཅིག ཐང་ཅིག ཚུར་ཟད་ཅེས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་དྲུག་འགྱུར་དང་། ཚུར་ཟད་སུམ་ཅུས་ཡི་གེ་ལྷི་བའི་དུས། དེ་བཅུས་སྲོག དེ་ཉེར་དྲུག་གིས་སྲང་། དེ་དྲུག་ཅུས་ཆུ་ཚོད། དེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐུན་གཅིག དེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མིག་འཛུམ་མིག་ནི་བཙུམས་པ་སྟེ། །མིག་བཙུམས་དྲུག་ལ་ཆ་ཤས་ནི། །གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཡུད་ཙམ་དྲུག་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེ། །སྐད་ཅིག་དྲུག་ནི་ཐང་ཅིག་ཡིན། །ཐང་ཅིག་དྲུག་ནི་ཚུར་ཟད་ཡིན།། དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་བྱ་བ་འདིས། །སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་བསྒྱུར་བ་ལ། །ཡི་གེ་ལྷི་བའི་དུས་ཞེས་བརྗོད། །ཡི་གེ་ལྷི་བ་བཅུ་ལ་ནི། །སྲོག་གཅིག་ཅེས་བྱའི་དུས་སུ་བཤད། །དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་བསྒྱུར་བ་ལས། །དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནི། །སྲང་ཅིག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྲང་ནི་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལ། །ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན། །དེ་བརྒྱད་ཐུན་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞི་ལ་ནི་ཉིན་གཅིག་གོ། །ཉིན་མཚན་དུས་ནི་མཉམ་པ་ལ།། མཚན་མོའང་དེ་དང་མཉམ་པར་བཤད།[༡༤] །ཅེས་སོ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེར། དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། །ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ།[༡༥] །ཞེས་ཞག་གཅིག་ལ་དབྱུག་གུ་རེ་བཞི་དང་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོམ་འབྱུང་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ཞག་ཡིན་ཏེ། །མེལ་ཚེ་ཐུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཐུན་བཞི་ཉིན་མོར

ཤེས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་མཚན་མོའང་ཐུན་བཞིའོ། །ཞག་གཅིག་ལ་ནི་འཕོ་བ་ཡི། །ཡན་ལག་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཡིན་ཏེ།[༡༦]།ཞེས་དང་། ཐུན་རེ་ཡི་ནི་བཞི་ཆ་རྣམས། །ཆུ་ཚོད་དུ་ནི་བརྗོད་པས་ན། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྩ་རྣམས་ཀྱི། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབུགས་གུ་ནི། །དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཚད་ཀྱིས་ནི།[༡༧]།ཞེས་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཆེན་བརྒྱད། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས། དབུགས་གུ་རེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐེག་མཆོག་མཛོད་ཀྱི་རིམ་ཁང་བཅུ་གཉིས་པར་བརྟེན་པ་རླུང་གི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་བཤད་པའང་དེ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཆུ་ཚོད་དང་དབུགས་གུའི་རྩིས་དང་སྦྱར་ན། ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བརྒྱད། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། དབུགས་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་རླུང་སྟོང་དང་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའོ། །དབུགས་གུ་རེ་རེ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་རྒྱུའོ། ཐུན་རེ་རེ་ལ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རྒྱུའོ།[༡༨]།ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་སྦྲང་ནས་ཆུ་ཚོད་དུ་རྩི་ཚུལ་ལ་མི་གཅིག་ཀྱང་། གཉིས་ཀའང་དབུགས་དྲུག་ལ་སྦྲང་དུ་མཚུངས་ཤིང་དབུགས་གུ་དང་ཆུ་ཚོད་དོན་གཅིག་པར་འཆད་དོ།།

ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་ལ་སོགས་པར་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། འཇལ་བ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབུགས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ནང་དབུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བས་སོ།། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབུགས་གུའི་ཆུ་ཚོད་དང་ཆུ་སྲང་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ཕྱིའི་འཇལ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བས་སོ། །དེ་ལ་ནང་གི་འཇལ་བྱེད་ནི། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ཕྲ་དབུགས་རྒྱུ་[༡༩]ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། མིའི་དབུགས་གཅིག་གི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཕྲ་མོའི་དབུགས་གཅིག དེ་འདྲའི་དབུགས་དྲུག་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སོགས་ཀྱི་སྲང་གཅིགདེ་འདྲ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག དེ་འདྲ་དྲུག་ཅུ་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག དེ་འདྲའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མིའི་དབུགས་གཅིག དེ་འདྲའི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་མིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བཤད་དེ།[༢༠] རྩ་རྒྱུད་ལས། དྲུག་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཡི། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ།[༢༡]།ཞེས་དང་། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། དབུགས་དྲུག་གིས་ནི་ཆུ་སྲང་[༢༢]ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་། རྩ་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་དག་ནི། །ཉི་ཁྲི་དང་ནི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འགྱུ་བ་ནི། །འགྱུ་བ་ཆེན་པོའི་རླུང་དུ་འདོད།[༢༣]།ཅེས་དང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དྲུག་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཡི། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྣམས།[༢༤]།ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་མཐུན་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་

རྒྱུད་དབྱངས་འཆར་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ལ།[༢༥] །ཞེས་སོགས་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུགས་གྲངས་དེ་ཉིད་དྲུག་གིས་བགོས་པས་སྲང་། དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད། དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བ་ནི་ནང་རླུང་སེམས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའོ།།

ཕྱིའི་འཇལ་བྱེད་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཟངས་མ་སྲང་ནི་བཅུ་གཉིས་ལ། །སྟོད་ནི་དཔངས་སུ་སོར་བརྒྱད་དང་། །རྒྱར་ནི་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་པ། །ལེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྟུང་བར་བྱ། །གསེར་ནི་འོ་སེ་སུམ་ཅུ(འོ་སེ་གཉིས་ལ་སེ་བ་གང་ཡིན་པས་དོན་ལ་སེ་བ་བཅོ་ལྔ་)ལས། །སོར་དྲུག་པ་ཡི་ཚད་དག་ཏུ། །ཐུར་མ་ལེགས་པར་བརྟངས་ནས་ནི། །ཐུར་མ་དེ་ཡིས་བུ་ག་ནི། །ཟངས་མའི་སྟོད་ལ་མཁས་པས་དབུགས། །ཆུ་ནི་རྙོག་མ་མེད་པ་ལས། །སྲང་ནི་དྲུག་ཅུའི་ཚད་དུ་བྱ། །སྲང་འདིས་ཆུ་ཚོད་ཚད་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཤད།[༢༦] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ན་རྒྱལ་པོའི་མེལ་ཚེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ཚོད་བགྲང་བའི་ཚེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཟངས་སྟོད་དུ་གསེར་ཐུར་བཙུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་སྲད་བུ་བཏགས་ལ། སྟོད་ཆུ་གཙང་གིས་བཀང་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱིང་ཐབས་སུ་བཞག་པས་བུ་ག་ནས་གྱེན་དུ་འོངས་པའི་ཆུས་སྟོད་གང་བ་ན་ཆུའི་གཏིང་དུ་བྱིང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རྔ་ལ་དབྱུག་གུ་གཅིག་བསྣུན། ཡང་སྲད་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོད་སྟོང་པ་ཤིང་གི་དྲ་བས་ཁ་བཅད་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཆུ་ཟགས་སུ་བཙུག་པ་ལས་ཟད་པར་གྱུར་པ་ན་རྔ་ལ་དབྱུག་གུ་གཅིག་བསྣུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོད་གང་སྟོང་གཉིས་གཉིས་ལ་ཆུ་ཚོད་རེ་རེར་བྱས་ནས་རྩི་བར་གྲགས་ལ། ཆུ་སྲང་ནི་གཞོང་པའི་ནང་ལ་རི་མོ་བྱས་ཏེ་དེར་ཆུས་སླེབ་པ་ལ་ཚད་འཛིན་པར་ཁ་ཅིག་ནས་བཤད་དོ།།

འདི་ལྟར་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་གཉིས་ཏེ། དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དང་། ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཉིན་གཅིག་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་བསྒྱུར་གང་། །ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུས་དེ་བཞིན་ཏེ།[༢༧] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲོ་ཞུན་[༢༨]བྲི་ཞུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྡོམས་པའི་རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱི་སྐར་ཁོངས་རེ་རེའི་སའི་ཁྲོན་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རེར་བྱས་ནས་བཞག་པས་ཁྲོན་བསྡོམས་ན་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ར་འགྱུར་བའི་ཆུ་ཚོད་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལམ་གཞི་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཚད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པར་བཞེད་པ་ཉིད་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་དབུགས་ཆ་རྣམས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། རེས་ཀྱི་གཟའ་དེས་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པར་སྐྱོད་ནུས་ཀྱང་དེའི་བར་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པར་སྐྱོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པས་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ནི་དཔག་ཚད་ལ་སོགས་པས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་སོ།།

འོ་ན་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དེ་དཔག་ཚད་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་ཞེ་ན། ཉི་མས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་འཁོར་བའི་གོ་ལའི་རི་མོ་ཟླུམ་པོའི་ཁྱོན་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཆུ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུས་བགོས་པའི་ནོར་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་རེའི་རྒྱའི་ཚད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དང་སོ་གཅིག གྲུང་གྲགས་གཅིག གཞུ་འདོམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ང་གཅིག ཁྲུ་གསུམ། སོར་དགུ །ནས་དྲུག་ལྷག་ཙམ་རེ་འོང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དཔག་ཚད་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་དེ་ལ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པས་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྲང་རེའི་ས་ཁྱོན་ལ་དཔག་ཚད་གསུམ། གྲུང་གྲགས་གསུམ། གཞུ་འདོམ་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་བཞི། མཐོ་གང་། སོར་དྲུག །ནས་བདུན་ལྷག་ཙམ་འོང་། དེ་ལ་སྔར་བཞིན་དྲུག་གིས་བགོས་པས། ཡུལ་གྱི་དབུགས་རེའི་ས་ཁྱོན་ལ་གྲུང་གྲགས་གཉིས། གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ཞེ་བཞི། སོར་གསུམ། ནས་གཅིག་ལྷག་ཙམ་འོང་། དེ་ལ་སྔར་བཞིན་བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱིས་བགོས་པས། ཡུལ་གྱི་བུག་སོགས་ཀྱི་ས་ཁྱོན་རེ་ལ། སོར་གསུམ་དང་། ནས་གཉིས་ལྷག་ཙམ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྔ་མ་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་དབུགས་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དང་ཆུ་སྲང་དབུགས་རྣམས་ནི་ཟླའོ་དུས་ཀྱིས་བཏགས་པས་བཏགས་མིང་གི་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དུས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཤས་ནི་དུམ་བུའམ་ཡན་ལག་སྟེ་དངོས་མིང་གིས་བཏགས་པའོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གྲངས་དང་རི་མོ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། སྟོན་འགྲོ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་ལེའུའི་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་གཉིས་པ་མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་གཉིས་པས་མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་རྣམ་གྲངས་འཆད་པ་ལ། ཞེས་སོ།།

རྩིས་བྱེད་གྲངས་ཀྱི་མིང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩི་བྱེད་གྲངས་ཀྱི་མིང་དང་། བརྩི་བྱ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར། རྩི་བྱེད་གྲངས་ཀྱི་བརྡ་ཆད་བཤད། །ཅེས་ཁས་བླང་ངོ་། །དེ་ཡང་། རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པར་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་བ་དང་བསེ་རུ་ནི་གོ་སླའོ། །རི་བོང་ཅན་ནི་དེའི་མཚན་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བའི་མིང་གཞན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རི་བོང་གི་སྐྱེས་རབས་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

ལག་པ་དང་མིག་དང་ཟུང་རྣམས་ནི་གོ་སླའོ། །བགྲོད་པ་ནི་ཉི་མའི་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་གཉིས་སོ།། ཕྱོགས་ནི་ཟླ་བའི་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་སོ། །འཁྲིག་པ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་ནུ་ཆུང་ཚོགས་པའི་རྩེ་དགའོ། །ཡ་མ་ཞེས་པ་གཤིན་རྗེ་དང་། ཟུང་དང་། མཚོ་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཤིན་རྗེ་ནི་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པར་འཕེན་པའི་དོན་དང་། མཚོ་མ་ནི་ལྷའི་རིགས་མཚོ་མ་བ་ལ་བུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུའང་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

འཇིག་རྟེན་ནི་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའོ། །དུས་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་སོ། །མེ་ནི་ཧ་གདོང་གི་མེ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་མེ་ཉི་མ་དང་། བསྲེག་བྱ་ཟ་བའི་མེ་དང་གསུམ་མོ། །རྩེ་མོ་ཅན་ནི་ཁ་ཅིག་མེའི་མིང་གཞན་དང་། ཕལ་ཆེར་ཏྲི་ཤཱུ་ལའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྟག་གོ །དེ་རྣམས་ནི་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

རྒྱ་མཚོ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སོ། །ཆུ་གཏེར་ཡང་དེ་ཉིད་དེ། ཁ་ཅིག་གངྒཱ་སོགས་ཟེར་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱ་མཚོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་གཏེར་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་ནི་རྫོགས་ལྡན་སོགས་བཞིའོ། །ཆུ་བོ་ནི་གངྒཱ་སོགས་བཞིའོ། །རིག་བྱེད་ནི་མཆོད་སྦྱིན་སྔགས་ངག་སྲིད་སྲུང་ངེས་བརྗོད་བཞིའོ། །སྡེ་པ་ནི། ཏེ་རུ་ཀ་གཡལ་པོར། སྡེ་པ་བཞི་ནི་གནས་བརྟན་པ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། །ལེགས་དཔོན་

དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་ཏེ།[༡༩] །ཞེས་སོ། །ཟླུང་ལྡན་ནི་ཟླུང་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

མདའ་ནི། འདོད་འཇོར། མྱུས་བྱེད། སྲིད་བྱེད། ཡང་དག་རྨོངས་བྱེད། སྐེམ་བྱེད། ཆོམ་བྱེད་ལྔ་ལ་བཤད་དེ།[༢༠] མདོར་ན་བདུད་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྔའོ། །དབང་པོ་ནི་མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་དབང་ངོ་། །ཉེབ་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཡང་བཤད་དོ། །ཕུང་པོ་ནི་གཟུགས་ཚོར་བ་སོགས་སོ། །འབྱུང་བ་ནི་ས་ཆུ་སོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལྔ་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

རོ་ནི་མངར་སྐྱུར་ཁ་སྐ་ཚ་བ་ལན་ཚྭ་བའོ། །བྲོ་བའང་རོའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་རོ།།དུས་དང་མཚམས་ནི། དཔྱིད་སོ་དབྱར་སྟོན་དགུན་སྟོད་སྨད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

གཟའ་ནི་རེས་ཀྱི་གཟའ་བདུན་ནོ། །གླིང་ནི་ཟླ་བ་འོད་དཀར་སོགས་སོ། །ཐུབ་པ་ནི་རྣམ་གཟིགས་སོགས་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དྲང་སྲོང་བདུན་ལ་འདོད་དོ། རི་ནི་འོད་སྟོན་སོགས་སོ། །དྲང་སྲོང་ནི་སྐར་མ་རྨེ་[༢༡]བདུན་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་བདུན་ཏེ། འདོད་འཇོར། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། ཉི་མ་དང་། རྒྱུན་ཤེས་དང་། འོད་ཡངས་དང་། ལྷ་མིན་འཇོམས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་ཅན་དང་། གནས་འཇོག་སྟེ་དྲང་སྲོང་སྣ་ཚོགས་གཙུག་ཕུད་ཅན་བདུན།[༢༢]ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

ཀླུ་ནི། གཞལ་པོ་ལས། མཐའ་ཡས་དང་ནི་འཇོག་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རིགས་ལྡན་དང་། །ནོར་རྒྱས་བུ་དང་དུང་སྐྱོང་དང་། །པདྨ་ཆུ་ལྷ་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད།[༢༣]།ཞེས་སོ། །སྦྲུལ་ནི་ཀླུ་རྣམས་སྦྲུལ་གཟུགས་སུ་གནས་པས་སོ། །ལག་འགྲོ་དང་གདེངས་ཀ་ཅན་ནི་སྦྲུལ་གྱི་མིང་གཞན་ནོ། །ནོར་ལྷ་ནི། འདོད་འཇོ་ལས། ཆུ་དང་བརྟན་པ་ཟླ་བ་དང་། །འཛིན་བྱེད་རླུང་དང་མེ་དང་ནི། །ནམ་ལངས་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་པོ་ནོར་གྱི་ལྷ་ཞེས་བྱ།[༢༤]།ཞེས་སོ། །ནོར་དང་དབྱིག་ཀྱང་ནོར་ལྷའི་མིང་སྟེ་ནོར་ལྡན་ལ་ནོར་གྱི་མིང་བཏགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

རྩ་ནི་རྣ་བས་སྙིང་གའི་རྩ་བརྒྱད་ལྟེ་བ་དང་དགུ་ལ་འཆད་ཀྱང་ནྭ་ཊཱི་ཞེས་པ་འཛག་པའམ་སྦྲུག་ཅན་ཏེ་བུག་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་བུག་པ་དགུའི་རྩའོ། །བུག་པ་ནི་མིག་རྣ་བ་སྣ་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཁ་དང་གཤང་གཅིའི་ལམ་རྣམས་སོ། །གཟའ་ནི་རེས་གཟའ་བདུན་སྒྲ་གཅན་མཇུག་རིང་དང་བཅས་པའོ། །གཏེར་ནི། འདོད་འཇོར། པདྨ་ཅན་དང་། དུང་ཅན་དང་། པདྨ་ཆེན་པོ་དང་། ཆུ་སྲིན་ཅན་དང་། རུས་སྦལ་ཅན་དང་། ཛ་ཅན་དང་། དགའ་བ་ཅན་དང་། སྔོན་པོ་དང་། འཛིན་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།[༢༥]།ཞེས་སོ། །སྲིན་པོ་ཁ་ཅིག་ལྷ་མགྲིན་བཅུ་སོགས་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དགུའོ། །ཞེས་འདོད། གཞན་དུ་ན་སྲིན་

པོ་ནི་རྣམ་གྲུབ་ཀྱི་གཡོག་ཡིན་པར་བཤད་པས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཏེར་བདྨ་ཅན་སོགས་དགུའི་གཉེར་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའང་འདྲ་སྟེ། འདོད་འཇོར། བསོད་ནམས་སྐྱེས་ནི་ནོར་བུ་སྲིན་པོ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གོ[༣༦]།ཞེས་དང་། བསྲུང་བས་ན་སྲིན་པོ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་བློ་བརྟན་བཞི་པས་ཚིག་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པར། གཏེར་བསྲུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།[༣༧]།ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་དགུ་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

ཕྱོགས་བཅུ་ནི་གོ་སླའོ། སྒྲ་སྒྲོགས་ནི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་སྐྱ་ཀྲི་ཞེས་པ་སྟེ་རབ་དགའ་སོགས་བཅུའོ། །དེ་གཉིས་ནི་བཅུའི་མིང་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

དྲག་པོ་ནི། འདོད་འཇོ་ལས། མ་སྐྱེས་རྐང་གཅིག་འཕེལ་དང་བསྐོད། །དྲག་པོ་དང་ནི་བཙོན་འཕྲུལ་ལྡན། །འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནས་བདེ་འབྱུང་དང་། །སྤྱན་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དག །དབང་ལྡན་དང་ནི་ས་གསུམ་པ། །དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱ།[༣༨]།ཞེས་སོ། །དབང་ཕྱུག་དང་། བདེ་བྱེད་དང་། བདེ་འབྱུང་དང་། འཕྲོག་བྱེད་སོགས་ནི་ལ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཁ་ཅིག་དྲག་པོའི་ནང་ཚན་དུ་འདྲ་བས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

ཉིན་བྱེད་དང་ཉི་མ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འདོད་འཇོ་ལས། དེ་ལ་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།། དབང་པོ་བྱེད་པོ་ཡམ་པ་དང་། །ཆར་འབབ་བསྐོད་བྱེད་སྟོན་མིང་འཕགས། །མིག་གཟུགས་ཁྱབ་འཇུག་འོད་ཅན་དང་། །རྒྱུ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།[༣༩]།ཞེས་སོ། ཁྱིམ་ནི་ལུག་གླང་སོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

ལུས་མེད་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་མིག་གསུམ་ནས་མེ་བྱུང་ནས་བསྲེགས་པས་ལུས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱབ་འཇུག་གི་བུ་འདོད་པའི་མིང་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་བཅུ་གསུམ་དུ་བཞག་པའམ། ཡང་ན་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལྟའི་སྣད་འཚོང་མ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། འདོད་འཇོར། གློག་གི་འོད་ཅན་མ་དང་། པད་དཀར་མ་དང་། ལག་བཟང་མོ་དང་། དགའ་བའི་ཤིང་རྟ་མ་དང་། རབ་ཏུ་སྨྱོས་བྱེད་མ་དང་། མེ་ན་ཀཱ་དང་། སྒྲ་འདྲེས་མ་དང་། ལེགས་བརྒྱན་མ་དང་། མུཉྫ་སྐྱེས་མ་དང་། ཨ་ལམ་བུཥ་དང་། རྒྱ་ཤིང་བདྨ་ཅན་མ་དང་། སྐར་ལེགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།[༤༠]།ཞེས་སོ། །འདོད་པ་དང་། སྨྱོས་བྱེད་ནི་དེའི་མིང་གཞན་ཏེ། འདོད་འཇོ་ལས། འདོད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའོ།[༤༡]།ཞེས་དང་། འདོད་པས་སྨྱོས་པར་བྱེད་པས་སྨྱོས་བྱེད་དོ།[༤༢]།ཞེས་སོ། །སྣ་ཚོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྩིས་སུ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞེས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་འཇོར། འདོད་པ་དང་། དུས་དང་། གང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་བགྲངས་ནས། དེ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པར་གྲགས།[༤༣]ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་འཐད་པར

མངོན་ནོ་ཞེས་སྨྲར་གྱི་འདོད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་པར་ལོ་ཆེན་ནམ་བཟང་བཞེད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་བཅུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

ཤིད་བུ་དང་། ཡིད་ཅེས་བསྒྱུར་བའི་མ་ནུ་དང་། སྲིད་པ་ནི། ནང་ལེར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ཟླ་པར་འབྱུང་ལྷ་ཟླ་ཉི་སྦྲ་གཅན་སྐྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་གཟུགས་མ་ཕྱེ་བའི་ལྷ་བརྒྱད། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེས་གནས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་བཞི། མི་དང་དམྱལ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །ལྷ་མིན་ལྷ་དང་ཡི་དྭགས་དམྱལ་བའི་རིགས་སུ་བསྡུས་སོ། །སྲིད་པའི་གནས་ནི་དེ་དག་གི་གནས་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་རྣམས་ནི་བཅུ་བཞིའི་མིང་ངོ་།།

ཆོས་དང་ཉིན་ཞག་ནི་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བས་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་དེའི་བརྡ་ཡིན་ནོ། །ཆ་ཤས་ནི། འདོད་འཛོ་ལས། ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཉ་བར་བྱེད་པས་སོ།[༢༣]།ཞེས་པས་ཟླ་བའི་ཆའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་མི་བདག་ནི། པདྨ་ཅན་ལས། རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གོ[༢༤]།ཞེས་པ་ལྟར་བོད་ཕལ་ཆེར་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་རོལ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་མཐོན་པོ་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ།[༢༥] ཞེས་པ་འདི་ཡིན་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་(ཁྲམས།)དག པདྨ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་འདི་དོན་མཐུན་ནམ་བརྟག་གསུང་ཡང་། པདྨ་ཅན་གྱི་ལུགས་དེར་ཟས་གཙང་གྲངས་པས་བརྟག་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱ་རོལ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ་[༢༧]ཞེས་དང་། ཟས་གཙང་ལ་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཚང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་བརྡའོ།།

ཉེས་པ་དང་སྐྱོན་ནི། བཅོ་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པའི་བརྡ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུས་ལ་མི་སྡུག་པའི་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ།[༢༨] ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བཅོ་བརྒྱད་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། མཚན་ངན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མགོ་སྐྲ་བྱི་བ་ངན་པ་དང་། དཔྲལ་བ་ཆུང་བ་དང་། མདོག་སེར་སྐྱ་དང་། མིག་སེར་བ་དང་། སྨིན་མཚམས་མ་འབྱར་བ་དང་། སྣ་ལེབ་པ་དང་། སོ་སྟོ་བ་དང་། རིག་པ་དང་། མིག་ཟླུམ་པ་དང་། མིག་ཆུང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་དུ་གྱུར་བ་དང་། ལྟོ་ཆེ་བ་དང་། དཔུང་པ་དང་རྗེ་ངར་ཐུང་བ་དང་། སྐྱུ་ཅན་དང་། ལག་པ་དང་རྐང་པ་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚིགས་སྦྲོམ་པ་དང་། འདིའི་ཁ་དང་ལུས་ལ་དྲི་ངན་འབྱུང་བའོ།[༢༩]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་(ཁྲམས།)འཇུག་པར། ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་ཉིད། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྲུལ་གདུག་འདོད།[༣༠]།ཅེས་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐབས་འདིའི་གདགས་གཞིར་འབྱུང་ཉེ་ཡི། ལུང་གི་དེས་རྒྱ་གར་བའི་བུད་མེད་གཅིག་ལ་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲུབ་ཀྱང་འདིའི་ལུང་དུ་འགྱུར

དཀའོ། །ཞེས་འཆད་དོ།།

རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཉེར་བཞིའི་མིང་ནི། མཁས་པའི་དབང་པོ་དག ལང་གཤེགས་ལས། སངས་རྒྱས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིན།[༧] །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། རྣ་བ་རང་བཞིན་ཉེར་བཞིར་འཆད། ཁ་ཅིག(སྔག་དོན།)ལང་གཤེགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྟེན་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བརྟག་པའི་གནས་སུ་བཞེད་དོ།།

ཉེར་ལྔ་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྔ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་པད་དཀར་ལས། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ངརྒྱལ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཡུལ་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་དང་། སྐྱེས་བུའོ།[༢] །ཞེས་སོ།།

སྐར་མ་ནི་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་དང་། འཁོར་ལོ་ཡང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཉེར་བདུན་གྱི་བརྡའོ།།

སོ་ནི་སྐྱེས་བུ་འི་སོ་སྟེང་འོག་གི་ཐག་འགྲམ་རྫོགས་པ་ལ་སོ་གཉིས་འབྱུང་བས་བཏགས་པ་དང་། གཉིས་སྐྱེས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སོའི་མིང་སྟེ་སྔ་ཕྱི་ལན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་སོ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་བརྡའོ།།

དེ་དག་ནི་བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ཟླ་བ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ།[༣] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ། དིང་སང་གྲགས་ཆེ་བའི་བརྡ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་དུས་དང་ཕྱོགས་སོགས་གྲངས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་འབྲུ་ལ་གཞི་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་གྲགས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་གཞན་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྩི་བྱེད་གྲངས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

བསྟི་བྱ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བརྡ་སྤྲོད་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྟི་བྱ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བརྡ་སྤྲོད་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་བཅུ་སྟེ། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་འགོ་དང་། ཚེས་དང་། གཟའ་དང་། སྐར་མ་དང་། ཁྱིམ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་སོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གྲངས་ཀྱི་མིང་བཤད་པའི་རྗེས། དེ་ནས་ལོ་ཡི་བརྡ་སྤྲོད་བཤད། (ཚྭོ་བདུན་གྱིས་བསྟན།)ཅེས་ཁས་བླངས་ཏེ། །དེ་ཡང་། ཉི་བར་གྱི་ཁྱིམ་རེ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཡུན་སུམ་ཅུ་ཆར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་ཁྱིམ

ཞག་ཡིན་ལ། དེ་སུམ་ཅུས་ཟླ་བར་བྱས་པའི་ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་རེའི་དཀར་ནག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། ཉི་མའི་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་གཉིས་དང་། ཉི་མའི་རང་འགྲོས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་དང་། དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་དེ་དུས་བཞིའམ། དུས་དྲུག་དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པ་ཞིག་ལ་ལོ་གཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ལས། ཕྱོགས་དང་ཟླ་བ་མཐའ་དག་དང་ནི་དུས་དང་དུས་བཞི་དང་ནི་མི་དུས་བགྲོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྒྱལ་པོ་ལོ་ནི་མཐའ་དག[༥༤] ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། ཟླ་བ་མཐའ་དག་ཅེས་པས་བཅུ་གཉིས་དང་། དུས་དྲུག་དང་། དུས་བཞི་དང་། མི་དུས་ཞེས་པ་དུས་གསུམ་དང་། བགྲོད་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལོ་མཐའ་དག་ཅེས་པ་ནི་མཐའ་དག་ལོའི་དབྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།[༥༥]།ཞེས་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཞག་ནི་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ལ་ཡང་། །ཟླ་བ་དག་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ། །ལོ་ནི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའོ། །ནང་དང་དགོང་མོ་བདུན་བརྒྱ་དང་། །ཉི་ཤུ་དག་ནི་རྫོགས་པ་ལ། །ཞག་ནི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འདོད། །དེ་རྣམས་རྫོགས་པས་ལོ་གཅིག་གོ[༥༦]།ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཟླ་ཕྱེད་ཉིན་མཚན་བཅོ་ལྔ་སྟེ། །ཟླ་ཕྱེད་གཉིས་ལ་ཟླ་བར་བརྗོད། །དེས་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། །ལོ་གཅིག་ཏུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།[༥༧]།ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཉི་མ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ལ་ནི། །ལོ་གཅིག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།[༥༨]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེས་ན་ཉི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ལོའི་དང་པོ་ཡང་ཉི་མ་ནམ་སྐྱེས་པ་ནས་བྱུང་ངོ་། །འོ་ན་ལོའི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅི་ཞེ་ན། རབ་བྱུང་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ཚངས་པའི་སྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་ལས་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པར་བཤད་པས་སོ། །ལུགས་དེ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་དང་།[༥༩] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་ཚིག་ཁོ་ན་འདིར་བྲིས་པའོ། །འོ་ན་འདིར་བཤད་པའི་རབ་བྱུང་གི་ལོ་དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་འདས་ལོ་བགྲེ་བར་གསུངས་པའི་རབ་བྱུང་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། གངས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་ཐ་དད་དུ་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་དེ་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟའ་ཉི་མ་བཞིན་ནོ།[༦༠]།ཞེས་བྱེད་པ་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་པའི་རབ་བྱུང་དང་དོན་གཅིག་པར་གཟའ་ཉི་མའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལོ་དྲུག་ཅུ་པོ་གང་གི་དང་པོ་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག

གིས་ཀྱང་། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་དྲུག་ཅུས་རྩི་བ་ནི་དུས་འཁོར་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གསུང་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དང་། དབྱངས་འཆར་ལས་ཀྱང་། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་ལོ་རྣམས་ལ། །བཅུ་གཉིས་ལྔ་ལ་ཨ་སོགས་འཆར།[༦༡]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོ་དྲུག་ཅུའི་མིང་ཚང་བར་སྟོན་པའི་སྟོད་འགྲེལ་ཀྱང་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་སྤྱིར་འཆད་ཚུལ་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་ཐ་སྙད་དུས་འཁོར་དུ་བསྡུ་མི་འོས་ཏེ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལོ་དྲུག་ཅུའི་མིང་དང་གོ་རིམས་འདི་དག་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ། རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རཏྣ་མཱ་ལ་ཞེས་པར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཛྙ་ར་ཏ[༦༢]མིས་བྱས་པའི་དུས་བསྟན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། མི་རྣམས་ཚེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལོ་བརྒྱ་དག་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །དེ་དག་ལོ་ཚིགས་ཕྱིན་པ་ན། །དུས་ནི་དྲུག་ཅུར་རབ་ཏུ་བརྗོད།[༦༣]།ཅེས་གསུངས་པའི་དྲུག་ཅུ་པོ་ཡང་ལོའི་མིང་འདི་དག་ལ་དགོངས་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོས་ལས། དང་པོ་བར་དང་ཐ་མར་ནི། །དེ་དག་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན།[༦༤]།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་ཞེས་སོགས་གསུམ་གསུམ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཞེས་དགོངས་པར་ངེས་ཏེ། སྟོད་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་འདི་དག་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་སྟེ།[༦༥]ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་རྒྱ་ནག་མཁས་པའི་རྩིས་གཞུང་ལས་ནི། གཙུག་ལག་རྩིས་ཀྱི་རྩ་བ་རྨུས་སྤྲུལ་གན་རྒྱལ་མགོ་ལྷོར་བསྟན་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ལས་ལོ་གཉིས་གཉིས་དང་། མཚམས་བཞི་ལས་ལོ་རེ་རེ་ཆད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བཤད་དེ། ཤར་སྟོད་སྟག་ལ་ཤར་སྨད་ཡོས། །ཤར་ལྷོ་མཚམས་ན་འབྲུག་གནས་སོ།། ལྷོ་སྟོད་སྦྲུལ་ལ་ལྷོ་སྨད་རྟ། །ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ན་ལུག་གནས་སོ། །ནུབ་སྟོད་སྤྲེའུ་ནུབ་སྨད་བྱ། །ནུབ་བྱང་མཚམས་ན་ཁྱི་གནས་སོ། །བྱང་སྟོད་ཕག་ལ་བྱང་སྨད་བྱི། །བྱང་ཤར་མཚམས་ན་གླང་གནས་སོ།[༦༦]།ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་ཐོག་མ་གང་ནས་བཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ནག་རྩིས་ཐོག་མར་གསུངས་པ་དེའི་ཚེ་ཐེ་སེ་རྒྱལ་པོ་བྱང་སྨད་བྱི་བའི་དུམ་བུ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱི་བ་ནས་འཛིན་ནོ། དེས་ན་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དབང་ཐང་ཁམས་ལྔའི་རིམ་པ་དང་། དབང་ཐང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕོ་ལོ་མོ་ལོ་གཉིས་རེར་ཕྱེ་སྟེ་སྦྱར་བས་ལོ་ཀུན་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། ཤིང་ཕོ་བྱི་བ། ཤིང་མོ་གླང་། མེ་ཕོ་སྟག མེ་མོ་ཡོས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཕྲག་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དབང་ཐང་ཁམས་ལྔའི་གོ་རིམ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིང་བུ་མེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་རིམ་པས་དེད་དེ་སྦྱར་རོ། །ཕོ་ལོ་མོ་ལོའི་ཁྱད་པར་དེ

གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱི་སྟག་འབྲུག་རྟ་ཞེས་སོགས་སོ།།

རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ལོ་གཉིས་གཉིས་པོ་དེ་ཤན་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ལོ་མགོ་མི་མཐུན་ཀྱང་། སྟོད་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་གི་ལོ་དང་རྒྱ་རྩིས་པའི་མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། ལོ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་ལྟོ་སྦྱོར་ནས་དེད་པས་མཐར་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་དང་མེ་སྟག་དོན་གཅིག་པའི་བར་ཤེས་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སློབ་པ་ལྷ་མཛེས་སོགས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དང་ཤིང་བྱི་གཅིག་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ལོ་མགོ་མཐུན་པར་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་གཏམ་བཙན་པོ་དེ་དོར་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་གསར་དུ་བགོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་མི་འཚམས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མེ་ཡོས་ལ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། མཁས་དབང་ཁ་ཅིག་(ཞྭ་བཏན་བཞི་པ།)མེ་ཡོས་ལ་འཁྲུངས་དུས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འོད་ཟེར་སེར་པོའི་ལྟས་བྱུང་བར་གྲགས་པས་ལོ་དེ་སྐར་རྩིས་པའི་རབ་བྱུང་གི་ལོ་ཡིན་པས་རྒྱ་བལ་རྣམས་ལོའི་དང་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ[༦༧]ཞེས་འཆད་པ་རྣམས་ནི་རང་དགར་སྨྲས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཁྱད་པར་ཙོང་ཁ་དབང་གིས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་པར་ཤེས་ནས་རྫོ་རིང་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་པའི་ལོ་དེ་སྟག་ཡིན་པར་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དེ་ལས་བཤད་པས།[༦༨] གཏམ་དེ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་འདིར་མེ་ཡོས་ཞེས་བཀོད་པས་ཀྱང་ནོངས་སོ།།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་ན་རེ། དེང་སང་བཅུ་གཉིས་བསྐོར་དུ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ནག་རྩིས་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གར་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩི་བ་མེད་པས་སྐར་རྩིས་པ་ལ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་ཁོ་ན་ལོ་བསྐོར་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་པའི་ཚིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལོ་རྣམས་དག་གི་ལོ།[༦༩]།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་འཆར་བ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་སྟེ།[༧༠] ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ལ། །ལོ་ཆེན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།[༧༡]།ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ལས། །འདི་ནི་དགེ་དང་མི་དགེ་བྱེད།[༧༢]།ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་། བཅུ་གཉིས་ལྷ་ལ་ཨ་སོགས་འཆར།[༧༣] ཞེས་བཤད་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩི་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། བྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གི་རྩི་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དཔྱད་པར་དཀའ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱ་ལོའི་དུས་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། སྤྲུལ་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ།[༧༤] ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞར་བྱུང་ལོ་ཙམ་གྱི་མིང་གི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་ན། འཆི་

མེད་མཛོད་ལས། ཡོངས་བགྲངས་བགྲང་གཞི་རང་སྐྱོབ་དང་། །འདོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལོ་ཡི་མིང་།[55] །ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞིའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལོའི་ཐ་སྙད་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ད་ནི་ཟླ་བའི་ཐ་སྙད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟླ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་དཀར་ནག་གི་ཆ་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་ཞག་སུམ་ཅུར་ལོངས་པ་ན་ཟླ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་སྟེ། མཛོད་ལས། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི།། གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར།[56] །ཞེས་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཉིན་ཞག་གོ །དེ་དག་བཅོ་ལྔས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས། སྔ་ཕྱིའི་ཕྱོགས་ནི་དཀར་ནག་གཉིས། དེ་གཉིས་བསྡོམས་པ་འདྲལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟླ་བའམ་འདྲལ་བྱེད་[57]ཅེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཞག་ནི་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ལ་ཡང་། །ཟླ་བ་དག་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ།[58] །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཟླ་ཕྱེད་ཉིན་མཚན་བཅོ་ལྔ་སྟེ། །ཟླ་ཕྱེད་གཉིས་ལ་ཟླ་བར་བརྗོད།[59] །ཅེས་སོ།།

དབྱེ་ན། རྒྱ་རྩིས་པའི་ཐ་སྙད། རྟེན་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད། ཧོར་གྱི་ཐ་སྙད། བོད་པའི་ཐ་སྙད། འཕགས་ཡུལ་བའི་ཐ་སྙད། ཁྲིམ་ཟླའི་ངེས་པ་སྟེ་ཟླ་བ་རེ་རེ་ཞིང་དྲུག་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་ཨྰ་ཡོལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཧྲའི་ཟླ་བ་སྟེ། རྒྱ་རྩིས་པའི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ནོ། །དབྱར་འབྲིང་ཧྲ་ཟླ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་སློས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ར་དུ་ས་འཁོར་བའི་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་ཟླ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ཏེ་ལུ་གས་གཞན་རྣམས་དེ་དང་ལྟོ་བསྒྲིགས་ནས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱ་རྩིས་པ་རང་གི་ཟླ་བའི་ཐོག་མ་གང་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། གསལ་སྒྲོན་ལས། ལྔ་པ་ཟླ་བ་ལོ་གཅིག་ལ། །བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་གནས་པ་ཡི། །དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སྟག་ཡིན་ཏེ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཟླ་སྦྱར།[60] །ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱིད་ར་སྟག་ནས་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་བོད་ན་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སྟེ་དཔྱིད་ར་སྟག་གི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལས། ལུགས་དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་དང་སྣང་གསལ་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་རྐང་མཐོ་བདུན།[61] ཞེས་དང་། སྔོང་བསྡུས་ལས། དགུན་ཉི་དཔྱིད་ར་གསུམ་གསུམ་དག་ལ་ལྡོག[62] ཅེས་དང་། འབྱུང་བ་ཀུན་འདུས་སུ། དགུན་གྱི་ཉི་མ་དཔྱིད་ར་སྟག་ལ་ལྡོག[63] ཅེས་སོགས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བར་དགུན་ཉི་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྣང་གསལ་དུ། ཐེ་སོ་རྒྱལ་པོ་ཏྲུང་ལ་ཞོན།[64] །ཞེས་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་དང་ཐེ་སེ་རྒྱལ་པོ་སྐྱོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་ཉིད་དག་པར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་འཚོ་བྱེད་དྲང་སྲོང་ཟུར་མཁར་བ་ན་རེ། མགོ་ལ་དཔྱིད་རར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བོད་ལོ་གསར་ལ་འབྲུག་པའི་དུས་བསྟབ་པ་ལ། རྒྱལ་ཟླ་དཔྱིད་རར་བྱེད་པའི་རྩིས་གཞི་དེ་ནས་ཀྱང་ཟླ་བ་གཅིག་སྔ་བསྣུར་ཏེ་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། མཁས་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་གཏམ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་རང་གི་ཡི་གེ་དེ་ན། ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཆེན་མས་འཕྲོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆད་ནས་རྒྱ་མོ་བཟས་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་དཔྱིད་རར་བྱེད་པ་རྒྱལ་ཟླར་སྔ་བསྣུར་བ་ཕྱིས་ཁྲི་སྲོང་གིས་ཞང་ངོ་ཤེས་ནས་རྩིས་གཞི་བཅོས་པ་རྣམས་བསྒྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཞེས་བཀོད་པས།[15] དེའི་སྲོལ་བསྟུབས་ཟིན་ནས་ཕྱིས་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་རྒྱལ་ཟླ་མགོ་ཟླར་སྔ་བསྣུར་རྒྱུ་བྱུང་བའི་གཏམ་གཉིས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཕྲོ་ལ་ལུས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་ཟླ་དཔྱིད་ཟླར་བྱེད་པ་དེ་བྱུང་བས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་ཡུལ་གྲུ་ཁོལ་བུར་འགའ་རེར་བྱུང་བ་སྲིད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་འཁྲུལ་པར་ཤེས་ནས་སྲོལ་བསྟུབས་པ་ན་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི་འཕྲོ་ལ་ལུས་པའི་འཁྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་མི་བཞི་དང་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་སོགས་ཀྱིས་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་བསྒྱུར་སྣང་བས། དེ་དག་གིས་སྔར་གྱི་རྩིས་གཞུང་ལོག་པར་བཅོས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་། ལུང་རྣམས་བསྒྱུར་ཞེས་པའི་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟ་ན། སྔ་འགྱུར་གོང་ཙེའི་འཕྲུལ་རྩིས་སོགས་ལས་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་དཔྱིད་རར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་བཟས་རྩིས་གཞུང་དཀྲུགས་པའི་དུས་སུ་ཕྱིར་བསྣུར་བ་ཡིན་ཞེས་ཁོ་བོས་ལྡོག་སྟེ་སླས་ན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་མ་ནོར་ན། མོན་དྲེ་ཟངས་ཀྱི་སྣོ་མོས་ཆེས། །རྟ་པ་གསེར་གྱི་སྣོ་མོས་ཉ། །ཞེས་པའི་ལུང་དྲངས་པ་དེའི་ཁུངས་ནག་རྩིས་གསར་མ་བཅོས་སྙད་མ་སོང་བ་རྣམས་ལས་ཞེས་ལྟེམ་པོའི་ངག་གིས་དྲངས་པའི་ལུང་འབྱུར་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་འགྱུར་གྱི་ལུང་དེ་ཡང་རྒྱ་བཟས་མ་བཅོས་པའི་ངོར་[16]གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁོ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། འགྱུར་ལ་ཕྱི་བ་ཁམས་པ་ཁྲ་མོའི་ཡང་འགྱུར་ཡིན་ལ། དེས་བསྒྱུར་བའི་གསལ་སྒྲོན་རྩ་བ་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་གཅིག་ནི། །སྟུབས་དང་སྦྱར་ཏེ་རིམ་བཞིན་སྦྱར།[17] །ཞེས་གསལ་བར་སྣང་བས་གསར་འགྱུར་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་ཁྲེད་ཅག་དེས་ཆོམ་ཞིང་དགྱེས་པར་མཛོད་ཅིག

གཞན་ཡང་ཧོར་གྱི་ལོ་གསར་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་བྱས་པས་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལོ་འགོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ།

དེང་སང་བོད་རྒྱལ་པོའི་ལོ་གསར་དང་རྩིས་པ་རྣམས་ལོ་འགོ་མི་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ལ་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལོ་འགོར་བྱེད་པ་ཕན་ལི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་ཁྲིམས་ལྟོད་པས་ཡུལ་གྲུ་ཁོལ་བུར་བྱས་པར་གྲགས་པ་དང་། ཞུག་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་ནི་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ལ་དཔྱིད་རར་བྱེད་པ་མི་ཉག་གི་དུས་དུས་འཁོར་གྱི་ཤན་ཤོར་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེས་བྱས་པའི་ཉི་ལྡོག་འཁོར་ལོའི་ཁ་བྱང་ལས། ཁྱད་པར་རྒྱ་ནག་མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་དུས། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་བཟང་ལ། །མཁས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཞིག་རྒྱ་ནག་བྱོན། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་ངོ་མཚར་དཔལ་མངའ་ལ། །མི་ཉག་རྒྱལ་བློན་མངོན་པར་དད་པའི་མཐུས།། ཟླ་བའི་ར་འབྲིང་རྣམས་ཀུང་དུས་འཁོར་ལུགས། །རྩིས་མཁན་རྣམས་ལ་བཀའ་ཡི་བསྒོ་བ་བྱས། །རྒྱལ་པོའི་ལུང་ལས་འགོང་པར་མ་ནུས་ནས། །དཔྱིད་ར་ཡིན་ན་སྟག་ཟླ་ཡིན་པར་བསམ། །དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་རྒྱ་རྩིས་པས། །མཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དཔྱིད་ར་སྟག་ཟླར་བྱེད། །དཔྱིད་ར་ཟེར་ཀྱང་སྟག་ཟླར་བྱེད་པ་འཁྲུལ།། འོན་ཀྱང་ཞིབ་མོའི་བློ་ཅན་ཡོད་ངེས་པས། །ཕོ་བྲང་ནང་གི་རྩིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ར་ན། །དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་མགོ་ཟླའི་ཚེས་གཅིག་ལ། །རྩིས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་གསར་ཚུང་བ་ཟེར། །དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུགས། །ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་བཟང་ལ། །གསེར་མཁར་ནང་ན་ཡོད་ཅེས་སྣང་ལྟར་གྲགས། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་བསྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ། །སྔོན་གྱི་ལུགས་བཟང་ཉམས་པ་མེད་པར་ངེས།[༥༥] ཞེས་ཟེར་རོ།།

འདིས་ཀྱང་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་དུས་འཁོར་བའི་དཔྱིད་རར་བྱས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་ལ་ར་བ་འབྲིང་ཐའི་ཐ་སྙད་མེད་པས་ཆེས་ཆེ་བའི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་བསྟུན་ན་ཙུ་ང་ཟད་མི་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་ཁྱུ་ངས་དག་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ར་མ་ཟད་ཆེང་ཤྲི་སྐལ་བཟང་གིས་ཁྱེར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་བཅད་ཀྱི་ཁྲི་ལོའི་ལི་ཐུ་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པས་གཟིགས་པ་དང་། རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཤར་ཕྱོགས་གོང་མའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་ཞབས་བཀོད་པའི་ཚེ་ལི་ཐུ་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་གཟིགས་པས་ཕུག་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་ངོ་ཞེས་དྲིས་ལན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་།[༥༨] དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་སུ་དཔྱིད་ར་ནཱ་བསྟུར་བའི་གཏམ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཁོ་བོས་དཔྱད་ན་དེ་ནི་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི་བོད་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ལ། བཀས་བཅད་ལས། ཕལྒུ་ནི་ཞེས་པ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བར་བསྒྱུར།[༦༠] ཞེས་དང་། ཚིག་གཏེར་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སོགས། །གསུམ་ཚན་བཞི་རྟུ་ཕྲེ་སྡེ་སྨ།[༦༡]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པ་དཔྱིད་རར་བྱེད་པ་ལས་ནཱ་བསྟུར་ནས་ལྟ་སར་ཞིང་རྨོ་བ་སོགས་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པས་ཆུ་འཁྱགས་དུས་སུ་ཞིང་རྨོས་པའི་མགོ་བསྐོར་དེ་འདྲ་སུ་ལ་ཐོངས།[༦༢] ཁྱད་པར་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་ནག་

རྩིས་ཀྱི་གཞུང་བསྒྱུར་ནས་རྒྱ་ནག་རྩིས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མི་ལ་མགོ་བསྒོར་བཏང་ཟེར་བ་དེ་ལས་མི་འཚམས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགུན་ཉི་དཔྱིད་དང་དབྱར་ཉི་སྡོན་ལོག་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འཕངས་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་གཞུང་ཁུངས་མ་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་འབྱུང་ན། མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག[3] །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་དཔྱིད་སྟོན་ར་བ་ལ་བགྲོད་མཐའ་གཉིས་དང་། དབྱར་དགུན་ར་བ་ལ་མཉམ་པ་གཉིས་འཕོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་དང་། སྔན་གཞུང་གི་ལུང་སོགས་མང་དུ་དྲངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ངལ་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་སྟེ། ལུགས་ཐ་དད་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལོ་འགོ་ལ་དཔྱད་ནས། དངོས་དོན། མཁས་པ་ཁྲུང་ནག་གིས། དགུན་ཉི་ལྡོག་པའི་ཟླ་བ་དེ། །དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སྟག་ཏུ་འདོད། །མགོ་ཡིས་ཉ་ན་ཟླ་བཞོལ་མེད། །གཟའ་ནི་སྤེན་པ་དར་བས་ཚེས། །དབྱར་ཉི་ལྡོག་པའི་ཟླ་བ་དེ། །སྟོན་ཟླ་ར་བ་སྤྲེའུར་འདོད། །སྟོན་གྱིས་ཉ་ན་ཟླ་བཞོལ་མེད།། གཟའ་ནི་མིག་དམར་དར་བས་ཚེས། །དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སྟག་ཡིན་ཏེ། །འབྲིང་པོ་ཡོས་ལ་ཐ་ཆུང་འབྲུག། དབྱར་ཟླ་ར་བ་སྦྲུལ་ཡིན་ཏེ། །འབྲིང་པོ་རྟ་ལ་ཐ་ཆུང་ལུག །སྟོན་ཟླ་ར་བ་སྤྲེའུ་སྟེ། །འབྲིང་པོ་བྱ་ལ་ཐ་ཆུང་ཁྱི། །དགུན་ཟླ་ར་བ་ཕག་ཡིན་ཏེ། །འབྲིང་པོ་བྱི་བ་ཐ་ཆུང་གླང་།[4] །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་བས་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་དང་ཧྲ་ཟླ་ལྔ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ནི། དཔྱིད་འབྲིང་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བར་ཉི་མ་ཆུ་སྲིན་ལ་སོན་མ་རིག་པ་སྟེ་བུམ་པར་ཉི་མ་མཆུ་ལ་ཡང་། །འདུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མི་ཡི་བདག་པོ་ཉ་རུ་ཉི་མ་དབོ་དག་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ།[5] །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དགུན་འབྲིང་ཉི་མ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་ཁྱིམ་ཟླ་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བ་ལ་མ་རིག་པ་འཆར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་དགུན་ཐ་བུམ་ཁྱིམ་གྱི་ཟླ་བར་འདུ་བྱེད། དཔྱིད་ར་ཉ་ཁྱིམ་ལ་རྣམ་ཤེས། དཔྱིད་འབྲིང་ལུག་ཁྱིམ་ལ་མིང་གཟུགས། དཔྱིད་ཐ་གླང་ཁྱིམ་ལ་སྐྱེ་མཆེད། དབྱར་ར་འཁྲིག་ཁྱིམ་དུ་རེག་པ། དབྱར་འབྲིང་ཀརྐ་ཊར་ཚོར་བ། དབྱར་ཐ་སེང་གེར་སྲེད་པ། སྟོན་ར་བུ་མོར་ལེན་པ། སྟོན་འབྲིང་སྲང་ལ་སྲིད་པ། སྟོན་ཐ་སྡིག་པར་སྐྱེ་བ། དགུན་ར་གཞུ་ཁྱིམ་ལ་རྒ་ཤི་རྣམས་རིམ་པར་འཆར་བ་སྟེ། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་རྩིས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་རྣ་སི་རྣམས། །བཅུ་གཉིས་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱ། །ཐོག་མར་མ་རིག་ཆུ་སྲིན་དང་། །རོ་ཧི་ཎའོ་དེ་བཞིན་གཞན། །གཉིས་པ་ལོ་ཧི་ཏ་བུམ་པ། །འདུ

བྱེད་དུ་ནི་གསལ་བར་འགྱུར[༦༨]།ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་དགུན་འབྲིང་རྒྱལ་ཟླ་ཆུ་སྨིན་གྱི་ཁྲིམ་ལ་འདུ་བྱེད་དང་། དགུན་ཐ་ལ་རྣམ་ཤེས། དཔྱིད་ར་ལ་མིང་གཟུགས། དཔྱིད་འབྲིང་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཟླ་བ་སོགས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱར་གྱི་ལག་ལེན་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། ཕྱར་གྱི་ལག་ལེན་དེ་ནི་ཕྱུག་པ་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེང་སང་གི་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེར་ལུགས་འདི་འདོད་པ་མང་ནའང་། ཁ་མང་ཞུང་གི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཆེ། རགས་པ་ཟླ་བ་ལ་འཆར་བ་འདི་དང་། འོག་ཏུ་ཐྲ་བ་ཉིན་ཞག་ལ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་བསྟན་འདི་ར་བཤད་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་ལུ་གས་དེ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དཔྱད་སྒྲུབ་བཏང་སློམས་སུ་བྱས་ནས་འདི་ར་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི། སླད་ནས་ལུགས་དེ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་སྤྲས་དོན་ནམ་མདོ་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པའི་ལུགས་གང་ཡིན་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་མཛོད་ཅིག

གསུམ་པ་ཧོར་ཟླའི་ཐ་སྙད་ནི། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ཅོའུ། ཆེན་ཧི་ཧྲང་། ཧན། ཚ་བོ་ཚ། ཞྭམ། ཧེའུ་ཅིང་། ཆིང་སང་། སུའི་གཡང་དེ་ཡི། ཐང་། ཧྲང་ལའོ། ལྱོང་། མི་ཉག ཧོར། ཏ་མིང་། མན་ཇུ་སོགས་རྒྱལ་ས་འཕོ་ལེན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་ལས། རྒྱ་རྩིས་པའི་དཔྱིད་ཐ་འབྲུག་གི་ཟླ་བ་ལ་ལོ་འགོར་བྱེད་པ་འདི་ནི། མི་ཉག་གི་ལག་ནས་ཧོར་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ས་ཐོབ་དུས་དགའ་སྟོན་བྱས་པ་ལོ་གསར་དུ་བཟུང་བས་ཇིང་གིར་གྱིས་སན་པ་བརྟེན་པའི་ཟླ་བ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་རང་དགར་བཙོས་པའི་ལོ་འགོ་ཡིན་ཅིང་། བོད་དུ་འང་ས་སྐྱ་བས་འཛའ་ས་བསྒྲགས་པ་ནས་བཟུང་ཧོར་ཟླའི་སྲོལ་འཛིན་པ་འདི་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ལ་ལོ་འགོར་བྱས་ནས་དེད་པས་ཟླ་བ་འདི་ཉིད། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ། གསན་ཡོལ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའོ།།

བཞི་པ་ནི། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་བསྟུན་པ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐའི་སྐད་དོད་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱ་དཔེ་ལའང་། པོ་ཞུ་ཞེས་རྒྱལ་གྱི་སྐད་དོད་ཡོད་པ་ལ། ལོ་ཙཱ་བ་ཁ་ཅིག་གིས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དགུན་ར་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དགུན་འབྲིང་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཚ་འཕྲུལ་གྱི་ཟླ་བ་ལའང་དགུན་ཐ་དང་དཔྱིད་ར་ཞེས་མཛངས་བླུན་དཔེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོགས་ལོ་ཙཱ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་དཔེ་ལ་སྐད་དོད་མེད་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་གྱི་བཀས་བཅད་ལས། ཕལྒུ་ནི་ཞེས་པ་སྤྲོའི་ཟླ་བའམ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཞེས་སུ་བསྒྱུར།[༦༩] ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། མངོན་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་དཔེར་ཡང་། ཕཱལྒུ་ནི་ཀཻ་ཏྲཻ་ཡི་མྰ་ས་ཧྣཱ་ཏྲ་པ་དེ།

ཞེས་པ། དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ།[༩༨] ཞེས་དང་། ཕྱཱལྒུ་ན་མ་སྲུ་དྲི་ཊྲི་ཡ་པཱ་ཀྲ་ན་པ་སྨྱི། ཞེས་པ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་ངོའི་ཚེས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་བསྒྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཉ་སྐར་གྱི་མིང་རྣམས་རབ་འབྱིང་ཐ་རྣམས་སུ་བསྒྱུར་བས་སྔོན་གྱི་ལོ་པཎ་རྒྱལ་བློན་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་།།

ལྔ་པ་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། ཙཻ་ཏྲི་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་ནག་པ་ཟླ་བའམ་ནག་པ་ཅན་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ཉི་འོག་པ། ལྷོ་བི་དན྄། ནུབ་ཀཱ་ཤྨིར། དབུས་མ་ག་དྷ་སྟེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀུན་དང་། ཤམྦྷ་ལ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་ཉ་སྐར་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། པཎྜི་ཏ་བི་མ་ལ་ཤྲཱིའི་ངག་རྒྱུན་དང་ཤོང་རྡོར་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཔོའི་ཟླ་བ་ལ་ནག་ཟླར་བྱེད་པ་སོགས་ཉ་སྐར་རྣམས་འདིར་བཤད་པ་ལས་ཟླ་བ་རེས་སྔ་བར་བྱེད་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། མི་གནོད་དེ། ལོ་པཎ་གྱི་གསུང་དེ་དག་ནི་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་དང་། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱུས་སྲིད་པའམ། ཡང་ན་ཟླ་བཤོལ་གྱི་དབང་གིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱུས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ལ་ལར་ཟླ་བའི་ལྷག་འོག[༩༩]མི་མཐུན་པ་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་འཁྲུལ་གཞིའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུས་འཁྲུལ་སྲིད་པའང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཧོར་ཟླ་གཉིས་པ་རིལ་པོ་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེ་དཔོ་ཟླ་ཡིན་ཀྱང་། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེ་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་བཅུ་དྲུག་ནས་ནག་ཟླའི་འགོ་ཟུག་པས་རྒྱ་གར་བས་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་དང་བོད་པས་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ནས་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་མཇུག་ལྟ་བུར་བསྟུར་བ་ན་མ་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པར་བཞག་པ་བཞིན་དང་། ཡང་ཟླ་བཤོལ་སྔ་ཕྱི་མ་མཐུན་པས་གཅིག་དོན་ནས་གཅིག་མ་དོན་པའི་བར་དུ་ཟླ་བ་མི་མཐུན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱེད་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཟླ་བཤོལ་བཞིན་དང་། དེར་མ་ཟད་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་ལ་ནག་ཟླར་བྱེད་པ་འདི་ན། སྔོན་གྱི་ལོ་པཎ་ཧི་སྐྱེད་པ་དག་གིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དུས་ངེས་སྦྱར་བ་མཁས་པ་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བཟུང་བ་ལས་འོངས་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ། པཎྜི་ཏ་བི་མ་ལ་ཤྲཱི་སོགས་ཀྱིས་དུས་ངེས་སྦྱར་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་ཞིག་ན་རྒྱ་གར་རང་དུ་འང་ཟླ་བའི་ལྷག་འོག་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་སྣང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། ཉ་སྐར་རྣམས་ཟླ་བ་རེས་སྔ་བསྟུར་བ་འདི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་འགར་གྲགས་སྲིད་ཀྱང་། མི་འཐད་པར་རྟོགས་སླ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཉི་སྙིང་ལས། བདག་གི་རྒྱུ་སྐར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད། ཟླ་བ་ཉ་ཚེ་ཟླ་རངས་འགྱུར།[༡༠༠] ཞེས་སྐར་མ་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་ཚེ་སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བ་རྫོགས་པར་བཤད་ལ། དེའི་

དབང་གིས་ཟླ་བ་སྔ་བསྐྱུར་བ་ལྟར་ན། ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་བཅོ་ལྔ་ལ་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་དགོས་པར་ཐལ། ཉ་སྐར་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་ལས་ཟླ་བ་རེས་སྔ་བ་གང་ཞིག་སྐར་མ་གང་གིས་ཉ་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཟླ་བ་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས། ཕྱི་མ་ཉི་སྙིང་གི་ལུང་གིས་གྲུབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་བཅོ་ལྔ་ལ་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བཀག་གོ།

ཡང་ཁོན་རེ་ཉི་སྙིང་ལས། དགུན་ཟླ་རབ་འདིར། །ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཕུར་བུ་སྟེ། །འདི་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་བཟུང་། །དེ་བས་གཟའ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །དེ་ཕྱིར་ཉིན་མོ་ཚེས་བཅུ་བཞིར། །ཡུད་ཙམ་མཚན་མོ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །སྨིན་དྲུག་གིས་ནི་མཚན་མོ་ཐོབ། །སྟུབས་ཀྱང་ཉི་མའི་མདུན་ན་སྟེ།[༡༠༡] །ཞེས་སོགས་དགུན་ར་མགོ་ཟླ་ལ་སྨིན་དྲུག་གི་མཚན་ཐོབ་པར་བཤད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཉི་མ་ནུབ་བཞིན་པའི་ཚེ་ཉི་མའི་མདུན་ན་གནས་པའི་སྐར་མ་སྟུབས་དང་། དེའི་ཚེ་ཤར་ནས་འཆར་བའི་སྐར་མ་སྨིན་དྲུག་ཡིན་པས། དེ་ངོས་བཟུང་ནས། འཆར་སྐར་དེས་མཚན་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་རྒྱ་སྐར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད།[༡༠༢] ཅེས་པའི་སྨིན་དྲུག་ནི་ཉི་མ་ནུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོག་ཉའི་ཟླ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྨིན་དྲུག་ཟླ་ཉ་དང་འགྲོགས་པ་དེས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་རྫོགས་ནས། མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དགུ་ན་རའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེས་སོ་སོའི་ཟླ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་འཆད་པ་ན། དེ་ལས། སྨར་མ་གཅིག་ཁྱའང་ཟླ་ངོ་དེར། །ཚེས་གཅིག་ལ་ནི་མཁའ་ལ་འགྲོ །ཞེས་པ་ནས། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་སྨྲིན། །འདི་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་བཤད།[༡༠༣] །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དགུན་རའི་ཟླ་ཕྱེད་དང་། ཡང་། ཡར་གྱི་ངོ་ལ་སྟུབས་སྨྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བ་རངས་ལ་མགོ་བཤད་དོ།[༡༠༤] །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་དགུན་ར་རྫོགས་པའི་ཉ་སྐར་ལ་མགོ་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་(དྭགས་པཎ་)བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་དང་གང་ཉེའི་སྐར་མ་ལ་དེའི་ཟླ་བར་འཛོག་པ་གནག་རྫིའི་ལུགས་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། རང་གི་མདོ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་པ་འཆད་མ་ཤེས་པའི་སྨྲེ་ངག་ཤོར་བ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ནི། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་འདིའི་ནང་དུ་ཉི་མ་ལུག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་པའི་སྐད་དུ་ཡང་ཡོལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ལུག་གི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་རྩིས་པའི་དཔྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་གསི་ཡོལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཧོར་ཟླ་བཞི་པ་དང་། བོད་དུ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བེ་ཤཱ་ཁ་ཞེས་པར་བོད་སྐད་དུ་ས་གའི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་གླང་གི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་ཏུ་ཏུ་ཡོལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་སྦྲུལའི་ཟླ་བ་སྟེ་སྟོན་ཟླ་རབ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་རེག་པའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་ཨུ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པ

དང་། བོད་དུ་དབྱར་ཟླ་ར་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་ཛྱེཥྛ་ཞེས་པ་སྣྲོན་གྱི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་ཀྱི་ཡོལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བྱའི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་ཚོར་བའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ན྄ུ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པ་དང་། བོད་དུ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། འཕགས་ཡུལ་བ་ཨཱ་ཥཱ་ཌྷར་འབོད་པ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་གཙུ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཁྱིའི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་སྲིད་པའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཚི་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་བདུན་པ་དང་། བོད་དུ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཤྲཱ་ཝ་ཎར་འབོད་པ་གྲོ་ཞུན་གྱི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་སེང་གེའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའོ།། རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་ཧྲུའི་ཡོལ་ཞེས་པ་ཕག་གི་ཟླ་བ་སྟེ་དགུན་ཟླ་ར་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བ་ལེན་པའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་བ྄ཱ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་དང་། བོད་དུ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཧྭ་དྲ་པ་ད་ཞེས་པ་ཁྲུམས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་བུ་མོའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་ཞུའི་ཡོལ་ཞེས་པ་བྱི་བའི་ཟླ་བ་སྟེ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་སྲིད་པའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་སྒྲིའུ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པ་དང་། བོད་དུ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཨཱ་ཤྭི་ནར་འབོད་པ་དབྱུག་པའི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་སྲང་གི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་པོའི་སྐད་དུ་ཆེའུ་ཡོལ་ཞེས་པ་གླང་གི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་། རྟེན་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་བའི་ཟླ་བ་དང་རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཤིང་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ་དང་། བོད་དུ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། འཕགས་ཡུལ་བ་ཀཱརྟི་ཀར་འབོད་པ་སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་སྡིག་པའི་ཁྱིམ་དུའོ། །རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ལའུ་ཏུ་ཡོལ་ཞེས་པ་སྟག་གི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་ན་ཤི་བའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་དབྱི་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བོད་དུ་དགུན་ཟླ་ར་བ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་མཱརྒ་ཤཱིརྵ་ཞེས་པ་མགོའི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་གཞུའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཐུར་ཡོལ་ཞེས་པ་ཡོས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བའི་མ་རིག་པའི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཤི་དབྲི་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བོད་དུ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་པཽ་ཥ་ཞེས་པ་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ལུང་ཡོལ་ཞེས་པ་འབྲུག་གི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་བྱེ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་གྱི་ཟླ་བ་དང་པོ་དང་། བོད་དུ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་མཱ་གྷ་ཞེས་པ་མཆུའི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་བུམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཞེ་ཡོལ་ཞེས་པ་སྦྲུལ་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་དབྱར་ཟླ་ར་བ་དང་།

རྟེན་འབྲེལ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་དབྱི་ཡོལ་ཞེས་པ་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པ་དང་། བོད་སྐད་དུ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཕལྒུ་ན་ཞེས་པ་དབོའི་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་ཉའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཟླ་བ་སྟེ་ཐ་སྙད་དྲུག་ཀ་གཞི་མཐུན་པའི་ཟླ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཟླ་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་དང་བདེ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། གདན་བཞི་ལས། ཤར་ནས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་བཞག[༡༠༥]། ཅེས་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནས་བརྩམས་ནས། །ཉི་མ་བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་དུས།། ཟླ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། །རིམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག[༡༠༦]།ཅེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བ་ནས་ཐོག་མ་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་སྐད་དུ་ར་ཧི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ར་ཧི་ཏ་ཞེས་པ་འཕེལ་བའི་ཟླ་བ་སྟེ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་གྱི་མིང་ཡིན་པས་དེར་ཉི་མ་འཇུག་པའི་ཟླ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོ་ཧི་ཏ་ནི་གཏི་མུག་སྟེ་བུམ་ཁྱིམ་དང་། ཛྷ་དྲ་ནི་བཟང་པོ་སྟེ་ཉ་དང་། རཽ་དྲ་ནི་ཁྲུ་མཆོག་སྟེ་ལུག་དང་། ཀཱུརྨ་ནི་རུས་སྦལ་ཏེ་གླང་དང་། མ་ཀ་ར་ཏ་ནི་ཆུ་སྲིན་ཏེ་འཁྲིག་པ་དང་། ཀརྐ་ནི་ཡུགས་ས་མོ་སྟེ་ཀརྐ་ཊ་དང་། མི་ཀི་ར་ནི་རྨི་བ་སྟེ་སེང་གེ་དང་། ཧྲི་བྲི་ཀ་ནི་འབུབས་པ་སྟེ་བུ་མོ་དང་། བྷྲ་ཀུ་ལི་ནི་འཕྲོ་བ་སྟེ་སྲང་དང་། སྭཔྣ་ནི་སྨི་ལམ་སྟེ་སྡིག་པ་དང་། ཀཱ་མ་ཋ་ནི་འདོད་པའམ་སའི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་གཞུ་ཁྱིམ་མོ།།

འདིར་ཁ་ཅིག ལུག་དང་ར་ཧི་ཏ་དོན་གཅིག་པར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ལུག་དང་ར་ཧི་ཏ་ལ་སོགས། །གང་གི་འཆི་བ་བཤད་ཀྱི་ཉོན།[༡༠༧]།ཞེས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ། དཔལ་ར་ཧི་ཏ་ཉ་དང་། མོ་ཧི་ཏ་ལུག་སོགས་རིམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཐོག་མར་མ་རིག་ཆུ་སྲིན་དང་། །ར་ཧི་ཏའོ་དེ་བཞིན་གཞན། །གཉིས་པར་མོ་ཧི་ཏ་བུམ་པ། །འདུ་བྱེད་དུ་ནི་གསལ་བར་འགྲོ། །གསུམ་པར་བཟང་པོ་དང་ནི་ཉ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་དེ་རིག་བྱ། །བཞི་པ་ཁྲུ་མཆོག་དང་ནི་ལུག །མིང་དང་གཟུགས་སུ་འདོད་པར་བྱ། །ལྔ་པ་རུ་ནི་རུས་སྦལ་ཏེ། །ཁྲི་ཀ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མཆོག་གོ། །དྲུག་པར་ཆུ་སྲིན་དང་འཁྲིག་པ། །རེག་ཏུ་རེག་པ་ཏུ་ནི་འགྲོ། །བདུན་པར་ཀརྐ་ཊ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཚོར་བ་མཆོག །བརྒྱད་པར་མི་ཀི་ར་སེང་གེ། །མཆོག་ཏུ་མཐུན་པ་སྲེད་པའོ། །དགུ་པར་འབུབས་པ་དང་བུ་མོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་རུ་ནི་འདོད། །བཅུ་པར་སེམས་གཡེང་བ་དང་སྲང་། །སྲིད་པ་རུ་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད། །བཅུ་གཅིག་པ་རུ་སྨི་ལམ་དང་། །བྲིཤྩི་ཀ་དང་སྐྱེ་དེ་བཞིན། །བཅུ་གཉིས་པ་རུ་ས་དབང་ཕྱུག །གཞུ་དང་རྒས་ཤིང་ཤི་བའོ།[༡༠༨]།ཞེས་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱིམ་ཟླ་དེ་དག་གི་མིང་གི་རྣམ

གྲངས་ཏེ་ཧུ་ཀ་གལ་པོ་ལས། མི་ཥ་དང་ནི་བྲི་ཥ་དང་། །མི་ཐུན་དང་ཀ་རྐ་ཊ། །སིཾཧ་དང་ནི་ཀནྱཱ་དང་། །ཏུ་ལཱ་དང་ནི་བྲི་ཤི་ཀ་དང་། །དྷནུ་དང་ནི་མ་ཀ་ར། །ཀུམྦྷ་དང་མི་ན་དང་།[༡༠༩]།ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་ཥ་ལུག་གི་ཁྱིམ་ཟླ་ཡིན་པ་ནས་མི་ན་ཉ་ཡིན་པའི་བར་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ལོ་བསྐོར་གྱི་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་གྲུབ་ལ། འདིར་ལོ་གཅིག་གི་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཉི་སྙིང་ལས། ཟླ་རངས་ཉ་ཚེས་ཐ་སྐར་ཡིན། །སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ངོ་ལ་ནི། །ལོ་བསྐོར་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན།[༡༡༠]།ཞེས་སྟོན་འབྲིང་ཧོར་ཟླ་དགུ་པ་ཐ་སྐར་ཅན་གྱི་ཕྱེད་སྔ་མས་ལོ་སྔ་མ་རྫོགས་པས་ཕྱེད་ཕྱི་མ་སྨིན་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་བཞེད་ཅིང་། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི།[༡༡༡] ཞེས་སོགས་ཉི་ལྡོག་གི་ཚིགས་དང་བསྟུན་ན། མཛོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པར་བཟུང་ན་ལེགས་ཏེ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདུལ་བ་པ་རྣམས་ནི། དགུན་གྱི་དུས་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་མར་འཛོམ་པས་མར་ངོ་སྟོན་འབྲིའི་དགུན་ར་མགོའི་ཟླ་བ་ནས་འཛིན་ཞིང་། འདི་དང་མཐུན་པར་འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། རི་དྭགས་མགོ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི། །ཟླ་བ་ལོ་ཡི་དང་པོ་ཡིན།[༡༡༢]།ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་རྩིས་པ་རྣམས་ཟླ་བ་སྣང་འཛིན་གྱི་མགོ་ཅན་དཔྱིད་རར་བྱས་ནས་འཛིན་ཏེ་སྔར་བཤད་གྲུབ་པོ།། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཉི་མ་བྱང་དུ་བགྲོད་པ་ཡི། །རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དེ་ལྟར་དུ། །རིམ་པ་རིམ་པས་བཞག་པར་བྱ།[༡༡༣]།ཞེས་དགུན་འབྲིང་རྒྱལ་ཟླ་ནས་འཛིན་ཞིང་། སྔར་སྨོས་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་གདན་བཞི་དང་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་རྩིས་སོགས་སུ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་འཛིན་ནོ། །བོད་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ལ་དཔྱིད་ར་དབོ་ཟླའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཏེ། འདི་ན་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་སོགས། །གསུམ་ཚན་བཞི་རུ་ཕྱེ་སྟེ་སྣ།[༡༡༤]།ཞེས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དབྱར་ར་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཏེ། ཟླ་གསུམ་དབྱར་ཏེ་ཟླ་གསུམ་སྟོན་དུ་ཤེས། །གསུམ་ནི་དགུན་ཡིན་གསུམ་ནི་དཔྱིད་ཡིན་ནོ།[༡༡༥]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་འདི་ལ་ལོ་འགོ་གང་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། ཉི་མའི་རྟག་ལོངས་ཐོག་མར་གང་ནས་སྐྱོད་པའི་ཁྱིམ་དེ་ར་ཉི་མས་སླེབས་མ་ཐག་པ་དེ་ལོ་འགོར་བསྟན་ཅིང་། དེས་ན་ལུག་ཁྱིམ་ནས་རྟག་ལོངས་ཐོག་མར་སྐྱོད་པའི་དོན་གྱིས། དབོ་ཟླའི་ཉེར་བརྒྱད་ནས་ནག་པའི་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་སྲིད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབོ་ཟླའི་ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་དགུ་གནམ་གང་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དབོ་མཆུ་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཟླ་ཐེབ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཡིན་གྱི། གཞན

ཏུ་ན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པར་ཡང་། ཉི་མའི་རྟག་ལོངས་ལུག་ཁྱིམ་ནས།། ཐོག་མར་སྤྱོད་ཕྱིར་ཡར་གྱི་ངོའི། །ནག་པ་ཟླ་བ་ལོ་འགོར་བཞག[༡༡༦] །ཅེས་སྨོས་པ་ལྟར། སྤྱིར་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་ཟླ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱེ་བྲག་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེ་ལུག་ཁྱིམ་ནག་ཟླ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེ་ལུག་ཁྱིམ་ས་ག་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དུས་བཞི་སྟོང་རྟེན་ཀྱི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་དུས་ཀྱི་མགོ་བཙམས་ནས་འཆར་བའི་ཚེ། ཁྱིམ་ལུག་ཁྱིམ། ལོ་རབ་བྱུང་། དཔྱིད་འབྲིང་ནག་ཟླ། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནས་བཙམས་ཏེ་སོ་སོའི་ཐོག་མ་འཆར་བར་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུན་པོའི་ལྷོ་ཡི་དུམ་བུ་འདིར་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ས་གའི་ཟླ་བ་བྱེད་དེ།[༡༡༧] ཞེས་ལུག་ཁྱིམ་ས་ག་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །ལུགས་གཉིས་ཀ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེ་དེའི་ཚེས་གཅིག་དང་། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཚེ་དེའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་རྩ་རྒྱུད་དང་། ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ལའང་མི་འཚམས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་འདུལ་བའི་ཕྱོགས་ལའང་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། བསྡུས་རྒྱུད་ལས་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོར་གསུངས་པ་ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མུ་སྟེགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡ་སྐད་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེད་རྩིས་ལ་ཚེས་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱིན་དོར་སོགས་ལག་ལེན་བྱ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཆོག་པས་སོ། །འདི་དང་མཐུན་པའི་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་དབྱངས་འཆར་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་དཔྱིད་འབྲིང་ཟླ་བར་གྲགས། །དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།[༡༡༨] །ཞེས་དང་། སྐར་མིག་དབྱུག་ཆེས་ལུག་གི་ཚད། ཅེས་པ་ནས། འཁོར་ལོ་ཉ་རུ་ཤེས་པར་བྱ།[༡༡༩] ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པས་ལོ་འགོ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ།།

འདིར་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག རྩ་རྒྱུད་ནག་ཉ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དུས་འཁོར་བ་ནག་ཟླ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལོ་འགོའི་རབ་བྱུང་ཡང་མེ་ཡོས་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་བའི་ཡང་ཉ་ནས་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཡང་ཤིན་ཏུ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་འབྲི་ཁུང་དཔལ་འཛིན་ན་རེ། ལོ་མགོའི་འཛིན་ལུགས་ནི་བོད་བློ་རྩིང་བས་ནོར་བ་དང་མ་ནོར་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་དོ། །རྒྱ་གར་བ་ལ

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་འགོ་ནི་རྒྱ་ནག་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་ཆུང་། རྒྱ་གར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནག་པའི་ཟླ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཛིན་ནོ།[༡༠]།ཞེས་ཟེར་རོ།།

འོ་ན་དགུན་འབྲིང་དང་དགུན་ར་དང་སྟོན་ཐ་དང་། དབྱར་ར་སོགས་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་འདི་དག་རྒྱ་གར་བའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་གར་བའི་ལོ་མགོ་ཡིན་ན་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་ཟླ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དག་ནག་པའི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དགུན་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནག་པའི་ཟླ་བར་ཐལ་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་འདོད་ན། དུས་འཁོར་ལས། རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བར་ཉི་མ་ཆུ་སྲིན་ལ་སོན་[༡༡]ཞེས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱལ་ཟླ་དགུན་འབྲིང་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། གདན་བཞི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་རྒྱུད་གཞན་དང་། སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཚད་མ་རྣམས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་མགོ་སོགས་ནས་ལོ་འགོ་བཙུགས་པ་སྣང་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཉི་སྙིང་སོགས་ལས་སྟོན་ཐ་སྨིན་དྲུག འདུལ་བ་ནས་དགུན་ར་མགོ །གསེར་འོད་ལས་དབྱར་ར་ནས་མགོ་བཙུགས་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་པ་འདི་དག་རྒྱ་གར་བའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གང་ནས་འོངས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་དགོས་ན་ཇི་ལྟར་འཆད་བསྐལ་པའི་བར་དུ་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག གཞན་ཡང་། ནག་པའི་ཟླ་བ་དེ་རྒྱ་ནག་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་ཆུང་མིན་ན། ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་ནག་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡིན་ན་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་ན་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ལ་ནག་པས་ཉ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བཀག ཡང་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་རྒྱ་རྩིས་པའི་དཔྱིད་ར་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལོ་མགོ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་རྣམས་སྟོན། དེས་ན་བོད་འདིར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཧོར་ཟླ་དང་རྒྱ་རྩིས་པའི་ཟླ་བ་ཙམ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངོས་མ་ཟིན་པར་བོད་བློ་རྩིང་བས་ནོར་བ་དང་མ་ནོར་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་ཅེས་འཕྱ་བ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་གསུམ་པ་ལྟར་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། ལོ་མགོ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཚེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་གནམ་གང་གི་བར་དགའ་བ་སོགས་ཏེ་ལྔ་པོ་ལན་དྲུག་འཁོར་ནས་འཆར་བས་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བསྙད་པ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚེས་ནི་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔའོ།[༡༢]། ཞེས་སོ། །འོ་ན་དགའ་བ་སོགས་ལན་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འཁོར་ཞེ་ན། དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་རྟུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་དབང་གིས་ལན་གསུམ་རེ་འཁོར་བས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་སོགས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་དམར་ཕྱོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ནི། གཟའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། གང་ཡང་གཟའ་དང་གཟའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྤྱོད་པ་བར་སྣང་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་ནས་སྤེན་པའི་བར་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་། ས་འགྲུལ་དང་། མཇུག་རིང་དང་། གནམ་ལྷུགས་འཕྲིན་དང་། སྐར་མ་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། མི་བཟད་དང་། དུད་ལྡན་དང་། དུད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། འཁོར་བ་དང་། ཆར་འབེབས་དང་། ཉེ་བའི་ཆར་འབེབས་སོགས་ནས། འཕེང་པོ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་བར་ཏེ། གཟའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་།[༡༢༣] ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཟླ་བ་ཆེན་མོར། གཟའ་གང་དག་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཁྲོད་ན་རྒྱུ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྡུག་དང་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ལོ་ལེགས་ཉེས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དང་། མིག་དམར་དང་། ལྷག་པ་དང་། ཕུར་བུ་དང་། པ་སངས་དང་། སྤེན་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་དང་། དུ་བ་མཇུག་རིང་རྣམས་སོ།[༡༢༤] །ཞེས་གཟའ་དགུར་གསུངས་པ་དང་། ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོར། པ་ལྷ་སངས་དང་མིག་དམར་དང་། །ཕུར་བུ་དང་ནི་སྒྲ་གཅན་ཟིན། །ཟླ་བ་དང་ནི་ཉི་མ་དང་། །གཟའ་ལྷག་སྤེན་པ་གཟའ་ཆེན་བརྒྱད།[༡༢༥] །ཞེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་འགྲེལ་འདིར་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་སྦྱོར་ཞིང་ཐུན་ཆེན་བརྒྱད་དུ་རྒྱུ་བས་རེས་གཟའ་བདུན་མཇུག་རིང་དང་བརྒྱད། ནང་དུ་དབུ་མའི་སྟེང་སྒྲ་གཅན་དང་། འོག་དུས་མེ་བསྣན་ཏེ་གཟའ་བཅུ་དང་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གནད་གཅིག་པར་གསུངས་པས་དགོས་པའི་དབང་གིས་བཅུ་ར་བསྣན་ཏེ། གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རེས་ལ་འཆར་བའི་གཟའ་བདུན་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་དང་མཇུག་རིང་གསུམ་བསྣན་པས་གཟའ་བཅུ་རུ་གྲགས་སོ།།

གཟའ་དེ་དག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་འོད་ནུབ་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་མུན་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་འདི་ནི་ལྷའི་འོད་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་མིང་ཉི་མ་ཞེས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པར་གསུང་རབ་གཞན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འདོད་འཛོར། སཱུརྻ་ནི་ཉི་མ་སྟེ་འོད་འགྱེད་པས་བདེ་བར་བྱེད་པས་སོ།[༡༢༦] །ཞེས་གསུངས། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འཆི་མེད་མཛོད་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། མུ་ཏིག་འཕྲེང་བར་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་མཚོན་ཙམ་དུ། ནབས་སོ་སྐྱེས་ནི་ནབས་སོའི་བཞི་གསུམ་ཀཱརྟི་ཀའི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པས་སོ། །ཚ་ཟེར་ཅན་དང་། པདྨའི་གཉེན་དང་། ཀུ་མུད་དགྲ་རྣམས་ནི་གོ་སླའོ། །རྟ་བདུན་པ་ནི། སྔོན་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རླུང་དང་ཡིད་མགྱོགས་མདོག་ལྡ་དང་། །དེ་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཅན་དང་ནི། །ངེས་བརྗོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་དང་། །རི་བོ་འཛོམས་རྣམས་ཉི་མའི་རྟ།[༡༢༧] །ཞེས་སོ། །རྟ་ལྗང་ཅན་ནི་འདིའི་རྟ་རྣམས་ལྗང་གུར་ཡོད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག

དབུས་སུ་རྟ་ལྡང་དང་གཡས་གཡོན་དུ་རྟ་དམར་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཟེར་རོ། །མི་སྨིན་སྐྱེས་ནི་ཨཱ་དི་ཏྱ་ཞེས་པའི་མ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །འོད་སྟོང་ལྡན་དང་། ཉིན་བྱེད་དང་། ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱུག་དང་། འོད་ལྡན་རྣམས་ནི་གོ་སླ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཉི་མའི་མིང་ངོ་།

ཟླ་བ་ནི། ཉི་མ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཤར་བས་དེའི་ཟླ་བོར་འདུག་ཅེས་ཟླ་བར་བཏགས་པར་བཤད། འདིའི་མིང་གཞན། མཚན་མོའི་མགོན་དང་། བསིལ་ཟེར་ཅན་དང་། ཀུ་མུད་གཉེན་དང་། བདུད་རྩིའི་དབྱ་དང་། འོད་དཀར་ཅན་རྣམས་ནི་གོ་སླ་ལ། རྒྱ་སྐར་དག་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། ཟླ་བའི་ཆུང་མ་སྐར་མ་རྣམས། །ཕྱི་ཡི་གདོང་བལྟ་མེ་ལོང་བཞིན།[༢༨]།ཞེས་རྒྱ་སྐར་རྣམས་བུད་མེད་ཤས་ཆེ་བས་རྩེ་དགས་སྤྱོད་པར་གྲགས་པ་དང་། རི་བོང་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་བོང་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྲིས་པར་སྐྱེས་རབས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཟླ་བའི་མིང་མང་མོད་ཀྱི་འདིར་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།།

མིག་དམར་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། གཟའ་འདི་གདུག་པ་ཆེ་བས་གང་དང་འཕྲད་པ་དེ་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ལ་བསྙིང་ཚིག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བཏགས་པར་བཤད་དོ། །ས་སྐྱེས་དང་སའི་བུ་དང་ས་ལྷའི་བུ་རྣམས་ནི་ལྷ་མོ་བརྟན་མའི་བུ་ཡིན་པས་ཏེ། པཎྜི་ཏ་ཧཾ་སའི་གསུང་རྒྱན་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལས་ལེགས་ལྡན་ལུས་དམར་ནི་ལྷ་ཆེན་པོའི་བུ། སའི་མངལ་ནས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ།[༢༩] ཞེས་སོ། །མཆུ་སྐྱེས་ནི་དེར་སྐྱེས་པས་སོ། །གཞོན་ནུ་ནི་བྲིས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དམར་པོ་དང་ལུས་དམར་སོགས་ནི་ཁ་དོག་ལས་ཏེ།[༣༠] འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་ནུབ་ཀར་ཟངས་མའི་མདོག །གཟའ་ཡི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཏེ། །བྲིས་པ་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་འཛིན་ཅིང་། །ལག་ན་མདུང་ཐོགས་མ་རུངས་པ། །མིག་དམར་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན།[༣༡]།ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་མིག་དམར་གྱི་མིང་ངོ་།།

ལྷག་པ་ལ། ཟླ་སྐྱེས་དང་། ཟླ་སྲས་དང་། ཟླ་བའི་བུ་ཞེས་པ་ནི་ཕ་ཟླ་བ་དང་མ་སྐར་མ་ཡིན་པ་ལས་ཏེ། སྐར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ལྷ་མཚམས་སྐྱེས་ནི་དེར་སྐྱེས་པས་སོ། །སྤོ་བསང་ནི། ཧཾ་ལས། འབྲས་ས་ལུམ་སྨིན་པ་དང་། བྱ་ཤ་རི་དང་། ནེ་ཙོ་དང་། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལྷ་བུའོ།[༣༢]།ཞེས་དང་། དབྱངས་འཆར་ལས། གཟའ་ལྷག་སྤོ་དང་ལྡང་བར་སྟོན།[༣༣] ཞེས་སོ། །ལྷག་པ་ནི་ལག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལྟར་གནས་པས་བཏགས་ཟེར་ཀྱང་། བུདྡྷ་ཞེས་པ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྐད་དོད་ལས་གཞི་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་ སྔར་གྱི་གྲགས་པ་བཙན་པར་བྱས་ནས་ལྷག་པར་བསྒྱུར་རམ་སྙམ་སྟེ། ཚིག་གཏེར་དུ། རྟོགས་ལྡན་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱས་སོ།[༣༤]།དེ་རྣམས་ནི་ལྷག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།།

ཕུར་བུ་ལ་བླ་མ་དང་། ལྷའི་བླ་མ་དང་། སྒྲ་མཁན་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་སྒྲ་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་སོ། །སློ་མཁས་དང་བློ་ལྡན་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་མཁས་པ་ལས་སོ། །འཚོ་བྱེད་ནི། འདོད་འཇོར། གཡུལ་དུ་ལྷ་མིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕུར་བུས་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད་ཅེས་ར་མ་ཡ་ཎར་བཤད་དོ།[༡༣༥]།ཞེས་སོ། །ཕུར་བུ་ནི་ཁ་ཅིག་དབྱིབས་ཕུར་བུར་གནས་པས་སོ། །ཟེར་ཀྱང་། བྲི་ཧསྤ་ཏི་ཞེས་ལྷའི་བདག་པོ་དང་སྐད་དོད་ཅིག་པས་སྣར་གྱི་གྲགས་པ་བརྗོད་དེ་བསྒྱུར་རམ་སྙམ་མོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཕུར་བུའི་མིང་ངོ་།།

པ་སངས་ལ་སྤྲིན་བྱེད་དང་ལྷ་མིན་བླ་མ་ཟེར་བ་ནི་ལྷ་མིན་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་ལས་ཏེ། འདོད་འཇོར། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ། སྐྱན་ངག་མཁན་གྱི་བུ་ནི་པ་སངས་བཟུང་།[༡༣༦] ཞེས་སོ།། ཁྱབ་ནི་ཤུ་ཀྲ་ཞེས་པའི་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་པས་དཀར་པོའི་དོན་ཏེ། འདོད་འཇོར། ཤུ་ཀྲ་ནི་དཀར་པོ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ།[༡༣༧]།ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དཀར་བ་གླ་བ་པ་ཝ་སངས།[༡༣༨]།ཞེས་སོ། །ནབས་སོ་སྐྱེས་ནི་དེར་སྐྱེས་པས་སོ། །སྐྱན་ངག་མཁན་ནི་ཡའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །པ་ཝ་སངས་ནི་འདོད་རྒྱལ་ལམ་སྙམ་སྟེ་སྐད་དོད་ལ་ཤུ་ཀྲ་ཞེས་དཀར་པོ་དང་མཐུན་ནོ།། དེ་རྣམས་ནི་པ་སངས་ཀྱི་མིང་ངོ་།།

སྤེན་པ་ལ་དལ་འགྲོ་ཟེར་བ་ནི་འདིས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གཅིག་འཁོར་བ་ལ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་རེ་དགོས་པས་གཟའི་ནང་ནས་རྐང་པ་བུལ་བས་སོ། །ཉི་སྐྱེས་དང་ཉི་མའི་བུ་ནི་ཕ་ཉི་མ་ཡིན་པ་ལས་ཏེ། ཧཾ་སས། ལེགས་ལྡན་སྤེན་པ་ནི་ཉི་མའི་བུ་གྲིབ་མའི་མངལ་དང་ཊ་བི་ཊའི་ཡུལ་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ། གཤིན་རྗེའི་རིགས།[༡༣༩] ཞེས་སོ། །ཞི་འགྲོ་དང་། གཤིན་རྗེའི་བདུན་ཞེས་པ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བར་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་ངོ་། །སྤེན་པ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་དེ་རྒྱ་དཔེར་ཤ་ནི་ཙྪར་ཞེས་དལ་འགྲོ་དང་སྐད་དོད་གཅིག་གོ །དེ་རྣམས་ནི་སྤེན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།།

སྒྲ་གཅན་གྱི་མིང་ལ། སྐབས་གསུམ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་འདི་མཐོང་བ་ན་ལྷ་རྣམས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་བྱེད་པས་ཏེ། ལྷ་ཆེན་གྱིས། རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱིས་རིང་མོ་ནས། རཱ་ཧུ་མཐོང་བས་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། མདུན་དུ་བསྟོད་ན་ཉི་ཟླ་ཡང་། ཐལ་བ་བཞིན་དུ་འཇོམས་པར་བྱེད།[༡༤༠] ཅེས་སོ། །ཉི་ཟླ་ཟ་བ་ནི་འདིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལ་ལར་འདིས་ཟླ་བ་ཁར་མིད་པ་ན་ཚངས་པས་འཁོར་ལོ་བསྣུན་པས་མགྲིན་པ་བཪྟོལ་བ་ལས་ཕྱིར་འཐོན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྲིད་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ནི་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་གཟའ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་འཕྲོག་ནུས་པས་དང་། མིག་སྨན་མདོག་ཅན་ནི་གདོང་ལ་སྐྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མུན་པ

ཡོད་པས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ནི་དྲག་པོའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཟ་ཞིང་སྐབས་གསུམ་པ་དག་འཇིགས་བྱེད་དྲག་པོའི་གཟུགས་ཅན་མིག་སྨན་མདོག[༡༩༡]ཅེས་སོ། །བདུད་རྩི་ཟ་བ་ནི། ཧཾ་སས། ཞེགས་ལྡན་སྒྲ་གཅན་ནི་སེང་གེ་མའི་བུ། བདུད་རྩི་ལ་དགའ་བ[༡༩༢]ཞེས་སོ། །ནག་པ་སྐྱེས་ནི་གདོང་དེར་སྐྱེས་པས་སོ། སྒྲ་གཅན་ནི་ས་གསུམ་ན་གྲགས་ཤིང་གདོང་གཅན་གཟན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ལས་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤྱང་ཀིར་བསྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ།།

མཇུག་མའི་མིང་ལ་མེ་དང་དུས་མེ་ཟེར་བ་ནི། གདོང་དང་ལྡན་ཅིག་ནམ་གྲུའི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་མེའི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་སོ། །མཇུག་རིང་ཞེས་བསྒྱུར་བའི་ཀེ་ཏུ་དང་། དུ་བ་དང་། མཇུག་ཡོད་དང་། ཁྲོ་བོ་ཅན་རྣམས་ནི་སྐར་མའི་མཇུག་ལ་དུ་བའི་རྣམ་པ་ཁྲོ་བོ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལས་ཏེ། པཎྜི་ཏ་ཧཾ་སས། དུ་བའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་པ།[༡༩༣] ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ནི་མཇུག་རིང་གི་མིང་ངོ་།།

གཟའ་དེ་དག་གི་རིགས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཉི་མ་དང་། །མིག་དམར་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། །པ་སངས་དང་སྒྲ་གཅན་དང་། །ཟླ་བ་མོ་ཡི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །གཟའ་ལྷག་དང་ནི་སྤྱིན་པ་གཉིས། །མ་ནིང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་གནས་པའི་གཟའ། །མཁའ་འགྲོ་ཀུན་དང་མཉམ་སྦྱོར་བའི། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་བདེ་བའི་མཆོག །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་གསུངས།[༡༩༤]།ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱངས་འཆར་ལས་ཀྱང་། ཉི་མ་མིག་དམར་ཕུར་བུ་རྣམས། །སྐྱེས་པའི་གཟའ་རུ་བསྟན་པ་ཡིན།[༡༩༥]།ཞེས་སོགས་དང་། ཕུར་བུ་དང་ནི་པ་སངས། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཉི་མ་དང་ནི་མིག་དམར་དག །རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱར་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཟླ་བ་རྗེ་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཟའ་ལྷག་དམངས་རིགས་དག་ཏུ་བརྗོད། །ཕ་ནི་བྲམ་ཟེ་མ་ནི་དམངས། །དེའི་བུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་གཅན་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ནི།། གདོལ་པའི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་དག །རྒྱལ་པོའི་གཟའ་རུ་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཕུར་བུ་པ་སངས་བློན་པོའི་གཟའ། །མིག་དམར་དམག་དཔོན་བདག་པོ་འགྱུར། །གཟའ་ལྷག་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཞེས་བྱ། །སྤེན་གྱི་གཟའ་ནི་སྤྱིན་པར་གྲགས།[༡༩༦]།ཞེས་འདོན་པར་བྱེད་དོ།།

དྲུག་པ་ནི། གཟའི་རྗེས་དེ་ནས་སྐར་མའི་ཐ་སྙད་འཆད་དེ། སྤྱིར་སྐར་མའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ལ། དྲང་སྲོང་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས། གླིང་བཞི་འདི་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྐར་མའི་གྲངས་དུང་ཕྱུར་གཉིས་བྱེ་བ་བརྒྱད་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སྐར་ཡང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། གཟའ་ཆེན་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་སྐར་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐ་སྐར་ནས་ནམ་གྲུའི་བར་དང་། ལྷ་མོ་འདྲ་དང་།

བྱ་བཞིན་དང་། ཕྱུར་འོད་དང་། ཨཱདྱིར་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། ཉེ་བའི་ཕྲེ་དང་། གྲེ་ལྡན་དང་འཇིག་རྟེན་རབ་མཆོག་དང་། རབ་མཆོག་ལྡན་དང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དང་། ཆགས་ལྡན་དང་། རྒྱལ་བྱེད་དང་། ནོར་ལྡན་དང་། ལྷ་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཀུན་རྒྱ་སྐར་སྟོང་ཕྲག་དྲུ་མའི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་[༡༥༧]ཞེས་སོགས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་འགྲེལ་འདིར། མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ལས་སྟོང་པའི་རྩ་བཞི་ཕྲི་བའི་རྩ་འདབ་ཉེར་བརྒྱད་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མཛད་དོ།[༡༥༨] །གང་ཞེ་ན། ཐ་སྐར་བྲ་ཉེ་སྨིན་དྲུག་དང་།(སློག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་བསྟན་ལ། བྱི་ཞུན་ཞེས་པ་གྲོ་ཞུན་གྱི་མཐར་རམ། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྔོན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྦྱར་བས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཀུང་རྟེ་རྩ་ཀ་གཡལ་པོ་ལས། སྨིན་དྲུག་དང་ནི་སྣར་མ་དང་། །མགོ་དང་ལག་དང་ནབས་སོ་དང་། །རྒྱལ་དང་སྐག་ནི་ཤར་ན་གནས། །མཆུ་དང་གྲེ་དང་དབོ་དང་ནི། །མེ་བཞི་ནག་པ་ས་རི་དང་། །ས་ག་བདུན་ནི་ལྷོ་ན་གནས། །ལྷ་མཚམས་གཞི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྣྲོན་དང་སྣྲུབས་རྣམས་དང་། །ཆུ་སྟོད་དང་ནི་ཆུ་སྨད་དང་། །གྲོ་ཞུན་བྱི་ཞུན་ནུབ་ན་གནས། །མོན་གྲུ་དང་ནི་མོན་དྲེ་དང་། །དེ་བཞིན་ཁྲུམས་སྟོད་ཁྲུམས་སྨད་དང་། །ནམ་གྲུ་དང་ནི་ཐ་སྐར་དང་། །བྲ་ཉེ་བདུན་ནི་བྱང་ན་གནས།[༡༥༩] །ཞེས་སྨིན་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟེ་བདུན་ཚན་བཞིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་རྩིས་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་སྨིན་དྲུག་ནས་བརྩམས་ཏེ་དྲུག་དྲུག་ནི་ཕྱོགས་དང་རེ་རེ་མཚམས་ན་གནས་པར་བཤད་དོ། །

སྐར་མ་དེ་དག་གི་རིགས་དང་སྟོབས་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དེ་ནས་སྐར་མའི་རིགས་གང་ཡིན། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །ཐ་སྐར་དང་ནི་མགོ་དང་རྒྱལ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ནབས་སོ་དང་། །མེ་བཞི་ལྷ་མཚམས་དེ་བཞིན་དུ། །རྣམ་གྲུ་ས་རི་གྲོ་ཞུན་བཅས། །ལྷ་ཡི་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྣར་མ་གྲེ་དང་ཆུ་སྟོད་དང་། །ཁྲུམས་སྟོད་དང་ནི་བྲ་ཉེ་དང་། །ལག་དང་དབོ་དང་ཆུ་སྨད་དང་། ཁྲུམས་སྨད་མི་ཡི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །སྨིན་དྲུག་དང་ནི་མཆུ་དང་ནི། །མོན་གྲུ་དང་ནི་མོན་དྲེ་དང་། །སྐག་དང་ནག་པ་སྣྲོན་དང་ནི། །ས་ག་དང་ནི་སྣྲུབས་རྣམས་ནི། །སྲིན་པོ་ཡི་ནི་རིགས་ཡིན་པར། །བཞིན་མཛེས་མ་ནི་ཁྱོད་ལ་བཤད། །སྨིན་དྲུག་རྒྱལ་ནི་ར་ཡིན་ཏེ། །མགོ་དང་སྣར་མ་ཀླུ་ཡིན་ནོ། །ལག་དང་སྣྲུབས་ནི་ཁྱི་ཡིན་ཏེ། །ལྷ་མཚམས་ནབས་སོ་ཕག་གི་རིགས། །མཆུ་དང་གྲེ་ནི་བྱི་བའོ། །སྐག་ནི་བྱི་ལར་བཤད་པ་སྟེ། །ནག་པ་ས་ག་སྟག་ཡིན་ནོ། །དབོ་དང་ཁྲུམས་སྟོད་གཉིས་པོ་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་ཅེས་ནི་བཤད་པ་སྟེ། །སྟོབས་འདོད་པས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །མེ་བཞི་དང་ནི་ས་རི་གཉིས། །མ་ཧེར་ཤེས་བྱ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོག །ཐ་སྐར་དང་ནི་ཁྲུམས་སྨད་གཉིས། །རྟ་ཡི་

རིགས་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཆུ་སྟོད་དང་ནི་གྲོ་ཞུན་གཉིས། །སྦྲོ་ཝའི་རིགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །བྲ་ཉེ་དང་ནི་ནམ་གྲུ་གཉིས། །གླང་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་པའོ། །མོན་གྲུ་དང་ནི་མོན་དྲེ་དང་། །མི་ཡི་རིགས་སུ་ཡང་དག་གསུངས། །སྟོབས་ཆེན་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ནྲ། །ལྷ་མོ་དངས་ནི་བདེན་པར་བཤད། །ཆུ་སྨད་དང་ནི་བྱི་ཞུན་དག །ཞེའུ་ལེའི་རིགས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། །མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྡུས་པ་ནི་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །རང་གི་སྐྱེ་བའི་སྐར་མ་ནི། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་དཔྱད་མི་དགོས། །སྐར་མ་མི་ཡི་སྲོག་ཡིན་ཏེ། །གཞན་དུ་ངས་ནི་མ་བཤད་དོ།[༥༠]།ཞེས་སོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་སྐར་གྲངས་དང་དབྱིབས་ཀྱང་སྟག་རྣའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་འདིའི་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པར་སྐར་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། གཟའི་མདོར། སོ་སོའི་རྒྱུད། གྲངས། དབྱིབས། རྟག་ལོངས། ཁ་ཟས། རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་དྲུག་དྲུག་གི་བཤད་པ་དང་། རྟོག་གཟུངས་སུ་དྲང་སྲོང་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་སྐར་མའི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་བཤད་པ་སོགས་སྣང་སྟེ་མ་སྤྲོས་སོ།།

སྐར་མ་དེ་དག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ལ་སྐད་གཙང་རྩིས་པའི་ཐ་སྙད་ལ། ཐ་སྐར་ལ་ནི་དབྱུག་པ་དང་།[༥༡] ཞེས་སོགས་ཏེ་གཞན་ཡང་སྟུབས་ལ་གྲུ་སོགས་དང་། དཔྱུང་སོགས་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱི་ཞུན་གྲོ་ཞུན་གྱི་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱི་ཞུན་ལ་བོན་པོ། བྱ་མཆུ། བྱ་ཟེ་ཞེས་དང་། མོན་དྲེ་ལ་བྱ་གཞུག་ཅེས་འབོད་པའང་སྣང་ངོ་། །འདུལ་བ་ཚིག་ལེར། སྨིན་དྲུག་ནས་ནི་ཁྲ་ཡི་བར། །སྲ་བརྒྱུད་འདྲེན་པ་རྗེས་སུ་གནང་།[༥༢]།ཞེས་དབོའི་མིང་ཁྲར་བསྒྱུར་བ་ཡང་གཙང་རྩིས་པའི་བརྡའ་དང་བསྟུན་པའོ། །ཡང་སྟག་རྣའི་མདོར། སྐར་མ་སྟོད་གསུམ་དང་། སྨད་གསུམ[༥༣]ཞེས་སྣང་བ་ལས། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས། ཁྲུམས་སྟོད་སྨད་དང་། ཆུ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་སྟོན་དཔྱོད་ཅིག ཅེས་པ་ཙམ་ལས་ཐུར་དཔྱད་པ་མ་མཐོང་ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་སྲོག་སྟོད། སྲོག་སྨད་བསྟན་པ་ནི་སྨུན་འཕྲུལ་ཏེ། ད་དུང་རྒྱལ་སྟོད་རྒྱལ་སྨད་བསྟན་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་གྲེ་དང་། དབོ་གཉིས་ཡིན་པར་རྒྱ་དཔེ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། པཱུརྦ་ཕཱལྒུ་ནི་ཞེས་པ་གྲེ་དང་། ཨུཏྟ་ར་ཕཱལྒུ་ནཱི་ཞེས་པ་དབོ་དང་། པཱུརྦཱཥཱཌྷཱ་ཞེས་པ་ཆུ་སྟོད་དང་། ཨུཏྟ་རཱཥཱཌྷཱ་ཆུ་སྨད་དང་། པཱུརྦ་བྷ་དྲ་པ་དཱ་ཁྲུམས་སྟོད་དང་། ཨུཏྟ་ར་བྷ་དྲ་པ་དཱ་ཁྲུམས་སྨད་ཅེས་འབྱུང་བས་སོ།།

བདུན་པ་ནི། རྒྱུ་སྐར་དེ་དག་གང་ལ་གནས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཞེ་ན། ལུག་གླང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཁྱིམ་དེ་དག་གི་མིང་དོན་ནི། མཆོག་དགར། ལུག་རྣམས་ལུ་གུ་སློག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དབང་ཕྱུག་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་དྲང་བར་མཛད་མོད།[༥༤] དེ་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས

རི་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣུམ་པར་སྣང་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཁྲིམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོག་དགའ་མཁན་པོས་ཀྱང་། གྲག་གོ་ཞེས་པ་མ་རངས་པའི་ཚིག་གོ །དེས་ན་མིང་འདི་དག་སྔོན་གྱི་གྲགས་པའམ། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་འདྲེན་པའི་རྟའི་དབྱིབས་སམ། ལྷ་དེའི་བཞོན་པ་སོགས་ལས་བཏགས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུང་ངོ་། །སྦྱོར་ན་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཁྲིམ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུག་ནས་ཉའི་བར་དང་། མིའུ་ཐུང་དང་། ཉེ་བའི་མིའུ་ཐུང་དང་། བྲིཏྐ་ར་དང་། རལ་གྲི་དང་། གླང་པོ་དང་། མ་ཧེ་དང་། ལྷམ་དང་། མི་དང་། དགེ་བ་ལྷས་དང་། དྲི་ཟ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་དང་། དྲག་པོའི་གཟི་བརྗིད་དང་། ཟླ་བའི་འོད་དང་། ས་དང་། མུན་པ་དང་། ཉེ་བའི་རྟུལ་སོགས་ནས། རབ་ཏུ་གནས་དང་། མཆོག་དང་བར་དང་ཐ་མ་སྟེ། ཁྲིམ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྲིམ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་འཁོར་དང་ལྡན་ལ། གནས་གཙང་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ནང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ར་ལྷགས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་བཏུད་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བརྟེན་པ་ལ་རྟེན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པའི་ཁྲིམ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་།[༡༥༥] རྒྱུད་འགྲེལ་འདིར། ལྔ་བའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་སོ།།[༡༥༦]

འོ་ན་ཁྲིམ་རེ་ལ་སྐར་མ་ཇི་ཙམ་གནས་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐ་སྐར་དང་བྲ་ཉེ་དང་སྨིན་དྲུག་གི་རྐང་པ་གཅིག་ནི་ལུག་ལའོ། དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པ་དགུ་དགུ་ལ་ནི་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་པོར་རིག་པར་བྱའོ།[༡༥༧] །ཞེས་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རྒྱུ་སྐར་དེ་ལ་ཞེས་པ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྐང་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་སྐར་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་མའི་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུ་སྐར་རེ་རེ་ལ་ཆ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཆ་རེ་ལ་རྐང་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་ཤིང་། རྐང་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་སྐར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཁྱོན་རྐང་པ་དགུ་དགུ་འཁྱུད་བ་ལ་ཁྲིམ་མམ་དུས་སྦྱོར་གཅིག་ཅེས་གྲགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐ་སྐར་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། བྲ་ཉེའི་རྐང་པ་བཞི་དང་། སྨིན་དྲུག་གི་རྐང་གཅིག་གི་བར་ནི་ལུག་གི་ཁྲིམ་མོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་དྲུག་རྐང་གསུམ་སྣར་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་(ཞྭ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)གཞུང་བཀླགས་པས་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་རླུང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་ལྟར་རྒྱུ་བའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་རེ་རེ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་རྐང་པ་རེ་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་དང་། ཁྲིམ་རེ་ལ་རྐང་པ་སྣང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་རྐང་པ་གཅིག་གི་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་རེ་སྟེ་ཁྱོན་ཆུ་ཚོད་བརྒྱ་སོ་ལྔ་རེ་ཡོད་དོ།།

འོ་ན་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་དུ་བྱ་བའི་ཚེ་འདིར་བྱེ་ཞུན་ལ་སྐར་མའི་ས་ཁྱོན་མ་བཞག་པར་སྣང་བས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཁས་པ་ལ་ལ་དག(ལྟག་ཚང།)བྱེ་ཞུན་ལ། གནས་རྟག་ཡོངས་ཡུད་ཙམ་དྲུག་ལས་མ་བཤད་པ་ལྟར་སྐར་ཁོངས་ཀུང་གྲོ་ཞུན་དང་གང་སྟོན་ལ་ཡོད་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་མིག་སྐར་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དོར།[༡༥༨] ཞེས་དང་། ཕལ་ཆེར་བྱེ་ཞུན་ནི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་བས་གྲོ་ཞུན་དང་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཞེས་སླ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཞེ་འདོད་གཅིག་གོ །མཆོག་དགའི་ལེའུ་བཞི་པར། གྲོ་ཞུན་གྱི་སྐར་ཁོངས་དེ་ཉིད་ཆ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆ་བཞི་གྲོ་ཞུན་དང་། ཆ་བཞི་བྱེ་ཞུན་གྱི་ས་ཁྱོན་དུ་བྱས་པའི་ཀ་ང་པ་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་གྱི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་རྫོགས་ཚད་ནི། དབྱངས་འཆར་ལས། སྐར་མིག་དབྱུག་ཚེས་ལུག་གི་ཚད། །རིག་བྱེད་མཁའ་མེ་གླང་དུ་བརྗོད། །རོ་དང་ཞེ་ལྔ་འབྲིག་པ་ཡིན། །དགུ་དང་ནམ་མཁའ་ཀརྐ་ཊ། །དྲག་པོ་བཅོ་ལྔ་སེང་གེའོ། །བཅུ་གསུམ་སུམ་ཅུ་བུ་མོར་དྲན། །བཅོ་ལྔ་ཞེ་ལྔ་སྲང་ཡིན་ཞིང་། །ཉེར་ལྔ་སྡོང་པ་སྡིག་པར་གོ །ཉི་ཤུ་བཅོ་ལྔ་གཞུ་ཡི་ཚད། །ཟུང་མིག་སུམ་ཅུ་ཆུ་སྲིན་ཁྱིམ། །རྒྱལ་བ་མདའ་ཆུ་བུམ་པར་གྲགས། །འཁོར་ལོ་རྫོགས་པ་ཉ་རུ་དྲན།[༡༥༩] །ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་ནི། ཁྱིམ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྙད་བཤད་ན། རྣམ་སེལ་མཛའ་བོ་ཚེ་ལྡན་དང་།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(སློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། སེལ་བ་དང་། མཛའ་བོ་དང་།[༡༦༠] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གི་མིང་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཛའ་བོ་ཀུན་དང་འཛའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགེ་མི་དགེ་སྟོན་པའི་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ལས་བཏགས་སམ་སྙམ་མོ།།

དགུ་པ་ནི། དེ་ནས་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕོ་བྱེད་བདུན་དང་། རྟག་བྱེད་བཞིའོ།།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྐད་དུ་བ་ཝཾ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་གདབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཱ་ལ་ཝཾ་ནི་བྱིས་པ་དང་། ཀཽ་ལ་ཝཾ་ནི་རིགས་ཅན་ནམ་ཡེ་ཤེས་ཅན་དང་། ཏཻ་ཏི་ལཾ་ནི་ཏིལ་བརྡུངས་དང་། གརྦྷ་ནི་ཁྱིམ་སྐྱེས་དང་། བ་ནི་ཛཱ་ནི་ཚོང་པ་དང་། བིཥྚི་ནི་མཐུག་ཡོད་དམ་གྱི་ཇོས་དགྲིས་པ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རོ། དེ་དག་གི་མིང་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བརྟག་དགོས་ལ། འཆར་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དཀར་པོའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་བ་བམ་མོ། །གཉིས་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བ་ལ་བ་དང་ཀཽ་ལ་བམ་མོ། །གསུམ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ཏཻ་ཏི་ལཾ་དང་། གརྦྷ་མོ། །བཞི་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་བ་ནི་ཛ་དང་བིཥྚིའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལྔ་པ་ལ་བ་ཝཾ་དང་བ་ལ་ཝཾ་མོ། །དྲུག་པ་ལ་ཀཽ་ལ་ལཾ་དང་ཏཻ་ཏི་ལམ་མོ། །བདུན་པ་ལ་གཙྪཾ་དང་བ་ནི་ཛཾ་མོ། །བརྒྱད་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་བིཥྚིའོ། །བརྒྱད་པའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་བ་ཝཾ་མོ། །དགུ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བཱ་ལ་ཝཾ་དང་ཀཽ་ལ་ཝཾ་མོ། །བཅུ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཏཻ་ཏི་ལཾ་དང་གཙྪཾ་མོ། །བཅུ་གཅིག་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བ་ནི་ཛཾ་དང་བིཥྚིའོ། །སླར་ཡང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བ་ཝཾ་དང་བཱ་ལ་ཝམ་མོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཀཽ་ལ་ཝཾ་དང་ཏཻ་ཏི་ལཾ་མོ། །བཅུ་བཞི་པ་ལ་གཙྪཾ་དང་བ་ནི་ཛཾ་མོ། །ཟླ་བ་ཉ་བའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་བིཥྚིའོ། །ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་བ་ཝམ་མོ། །ནག་པོའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བ་ལ་ཝ་དང་ཀཽ་ལ་བཾ་མོ། །གཉིས་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཏཻ་ཏི་ལཾ་དང་གཙྪཾ་མོ། །གསུམ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བ་ནི་ཛཾ་དང་བིཥྚིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་ལ་བ་བཾ་དང་བཱ་ལ་ཝཾ་མོ། །ལྔ་པ་ལ་ཀཽ་ལ་ཝཾ་དང་ཏཻ་ཏི་ལམ་མོ། དྲུག་པ་ལ་གཙྪ་དང་བ་ནི་ཛམ་མོ། །བདུན་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་བིཥྚིའོ། །ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་བ་ཝཾ་མོ། བརྒྱད་པ་ལ་བཱ་ལ་ཝཾ་དང་ཀཽ་ལ་བམ་མོ། །དགུ་པ་ལ་ཏཻ་ཏི་ལཾ་དང་གཙྪཾ་མོ། །བཅུ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་བ་ནི་ཛཾ་དང་བིཥྚིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཅིག་ལ་བཱ་བཾ་དང་བཱ་ལ་ཝཾ་མོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཀཽ་ལ་བཾ་དང་ཏཻ་ཏི་ལཾ་མོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གཙྪཾ་དང་བ་ནི་ཛཾ་མོ། །བཅུ་བཞི་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་བིཥྚི་སྟེ། བྱེད་པ་བདུན་པོ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ།[༡༥༡]།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་བསྐོར་བ་ལན་བརྒྱད་རེ་འཁོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཕོ་བའི་བྱེད་པ་བདུན་ཞེས་གྲགས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟག་བྱེད་བཞི་ནི། ཉེར་དགུའི་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་ཆ་ལ་ཤ་ཀུ་ནི་ཞེས་པ་བཀྲ་ཤིས་སམ་བྱ་དང་། གནམ་སྟོང་གི་ཕྱེད་སྔ་ཆར་རྐང་བཞི་དང་། དེའི་ཕྱེད་ཕྱི་མར་བྱེད་པ་ཀླུ་དང་། ཚེས་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་ཆར་ཀིསྟུགྷྣཾ་ཞེས་པ་མི་སྡུག་པའམ་སྡུག་པའམ་ཅི་ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་མི་འཕོ་བས་ན་རྟག་པའི་བྱེད་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་པ་ནི། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བདག་གང་ཞེ་ན། ལུག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉའི་བར་རིམ་བཞིན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་ཁྱིམ་བདག་གི་གཟར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མིག་དམར་དང་། པ་ཝ་སངས་དང་། གཟའ་ལྷག་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། གཟའ་ལྷག་དང་། པ་ཝ་སངས་དང་། ས་སྐྱེས་དང་། བླ་མ་དང་། སྤེན་པ་དང་། ཉི་མའི་བུ་དང་། ལྷའི་བླ་མ་སྟེ་འདི་དག་བགྲང་བཞིན་དུ་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་རྣམས་ལ་ཞིང་བདག་གོ[༡༥༢]།ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ། །སོགས་(ཤློཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ་སྔར་ལེའུ་དང་པོར

བརྗོད་པའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། ཐ་སྙད་དང་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་གསུམ་པ་བསྟན་རྩིས་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་གསུམ་པས་བསྟན་རྩིས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ལུས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྩི་ཚུལ་བསྟན་པས་དོན་བསྡུ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། བསྟན་པའི་རྩིས་ཀྱི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་བཤད།

མདོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་ལས། བསྟན་པའི་གནས་ཚད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་དང་། རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དང་། དེའི་སྟེང་ནས་ཇི་ཙམ་འདས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལུགས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ནི། །སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། དགོངས་པ་ཅན། དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས། དོན་བསྡུ་བའོ།།

དང་པོ་ལའང་ལྔ་སྟེ། ལོ་སྟོང་དང་། སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཉིས་སྟོང་དང་། ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཡར་འཕེལ་གྱི་ཚེ་ལོ་དྲུག་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། བསྐལ་བཟང་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་སོ། །ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་སྣང་ངོ།[༡༦༣]།ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་ཡང་ཡང་[༡༦༤]གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོའི་སྣོད་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་[༡༦༥]ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དུས་ནི་ལོ་སྟོང་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱེད་དུ་བགོས་ཏེ། ལྔ་བརྒྱ་སྔ་མ་ནི་འཕེལ་བའི་དུས་སུ་བཞག་ལ། ལྔ་བརྒྱ་ཕྱི་མ་ནི་འབྲི་བའི་དུས་ཞེས་བྱའོ།[༡༦༦]།ཞེས་དང་། བུ་མོ་གསེར་འཕྲེང་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་དམ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྨི་ལམ་དུ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་འདུ་ས་ནས་ཚིག་ངན་བརྗོད་དེ་ཆད་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དེའི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་གནས་ཤིང་མཐའ་ངན་པར་སློབ་དང་ཆད་པ་བྱེད་པས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟས་སོ།[༡༦༧]།ཞེས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ཊཱི་ཀ་ཏུ་དྲངས་པ་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ཡང་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ་[༡༦༨]ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ལུང་ནི་ཡུན་

རིང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་བའི་རང་ལུགས་ལ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་རྣམས་ལས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དངོས་དང་། གཟུགས་བརྙན་བསྟན་པར་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བསྡོམས་པས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་ཁྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྟུལ་གྱི་སྨོན་ལམ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་སྐབས་ལས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་ལོ་སྟོང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ཡང་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག[༡༦༩] ཞེས་དངོས་བཏགས་སྦྲེལ་བས་ལོ་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱར་གནས་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོར། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལོ་ཉིས་སྟོང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།[༡༧༠] །ཞེས་པས་ཉིས་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་།

བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་སྣང་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་དང་། སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དང་། ཉིས་སྟོང་དང་། ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཆོས་ལ་བརྟག་པའི་མཐའ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་རིམ་པས་འབྱུང་ངོ་།[༡༧༡] །ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྒྱ་ཕྲག་ལྔའི་ཚོགས་ནི་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔའི་བར་དུ་གནས་ཞེས་གྲགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཛད་དོ།[༡༧༢] །ཞེས་པས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་གནས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག(ཐང་སྟོད་བསོད་རྒྱམ།)[༡༧༣] རྡོར་གཅོད་འགྲེལ་པར་ཉིས་སྟོང་དང་། ལྔ་བརྒྱར་སློབ་དཔོན་པདྨས་གསུངས།[༡༧༤] ཞེས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བྱས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ནི། དཀྲ་བཅོམ་པ་དགའ་བའི་བཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ན་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་གསོས་ཏེ་ཚེ་ལོ་དྲུག་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ལ། ཚེ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་པར་གྱུར་པ་ན་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གིས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་སྟོན་པའི་མཚན་བརྗོད་དེ་ཕྱག་བྱས་ཤིང་། ཀུན་ནས་བསྐོར་བས་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། མཆོད་རྟེན་དེ་ཡང་ནུབ་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིན་ཡར་འཕེལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་རང་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ལ་བྱམས་པ་འཇིག

རྗེན་དུ་འགྲོན་ནོ།[༡༧༥] །ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་ནི། དཱཀྐ་སེ་ནའི་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཏུ། དེ་ལ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པ་ལས་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བཅད་པས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ལ་ལེའུ་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ལྔ་བརྒྱ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་མང་དུ་འབྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ལེའུ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྷག་མཐོང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་དང་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་སོ་སོའི་ལེའུ་སྟེ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཙམ་ལས་ལྷ་སྤྱོད་རྣལ་མ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྱའོ།[༡༧༦] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དཱཀྐ་སེ་ན་དང་། ཁ་ཅིག་ལོ་ཙྪ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་ཀྱང་ཟེར།

ཕལ་ཆེར་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་གནོད་འཇོམས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གསུངས་ཏེ།[༡༧༧] ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དུས་གསུམ་དང་། ལུང་གི་དུས་གསུམ་དང་། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་སོ།[༡༧༨] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་མཐུན་པར་ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པར་བཞེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྔ་སྟོང་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བཅད་པས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུར་འགྱུར་བ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་དང་པོར་དགྲ་བཅོམ་དང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པར་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། གསུམ་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་ཀྱི་ལེའུ་འམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ལ་རིམ་པར་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ལ་རིམ་པར་མངོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་གསུམ་ལ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། བཅུ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཙམ་མ་གཏོགས་སྒྲུབ་པ་དང་ལུང་གཉིས་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྤྱོད་

པས་ལྷ་སྤྱོད་རྣལ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བཞེད་དོ།།

ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ། ལུང་གི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ། སྒྲུབ་པའི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་ལུང་གི་དུས་འབྱུང་བར་བཞེད་མོད་ཀྱི། འདིར་རེ་ཞིག་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དང་བསྟུན་ནས་བོད་སྤྱིའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་ལ། འོན་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། འདིར་ཕལ་དག་ལུང་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་གོ་བཟློ་བར་སྣང་ཡང་དག་པར་མ་མཐོང་ངོ།[༡༣༩]།ཞེས་པའི་བཀའ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟུན་ནས་ལྷག་འོག་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ལ་དཔྱད་པ་དགོས་པར་སྣང་ངོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་བ་དག་བསྟན། སྟ་མ་སྟེ་ལོ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་ཞལ་འཆམ་པར་སྣང་བས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་ལས། བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་ལས་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གནས་སྐབས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་ཆེད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་མངོན་ནོ།[༡༤༠]།ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་[༡༤༡]ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ལོ་སྟོང་དུ[༡༤༢]གསུངས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་དང་ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཉིས་སྟོང་[༡༤༣]བཤད་པ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་འགྲེལ་པར་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔར[༡༤༤]བཤད་པ་དང་། འབུམ་ཊཱིཀ་ལས་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ[༡༤༥]བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟུགས་པ་དང་། ལུང་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །འདིར་ཐ་མ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་འཆད་དེ། ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བཅད་པས། ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ལས་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པར་བཤད་དེ་འགྲེབ་པ་ཞེས་བྱའོ།[༡༤༦]།ཞེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོས་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ལྔ་སྟོང་དོན་ལ་གནས་པར་དཔྱད།[༡༤༧] ཅེས་སོ།།

དེའི་སྟེང་ནས་ད་ཙམ་འདས་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དེའི་སྟེང་ནས་ད་ཙམ་འདས་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བ་མཁྱེན་ལས

འདས་པའི་ལོ་(ཤློ་ཀ་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཚད་གསུངས་པའི་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། ལོ་དེ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་གི་ལྕགས་མོ་བྱ་ལོ་འདིའི་སྤྱི་ལོའི་ལྕགས་སྤྲེའི་མཐའ་རྫོགས་པ་ཡན་ལ་ལོ་གྲངས་ཇི་ཙམ་འདས་ཤེ་ན།

བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང་བ་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་སའི་ཇོ་བོ་འདི་སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་སུ་བྱམས་པས་བཞེངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷ། ཀླུ། ཨུ་རྒྱན། སྲིན་ཡུལ། རྡོ་རྗེ་གདན། ནཱལེནྡྲ། ཨོ་ཏནྟ་པུ་རི། རྒྱ་ནག་སོགས་གནས་སོ་སོར་བཞུགས་པའི་ལོ་བསྡོམས་ན་སུམ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་དང་བཅས་པ་སོང་བར་འདོད་ལ། བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་སོང་བས། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལྕགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་ཆིག་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདས་པར་འདོད་དེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེར་གྲགས་པ་ལས[1]《གསུངས་པའི་ལུགས་སོ།།

ཡང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་ལོན་པའི་ཚེ་ཙནྡན་གྱི་སྐུས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེ་ཆེན་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་ངོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་འགྲོ་བ་ཆུ་མོ་ཕག་ལ་རྩིས་པས། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཆུ་ཕག་ཡར་གཏོགས་པ་ཡན་ཆོད་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་བཅུ་གསུམ་ལོན་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་བྱི་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་སོང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་འདས་ཏེ་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུགས་སོ།།

ཡང་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཀཱའུ་ཙུང་ཞེས་པས་ས་ཕོ་སྟག་ལ་རྒྱལ་ས་བཟུང་བ་ཡན་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་དྲུག་འདས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་ཡོས་ནས་ཞལ་ལུང་བརྩམས་པའི་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་ཤར་བ་ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་གྱ་བརྒྱད་སོང་ཞེས་འབྱུང་། དེ་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སོ་བཞི་སོང་བས། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་དམ། ཡང་ན་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཐོག་མར་བརྙེས་པ་དེ་སྤྱི་མ་ལས་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་གཅིག་གིས་དམན་པའི་ས་སྟག་དེ་ཡིན་པར་བྱས་ན་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་འདས་པ་སྟེ་ཐང་གི་ཡིག་ཚང་གི་ལུགས་སོ།།

ཡང་ནེ་པཱ་ལ་པཎ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། སྟོན་པ་ཆུ་ཕོ་བྱི་བ་ལ་བལྟམས་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པའི་ཞ་དྲུག་གི་ཆོས་བརྒྱད་ཁྲུམས་སྟོད་ཡོད་པ་ལ་འདས། དེ་ནས་ཆུ་ལུག་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་

བརྒྱད་ཐལ་ལོ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱ་ལུགས་དེ་ནས་དེང་སང་གི་ལུགས་བྱ་འདི་ཤར་བ་ཡན་ལ་འདས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་སོང་བས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དྲུག་འདས་པར་འདོད་དོ།།

ཡང་ཨ་ནྟ་ཡ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན། ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ད་ལྟའི་ལུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞི་ཐལ་བར་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་ཨ་ནྟ་ཡས། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དུ། ད་ལྟར་ནི་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་པ་ལ་འཇུག་པར་[189]གསུངས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་མེ་ཡོས་ཐང་པོ་ཆེར་རྩིས་ཏེ་འདི་ལྟར། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི། །ཚེས་བརྒྱད་ནམ་གུང་མཉམ་པ་ལ། །ཟླ་བ་རི་བོ་ལ་ནུབ་ཚེ། །ཐུབ་དབང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས། །དེ་རྗེས་ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །བདུན་བརྒྱ་དང་ནི་ལྔ་བཅུ་དང་། །ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད། །དེ་བཞིན་ཉི་མ་ལྔ་རབ་འདས།[190] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཡོས་ནས་ད་ལྟའི་ལུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་འདས་པ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་ཐལ་པོའི་གཏན་ཚིགས་སུ། རིག་བྱེད་མིག་དང་རྒྱ་གཏེར་དང་། །ཟླ་བར་ཐལ་པོའི་ལོ་རྣམས་བསྒྲེ།[191] །ཞེས་བཀོད་ཅིང་། ཐལ་ལོ་ནི་ད་ལྟའི་ལུགས་བྱ་ཡན་ལ་འདས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བསྒྲེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སོ་བརྒྱད་འདས་པ་རྒྱ་སྟག་ལ་བཙན་པོ་ཁྲི་གཙུག་གིས་རྩིས། དེ་ནས་ལོ་ཆིག་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་འདས་པའི་ཤིང་ལུག་ལ་བཙན་པོ་ཡབ་མཆེད་ཁུ་དབོན་གྱིས་རྩིས། དེ་ནས་སོ་བརྒྱད་འདས་པའི་རྒྱ་བྱ་ལ་རལ་པ་ཅན་འདས་པའི་དུས་སུ་རྩིས། དེ་ནས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི་འདས་པའི་མེ་གླང་ལ་སློབ་དཔོན་རོང་གོང་རིན་པོ་ཆེས་རྩིས། དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་འདས་པའི་ས་གླང་ལ་སྟོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཡབ་མཆེད་རྣམས་དང་ཞང་ཞུམ་སེང་གེར་འཛོམ་པའི་དུས་སུ་རྩིས། དེ་ནས་ཉེར་བདུན་འདས་པ་མེ་འབྲུག་ལ་ལྷ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གཏུམ་ཡུལ་དུ་འཛོམ་པའི་ཚེ་རྩིས། དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་འདས་པ་ས་འབྲུག་ལ་སྟོད་ལུང་པ་ཇོ་བོ་རྒྱ་ལ་ཁྲིམས་འབར་གྱིས་རྩིས། དེ་ནས་ཉེར་གསུམ་འདས་པ་ལྕགས་ཡོས་ལ་ཇོ་བོ་དྷི་པཾ་ཀ་རས་རྩིས། དེ་ནས་ང་དགུ་འདས་པ་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལུགས་སྟག་ལ་འདུ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་དུས་སུ་རྩིས། དེ་ནས་བདུན་འདས་པའི་མེ་བྱ་ལ་ལྷ་སར་ཞང་ཚེ་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་བླ་མས་རྩིས། དེ་ནས་ཉེར་དྲུག་འདས་པའི་རྒྱ་ཕག་ལ་ཉང་བྲན་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩིས། དེ་ནས་བཅུ་བདུན་འདས་པ་ལུགས་འབྲུག་ལ་ཆ་པ་ཆོས་སེང་གིས་རྩིས། དེ་ནས་ཉེར་བཞི་འདས་པ་ཤིང་འབྲུག་ལ་ནམ་མཁའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྩིས། དེ་ནས་དོན་གསུམ་འདས་པ་མེ་སྦྲུལ་ལ་མཆིམས་ཆེན་ནམ་མཁའ་

གྲགས་ཀྱིས་རྩིས། དེ་ནས་ཉེར་གསུམ་འདས་པ་ལྷུགས་འབྲུག་ལ་དབུས་པ་བློ་གསལ་གྱིས་རྩིས་ཏེ། དེ་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་འདས་པར་བཞེད་དེ། དེ་ནས་ད་ལྟའི་ལྷུགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་གཅིག་སོང་བས། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལྷུགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་འདས་པར་བཞེད་དེ་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་ལུགས་སོ།།

ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ནི། བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷུགས་སྟག་གི་ལོ་ལ་འདུ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་དུས་སུ་རྩིས་པ་དེ་ནས་ང་བདུན་འདས་པའི་མེ་ཕག་ལ་རྗེ་བཙུན་རྩེ་མོས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བརྩམས་པའི་ཚེ་རྩིས་པར། འདས་ལོ་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བཞག་ཅིང་། འགའ་ཞིག་འདི་ལས་ལོ་གསུམ་གྱིས་མང་བར་རྩི་བ་ནི་མ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྫོག་ལོ་གཤེགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷུགས་སྟག་རྩིས་པའི་འདས་ལོ་དེ་སྔ་ལུགས་ལས་ལོ་གསུམ་གྱིས་ཉུང་བར་མཛད་དོ། །མེ་ཕག་ནས་ཞི་དགུ་འདས་པའི་མེ་བྱི་ལ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གཤེགས་པའི་ཚེ་འཛམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱིས་རྩིས་ཏེ། མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་འདི་ཡན་ཆད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ལོན་ནོ། །[༡༨༢] །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྩིས་པའི་ཕྱི་ལོ་མེ་གླང་ནས་ད་ལྟའི་ལྷུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་རེ་བཞི་འདས་པས། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལྷུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་འདས་པར་བཞེད་དོ།།

རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་ལས། རྒྱུད་སྤྱིའི་ལུགས།

གཉིས་པ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་བཤད་པའི་རྗེས། དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱིའི་ལུགས་དང་། ཁྱད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་སོ།།

དང་པོ་ནི། སྤྱི་ནི་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར (སློབ་བཙུ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ་ཕྱི་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནི་ཇི་སྲིད་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཅི་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པར་གསུངས་ཏེ། ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་གསལ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཏེར་དང་འདྲ་བར་སློབ་དཔོན་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་བླ་མའི་ཞལ་ནས

གསང་བ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཅིང་འཕོའོ།[༡༩༣]།ཞེས་དང་། ཞལ་ལུང་ལས། འདི་དོན་རྣམས་པར་འཕོ་བྱེད་པ། །གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་། །གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།[༡༩༤]།ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་ཤཱཀྱའི་གསུང་རབ་ལ། །ངེས་པར་རབ་བྱུང་གནས་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་གྱུར་པ་ཡི། །ཐུབ་པ་མཆོག་ནི་བདེ་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་ སྟགས་སྣ་ལ་དད་པས། །བསྟན་པའི་དོན་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར།[༡༩༥]།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་འདི་ཡོངས་སུ་ནུབ་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའང་ནུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱའོ།[༡༩༦]།ཞེས་སོ།།

ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་ནི་སྙིགས་པའི་བསྐལ་པའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་སོང་ནས་གནས་པར་གསུངས་པས་ནམ་ཡང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཤེས་རབ་མ་ནི་རང་བྱུང་ཉིད།[༡༩༧]།ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཕལ་ཆེར་བཞེད། མཁས་པའི་དབང་པོ་ལ་ལ་(པོ་དོང་པཎ་ཆེན།)དག དྲང་དོན་གྱི་ཐབས་རྒྱུད་ཕྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་བཅོས་མ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་རྒྱུན་ཆད་པས་སྙིགས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་ལ། ངེས་དོན་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ནི་རང་བྱུང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཤིགས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་གོ་འཕངས་རྫེས་སུ་འགྲོ་བས་བསྐལ་པ་སྙིགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱེ་འཆི་མེད་པར་ཁམས་གཞན་དུ་སོང་ནས་ཡང་དག་པར་གནས་ཏེ། ཞེས་ངེས་དོན་དུ་ཕ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཆད་ལ། དྲང་དོན་དུ་མ་རྒྱུད་ཀྱང་ཆད་པར་བཞེད་དོ།།[༡༩༨]

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ་རྒྱལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ཡང་ཞིང་ཁམས་སོ་སོར་བསྟན་པའི་བཙས་འཕར་ཏེ་དར་བ་དང་ནུབ་པའི་དུས་བདུན་བདུན་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐལ་འགྱུར་རྒྱུད་ཆེན་ལས། སྙིང་པོ་ལྡན་དང་རྫོགས་ལྡན་དང་།[༡༩༩] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དར་ནུབ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། བྱེ་བྲག་གླིང་འདིར་ཡང་དར་རེས་དར་བའི་དུས་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རྩ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཚོས་སྐྱའི་མིང་ཅན་དང་། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལོངས་སྐུའི་མིང་ཅན་གཉིས་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པས་ནུབ་མི་སྲིད་ལ། བསྡུས་རྒྱུད་སྤྲུལ་སྐུའི་མིང་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟར་འཆར་ནུབ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་དོ།[༢༠༠]།ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་དུ། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེ་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་

འདའ།[༢༠༡]།ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་དང་། སྙུ་འཕྲུལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་གསང་བའི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་[༢༠༢]ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ།[༢༠༣]ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བློ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་ལས། རྒྱ་མཚོར་ཆུ་སྲིན་གནས་ཀྱི་རླབས། །དུས་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ།། སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ།[༢༠༤]།ཞེས་པས། དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དར་གྲུད་ལྟར་སྣང་ཡང་། ངེས་པའི་དོན་དུ་གདུལ་བྱ་སྐལ་པ་ཅན་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལ་དར་གྲུད་མི་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་དུ། དྭངས་པའི་ཆུ་སྟོན་མཚོར་ནི་སྣང་བ་ཡི། །གཟའ་སྐར་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བས་ཉེར་མཛེས་པ། །སྣང་ཡང་འཆར་ནུབ་རྟོག་པ་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་བླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །རྟག་ཁྱབ་མི་གཡོ་འོག་མིན་གནས་ན་མཛེས། །འགྲོ་སེམས་གཙང་མའི་ཆུ་ནང་བརྙན་པ་ནི། །མོས་གུས་ཕུན་ཚོགས་བསོད་ནམས་གོམས་པའི་གཟུགས། །སྐྱེ་རྒྱུའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་ཆོས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་མང་པོ། །བདེ་གཤེགས་མཛད་པའི་དབང་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡིད་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་དུས་རིང་རྟག་གནས་པའོ།[༢༠༥] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔར་ཇི་ཙམ་འདས་པ། ད་ཇི་ཙམ་ལུས་པ། གནས་ཚད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལའང་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དུས་འཁོར་བསྟན་རྩིས་ལ། སོགས་(ཤློ་ཀ་བརྒྱད་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)རྐང་པ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་རྩིས་ཀྱི་ཕྱོགས་འདི་ལའང་མཁས་པ་རྣམས་དགོངས་བཞེད་མི་མཐུན་པའི་བཞེད་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་ཐམས་ཅད་བྲི་བར་མ་ནུས་པས། འདིར་ཞལ་ལུང་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགའ་རེ་བསྟན་ཏེ་བྲི་བར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ཐོག་མར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བའི་བཞེད་པ་ནི། སྟོན་པ་ཆུ་ཕག་ལ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས། ཤིང་བྱི་དབྱར་རའི་ཉ་ལ་བལྟམས། ཉེར་དགུ་པ་ཆུ་འབྲུག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སོ་ལྔ་པ་ས་ཁྱི་ལ་སངས་རྒྱས། བརྒྱད་ཅུ་པ་ཆུ་ལུག་ལ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོངས་པའི་ངོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་བསྟན། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་སྤྲེ་ནས། ལོ་བདུན་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་བརྒྱ་དང་། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་འདས་པའི་མཐའི་རབ་བྱུང་ནས་བཟུང་། དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལྔ་དང་། ལོ་བརྒྱང་[༢༠༦]བཅུ་དྲུག་འདས་ལོར་བྱས་པའི་ཆུ་ལུག་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སོང་བར་བཞེད་ལ། དེ་ནས་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་སོང་བས། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ང་བརྒྱད་འདས་པར་བཞེད་དོ།།

ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ཆུ་ཧྲ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་ཟླའི་ཆོས་ལྔ་ལ་བསམ་ཡས་སུ་རྩིས་པར། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། ཟླ་བ་བརྒྱད། ཞག་ལྔ་སོང་བར་བཞེད།[༢༠༧] ཆུ་ཧྲ་དེ་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་སོང་བས་འདིའི་ལུགས་ལ་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་འདས་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ནི། ཐུབ་དབང་མེ་ཡོས་ལ་བལྟམས། དོན་དགུ་པ་མེ་ཁྱི་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས། མེ་ཕག་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེ་ནས་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་བྱོན་ཏེ་ཞེས་བརྒྱ་བཞུགས། དེ་ནས་སུམ་བརྒྱ་གོ་བདུན་ན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འགོ་ཟླུག །གྲགས་པ་འདས་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་སོང་བ་ན་འདས་པ་བསྙེ་བར་གསུངས་པའི་རབ་བྱུང་ཤར་ཏེ། སྟོན་པ་འདས་ནས་དེ་ཡན་ལ་ལོ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་སོང་། དེ་ནས་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་དང་ལོ་བརྒྱང་ང་བཞི[༢༠༨]འདས་པས་འདིའི་ལུགས་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་འདས་པར་འདོད་དོ།།[༢༠༩]

ཡང་རོང་པ་དག་དབང་གྲགས་པ་ནི། ཐུབ་དབང་འདས་ནས་འདས་ལོའི་ཐོག་མའི་རབ་བྱུང་ཤར་བ་ཡན་ལ་ལོ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཅིག་སོང་བར་འདོད་ལ། དེ་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ང་བཞི་འདས་པས་འདིའི་ལུགས་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ང་ལྔ་འདས་པར་འདོད་དོ།[༢༡༠] །ཡང་ཐེལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྤྲུལ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་འདས་པ་ཆུ་ལུག་ལ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་ནས་ཞེ་གསུམ་འདས་པ་མེ་སྟག་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེ་ནས་ལྷ་དབང་གིས་ལོ་ང་བདུན། ཆོས་རྒྱལ་ལྔས་ལྔ་བརྒྱ། གྲགས་པ་བརྒྱ་དང་གཅིག་རིགས་ལྡན་བརྒྱད་

གྱིས་བརྒྱད་བརྒྱ། དེ་ནས་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་འདས་པའི་མེ་ཁྲི་ལ་རྒྱལ་དཀས[༢༡༡]རྒྱུད་འགྲེལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས། དེ་ནས་ལྷགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་ལྔ་ཐལ་བར་འདོད་པས་ཁྲོན་འདིའི་ལུགས་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་འདས་པར་འདོད་དོ།[༢༡༢]།ཡང་འཇམ་པའི་དབྱངས་མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ནི་འདི་ལྟར། སྟོན་པ་ཉིད་ཤིང་བྱི་དབོ་ཟླའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བལྟམས། ཉེར་དགུ་ཆུ་འབྲུག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སོ་ལྔ་པ་ས་ཁྲི་ལ་སངས་རྒྱས། དོན་དགུ་པ་ཆུ་རྟའི་ནག་ཉ་ལ་རྒྱུད་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་པ་ཆུ་ལུག་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་གུང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་སྤྲེ་ནས་དྲུག་བརྒྱ་འདས་པའི་ཤིང་སྤྲེ་ལ་གྲགས་པ་བྱོན་ནས་ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན། དེ་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པའི་ཤིང་སྤྲེ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་འདས་པ་མེ་ཁྲི་ལ་རྒྱལ་དཀའ་བྱོན། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་འདས་པའི་རབ་བྱུང་ལ་དུས་འཁོར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གོ་གཉིས་འདས་པའི་ས་ལུག་ཡན་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་གོ་ལྔ་འདས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྤྲེ་ནས་ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་འདས་པར་བཞེད་དོ།།[༢༡༣]

ཡང་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བུ་སྟོན་ཁ་ཆེ་ནི། ཆུ་རྟ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས། ཆུ་རྟ་དེ་དང་ཆུ་ལུག་གཉིས་ཟླ་བཟང་གི་ལོ། དེ་ནས་ཤིང་སྤྲེ་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་བྱོན་པ་སོགས་དེ་མན་ཆད་སྔ་མ་ལྟར་རྩིས་པས། རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་འདས་པར་བཞེད་དོ།[༢༡༤]།ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུའི་ཞབས་ནི་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་ས་བྱའི་ནག་ཉར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས། ཕྱི་ལོ་ས་ཁྱིའི་ཕྱི་ལོ་ས་ཕག་ལ་ཟླ་བཟང་གིས་རྒྱུད་བསྡུ་སོགས་མཛད། དེ་རྗེས་ལྕགས་སྟག་ནས་རིམ་པར་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་གིས་དྲུག་བརྒྱ། གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱ། པད་དཀར་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱད་བརྒྱ། དེ་རྗེས་ལྕགས་སྟག་ནས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལོ་བརྒྱ། དེ་ནས་རྒྱལ་དཀས་ཆོས་བསྟན་ནས་གྱ་གཉིས་འདས་པ་ཆུ་འབྲུག་ནི་བྱེད་ལོ་བསྲེ་བའི་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལོ་བརྒྱད་འདས་པའི་ལྕགས་བྱི་ནི་བྱེད་པའི་ལོའི་དང་པོའོ། །དེ་ནས་བརྩམས་པའི་ལོ་བཅུ་ནི་རྒྱལ་དཀའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག དེ་འོག་ལྕགས་ཁྲི་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉི་མ། སྟ་ཚོགས་གཟུགས། ཟླ་འོད་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཟླ་འོད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་པ་ལྕགས་སྤྲེལ་ནི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་འོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐའ་ཡས་སོགས་བདུན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་རེ་དང་། མིའི་སེང་གེས་ཆོས་བསྟན་ནས

དགུ་བཅུ་རྩ་གསུམ་རྣམས་ནི་འཕྲུལ་སེལ་བརྩམས་པའི་རྒྱ་ཕོ་ཁྲི་ཡན་ལ་འདས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ནས་ད་ལྟའི་ལུགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་སོང་བའི་ཕྱིར་འདི་འི་ལུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་དགུ་ངས་ནས་ལུགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་སུམ་སྟོང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འདས་པར་བཞེད་དོ།།[༢༡༥]

ཡང་ས་སྐྱོང་བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་ནི། ལུགས་སྦྱུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱ་རྟ་ལ་རྒྱུད་གསུངས། རྒྱ་ལུགནས་ཟླ་བཟང་གིས་ལོ་གཅིག ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་དང་གྲགས་པ་རིགས་ལྡན་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་རེ། དེ་འོག་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་དང་རབ་བྱུང་ཕྱིན་གྱི་དྲུག་བརྒྱ་ང་བཞི་རྣམས་བསྲེས་པས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་ནས་ལུགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་པར་འདོད་དོ།[༢༡༦] །ཡང་དེ་ལས་ལོ་གཅིག་ཕྲི་བས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ང་བརྒྱད་འདས་པར་འདོད་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་མགོན་གྱི་ལུགས་ཏེ། རྒྱ་ལུག་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པར་འདོད་ལ། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་བྱོན་པར་བཞེད་པས་སོ། །དགེ་ཡེ་བ་རྩལ་སེང་ལ་སོགས་པའང་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་རྗོ་ནང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་ནག་ཉ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་བྱོན། དེ་ནས་དགུ་བརྒྱ་ན་མ་ཁར་ཀླུ་གློ་འཇུག དེ་མན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་འདོད་པས། འདིའི་ལུ་གས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་དགུ་ངས་ནས་ལུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ང་བདུ་ན་འདས་པར་འདོད་དོ།།[༢༡༧]

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་རྩིས་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་གཞུང་བརྩམས་པའི་ལུགས་བྱ་དེའི་སྔ་ལོའི་ལུགས་སྤྱིའི་མཐའ་རྫོགས་པ་ཡན་གྱི་ལོ་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ཕྲི་བའི་ལྷག་མས་ད་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པ་ཇི་ཙམ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་ཚད་སོ་སོའི་ལུགས་མང་པོ་དེ་རྣམས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ཐད་དུ་འཕྲུལ་སྤོང་གི་དཔྱད་པ་རེ་བཀོད་ན་དགེ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རང་ལུགས་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་པའང་དོན་གྱིས་ཐུས་པར་བསམས་ཏེ་ཡི་གེས་འཇིགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། སྒྲོན་ཞལ་ལུང་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་འདས་ལོ་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་གྱི་དེབ་ཐེར་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་འཕྲུངས་ལོ་སོགས་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པས་མི་འཆུག་པའི་གཟེར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞབ་མོའི་[༢༡༨]སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པའི་རྗེས

དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རང་ལུགས་ལུང་རིགས་བཞིན་དུ་བཤད་ཀྱི་ཉོན་ཞེས་མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཉན་པར་བསྐུལ་བའོ།།

སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ། བསྡུ་བ་པོས་བསྡུས་ཤིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ། ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་ཕྱིན་གྱི་འདས་ལོའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པ། བལྟམས་པ། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་གསུངས་ཤིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་སོ།།

དང་པོ་ནི། (ཤློ་ཀ་བཅུ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དེ་ཉིད། དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པ་དབྱར་འབྲིང་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའི་མཇུག་རྒྱལ་ནུབ་པའི་དུས་སྦྱོར་ནས་བཙམས་ཏེ་གུང་ཐུན་གྱི་ཐོག་མའི་ཆ་ལ་སྤྲོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེའི་རྣམ་པས་ཡུམ་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་གློ་གཡས་པ་ནས་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འདུལ་བ་ལུང་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། མཚན་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པར[༢༡༩] གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ཉའི་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ།[༢༢༠] ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་དང་ལེགས་པར་འགྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད། ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། ཆུ་སྟོད་དང་ནི་ལྷ་མཚམས་ལ།[༢༢༡] །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཆུ་སྟོད་ལ་མངལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་དབྱར་འབྲིང་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཉ་ལ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྙིང་ལས། ཟླ་ཉའི་ཟླ་བར་ཆུ་སྟོད་ཡིན། །བདག་གིས་དབྱར་འབྲིང་རིམ་བརྗོད་བྱ།[༢༢༢] །ཞེས་དེའི་ཉ་ལ་སྐར་མ་ཆུ་སྟོད་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ།།

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟུམས་ཞུགས་ཀྱི་དུས་ནི་རྒྱ་རོལ་ལས་དཔྱིད་ཟླ་ས་གའི་ཉ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། དགེ་སློང་དག །དེ་ལྟར་དགུན་འདས་ཏེ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེ། སྐར་མ་ས་ག་ལ་བབས་པའི་དུས་ཀྱི་དམ་པ་ལ་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ལོ་མ་རྒྱས་ཤིང་མེ་ཏོག་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་ནས། གྲང་དྲོ་དང་། མུན་པ་དང་། རྡུལ་མེད་ཅིང་། ས་གཞི་སྔོ་གཞོན་ནུ་སྐྱེས་པས་ཁེབས་པར་གནས་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚོད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བའི་ཉའི་[༢༢༣]སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཡུམ་གསོ་སྦྱོང་བླངས་པའི་རུམ་དུ་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དམ་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་དྲན་བཞིན་ཤེས་བཞིན་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཕྲུག་གུ་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། མགོ་བོ་ཁ་དོག་སྲིན་བུ་འདམ་བུ་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ། མཆེ་བ་ལ་གསེར་འཚོག་པ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། མའི་གློ་གཡས་ནས་ཞུགས་སོ།[༢༢༤]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་འཆད་ཚུལ་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟླ་བ་གང་ལ་བཅས། ཞེས་ཞུས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱིམ་བདག་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལའོ།[༢༢༥]།ཞེས་དཔྱིད་ཐ་ལ་བཅས་པར་བཤད་པས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་པར་འདོད་དགོས་ལ། འདོད་ན། རྒྱ་རོལ་ལས། དེ་ལྟར་ཟླ་བ་བཅུ་འདས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ།[༢༢༦] ཞེས་སོགས་མདོ་དུ་མ་ནས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག(འབྲུག་པད།)བཅུ་གཉིས་མ་སློས་པ་ནི་ལུང་སྒྲ་ཉམས་པས་བཤད་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།[༢༢༧]།དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཉམས་པས་བཤད་པ་ཡོད་པ་སྲིད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་ཉམས་ཀྱིས་བཤད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་རོལ་གྱི་མདོའི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་བཤད་ཀྱི་ཉོན་ཞེས་བསྒྲུལ་ནས། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ཉའི།[༢༢༨] ཞེས་སོགས་མདོ་འོག་མས་ནི་ལྷུམས་ཞུགས་ཀྱི་དུས་བསྟན་ལ། དགེ་སློང་དག་ཅེས་སོགས་མདོ་གོང་མས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་གདགས་པ་ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིགས་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་མཆེད་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། འཇུག་པ་ན་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་དྲན་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་སྒོམ་དེ་མང་དུ་བྱེད་དོ།[༢༢༩]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གའི་ཉའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བབས་པས། དགོས་པའི་མཆོག་དེ་ཉིད་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་གཟིགས་ཏེ་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་རྒྱལ་གྱི་དུས་སྦྱོར་ལ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བལྟམས་པའི་དུས་ནི། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་ནག་པའི་ཉས་ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་། དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་ས་གའི་ཆོས་བདུན་གྱི་བར་ཞག་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ངོ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཟླ་བ་བཅུ་ཕལ་ཆེར་འདས་པ། དྲག་པོ་ཞེས་པ་ལྟུགས་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བདུན་གྱི་མཚན་མོའི་

གུང་ཐུན་གྱི་ཆ་ལ་འབྲུངས་སོ། །འདི་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་ཟླ་བ་བཅུ་འདས་ཏེ།[༢༣༠] ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་བམ་པོ་ང་བརྒྱད་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་བཅུ་འདས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་ནས་བལྟམས་པ་དེའི་ཚེ།[༢༣༡] ཞེས་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས་ལས། ང་ནི་ས་ལ་མངལ་གྱི་གནས་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གནས་པ་དེ་ན་ཡང་ནི།[༢༣༢] ཞེས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་གྱི་མདོའི་བམ་པོ་དགུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཟླ་བ་བཅུར་མའི་མངལ་ན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག[༢༣༣]ཅེས་སོགས་མདོ་དུ་མ་ནས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་བཞུགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་སྨྲ་སྟེ། ལྟུམས་སུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་ཞག་ཉེར་གསུམ་བཞུགས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་ནས་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མའི་ཚེ་ལ་བརྟགས་པ་ན་ཟླ་བ་བཅུ་དང་ཞག་བདུན་ལས་མེད་པར་མཁྱེན་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བལྟམས་ནས་ཞག་གྲངས་བདུན་ལ་ཡུམ་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་སུ་འཇུག་པའི་ཞག་བདུན་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཡུམ་གྱི་ཚེ་ལ་བརྟགས་པ་ན། མིའི་ཟླ་བ་བཅུ་དང་ཞག་བདུན་ལས་མེད་པར་མཁྱེན་ཅིང་། དེ་ནས་མིའི་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་ཞག་ཉེར་གསུམ་བཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་ནས་ཞག་བདུན་ལ་ཡུམ་འདས་པར་བཤད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱོན་ཏེ་མེད་དོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡུམ་གྱི་ཚེ་ལ་བརྟག་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་ཀར་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟུམས་སུ་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་མིའི་ཞག་བདུན་པོ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་ཀའི་ཁོངས་སུ་མི་རྫོགས་པར་མ་ངེས་ཏེ། མིའི་ཞག་བདུན་ལ་འདོད་ལྷ་ཚེ་ཐུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འང་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་། ཆུ་སྲང་བཅུ་ཙམ་ལས་མེད་པར་རྒྱུ་ད་འགྲེལ་འདིར་[༢༣༤] གསུངས་པ་དང་། ཐུན་མོངས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཞག་གཅིག་ལ་མིའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །འབྲུངས་སྐར་ཡང་། རྒྱ་རོལ་ལས། སྐར་མ་རྒྱལ་དང་ཡང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དང་།[༢༣༥] ཞེས་རྒྱལ་ལ་འབྲུངས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགྲིག་སྟེ། ཉི་སྙིང་ལས། ཆོས་བདུན་ལ་ནི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ།[༢༣༦] །ཞེས་ས་གའི་ཆོས་བདུན་དང་རྒྱལ་སྦྱོར་ནས་གསུངས་པས་སོ།།

སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་དང་སྦྱར་ནས་ཞིབ་མོར་རྩིས་ན་ཡང་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་ཉིན་རྩིས་གཟའ་གནས་སུ། ཞེས་སོགས་(ཕྲོག་ལྟ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)འཆར་བའི་ཕྱིར་ན། ཏོག་ལས་ཀྱང་། ཐུབ་

པ་ཁྲོད་ནི་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས།[༡༣༧] །ཞེས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་ཞེས་སོགས[༡༣༨] གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཉི་སྙིང་ལས། ས་ག་ལ་ནག་པས་མཚན་ཐོབ་པར་[༡༣༩] བཤད་པ་ལྟར་ན་འདིའི་གྲུང་ལ་རྒྱལ་ནུབ་པའི་དུས་སྦྱོར་འོང་བས་དེ་དང་ཡང་བསྒྲིག་པར་ནུས་སོ། །དཔྱིད་ཟླ་ར་ཆུང་ལ་འཁྲུངས་པ་ཡང་། སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པའི་ལུང་དང་། རྒྱ་རོལ་ལས་ཀྱང་། སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་དོག་སར་བདག་ནི་འཆི་བའི་རིགས་སོ་ལྷ་མོ་གའི་དུས་མཆོག་[༡༤༠] ཅེས་སོགས་སོ་ཀ་འཁྲུངས་པར་བཤད་པས་འགྲིག་ཅིང་། མཚན་གྱི་གྲུང་ལ་བལྟམས་པ་ཡང་། རྒྱ་རོལ་ལས། དེ་ནས་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་ཤེས་ཏེ། ནམ་གྱི་སྲོད་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་དྲུང་དུ་འོངས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྨྲས་པ།[༡༤༡] ཞེས་སྐུ་བལྟམས་པར་ཉེ་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཨ་ཧྣ་ཡས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་འདས་ཏེ་ལུམ་བི་ནའི་ཚལ་དུ་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་ཐུན་ལ་བལྟམས་པ།[༡༤༢] ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་སྐར་དེ་བཞིན་རྒྱལ་དང་ནི། །སྐག་ལ་ཡང་ནི་གང་སྐྱེས་པ། །དེ་ནི་སྨྲལ་པའི་ཁྱིམ་ཡིན་ཏེ། །དགེ་དང་ལྡན་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ། །མདོག་ནི་སེར་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན། །རྟག་ཏུ་དེ་ནི་མཚན་ཕྱེད་དུ། །འདི་ནི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན།[༡༤༣] །ཞེས་སོགས་ཚད་མའི་ལུང་ཀུན་དང་ལེགས་པར་འགྲིག་གོ།

དེ་དག་གིས་ཕྱིར་ན། ད་ནི་དཔྱད་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། དཔྱིད་ཟླ་ར་ཆུང་དང་། རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་དང་། མཚན་མོའི་གྲུང་ལ་འཁྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འདུལ་ལུང་རྒྱ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུགས་སྐྱི་ལ་བལྟམས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་འདས་ལོའི་ངེས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་གཟའ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་དེའི་ས་གའི་ཚེས་གཞན་ལ་རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་མི་འབྱུང་བ་ཉི་སྙིང་གི་མདོ་དང་། རི་མོས་ཀྱང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔར་འཁྲུངས་པར་འཆད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཤེས་བྱེད་བཤད་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བས་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚོ་སྣ་བའི་ཞལ་ནས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཆོས་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ནས་བལྟམས།[༡༤༤] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དཔྱིད་ཟླ་ར་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བདུན་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབ་པའི་ཚེ་སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་སྟོན་བྱའོ། །ཞེས་ཚེས་བདུན་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ན་སེམས་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་བླང་བར་རིགས་པའི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་སྔར་གྱི་ཉིན་རྩིས་དང་སྦྱར་ན་བལྟམས་པའི་དུས་ཚེས་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་བབས་པས་ན། མྱང་འདས་ཆེན་པོའི་ལུང་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆོས་དར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བལྟམས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགྲོར་རོ།།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ནི། (ཤློ་ཀ་བཅུ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།) དེ་ལྟར་དྲག་པོའི་ལོ་ལ་འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཀུན་འཛིན་ཞེས་པ་ས་ཕོ་བྱི་བའི་ལོར་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་རྟའི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གའི་ཉའི་མཚན་གྱི་ཐུན་ཐ་མའི་ཆ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་མཚམས་ཇ་བཏུང་བར་རྫོགས་པ་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་འབྱུང་དང་ལུང་གཞིའི་བམ་པོ་གྱ་གཉིས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བཞེས་ནས་ཁབ་ནས་བྱུང་ནས་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བདུད་རྩི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ངོ་།[༤༥]།ཞེས་དང་། གཞུང་དམ་པའི་བམ་པོ་སོ་བདུན་པར། ཟླ་བ་གང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད། ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱིམ་བདག་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལའོ།[༤༦]།ཞེས་དང་། རྒྱ་རོལ་ལས། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཇ་བཏུང་བའི་ནམ་ཚོད་ཙམ་ན།[༤༧] ཞེས་དང་། དབང་ལེའི་མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། ས་གའི་ཉའི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ།[༤༨] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཉ་དེའི་ཉིན་རྩིས་བྱས་པ་ན། (ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)གཟའ་གཅིག་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། འདུལ་བ་ལུང་གཞིའི་བམ་པོ་ལྔ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་ན་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་ཁྱེའུ་ཞིག་བཙས་སོ། །བདུད་རྩི་ཟས་ལ་ཡང་ཁྱེའུ་ཞིག་བཙས་སོ།། ཟླ་བ་ཡང་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ཏོ།[༤༩]།ཞེས་དང་། གྲགས་འཛིན་མའི་བུའི་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོས་སྨྲས་པ། འདི་བཙས་པ་ན་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་པས། དེ་བས་ན་ཁྱེའུའི་མིང་སྒྲ་གཅན་ཟིན་ཞེས་གདགས་སོ།[༥༠]།ཞེས་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོར་ཡང་། གཞོན་ནུས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་དང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་ཁྱེའུ་ཞིག་བཙས་སོ།། བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་ལའང་ཁྱེའུ་ཞིག་བཙས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་ཡང་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ཏོ།[༥༡]། ཞེས་དེའི་ཚེ་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་བཟུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཞག་དེ་དེ་ལ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་བས་ལུང་དོན་དེ་དག་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉིན་རྩིས་དེ་ལྟར་ན་འཚང་རྒྱ་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྐར་མ་ནི་ལྷ་མཚམས་དང་། ཆོས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་པར་སོང་བས་སྔར་དྲངས་པའི་རྒྱ་རོལ་ཀྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། རྒྱ་རོལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཟླ་བའི་ཉ་དང་སྦྱར་བའི་སྐར་མ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཉི་སྙིང་ལས། ཟླ་རངས་ཚེས་ནི་བཅོ་ལྔ་ལ། །ས་ག་ཡིན་ཏེ་ས་ག་ཡི། །གོ་རིམ་བརྗོད་བྱ།[༥༢]།

ཞེས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ནི། (ཀློག་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།) སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཞག་ཞེ་དགུ་འདས་པ་ཤིང་རྟ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཚེས་བཞི་ལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐོར་བ་ནས་བཟུང་། ལོ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་པ་སྨོས་ལྡན་ས་ཡོས་ཀྱི་བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནས་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱ་པ་དང་། འཁྲུངས་ནས་ལོ་རིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རྣམ་གཉན་ཞེས་པ་ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོའི་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ། ནག་པའི་ཉ་བར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ནང་གི་འོག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྟེང་དུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེང་གེའི་ཁྲི་ར་བཞུགས་ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་རྣམ་པས་ཞུ་བ་པོ་མངའ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་དང་། ཉན་པ་པོའི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཤམྦྷ་ལའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བསྐུར་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་འདས་པ་ས་གའི་ཉའི་མཚན་མོའི་ཐུན་བར་པའི་མཇུག་ནས་བཟུམས་ཏེ་ཐུན་ཐ་མའི་འགོའི་ཆ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ།།

དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། རྩ་རྒྱུད་འདའ་ཀར་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ཆེན་པོར་[༥༣]ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་འདིར་དྲངས་པ་དང་། དབང་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཆ་བཅོ་ལྔའི་མཐར་ནག་པོའི་ཆོས་གཅིག་འཇུག་པ་ས་གའི་ཉའི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཤྲཱི་དྷཱ་ནྱའི་ཀ་ཁ་ཀར།[༥༤] ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དུས་འཁོར་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་པདྨ་ཅན་ལས་ཀྱང་། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ལ་བདུད་བཅོམ་པར་མཛད་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་དོ།།

དེ་ནས་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་གཤེགས་ནས་དབང་པོ་བརྟུལ་པོར་གྱུར་པ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ

སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་འོག་མ་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་པོར་གྱུར་པ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མྱུར་བར་སྙོད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐུགས་དགོངས་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་མ་བསྟན་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མ་ཚང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་མྱུར་བར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཐུགས་ལ་དགོངས་ནས། འཇམ་དཔལ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པར་ཐུགས་དགོངས་མཛད་དོ།[༢༥༥]།ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོ།[༢༥༦] ཞེས་སོགས་(ཊཱིཀ་ལྔ་དང་ཊཱིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)དང་། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡི་གསལ་བར་མི་བདག་གྲགས་པ་ཤཱ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར།[༢༥༧] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་སྟེ།[༢༥༨] ཞེས་དང་། དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ཡེ་ལེའི་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱང་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་ཤཱ་ལའི་ཡུལ་དུ།[༢༥༩] ཞེས་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དུས་འཁོར་གསུངས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་གཅིག་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་གོང་འོག་རྣམས་འགལ་མེད་དུ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ན། སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར། མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་དེའི་ལོའི་ནག་ཉ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བཀག་པས་མི་འཐད་པར་ཤེས་པས་རྒྱང་རིང་པོར་དོར་བར་བྱའོ།།

དེ་ལ་མཁས་དབང་དག སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ལོ་གཅིག་ཏུ་མ་ཟད་སྐད་ཅིག་ལའང་ཐེག་གསུམ་བསྟན་ཟིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་བརྟགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག ཅེས་གསུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོ་ཕྱིའི་དུས་སྒྲིག་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལ་ནི་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱི་མཐུན་འགྲོ་བའི་སྣང་ངོར་སྣང་ཚུལ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པར་མ་ཟད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཐྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་འཁྲུངས་པ་དུས་མཉམ་ལ། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་བཙས་སྟོན་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བས་ཁྱེའུའི་མིང་ཀུན་དགའ་བོར་གདགས་པར་ལུང་ལས

གསུངས་པ་དང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་གསུངས་པར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ཤེར་ཕྱིན་གསུང་ཚེ་ཀུན་དགའ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་རིམ་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སུས་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་སྤོབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་དག ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ཞེས་པ་སྔོན་གྱི་འགྱུར་མ་དག་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྣ་འབྲོ་རྩ་མི་གྱི་ཇོ་སོགས་འགྱུར་རྙིང་ཐམས་ཅད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་གཉིས་འགྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དཔེའི་ཁྱད་པར་རམ་འགྱུར་སྐྱོན་གང་རིགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དྲུག་བརྒྱའི་ཐོག་མ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་དེ་ཤིང་ཕོ་སྤྲེའུ་ཡིན་པར་བྱེད་དགོས་ལ། ཤིང་སྤྲེ་དེའི་ཕྱི་མ་ཤིང་བྱ་ནས་ཡར་གྱེན་དུ་བགྲངས་པའི་ས་སྟག་གི་བར་གྱི་ལོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་གང་རུང་གཅིག་གི་ས་གའི་ཉའི་མཚན་མོ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟའ་འཛིན་གྱི་རི་མོ་འཆར་དགོས་ན་རྩིས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་སུ་དག་པར་འདོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་འཕྲོ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་ཡར་ལོག་བྱས་པས་མི་འཆར་བ་རི་མོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྟོད་པ་པོས་རྒྱུད་གླེགས་བམ་དུ་བྲིས་པ་དང་། ཀླུ་བཟང་གཤེགས་པའི་ལོ་གྲངས་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུད་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ངན་འདི་དོར་ལ་ད་ནི་གཟུ་བོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་སྐད་དུ་བརྟགས་པ་ན་ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་འདའ་ཁར་རྒྱུད་གསུངས་པའི་འདོད་པ་འདི་ལའང་གནོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡོད་དེ། དྲི་མེད་འོད་ལས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཤྲཱི་དྷཱ་ནྱ་ཀ་ཊ་ཀར།[༢༨༠] ཞེས་པས་ས་ག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་གྲངས་པའི་བཅུ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོའི་ནག་ཉ་དེ་དང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ན། ལོ་ངོ་གཉིས་པའི་ནག་ཉར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་གནོད་དེ། སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡར་ངོ་སྐྱོན་འགྲོ་དང་། མར་ངོ་སྐྱོན་འགྲོའི་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཤེས་པ་ན་འདིའི་དོན་ལ་དཀའ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ནི་མར་ངོ་སྐྱོན་འགྲོ་ལ་དགོངས་ནས་ལུག་ཁྲིམ་ས་ག་ཟླ་བ་དང་སྦྱར་བ་ཉིད་ཟླ་བའི་དང་པོའམ་ཐོག་མར་མཛད་པ་ན། དེའི་ཚེ་ནག་པ་ཟླ་བ་ཟླ་བའི་ཐ་མའམ་བཅུ་གཉིས་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཞེས་སོགས་ནི་དབང་ལེའི། ནག་པོའི་མཐར་ནི་དཀར་པོའི་ཚེས་ལ།[༢༨༡] ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཞེས་པ་དེས་ནག་ཟླའི་ཉ་དེ་ནག་པ་ཟླ་བའི་མཐར་བཤད་པ་དང་

དཀར་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཆ་བཅོ་ལྔ་པའི་མཐར་ནག་པོའི་ཆོས་གཅིག་འཇུག་པ་ས་གའི་ཉའི་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བའི་ཚེ།[༢༦༢] ཞེས་ནག་ཉའི་མཐར་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་འཇུག་པས་ས་གའི་ཟླ་བ་ཐོག་མར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲའི་འགལ་བ་མེད་པའི་སྟེང་དུ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱང་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ཞེས་སོགས་ལུང་དོན་རྣམས་འགལ་མེད་དུ་འགྲིག་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་རིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ལོ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་ཐུབ་སྟེ།[༢༦༣] ཞེས་དང་། ཁྲི་བྲག་ཏུ་བཤད་པར། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མྱ་ངན་འདས།[༢༦༤]།ཞེས་དང་། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པའི་གཞུང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ལེའུ་སོ་གསུམ་པར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་པ་ལ།[༢༦༥] ཞེས་སོགས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས།[༢༦༦] དགུང་ལོ་བརྒྱའི་ལྔ་ཆ་བཏང་བར་བཤད་པས་ཀྱང་བརྒྱད་ཅུར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ས་གའི་ཆོས་བདུན་ལ་བལྟམས་ནས་ས་གའི་ཉ་ལ་གཤེགས་པས་ལོ་རིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་གྲུབ་ཀྱང་། ལུགས་འབྲུག་ཤར་བའི་དབང་གིས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པར། ཙུནྡས་གསོལ་བཏབ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བཞུགས།[༢༦༧] ཞེས་པ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་དཔྱིད་ཡིན་པ་བཞིན་དེ་དང་སྦྲོ་བསྟུན་ཏེ་དཔྱིད་ར་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ་མོ། །ས་གའི་ཉའི་མཚན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་། མྱང་འདས་ཆེན་མོ་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་མཚན་ཀྱི་གུང་ཐུན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་[༢༦༨]གསུངས་པ་དང་། ལུང་ལས། ནམ་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།[༢༦༩] སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། ནམ་གྱི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་[༢༧༠]བཤད་པ་དང་། དགོན་བརྩེགས་ལས་ཀྱང་། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་གང་གི་མཚན་མོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གང་གི་མཚན་མོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ།[༢༧༡] ཞེས་མཚན་ལ་འདས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་སྙིང་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ནག་པས་མཚན་ཐོབ་པར་བཤད་པས།[༢༧༢] ཞག་ འདིའི་མཚན་གྱི་ཐུན་བར་པའི་མཇུག་ལ་གྲོ་ཞུན་འཆར་བའི་དུས་སྐྱོར་འོང་བས། སྐར་མ་ནག་པ་གྲོ་བཞིན་འཆི། ཞེས་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགྲོར་བ་ཡིན་ནོ།།

བསྡུ་བ་པོས་བསྡུས་ཤིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གདན་ལ་ཕབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྒྱུད་བསྡུས་ཤིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གདན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དང་། བསྡུས་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟླ་བཟང་གིས་བསྡུས་ཤིང་བཤད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་ལོ་གྲངས་སོ།།

དང་པོ་ནི། (ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།) རྒྱུད་གསུངས་ཤིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱི་ལོ་ལུགས་སྲོལ་དེ་ལ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཟླ་བཟང་གིས་རྩ་རྒྱུད་བསྡུས་ཤིང་ཤམྦྷ་ལའི་ཡུལ་དུ་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་པས་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བྱུང་བས་ན་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་པས་བཀྲལ་བ་དང་བཅས་པར་ལུགས་སྲོལ་ཆུ་རྟ་དང་བཅས་པའི་ལོ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཆུ་ལུག་དང་བཅས་པའི་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ན་གནས་པའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་ཏེ་རྒྱུད་ལེགས་པར་བསྟན་ནས། རྒྱས་འགྲེལ་མཛད་པའི་ཕྱི་ལོ་དེའི་ལོ་ཉི་མ་ཞེས་པ་ཆུ་ལུག་དེ་ལ་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞེངས་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གང་ནས་འོངས་པའི་གནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁམས་ལེའི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱས་འགྲེལ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་པ་ཡང་ཤམྦྷ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་གཞན་གྱི་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་དེ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཅིང་བཀླགས་ཏེ་རང་གི་སེམས་ལ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུད་བསྟན་པའི་དུས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་སླད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གང་ནས་བྱོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས་སོ།[༡༧༣]།ཞེས་དང་། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཆེན་གྱི་ཁམས་ལེའི་གོ་སླ་ལས། ཤམྦྷ་ལ་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཀ་ལཱ་པར་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་གིས།། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་རབ་མཆོག་མི་ཡི་བདག་པོར་བཞུག་ནས་ཁྱོད་ནི་རང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས།[༡༧༤]། ཞེས་རྒྱུ་ད་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་མང་པོར་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲ་ལོ་གསུམ་མཐོགས་གསུམ་ལ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་ཡང་རགས་པ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་དང་ཟླ་བཟང་གི་ལོ་གསུམ་པོ་དྲུག་བརྒྱའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་གཞུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་

གདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཐྲཱ་བཟང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས་སོ། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག དེ་ནས་ལྷ་དབང་གི་ལོ་བརྒྱའི་བར་རྒྱུད་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་གཟི་བརྗིད་ཅན་དང་། ཐྲཱ་བས་བྱིན་དང་། ལྷའི་དབང་ཕྱུག་དང་། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང་། ལྷའི་དབང་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ངོ་།[༢༧༥]།ཞེས་རྒྱལ་པོ་དྲུག་པོ་རང་ལ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་རེ་བཤད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩ་རྒྱུད་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་ནས་ཐྲཱ་བ་བཟང་པོས་ཤམྦྷ་ལ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་ཁམས་ལེའི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པའི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་གྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་པར་བཤད་པར་ལྟར་དུས་འཁོར་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཡི་གེར་བྲིས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ན། ཁ་ཅིག ཐྲཱ་བཟང་གི་ལོ་སྟོན་པའི་ལོའི་ཁོངས་སུ་གདོགས་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་འདས་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་འདའ་མཉམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་ལེགས་པ་ཉིད་དོ།།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་ཡི་གེར་བྲིས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཁམས་ལེའི་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལྟ་གཞོག་གི །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ན། སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མ་ག་དྷའི་སྐད་ཀྱིས་བྲིས་སོ། །མདོ་སྡེ་སིནྡྷུའི་སྐད་ཀྱིས་སོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་ནི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དང་། ཐ་མལ་པའི་སྐད་དང་། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པར་རི་ཁྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀླ་ཀློའི་སྐད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་བྲིས་ཏེ། རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་ནག་ཆེན་པོར་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །པྪར་སི་ཀའི་ཡུལ་དུ་པྪར་སི་ཀའི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །ཆུ་བོ་ཤཱི་ཏའི་བྱང་དུ་ཙམ་པ་ཀའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་། སྦྲའུའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་། གསེར་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བོ་སྟོན་མོའི་བྱང་རུག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་། སུ་རམ་མའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲོང་བྱེ་བ་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་པ་རྣམས་སུ་ཡུལ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གི་སྐད་ཀྱིས་བྲིས་སོ།[༢༧༦]།ཞེས་གསུངས་པས་སྟོན་པ་འདས་རྗེས་སུ་སྡུད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་འདི་དང་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་གསལ་པོར་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། ཤམྦྷ་ལའི་ཡུལ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་རྒྱུད་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འང་རྗེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐྲཱ་

བཟང་ཉིད་སྟོན་པ་གཤེགས་པའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག[༡༧༧]ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལོ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཉིད་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། (ཐོག་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།) ཟླ་བཟང་གཤེགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་སྤྲུལ་བྱེད་ཤིང་པོ་སྐྱེའུའི་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་པར། ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ལྷ་དབང་དང་། གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་དང་། སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཟླ་བས་བྱིན་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡི་སྤྲུལ་པ་ལྷའི་དབང་ཕྱུག་དང་། རྟ་མགྲིན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང་། ནམ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ལྷའི་དབང་ལྡན་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་སྒོ་ཁང་དུ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲགས་པས་བསྡུས་ཚུལ་དང་། རིགས་ལྡན་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ལོ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་དབང་བྱོན་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་འདས་པའི་ཤིང་སྤྲེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་རིགས་ལྡན་གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་རྫོགས་མཐའ་སྟེ་སྨྲ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་མིག་དམར་ཤིང་བྱིའི་ལོའི་ནག་པའི་ཉར་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་སོགས་ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བྱིན་ཏེ་མི་རིགས་བཞི་པོ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་བཀས་བཅད། རྩ་རྒྱུད་ལས། དེས་ན་སྙིང་པོའི་དོན་བསྡུས་འདི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་སོགས་བདག་འདོད་དོ། །འཕྲེང་འཛིན་ཚོགས་བཅད་སུམ་ཅུ་ནི། །ལྷག་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱ་ལེའུ་ལྡན། །དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་དག་རྫོགས་པར་ནི། །སློབ་པའི་རྒྱལ་པོས་སྟོན་པར་འགྱུར། །སྔོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་འདི།[༡༧༨]།ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་པ་ཕྲེང་འཛིན་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཚིགས་བཅད་སྟོང་དང་སུམ་ཅུ་ལེའུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྡུ་བར་མཛད་དེ་གཤེགས་སོ། །དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་ལྡན་མ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་བཞི་རིགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནས་རིགས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། པད་དཀར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བརྩམས་པའི་ལོ་དང་། པད་དཀར་སོགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ལོ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་པ་གཤེགས་པའི་མིག་དམར་ཤིང་བྱིའི་[༡༧༩] ལོ་དེ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ་སེང་ཁྲིར་འཁོད་དེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། འགྲེལ་

བཤད་བྱེད་པོ་པད་དཀར་འཛིན། [༢༥༠] །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་བརྩམས་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། པད་དཀར་གྱི་བསྡུས་རྒྱུད་ལོ་བརྒྱར་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་པར་གཞིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཟང་པོ་དང་། ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཕྱུགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དང་། སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྱག་དང་། ཁེངས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཁྱབ་འཇུག་སྟབས་པ་དང་། ནམ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ཉི་མ་གྲགས་པ་དང་། བགེགས་དགྲའི་སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་སྟེ། དེ་ལྟར་པད་དཀར་སོགས་རིགས་ལྡན་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟེ་ཁྲིན་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱའི་བར་དུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་ཕྱིན་གྱི་འདས་ལོ།

གསུམ་པ་ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་ཕྱིན་གྱི་ལོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདས་ལོ་དངོས་དང་། དེ་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་དང་སྦྲིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚེའི་ཚད། རྒྱལ་དཀའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད། དེ་གཉིས་བསྡོམས་པས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོར་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ལ་བསྲེ་རྒྱུའི་རབ་བྱུང་ཕྱིན་གྱི་འདས་ལོའོ།།

དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་བཟང་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་ཉི་སྒྲོལ་བྱེད་ཤིང་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོར། ཀླ་ཀློའི་སྟོན་པ། ཨ་དྷཾ་དང་། ཨ་ནོ་ཤྲ་དང་། ཕག་ལྡན་དང་། བྱི་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། གོས་དཀར་ཅན་དང་། མ་ཧྨ་མ་ཏི་དང་། འཇོམས་བྱེད་དེ་བརྒྱད་བཤད་པའི་ནང་ནས། བདུན་པ་མ་ཧྨ་མ་ཏི་སྟེ་མདང་ལྡན་ནམ་སྦྲང་རྩིའི་བློ་གྲོས་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་མ་ཁ་སྟེ་སོག་པའི་ཡུལ་ཧྲི་ཏི་ཞེས་པ་གྲོང་བྱེ་བས་བརྒྱན་པར་བླ་གཧྣ་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་དུ་བྱུང་སྟེ། དེས་ཀླ་ཀློ་སྟག་གཟིག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ཞུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར། ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཤཱཀྱ་ལའི་སེང་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་པོར་བཞུགས་སོ། །ཀླ་ཀློ་དེའི་ཆོས་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་དུས་དེར་ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པས་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྦྲས་ཏེ། ཞང་དུའི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩིས་རེ་ཞིག་གི་བར་གཟའ་སྐར་གྱི་འགྲོས་སོགས་རྟོགས་པར་སླ་ལ་ལག་ལེན་བྱེད་བདེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་གཟའ་སྐར་གྱི་འགྲོས་མི་ཤེས་པའི་རྩིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྦྲས་པ་ཞིག་བརྩམས་པས། སྐར་མཁན་མཐའ་དག་རང་གི་ལུགས་དོར་ནས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་ལ་འཇུག་པས་ཆུ་བོ་ཤི་ཏའི་ལྷོར་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞི་ཉམས་པར་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུད་

ལས། དེ་ནས་ཀླུ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཀླུ་ཀློའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་འཇུག །དེ་ཡི་དུས་སུ་འཛིན་མ་ལ་ནི་ཞུང་དུའི་བྱེད་པ་གསལ་བར་མི་རྣམས་དག་གིས་རིག་པར་བྱ། །མཐའ་དག་ས་གཞི་ལ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྱུང་འགྱུར། [༡༧] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་པ་དེ་འདས་པའི་འོག་མི་ཟད་པ་མེ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོར་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་དཀའ་རྒྱལ་སར་ཕེབས་མ་ཐག་པར་སྟོན་པས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་བདབ་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཞུང་དུའི་བྱེད་པ་འདི་སྦྱོར་བར་མཛད་པས་རྩིས་འགོ་ཐོག་མར་ཟུག དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱལ་དགས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་ལོ་མཐའ་ནི་ཟད་པ་མེ་སྟག་གི་ལོ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་མ་ཁར་ཀླུ་ཀློ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་འཁོད་པའི་ཤིང་སྤྲེ་དེ་ནས་རྒྱལ་དགའ་གཤེགས་པའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་ལོ་མཐའི་མེ་སྟག་དེ་ཡན་ལ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཉིད་དོ།།

བཞི་པ་ནི། (ཤློཀ་ཉེར་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།) དེ་འོག་རབ་བྱུང་མེ་ཡོས་ལ་རིགས་ལྡན་ཉི་མས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་མའི་ལོ་འདི་ནི། རྒྱུད་ལས། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་བསྒྲེ་བར་[༡༡༢]གསུངས་པའི་བསྒྲེ་རྒྱུའི་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་འདི་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་པའི་ལོའོ། །མེ་ཡོས་དེ་ནས་ད་ལྟའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་གི་ལྕགས་སྤྲེའི་ལོ་མཐའ་རྫོགས་པ་ཡན་ལ་ལོ་གྲངས་དྲུག་བརྒྱ་ང་བཞི་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ས་སྐྱོང་གི་སྤྲུལ་པ་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་དང་། རྨུགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང་། སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཟླ་བའི་འོད་དང་། ཁེངས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་དང་། ནམ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ས་སྐྱོང་དང་། བགེགས་དགྲའི་སྤྲུལ་པ་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ། དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟེ་ཁྲིན་དྲུག་བརྒྱ་དང་། ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་རིགས་ལྡན་སེང་གེའི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་འདས་པའི་ང་ལྔ་པ་ནི་ལྕགས་མོ་བྱ་ལོ་འདི་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀླུ་ཀློའི་གནས་ཚད་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་། གནས་ཚད་ལས་ལོ་གསུམ་གྱིས་མངས་བའི་སྐྱོན་སྤོང་། དེང་སང་ཤམྦྷ་ལའི་ཁྲིར་སྟོབས་ཆེན་བཞུགས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དེས་ན་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་ནས་སེང་གེའི་བར་གྱི་རིགས་ལྡན་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ། གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་གནོན་དང་། ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། རྨུགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མ་འགགས་པ་དང་། སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་མིའི་སེང་གེ་དང་། མཁའ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་།

ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ། ཉི་མ་ནས་འདིའི་བར་གྱི་རིགས་ལྡན་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་རེ་ར་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་ལོ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་སྔར་གྱི་ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་ནས་ཀྱི་ལོ། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟན་པས་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་ཕྱིར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་དགུ་པ་ལས། དེ་ནས་ཀླུ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་གྲགས་པ་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀླུ་སྐྱེ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ནས་ངེས་པར་ཞེས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ།[༡༡༣] ཞེས་དང་། ཁམས་ལེའི་གོ་སྐབས། རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལག་པས་བསྐུར་བའི་དུས་ཀྱི་བུ་དང་ཚ་བོ་དག་ནི་འདས་གྱུར་པ། དེ་ཡི་དུས་སུ་ངེས་པར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར།[༡༡༤] ཞེས་ལག་པ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ཞེས་པ་བཞི་བསྐུར་བས་བརྒྱད་དེ། གྲགས་པའི་བུ་པད་དཀར་དང་། ཚ་བོ་བཟང་པོ་སོགས་བརྒྱད་འདས་པའི་མཐར་ཀླ་ཀློ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་། བདུན་པ་ཡང་དག་སྐྱེས་པ་སྟེ།[༡༡༥] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་ཐོག་མ་སྨྲར་རྩེ་འི་བློ་གྲོས་ཞུགས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ལ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་གཞིར་བྱས་ནས་ཀླ་ཀློའི་ལོ་རྟགས་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གསུངས་པ་ལ་གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་དེ་ཉིད་ནས་ཐོག་མ་བཟུང་སྟེ་བརྩི་བ་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་གསུངས་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལོ་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་བསྐུར་ཏེ་བརྒྱ་ཡིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མ་ཁ་ལ་སོགས་པར། །ཀླ་ཀློ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པ་གང་དང་གང་ཞིག་མྱུན་ཅན་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་བདག་གིས་དྲང་ཕྱུངས་ཏེ།[༡༡༦] །ཞེས་དང་། ཁམས་ལེའི་གོ་སྐབས་འགྱུར་གསར་ལས། དེ་ལྟར་དུས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དུས་བཞིའི་དུས་སུ་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། །ལོ་ནི་བརྒྱད་དང་གཅིག་གི་བརྒྱར་ནི་ངེས་པར་གནས་ཏེ་དེ་ནས་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ནི་ཉམས་པའོ།[༡༡༧] །ཞེས་བརྒྱད་དང་གཅིག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་བརྒྱས་བསྐུར་བས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་མན་ཆད་ཀྱི་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་བསྡོམས་པ་དང་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་འགྲིག་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བརྒྱ་ཕྲ་གཉིས་དང་། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགུང་ལོར་སྦྲར་ནས་བཤད་པ་འདི་ལེགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལོའི་ངེས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཐོག་མའི་དུས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུས་ལ།[༡༡༨] ཞེས་དང་། དེ་ནས་རགས་པ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་ལོ་

བརྒྱད་བརྒྱ་ན་ཀླ་ཀློའི་དུས་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ན་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དགའི་དུས་སུ་རྒྱུན་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ཐོག་མའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་ལ་སྦྱར་ན་འཐྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་པོའི་སྐུ་ཚེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་པར་བྱས་ན་མ་ཁར་ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དགུང་ལོ་བརྒྱ་བཞེས་པའི་བར་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལས་མེད་པ་དང་། པད་དཀར་མན་ལ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལའང་ལོ་བརྒྱུས་ཉུངས་སོ།། ཡང་ཀླ་ཀློ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་དུས་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ལོ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཀླུ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་[༡༩]ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲགས་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཀླ་ཀློ་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་ཀླ་ཀློ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སོ།།

འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། (ཤེས་རིན།) ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་མ་ཚང་མོད་ཀྱི་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱའོ།[༢༠]།ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེའང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་འདིར་གསུངས་པའི་གནས་ཚད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་རྩིས་སུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལའང་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་ལས་ལོ་གསུམ་གྱིས་མངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའི་ལྷག་མའི་ལོ་གསུམ་པོ་ནི་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློ་འཇོམས་པའི་བར་གྱི་ལོར་བཟུང་བས་ཆོག་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་འདི་འདྲའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ཟབ་མོའི་གནད་མ་རྟོགས་པས། དེང་སང་ལྗོངས་འདིར་རྒྱུ་ཞིང་འཁྲིད་བའི་རྩིས་པ་གྲགས་ལྡན་ཀུན་ན་རེ། གྲགས་པ་འདས་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་མ་ཁར་ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཀླ་ཀློ་དེའི་གནས་ཚད་ཀྱང་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་ལུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་རིགས་ལྡན་རྣམ་གཉན་ཡན་རྫོགས་ཏེ་སྟོབས་ཆེན་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་འདས་སོ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་བའི་ཚིག་མཐྲིན་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདི་ནི་སྨྲ་བ་པོ་རང་འདྲ་བའི་དབུས་སུ་མཛེས་ནའང་། མཁས་པས་མཐོང་ན་ཁྲེལ་བའི་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འདས་ལོ་དག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་འབྱུངས་པ་ནས། ཞེས་སོགས་(སློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་ལྔས་བསྟན་ནོ།།

ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པས་མི་འཆུག་པའི་གཟེར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པས་མི་འཆུག་པའི་གཟེར་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་བཤད།[༡༨༡] ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་མེད་པའི་གདམ་རྒྱུད་རྙིང་པའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལོ་རྩི་བ་ནི་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བོར་ལ། འདིར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལོ་འདི་ཙམ་ཞིག་སོང་ཞེས་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་། གཟའ་འཛིན་སོགས་ས་རིས་དང་མཐུན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་བསྟན་རྩིས་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པས་འདི་ལ་སྒྲོག་ཤིང་བྱས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་གཞན་ལས་ལུང་བསྟན་པའི་ལོ་གྲངས་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱོན་པའི་རབས་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་པ་ལས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོན་པ་ཐུགས་འབྲུག་ས་གའི་ཉར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ཐལ་བ་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་བྱས་སོ། །བླ་མེད་དོན་རྫོགས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་གཉིས་ལོན་པ་ན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་དཔལ་ལྡན་པ། །ཨུ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་ང་ཉིད་འབྱུང་། །པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ། །ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པར་ལུང་དུ་བསྟན།[༡༨༢]།ཞེས་དང་། དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། ལོ་ནི་བཅུ་རུ་གཉིས་ཆད་ན། ཞེས་དང་། ལོ་ནི་བཞི་གསུམ་ལོན་པ་ན། ཞེས་ཡི་གེ་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སྣང་མོད། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། སྟོན་པའི་གཤེགས་ལོ་ཐུགས་འབྲུག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལོ་བརྒྱད་པ་ས་ཕྱི་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཐུགས་ཡོས་ལ་འདོད་དགོས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་གཏེར་བྱོན་གཤིན་རྗེ་དྲེགས་འཛོམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས། བདག་འདྲ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ཐོད་ཕྲེང་རྩལ༔ སྤྲེའུའི་ལོ་ལ་ཀོ་ཤའི་གླིང་དུ་འཁྲུངས༔[༡༨༣] ཞེས་དང་། རིག་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཕན་ཡོན་ལས། ཁྱད་པར་སྤྲེལ་ལོ་སྤྲེལ་ཟླའི་ཚེས་བཅུ་ལ། བལྟམས་དང་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་བྱོན་ལ་སོགས།[༡༨༤] ཞེས་སྤྲེའུའི་ལོ་ལ་བལྟམས་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་འདས་པ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་དེ་དང་འགྲིག་ཤས་ཆེ་བས། ལུང་ལས་ལོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བགྲོད་པ་རེ་ལ་ལོར་དགོངས་པའམ། ཡང་ན། ལོ་བཞི་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་བཞིའམ་གསུམ་གང་རིགས་ན་ཞེས་འདམ་ཁར་གསུངས་སམ་སྙམ་སྟེ་ད་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ།།

སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། ང་ནི་འདི་ནས་མི་སྣང་ན། །ལོ་ནི་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་ན།[༡༨༥]།ཞེས

དང་། མདོ་དགོངས་འདུས་ལེའུ་གསུམ་པར། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་འདས་པ་ན། དམ་པའི་རིགས་ཅན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག[༡༩༦] ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བཅུ་གཉིས་ནི་འགྱུར་མ་བདེ་བས་མ་ཐོན་པ་སྟེ། དོན་ལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ཡིན་པས་ཉི་ཤུའོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྙིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། ང་ནི་འདི་ནས་མི་སྣང་ནཿ ལོ་ནི་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུའི་ཚེཿ ལྷ་གནས་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ནིཿ བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དམ་པ་ཞིགཿ འཛམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱིཿ མི་ལས་སྐལ་ལྡན་རིགས་ཅན་ཏེཿ རྒྱལ་པོ་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་ལཿ སྟོན་ལྟས་བཟང་པོ་སྣང་བར་འགྱུརཿ དྲག་ཤུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིཿ གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དམན་པའི་རིགསཿ ལྷའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པརཿ ལག་ན་རྡོ་རྗེས་གནང་བར་འགྱུརཿ[༡༩༧] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གསང་བདག་གིས་རི་མ་ལ་ཡའི་རྩེར་རིགས་ཅན་ལྔ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཛ་ལ་རྨི་ལྟས་བདུན་བྱུང་སྟེ་ཁང་སྟེངས་སུ་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་གླེགས་བམ་དངོས་སུ་བབས་པ་ནི་སྟོན་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་འདས་པ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་ནས་ཉེར་བཞི་ལོན་པའི་ས་ཕོ་སྤྲེའུ་དེ་ལ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་ནི་གནས་གཞན་འགོད་པའི་རིམ་པས་དོན་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་སྙིང་པོའི་རྒྱུས་འགྲེལ་ཉི་སེང་མ་ལས། དེ་ནས་གཞུག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ན་ངའི་ཆོས་འདི་དག་འབྱུང་ལ། ཁུངས་ནི་ལྷ་ཡུལ་ནས་བབས་པར་སྨོད་ལ། བཀའ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཐུ་ས་བསྟན་པར་སྒྲོགས་ཤིག[༡༩༨] ཅེས་དང་། ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྙིང་པོ་ལས། སྟོན་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ན་རྒྱལ་པོ་ཛ་ལ་རྨི་ལྟས་བདུན་བྱུང་སྟེ།[༡༩༩] ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །ས་སྤྲེ་དེ་ནས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་འདས་པའི་ལྕགས་སྤྲེ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་འཁྲོན་པ་དང་ཁ་བ་ཅན་དུ་མཆོ་ཁྲི་ནས་སྣ་ལའི་ནགས་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བཞི་འདས་པའི་ཤིང་བྱི་ལ་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་དྲུག་འདས་པའི་ལྕགས་རྟ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྡུ་བར་པ་བྱས། དེ་ནས་གཉིས་འདས་པའི་ཆུ་སྤྲེ་ལ་ས་ར་ཧ་པ་འཁྲུངས་ཏེ། ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ན། །ཅིག་ཅར་མཆོག་གི་སྐལ་བ་ཅན། །ས་ར་ཧ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་།[༢༠༠] །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ།།

རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་འདས་པ་ན། གནས་བརྟན་གནས་མའི་བུས་བསྟན་པ་བསྡུས་སོ།[༢༠༡] །ཞེས་པ་ལྟར་ན་གསང་སྔགས་བབས་པའི་ལྕགས་འབྲུག་དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་འདས་པའི་ལྕགས་བྱི་ལ་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་བྱས། དེ་ནས་བཞི་འདས་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལ་ཟླ་བས་བྱིན་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་འདས་པའི་ཤིང་སྤྲེ་ལ་ལྷའི་དབང་ཕྱུག་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་

བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་འདས་པའི་ཤིང་མོ་གླང་གི་ལོ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་འཁྲུངས། འདིར་སྙིང་ཐིག་བབས་ལུགས་ཆེན་མོར། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་བྱོན་པར་གསུངས་པ་ལ། འདིར་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ན་བྱོན་པར་སོང་བས་ལོ་བཅོ་ལྔ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་གནས་སོ་ཞེ་ན། བབས་ལུགས་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་དེ་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རགས་རྩིས་མ་ཡིན་ན་འཁྲུངས་ལོ་ལྕགས་འབྲུག་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྙིང་པོ་དང་བཻ་རོའི་འདྲ་འབག་རྣམས་སུ་དགུ་ང་སྙིང་ཤིང་གླང་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཤིང་གླང་དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་འདས་པའི་ལྕགས་སྤྲེ་ལ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་འཁྲུངས་ཏེ། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ།། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་འབྱུང་།[༡༠༢]།ཞེས་སོ། །དེང་སང་གི་བསྟན་འཛིན་ཕལ་ཆེར་བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་དུས་འདི་ཙམ་ན་བྱས་པར་བཞེད་དོ།།

ལྕགས་སྤྲེ་དེ་ནས་ལོ་བཞི་འདས་པའི་ཤིང་བྱི་ལ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པའི་ཤིང་འབྲུག་དང་། ཤིང་སྦྲེ་དང་། ཤིང་བྱི་རྣམས་ལ་རིམ་པར་ལྷའི་དབང་ལྡན་དང་། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་། པད་དཀར་རྣམས་བྱོན། དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་འདས་པའི་ཤིང་སྟག་ལ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་ཀྱི་རྗེར་བྱོན། དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་འདས་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལ་བཟང་པོ་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་གོ་དྲུག་འདས་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱོན་ཏེ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།[༡༠༣] ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ནས་བཞི་འདས་པའི་ཤིང་སྦྲེ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་རེ་འདས་པའི་ཤིང་བྱི་དང་། ཤིང་འབྲུག་དང་། ཤིང་སྦྲེ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲུག་དང་། ཁྱབ་འཇུག་སྦས་པ་རྣམས་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་འདས་པའི་ཤིང་ཁྱི་ལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་འཁྲུངས། དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་འདས་པའི་ཤིང་བྱི་ལ་ཉི་མ་གྲགས་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་དགུ་འདས་པའི་རྒྱུ་བྱ་ལ། ཙེཏྟ་མ་ཊིའི་སྐུ་དང་། མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་དང་། དཔང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྲུ་གང་པ་རྣམས་བབས་ཏེ་བོད་ཡུལ་དུ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་འདས་པའི་རྒྱུ་བྱ་ལ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཤེགས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་ཁྲི་སྲོང་དང་གསལ་སྣང་སྙུག་གིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དགུའི་བར་དུ་བཞུགས་པར་བྲ་བཞེད་གཙང་མ་ན་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མཁན་ཆེན་ཐོ་ཐོ་རིའི་དུས་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་པ་འདྲ་ཡང་ལོ་ཚིགས་མ་མཐོང་ངོ་། །ཐོ་ཐོ་རི་གཤེགས་ནས་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་འདས་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་འདས་པའི་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ལ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་ཡན་ཆད་ནི། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཆེམས་ཆེན་མོར། རྗེ་གཉའ་ཁྲི་ནས་ཐོ་ཐོ་རིའི་བར།

ཉེར་བདུན་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ། ཐོ་ཐོ་རིས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཐུབ། དེ་ནས་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་གྱི་བར་ལ་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་སོང་།[104] ཞེས་སོགས་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལྟར་ཚད་མར་བྱས་ནས་བྲིས་སོ།།

ད་ནི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཤིང་སྤྲེར་ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་ནས།[105] །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ (འདི་སྐྱེར་ནས་བཅུ་དྲུག་འདས་པའི་ལྕགས་འབྲུག་གི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་རྫོགས།)འདས་པའི་ཤིང་སྤྲེ་ལ་ཀླ་ཀློ་ཞུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ལྔ་འདས་པའི་ས་གླང་ལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྕགས་ཕག་ལ་རས་བཏབ།

དེ་ནས་བརྒྱ་དང་[106]སོགས་ཏེ། རས་བཏབ་ནས་ང་དགུ་འདས་པའི་ལྕགས་ཁྱི་ལ་སྲོང་བཙན་གཤེགས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ལོ་ནི་བརྒྱད་ཅུར་རྒྱལ་སྲིད་བྱས།[107] །ཞེས་པ་ནི་དགུང་ལོ་གྱ་གཉིས་བཞུགས་ཤིང་བར་དུ་སྲས་གུང་སྲོང་གུང་བཙན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཙུང་ཟད་མཛད་པ་ལ་འཆད་དོ། །ལྕགས་ཁྱི་དེ་ནས་མང་སྲོང་མང་བཙན་ལོ་བཅུ་གསུམ་པས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་སུམ་ཅུ་བྱས་ཏེ་ས་ཡོས་ལ་འདས། ལོ་དེ་ལ་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེ་རྒྱལ་སར་བཏོན་ནས་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་འབྲུག་ལ་འདས། ལོ་དེ་ལ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བཙན་ནམ་མེས་ཨག་ཚོམ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་སོ་བརྒྱད་འདས་པ་སྟེ། བསྡོམས་པས་རས་བཏབ་པ་དེ་ནས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་འདས་པའི་སོགས་ཏེ། ཆུ་རྟ་ལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་འཁྲུངས།

དེ་ནས་ཉི་ཤུ་འདས་པའི་[108]སོགས་རྐང་པ་ལྔ་སྟེ། ཆུ་རྟ་དེ་ནས་བཞི་འདས་པའི་མེ་ཁྱི་ལ་རྒྱལ་དཀར་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་བརྒྱད་འདས་པའི་ཤིང་རྟ་ཁྲི་སྲོང་གི་དགུང་གེག་ལ་མེས་ཨག་ཚོམ་གཤེགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་ལུག་ལ་ཁྲི་སྲོང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་། བཅུ་བདུན་པ་ས་ཕྱིའི་བར་དུ་དམག་དཔག་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཁམས་མང་པོ་བསྡུས། དེ་ནས་བཞི་འདས་པ། ཁྲི་སྲོང་གི་ཉེར་གཅིག་པ་ཆུ་སྟག་ལ་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་ཕེབས། སློབ་དཔོན་ཤིང་སྤྲེ་ལ་འཁྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་ཡན་ལ་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གོ་བརྒྱད་སོང་ལ། བགྲོད་པ་རེ་ལ་ལོར་བྱས་ན་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་གོ་དྲུག་དང་། ཟླ་བཤོལ་རྣམས་ལོར་དྲིལ་བ་བསྡོམས་ནའང་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བས། ལོ་ནི་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལོན། ལས་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་འོངས།[109] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་ཚིགས་ལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་སྣང་ཡང་། རྗེ་བླ་མའི་གཏེར་བྱོན་གསེར་རྗེ་དྲེགས་པ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས། ཆོས་རྒྱལ་ངོ་དང་མཇལ་ལམ་ཡུལ་གཟིགས་ནས༔ སྟག་གི་ལོ་ལ་གངས་ཅན་ཡུལ་འདིར་སླེབ༔[110] ཞེས་གསུངས་པས་སྟག་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས

ཀྱང་ཁྲི་སྲོང་གི་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་ཕེབས་པར་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ། །སློབ་དཔོན་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་རྨང་གཏིངས། འདིར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲི་སྲོང་གི་འཁྲུངས་ལོ་ས་རྟ་དང་། མཚལ་པས་ལྕགས་རྟ་ལ་བྱས་ནས། གཉིས་ཀས་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བ་དང་། མེ་ཡོས་ལ་བསམ་ཡས་རྨང་བཏིང་བར་བྱས་པ་མི་ལེགས་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱལ་སྲིད་མ་བཟུང་གོང་དུ་གཏིང་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་གི་ཡི་གེ་དེར་རྒྱལ་སར་ལོ་ཞེ་གསུམ་བཞུགས་པར་བྱས་པས་ཁྲི་སྲོང་འདས་པའི་ལོ་བཞི་པ་ལ་འདིང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པའི་ཆར་འབབས་པས་མི་རིགས་སོ།། ནག་པོ་སྤྱོད་

དེ་ནས་བཞི་འདས་མེ་རྟ་ལ།[༣༡༡] ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཏེ། རྨང་གཏིང་པ་དེ་ནས་བཞི་འདས་པའི་མེ་རྟ་ལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་རབ་གནས་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་ལུག་ལ་སད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ཡང་རྫ་བཞེད་སོགས་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་བོད་དུ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས་པར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ནི། བསམ་ཡས་ཀྱི་རྨང་གཏིང་བའི་དུས་དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྡིག་བློན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་རང་འདྲ་བ་ཞིག་འཕུར་ཏེ་བཞུད་པ་ལྟར་མཛད་ནས། ཡོན་མཆོད་ལྐོག་ཏུ་བཀའ་བགྲོས་ཏེ་སྐུ་དངོས་གཞོ་སྟོད་ཏེ་གྲོ་སོགས་དབེན་པར་བཞུགས་ནས། རྗེ་འབངས་དད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་བཏབ་སྟེ་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད། སྐབས་དེར་སློབ་དཔོན་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་སུ་བཞུགས་པའི་གཏམ་མང་པོས་གླེང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་བདེན་རྫུན་བརྟག་པ་སྐད་བྱས་ཏེ་སྤྱན་དྲངས་ནས་རབ་གནས་མཛད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གིས་བཤད་དེ་ལེགས་སོ། །རྫ་བཞེད་ན་བསམ་ཡས་བཅུ་གསུམ་ལ་འགྲོངས་ཟེར་ཀྱང་།[༣༡༢] སད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་གབས་མི་འགྲིག་པས་ཐང་ཡིག་དང་འགོས་ལོ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བཞིན་ལོ་ལྔ་ལ་འགྲོངས་པ་འདི་འཐད་དོ། །ལས་ཅན་དག་པའི་འཁོར་ལྔ་ལ་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མ་གསུངས་པ་ཡང་རབ་གནས་མཛད་པའི་མེ་རྟ་འདིའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་བཅུ་བདུན་[༣༡༣]སོགས་ཏེ། སད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནས་བཅུ་བདུན་འདས་པའི་ཤིང་བྱི་ལ་གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས་པར། བཀའ་ཤོག་བརྒྱ་བོ་ཆེར། ལོ་ཡི་དང་པོ་ཤིང་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ། །ཟླ་བའི་དང་པོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ། །བདག་ཉིད་མ་ཡི་རུམ་ནས་བཙས་སོ་སྐད།[༣༡༤] །ཅེས་སོ།། གནུབས་ཆེན་གྱིས་མི་ཡུལ་དུ་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པའི་རྗེས་སུའང་ལོ་ལྔ་བཅུང་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་པས་སྐུ་ཚེ་རིང་གྲགས[༣༡༥]པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བྱུང་བར་འདོད་པ་སོགས་ཞེ་འདོད་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱུང་ངོ་།། མདོ་ལས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ན་གནུབས་ཆེན་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན་ནོ་ཞེས་སེ་སྟོན་རིན་ཆེན་

རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཚང་ལས་འབྱུང་བའང་།[༣༡༦] ཉིས་སྟོང་དུ་ཉེ་བའི་རགས་རྩིས་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་སྟེ། ཞིབ་མོར་རྩིས་ན། སྟོན་པ་འདས་ནས་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་ན་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཉེར་གཉིས་འདས་པ་ཡི།[༣༡༧] ཞེས་སོགས་ཏེ། གནུབས་ཆེན་འཁྲུངས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་འདས་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ལ་ཁྲི་སྲོང་གཤེགས། ཁྲི་སྲོང་ཞལ་བཞུགས་དུས་སྲས་ཆེ་བ་མུ་ནེ་བཙན་པོ་ལ་རྒྱལ་ས་ཕོག་ཀྱང་། ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་དགུ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྔོན་ལ་འདས། ཡབ་གཤེགས་པའི་ལོ་དེ་ག་ལ་སྲས་གཉིས་པ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་རྒྱལ་སར་བསྐོས་ནས་ལོ་དྲུག་འདས་པའི་མེ་ཁྱི་ལ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་འཁྲུངས། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་འདས་པའི་མེ་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོ་ཧ་ཟླའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་དབུ་རྩེ་བར་ཁང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཛེ་འབངས་དག་པའི་འཁོར་ལྔ་ལ་ཟབ་ཆོས་རིག་འཛིན་ཐུགས་ཐིག་གསུངས་པར་ལུང་བསྟན་གབ་སྦས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་འདས་པ་སྤྲེའུའི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་ལ་ཛ་ཡབ་སྲིན་པོ་འདུལ་དུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ཡང་ཟབ་ཆོས་རིག་འཛིན་ཐུགས་ཐིག་གསུངས་པ་གཤེགས་ཀ་མར་ཡིན་པ་ཡང་། ལུང་བསྟན་དེ་ལས། བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་བོད་འདིར་རྫོགས་སུ་ཉེ༑ ད་ནི་ཁོ་བོ་སྲིན་པོ་འདུལ་དུ་འགྲོ༑ ཟབ་གནད་མན་ངག་དགོས་ན་ད་ལྟ་ཞུས༑ ཐེ་ཚོམ་དྲྭ་བ་གཅོད་ན་ད་ལྟ་ཆོད༑ ཕན་འབྱུང་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ཙམ་ཡིན༑[༣༡༨] ཞེས་སོ།།

བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་བཞུགས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་ཉང་གི་གཏེར་བྱོན་བདེ་འདུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཻ་རོས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིར་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག[༣༡༩]བོད་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ནས༑ ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༑ བྲག་དང་སར་རྡོ་མཚན་མ་ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྣག་པའི་ཚེས་ཀྱིས་བསྡམས༑ མི་ཤིག་པའི་རྒྱས་ཐེབ་ལ་གཏེར་དུ་སྦས་ཤིག༑ ཅེས་གསུངས་ཤིང་བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་ལ་སྦས་སོ༑ མ་འོངས་པ་ན་དབོན་སྲས་ཀྱིས་ཆོས་བསྒྱུབས་པའི་ཚེ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་ཏེ༑ མཐའ་འདུལ་གྱི་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་ལ་གཏེར་དུ་སྦེད་ཅིང༑ རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ༑[༣༢༠] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏེར་ཆོས་ཞལ་ཆེ་བ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ལོ་གྲངས་འདི་བགྲོད་པ་རེ་ལ་ལོ་རེར་བྱས་པས། ལོ་རིལ་པོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་དང་ཟླ་བ་དྲུག་ཡིན་པར་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་པ་ལྟར་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྟག་ལ་ཕེབས་ནས་མེ་སྤྲེ་ལ་ཐས་པའི་བར་ལ་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱ་རྩིས་པས་སྟག་ཟླ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་བས། ལོ་ང་ལྔའི་ཁ་སྐོང་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་མ་ཟད། དཔྱིད་སྤྲེལ་ཟླར་ཐས་པས་ལོ་ང་ལྔ་ཡང་མ་རྫོགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་དག་རགས་རྩིས་ཡིན་པས་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་མོར་བསྒྲིགས་ནའང་འགྲིག་སྟེ། རགས་པ་ལོ་གསུམ་ན་ཟླ་བཤོལ་རེ་འདོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ལོ་ང་

ལྔ་ལ་ཟླ་བཤོལ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལྟར་ན་བསམ་ཡས་སུ་ཆུ་སྟག་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཕེབས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མེ་སྦྲུལ་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་རྫོགས་པའི་བར་ལ་ལོ་རིལ་པོ་ང་བཞི། དེ་ནས་སྨྲོན་ཟླའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་ཐེབས་ཐོག་ནས་དགུ་བསྣན་པས་ལོ་ང་ལྔ་དང་། ཟླ་ཐེབས་ཀྱི་ཆའི་ལྷག་མ་ཟླ་བ་དགུ་སྟེ་ཟླ་བ་གསུམ་གྱིས་མངས་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འགྲིག་གོ །དེ་ལྟར་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་ཕེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟག་ལོ་དང་། བོད་རྒྱལ་པོ་དཔྱིད་ར་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷུགས་གླང་ཡིན་པས། མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་ཏུ་གླང་ལ་ཕེབས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་སྒྲིག་ནུས་སོ།། སློབ་དཔོན་གཤེགས་པའི་ལོ་དེ་ལ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་འདས། སྲས་གསུམ་པ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་བསྐོ་བར་བྱས་ཀྱང་སྣ་ནམ་གྱི་བུ་བསད་པའི་འཁོན་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་བཀྲོངས་པས། མེ་སྤྲེ་དེ་ལ་སྲས་བཞི་པ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ནམ་སད་ན་ལེགས་མཛེས་ཡིན་དུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་སར་བཏོན་པ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་བཞུགས་ཏེ་ཆུ་ཡོས་ལ་འདས། ལོ་དེ་ནས་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་ནམ། རལ་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་སར་ལོ་བཅུ་བཞི་བཞུགས་ཏེ་མེ་འབྲུག་ལ་འདས། །ལོ་དེ་ལ་ཁྲི་འུའི་དར་མ་བཙན་ཏེ་གླང་དར་མ་རྒྱལ་སར་བསྐོས། དེ་ལྟར་ན་ཁྲི་རལ་འཁྲུངས་པའི་མེ་ཁྱི། དེ་ནས་ཉེར་དྲུག་འདས་པའི་ཆུ་བྱི་སོགས་ཏེ། ལོ་དེ་ལ་བླ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས།

དེ་ནས་དགུ་འདས་སོགས་ཏེ།[༣༢༡] གླང་དར་གྱིས་ལོ་དྲུག་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཏེ་ལུགས་བྱུར་བསྟན་པ་བསྣུབས་པའི་དེ་མ་ཐག་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་བསད་དོ། །དེ་ལྟར་སྲོང་བཙན་གཤེགས་ནས་ཁྲི་སྲོང་གིས་རྒྱལ་ས་མཛད་པའི་བར་གྱི་ལོ་རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་བ་སུ་ཁྲིས་བྱས་པའི་ཡིག་ཚང་བླ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་འདིར་ངེས་པར་འདུག་པས་དེ་བཞིན་བྲིས་ལ།[༣༢༢] ཡིག་ཚང་དེར་ཁྲི་སྲོང་གི་རྒྱལ་སར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལས་མ་བཞུགས་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷ་སྲས་མུ་ཁྲིའི་མཚན་ལ་མུ་ནེ་ཞེས་ཡི་གེ་ནོར་བ་སོགས་ཁྲི་སྲོང་མན་ཆད་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་མ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་མི་འགྲིག་པ་འགའ་རེ་སྣང་བ་བཅོས། ཡིག་ཚང་ལ་ལར། ཁྲི་སྲོང་གི་སྲས་གཉིས་པ་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྐུ་གཞོན་ནུ་ལ་གཤེགས་པས་རྒྱལ་ས་མ་མཛད་ཟེར་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཞུགས་པར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྐྱིལ་ཐུང་ལ་བྱོན་སྐབས། ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་པོ་དགུང་དུ་གཤེགས༔ གུ་རུ་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་དུ་གཤེགས༔ ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཚེ་ཐུང་ལགས་སོ༔ བོད་འབངས་སྐྱིད་པ་ཟད་ལགས་སོ༔ ཡབ་དང་གུ་རུ་བཞུགས་རིང་ལ༔ མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་མི་འགྱུར་བ༔[༣༢༣] ཞེས་སྐྱེ་ཐུགས་བརྟན་པ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ།།

ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་རལ་པ་ཅན་དང་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་སོ་སོར་སྨྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། རྟའི་ལོ་ལ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཕོ་བྲང་སྐྱིའི་སྐྱིད་འོན་ཅང་དོན་བཞུགས།[༣༢༤] ཞེས

གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྨྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་སུ་རལ་པ་ཅན་ལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་ཟེར་བ་ནི་ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྣར་ཐང་རྒྱལ་སྲིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་སད་ན་ལེགས་ཀྱིས་བཞེངས་པར་རླུང་ལྟར་གྲགས་ལ། དེའི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེར་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་བཞེངས་པར་བཤད་པས་སོ། །རྡོ་རིངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡིན་ཏེ། འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་བཙན་པོ་མེས་ཁྲི་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་དེ། ར་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལས་སྩོགས་བརྩིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་། མེས་ཁྲི་འདུས་སྲོང་གི་རིང་ལ་གླིང་གི་ཁྲི་རྩེ་ལ་སྩོགས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་རིང་ལ། བྲག་དམར་གྱི་བསམ་ཡས་ལས་སྩོགས་པ། དབུ་མཐར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་། ལྷ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་རིང་ལ་ཡང་། སྣར་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ལས་སྩོགས་པ་བརྩིགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་ལས་སྩོགས་པ། གདུང་རབས་བརྒྱུད་ཀྱིས། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་འདི་ནམ་དུའང་མ་ཞིག་མ་བཏང་ན། ལེགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།

ཡང་ཁ་ཅིག སྨྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། སྔོན་ལྷ་སྲས་ཡབ་ཀྱི་རིང་ལ། ཨ་ཙརྻ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་དང་།[༡༢༥] ཞེས་གསུངས་པས་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲི་སྲོང་དང་སད་ན་ལེགས་གཉིས་ཡབ་སྲས་སུ་འབྲེལ་བས་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་ཀྱི་ལོ་པཎ་རྣམས་ལ་ཡབ་སད་ན་ལེགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ལོ་པཎ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ལྕགས་གྱུར་བསྟན་པ་བསྒྱུབས་པ་དེ་ནས་ང་གཉིས་འདས་པའི་སོགས་ཏེ།[༡༢༦] ཆུ་གླང་དེ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མར་བཟུང་ངོ་། །འདིར་ལོ་རྒྱུས་འཆད་པོ་ཕལ་ཆེར། བླ་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་ལོ་ཆུ་གླང་འདིའི་ལོ་སྔ་མའི་ཆུ་བྱི་དེ་ཡིན་པར་འཆད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན། བླ་ཆེན་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལྕགས་ལུག་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བུ་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཆུ་བྱ་ལ་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མ་བྱས་ན། བླ་ཆེན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། མི་བཅུས་བསྟན་པ་གསོས་པའི་བར་ན་ལོ་ཆུ་སྤྲེ་གཅིག་པོ་ལས་མེད་པ་དང་། འབྲོམ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ས་སྟག་ལ་བྱས་ཀྱང་ལོ་བདུན་ལས་མེད་པ་དང་། བླ་ཆེན་འཁྲུངས་ནས་ལོ་དྲུག་འདས་པའི་ས་རྟ་དེ་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་འཁྲུངས་པར་བྱེད་ལ། ལོ་ཆེན་གྱི་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ལོ་བླ་ཆེན་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ཡིན་པས་བླ་ཆེན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་གོང་དུ་མདའ་རིས་སུ་བསྟན་པ་དར་ཚར་བར་འདོད་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྕགས་གྱུར

གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པའི་དུས། སྨ་གཡོ་གཙང་གསུམ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་གཞོན་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་ནས་ང་གཅིག་འདས་པའི་ཆུ་ཁྲི་ལ་བླ་ཆེན་འཁྲུངས། ཉི་ཤུ་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ན་བླ་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་བྱས། སྨ་གཡོ་གཙང་གསུམ་རྒྱའི་དགེ་སློང་གཉིས་དང་བཅས་པས་ལས་གྲྭ་བྱས་ནས་མི་བཅུ་ལ་སྡོམ་པ་ཕོག་པ་སོགས་སྦྲིག་ན། སྨ་གཡོ་གཙང་གསུམ་ཀས་དགུང་ལོ་གོ་བདུན་ལས་ལྷུང་ཐབས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་བོ་རིར་བཞུགས་དུས་ནས་གནས་སློབ་བསྙེན་ཏེ་འདུལ་བ་ཤེས་ཟིན་པ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་ཀས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་པ་ཞིག་མ་བཞུགས་པའི་ཐབས་མེད་པས་བཞག་དཀའོ༎ དེས་ན་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རལ་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་བདུན་པ་ཆུ་ཁྲི་ལ་བླ་ཆེན་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ས་ཁྲི་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དྲུག་པ་ཆུ་སྤྲེལ་ལ་མི་བཅུ་འི་མཁན་པོ་མཛད། གྱ་བཞི་པ་ཤིང་ཕག་ལ་གཤེགས། བླ་ཆེན་གྱི་རེ་གཉིས་པ་ཆུ་གླང་ལ་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་མཁན་བུ་དང་བཅས་པ་ངམས་ཤོད་འབྲས་ཕུར་ཕེབས་པ་འདི་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མར། ཀླུ་མེས་རྣམས་བཞེད་ཅེས་མཁས་པ་དག་གིས་བཀོད་པ་འདི་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཟུང་ངོ༎

དེ་ཡང་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་བཙུགས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རིམ་པར་འཕེལ་བའི་ཐོག་མ་ལ་བྱའི། གནས་གཞི་རྩིག་པའི་ནུ་ས་པ་ནི་དེ་ནས་ལོ་དགུ་པ་བྱ་ལོ་ལ་མོར་སྐྱེལ་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ནས་རིམ་པར་བྱུང་ཞེས་པ་ཤི་གནས་བརྟན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བསྟན་པའི་ལྟེམས་ལོ་ང་གཉིས་ལས་མེད་ན། བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས། དེ་ནས་ལོ་སྐོར་བརྒྱད་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མིང་ཡང་མེད།[༡༢༧] །ཅེས་གོ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱང་། ལྷ་སར་རེ་ཞིག་མ་ཚུགས་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གླང་དེ་ནས་ལྔ་འདས་སོགས་ཏེ། ས་ཏྟ་ལ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། དེ་ནས་བཅོ་ལྔ་སོགས་ཆུ་བྱ་ལ་ཕྱི་དར་གྱི་ཐོག་མར་བུ་སྟོན་བཞེད་དེ། ཀུན་མོ་ཞིག་གི་ངག་རྒྱུན་ཚད་མར་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་ལྔ་འདས་སོགས་ས་སྟག་དེ་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོའི་འཁྲུངས་ལོ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་གྱི་བཞེད་ཀྱི་ཕྱི་དར་ཐོག་མ་སྟེ། ལོ་ཚོང་གི་སྟེ་བཙུགས་པའི་ཐོག་མ་དང་འབྲུལ་ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་བཞི་སོགས་ཏེ།[༡༢༨] ཆུ་ཏྟ་ལ་ཇོ་བོ་རྗེ་འཁྲུངས། ལྷ་རྗེ་ཟུར་པོ་ཆེ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཚིགས་མ་མཐོང་ཡང་། དུས་འདི་ཤེད་དུ་བྱོན་པར་སྣང་། ཡིག་ཚང་ལ་ལར། ཟུར་པོ་ཆེ་བླ་ཆེན་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཟེར་བ་འདུག་ཀྱང་དག་པར་མ་མཐོང་སྟེ། བླ་ཆེན་འཁྲུངས་པའི་འཁྲུངས་ལོ་ས་སྟག་དེ་ནས་ཡར་གསུམ་བགྲངས་པའི་ཤིང་ཕག་དེ་ལ་གཤེགས་པས་ཟུར་པོ་ཆེ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ལས་ལོ་གསུམ་གྱིས་བགྲེས་པའི་དགུང་སྐྱིད་མི་འབྲུག་ཡིན་པར་བྱས་ན། བླ་ཆེན་གཤེགས་པའི་ལོ་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ལོ་ལོན་

ཀྱང་། ཟུར་མེས་དཔོན་གསུམ་ཀ་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས་པར་ཡིག་ཚང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་ན། ཟུར་ཆུང་བ་ཤིང་སྟག་ལ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་གཉིས་འདས་པའི་མེ་འབྲུག་ལ་གཤེགས་པར་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་བས་ཟུར་ཆེ་ཆུང་དཔོན་སློབ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་ཡིག་རྣམ་ཐར་སོགས་གཏམ་ཁུངས་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འགོངས་པས་དོར་བྱ་ཁོ་ནའོ།།

རྡོ་བོ་རྗེ་བལྟམས་པ་དེ་ནས་སུམ་ཅུ་འདས་པ་ཡི།[༢༢༩] ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་སོ། །འདིར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཐོག་མར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་རྩིས་བསྒྱུར་བ་འདི་ལ་འགྱུར་མང་དུ་གྲགས་ཏེ་འགྱུར་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན། ཁྲིས་སྨད་དགེ་བློ། འབྲོ་ལོ། གཉན་ལོ། རྭ་མི། སྐྱིང་ལོ། སྨ། ཆག ཤོང་། ཤུད་ཀེད། དཔང་ལོ། མ་ཏི་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །རབ་བྱུང་དང་པོ་འདི་ལ་ཤཀྱ་ལའི་སེང་ཁྲིར་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་ཕེབས། རོང་ཟོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཚིགས་མ་བརྟེན་ཀྱང་། རྡོ་བོ་རྗེ་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ཆུ་རྟ་ལ་བོད་དུ་ཕེབས་དུས། བླ་མ་རོང་པ་ཁྱིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། ཁྱིས་པ་འདི་ལ་རྡོ་བོས་གླེང་མོ་གནང་བར་ཞུ་དང་ཞུས་པས། རྡོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཁོ་བོས་འདི་དང་ཆོས་ཀྱི་གླེང་མོ་བྱ་བ་ག་ལ་ཐུབ། འདི་ནི་པཎྜི་ཏ་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན།[༢༣༠] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགོས་ལྷས་བཙས། གོ་རུབ་ལོ་ཙྪ་བ། མར་པ་དོ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ལ་བཏུགས་པའི་གཏམ་བརྒྱུད་ངེས་པ་ཅན་སྣང་བས་དུས་འདི་ཤེད་དུ་བྱོན་པར་མངོན་ནོ། །རབ་བྱུང་དང་པོ་མེ་ཡོས་དེ་ནས་བཅུ་གསུམ་འདས་པ་ཡི།[༢༣༡] །ལྕགས་འབྲུག་མི་ལ་རས་པ་འཁྲུངས། ཞེས་པ་ནས། ལོ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ང་བཞི་འདས།[༢༣༢] ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་བཀླགས་པས་གྲུབ་ལ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་འཁྲུངས་པའི་མེ་ལུག་འདི་ལ་སྨྲ་ཚོགས་གཟུགས་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། ཡང་དེ་ནས་ཉེར་གཉིས་འདས་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་འདས། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སྐྱེ་མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཁྲུངས་པའི་མེ་བྱི་འདི་ནས་བཅུ་གཅིག་འདས་པའི་མེ་ཕག་ལ་ཟླ་བའི་འོད་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་དགུ་འདས་ཤིང་སྐྱེ་མདོ་བ་འཁྲུངས་པའི་མེ་བྱི་དེ་ནས་ཉི་ཤུ་འདས་པའི་མེ་སྤྲེ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་འདས། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཐོག་མར་མཐའ་ཡས་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། ས་སྤྲེ་དེ་ནས་སོ་བརྒྱད་འདས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་འདས་པ་མེ་ལུག་ལ་ས་སྐྱོང་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་འདས་ཤིང་བྱམས་རམས་པ་འཁྲུངས་པའི་ཆུ་འབྲུག་ནས་སོ་ལྔ་འདས་པའི་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་མེ་ཡོས་ལ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་བརྩམས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་འདས་སོ། །དེ་ནས་གསུམ་འདས་སོགས་ཏེ།

སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་འཁྲུངས་པའི་ཤིང་སྟག་ནས་སོ་གསུམ་འདས་པའི་མེ་ཕག་ལ་རིགས་ལྡན་དཔལ་སྐྱོང་སེང་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་ནས་དགུ་སྟེ་བསྡོམས་པས་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་འཁྲུངས་པའི་ཤིང་སྟག་དེ་ནས་ཞེ་གཉིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་དཀྱུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སྣང་སྒྲོན་མེ་མཛད་དེ་ང་གསུམ་པ་ས་འབྲུག་ལ་གཤེགས། མེ་བྱི་དེ་ནས་ཉེར་གཉིས་སོགས་ཏེ། གསུང་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྡོ་རྗེ་ས་ཁྱི་ལ་འཁྲུངས་ནས་རེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་སྤྲེལ་ལ་གཤེགས། ས་ཁྱི་དེ་ནས་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཏེ་རིག་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ས་ཕག་ལ་འཁྲུངས་ནས་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་ཆུ་སྟག་ལ་ཐིགས།[༢༢༢]

དེ་ནས་དྲུག་འདས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་གོ་བདུ་ན་འདས་པའི་མེ་སྤྲེལ་ལ་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མེར་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་དཀྱུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔའི་སྟེང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ད་དུང་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉེར་འཚོར་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། དེ་ནས་ཉེར་དགུ་འདས་པའི་སོགས་ཏེ། མི་ཟད་པ་མེ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྗེ་བླ་མ་གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། དེ་ནས་གཉིས་འདས་སོགས་ཏེ། ས་བྱི་ལ་གཙུང་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས། དེ་ནས་བཅོ་ལྔ་འདས་པའི་སོགས་ཏེ། ཆུ་ཡོས་ལ་ཡབ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ནས་བདུན་འདས་སོགས་ཏེ། རྗེ་བླ་མ་དཀྱུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པའི་དཀྱུང་ཀེག་གི་སྟེང་དུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཕོ་ཁྱི་ལ་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་འདུས་པའི་སྡེ་འདི་ཉིད་གསར་དུ་བཙུགས། དེ་ནས་བཞི་འདས་སོགས་ཏེ། ཤིང་སྟག་ལ་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་ཡོས་ལ་མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བ་ཐིགས། དེ་ནས་གཅིག་འདས་སོགས་ཏེ། མེ་འབྲུག་དབོ་ཟླའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་རྨང་གཏིང་། དེ་ནས་གསུམ་འདས་སོགས་ཏེ། ས་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བཀའི་ལུང་གིས་ལྷ་སྲས་མུ་ཁྲིའི་རྣམ་རོལ་མི་དབང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བོད་ཀྱི་རྗེར་བྱོན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བླ་མར་བསྟེན་ཅིང་། རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་འདིའོ།།

དེ་ཡི་ཕྱི་ལོ་སོགས་ཏེ། བཀའ་ཐང་ལས། ཤ་འུག་ལྟག་སྒོར་སྤྲས་པའི་གཏེར་ཁ་འདིཿ མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེ་བསྟན་ནས་འབྱུངཿ གཏེར་སྟོན་གཏེར་བདག་གླིང་པ་ཞེས་བྱ་འབྱུངཿ[༢༢༩] ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རྗེ་བླ་མས་ཤ་འུག་ཟབ་གཏེར་བཞེས་པ་ཉིད་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་སྨོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། དཀྱུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་ཡོས་ལ་བྲག་དམར་གཡའ་མ་ལུང་། ཉེར་གཉིས་པ་མེ་ལུག་ལ་ཡར་ཀླུངས་ཤེལ

བྲག སོ་གཉིས་པ་མེ་སྤྲུལ་ལ་ངམས་ཤོད་ཨོ་དཀར་བྲག་སོགས་ནས་ཟབ་གཏེར་མང་དུ་བཞེས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་བཞེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕལ་ཆེར་བཀའ་གཏེར་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྩིས་སུ་མཛད་པས་གསང་སྔགས་སྙིང་མའི་བསྟན་པ་སྒྲོག་མཐུད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། ཞབས་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་མི་ཤིགས་པ་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་བརྟན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།།

ལུགས་སྲི་དེ་ནས་གཅིག་འདས་བློ་ངན་ཞེས་པ་ལུགས་བྱ་འདིའི་སྟེང་དུ་སློབ་པ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་བརྩམས་པའི་ལོའོ། །འདིའི་ཕྱི་ལོ་རྗེ་བླ་མ་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་དགུང་གོག་གི་སྟེང་དུ་ཕེབས་པ་རྒྱ་ཕོ་ཁྲིའི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུ་ངས་གས་ཉ་བ་རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཐོག་འོག་མིན་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་ཆེན་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་གནས་མངའ་གསོལ་ཆེན་མོ་མཛད་དེ། སྐྱེ་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་དང་། བསྟན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་གནས་དང་། དེ་དག་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་ཚུལ་ཆད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་འདོད་རྒུ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྲུབ་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་པའོ། །བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྔར་རྡི་ཙམ་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་གྲུབ་བོ།།

རྡི་ཙམ་ལུས་པའི་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ་རྡི་ཙམ་ལུས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྔར་རྡི་ཙམ་འདས་པ་བཤད་པའི་རྗེས། དེ་ནས་གཞན་རྡི་ཙམ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་བླང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནས་མ་འོངས་པ་ན་རྡི་ཙམ་ལུས་ཤེ་ན། ད་ལྟར་གྱི་ལུགས་མོ་བྱའི་ལོ་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རིགས་ལྡན་སེང་གེ་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་སྔར་ལོ་ང་བཞི་འདས་ཚར་བའི་ལྷག་ད་དུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་གི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་གནོན་དང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། མིའི་སེང་གེ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། མཐའ་ཡས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ་རིགས་ལྡན་དྲུག་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་པས་ན་ཁྲིན་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ། དེ་སེང་གེའི་ལོ་ཞེ་དྲུག་དང་བསྡོམས་པས་ལུགས་བྱ་འདི་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་འདས་པའི་འོག་ཏུ་མེ་མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཤམྦྷ་ལའི་རྒྱལ་སར་འཁོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ལོ་གོ་དྲུག་གི་བར་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་རྫོགས་པ་དང་ཤམྦྷ་ལ་ནས་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་ལོ་མཐར་བབས་པ་དྲག་པོ་ཉིད་དགུང་ལོ་གོ་བདུན་པ་ཆུ་མོ་

ལུག་གི་ལོར། རྒྱ་བོ་ཤྲི་ཧའི་ལྷོ་ཕྱོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་རང་གི་དཔུང་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་མ་ཟད་ལྷ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྫོགས་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་ནས་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་འདིར་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་རྫོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཡུལ་དུ་བཅོམ་ནས། ཀླ་ཀློ་དང་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ། འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་འདི་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་གླིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུམ་བུ་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་བསྟན་པ་གསོ་བ་སོགས་སྔ་དར་ཕྱི་དར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོའི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་འཁོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མིན་ཀླ་ཀློའི་དགྲ་བོ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་སྟེ་རང་གི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་མི་ལོ་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ན། རང་གི་སྲས་འཛམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཚངས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལྷའི་དབང་པོ་གཉིས་རྒྱབ་མདུ་ན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་པོར་བསྐོས་ཏེ། རང་ཉིད་བདེ་བའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་མཛད་ཅེས་གྲགས་སོ། །སྲས་གཉིས་པོ་རྒྱབ་མདུན་གྱི་སྟོན་པ་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚངས་པ་ནི་རྒྱ་བོ་ཤྲི་ཧའི་རྒྱབ་ཤམ་བྷ་ལར་ཆོས་སྟོན་ལ། ལྷ་དབང་ནི་རྒྱ་བོ་ཤྲི་ཧའི་མདུན་འཕགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་པོར་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་དགུང་ལོ་གོ་བདུན་པ་ལ་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཁམས་ལེའི་གོ་སྐར། ཀླ་ཀློའི་ཚོགས་ནི་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་དང་བཅས་རབ་ཏུ་བཅད་ནས་མི་ཡི་ལོ་ནི་བརྒྱ་ཕྱེད་ན། །རིགས་ལྡན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷ་ཡིས་བཀོད་པའི་ཕོ་བྲང་མཐོ་བ་ཀེ་ལ་ཤའི་རྒྱབ་ཏུའོ།[༣༥] །ཞེས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློའི་ཚོགས་བཅད་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་འི་དུ་ས་སུ་ཤམྦྷ་ལར་འབྱོན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་བཅད་ནས། སྲས་གཉིས་སྟོན་པར་བསྐོས་ཏེ་གཤེགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་བར་ལ་རང་གི་གཞོམ་བྱ་ཀླ་ཀློ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ཀེ་ལ་ཤའི་རྒྱབ་ཤམྦྷ་ལར་རིགས་ལྡན་གྱི་ལམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་དྲག་པོས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལ་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་གནས་པར་མ་ཟད། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གདན་གྱི་མཐར་ནི་ལྷ་མིན་དགྲ་བོ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཕྱུག་ན་འཁོར་ལོར་འགྱུར།[༣༦] ཞེས་ཟླ་བཟང་གི་གདན་རབས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་ཐ་མ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཚེ་ལོ་ཡང་བརྒྱ་པར་བཤད་པ་དང་། རྫོགས་ལྡན་མཚམས་སུ་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དག་གིས་བཅད་བྱས་ཏེ། བཅད་ནས་ལོ་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་རྣམས་སུ་ཚངས་པ་བཞག་པར་མཛད་ནས་བདེ་བའི་གནས

སྲུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་རྣམས་བཅད་པའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་ཉིད་དུ། སྲས་ཚངས་པ་ཤམྦྷ་ལའི་ཁྲིར་བསྐོས་ཏེ་གཤེགས་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་ཁ་ཅིག ཟླ་བཟང་གི་གདན་རབས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཞེས་པ་ཟད་མཐའ་ལ་དགོངས་པས། ཟླ་བཟང་ནས་གྲགས་པའི་བར་བརྒྱད་དང་པད་དཀར་སོགས་ཉེར་བཞི་རྫོགས་པའི་མཐར་ཉེར་ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་འཆད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཀླ་ཀློའི་གནས་ཚད་དང་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་དང་། གོ་སླ་ལས། འོད་ཟེར་བདུན་དང་རི་གཟའ་ཐུབ་རྣམས་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པ་ལྔ་ཡི་སྐྱེ་གནས་ཏེ།[༡༡༧]།ཞེས་པའི་དོན་འོད་ཟེར་དང་བདུན་དང་རི་དང་གཟའ་དང་ཐུབ་པ་སྟེ་བདུན་ལྔ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་བདག་ཉིད་པད་དཀར་སོགས་ཉེར་བཞིའི་སྟེང་དུ་དུས་བུ་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་གཅིག་བསྡོམས་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་བདུན་དང་། རི་གཟའ་ཐུབ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་བདུན་ཏེ་བདུན་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ནི་གྲགས་པ་སོགས་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་དུ་ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་འོད་སྲུངས་རྣམས་ལ་འདོད་པ་སྟེ་འཆད་ཚུལ་ཆེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། པད་དཀར་ནས་གྲངས་པའི་ཉེར་ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཞེས་པ་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང་།[༡༡༨]། ཞེས་པས་ཟད་མཐའ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་མི་དགོས་ཀྱི། མཇུག་གི་ཆ་ལའང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གནས་ཚད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ཙམ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁམས་ལེའི་གོ་སླ་ལས། རྫོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་རྩོད་པའི་དུས་ནི་ནུས་པའི་ཚད་ཀྱིས་ས་གཞི་དག་ལ་ངེས་པར་རྒྱུ།[༡༡༩]།ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཡུན་དང་། འོག་མིན་པའི་ཞག་རེ་ཚད་མཉམ་པར་གསུངས་ལ། འོག་མིན་པའི་དབུགས་རེ་དང་མིའི་ལོ་རེ་མཉམ་པས་ས་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་གནས་ཡུན་མི་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་ལོ་གྲངས་དེ་ལ་ནི་མ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཐོབ་ནོར་ལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བགོས་པའི་དུས་བུ་རེ་རེའི་གནས་ཚད་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐུན་མོངས་སུ་ལྷོ་གླིང་གསུམ་ལ་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་རེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདི་གཞིར་བྱས་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་བསྟན་ནས་ཀླ་ཀློ་མ་ཞུགས་བར་ལ། ལོ་

ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉག་བཞི་དང་། ཀླ་ཀློ་ཞུགས་ནས་ལྕགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་ཏེ་བསྡོམས་པས་ལོ་ཉིས་སྟོང་། ལྔ་བརྒྱ། རེ་གཅིག་འདས་ལ། ལྕགས་བྱ་འདི་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དཀྱུང་ལོ་གོ་བདུན་གྱི་བར་ལ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་ཡོད་པ་སྔ་མ་ལ་བསྣན་པས་ལོ་གྲངས་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཉག་བཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་གནས་ཚད་འདིའི་སྐེད་དུ། རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་གསོས་པའི་ཕྱི་དར་གྱི་གླིང་འདིའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་བསྣན་པས་ལྔ་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་དང་ཉག་བཞི་འབྱུང་བ། དུམ་བུ་འདི་ཁོ་ནའི་དུས་འཁོར་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དུམ་བུ་གཞན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྔ་དར་ཕྱི་དར་གཉིས་ཀའང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བར་མཚུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དེ་དག་གི་དུས་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་གནས་ཚད་དང་། རིགས་ལྡན་དྲག་པོས་གསོས་པའི་ཕྱི་དར་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ལ། ཆུ་བོ་སྐྱེ་བཞིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་རང་གི་དུས་བཞི་རེ་རེའི་ཚད་དེ། དེ་ཡང་གླིང་འདིའི་སྔ་དར་གྱི་དུས་བཞི་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། དུམ་བུ་འདིའི་ཕྱི་དར་དང་དུམ་བུ་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོའི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དུས་བཞི་རེ་རེའི་ཚད་ལ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གནས་ཤིང་། དེ་ལའང་བཞིས་བགོས་པས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དུས་བཞི་རེ་རེ་བསྡོམས་པའི་ཚད། རྫོགས་ལྡན་སོགས་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དུས་རྣམས་དག་གི་ལོ་ཡི་ཚད་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་གཅིག་དང་དྲུག་བརྒྱ་དག་དང་བཅས་པ་སྟེ། །རེ་རེ་དག་གི་ཚད་ནི་དུས་དང་མདའ་ཡིས་བསྒྱུར་བའི་མི་རྣམས་དག་གི་ལོ་བརྒྱ་གང་ཡིན་པའོ། [༡༩༠] །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་བཞི་ཆུང་ངུ་སྟེ་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་ཚད་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཇི་ཙམ་ལུས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྩི་ཚུལ་བསྟན་པས་དོན་བསྡུ་བ།

གསུམ་པ་གནས་ཚད་ཇི་ཙམ་ལུས་རྩི་ཚུལ་བསྟན་པས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་གི་ལྕགས་སྦྲུལ་གྱི་མཐའ་རྫོགས་པ་ཡན་གྱི་ལོ་ཚོགས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་གཅིག་ལ། ད་ལྟའི་ལྕགས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཇི་ཙམ་ཞིག་འདས་པ་བསྲེས་པའི་ཚོགས་དེས་སྔར་བཤད་པའི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་གནས

ཚད་གང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཕྲི་བའི་ལྷག་མར་ཧྲི་ཙམ་ལུས་པ་དེས། ད་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལས་ལྷག་མ་ཧྲི་ཙམ་ལུས་དཀའ་བ་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་མོའི་བློ་ཡིས་རྩི་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྩིས་པས་ལུགས་བྱ་འདི་ཡན་ལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལྔ་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དུས་ལས་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྙིང་ནས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་སྟེ་བསྡོམས་པས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་གཅིག་འདས་ལ། ད་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དུས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོ་དགུ་དང་། ལུང་གི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་སྟེ་བསྟན་པ་རྣལ་མ་ལོ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སོ་དགུ་དང་། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ་དངོས་བཏགས་དྲིལ་བས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སོ་དགུ་རྣམས་ལྷག་མར་ལུས་སོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྔ་དར་གྱི་དུས་བཞིའི་སྙིང་ནས་རྫོགས་ལྡན། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན་རྣམས་དང་། རྩོད་ལྡན་གྱི་སྙིང་ནས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ་འདས་ལ། ད་ནས་མ་འོངས་པ་ན། རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་གསོས་པའི་ཕྱི་དར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བསྡོམས་པས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་ལྷག་མར་ལུས་སོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། བསྟན་རྩིས་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཞི་པ་རྩིས་འགྲོ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཞི་པས་རྩིས་འགྲོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་རྩིས་འགྲོ་རྣམས་ལོ་གང་གི་མཐར་གནས་པའི་ལོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལོ་མཐའ་དེར་ཤར་བའི་རྩིས་འགྲོ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། (ཤློཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།) དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྩིས་འགྲོ་རྣམས་གནས་པའི་ལོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུད་ལས། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་རྣམས་བསྡེབས།[༣༡༧] ཞེས་རྩིས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ལ་བསྡེ་རྒྱུའི་ལོའི་ཐོག་མ་དེ། རབ་བྱུང་མེ་ཡོས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་ལོ་མཐའ་དེ་ཟད་པ་མེ་སྟག་ཡིན་པར་གྲུབ། དེས་ན་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པས་ལྷག་ཞེ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མེ་སྟག་དེ་ནས་ཡར་གྱེན་དུ་བགྲངས་པའི་ཞེ་གཅིག་པ་དེ་མེ་ཁྱི་ཡིན་པས་ན་རྩིས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་ཐོག་མའི་ལོ་དེ་མི་ཟད་པ་མེ་ཁྱི་ཡིན་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མེ་ཁྱི་དེའི་ནག་ཟླ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་འཁྲོར་ངེས་ལ།དེ་ཉིད་མེ་ཁྱི་དེའི་སྔོན་མ་ས་སྐྱོང་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོའི་དབོ་ཟླའི་མཐའ་དེར་གནས་པའི་རྩིས་འགྲོ་ཡིན་པའང་གྲུབ་བོ།།

གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོ་མཐའ་དེར་ཤར་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པའི་བྱེད་པའི་རྩིས་འགྲོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་དངོས་འཚོལ་ཚུལ། བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་གསུམ་འཚོལ་ཚུལ། ཉེ་བ་ལས་དངོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གདམས་པ། ད་ལྟའི་རེས་པ་སྤྱོས་པ་འདིའི་རྩིས་འགྲོ་ཇི་ལྟར་བཙལ་ཚུལ་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། བཙལ་བྱའི་རྩིས་འགྲོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འཚོལ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། ཤིང་བྱ་དེ་ཡི་ལོ་མཐའ་རུ[༣༡༢] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས(ཚིག་རྐང་གཉིས་དང་ཤློཀ་བདུན་གྱིས་བསྟན།)པ་རྐང་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་ཏེ་བཀླགས་པས་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། ཇི་ལྟར་འཚོལ་ཚུལ་བསྟན་པས་རྒྱས་པར་བཤད། འདི་ལས་གཞན་པའི་ལོ་གནས་ཉེར་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་གང་ལ་ཡང་མི་འཆར་བར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། རྩིས་འགྲོ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཚོལ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཡི་གེས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར། ཞུང་དུའི་ངག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་འགྲེལ་པར་ཡང་རྒྱ་མི་བསྐྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་འཇུག་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མ་ནས། (ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཞེས་པ་སྟེ་རབ་བྱུང་གི་ཐོག་མར་རྩིས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཞུགས་པར་གཅིག་ནས། སླར་ཡང་ཟད་པ་མེ་སྟག་གི་མཐར་རྩིས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བར་གྱི་བསྐལ་པའི་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས། རྩིས་འགྲོ་དེ་རྣམས་རྩིས་འགོའི་ཤིང་བྱ་འདིའི་མཐར་འཆར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། རྐང་པ་འདི་འོག་མའི་ལོ་གནས་[༢༩ ༢]ཉི་ཤུ་པ་ཅན་ལ་སྦྲེལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་རྩིས་འཁྲོས་སོ་སོར་འཆར་བའི་ལོ་གོང་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱོར་ཏེ། རང་རང་སྟོང་པར་ཞུགས་པ་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩིས་འགོའི་ཤིང་བྱའི་བར་གྱི་ལོ་ལས་བཅལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཞུགས་ནས་ལོ་དེ་ཙམ་ལ་ཡང་རྩིས་འགྲོ་དེ་ཉིད་འཆར་བ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོང་འཇུག་གཅིག་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ནས་བུག་རི་ཡོན་ཏན་ཏེ་སུམ་བརྒྱ་དོན་དགུའི་ལོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཤིང་བྱ་དེའི་མཐར་བཅལ་བྱའི་ཟླ་བགྲོལ་དང་ཉི་མའི་རྩིས་འགྲོ་དེ་ཉིད་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ལོ་ཚོགས་འདིའི་མཐར་བཅལ་བྱའི་རྩིས་འགྲོ་གཞན་རྣམས་མེད་པས་བཅལ་མི་དགོས་ཤིང་། རྐང་པ་འདི་རྩིས་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་གནས་པའི་ལོ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ཏེ། རང་རང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་ལོ་རྣམས་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལོ་མཐའ་གང་ལའང་བཅལ་བྱའི་རྩིས་འགྲོ་རྣམས་མི་འཆར་བས་བཅལ་མི་དགོས་པར་གྲུབ་བོ།།

འོ་ན་ཟླ་བགྲོལ་དང་ཉི་མའི་རྩིས་འགྲོ་གནས་པའི་ལོ་སུ་མ་བརྒྱ་དོན་དགུ་པ་འདི་ལ་ལོ་རེ་ལྔའི་མཚམས་སུ་སྟོང་པར་འཇུག་ཐེངས་ལྔ་དང་ལོ་ང་བཞི་འདས་པའི་ཕྱིར། ང་བཞི་ལས་བཅལ་བས་ཚོག་གི་སུམ་བརྒྱ་དོན་དགུའི་ལོ་ཁོ་ན་ལས་བཅལ་ཇི་ལྟར་དགོས་སྙམ་ན། ཟླ་བགྲོལ་དང་ཉི་མ་གཉིས་པོའི་རྩིས་འགྲོ་འཚོལ་བ་ལ་དེས་དོན་འགྲུབ་པ་བདེན་ཀྱང་། རྩིས་འགྲོ་གཞན་རྣམས་འཚོལ་བའི་ལོ་ཚོགས་འོག་མ་རྣམས་དང་སྦྲིག་པ་ལ་དེས་དོན་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འོག་གི་ཟླ་བགྲོལ་ཉི་མ་རིལ་ཆ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཚོག་པའི་ལོ་དྲུག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ལ་ཉི་མའི་འཁོར་ཆེན་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་། བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་ཚན་གྱི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དོན་དགུའི་མཐར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ཚན་གྱི་ང་བཞིའི་མཐར་འཆར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སུམ་བརྒྱ་དོན་དགུའི་མཐར་ཟླ་བགྲོལ་དང་ཉི་མའི་རྩིས་འགྲོ་བྱུང་ཡང་། ཆ་རིལ་གྱི་རྩིས་འགྲོ་མ་བྱུང་བས། དེ་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ། མཁའ་རྒྱ་རི་བོ་གདེངས་ཀས་བསྒྱུར། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)རྐང་པ་ལྔ་པོ། །ཡང་ཟླ་བགྲོལ་ཉི་མ་རིལ་ཆའི་རྩིས་འགྲོ་བྱུང་ཡང་། རེས་གཟའི་རྩིས་འགྲོ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ། གཟའ་ཚེས་མ་བྱུང་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །ཡང་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་རྩིས་འགྲོ་བྱུང་ཡང་། སྒྲ་གཅན་དང་གཟའ་ལྔའི་སྤྱི་ཞག་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར།

སྒྲ་གཅན་གཟའ་ལྷའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)རྐང་པ་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །ཡང་ལྷ་སྒྲ་སྤྱི་ཞག་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ། མིག་དམར་སྔོས་[༡༩༩]ཀྱི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །ཡང་ལྷ་སྒྲ་སྤྱི་ཞག་མིག་དམར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་ཡང་། ཕུར་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ། སྒྲ་མཁན་སྔོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཚིགས་བཅད་གསུམ་མོ། །ཡང་ལྷ་སྒྲ་སྤྱི་ཞག་དམར་ཕུར་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་ཡང་། སྤྲིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ། དཔལ་འགྲོའི་སྔོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་མོ། །ཡང་ལྷ་སྒྲ་སྤྱི་ཞག་དྲུག་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་ཡང་། པ་སངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ། པ་སངས་བཅུ་ཆའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)རྐང་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་མོ། །ཡང་ལྷ་སྒྲ་སྤྱི་ཞག་དྲུག་གསུམ། པ་སངས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་ཡང་། ལྷག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ། ལྷག་པའི་ཞག་གི་བརྒྱ་ཆ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་བཞིས་ལོ་དག་པ་དང་། དེ་ལ་ཟླ་དག་བསྒྲུབས་པས། ཟླ་མེ་མིག་དབང་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།) ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཟླ་དག་དང་། དེ་ལ་གཟའ་ལྷའི་སྤྱི་ཞག་བསྒྲུབས་པས་མེ་རྟེ་མཁའ་རི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ལྔས་ཉིན་ཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ལོ་ཟླ་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་འདིའི་མཐའི་ས་སྐྱོང་ཤིང་བྱའི་ལོའི་མཐར་སྐབས་འདིར་བཙལ་བྱའི། ཟླ་བཤོལ། ལྷ་བསྡུས། སྒྲ་གཅན། གཟའ་ལྷའི་སྤྱི་སྔོས་ཀྱི་ཞག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་ལོ་འདི་ཁོ་ནའོ།།

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལོ་ཚོགས་འདི་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་ནས་མི་སྲིད་གི་མཐར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བར་གྱི་སྟོང་འཇུག་གི་ལོ་གྲངས་ལོ་གནས་ཉེར་གཉིས་པའི་ནང་གི་མཐའི་ཤིང་བྱ་གང་ལ་ཡང་བཙལ་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་མི་འཆར་བས་ན། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཚོལ་ཚུལ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལས་གཞན་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་བསྟན།)རྐང་པ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེ་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཙལ་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འཚོལ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཟླ་བཤོལ་ཉི་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་

རྣམས་ཞུག་གཟུགས་དབང་པོ་གཟུགས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལ་འདང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ཟླ་བཤོལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གིས་དམན་པའི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཞུག་གཟུགས་དུས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་འདང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་ཟླ་བཤོལ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཞུག་གཟུགས་མཚོ་མདའ་སོགས་རྐང་པ་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །ཉེ་བའི་རྩིས་འཕྲོ་འཚོལ་ཚུལ་འདི་རྣམས་ལའང་སྔར་དངོས་འཚོལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྩིས་འཕྲོ་སོ་སོ་བ་འཆར་བའི་ལོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་སྦྲིབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཤིང་བྱའི་མཐར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཚོག་པའི་ལོ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟར། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་ཧ་ཅང་ཡིག་ཚོགས་ཆེས་ན་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་འཕེལ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་གྱིས་དོགས་ནས། དངོས་དང་ཉེ་བའི་གཉིས་ཀ་བསྡུས་དོན་ཙམ་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་ལ། སླར་རི་མོའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ལྷན་ཐབས་ཞིབ་མོ་ཞིག་འབྲི་བར་འདོད་པས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བལྟའོ།།

གསུམ་པ་ཉེ་བ་གསུམ་ལས་དངོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་ན་སྐབས་དེའི་རྩིས་འཕྲོར་དོགས་པའི་གནས་ནི་བཞི་པོ་དེ་ཙམ་དུ་སྣང་མོད་ཀྱི།[༡༩] དེ་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན། ཐོག་མར་བཤད་པའི་ངེས་པ་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འཕྲོ་དངོས་ཞེས་མཚན་དུ་གསོལ་བ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཁས་པ་སྨྲ་མས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བར་འོས་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཉེ་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་རྩིས་འཕྲོ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་རེས་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཟའ་ལྔ་དང་། གསུམ་པའི་ཚེས། ཆ་རིལ། སྤྱི་ཞག་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་དངོས་དང་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེས་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འཕྲོ་རྣམ་དག་ཉིད་བཀོད་པས་ཆོག་གི །སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་རྩིས་འཕྲོ་གསུམ་བཀོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་སྤྱོད་བྱང་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འཕྲོ་རྣམ་དག་རྙེད་པར་རློམ་པ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་སྨོས་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལས་བརྩམས་ན་ཤིང་བྱ་འདིའི་མཐར་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འཕྲོར་དོགས་པའི་གནས་ནི་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སླད་དུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་དག་མ་དག་གི་གཙོ་བོ་དུས་བཞི་སྦྱོང་རྩིས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་ལ་བློ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་མ་བྱང་བའི་རྩིས་ལ་མཁས་པའི་མཁས་ཁྱད་བྱེད་པ་དག་གིས་དཔྱོད་པ་ནི་དམུས་ལོང་གིས་ཁ་དོག

དཀར་དམར་བརྟག་པ་ལས་ཀྱང་མཚང་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ད་ལྟའི་ངེས་པ་སྦྱོར་བ་འདིའི་རྩིས་འཁྲོ་ཇི་ལྟར་བཙལ་ཚུལ་ནི། (སློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)དེ་སྔ་ན་སྔར་བཤད་པའི་རྩིས་འཁྲོ་ཀུན་གནས་པའི་ས་སྐྱོང་ཞིང་བྱ་དེའི་ཕྱི་ལོ་རྩིས་འགོའི་མི་ཟད་པ་མེ་ཁྱིའི་ལོ་དེ་ནས་ད་ལྟའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་གི་ལྷོ་ངན་ལྕགས་མོ་བྱ་ལོ་འདི་ཡན་ལ་འདས་ལོའི་གྲངས་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་འདས་ལོའི་ཐ་མའི་ལོ་དེ་ནི་ལྕགས་སྤྲེ་ཡིན་ལ། དེའི་དབོ་ཟླའི་མཐར་ཤར་བའི་ལྕགས་བྱའི་ནག་ཟླ་དེ་ལ་འོག་ནས་ལེའུ་དྲུག་པར་འཆད་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་རྩིས་འཁྲོ་རྣམས་དང་། ལེའུ་བརྒྱད་པར་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩིས་འཁྲོ། ལེའུ་དགུ་པར་འཆད་འགྱུར་གྱི་གཟའ་ལྔའི་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་རྩིས་འཁྲོ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་འཆར་བས་དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འདས་ལོ་བཏུད་དེ་རྩིས་འཁྲོ་འཚོལ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེའི་ལག་ལེན་ནི། འབྱུང་རི་གདེངས་ཀའི་ལོ་ཚོགས་ལ། །ལྕགས་བྱ་ལ་སོགས་འདས་ལོ་བསྣོས།། རང་རང་གྲུབ་མཐའི་སྤྱུར་བྱེད་ཀྱིས། །བསྒྱུར་ལ་དངོས་ཀྱི་རྩིས་འཁྲོ་བསྣོས། །སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་བགོད་བྱེད་ཀྱིས། །དོར་ལྷག་དུས་དེའི་རྩིས་འཁྲོར་ངེས། །ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཉིན་ཞག་ཉི་ཟླའི་རྩིས་འཁྲོ་བཙལ་ཚུལ་ནི། མཚོ་ཞུག་མདའ་རྟ་རི་བོ་གཟུགས། །འབྱུང་མཚོ་ཞུག་པ་རོ་དང་མཚམས། །རི་ལག་མེ་ཟླ་དུས་དང་རི། །ཐུབ་ཟུང་ཀླུ་ཡི་ལོ་ཚོགས་ལ། །སྤྱི་ཞག་བསྡུབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །མིག་ཀླུ་མེ་སྐྱོན་གྱིས་བསྒྱུར་ལ། །མདའ་མཁའ་མཚོ་ཡིད་རི་མཚམས་ཀྱིས། །དོར་ལྷག་ཞུག་མེ་མདའ་རི་མཁའ། །ཐུབ་པ་རོ་རྣམས་ལྕགས་བྱ་འདིའི། །ཉིན་ཞག་ཉི་ཟླའི་རྩིས་འཁྲོ་སྟེ། །དེ་རྣམས་འཕོར་ལོ་ལ་ཕྲི་བས། །དུས་མཚམས་ཀླུ་རོས་དབྲི་བྱར་འགྱུར། །བཏུད་ན་ལྕགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི། །འདས་ལོར་ཚེས་བྲལ་སྤྱི་ཞག་བསྡུབས། །དེ་ཉིད་མིག་ཀླུ་མེ་སྐྱོན་གྱིས། །བསྒྱུར་ལ་དུས་མཚམས་ཀླུ་རོས་ཕྲི། །མདའ་མཁའ་མཚོ་ཡིད་རི་མཚམས་ཀྱིས། །དོར་ལྷག་དུས་དེའི་རྩིས་འཁྲོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱའོ།།

ཡང་ལེའུ་བཅུ་པར་འཆད་འགྱུར་གྱི་གཟའ་ལྔ་ཆེས་སྦྱོད་མའི་རྩིས་འཁྲོ་རྣམས་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལོ་གནས་ཉི་ཤུ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཟླ་དག་བསྡུབས་རྗེས་སོ་སོའི་སྤྱུར་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་བགོད་བྱེད་ཀྱིས་བགོས་པས་འཆར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལོ་ཚོགས་ཅུང་བ་ལ་མོས་ན་རྩིས་ལོའི་གནས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ཉིད་ལ་གཟའ་རང་རང་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་དང་མཐུན་པར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལོ་ཚོགས་ཀྱིས་དོར་བའི་ལྷག་མ་ནི་སོ་སོའི་ལོ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། མ་ནུ་གཟུགས་ཞུག་ཀླུ་མི་བདག །རོ་ཡི་ལོ་མཐར་མིག་དམར་འཆར།།

ཆུ་རི་མེ་ཐུབ་ཀླུ་མཁའ་མིག །ཀླུ་མེའི་ལོ་མཐར་ལྷག་པའོ། །མཚོ་ཐུབ་ཉི་མ་མིག་བུ་ག །རྒྱལ་བ་མིག་མཐར་ཕྱུར་བུ་འཆར། །ཡིད་གཟུགས་མེ་མཚོ་འབྱུང་བ་དང་། །དུས་ཀྱི་ལོ་མཐར་པ་ཟླ་སངས། །མཚོ་བུག་མེ་རི་ཀླུ་ལག་དུས། །རྩེ་མོ་སྐྱོན་མཐར་སྤྲིན་པའོ། །ལོ་ཚོགས་དེ་རྣམས་སོ་སོ་ལ། །ལྟུགས་བྱ་ལ་སོགས་འདས་ལོ་བསྣོ། །མ་འོངས་རྩིས་འཕྲོའི་ལོ་དག་གོ །ཞེས་བྱའོ།།

བྱེད་པའི་རྩིས་འཕྲོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེད་པའི་རྩིས་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྔ་རབས་ཀྱི་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེར་གནས་སྐབས་སུ་དག་པར་འདོད་པའི་བསྡུས་རྒྱུད་དངོས་བསྟན་གྱི་རྩིས་འཕྲོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཟླ་བཤོལ་རྩིས་འཕྲོ་ནམ་མཁའ་དང་། ཞེས་སོགས་(ཤླཽཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)རྐང་པས་དམན་པའི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེད་པའི་རྩིས་འཕྲོ་དེ་རྣམས་ངེས་པ་གསལ་བའི་རྩིས་འཕྲོ་ཞིག་གམ་མི་གསལ་བའི་རྩིས་འཕྲོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དུས་ལ་ལྟོས་ནས་མི་གསལ་བའི་ངེས་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རེ་ཞིག་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་མཐའ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་འཆར་བས་འདྲ་ཡང་། མ་འོངས་པ་ན་ཉེས་པ་གསོག་པའི་ཚེ་རང་ལུགས་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འགྲེལ་པས་སྐྱོན་རྣམས་འདོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་རྒྱ་འབྲུམས་སུ་གཏོང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་རྟག་ཏུ་གསལ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པས་ཚོག་གི སྐྱོན་འདོན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ངེས་པ་རྒྱུད་དུ་ནན་གྱིས་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་དགོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔྲུབ་ཕྱོགས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་ལོར་བཞག་པའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་རྩིས་འཕྲོའི་སྐབས་སུ་བརྟོན་ཀྱང་། ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་བསྒྲིག་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཟིགས་པ་དང་། དགག་ཕྱོགས་ནས་ཤིང་བྱའི་ལོ་མཐའ་དེའི་རྩིས་འཕྲོ་རྣམ་དག་རྣམས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་བཀོད་པས་རྩིས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་ཉམས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྡུས་ཏེ་རྒྱུད་ལས་གསལ་པོ་མ་མཛད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་ནས་བདག་ཅག་གི་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རང་གི་བྱེད་པའི་ནང་དུ་འདྲི་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དེས་ན་རྒྱས་འགྲེལ་ལ་ལྟོས་ནས་གསལ་པོ་མ་མཛད་དོ།[༡༩༨] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་འགྲེལ་མཐོང་ནའང་འདྲི་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱས་འགྲེལ་ལས་ཀུང་སྐྱོན་འདོན་འདི་ལྟར་བྱ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་ནས་མ་གསུངས་པས་མན་ངག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འབྲི་བར་མི་ནུས་ཏེ། འདིར་སྐྱོན་འདོན་གྱི་ཁུངས་སློས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁུངས་ཇི་ལྟར་སློས་ཤེ་ན། ངེས་པ་མི་རྟག་པས་ལོ་དྲུག་ཅུའི་མཐར་སྤྱོ་དགོས་པ་ཙམ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཕལ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མཚན་མ་གསུངས་པ་དང་། ལོ་འཕོའི་སྐབས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱོན་བཏོན་པས་ཉི་མ་སོགས་ལ་མཚུངས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྟགས་རྟེན་བྲངས་པ་སོགས་སྨྲས་པ་འབྱིན་པའི་ཁ་བྱང་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ར་མ་ཟད། ལྟགས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྔ་ཇི་བཞིན་པར་སྤྱད་ཀྱིས་དོགས་པའི་དགག་བྱས་སྨྲས་པ་མང་པོ་ཞིག་འགྲེལ་པས་བཀྲལ་བ་རྣམས་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་བསྡུས་རྒྱུད་ལས་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་དེ་འགྲེལ་པས་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཅེ་ན།

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྡུས་རྒྱུད་ལས་སྤྱད་ཟིན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ། སྤྱོད་འགྱུར་ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་མི་གསལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་དོར་ནས་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། བསྡུས་རྒྱུད་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་དག་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་བྲལ་གྲུབ་མཐའི་ངེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་འབྲིད་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་སྐྱོན་ཕྲ་ང་ཟད་དང་བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱོན་འབྲིད་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་། རྟེན་ལོའི་ཐོག་མའི་མེ་ཁྱི་དེ་ལ་སྲག་བཤོལ་དུ་འོང་རྒྱུ་ལ། བཤོལ་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་བར་མཛད་དེ། ལོ་གོང་མའི་ཤིང་བྱིའི་དབོ་ཟླ་བཤོལ་དུ་མཛད་ནས་ཟླ་བཤོལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྔོང་པར་མཛད་དོ།།

དེའི་རིགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཟའ་རེའི་

ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བརྗོད་ན། གྲུབ་མཐའི་གཟའི་རྩིས་འགྲོ་ཐིག་ལྔ་བཅུ་སོགས་ལ། ཟླ་བ་གཅིག་གི་ངེས་པ་གཟའ་གཅིག་ཆུ་ཚོད་སོ་གཅིག་སོགས་བྱིན། དེའི་སྟེང་དུ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་ཞུར་ཆ། ཆུ་ཚོད་ལྔ། སྲང་དགུ །དབུགས་གཅིག རི་སོགས་ཆ་སུམ་བརྒྱ་ང་ལྔ་རྣམས་བསྟན། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་། བྱེད་པ་བསྒྲིག་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས། ཆུ་ཚོད་གཉིས། སྲང་བཅུ་དྲུག དབུགས་གཅིག་རི་སོགས་ཆ་ལྔ་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་རྣམས་བསྟན་ཏེ་མིག་དང་སུམ་ཅུར་མཛད་དོ། །ཡང་ཉི་མའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ། སྐར་མ་ཉེར་བཞི། ཆུ་ཚོད་ང་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་གཅིག་གི་ངེས་པ་སྐར་མ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་བཅུ་སོགས་བསྟན། དེའི་སྟེང་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་ཉི་མའི་མང་ཆ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག སྲང་སུམ་ཅུ། དབུགས་གཅིག རེ་བདུན་ཆ་ང་བདུན། འདོད་ཆ་བརྒྱད་རྣམས་འབྲིད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། གནོད་པ་ཆེར་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་བསྒྲིག་པའི་དགོས་པའི་དབང་གི །ཆུ་ཚོད་བཅུ། སྲང་གསུམ། དབུགས་གསུམ། རེ་བདུན་ཆ་སོ་གསུམ་རྣམས་ཕྲི་སྟེ་ཉེར་དྲུག་ང་བརྒྱད་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ཆ་རིལ་གྱི་རྩིས་འགྲོ་ལ། རིལ་པོ་གསུམ་དང་ཆ་ཤས་གོ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ། ཟླ་གཅིག་གི་ངེས་པ། རིལ་པོ་གཉིས་དང་། ཆ་ཤས་སོ་གཅིག་བསྟན། སླར་ཡང་ཉེས་པ་ཆེར་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དགོས་དབང་གིས་ཆ་ཤས་སུ་བཅུ་དགུ་བསྟན་ཏེ། རིལ་པོ་ལྔ་དང་ཆ་ཤས་ཉི་ཟླར་མཛད་དོ། །སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩིས་འགྲོ་ཟླ་བ་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཟླ་གཅིག་གི་ངེས་པ་གཅིག་བྱིན་ནས་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་སུ་མཛད་དོ། །གཟའ་ལྔའི་སྤྱི་ཞག་ལ། རེ་བཞི་ཆ་དགུ་དང་། རེ་མཁའ་རི་ཆ་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྒོལ་དུ་བྱས་པའི་དཔོ་ཟླ་རྙིང་མའི་ཞག་གི་ངེས་པ་སུམ་ཅུ་རེ་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱིན་པས་རེ་བཞི་ཆ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ། སྐབས་དེར་རེ་བཞིར་ཡོངས་པ་ལྷར་བྱས་ནས། ཞག་མི་ཐུབ་པ་བཏོན་ཏེ་སྤྱི་ཞག་གི་རྩིས་འགྲོ་སྒོང་པར་མཛད་དོ།།

རིགས་པ་དེས། གཟའ་ལྔ་པོའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོའི་སྟེང་དུ་བསྒོལ་དུ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུ་རེ་བྱིན་པར་མཛད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ། མིག་དམར་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་བརྒྱ་སོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུ་བསྟན་ཏེ་རི་དུས་གཅིག་ཏུ་མཛད། ལྷག་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་ཞག་གི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དོན་བཞིའི་སྟེང་དུ། ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱུ་ལ་དགོས་དབང་གིས་གསུམ་ཕྲི་སྟེ། ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་གོ་བདུན་བསྟན་ནས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དོན་བཞིར་མཛད། ཕུར་བུའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགོས་དབང་གིས་ཉེར་དགུ་འི་ཁར་ཞག་གཉིས་བསྟན་པའི་སོ་གཅིག་བྱིན་ཏེ། སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སོ་གཉིས་སུ་མཛད། པ་སངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འགྲོ་ཞག

གི་བཙུ་ཆ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་སྟེར་རྒྱུ་ལ་དགོས་དབང་གིས་གཅིག་བྱིན་པའི་ཉིས་བརྒྱ་གཅིག་བསྣན་ཏེ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་རེ་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །སྨིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྔ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དགོས་དབང་གིས་དྲུག་དམན་ཏེ། ཞག་ཉེར་གསུམ་བསྣན་ནས་ལྔ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ཏུ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས། མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་ཁས་བླང་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆ་རིལ། ཟླ་གཅན། དྲག་གསུམ་གྱི་དཔལ་བ། ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བྱེད་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་མོད། གཟའ་ཚེས། ཉི་མ། དྲག་སུམ་གྱི་རྐང་འཛིན། ཞི་གཟའི་དཔལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་དག་ན། །འདི་ལ་སྨྲངས་པའི་མིག་དམར་སོགས། །རྩ་བ་ཉམས་པའི་ལྷོན་པ་བཞིན། །འདིར་ནི་གསལ་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། [༡༧]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟའ་ཕལ་ཆེ་བ་སྟེ། མིག་སྨན་[༡༨]མདོག་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཉི་མའི་ཚེས་རེའི་ངེས་པ་ལ་དབུགས་ཀྱི་འདོད་ཆའི་རེ་བདུན་ཆ་ཞེ་བཞིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བྱེད་པ་མང་བའི་ཉེས་པ་དེ་བསགས་པས་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པ་ན། ཉིན་ཞག་ཉི་བར་གྱི་ལག་ལེན་རྣམ་དག་མེད་པ་རྣམས་ལ། ཉི་མར་མ་ཟད། དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་རྐང་འཛིན་དང་། ཞི་གཟའི་དལ་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་མ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་གཟའ་ཚེས་ལ་ནི་ཚེས་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་དབུགས་ཀྱི་རི་མཁའ་རི་ཆ་བཙུ་དྲུག་གིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བྱེད་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བསགས་པས་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་མན་ངག་འགྲེལ་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངེས་པ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་བསྟན་བསྡུས་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ལག་ལེན་འདི་ཙམ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པས་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འདོར་དགོས་པས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཟིན་སྤྱད་འགྱུར་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་དག་པའི་ངེས་པར་བསམས་ནས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ངེས་པ་མི་གསལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་གནས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། ཉིན་ཞག་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་དང་མཐུན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་བཀོད་ཅིང་གཉེན་པོ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་རང་ལུགས་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེད་པ་འདི་ལའང་མཚུངས་དེ། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་རབ་བྱུང་སོགས་འདས་ལོ་ཇི་ཙམ་བསྒྲིས་ཀྱང་ལག་པ་གདེངས་ཅན་ཟླ་བ་མ་གཏོགས་སྤྱོར་བྱེད་གཞན་མ་བཤད་པས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ཚེས་དང་ཉི་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་དག་མ་བཀོད་ཅིང་གཉེན་པོ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་མི་གསལ་བ་ཡང་ཆ་འདྲ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བས་ན་དེང་སང་གི་རྩིས་པ་ཀུན་ལ་རླུང་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་འང་མ་གྲགས་པའི་བྱེད་པའི་ངེས་པ་གསར་དུ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་སྨྲ་རས་གཟིགས་དབང་རིགས་ལྡན་པད་དཀར་གྱིས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་བཤད་ཀྱི། གཟུ་བོའི་བློས་ལེགས་པར་ཉོན་ཞེས་མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཉན་པར་བསྐུལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩིས་འཕྲོའི་སྐྱོན་འདོན་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་རྡུ་ཕ་ལ་སྐྱོན་འདོན་གློ་བུར་དུ་བྱ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་རྩིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་རེ་ཞིག་ཉུང་ངུའི་བྱེད་པ་གསུངས་པ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ།[༡༤༩] ཞེས་པའོ།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་ངེས་པ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། ལོ་དྲུག་ཅུའི་མཐར་སླར་ཡང་ངེས་པ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ།[༡༥༠]། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རྩིས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་འཕྲོའི་སྐབས་སུ་བཏོན་པར་ཤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་མན་ཆད་འདས་ལོའི་ཐོག་མའི་རབ་བྱུང་ནས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་རེ་རེ་སོང་བའི་མཚམས་སུ་ལོ་དེའི་བར་དུ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བཏོན་ནས་ངེས་པ་གསར་དུ་སྒྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལོ་གཅིག་གི་ཚེས་ཞག་གི་གྲངས། ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་སོ་དྲུག དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་བདུན་རྣམས་འོང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་བས། ལོ་དྲུག་ཅུའི་ཚེས་ཞག་གི་གྲངས་ལ། ཞག་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་རེ་བཞི། ཆུ་ཚོད་སོ་དྲུག་སྲང་ང་ལྔ། དབུགས་གཉིས། འདོད་ཆ་བཞི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། རགས་པར་ཆུ་ཚོད་མན་ཆད་དོར་ཏེ། ཚེས་ཞག་གི་གྲངས་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་རེ་བཞི་པོ་དེ་ སྔར་བཤད་པའི་བྱེད་གྲུ་བ་ཀྱི་ཚེས་གཟའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཁྱད་རི་མཁའ་རི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་ཏེ། འོག་ནས་རི་མཁའ་རི་མཁའ་རོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་གྲུབ་མཐའ

ལས་བྱེད་པ་ཞུང་བའི་ཆ་ལ། ཆུ་ཚོད་གཅིག ཆུ་སྲང་ཉེར་གསུམ། དབུགས་ལྔ། རི་མཁའ་རི་ཆ་དྲུག་བཅུ་དང་གསུམ་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་སྐབས་དེའི་གཟའ་རྒྱ་ར་བསྟན་པས་ངེས་པ་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཞག་གི་གྲངས་དེ་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཁྱད་འདོད་ཆའི་རེ་བདུ་ན་ཆ་ཞེ་བཞིས་བསྒྱུར་ཏེ། རི་རོ་འདོད་དུས་མཁའ་རོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་གྲུབ་མཐའ་ལས་བྱེད་པ་མང་བའི་ཆ། ཆུ་ཚོད་གསུམ། སྲང་བདུན། དབུགས་གཉིས། འདོད་ཆ་དགུ རི་རོ་ཆ་དགུ་རྣམས་འབྱུང་བས་ན། ཉི་མའི་རྒྱ་ཕ་ཀར་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲི་བས་ངེས་པ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་ལོ་བདག་ལ་སྟ་མའི་ལོའི་རྩིས་འཕྲོའི་སྟེང་དུ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེ་རེ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་ལོའི་རྩིས་འཕྲོའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་འདོན་གྱི་ཁུངས་སུ་ཡང་བྱེད་ལོ་དང་གྲུབ་པའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་ཁྱད་ལ་ཆུ་སྲང་ཞེ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་བསགས་པས་ཆུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་རེ་འོང་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེའི་མཚམས་སུ་གཟའ་ཉི་བྱེད་ལོའི་རྒྱ་ཕ་ཀ་རྣམ་པར་དག་པ་རེ་བཀོད་ནས་ངེས་པ་གསར་དུ་སྤོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལོ་དྲུག་ཅུ་འདས་ཏེ་གཟའ་ཉི་བྱེད་ལོའི་མང་ཉུང་གི་ཆ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གཏོང་བ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དིང་སང་ཕྱུག་ལུགས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡོན་པར་སྣང་སྟེ། ཞལ་ལུང་མཁན་པོས་རབ་བྱུང་དང་པོ་ནས་བཟུང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་ངེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་རིགས་དང་སྦྱར་ནས་སྤོ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་དེ་ཕྱིན་ལག་ལེན་དེ་མི་དར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དཔལ་མགོན་ཕྲིན་ལས་ཞབས་ཀྱིས་དཔེ་མཁྱུད་མཛད་དེ། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་འགོར་ངེས་པ་གསར་དུ་མ་སྤོས་པར་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་རྙིང་པ་དེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཙུག རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟའ་སྐར་སྟོན་པ་ན། གཟའི་ཆུ་ཚོད་དུ་བརྒྱད་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་ཁུངས་བཟོས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་འགོར་ཕྱུག་པའི་ཞལ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་གཟའ་ལ་དགུ་བྱིན། ཉི་སྐར་ནས་ཉེར་བདུན་ཕྲི། ཟླ་སྐར་ནས་སོ་དྲུག་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤོས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་རྗེ་ལྷུམ་པོ་བས་གཟའ་ལ་བཅུ་བྱིན། ཉི་སྐར་ནས་སུམ་ཅུ་ཕྲི། ཟླ་སྐར་ནས་བཞི་བཅུ་འབྲི་བ་སོགས་མཁས་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུངས་དེ་སློས་པ་ཙམ་ལས་མ་བཀྲོལ་བར་བཞག་པས། དེ་ཕྱིན་རྩིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་གནས་དེ་མ་རིག་པས་མགྲིན་པ་གཟེངས་གཏོད་ནས་ཕྱུག་ལུགས་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་དངོས་བསྟན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཞལ་ལུང་གི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་རྒྱབ་འགལ་དུ་བཏང་། གཟའི་ཆུ་ཚོད་དུ་བརྒྱད་སྟེར་བ

སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནུབ་ཀུང་དགུ་སྐར་བ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་དེས་གཟའ་བདུན་ཚེས་ལ་སྦྱོད་པའི་གཟའ་སྐར་དང་། བཅུ་སྐར་བ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆལ་གཏམ་སྨྲ་ཚོགས་སྒྲོགས་པས་དིང་སང་ས་སྐང་ཁྱབ་པ་འདི་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །ད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་རྩིས་རྣམ་དག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཁོ་བོའི་ཡི་གེ་འདི་ལ་བརྟེན་པ་གཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩིས་འཕྲོའི་སྐབས་སྐྱོན་འདོན་མ་གྲུབ་པས་དུས་གང་དང་གང་གི་ཚེ་ཟླ་ཕ་ལ་སྐྱོན་འདོན་གློ་བུར་དུ་བྱ་བར་འདོད་ན། དེའི་ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཡང་ན་བྱ་སླར་མོས་པ་རྣམས། །ལོ་རེའི་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་དུས། །བྱེད་པའི་ཚོག་རྒྱུད་བཞིན་བསྒྲུབས། །ཞེས་འདོན་བྱའི་གཞི་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་ངེས་པའི་སྐྱེད། །རབ་བྱུང་ཧི་ཙམ་འདས་གྱུར་པའི། །གཟུགས་གྲངས་ཞེས་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་འདི་ལ་མཚོན་ན། ཨཉྫི་བཅུ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་ལ་དང་པོ་ཟླ་བ་སྐྱེ་གཅིག་གིས་བསྒྱུར་བས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་རང་སོར་གནས་པ་དེ་གཟའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བྱེད་ཞིང་། གནས་གཉིས་པ་མེས་བསྒྱུར་བས་སུམ་ཅུར་འགྱུར་ལ། དེས་ཉི་མར་སྦྱངས་པས་སྐྱོན་ཐལ་བྱེད་པའི་ཟླ་ཕ་ག་རྣམ་དག་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པས། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེའི་མཚམས་སུ་ངེས་པ་སྒྲོ་ཚུལ་འདི་ཁོན་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། བྱེད་པ་དང་གྲུབ་པའི་རྩིས་འཕྲོ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་ལྔ་པ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་ལྔ་པས་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྡུས་རྒྱུད་དངོས་བསྟན་ལྟར་རགས་རྩིས་ཀྱིས་ཞུང་དུའི་རྩིས་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་ཞུང་དུའི་རྩིས་བཤད་པའོ།།

རགས་རྩིས་ཀྱིས་ཞུང་དུའི་རྩིས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལའང་བཞི་སྟེ། ལོ་དག་པ། ཟླ་བ་དག་པ། ཟླ་བའི་རྫས་པ། ཞག་གི་རྫས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ནི་མ་ཁར་ཀླུ་ཀློ་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་མ་ཕེབས་བར་གྱི་ལོའོ། །ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བསྲེ་བྱའི་ལོ་ནི། རབ་བྱུང་སྔེ་མེ་ཡོས་ལ་དུས་འཁོར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པས་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཁོངས་ཀྱི་རབ་བྱུང་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བསྲེ་བྱའི་ལོ་ཡན་ཆོད་ལ་ལོ་དུ་ཙམ་ཞིག་འདས་པའི་གྲངས་བསྲེས་པས་ནི་ཀླུ་ཀློ་བྱུང་ནས་རྩི་བཞིན་པའི་བར་གྱི་ལོ་གྲངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ལག་པ་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཏེ་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་ནི་རྒྱལ་དཀའ་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཞུང་དུའི་བྱེད་པ་སྦྱངས་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་འདས་ལོ་སྟེ་ལོ་དག་པའི་ཚོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལོ་དག་པའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཉི་མས་བསྒྱུར་བ་ནི་ལོ་རེ་ལ་འཕོ་བའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་འདས་ལོ་རྣམས་ཁྱིམ་ཟླའི་ཕུང་པོར་གསལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ནག་པ་སོགས་ལོར་མ་ལོངས་པའི་འདས་ཟླ་བསྲེས་པས་ནི་རྩིས་འགོ་ནྲུག་པ་ཕྱིན་གྱི་ཁྱིམ་ཟླའི་གྲངས་སོ། །དེ་གནས་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ནི། སྟེང་མ་ནི་ཟླ་ལྷག་སྐྱེར་བའི་གཞི་དང་། འོག་མ་ནི་ལྷག་པོ་འཚོལ་བའི་གཞིའོ། །དེ་ཡང་དབུགས་གཅིག་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོ་གཉིས་སུ་གསལ་བའི་ཆ་རེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པས་དབུགས་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་དབུགས་རེར་ལོངས། དེ་བསགས་པས་ཞག་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་ཞག་ཤོལ་གཅིག་ཏུ་ལོངས། དེ་བསགས་པས་ཟླ་བ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་ཟླ་བཤོལ་གཅིག་ལོངས་པའི་གནད་ཀྱིས། སྤྱིར་ཆོས་ཞག་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་རེ་རྫོགས་པའི་གནམ་སྟོང་ལ་ཉི་མས་ཁྱིམ་རེ་རེ་རྫོགས་ནས་འཕོ་མི་ནུས་པས་ཟླ་བཤོལ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ར་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་གཉིས་ན་ལྷག་པའི་ཟླ་བར་འགྱུར་ཏེ་གནམ་སྟོང་ལ་ནི་ཉི་མའི་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། [༣༥༡] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཕྱེད་

པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་གཞུག་པའི་ཐབས་སུ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་པའི་ཕུང་པོར་བྱས་པ་ལ་ཕྱེད་པ་གཅིག་པོ་བཅུག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ཕྱིར་གནས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནའང་ཟླ་བཤོལ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་མོད་ཀྱི། རྒྱུད་འགྲེལ་འདིར་གནས་འོག་མ་བཞིས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་བཞི་ཆའི་ཕུང་པོར་བྱས་པས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་འབྱུང་བ་བགོད་བྱེད་དུ་མཛད་དོ།།

འདི་ལ་སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དག བཞིས་བསྒྱུར་ནས་བརྒྱ་སུམ་ཅུས་བགོད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་དུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་སྐད་དོད། ཡུ་ག་ཏ་ཏི་ཞེས་པ་ཟུང་གིས་བསྒྱུར་བའི་སྐད་དོད་དུ་འང་འགྱུར་ལ། བགོད་བྱེད་ཀྱི་མཁའ་མེ་ཟླ་བས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཁྲཥྞི་ཙིཏྟ་ཕྲེ་ཧྲ་སྐྲྀཾ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར། དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔས་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལ། པཉྩ྅ཧྲིཏི་ཧྲཱ་གཧཾ། ཞེས་ལྔི་ཡང་སྤེལ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། འགྲེལ་པའི་སྐབས་མང་པོར། དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔའི་སྐད་དོད་ལ། པཉྩ྅ཧྲྀ་ཞེས་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། སྒྱུར་བྱེད་གཉིས་དང་བཞི་སྤྲོས་པ་མཉམ་ལ། བགོད་བྱེད་ཐིག་ལེས་མ་མཐའ་བཀག་པས་རེ་ལྟ་ལས་བཅུ་གསུམ་ཚོགས་ཆུང་བས་བྱ་སླར་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་རི་མོའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདམ་ཁའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་སམ་སྙམ་མོ།།

དེ་ལྟར་གནས་གཉིས་ཀྱི་འོག་མ་ཆུ་བོ་སྟེ་བཞིས་བསྒྱུར་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་མཁའ་མེ་ཟླ་བས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་གནས་སྟེང་མ་ལ་བསྲེས་པ་ནི་ཟླ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་མ་ལ་མཁའ་མེ་ཟླ་བས་བཏེགས་པའི་ནོར་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྩིས་གཞི་བཙམས་ནས་དེང་སང་གི་བར་ལ་ལྷག་པའི་ཟླ་བ་དུ་སོང་གི་གྲངས་ཡིན་པས་དེ་སྟེང་མ་ལ་སྦྱིན་པ་ན་ཆོས་ཟླའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བགོས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཟླ་བཤོལ་གྱི་མཚམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷག་མ་དེ་ལ་བཞིས་བགོས་པའི་ནོར་ནི་ཟླ་བཤོལ་ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་ནས་ཟླ་བ་དུ་ཙམ་སོང་གི་གྲངས་དང་། མཁའ་མེ་ཟླ་བའི་ལྷག་དེས་མཁའ་མེ་ཟླ་བ་ལ་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མར་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བཞིས་བགོས་པའི་ནོར་གྱིས་ད་ནས་ཟླ་བ་ཇི་ཙམ་ན་ཟླ་བཤོལ་འབྱུང་བའི་གྲངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟེང་དུ་ཟླ་དག་འཕར་བའི་ཚེ་དེའི་ཟླ་བ་སྔ་མ་དེ་བཤོལ་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཟླ་བཤོལ་གྱི་འཁོར་ཐིག་བྱུང་ན་ཟླ་བཤོལ་རྫོགས་པ་དང་ཟླ་དག་འཕར་བའི་ཟླ་བ་དེ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་པ་དང་། གཅིག་ཤར་ན་ཟླ་དག་འཕར་བའི་ཟླ་བ་དེ་ཤར་བའི་ཚེ་ཟླ་བཤོལ་དོན་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་རྩིས་གཞི་འདིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབོ་ཟླ་ལ་བཤོལ་དོར་བས་རྩིས་འཁྲོ་བསྲེ་སྦྱང་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པ་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཟླ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཟའ་ཚེས་ཀྱི། ཆ་རིལ་གྱི། ཉི་སྐར་གྱི། བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩྭ་ཕྲ་འཕོ་བའི་ངེས་པའོ།།

དང་པོ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། ཟླ་བ་དག་པ་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། སྟེང་མ་གཟའ་གནས་དང་། བར་པ་ཚུ་ཚོད་དང་། འོག་མ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉེས་པ་རགས་པ་འདོན་པའི་དོན་དུའོ། །དབུས་མ་ལག་པ་མེ་སྟེ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི། ཚེས་ཞག་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་རྐང་བྲལ་ལ་ཚུ་ཚོད་ང་དགུ ཚུ་སྲང་གསུམ། དབུགས་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དབུགས་བཞི་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་གསུམ་ཀ་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་ནས་དྲིལ་བས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཟའ་གཅིག ཚུ་ཚོད་སོ་གཅིག ཚུ་སྲང་ལྔ་བཅུ་རྣམས་འོང་། དེ་ལ་ཚུ་སྲང་གི་གནས་སུ་བཅུ་ལྷག་པོར་སྦྱིན་ཏེ་ཚུ་ཚོད་སོ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། གཅིག་གིས་བསྒྱུར་བས་མང་ཉུང་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་དང་པོ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་དབུས་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་རེ་ལ་ཚུ་སྲང་བཅུ་བཅུ་ལྷག་པ་དེ་བསགས་པས་ཟླ་བ་དྲུག་ན་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གནས་འོག་མར་རོ་སྟེ་དྲུག་གིས་ཕབ་པའི་ནོར་གྱིས་བར་མའི་སྟེང་ནས་སྨྲངས་པས་རྒྱུན་སྔོམ་པ་ན་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྱུར་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུ་སྲང་བྱ་བར་འདོད་ན་དྲུག་གིས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་བཅུས་བསྒྱུར་ལ་སྟེང་ནས་གཅིག་ཕབ་སྟེ་མཁའ་རོར་བྱས་པ་ལ་སྨྲངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཚུ་སྲང་ངོ་། །སྟེང་གཟའི་གནས་དང་འོག་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་རིམ་པར་མིག་དང་སུམ་ཅུའི་ངེས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་གཟའ་འཁོར་དུ་མ་ལོངས་པའི་རྩིས་འཕྲོ་སྟེ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལེའུ་བཞི་པར་བཤད་གྲུབ་བོ། །བར་མ་མཁའ་རོ་སྟེ་དྲུག་ཅུས་བགོད་པ་ནི། ཚུ་ཚོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བགོས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཚུ་ཚོད་དང་རྐྱེན་ནོར་ནི་གཟར་ལོངས་པ་ཡིན་པས་སྟེང་དུ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐུབ་པས་བགོ་བ་ནི། རེས་ཀྱི་གཟའ་བདུན་ལས་མེད་པས་དེས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་འཁོར་ལོ་ལོངས་པའི་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོར་ནས། དེའི་ལྷག་མ་གནས་གསུམ་ནི་ཚེས་འཕོ་དང་རེས་གཟའི་རྩྭ་ཕྲ་གའོ།།

གཉིས་པ་རིལ་ཆའི་ངེས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་དག་པ་གནས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་སྟེང་མ་ཟླ་བའི་རྐང་པ་རིལ་པོ་དང་འོག་མ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །འོག་མ་ལ་ཉི་ཟླ་བསྡེ་བ་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྩིས་འཕྲོ་དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གནས་སྟེང་མ་ལའང་བསྡེ་བར་གསུངས་པ་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དོན་ལ་བསྡེས་མ་བསྡེས་ཁྱད་མེད་དེ་རྐང་པའི་འཁོར་ལོས་དོར་བས་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་མ་ལ་དྲུས་ཉི་མས་བགོད་པ་ནི། ཚེས་རེ་ལ་རྐང་པ་རེ་དང་རྐང་པ་རེའི་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆ་ཤས་རེ་སྤྱོད

ལ། དེ་གཉིས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པས་རྐང་པ་རིལ་པོ་སུམ་ཅུ་དང་། རིལ་པོ་གཅིག་གི་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་སུམ་ཅུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆ་ཤས་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཞག་གི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས། དེ་ཟླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སུམ་ཅུས་བགོས་པས་དུས་ཞི་འབྱུང་བ་དེས་བགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་རྐང་པ་རིལ་པོར་ལོངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འབྱུང་བ་སྐེ་ལྔ་བསྣན་པ་ནི་རྩིས་འཕྲོ་བསྲེ་བའོ། །སྐྱེད་མ་ལག་པས་བསྒྱུར་བ་ནི་རྐང་པ་རིལ་པོ་སུམ་ཅུ་ལ་རྐང་པའི་འཁོར་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕུད་པས་ལྷག་མར་གཉིས་བྱུང་བ་དེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆ་ཤས་སུམ་ཅུ་ལ་དུས་ཞིའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན་པས། འོག་མ་གཅིག་གིས་བསྒྱུར་དགོས་ནའང་ལག་ལེན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དེ་ལ་འོག་མའི་ནོར་ལས་འབྱུང་བ་བསྲེས་པ་དེ་སྦྱིན་པའི་ཚོགས་ལ་ཀླུ་ལག་སྐེ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོད་པ་ནི། ཟླ་རྐང་གནས་བཅུ་བཞི་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྦྱོད་པ་གཉིས་བསྡོམས་པས་ཉེར་བརྒྱད་དེ། དེས་བགོད་པ་ཡིན་ཅིང་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་འཁོར་ལོ་ལོངས་པས་ན་དོར་བར་བྱ་ལ། སྐྱེད་འོག་གི་རྩིས་འཕྲོ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཚུལ་ནི་སྟེར་བཤད་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་བརྒྱད་དང་དུས་ཞིའི་ལྷག་མ་དེ་དག་སྐྱེད་འོག་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་ཚོགས་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་ཉི་མའི་རྡུ་ཥ་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་དག་པ་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། དང་པོ་སྐར་མ། བར་པ་ཆུ་ཚོད། འོག་མ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉེས་པ་རགས་པ་འདོན་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེའི་དབུས་མ་དྲག་པོ་སྐེ་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྒྱུར་བ་ནི། ཉི་མས་ཚེས་རེ་ལ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཁྱིན་སྐྱེད་ནས་ཆུ་ཚོད་བཞི། ཆུ་སྲང་ཉེར་གཅིག དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་དགུ་ཅུང་མེད་ཅིག་སྤྱོད་ཀྱང་དགུར་བྱས་པའི་སྐྱེད་དུ་ཆ་ཤས་བཞི་ལྷག་པོར་བསྣན་ཏེ་དྲིལ་བས་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་། ཆུ་སྲང་ཉེར་གཉིས་འབྱུང་། དེ་གཉིས་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་བས་སྐར་མ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་བས། དེའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞག་རེ་ཞིང་དབུགས་ཀྱི་འདོད་ཆ་བཞི་བཞི་ལྷག་པ་དེ་བསགས་པས་ཟླ་བ་རེ་ན་ཆུ་སྲང་གཅིག དབུགས་གསུམ། འདོད་ཆ་གསུམ་ལྷག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བསགས་པས་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གནས་འོག་མར་བུག་མེ་སྐེ་སོ་དགུས་བགོས་པའི་ནོར་གྱིས་དབུས་མ་ནས་ཕྲི་བས་རྒྱུན་སྟོམ་པ་ན་ཟླ་བའི་ངེས་པ་ལ་སྐར་མ་གཉིས། ཆུ་ཚོད་བཅུ། ཆུ་སྲང་ང་བརྒྱད། དབུགས་གཉིས། འདོད་ཆ་བཅུ་སྐེ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྱུར་བྱེད་དག་པར་འགྱུར་རོ། ཐོབ་ནོར་ལ་མིག་སྐེ་གཉིས་སྦྱིན་པ་དེ་ཡིས་དབུས་མར་སྦྱོང་བ་ནི་སྟར་སློས་པ་ལྟར་ཉི་མའི་རྩིས་འཕྲོར་སྐར་མ་ཉེར་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་ང་བརྒྱད་ཡོད་

པ་དེ་ཉིད་བསྲེས་ཀྱང་དག་མོད་ཀྱི། ཁྱ་སླ་བའི་དགོངས་པས་རྩེ་ས་འཕྲོ་དེས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་ལོ་ལ་སྦྱངས་པས་ཆུ་ཚོད་གཉིས་མ་ལོངས་པ་ན་ལྷག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་དོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མ་ལ་མཁའ་རོ་སྟེ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཆུ་ཚོད་དོ། །སྟེང་མ་མིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཟླ་བའི་ངེས་པའི་སྐར་གནས་སུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལ་འོག་གི་དྲུག་ཅུས་བརྩེད་པའི་ནོར་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ན་སྐར་མ་རེར་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེང་མ་སྐར་མ་སྟེ་ཉེར་བདུན་གྱིས་བགོ་བ་ནི་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་ཡོད་པས་དེས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་འཁོར་ལོ་ལོངས་པའི་གྲངས་ཡིན་པས་དོར་ནས། དེའི་ལྷག་མ་གནས་གསུམ་ནི་ཉི་མ་སྐར་མ་གང་ལ་གནས་པའི་རྡུལ་ཚ་གའོ། །གལ་ཏེ་ཆུ་སྲང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་སྦྲོ་ན་ཞུག་མེས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་མཁའ་རོ་རོ་འདོད་སོགས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་རིམ་པར་ཞུག་མེས་ཕྱེ་བའི་ནོར་རྣམས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བརྩེགས་པ་ལ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ནས་གཅིག་ཕབ་སྟེ་འདོད་ཚའི་བར་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཆུ་སྲང་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

འདིར་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་དང་གཞའ་ཚེས་གཉིས་ཀའི་མང་ཉུང་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ལག་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོར་སོང་ཡོད་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཆ་རྣམས་གདོན་དགོས་སོ། [༣༥༢]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་དག་གི་ཉེས་པ་འདོན་ཚུལ་ཁོ་བོས་འདིའི་ལེའུ་བཞི་པར་བཤད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཕན་གྱི་ཉེས་པ་དོར་བའི་ལག་རྩིས་རྣམ་པར་དག་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ཞུག་མེས་ཐོབ་པའི་ནོར་ལ་གཉིས་བསྲེས་པ་དེས་སྦྱོང་བ་ནི། རེ་བདུན་ཆ་ཞེ་བཞི་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས་ལྷག་མ་དེ་བུ་ལོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྔོས་ཏེ་རྡུལ་ཚ་འཕོ་བའི་ངེས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོ་མའི་གཟའི་རྡུལ་ཚར་གཟའ་ཡི་གནས་སུ་གཅིག་དང་། ཆུ་ཚོད་དུ་སོ་གཉིས་སྦྱིན་ཞིང་། རིལ་པོར་མིག་སྟེ་གཉིས་དང་། ཆ་ཤས་སུ་ཟླ་བ་སྟེ་གཅིག་སྦྱིན། ཉི་མའི་རྡུལ་ཚ་ག་ལ་སྐར་མར་ཟུང་སྟེ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་དུ་བསེ་རུ་ཟླ་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་སྦྱིན་པར་བྱས་པས་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྡུལ་ཚ་འབྱུང་བ་ནི། ཟླ་བ་རེའི་རྡུལ་ཚ་ག་རགས་པ་ལས་ཀྱང་རགས་པར་འཕོ་བའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བྱིས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་གྱི། གནས་འོག་མའི་དྲུག་དང་སོ་དགུའི་སྦྱིན་འདོན་སོགས་མ་བྱས་པས་བྱེད་པའི་ངེས་པ་ལ་ལྔོས་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ་དག་པ་ལས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཟླ་བའི་ངེས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ། [༣༥༣] ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལ

བརྟེན་ནས་དག་པའི་ཟླ་བའི་ངེས་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

བཞི་པ་ཞག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གཟའ་ཚེས་ཕྲེད་དག གཟའ་ཉི་རྣམ་དག ཟླ་སྐར། སྦྱོར་བ། བྱེད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཀླུ་ཤའི་གཟའི་གནས་སུ་གང་རྩི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་གྲངས་བྱིན་པས་ནི། ཞག་གཅིག་གི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ལ་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ་རྗེས་འབྲང་ལས་མེད་པས་མ་དག་གོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འོག་གི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ནས་ཆོས་གྲངས་གང་ཡིན་པ་དེས་སྦྱངས་པས་དོན་ལ་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ད་དུང་ཆུ་ཚོད་ང་དགུའི་རྗེས་འབྲང་སྲང་གསུམ་དང་དབུགས་བཞི་ཆད་དོ་སྙམ་ན། གཟའ་ལ་ཆོས་སྦྱིན་རྗེས་སྲང་ནས་དྲུག་དང་། དབུགས་ནས་གཉིས་གང་རྩིའི་ཆོས་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ཕྲི་ན་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ། སྲང་གསུམ། དབུགས་བཞི་རྣམས་བྱིན་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མི་མཛད་པ་ནི་ཟླ་བའི་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་ལྷག་པོ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་དགོངས་པའོ། །རྐང་པའི་ཆེད་དུ་སླར་ཡང་རིལ་པོའི་གནས་སུ་གང་རྩིའི་ཆོས་གྲངས་བསྲེས་པས་ནི། ཆོས་རེ་ལ་རྐང་པ་རིལ་པོ་རེ་རེ་སྦྱོར་བ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཅུ་བཞིས་བགོད་པ་ནི་འཁོར་ལོར་ལོངས་པ་རྣམས་འདོར་བ་སྟེ། ཟླ་རྐང་གི་རིམ་རིམ་མིན་གང་རུང་རེ་ལ་རྐང་གནས་བཅུ་བཞི་རེ་ཡོད་པས་སོ། །བཅུ་བཞིས་ཕྲོ་བའི་ཐོབ་ནོར་ནི་སྟོན་འབྲིད་ཀྱི་མཚན་མར་བཟུར་དུ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་རྐྱེད་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ནི་མི་མཉམ་པ་སྟེ་དེའི་ཚེ་རིམ་མིན་གྱི་རྐང་པ་ལ་ཡོད་པས་འབྲིད་པར་བྱ་ཞིང་། རྐྱེད་པ་གཉིས་དང་བཞི་དང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་རིམ་པའི་རྐང་པ་ལ་ཡོད་པས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྐྱེད་པ་བཞི་ལས་མང་བ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། རིལ་པོའི་མང་མཐའ་ཉེར་བདུན་དང་ཆོས་ཀྱི་མང་མཐའ་སུམ་ཅུ་ལས་མེད་ན། དེ་གཉིས་བསྲེས་པས་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བཅུ་བཞིས་ཐོབ་པ་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་བཞིས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དེས་ཟླ་བའི་རྐང་པ་བཟུང་བར་བྱའོ། །གཟུང་བྱའི་རྐང་པ་ནི། མདའ་དབང་འབྱུང་བ་སྟེ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པ་གསུམ་དང་། མཚོ་སྟེ་བཞི་དང་། མེ་སྟེ་གསུམ་དང་། མིག་སྟེ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཏེ་གཅིག་རྣམས་བརྩེགས་མར་བྲིས་པ་དེ་ནི་ཟླ་བའི་སྟ་རྐང་སྟེ། ཕྱི་རྐང་ལ་ནི་དེ་བས་གོ་རིམ་ལྡོག་པས་ན་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་ཚན་པ་གསུམ་རྣམས་བརྩེགས་མར་བྲི་ཞིང་། རྐང་སྟ་ཕྱིའི་མཚམས་སུ་ཕྲེད་ལ་རི་མོ་བྱས་པ་ནི་རིམ་པ་ལ་ནོར་དང་། རིམ་མིན་ལ་བུ་ལོན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་མཚམས་སོ།།

དེ་ཡང་རྐང་གནས་གཉིས་བཅུ་བཞིར་བྱེད་པ་ནི། ལ་ལ་དག་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ལུགས་འབྱུང་

ལྟོག་ཏུ་སྦྱོང་ཟེར་བ་ན་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་པོ་རྫོགས་པར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ལ་ཞིབ་པར་ན་སྐར་མ་ཕྱེད་བཅས་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་རགས་རྩིས་ཙམ་དུ་རྐང་གནས་བཅུ་བཞིར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་གྱི་བཞི་ཆ་ལ་རྐང་པར་བརྗོད་པས། རྐང་མཚམས་ཀྱི་རི་མོ་བྲེད་ལ་བྲིས་པ་འདིའི་སྟེང་འོག་གང་རུང་རེ་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྐང་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། གཟའ་ལྔའི་མྱུར་རྐང་ལྟར་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་དང་རྐང་རིལ་རེ་སྦྱར་ཏེ་རྐང་པ་ཕྱེད་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་བས་དཔྱད་བྱར་མཐོང་ཞིང་། འདིར་རེས་གཟའ་བདུན་གྱི་བཞི་ཆ་རྐང་པའི་འཁོར་ལོ་ཀླུ་ལག་ཡིན་ལ། དེ་རྐང་གནས་བཅུ་བཞི་པོ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྦྱོད་པས་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་ནོར་བུ་ལོན་ཁ་འགྲིག་པ་རེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་བདེ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཟླ་རྐང་གི་རི་མོ་ལ་མདའ་དབང་འབྱུང་མཚོ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འབྲི་བ་ནི་ཕྱི་ནང་སྦྱར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ནང་དུ་རླུང་སེམས་འདུས་པའི་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཟླ་བ་ཡུལ་ལ་བགྲོད་པ་ན་འབྱུང་ལྔ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་ནང་དུ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལེར། སྨིན་མའི་དབུས་སུ་ཉིན་ཞག་རྐང་པ་མ་ནུ།[༣༥༨] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་བསྐོར་གྱི་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དམར་ཆ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བས་ཟླ་རྐང་དང་མི་སྦྱོར། ནང་བསྐོར་གྱི་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཟླ་རྐང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་མཚུངས་པའི་རླུང་ཐིག་འབྱུང་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱུ་སྟེ། དཀྲོལ་བའི་དབུས་དང་ལྟག་ཁུང་གི་རྩ་རེ་རེ་ནི་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པའི་སྟོང་པའི་རྩ་སྟེ་ཟླ་རྐང་གི་རིམ་མིན་གྱི་མཚམས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་དག་པའི་དུ་ས་དང་སྟ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གི་མཚམས་ཀྱི་རེ་ཁྲ་དེའོ། །དཀྲོལ་བའི་རྩ་དེ་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་རྩ་འདབ་བདུན་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་དུ་རླུང་སེམས་རྒྱུ་བས་དེས་མཚོན་པ་རིམ་པའི་སྟ་རྐང་རྣམས་དང་། ལྟག་རྩ་ནས་བགྲངས་པའི་རྩ་འདབ་བདུན་པ་ལ་འབྱུང་ལྔ་ཟད་པའི་ཚུལ་དུ་རླུང་སེམས་རྒྱུ་བས། དེས་མཚོན་པ་རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་གི་རི་མོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རྟ་ལ་མུན་སྣིང་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་བས་ཟླ་རྐང་གི་རི་མོ་ལ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་རོ་རེག་གི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་། མེ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་རེག་གསུམ་དང་། རླུང་ལ་སྒྲ་རེག་གཉིས་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ནི་སྟ་རྐང་བདུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྐང་བདུན་ལ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པའོ།། དེས་ན་སྟ་རྐང་ཕྱི་རྐང་དུ་ནོར་འཕེལ་འགྲིབ་མཚོན་བྱེད་འབྱུང་བ་འཕེལ་ཟད་ཀྱི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྩ་འདབ

བདུན་བདུན་ཏེ་བཅུ་བཞིའོ།།

ཀྲང་པ་འཛིན་ཚུལ་ནི། ལྷག་མ་ཀྲང་འཛིན་དུ་སྟོང་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་ན་ཀྲང་པ་མ་ཟློས་པ་ཡིན་པས། ཀྲང་སྟོམ་ལའང་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་བྲིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མར་བཅུ་གསུམ་ལུས་ན། མ་ཟློས་པ་ལྔ་དང་། ཟླ་བ་སྟེ་གཅིག་ལུས་ན་ཟློས་པའི་ཀྲང་པ་ལྔ་བྲིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་ཉི་མ་དག་ལ་ཕྱོགས།[༣༥༥] ཞེས་སོགས་ལའང་རིམ་པར་འགྲེ་བས། ལྷག་མར་བདུན་ལུས་ན་ཕྱི་ཀྲང་རྣམས་བསྡོམས་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བྲི་བའི་བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འབྲི་ལུགས་ཀྱང་ཀྲང་འཛིན་ཕྱིས་ལ་ཀྲང་སྟོམས་བྲི་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཀྲང་མཚམས་མ་འདས་ཀྱི་བར་སྔ་ཀྲང་ཡིན་པས་ཟློས་ཟིན་དང་། འདས་ནས་ཕྱི་ཀྲང་ཡིན་པས་ཟ་རྒྱུ་བསྡོམས་ནས་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཀྲང་སྟོམས་བྲིས་པ་དེ་ནི་ཀྲང་པའི་ཆུ་ཚོད་ཡིན་ནོ། །ཚིག་དེས་ནི་ཞག་རེ་ལ་ཟླ་ཀྲང་རིལ་པོ་རེ་སྤྱོད་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡང་སྤྱོད་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་རྣམས་སོ་སོར་རྩི་བ་ནི། ཞིབ་པར་ནི་ཧྲུ་ཀྵའི་ཆ་ཤས་ན་གང་འདུག་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་ལ་གང་རྩིའི་ཚེས་བསྲེས་ལ་ཀྲང་བཟུང་སྟོན་མས་བསྒྱུར། སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུས་བགོ་བ་སོགས་བྱ་བར་རིགས་ཀྱང་། རི་མོ་ཉུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་དེ་བསགས་པ་ཟླ་བ་བརྒྱ་དང་ཉེར་དྲུག་ན་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་ལོངས་ཏེ་ཆ་ཤས་སྟོངས་ནས། རིལ་པོའི་གནས་སུ་གཅིག་འཕར་བ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རགས་རྩིས་སུ་དུས་ཉིའི་ཚིག་མཛད་དོ།།

དེས་ན་ཀྲང་པ་རིལ་པོ་བཟུང་ཚར་བའི་སྟོན་མ་སྟེ་འཛིན་རྒྱུ་གང་ཉེ་བ་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་འདུག་པའི་གྲངས་དེས་ཆ་ཤས་ཀྱི་གནས་སུ་གང་འདུག་བསྒྱུར་བའམ། གལ་ཏེ་ཀྲང་པ་མ་ཟིན་ན་ཀྲང་པ་དང་པོས་བསྒྱུར་ནས། དུས་ཉི་མས་རྙེད་པའི་ནོར་ནི་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་ཀྲང་སྟོམས་དེའི་འོག་ཏུ་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཀྲང་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷག་མར་གང་བྱུང་དེ་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ལ་དུས་ཉིས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་རྒྱུ་བཞིན་པའི་ཆུ་སྲང་ཡིན་པས། དེ་ཡང་འོག་ཏུ་བྲིའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་ཞིབ་པར་ན་དབུགས་དང་ཆའི་གནས་བྱ་བར་རིགས་ཀྱང་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་མཛད་དོ།།

དེ་ནས་ཀྲང་པའི་ཆུ་ཚོད་དང་། རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཀྱི་བསྲེ་སྦྱོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཀྲང་པའི་མཚམས་མ་འདས་པ་ལ་ཟིན་ན་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་དང་ཀྲང་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པོ་བསྲེ་བར་བྱ་སྟེ་སྔ་ཀྲང་དུ་ནོར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། ཀྲང་མཚམས་སུ་སླེབས་པ་མན་ནས་ཟིན་ན་འདས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཕྱི་ཀྲང་དུ་བུ་ལོན་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཆུ་ཚོད་འོག་མ་ཡང་དག་རྒྱུ་བས་གོང་མ་ཀྲང་སྟོམས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དག་ལ་སྦྱང་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཐབ་པ་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཆུ་སྲང་དག་གིས་སྦྱངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀྲང

སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་ཀྱིས་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྲེ་སྦྱངས་བྱས་པ་དེ་ནི་ཟླ་རླུང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེའི་ལས་གང་ཞེ་ན། རླུང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་གཟའ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་མན་ཆད་དུ་བྱིན་དོར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་ན་སྔར་བཅུ་བཞིས་ཐོབ་ནོར་ཟུར་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་གཉིས་བཞི་ཐིག་ལེ་སྟེ་མཉམ་པ་ཤར་ན་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། རླུང་ལོངས་ཆོས་ལོངས་ལ་ནོར་དུ་འགྱུར་བས་ཞག་དེ་ལ་རྟག་ལོངས་ལས་རླུང་ལོངས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིམ་རླུང་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཞག་ལས་རླུང་ལོངས་ཆུ་ཚོད་ལྔས་ལྷག་པོ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཐོབ་ནོར་གཅིག་དང་གསུམ་སྟེ་མི་མཉམ་པ་ཤར་ན་དབྲི་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་མིན་ལ་རླུང་ལོངས་ཆོས་ལོངས་ལ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་དང་ཟླ་རླུང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་གྱིས་དག་ལ། ད་དུང་ཉི་མའི་རླུང་ལོངས་རྣམས་སྦྱིན་དོར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རེས་གཟའ་ཕྱེད་དག་ཅེས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་གཟའ་ནི་རྣམ་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། གཟའ་ཕྱེད་དག་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ད་ནི་སྐར་གྱི་དོན་དུ་ཐོག་མར་རྟག་ལོངས་སྟེར་བ་ནི། གང་རྩིའི་ཆོས་གྲངས་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྟེང་མ་ཆུ་བོ་སྟེ་བཞིས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཞག་རེ་ཞིང་ཆུ་ཚོད་བཞི་རེ་སྤྱོད་པ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གནས་འོག་མར་མེ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་སྟེང་མ་ཆུ་ཚོད་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆུ་སྲང་ཉི་ཤུ་པ་ཚན་པ་གསུམ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེང་མ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་དྲུག་ཅུས་ཕྱེ་བས་བརྙེད་པའི་ནོར་ནི་སྐར་གནས་ཏེ། དེ་ཉི་མའི་ཧྲུ་ཤའི་སྐར་མའི་གནས་སུ་སྦྱིན་ཞིང་། ལྷག་མ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྲེས་པས་རྒྱུན་བསྡོམས་པ་ན་ཞག་རེ་ཞིང་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་ཆུ་སྲང་ཉི་ཤུ་རེ་བྱས་པར་སོང་བས། རགས་པར་ན་ཞག་གཉིས་ལ་ཆུ་སྲང་བཞི་བཅུ་རེ་སྟེ་ཆུ་ཚོད་མི་ལོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཆེར་མི་བསྐྱེད་པས་གསུམ་གྱི་ལྷག་མེད་པར་བྱས་ནས་ཆུ་སྲང་གི་གནས་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་མོད་ཀྱི། བྱེད་པར་འདོད་ན། མེ་ཡིས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་གང་བྱུང་ཉི་ཤུས་བསྒྱུར་བ་ཧྲུ་ཤའི་ཆུ་སྲང་གི་གནས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།

འདིར་ཆོས་རེའི་ངེས་པ་ལ། ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་། ཆུ་སྲང་ཉི་ཤུར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཞག་རེ་ཞིང་དབུགས་བཅུ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རེ་ཆད་པས་མ་དག་གོ་ཞེ་ན་བདེན་ཏེ། འདིར་ཆོས་གྲངས་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་མ་བཞི་དང་། འོག་མ་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལས་གཅིག་ཕབ་སྟེ། དབུགས་ཀྱི་འདོད་ཆ་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བཞི་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞི་པོ་གང་རྩིའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དེས་སྦྱངས་པས། ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་གཅིག་དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་དགུ་སྟེ་ཅུང་ཟད་དག་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མི་མཛད་པ་ནི་རགས་པ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་དང་། ཧྲུ་ཤའི་སྐབས་སུ་མངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར

ཐྲུ་ཕ་ལ་རྟགས་ཡོངས་བྱིན་པ་དེས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཙམ་ནི་དག་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཉི་མ་ཕྱེད་དག་གམ་ཉི་མ་བར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ད་དུང་དལ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཉི་དག་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཉི་མ་ཕྱེད་དག་པ་དེ་ཉིད་གནས་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ནི་གཅིག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་གཞི་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་བྱིན་དོར་བྱ་བའི་གཞིའི་དོན་དུའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྐར་མའི་གནས་ནས་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ནས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ལ་སྦྱོང་བ་ནི་སྐྱེས་ཁྱིམ་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུག་གླང་འཁྲིག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སྐར་ཐ་སྐར་ནས་ལག་གི་བར་དྲུག་དང་། ནབས་སོའི་བཞི་གསུམ་སྟེ་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་འདས་ནས། ཀརྐ་ཊའི་ཐོག་མ་ནས་ནབས་སོའི་བཞི་ཆ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྐྱེས་པ་ནས་ཐོག་མར་རྩོམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཁྱིམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སྐར་དྲུག་དང་གཅིག་གི་བཞི་གསུམ་མན་ཆད་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྲང་དུ་མ་ལྟང་ན་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟན་ལ་སྦྱང་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ནི་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་རང་གི་དང་པོར་གང་བྱིན་པའི་སྟེང་ནས་སྦྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྲངས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱེད་སྐར་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་ལྷག་ན་དོར་བས་ཆོག་སྟེ། དེའི་མཚམས་སུ་སྤྱ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གི་ནོར་བུ་ཡོན་རྣམ་པར་དག་པས་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བྲི་གང་མེད་པར་གནས་པས་དེ་ཡན་གྱི་རྐང་པ་རྩི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་མ་བསྟན་པར་འཁོར་ཕྱེད་དོར་ན་ཉི་མ་རིམ་མིན་གྱི་སྤྱ་རྐང་ཆུ་བུམ་ཉ་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་ལ། བསྟན་ནས་དོར་ན་རིམ་གྱི་ཕྱི་རྐང་ལུག་གླང་འཁྲིག་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས། འཁོར་ཕྱེད་མ་དོར་ན་རྐང་པ་རིམ་པར་སྤྱོད་པས་ཀར་སེང་བུ་མོ་སྲང་སྡིག་གཞུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྲངས་ཤིང་འཁོར་ཕྱེད་ལྷག་ན་དོར་བའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་རྐང་འཛིན་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྐང་འཛིན་དག་པ་ལ་གང་ཤར་བའི་སྐར་གནས་ལྷག་མ་མཁའ་རོ་སྟེ་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་ནས་ཆུ་ཚོད་དུ་གསེལ་བ་ལ། འོག་གི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ན་གང་འདུག་པ་བསྲེས་པ་དེས་ནི་བགོ་བྱའི་ཡུལ་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་མདའ་ཡོན་ཟླ་བ་སྟེ་བརྒྱ་སོ་ལྔས་བགོ་བ་ནི། ཁྱིམ་རེའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་ལ་བརྒྱ་སོ་ལྔ་རེ་ཡོད་པས་རྐང་འཛིན་ཆུ་ཚོད་བརྒྱ་སོ་ལྔར་ནམ་ལོངས་པ་ན་ཉི་མས་དལ་རྐང་རེ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་དེས་བགོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱ་སོ་ལྔས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ནི་རྐང་མཚམས་ནས་བགྲངས་པའི་ཁྱིམ་ཇི་ཙམ་འདས་པའི་གྲངས་ཡིན་པས་དེས་ཉི་རྐང་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཟུང་བྱའི་རྐང་པ་ནི། དུས་ཏེ་དྲུག་དང་། མཚོ་སྟེ་བཞི་དང་། ཟླ་བ་སྟེ་གཅིག་རྣམས་བརྩེགས་པའི་གནས་གསུམ

ནི་རིམ་པའི་སྔ་རྐང་སྟེ། རྐང་མཚམས་སུ་ཕྲེད་ལ་རེ་ཁྲ་བྲིས་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་རྐང་ལ་ནི་སྔ་རྐང་དེ་ལས་གོ་རིམ་ལྡོག་སྟེ་གཅིག་བཞི་དྲུག་རྣམས་བརྩེགས་མར་བྲིའོ།།

དེ་ལྟར་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་ལ་གནས་གསུམ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཉི་མའི་རྐང་པ་ལ་རྟུལ་ལྡན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །རྐང་པའི་རི་མོ་དུས་མཚོ་སོགས་འདྲི་བའི་དོན་ནི། ཉི་མའི་དལ་རྐང་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྟེ། རྐང་པའི་རི་མོ་དང་མཐུན་པའི་ཆུ་ཚོད་གྲངས་ཀྱིས་དལ་བར་ལས་རིམ་རིམ་མིན་ལ་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་དུ་ནོར་བུ་ཡོན་འཕེལ་བས་གཅིག་གུན་གཅིག་གིས་བསབས་ཏེ་སྤྱད་པས་སྔ་རྐང་ལན་གཉིས་ཕྱི་རྐང་ལན་གཉིས་ཏེ་བཞིར་སྤྱད་པས་ན་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པར་རེའུ་མིག་སྤེལ་བའི་སྤྱི་ནུར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟགས་པས་འཚང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ནོར་གྱིས་རྐང་པ་འཛིན་ཚུལ་ནི་མ་ཐོབ་ན་རྐང་པ་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་མཚན་མ་ཐིག་ལེ་ཐོབ་པ་ལ་རྐང་པའི་ནོར་བུ་ཡོན་སྟོང་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་རྐང་སྟོམས་སུ་ཐིག་ལེ་བྲིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཏེ་གཅིག་ཐོབ་ན་སྤྱད་ཟིན་པའི་རྐང་པ་དྲུག་པ་དང་། མདའ་སྟེ་ལྔ་ལ་མ་སྤྱད་པའི་དྲུག་པ་བྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་དང་ཆུ་བོ་དག་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱད་ཟིན་མ་ཟིན་བསྟོམས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་བཅུ་དང་། མེ་སྟེ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་རྣམས་བསྟོམས་པའི་དྲག་པོ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་རྐང་ལ་ནི་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་། ཕྱི་རྐང་ལ་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཟླ་བཞིན་པའི་རྐང་པའི་སྟེང་ནས་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ། བརྒྱ་སོ་ལྔས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ཇི་སྙེད་པ་ནི། རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་སླེབས་ནས་གང་རྒྱུ་བའི་ཆ་ཤས་དེ་རྫོགས་པ་ཡན་གྱི་རྐང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །རྐང་བཟུང་སྟོན་མས་ལྷག་མ་དེའི་གནས་རྣམས་བསྒྱུར་བ་ནི་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མ་ཟིན་ན་ནི་རྐང་པ་འདས་པ་མེད་པས་སྔ་རྐང་དང་པོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།

དེ་ནས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་སྟེང་དུ་དྲིལ་ལ་ཆུ་ཚོད་མདའ་ཡོན་ཟླ་བས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ནི། ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་དེ་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པ་ལས་ཆུ་ཚོད་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཚར་བའི་གྲངས་ཡིན་པས་རྐང་སྟོམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བྲིའོ། །ལྷག་མ་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ལ་སྲང་བཅུག་ནས་མདའ་ཡོན་ཟླས་བགོས་ཐོབ་ནི་ཆུ་སྲང་སྟེ། སྔ་རྐང་ལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་བསྲེ་ཞིང་། ཕྱི་རྐང་ལ་འོག་མས་སྟེང་མ་ལ་དབྲི་ལ། དེ་ལས་ཀུང་གཅིག་འཕེལ་བ་སོགས་ཟླ་རྐང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྐང་ལོངས་དག་པར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་གཟའ་ཕྱེད་དག་དང་། ཉི་མ་ཕྱེད་དག་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཆུ་ཚོད

མན་ཆོད་དུ་དབྲི་བསྣན་བྱའོ། ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ཕྱེད་དོར་ན་རིམ་མིན་ཏེ། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་བྱང་བགྲོད་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟའ་ཉི་ཕྱེད་དག་ལ་སྨིན་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་མ་དོར་རིམ་པ་ལ་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ལྷོ་བགྲོད་དང་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟའ་ཉི་ཕྱེད་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་དབྲི་བར་བྱ་སྟེ་ནོར་བུ་ལོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོར་ན་ཀྲང་པ་རིམ་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་སྔ་ཀྲང་དུ་ནོར་འཕེལ་ཞིང་ཕྱི་ཀྲང་དུ་འགྲིབ་པས་དེའི་ཆེ་ཀྲང་ལོངས་སྐྱེར་བ་ནི། ནོར་འཕེལ་བའི་ཆེ་ཆུ་ཚོད་ཇི་མང་དང་། འགྲིབ་པའི་ཆེ་ཇི་ཞུང་དུ་བཏང་ནས་སྨིན་པའོ། །མ་དོར་ན་ཀྲང་པས་རིམ་པར་སྤྱོད་པས་སྔ་ཀྲང་དུ་བུ་ལོན་འཕེལ་ཞིང་ཕྱི་ཀྲང་དུ་འགྲིབ་པས། དེའི་ཆེ་ཆུ་ཚོད་ཞུང་དུ་བགས་ཀྱིས་བཏང་ནས་འབྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོར་མ་དོར་གྱི་དབྲི་བསྣན་གྱི་མཚམས་དང་ཉི་མ་ལྡོག་མཚམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ལ་དགོངས་ཀྱི། ས་དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲིག་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སོགས་པ་ནི་ལེའུ་དྲུག་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་ཉི་ཀྲང་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཉི་བར་ལ་སྨིན་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལའང་ནོར་བུ་ལོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། རིགས་ལྡན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཟླ་བ་རང་གི་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་ཀྲང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པར་ནོར་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་རང་གི་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་གཅིག་གི་བཞག་པའི་ཡུན་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུའང་ཉི་ཀྲང་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པར་ནོར་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།[༣༥༨] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལོངས་ནི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་ཉི་མའི་ཡུལ་ལོངས་དང་སྟོབས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཟླ་བའི་དཀར་ཆས་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་སོགས་དང་། དུས་དེ་ལ་ཡུལ་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཕལ་ཆེར་སྟོབས་མཚུངས་པས་རགས་རྩིས་དང་། ཞིབ་པར་ན་ཉི་ཀྲང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ལ་ཟླ་བས་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་པའི་དུས་དེ་སྨིན་དོར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཚིག་དེ་ཡིས་ནི་བྱེད་པའི་ཚིག་རགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟའ་ཉི་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྐེ་ཞིབ་མོའི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་ནི་མིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་ལ་ནི་དུས་རོ་སྦྲུལ་དང་བཅུ་དང་འཕྲོག་བྱེད་འཕྲོག་བྱེད་དྲག་པོ་ཕྱོགས་དང་ཀླུ་དང་དྲུག །མི་དང་ནམ་མཁའ་དག་ཀྱང་བགྲོད་པའི་མཐར་ཏེ་བྱང་དང་ལྷོ་རུ་ནོར་དང་བུ་ལོན་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཟླ་བ་འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་དག་ལས་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཟླ་བ་དྲུག་ནི

ཉིན་མོར་བྱེད་པས་སྦྱོད།[༣༥༧] །ཅེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཞིབ་རྩིས་མི་ལྟོགས་པ་ལ། བྱེད་པ་རགས་པ་ལས་ཀྱང་རགས་པར་འགྱུར་བའི་ཉི་རྐང་གི་ཚོ་ག་གསུངས་ཏེ་གཞུང་འདིར་མ་བཀོད་དོ།།

གསུམ་པ་ཟླ་སྐར་དག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཉི་མ་དག་པ་ལན་གཉིས་སུ་བཞག་པའི། གཅིག་གིས་ཟླ་སྐར་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི། ཉི་མས་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཟླ་བས་ཀྱང་སྤྱོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་སྐར་མའི་གནས་སུ་ཚེས་གྲངས་སྦྱིན་པ་ནི། ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས་ཉི་མ་ལས་ལྷག་པོར་ཟླ་བས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལྷག་པོ་དང་བཅས་པའོ། །སླར་ཡང་ཚེས་གྲངས་ལོགས་སུ་རོ་སྟེ། དྲུག་གིས་བསྒྱུར་བ་དེ་ལ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་དབྱུག་གུ་བསྲེས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐོབ་ན་དྲུག་ཅུས་བགོ་བར་བྱས་པའི་རྟེད་པས་སྐར་མའི་གནས་ནས་སྤྱང་ཞིང་། ལྷག་མས་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནས་སྤྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཟླ་སྐར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚེས་གྲངས་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་བས་འཕྲིད་པ་ནི། སྐར་གནས་སུ་ཚེས་གྲངས་སྦྱིན་པས་ཚེས་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་རེ་མངས་བ་དེ་ཕྲི་བས་དོན་ལ་ཚེས་རེ་ལ་ཉི་མས་གང་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ཚོད་བཞི་རྡེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བས་ཆུ་ཚོད་ང་བཞི་རེ་ལྷག་པོར་སྤྱོད་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ལ་གཟའི་ལོངས་སྤྱོད་བསྲེས་ནས་སྤྱོང་བ་ནི། ཟླ་བས་ནམ་ལངས་ཕན་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཚམས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུའོ། །གལ་ཏེ་ཚེས་ལོངས་ཀྱིས་མ་སྤྲངས་ན་ནི་ཚེས་འཕྲོད་ཟླ་སྐར་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཟླ་བས་ཚེས་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་ཚེས་ལོངས་དང་ཟླ་ལོངས་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་སྟོབས་མི་མཚུངས་པ་དང་། ཚེས་ལོངས་རགས་པ་ང་དགུ་ཙམ་དང་ཟླ་ལོངས་རགས་པ་ཆུ་ཚོད་ང་བརྒྱད་ཙམ་ཡིན་པས། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སྟོབས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་ཀྱང་རགས་པའི་གྲངས་སྟོབས་མཚུངས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོབས་མི་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་སྤྲངས་པའི་ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་གང་བརྩིས་པའི་ཚེས་དེ་ཟད་ཚུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་ནས་ཚེས་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ན་གང་འདུག་པ་དེས་སྤྲངས་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། ཉིན་ཞག་དེའི་ནམ་ལངས་ཕན་གྱི་ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཅི་འགྱུར་གོ་བ་ལ་སྨྲར་ན། གང་རྩི་བའི་ཉིན་ཞག་དེའི་ནམ་ལངས་ནས་ཚེས་དེ་ཟད་ཚུལ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་རེ་རེའི་ཡུན་ལ་ཟླ་བས་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་རེ་རེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ཞིབ་ཏུ་སོང་ཡང་དེ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་ཆེར་མེད་པ་དང་། ཚེས་ལོངས་ང་དགུ་སོགས་དང་། ཟླ་བའི་ལོངས་ཆུ་ཚོད་ང་བརྒྱད་སོགས་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྩེགས་པ་དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོབས་མཚུངས་པར་མི་འགྲོ་ཞིང་སྟོན་

པའང་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།[༣༥༨]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཟླ་བ་ལ་དཔལ་རྐང་ཡོད་མེད་དང་། ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།[༣༥༩]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ཉི་མའི་དཔལ་བ་ལའང་འགྲོས་བཞི་ཡོད་མེད་དང་། སྔར་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟའ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཤན་འབྱེད་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཆད་ལྷག་དང་། འཕོ་མཚམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ད་དུང་འཆད་དགོས་ལྷག་མར་ལུས་པ་སྣང་མོད་ཀྱང་། དེང་སང་ལག་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་བཞེད་པ་ཆེས་ཆེར་མི་མཐུན་པ་མི་འདུག་པས། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་ལད་མོ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མ་བྱས་ལ། ཅི་རིགས་པ་ནི་འོག་ཏུའང་བཤད་དོ།།

བཞི་པ་སྦྱོར་བ་ནི། ཉི་མ་དག་པ་དང་། ཟླ་བ་དག་པ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བསྲེས་ནས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་དྲིལ་ཏེ། སྟེང་མ་ཉེར་བདུན་གྱིས་དོར་བའི་ལྷག་མ་ནི་སྦྱོར་བ་དག་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཡུལ་གྱི་ལྟར་བྱས་ནས་ཉི་ཟླ་བསྲེས་པའི་སའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་གཉིས་སོགས་ཡུལ་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དུས་ལྟར་བྱས་ནས་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་འཕྲད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་དགེ་མི་དགེར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་མོད། ལུགས་གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཟླ་བསྲེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་ཙམ་ལའང་རྟོགས་པ་མ་ཞུགས་པར་སྣང་ལ། ལུགས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡང་ད་དུང་དཔྱད་བྱ་འགའ་ཞིག་སྣང་སྟེ་མ་སྤྲོས་སོ།།

རང་ལུགས་ནི། སྦྱོར་བ་དུས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས། །ཆོས་རེར་འཆར་བར་འཆད་པ་ཡིན། །རི་མོར་གང་ཤར་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སྤྱོད་པའི་སྐར་མ་ཤེས་བྱེད་དེ། །ལོངས་སྤྱོད་གང་ཤར་འདས་པའོ། །ཞེས་པ་འདིའི་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པར་སྨོས་ཏེ་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་བཞིན་དེང་སང་གི་ཤུག་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཏེ། དེང་སང་ནི་རི་མོར་གང་ཤར་དེས་སྦྱོར་བའི་ལྟ་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞེད་པས་སོ། །འདིར་ལོངས་སྤྱོད་འདས་པར་བྱས་པ་ནི། རེས་འགྲོགས་ཟླ་སྐར་དང་ཉི་དག་བསྲེས་པ་ལས་ཏེ། ཆོས་འཕྲུ་ད་ཟླ་སྐར་དང་བསྲེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ད་ལྟར་བར་འཆར་རོ། །འདིར་ཞལ་ལུང་མཁན་པོས་སྦྱོར་བ་ཉེར་བདུན་ལོག་པས་ཕྱི་བ་ཙམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་ཁྱད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་དང་། རི་མོར་གང་ཤར་སྐར་མ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཚང་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། གཟའ་ཚེས་སྐར་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་ཡང་སྐར་མའི་ནང་དུ་བསྡུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉི་སྐར་དང་ཟླ་སྐར་བཞིན་ནོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་པར་སྣང་བས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་བྱེད་པ་ནི། རྟག་པའི་བྱེད་པ་བཞི་ནི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་མི་འཕོ་བས་རི་མོ་མ་མཛད་ལ། འཕོ་བའི་བྱེད་པ་བདུན་པོ་ཟླ་བ་རེ་ལ་ལན་བརྒྱད་རེ་འཁོར་ནས་འཆར་བས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ཆའི་བྱེད་པ་རྩེ་བའི་རི་མོ་ནི། གང་རྩེ་བའི་ཆོས་གྲངས་མིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཆོས་རེ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་འཆར་བས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཏེ་གཅིག་ཕྲི་བ་ནི་སྔ་ཆའི་བྱེད་པ་ཕྲི་བ་སྟེ། སྔ་ཆ་ཕྱི་ཆའི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་ནུས་པས་སོ། །ཐུབ་པ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བགོ་བ་ནི་འཕོ་བྱེད་བདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལོངས་པ་དོར་བའོ། །དེའི་ལྷག་མར་གང་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་གྲངས་དེའི་ཕྱི་ཆ་ལ་འཆར་བའི་བྱེད་པར་ངེས་པའོ། །བྱེད་པའི་རྟག་ལོངས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ང་དགུ་སོགས་ཀྱི་ཕྱེད་ཆུ་ཚོད་ཉེར་དགུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཆ་ང་པ་དང་བཅས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་བྱེད་པ་རང་ཉིད་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་དུས་དེའི་ཚེ་ཆ་ང་བཅས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱེད་ལ་བྱེད་པ་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་ཚུལ་འདིའི་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་རྣམས་བསྲེས་ཀླ་ཀློའི་ལོ་ནི་རབ་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་པ་ནས། བྱེད་པ་དག་ནི་ཆོས་ལ་མིག་གིས་བསྒྱུར་བ་ཟླ་བྲལ་གང་ཞིག་བདུན་གྱི་ཆ་ཡི་ལྷག་མའོ།[༡༨༠] །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆ་ང་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་ས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་ཅེས་པ་ནི་རགས་རྩིས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚོག་ལ་བསམས་ནས་སྨྲས་ཀྱི། གྲུབ་མཐར་མ་ཟད་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སྨྲས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པས་ཞིབ་རྩིས་ཀྱིས་ཉུང་ངུའི་རྩིས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པས་ཞིབ་རྩིས་ཀྱིས་ཉུང་ངུའི་རྩིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་བསྟན་ཏེ་གཟུང་བར་གདམས་པ་དང་། ལག་ལེན་དངོས་སོ།།

དང་པོ་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེད་པའི་ཚོག་བཤད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་བྱེད་པའི་ཚོག་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་ངེས་པ་གསར་དུ་སྐྱོ་བའི་མན་ངག་མེད་ན། ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་འདས་ལོའི་ཕྱུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། རགས་རྩིས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྒྱ་འབྱམས་པ་སོགས་ལས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ངེས་པ་མི་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པའི་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་སྲང་དབུགས་འདོད་ཆ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་ཞིབ་རྩིས་བྱར་འདོད་པ་དང་། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་འདས

ལོའི་གྲངས་མང་པོ་དེ་རྣམས་དོར་ནས་ཚོགས་ཆུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདས་ལོ་ཞུང་དུར་བསྡུས་པ་དང་། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེའི་མཚམས་སུ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་སྔ་མའི་སློབ་རྣམས་འདོར་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འདོར་བའི་ལག་ལེན་གྱིས་ཁུངས་དཀའ་བ་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགོས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚིག་ཤེས་འདོད་པའི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་བཟུང་བ་གཅེས་ཞེས་གདམས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བསྡུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོག་ཕུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་འདིར་བསྡུས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འང་བཞི་སྟེ། ལོག་དག ཟླ་དག ཟླ་བའི་ངེས་པ། ཞག་གི་ངེས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རབ་བྱུང་དྲུག་པོ་འདི་ནང་གི །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གི་རབ་བྱུང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལོ་ང་བཞི་འདས་པ་ལུགས་བྱ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་འདས་ལོ་བགྲང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་མས་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གནས་འོག་མ་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཟླ་བསྒྲེ་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གཟའ་རྟུ། ཆ་རིལ། ཉི་རྟུ། ཟླ་རེའི་རྟུ་ཞ་སྤོ་ཚུལ། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྦྱོ་བར་གདམས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཟླ་དག་གནས་གསུམ་སྟེང་རིམ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(སློག་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པ་སྟེ། ཟླ་དང་། ཟླ་བཅུ་རྩ་བདུན་དང་ཉེར་ལྔ་རྣམས་གཟའ་དབྱུག་སྲང་རྣམས་སུ་རིམ་པར་སྟེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་ཚིགས་བསྒྲུབས་པའི་ལུགས་སྒྲིའི་ལོ་མཐར་ཤར་བའི་ངེས་པ་ལ་གཟའ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་ཞེ་གཉིས། ཆུ་སྲང་བཅུ་རྣམས་འབྱུང་བ་སྨིན་རིགས་པ་ལས། འདིར་སྲང་དབྱུག་གཉིས་ཀར་བཅོ་ལྔ་རེ་ལྷག་པོར་སྟེར་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔར་ལེའུ་བཞི་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདི་ཡིན་ཏེ། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་དང་ལོ་རྐྱང་ང་བཞི་སྟེ་ཁྲིན་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ང་བཞིའི་བར་དུ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་བརྟེན་ན། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེའི་གཟའི་ཞུང་ཆ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཅུ་འགྱུར་དུ་བྱས་པས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་དང་། སྲང་ང་དགུ་ལྷག་ཙམ་རེ་འབྱུང་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ལོ་ང་བཞིའི་བར་དུ་སོགས་པའི་ཞུང་ཆ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་། སྲང་བཅོ་ལྔ་ལྷག་ཙམ་འབྱུང་བ་བསྣན་པས་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་དང་ཆུ་སྲང་བཅོ་ལྔ་ལྷག་ཙམ་རེ་འབྱུང་བ་དེ་སྔར་གྱི་གཟའ་ལྔ་ཆུ་ཚོད་ཞེ་གཉིས་སོགས་ལ་བསྣན་པས་འདིར་བཤད

པའི་རྩིས་འཕྲོ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཆ་རིལ་གྱི་རྩ་ཝ་ནི། ཟླ་བ་དག་པ་གནས་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པ་སྟེ། གནས་སྟེང་མ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། འོག་མ་ནས་ཉེར་བདུན་འབྲིད་པ་ནི་ལྷག་འཕྲུར་དོར་བའི་རྩིས་འཕྲོ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རིལ་པོའི་རྩིས་འཕྲོར་དགུ་དང་། ཆ་ཤས་སུ་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་ཡོད་པ་དེས་འཁོར་ལོ་ལ་སྦྲངས་པའི་ལྷག་གིས་ཕྲི་བའོ།།

གསུམ་པ་ཉི་མའི་རྩ་ཝ་ནི། ཚེས་ཟླ་དག་པ་གནས་ལྔར་བཞག ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པ་སྟེ་ཉེར་དྲུག་དང་། ང་དགུ་དང་། ཉེར་དྲུག་དང་། ཐིག་དང་། གཉིས་རྣམས་སྟེང་ནས་རིམ་བཞིན་སྟེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །འདིར་ཡང་སྔར་ལྟར་ཐིག་དང་། སོ་གསུམ་དང་། ཉེར་དགུ་དང་། གཅིག་དང་། ལྔ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་བསྒྲུབས་པའི་རྩིས་འཕྲོ་དང་། དེའི་སྟེང་ནས་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེའི་ཉི་མའི་མང་ཆ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཅུ་འཕྲུར་དུ་བྱས་པས་ཆུ་ཚོད་སོ་གཅིག སྲང་བཅུ་བཞི། དབུགས་གསུམ། འདོད་ཆ་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ལོ་ང་བཞིའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས། སྲང་ཞེ་བརྒྱད། དབུགས་བཞི། འདོད་ཆ་གསུམ་རྣམས་བསྣན་པས་ཆུ་ཚོད་སོ་བཞི། སྲང་གསུམ། དབུགས་གཅིག འདོད་ཆ་གསུམ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེས་སྔར་གྱི་ཐིག་སོ་གསུམ་སོགས་ལ་སྦྲངས་པས་སྐར་མ་ཉེར་དྲུག ཆུ་ཚོད་ང་དགུ་སོགས་འདིར་བཤད་པའི་རྩིས་འཕྲོ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཟླ་རེའི་རྩ་ཝ་སྤྱི་ཚུལ་ནི། སྟ་མ་སྟ་མའི་རྩ་ཝ་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པའོ།།

ལྔ་པ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྤྲོ་བར་གདམས་པ་ནི། འདིར་བཀོད་པའི་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདི་ལའང་ངེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལོ་དྲུག་ཅུའི་མཐར་མཁས་པས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་འདས་པ་ཡང་ཕྱེད་ནས་ངེས་པ་གསར་དུ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཀོད་པའི་ངེས་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གི་ལུགས་བྱ་ཡན་གྱི་ལོ་ང་བཞིའི་བར་དུ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཏོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་འདས་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་ངེས་པ་སྤྲོ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། གཟའི་ཤུང་ཆ་ཆུ་སྲང་བརྒྱད་དང་། ཉི་མར་མངས་ཆ་ཆུ་སྲང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ལས་མི་ལོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཆེར་མི་བསྐྱེད་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པ་གསར་དུ་སྤྲོ་དགོས་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཆུ་ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་ལོ་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་འདས་པ་སྟེ། ཁྱིན་འདི་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་སོང་བ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར

བཅུ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ངེས་པ་སྒྲོ་བའི་རྩིས་འཕྲོ་ལ། ཟླ་བཤོལ་འཕྲོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ གཟའ་ཚེས་ལ་གཟའ་གཅིག ཆུ་ཚོད་སོ་དགུ །ཆུ་སྲང་སོ་གསུམ། ཆ་རིལ་ལ་རིལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། ཆ་ཤས་སོ་གསུམ། ཉི་མ་ལ་སྐར་མ་ཉེར་དྲུག །ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ། ཆུ་སྲང་ཉེར་དྲུག དབུགས་གཉིས། འདོད་ཆ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་བཞི་པ་སོགས་ལའང་སྦྱར་ནས་སྒྲོ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཞག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལའང་ལྔ་སྟེ། གཟའ་ཕྱེད་དགོ་ གཟའ་ཉི་རྣམ་དག ཟླ་སྐར། སྦྱོར་བ། བྱེད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། གཟའ་ཡི་རྟ་ཕ་དག་པ་ལ། (ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་ལོངས་སྤྱིན་པའི་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་གློ་བུར་དུ་གང་རྩི་འདོད་པའི་ཚེས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་སྟེར་བའམ། ཡང་ན་རྟག་ལོངས་དེ་ཉིད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བརྩེགས་པ་སུམ་ཅུའི་བར་སྤེལ་བའི་རེའུ་མིག་ལས་སྦྱིན་ཡང་འདྲའོ།། དེ་ནས་རིལ་པོར་ཚེས་བསྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རིལ་པོའི་གནས་སུ་ཚེས་སྦྱིན་ལ། (ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།) བཅུ་བཞིས་བགོས་པའི་ལྷག་མས་ཟླ་བའི་རྐང་འཛིན་སྟོན་ནོ། །མདའ་དབང་འབྱུང་མཚོ (ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུང་བྱའི་རྐང་པ་དངོས་སོ། །སྟོང་ལ་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་ནི་རྐང་པའི་རིལ་པོ་རྣམས་བསྡོམས་པའི་གྲངས་སོ། །རྐང་བཟུང་སྟོན་མས་ཆ་ཤས་བསྒྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་ནི། རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་རྣམས་སོ་སོར་རྩི་བའོ། །གཟའ་ཡི་ཆུ་ཚོད་སྲང་དབུགས་ཆར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྐང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ཚོ་ག་དེ་དག་གིས་ནི་རེས་གཟའ་ཕྱེད་དག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་གཟའ་ཉི་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ནས་ཉི་མའི་རྟ་ཕ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པ་ནི་རྟ་ཕ་ལ་གང་རྩིའི་རྟག་ལོངས་སྦྱིན་ཏེ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ཉི་བར་གནས་གཉིས་གཅིག་ལ་ནི། (ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བའི་ཚོ་གའོ། །སྐར་གནས་ལྷག་མ་མཁའ་རོས་བསྒྱུར། (ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐང་འཛིན་འཚོལ་བའོ། །དུས་མཚོ་ཟླ་བ་སྨྲ་རྐང་སྟེ། (ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཞེས་སོགས་ནི་གཟུང་བྱའི་རྐང་པའོ། །སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་ནི་རྐང་སྡོམས་བྲི་ཚུལ་ལོ། །རྐང་བཟུང་སྟོན་མས་ལྷག་རྣམས་བསྒྱུར། (ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐང་པ་ད་ལྟར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་བཙལ་བའོ། །གཟའ་ཉི་ཕྱེད་དག་ལོངས་སྤྱོད་དུ། (ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།) ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉི་རྐང་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་ཡིས་ནི་བྱེད་པའི་གཟའ་ཉི་དག་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཉི་དག་གནས་གཉིས་གཅིག་གིས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་སྨེ་རེས་འགྲོགས་ཟླ་སྐར་བསྒྲུབ་པའི་ཚོ་གའོ།།

བཞི་པ་སྦྱོར་བ་ནི། ཉི་ཟླ་གཉིས་བསྲེས་སྦྱོར་བའོ།(ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

ལྔ་པ་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་པ་ཚེས་གྲངས་གང་ཡིན་པ།(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། བྱེད་པ་རྒྱུ་བའི་ཞེས་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པར་འཆད་འགྱུར་ལ་ཁ་འཕངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་མ་སོགས་རེས་གཟའ་བདུན་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་དང་། སྐར་མ་ནི་ཐ་སྐར་སོགས་ཉེར་བདུན་དང་། སྦྱོར་བ་ནི་སེལ་བ་སོགས་ཉེར་བདུན་དང་། བྱེད་པ་ནི་གདབ་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་པོ་དེར་ཡན་ལག་ལྔ་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་དག་གཟའ་ཉི་ཟླ་བ་སྦྱོར་བྱེད་ལྔ་ལ་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཡན་ལག་ལྔ་ནི། གཟའ་དང་། ཚེས་དང་། རྒྱུ་སྐར་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བྱེད་པའོ།[༡༦༧]།ཞེས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། བྱེད་པའི་ཚོ་ག་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་སོ་སོར་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་དྲུག་པ་གྲུབ་མཐའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་དྲུག་པས་གྲུབ་མཐའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་སློས་ཁྲིམ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའོ།།

དང་པོ་ལའང་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། དེ་ལྟར་མཐའ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་དག[༡༦༢] ཅེས་གསུངས་པའི་རྩ་རྒྱུད། དཀའ་འགྲེལ། རྒྱས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྡུས་རྒྱུད། དཀའ་འགྲེལ། རྒྱས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་མཐའ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ལས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཡོངས་རྫོགས་མི་སྣང་བས། འདིར་དེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཆད་པ་ལས། རེ་ཞིག་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིར་བྱེད་པ་ལྟར་རིམ་པ་གསར་དུ་སྒྲོ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདིར་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་སྐྱོན་ཕྲ་མོས་ཀྱང་དབེན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ལོ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་འཕེལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོ་མི་དགོས་ཏེ། ནད་མི་ལྡན་ན་སྨན་དཔྱད་བསྟེན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ལོ་མང་པོ་ཞིག་ཐལ་ན་རི་ལ་མོ་ཚོགས་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བྱ་དཀའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངལ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་རྩི་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་བཤད་ཀྱིས་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

རྒྱས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལོ་དག ཟླ་དག ཟླ་རེའི་རིམ་པ། ཚེས་རེའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གི་ཟློ་དན་ལུགས་མོ་བྱ་ལོ་ནི་རྩིས་འཕྲོ་བཟུང་བའི་མཚམས་ཡིན་པས་དེ་ལ་སོགས་ཏེ་བརྩི་བྱའི་ལོ་ཕན་ལ་དུ་ཙམ་འདས་པའི་ལོ་ཚོགས་ནི་ལོ་དག་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བརྩི་བྱའི་འདས་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཉི་མས་བསྒྱུར་ལ། ནག་པ་སོགས་འདས་ཟླ་བསྲེས་ཏེ་ཁྲིམ་ཟླའི་ཚོགས་སུ་བྱས་པ་ལས། ཆོས་ཟླ་ཇི་ཙམ་མང་བའི་ཆ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གནས་གཉིས་ཀྱི་འོག་མ་མིག་གིས་བསྒྱུར་ནས་རྩིས་འཁོར་ཟླ་བ་སྟེ་གཅིག་བྱིན་ལ། མདའ་རོས་བགོས་པའི་བཏྲེད་ནོར་གནས་སྟེང་མར་བསྲེའོ། །དེས་ནི་ཆོས་ཟླ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་གའོ། །འདིར་ཁྲིམ་ཟླ་ལས་ཆོས་ཟླ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་ཆོས་ཞག་ལས

བརྩམས་ཏེ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་གཟའི་རྐྱ་ཕ་ནི། ཟླ་དག་གནས་ལྟར་བྱས་ནས། ཡས་ནས་མར་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེ་དང་། མཁའ་མདའ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། མཁའ་ཀླུ་རྒྱུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུར་དགོས་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་ཆོས་ཞག་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀང་བྲལ་ལ་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ །སྲང་གསུམ། དབུགས་བཞི། རི་མཁའ་རེའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ཟླ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པས་ཟླ་བ་རེའི་ངེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟེང་ནས་དབང་པོ་སྟེ་ལྔ་དང་། མདའ་འབྱུང་སྟེ་ང་ལྔ་དང་། ཐུག་སྟེ་དགུ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། ཟུང་མིག་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྔ་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་རྣམས་རིམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་རྩིས་འགྲོའོ།། དེའི་འོག་ནས་རི་མཁའ་རི་དང་། རོ་དང་། མཁའ་རོ་དང་། མཁའ་རོ་དང་། རི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་གྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་གཟའ་གནས་དང་། དབྱུག་གུ་དང་། སྲང་དང་། དབུགས་དང་། རི་མཁའ་རེའི་ཆ་རུ་སྟེང་ནས་མར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི་གཟའ་རྐྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚ་རིལ་གྱི་དོན་དུ། ཟླ་དག་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་མ་མིག་དང་འོག་མ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐུར་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ལེའུ་སྔ་མར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟེང་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་ཐུག་སྟེ་དགུ་དང་། འབྱུང་ནོར་ཏེ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་བསྒྲེ་བ་ནི་རྩིས་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཉི་དང་ཀླུ་ལག་གིས་སྟེང་དུ་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་ཟླ་ཀང་རིལ་པོ་དང་། དེར་མ་ལོངས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྐྱ་ཕ་གའོ།།

གསུམ་པ་ཉི་རྐྱའི་དོན་དུ། ཟླ་དག་གནས་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཡས་ནས་མར་རིམ་བཞིན་མིག་དང་། སྲ་སྒྲོགས་དང་། ཀླུ་དབང་དང་། གཟུགས་དང་། རི་བོ་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུར་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གྲུབ་མཐའི་ཉི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་གཅིག དབུགས་ལྔ། རི་རོ་ཆ་ཞེ་གསུམ་རྣམས་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་བསགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟེང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དུས་མིག་སྟེ་ཉེར་དྲུག་དང་། རི་བོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་དང་། ནམ་མཁའ་སྟེ་ཐིག་དང་། །འབྲིག་པ་རིག་བྱེད་དེ་ཞེ་གཉིས་རྣམས་སྦྱིན་པ་ནི་རྩིས་འགྲོའོ། །དེའི་འོག་ནས་རི་རོ་དང་། དུས་དང་། མཁའ་རོ་དང་། མཁའ་རོ་དང་། འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་གོང་དུ་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་སྐར་གནས་དང་། དབྱུག་གུ་དང་། སྲང་དང་། དབུགས་དང་། རི་རོའི་ཆ་རྣམས་སུ་སྟེང་ནས་མར་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་ཉི་རྐྱའོ། །ཡང་མདའ་རོའི་ལྷག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་རྐྱ་འཚོལ་ན། ཆོས་ཟླ་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་མིག་ཕྱོགས་ཀླུ་དབང་སོགས་རེ་ལྟས་རིམ་པར་ཕྲ་བའི་ནོར་བརྩེགས་པས་ཆུ་ཚོད་གཉིས། དབུགས་ལྔ། རེ་བདུན་ཆ་ཉེར་ལྔ་རྣམས་ཟླ་བ་སོ་སོའི་མདའ་རོའི་ལྷག་མ་གང་བྱུང་བ་དེས་བསྐུར་ཏེ། རང་རང་འཁོར

ལོས་དྲིལ་བའི་ལྷག་མས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་ལོ་དང་། སྐར་མིག་དགུག་ཚེས་སོགས་ལ་སྤྱངས་ན་ནག་པ་དང་། ས་ག་སོགས་ཟླ་བ་སོ་སོའི་རྟ་ཕ་ཀ་རྣམ་པར་དག་པ་གོང་མ་དང་རི་མོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཏེ། མདའ་རོའི་ལྷག་དང་། ཉི་རྟ་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ།།

བཞི་པ་རྟ་ཕ་འཕོ་བའི་མགྱོགས་རྩིས་ནི། དེ་ལྟར་ནག་པའི་གཟའ་ཉི་རིལ་ཆའི་རྟ་ཕ་ཀ་རྣམ་པར་དག་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ན། དེ་གནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་ལ་རྟ་ཕའི་སྒྱུར་བྱེད་རྣམས་ཟླ་བ་སོ་སོའི་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས་སྦྱིན་པའམ། ཡང་ན་ཟླ་བ་སྟ་མ་སྟ་མའི་རྟ་ཕར་གཟའ་ཉི་ཆ་རིལ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྱུར་བྱེད་སྦྱིན་ཏེ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བའི་ལྷག་མར་གང་བྱུང་བ་དེས་ནི་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཞིང་གི་ངེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཚེས་རེའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔའི་དང་པོ་གཟའ་ཕྱེད་དག་ནི། གཟའ་ཡི་རྟ་ཕ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་དགུ་དང་། མེ་སྟེ་སྲང་དུ་གསུམ་དང་། མཚོ་སྟེ་དབུགས་སུ་བཞི་དང་། མི་བདག་སྟེ་ཆ་ཤས་སུ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་གང་རྩེ་བར་བྱེད་པའི་ཚེས་དེའི་ཉིན་ཚེས་དེས་གློ་བུར་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སྟེར་བའམ། ཡང་ན་རྟག་ལོངས་དེ་ཉིད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བརྩེགས་པ་སུམ་ཅུའི་བར་སྤེལ་བའི་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ལས་གང་རྩེའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྦྱིན་པར་བྱས་ཀྱང་འདྲའོ། །སླར་ཡང་རྐང་པའི་ཆེད་དུ་རིལ་པོར་གང་རྩེའི་ཚེས་བསྲེས་ལ་ཆུ་ཟླ་སྟེ་བཅུ་བཞིསབགོས་པའི་ནོར་དེ་སྟོན་འབྲིད་ཀྱི་མཚན་མར་ཟུར་དུ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཐོབ་ནོར་ལ་གཅིག་གསུམ་བྱུང་ན་མི་མཉམ་ཞིང་། མིག་མཚོ་ཐིག་ལེ་བྱུང་ན་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། རྐྱེད་པ་བཞི་ལས་མང་བ་ནི་ཐོབ་མི་སྲིད་དོ། །བཅུ་བཞིས་ཕྲེར་བའི་ལྷག་མར་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དེས་ཟླ་བའི་རྐང་པ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། རྐང་པ་གང་ཞེ་ན། མདའ་དབང་འབྱུང་མཚོ་མེ་མིག་གཟུགས་ཏེ་སྔ་རྐང་ནི་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྐང་དུ་ནི་དེ་ལས་གོ་རིམ་ལྡོག་སྟེ་བྲིའོ། །རྐང་པ་འཛིན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྟ་ཕ་སྟོང་ན་ཚེས་ཞག་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལ། རིལ་པོ་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་རེ་སྤྱད་པས། དེ་ལྟར་ན་ཚེས་ཞག་རེ་ལ་རིལ་པོ་རེ་དང་། དེའི་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆ་རེ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་རིལ་པོ་རྣམས་བསྡོམས་པའི་གྲངས་ནི། སྟོང་ལ་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག །ཅེས་སོགས་རྐང་འཛིན་ཕྱིས་ལ་རྐང་སྡོམ་གྲུབ་པའི་གྲངས་དེ་རྣམས་བྲི་ལ། དེའི་བསྡོམ་ཚུལ་ནི་སྔ་རྐང་ལ་ཟློས་ཟིན་དང་ཕྱི་རྐང་ལ་མ་ཟློས་པ་རྣམས་སྡོམ་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་རྩི་བ་ནི། རྐང་བཟུང་མདུན་མ་དེས་ཆ་ཤས་ཀྱི་གནས་བསྒྱུར་བའམ། གལ་ཏེ་མ་ཟིན་ན་རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས། དུས་ཉིས་ཆ་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་པར་བགོས་པའི་ནོར་རྣམས་ནི་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེ་རྣམས་སྔ་རྐང་ལ་ཆུ་ཚོད

གཉིས་པོ་བསྲེ་ཞིང་། ཕྱི་རྐང་ལ་འོག་མས་ཕྲི་ཞིང་དེ་ལས་ཕབ་སྟེ་རྒྱུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་སོགས་བྱས་པའི་རྐང་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་དག་གཟའི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་ནོར་མཉམ་ན་སྦྱིན་ལ་མི་མཉམ་ན་དབྱི་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་རེས་གཟའ་ཕྱེད་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཟའ་ཉི་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཉི་ཧྱུར་དབྱུག་གུར་མཚོ་སྟེ་བཞི་དང་། སྲང་དུ་གཟུགས་མིག་སྟེ་ཉེར་གཅིག་དང་། དབུགས་སུ་མདའ་སྟེ་ལྔ་དང་། མེ་མཚོ་སྟེ་ཆ་ཤས་སུ་ཞེ་གསུམ་རྣམས་ཆོས་བསྒྱུར་སྟེར་རམ། ཡང་ན་དེ་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་སྤེལ་བའི་ཉི་ཆོས་རྟག་ཡོངས་ཀྱི་རེའུ་མིག་སྦྱིན་པས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ནི་ཉི་བར་ཡིན་ནོ། །ཉི་བར་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གཅིག་ལ་ནི། ཐ་སྐར་ནས་ལག་གི་བར་རང་མ་སྐྱེས་གོང་གི་སྐར་མ་དྲུག་དང་། ནབས་སོའི་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་རྣམས་སྦྱང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མ་ལྡངས་ན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟན་ལ་སྦྱང་ཞིང་། བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་སྦྱངས་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ལྷག་ན་དེ་ཉིད་དོར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ཕྱེད་དོར་མ་དོར་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་རྐང་འཛིན་དག་པ་སྟེ། དེའི་སྐར་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ལ་འོག་གི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་ག་ལ་མདའ་ཡོན་ཟླས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གྱིས་རྐང་པ་བཟུང་ངོ་། །རྐང་པ་ནི་དུས་མཚོ་ཟླ་བ་གསུམ་བརྩེགས་པ་ནི་སྤྱི་རྐང་སྟེ། ཕྱི་རྐང་ལ་ནི་གོ་རིམ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བྲིའོ། །འཛིན་ཚུལ་ནི། སྟོང་ལ་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག །ཅེས་སོགས་སྤྱི་རྐང་ལ་ཟློས་ཟིན་པ་དང་། ཕྱི་རྐང་ལ་མ་ཟློས་པའི་རྐང་པ་རྣམས་སྟོམ་མོ། །རྐང་བཟུང་གདོང་མར་གང་ཡོད་པ་དེས་མདའ་ཡོན་ཟླ་བས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ཧི་སྟེད་པའི་གནས་རྣམས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མ་ཟིན་ན་རྐང་པ་དང་པོས་བསྒྱུར་ནས་རང་འཁོར་དྲིལ་བ་ལ་མདའ་ཡོན་ཟླ་བས་ཆའི་བར་དུ་རིམ་པར་བགོས་པས་སྟེད་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་དབྱུག་སྲང་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ། རྐང་པ་མ་འདས་ན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པོ་བསྲེ་ཞིང་། འདས་ན་འོག་ནས་སྦྱང་བ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས་པའི་རྐང་ཡོངས་དག་པར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་གཟའ་ཉི་ཕྱེད་དག་གི་ཆུ་ཚོད་མན་ཆད་དུ་འཁོར་ཕྱེད་དོར་ན་བསྟན་ཞིང་མ་དོར་ན་དབྱི་བའི་ཚོ་ག་དེ་ཡིས་གཟའ་ཉི་དག་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཟླ་སྐར་ནི། ཉི་དག་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་མཚོ་དབང་སྟེ་ང་བཞི་གང་རྩིའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་རམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བརྩེགས་པ་སུམ་ཅུའི་བར་སྤེལ་བའི་ཟླ་ཆོས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ལས་གང་རྩིའི་རྟག་ཡོངས་སྦྱིན་ལ་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བ་ནི་ཆོས་འཕྲུད་ཟླ་སྐར་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཟའ་འཛིན་བརྟག་ན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རེས་གཟའི་ཆུ་ཚོད་མན་ཆད་ཀྱིས་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་མན་ཆད་ལ་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་རེས་འགྲོགས་ཟླ་སྐར་དག་པའོ། །འོན་གཟའ་འཛིན་བརྟག་པ་ལ་ཆོས་འཕྲུད་ཟླ་

སྐར་དགོས་པ་དང་ཚེས་ཟླ་རེས་འགྲོགས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉི་འཛིན་བརྟག་པ་ལ་ཉི་དག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཟླ་འཛིན་བརྟག་པ་ལ་ཟླ་བ་དག་པ་དགོས་ན། ཚེས་ཟླ་ཟླ་བ་ཟླ་བ་དག་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་དག་པ་ཡིན་ན། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཟད་པའི་མཐར་ཉི་དག་གང་ན་གནས་པ་དེ་ནས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་སོང་བའི་མཐར་གནས་པ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཚེས་འཕྲོད་ཟླ་བ་ལ་འོང་གི་ཚེས་ལོངས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་ཟླ་བ་ལ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེས་ཟླ་རེས་འགྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཚེས་འཕྲོད་ཟླ་སྐར་ནི་དེ་ཉིན་གྱི་རེས་གཟའ་དང་འགྲོགས་པའི་ཟླ་སྐར་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ལོངས་ཀྱིས་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་གང་བྱུང་བ་དེ་ཉིན་ཞག་སྔ་མའི་རེས་གཟའ་དང་འགྲོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་སྔ་ཕྱིའི་རེས་འགྲོགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེའི་ཉིན་གྱི་རེས་འགྲོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་སྦྱོར་བ་ནི། ཉི་ཟླ་གཉིས་བསྡོམས་ལ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་སྦྱོར་བ་དག་པ་འགྲུབ་བོ།།

ལྔ་པ་འཕོ་བྱེད་བདུན་གྱི་རི་མོ་ནི། གང་རྩིའི་ཚེས་གྲངས་མིག་གིས་བསྒྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་དམན་ཏེ་ཐུབ་པས་བགོས་ནོར་དོར་བའི་ལྷག་མ་ནི་ཕྱི་ཆའི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྔ་ཆ་ནི་དེའི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་ནུས་པས་རི་མོ་མ་མཛད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ཆ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྲི་བས་སྔ་བྱེད་ཀྱི་རི་མོར་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ།།

ཞར་བྱུང་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔྱད་གཞི་འགོད་པ། དེ་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ད་ནི་དཔྱད་པའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐར་མ་ནས་མདའ་སྟེ་ལྔ་དང་། དབྱུག་གུ་ནས་རོ་སྟེ་དྲུག་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་གཟའ་བདུན་ཚེས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྐར་མདའ་སྟེ་ལྔ་དང་། རྒྱ་ཚོད་མེ་མེ་སྟེ་སོ་གསུམ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དང་། འོག་ནས་ལེའུ་བཅུ་པར་འབྱུང་བའི་ཚེས་གཟའ་ལྔའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པར་ཡང་། མིག་དམར་ལ་ཀླུ་དང་དབྱུག་སྨིན་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཁོངས་ནས། ལྷག་པར་སྐར་ཚེས་དབྱུག་སྨིན་སྤྱངས། །ཕུར་བུར་ཕྱོགས་དང་ཀླུ་མཚོ་སྤྱངས། །པ་སངས་རིག་བྱེད་ཀླུ་མཚོ་སྤྱངས། །སྤེན་པར་མི་བདག་ཀླུ་རྒྱུ་སྤྱངས།[༡༦༣]།ཞེས་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྐར་མདའ་ཆུ་ཚོད་དུས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ནི་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པ་དང༌། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཚེ་འཛིན་སོགས་ཕྱག་ལུགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཞལ་ལུང་ལས། རི་མོར་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ལྟར་དུ་དོན་གྱི་ངེས་ནས་རང་འགྲུས་ཀྱིས་བགྲོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྐང་པའི་བྱ་བ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡི་གེ་འདིར་བཤད་པའི་རྐང་པའི་སྤྱོད་ཚུ་ལ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྣང་ཚུ་ལ་ལ་ལྟོས་པའི་བགྲོད་པར་ཤེས་པར་བྱའི་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟར་མི་བྱའོ།[༣༨]།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་མཆན་བུར། འོན་ཀྱང་གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ད་དུང་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ན་ཡི་གེ་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་པར་འདོད་དོ།[༣༩]། ཞེས་འབྱུང་བའི་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་རྒྱུའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་པཎ་ཆེན་གྱིས་རྩིས་འཕྲོ་གསལ་སྒྲོན་ལས།

སདུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སུ་ཉི་མའི་རྐང་པ་རྣམས་ནོར་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལྷན་ཐབས་སུ་གླན་རྒྱུའི་དོན། ཞལ་ལུང་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ནོར་བུ་ལོན་གྱི་ཁྲ་མ་དང༌། གཟའ་བདུན་ཚེས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་གོ་སྟེ། སདུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཐད་དུ་བྱུང་བགྲོད་ལ་བྱིན་ལྟོ་བགྲོད་ལ་དོར་ཞེས་པ་དང༌། འཕོར་ཕྱེད་དོར་བྱིན་མ་དོར་དམན། ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ། སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་བའི་ཚེ། ལྟོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་མ་ནས་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་སྤྱོད་བ་དང༌། ལྟོ་གླིང་ནུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་མ་ནས་དགུ་སྤྱོད་བ་དང༌། ནུབ་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྐར་མ་བཅུ་གཅིག་དང་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་སྤྱོད་བ་དང༌། ནུབ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ན་གནས་པ་དེ་རྣམས་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ན་གནས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། སྐར་མ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་སྤྱོད་བ་དང༌། སླར་ཡང་རིགས་པ་སྦྱར་བས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ཉི་མ་བར་པ་རྩིས་བྱས་ནས་སྔ་རྐང་བསྟོན་ཞིང་ཕྱི་རྐང་འབྲིད་པ་དང༌། སདུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རང་རང་གི་ཚངས་ཐིག་གི་གནས་སུ་བྱུང་བགྲོད་ལ་སྦྱིན་ཞིང་ལྟོ་བགྲོད་ལ་དོར་བ་དང༌། སདུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སའི་ཆར་རྐང་པའི་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ན་ཉི་བར་ལ་སྐར་མིག་དབྱུག་ཚེས་བྱུང་བའི་ཚེ། སདུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་རྐང་པ་གཞིར་བཞག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྐང་རྩིས་བྱས་པས། ལྟོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྟོ་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་བར་ལ་གཡས་བསྐོར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྐར་མ་གཉིས་ཆུ་ཚོད་ཉེར་ལྔ་དང༌། སྐར་མ་གཉིས་ཆུ་ཚོད་ཉེར་དྲུག་དང༌། སྐར་མ

གཉིས་ཆུ་ཚོད་ཉེར་ལྔ་དང་། སྐར་མ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་ཉེར་གཅིག་དང་། སྐར་མ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། སྐར་མ་གཉིས། ཆུ་ཚོད་དགུ །སྐར་མ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། སྐར་མ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་ཉེར་གཅིག་རྣམས་ཉིན་ཞག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འོང་བ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། གཟའ་བདུན་ཚེས་ལ་སྦྱོད་པ་ལས་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སྐར་གནས་ལྔ་དང་ཆུ་ཚོད་སོ་གསུམ་སྤྱོད་པ་རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདི་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མ་ལྡོག་པ་ལས། ཆོས་ཞག་བཅུ་དྲུག་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྔོན་ལ་ཉི་མ་ལྡོག་པར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཡིན་ཞིང་། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མ་ལྡོག་པ་ལས། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་ཉི་མ་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཞག་བཅུ་དྲུག་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྔ་བར་བྱས་པ་ན། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདི། ལྷོ་གླིང་ཤར་མ། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་མཚམས་ཀྱི་རི་ཁྲའི་ཤར་འབྲིས་ལྟ་བུ་ན་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས། ས་དེར་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ན། སྐར་མ་ནས་ལྔ་དང་། ཆུ་ཚོད་ནས་སོ་གསུམ་སྤྱོད་དགོས་པར་སོང་ལ། དེའི་རིགས་པས། གཞན་རྣམས་ལ་དཔགས་ན། ལྷོ་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ན། སྐར་མ་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤར་གླིང་ནུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ། སྐར་མ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པར་བཞེད་པར་གོ་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོའི་ས་ཆ་གང་དང་གང་དུ་བྱུང་བགྲོད་ལ་བྱིན། ལྷོ་བགྲོད་ལ་དོར། འཁོར་ཕྱེད་དོར་བསྣན་མ་དོར་དམན། ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཉི་བར་ལ་སྐར་མི་དབྱུག་ཆོས་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཚེ། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་རྣམས་སུ། ཉི་མའི་རྐང་རྩིས་བྱས་པ་ན། རྐང་པ་ནོར་བུ་ལོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྐང་པའི་ནོར་བུ་ལོན་གྱི་ཁྲ་མ་མཛད་པ་དང་། ཀྣའི་ཁྱིམ་ན་ཉི་མ་ཡོད་པའི་ཚེ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་དང་། ལྷོ་གླིང་ནུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་རྐང་པ་དྲུག་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་དང་ནུབ་གླིང་ཤར་མར་རྐང་པ་བཞི་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཤར་གླིང་ནུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་དང་། ནུབ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་རྐང་པ་གཅིག་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་དང་། བྱང་གླིང་ནུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་རྐང་པ་དྲུག་ནོར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་དང་། ཤར་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་རྐང་པ་བཞི་ནོར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ནུབ་གླིང་ནུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་དང་། ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་རྐང་པ་གཅིག་ནོར་དུ་འགྱུར་བར

བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། [༡༥༨] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞལ་ལུང་མཁན་པོས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེང་སང་གི་དུས་འདི་ན་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྟེ་ཕྱུག་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་འཛིན་ཧོ་ཅོག་རྣམས་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བའི་ཆོ་ག་ཐུན་མིན་འདི་ལ་ཕྱུག་ལེན་མཛད་པར་སྣང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་རིགས་པ་འགོག་པ་དང་། རིགས་པའི་ལམ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཞལ་ལུང་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཞལ་ལུང་གི་དཔྱད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་མཁས་པ་སྔ་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིག་པས་བརྟགས་པ་ན་འང་མི་རིགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་དོར་རོ། །འོ་ན་མཁས་པ་སྔ་མས་ཇི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། ལུགས་འདི་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཀག་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། རྩིས་འགྲོ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གོང་གི་འཕྲོས་ལས།

འོ་ན་ཞལ་ལུ་ངམཁན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་གི་བཤད་པ་ནི་ཧ་ཅང་དཔྱད་པ་ཞིབ་དགས་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བས་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ་གསུངས་པ་ལྟར། མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཟླ་བཞོལ་མཐའ་རུ་བྱུང་བའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ། མགོ་ཟླ་ཕྱི་མའི་ཉེར་དགུའི་ཉིན་རྩིས་བྱས་པ་ན་ཉི་བར་ལ་སྐར་མ་ཉི་ཤུ། ཆུ་ཚོད་བཅུ། ཆུ་སྲང་སོ་བརྒྱད། དབུགས་སྟོང་པ། རེ་བདུན་ཆ་ཉེར་བཞི་འོང་ལ། དེ་ལ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་པས། སྐར་མའི་གནས་ནས་དྲུག ཆུ་ཚོད་ནས་ཞེ་ལྔ་དོར་ནས་ཤར་རྩིས་བྱས་པ་ན། ཆུ་སྲང་བཅུ་གཅིག དབུགས་གསུམ། རེ་བདུན་ཆ་བདུན་ཤར་ཡོངས་ལ་འོང་ལ། དུས་དེའི་ཚེ་ཚངས་ཐིག་པའི་ལྷོ་བགྲོད་ཡིན་པས་ཉི་བར་ལ་ཕྲི་བས་སྐར་མ་ཉི་ཤུ། ཆུ་ཚོད་བཅུ། སྲང་ཉེར་དྲུག དབུགས་གཉིས། རེ་བདུན་ཆ་སོ་བཞི་འོང་ཞིང་། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར། སྐར་མའི་གནས་ནས་ལྔ་དང་། ཆུ་ཚོད་ནས་སོ་གསུམ་དོར་ནས་ཤར་རྩིས་བྱས་པས་ཤར་ཡོངས་ལ་ཆུ་ཚོད་གསུམ། སྲང་སྟོང་པ། དབུགས་གཉིས། རེ་བདུན་ཆ་བཅུ་འོངས་ཏེ། དེ་དུས་དེའི་ཚེ་རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་འདིར་བྱང་བགྲོད་ཡིན་པས། ཉི་བར་ལ་སྦྱིན་པས་སྐར་མ་ཉི་ཤུ། ཆུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ། སྲང་སོ་བརྒྱད། དབུགས་གཉིས། རེ་བདུན་ཆ་སོ་བཞི་འོང་བར་ཞལ་ལུང་མཛད་པ་པོས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཟད་མཚམས་སུ་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མས་སྐར་མ་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟེང་དུ་སླེབ་ནས་ཆུ་ཚོད

བཅུ། ཤྲང་ཉེར་དྲུག་སོང་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཟད་མཚམས་སུ་ཉི་མས་སྐར་མ་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟེང་དུ་སླེབས་ནས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་ཤྲང་སོ་བརྒྱད་སོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་ཚངས་ཐིག་དང་། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིའི་ཀྲུང་ལོངས་གཉིས་པོ་དེ་དུས་དེའི་ཚེ་ཚེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཕྲི། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་བསྟན་པ་ན། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་ཚེས་ཉེར་དགུ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་པ་དང་། ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཚེས་ཉེར་དགུ་དེ་སྔོན་ལ་རྫོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདི་དང་། ཚངས་ཐིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ། ཚེས་ཀྱི་འགོ་རྩོམ་པ་དང་མཇུག་རྫོགས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཟའ་རྣམས་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཀྲུང་ལོངས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མ་ཐ་སྐར་ནས་བྱེད་པ་དང་། དལ་ཀྲུང་དང་བཅས་པའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་དལ་ཀྲུང་ནི། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མ་གཟའ་རང་གང་སྐྱེས་པའི་སྐར་མ་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་ཐོག་མར་སྤྱོད་པས་རང་རང་གི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ན་རང་སྐྱེས་པའི་སྐར་མ་དང་སྐར་མའི་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་ཐ་སྐར་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉི་མ་ཡང་ནབས་སོའི་བཞི་གསུམ་ཤར་མཚམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ན་སྐར་གནས་ནས་དྲུག་དང་། ཆུ་ཚོད་ནས་ཞེ་ལྔ་དོར་བ་འདི་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱེད་ཅག་ནི་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ན། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་སྐར་མ་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་སྤྱོད་པ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་སྐར་མ་ལྔ་དང་ཆུ་ཚོད་སོ་གསུམ་འདོར་བ་དང་། ལྷོ་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་སྐར་མ་བཞི་དང་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་དོར་བ་སོགས་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་ཚུལ་ས་དེ་དང་དེ་ར་ཉི་མའི་བགྲོད་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་དགུན་ཉི་ལྡོག་པའི་སའི་ཆ་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཡོད་པས་ཉི་མ་ལ་ཡང་སྐྱེས་སྐར་མི་གཅིག་པ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཟླ་བཤོལ་མཐའ་རུ་འབྱུང་བའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ། ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་རྩིས་བྱས་པ་ན་ཉི་བར་ལ་སྐར་མ་དྲུག ཆུ་ཚོད་ཞེ་དགུ ཤྲང་ཉེར་གཅིག དབུགས་ལྔ། རེ་བདུན་ཆ་གསུམ་འོང་ལ། དེ་ལ་ཀྲུང་རྩིས་བྱས་པས་ཀྲུང་ལོངས་ཤྲང་བཅུ་གཅིག དབུགས་གསུམ། རེ་བདུན་ཆ་བདུན་འོང་ལ། དེ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་བུ་ལོན་དུ་སོང་བས་ཉི་བར་ལ་ཕྲི་བས་སྐར་མ་དྲུག ཆུ་ཚོད་ཞེ་དགུ ཤྲང་བཅུ། དབུགས་གཅིག རེ་བདུན་ཆ་ང་གསུམ་འོང་ཞིང་། བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས

ཐིག་ཏུ་ནོར་དུ་སོང་བས་སྐར་མ་དྲུག ཆུ་ཚོད་ཞེ་དགུ སྲང་སོ་གསུམ། དབུགས་གསུམ། རེ་བདུན་ཆ་སོ་གསུམ་འོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ན་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་ཟད་མཚམས་ཡན་ལ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་སྐར་མ་དྲུག ཆུ་ཚོད་ཞེ་དགུ སྲང་བཅུ་སོགས་ལས་སྤྱད་མ་ཚར་བ་དང་། བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་སྐར་མ་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་ཞེ་དགུ །སྲང་སོ་གསུམ་སོགས་སྤྱད་ཚར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེས་མཚོན་ནས་བརྗོད་ཚུལ་དུ་མན་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་རྐང་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གཙོ་བོ་ནི་རང་རང་གི་ཀླུང་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དངོས་ནས་རང་འགྲོས་ཀྱི་བགྲོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉི་མའི་རྐང་ལོངས་ཉི་བར་ལ་བྱིན་པའི་ཉི་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་སྐར་མའི་སྟེང་དུ་སླེབ་ནས་ཆུ་ཚོད་སྲང་དབུགས་སོགས་འདི་ཙམ་ཞིག་སོང་ངོ་ཞེས་མི་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཆུ་ཚོད་བསྒྱུར་ནས་མདའ་དང་ཡོན་ཏན་ཟླ་བས་ཆས་ཐོབ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ། བགྲོད་པ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ཉི་མ་ལའང་བྱིན་དང་དོར་སྟེ་གཞན་དུ་དག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། [༣༦༧] ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། [༣༦༨] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།།

རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་ཡི་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག དེ་ཡང་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྐར་མ་ནས་ལྔ་དང་། ཆུ་ཚོད་ནས་དྲུག་དང་སོ་གསུམ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་དེ་དག་མི་རིགས་པ་ཉིད་དེ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགལ་ན། རྒྱུད་ལས། དུས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་རྐང་པ་གསུམ་བཅས་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དབུས་ནས་སྦྱང་བར་བྱ། [༣༦༩] ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ནི། གཟའ་རྣམས་རང་རང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་སྐར་མ་དང་དབྱུག་གུ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མ་ལུག་དང་སྐར་མའི་ཐོག་མ་ཐ་སྐར་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཟའ་རྣམས་རང་རང་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྐང་ལོངས་རྫོགས་པའི་དང་པོ་ནི་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མ་ཐ་སྐར་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་སྐབས་སུ་དྲུག་ཞེ་ལྔས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་དེ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པས་དེས་སྦྱངས་པ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདི་ར་སྐར་མ་ལག་གི་སྟེང་དུ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པས་དེས་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པར་རིགས་པར་བགྲོད་པས་ཉི་མ་དག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པ་བདེན་ཡང་། སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་དང་ཉི་ལྡོག་གཅིག་ཏུ་འགྲིག་པ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས

ཅན་དུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དུས་བུ་རང་རང་གི་ཉི་མ་ལྡོག་པའི་ས་ཆ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལ་སྐྱེས་སྐར་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་སྐར་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་། དུ་མ་མི་འདོད་ན་ནི་ཉི་ལྡོག་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱོང་དགོས་པའི་རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཡང་འགལ་ལ། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་ཀརྐ་ཊ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉི་མའི་རྐང་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཀརྐ་ཊར་སྐྱེ་བའི་ཁྱིམ་དུ་འགྱུར་རོ། [270] །ཞེས་དང་ཡེ་ལེའི་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་ལས། ད་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཁྱིམ་གསུངས་པ། ལུག་ཅེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། འདིར་གྲངས་བཞིན་དུ་ལུག་དང་འབྲིག་པ་དང་ཀརྐ་ཊར་ནི་རི་བོང་ཅན་དང་པ་སངས་དང་ཉི་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། [271] །ཞེས་སོགས་གཟའ་སོ་སོའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན་སའི་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་ཏུ། ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བ་ན་སྐར་མ་ནས་དྲུག་དང་། ཆུ་ཚོད་ནས་ཞེ་ལྔ་སྦྱོང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྐར་རྩིས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་སྨྲ་བ་ཀུན་ལ་ཁོ་བོས་ལན་བརྒྱར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཞུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་ལྔའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བ་ལའང་། མིག་དམར་ལ་ཕྱེད་བཅས་དགུ་སྦྱོང་བ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གོང་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་དེའི་ཞེ་འདོད་འགོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལན་ནི། སྤྱིར་ན་ཁོ་བོ་ཞལ་ལུང་གི །ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་འདི་ལ་སྔ་རབས་ཀྱི་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཕྱིས་ཀྱི་པཎ་ཆེན་ནོར་བཟང་པ་སོགས་གང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཙམ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྟུག་པོ་ལས། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། [272] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། མཁས་པ་ཉི་མའི་ཕྲིན་ལས་ལ། །སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་ཡིས། །མཁས་འདོད་བྱ་བར་མི་རིགས་ཀྱང་། །བསམ་པ་དག་པས་སྐྱོན་མེད་སྣམ། [273] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔྱད་པ་ཙུང་ཟད་བྲིས་པ་འདི་ལ་སྡང་སེམས་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་གྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཕན་ཟློལ་རིན་

ཆེན་ལ་བལྟ་ཡི། །འགལ་དུམ་ལ་ནི་སྲུ་ཞིག་དཔྱོད། [༡༧༩] །ཅེས་པ་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆུ་བོ་ཕྲ་མོ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་གང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་འབྱེད་ནུས་པ་དཀའ་ནའང་། འདི་དག་ནི་བློ་གྲོས་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་འཇུག་པའི་གནས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ནི་བསམ་པ་དག་པས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།།

དང་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ན་རིག་པའི་འདབ་གཤོག་སྐྱོང་། །ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལེགས་བཤད་བརྟག་བྱ་དང་བཅས་པ་འོ་ཆུའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་འབྱེད་ནུས་པའི་བློ་གྲོས་དང་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ནོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བདུན་པ་བྱེད་པ་ལ་ལོའི་འཕོ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བདུན་པས་བྱེད་པ་ལ་ལོའི་འཕོ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོ་འཕོ་བཤད་པ་དང་། ཟླ་འཕོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་ལྟར་རགས་རྩིས་ཀྱི་ལོ་འཕོ་དང་། འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་ལོ་འཕོ་བཤད་པའོ།།

རགས་རྩིས་ཀྱི་ལོ་འཕོ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོར་རབ་བྱུང་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྩི་བཞིན་པ་ཡན་ལ་འདས་པའི་ལོ་བསྲེས་ལ་མིག་སྔོན་ཏེ་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་རྒྱལ་དགས་ཉུང་ཊུའི་བྱེད་པ་སྤྱངས་པ་ཕྱིན་གྱི་ལོ་སྟེ། དེ་ནི་དག་པའི་ལོ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཀླུ་སྟེ་བརྒྱད་བསྲེ་བ་ནི་ལོ་འཕོ་བའི་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་བསྟུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རེས་གཟའ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་གློ་བུར་དུ་སྦྱིན་པ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་ལས་ཉུང་བ་ལ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྲེས་པའི་ལོའི་ཚོགས་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གནས་སྟེང་མ་མཁའ་མཁའ་ཆུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱས་བསྒྱུར་བ་ནི། ལོ་འཕོའི་ལོ་རེའི་ངེས་པ་ལ་གཟའ་གཅིག ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། སྲང་སོ་གཅིག་དབུགས་གཅིག དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ཡིན་པས། ལོ་ཚོགས་གནས་ལྟར་བཞག་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་སྟེང་དུ་དྲིལ་བ་ལ་གཟའ་གནས་བདུན་གྱིས་དོར་ཡང་རྟོགས་མོད་ཀྱི། བྱེད་པ་སླ་བའི་དོན་དུ་གཟའ་གཅིག ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་གྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བས་གཟའ་གནས་སུ་སུམ་བརྒྱ་གོ་དགུ་འོང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལོ་ཚོགས་སུམ་བརྒྱ་གོ་དགུས་བསྒྱུར་ལ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་གྱིས་དབྱེ་བར་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐིག་ལེ་གཉིས་གྲལ་མཐར་བསྒྲིགས་པས་ལག་ལེན་ལ་བཞི་བསྒྱུར་དུ་བྱས་པས་བྱེད་ལས་ཉུང་ཞིང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། སུམ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ལ་ལོ་གཅིག་བསྣན་ཏེ། སྒྱུར་བྱེད་བཞི་བརྒྱར་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལྷག་པོ་གཅིག་པོ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱས་བསྒྱུར་བའི་ཚོགས་ལ་གནས་འོག་མའི་ལོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྲི་བས་དོན་ལ་སུམ་བརྒྱ་གོ་དགུས་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་དེ་ལ་རི་ཟླ་མེ་སྟེ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་གྱིས་ཕབ་པའི་ནོར་ནི་གཟའ་གནས་དང་དེའི་ཡང་ལྷག་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མཁའ་རོ་དང་། མཁའ་རོ་དང་། རོ་དང་། རི་ཟླ་མེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོ་སོར་རི་ཟླ་མེས་ཕྱེ་བའི་ཐོབ་ནོར་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་གའོ། །དེའི་

གཟའི་གནས་སུ་མིག་སྟེ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་དུ་ཐིག་ལེ་ཡོན་ཏན་ཏེ་སུམ་ཅུ་སྟེར་བ་ནི། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེར་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལོ་འཕོ་ལ་ཉུང་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་གདོན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། ལོ་འཕོ་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་ཁྱད་ཆུ་སྲང་ཞེ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེར་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པས། གཟའ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ་བརྒྱད་ཙམ་འབྱུང་བ་ལས་བྱེད་པའི་ལག་རྩིས་གྱུང་སྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པོ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ཏེ་འདིར་མིག་དང་སུམ་ཅུར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིན་པར་བྱས་ལ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་གོང་དུ་དྲིལ་བའི་སྟེང་མ་གཟའི་གནས་ནས་བདུན་གྱིས་བཅད་ནོར་དོར་བའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱེད་པའི་ལོའི་རེས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀུང་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས། དག་པའི་ལོ་ལ་ཀླུ་བསྲེས། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བ་དག་ལ་ལོའི་འཕོ་བའོ།[༡༧༥] །ཞེས་པའི་བར་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱེད་ལོའི་ཚོ་གའོ།།

ད་ནི་ལོ་འཕོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱད་སྦྱིན་ཏེ་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་རེས་གཟའ་དང་ཇི་ལྟར་སྒྲིག་སྙམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ནག་པ་དེའི་ཉེར་དྲུག་ལ་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པས་དེའི་དུས་ཀྱི་རེས་གཟའ་དང་སྒྲིག་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མེ་ཁྱིའི་མཐར་ཤར་བའི་རྩིས་འགོའི་གྲུབ་མཐའི་རྩི་འཕྲོ་རྣམ་དག་གི་གཟའ་ཉི་གཉིས་ལ་ཉི་ཤུ་དྲུག་གི་རྟག་ལོངས་བསྟན་པའི་གཟའ་རྐང་བྲལ་ལ་གཟའ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་ཉེར་དྲུག ཆུ་སྲང་བཅུ་དགུ་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་དང་། ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་འཕོ་བའི་རེས་པ་ལ། གཟའ་གསུམ། ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་དགུ་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེར་གཅིག་གི་ལོ་འཕོའི་ཉུང་ཆ་མིག་སུམ་ཅུ་བསྣན་པས། གཟའ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་སོ་བཞི་སོགས་འཆར་བ་གཉིས་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ལོ་འཕོ་མ་རེས་པ་མ་གཏོགས་འགྲིག་ལ། ཉི་བར་དེ་ལ་རྐང་རྩིས་བྱས་པས་སྐར་མ་སྟོང་པ། ཆུ་ཚོད་གཅིག སྲང་སོ་གཅིག་འོང་སྟེ། དེ་བས་ན་ཉེར་དྲུག་ལ་ཉི་མ་ལུག་གི་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་སྐབས་འདིར་ལོ་འཕོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་དུ་བྱས་ནས། ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཟའ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་དང་། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་སོགས་སུ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འདིའི་གཙོ་བོ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རེས་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་ཉི་ཚེས་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལོ་འཕོའི་རེས་པ་ནི་ཟླ་བའི་ཆ་ལ་འཆར་བའི་ཉི་མའི་ཚེས་ལོངས་ལ་ལྟོས་ནས་ལོ་འཕོར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བ་དག་ལ་ལོའི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་པའོ།[༡༧༦] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲིག་ན། བྱེད་པའི་ཉི་མའི་ཚེས་ལོངས་ལ། ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་གཅིག དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་བཅུ་བག་མེད་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། བཅུ་ཡིན་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་གནས་རྣམས་མདའ་ནོར་དབང་པོས་བསྒྱུར་ཏེ་ཆུ་ཚོད་སར་དྲིལ་བས་ཆུ་མདའ་དབང་མིག་འོང་བ་བགོད་བྱེད་ཡིན་པས། དེས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་རིམ་པར་ཕྱེ་བས་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་ཚེས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག ཆུ་ཚོད་གསུམ། སྲང་ང་གསུམ། དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་བཅུ་གཅིག དེའི་བཅུ་ཆ་དགུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་བཅུ་ཆའི་བར་བསིལ་བ་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་ལ་རི་མཁའ་རི་དང་ཆུ་རོས་དྲིལ་བའི་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་ཕྲི་བའི་ཚོགས་རྣམས། བཅུ་དང་འདོད་པ་དང་རོ་ལ་སོགས་པས་སྟེང་དུ་དྲིལ་བས། བྱེད་པས་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། སྲང་སོ་གཉིས། དབུགས་གཅིག འདོད་ཆ་བཞི། དེའི་བཅུ་ཆ་ལྔར་ཉེ་བ་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེ་དང་ལོ་འཁོའི་གཟའ་ཁ་གཙང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་དུ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར། སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། སྲང་སོ་གཅིག དབུགས་གཅིག དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་བར་ཁྱད་ལ། དབུགས་ལྔ་ཙམ་ལས་མེད་པས་དེ་ཙམ་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཆེར་མེད་དོ།།

ཇི་ལྟར་ན་དབུགས་ལྔ་པོ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་བསགས་པས་ཆུ་ཚོད་དུ་ལོངས་པ་ལ་ད་དུང་ཆུ་སྲང་བཅུ་ཙམ་དགོས་ལ། དེ་ནས་ཉེས་པའི་ཆ་རྣམས་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་འདོར་དགོས་པའི་ཉེས་པའི་ཆ་ནི། གྲུབ་མཐའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་བཅུ་དྲུག སྲང་བཅུ་བཞི། དབུགས་གཅིག་སོགས་ལ། ལོ་འཁོའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། སྲང་སོ་གཅིག དབུགས་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་སྦྱངས་པས་ལྷག་ཆུ་སྲང་ཞེ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་ལོ་རེ་བཞིན་ལོ་འཁོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པས། གཟའ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ་བརྒྱད་དུ་ལོངས་ཤིང་བར་ཁྱད་དེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་ཞེ་གསུམ་རེ་ལོངས་པས་དེ་དག་ངེས་པས་སྲོ་བའི་ཚེ་སྐྱོན་འདོན་གྱི་ཁུངས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ལོ་འཁོའི་གཟའ་ཁ་གཙང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་དུ་བྱས་ནས་ལོ་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་གཟའ་འཁོར་ཞུད་པ་ལ་གཟའ་གཅིག ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་སོགས་སུ་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་སྐྱོན་འདོན་གྱི་ཁུངས་ཀྱི་སྟོན་འབྲིད་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལེགས་པར་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱེད་པའི་ལོ་འཕོ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་བསྟན་གྱི་ལོ་འཕོ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཡང་གཅིག་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པས་བྱེད་པའི་ལོ་འཕོ་ལ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེའི་བར་དུ་སོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་རྣམས་དོར་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་ལོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་སླ་བའི་ཆེད་དུ་འདས་ལོ་ཞུང་དུར་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་ངེས་པ་གསར་དུ་སྦྱོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོ་རེའི་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ། ལོ་ཕྱི་མར་སྦྱོ་ཚུལ། དྲུག་ཅུ་བསྐོར་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྦྱོ་བར་གདམས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ལུགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འདས་ལོ་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོགས་ནི་དག་པའི་ལོའོ། །དེ་ལ་ཟླ་མཚོ་མིག་སྟེ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་སྟེར་བ་ནི། ལོའི་རྟེས་འཕྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་དང་ལོ་བཀྲུང་ང་བཞི་བསྲེས་པས་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་ལྔ་འབྱུང་ལ། དེ་སྔར་གྱི་བྱེད་པ་སྒྲིག་པའི་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྣན་ནས་རི་ཟླ་མེས་དོར་བའི་ལྷག་མར་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་འོང་བས་དེ་སྦྱིན་པའོ། །གནས་གཉིས་བཞག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་དྲུག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཟའ་གནས་དང་དབུག་གུ་དང་ཆུ་སྲང་སྟེ་གནས་གསུམ་པོར། མེ་སྟེ་གསུམ་དང་། སྐྱོན་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་མཚོ་སྟེ་ཞེ་གཉིས་རིམ་པར་སྟེར་བ་ནི་སྐྱོན་འདོན་གྱི་ཁྱུངས་སུ་སྦྱིན་པ་སྟེ། ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ང་བཞི་ཆུ་སྲང་ཞེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བས་གཟའ་ཐིག ཆུ་ཚོད་ཞེ་བརྒྱད། སྲང་ཞེ་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་ཞུང་ས་ཆ་གཟའ་གཉིས་དང་། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་སྟེང་དུ་བསྣན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་འདོན་ཁྱུངས་ཀྱི་ངེས་སྟེར་བྱས་རྗེས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བའི་ལྷག་མས་ནི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་རགས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་པའི་ལོ་འཕོ་རྣམ་པར་དག་པ་འཆར་རོ།།

གཉིས་པ་ལོ་ཕྱི་མའི་ངེས་པ་སྦྱོ་བའི་མགྲོགས་རྩིས་ནི། གཟུགས་ཚེས་གཟུགས་མེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་སྔ་ལོའི་ལོ་འཕོ་རྣམ་དག་ལ་སྦྱིན་པས་འགྲུབ་བོ།།

གསུམ་པ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྦྱོ་བར་གདམས་པ་ནི། ལོ་འཕོའི་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ངེས་པ་མི་རྟག་པས་ལོ་དྲུག་ཅུའི་མཐར་མཁས་པས་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་འདས་པ་ཡང་ཕྱུད་ནས་ངེས་པ་གསར་དུ་སྦྱོ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ལག་ཏུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ལུགས་བྱ་ཡན་གྱི་ཉེས་པ་དོར་གྲུབ་འདུག་པས་ཆུ་ཕོ་ཁྲི་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་དྲུག་འདས་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་

འགོར་ངེས་པ་སྲོ་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྙམ་ན། ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་ལོ་འཕོའི་ཞུང་ཆ་བསགས་པས་ཆུ་ཚོད་ལྔ་འོང་སྟེ། ལོ་དྲུག་པོ་ཞེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་སྤྱ་མའི་ཆུ་སྲང་ཞེ་གཉིས་བསྣན་ནས་མཁའ་རོས་དྲིལ་བས་ཆུ་ཚོད་ལྔ་ཐོབ་སྟེ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆུ་ཚོད་ལྔ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ངེས་པ་གསར་དུ་མ་སྲོས་ཀྱང་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་སྲོ་ན། ཆུ་ཚོད་ལྔ་པོ་སྤྱ་མའི་ངེས་པ་ལ་བསྣན་པས། གཟའ་གསུམ་དང་། ཆུ་ཚོད་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་སྔོན་འདོན་གྱི་ཁྱུངས་དང་། །ལོའི་འཕྲོ་སྤྱ་མའི་སྟེང་དུ་ཡང་ལོ་དྲུག་བསྣན་པས། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་འབྱུང་སྟེ་ལོའི་འཕྲོའོ། །དེ་ནས་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་བཅུ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ངེས་པ་སྲོ་བའི་ཚེ། ལོའི་འཕྲོ་ལ། སུམ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་སྔོན་འདོན་གྱི་ཁྱུངས་སུ། གཟའ་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྲོ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཟླ་འཕོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཟླ་འཕོ་ལའང་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཟླ་བའི་འཕོ་བ་བཤད།(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱེད་པ་ལོ་འཕོའི་གཟའ་གནས་དང་། དབྱུག་གུ་གཉིས་པོ་གནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཀོད་པ་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཟར་གཅིག་དང་དབྱུག་གུར་རི་འབྱུང་སྟེ་ང་བདུན་བསྣན་པ་དེ་ནི་ལུག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་གཟའ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་རི་མོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བཞི་དང་ང་གསུམ་གླང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ཁྱིམ་སོ་སོའི་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་སྦྱིན་སྟེར་རྣམས་སྦྱིན་ལ། ཡོངས་ན་མཁའ་རོའི་ནོར་སྟེང་མར་བསྲེ་ཞིང་། དེ་ལ་རིས་དོར་བའི་ལྷག་མས་ནི་ཁྱིམ་རྣམས་སོ་སོར་སླེབ་མཚམས་ཀྱི་གཟའ་རྣམས་རགས་པ་རྟོགས་པའི་མན་ངག་གོ།

ད་ནི་ཟླ་འཕོའི་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུག་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པའི་རེས་གཟའ་དང་སྦྲིག་པའི་ཕྱིར་ལོ་འཕོའི་སྟེང་དུ་གཅིག་དང་ང་བདུན་སྦྱིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འང་རེས་གཟའ་དང་སྦྲིག་པའི་གནད་གང་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྩིས་འགོའི་གྲུབ་མཐའི་རི་མོར་ནག་པའི་ཉེར་དྲུག་ལ་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པའི་རེས་གཟའ་དང་འགྲིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་ལེའུ་བཞི་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཟླ་བཤོལ་སྤྱ་སྔར་ཏེ་རྩིས་འཕྲོ་རྣམས་ལ་སྟོན་འབྲིད་ཅི་རིགས་པ་བགྱིས་པའི་རྒྱུད་དོན་བསྟན་གྱིས་རྩིས་འཕྲོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། དཔོ་ཟླ་ཕྱི་མའི་ཉེར་བརྒྱད་ལ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པའི་རི་མོ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས

བསྟན་གྱི་གཟའ་ཉིའི་རྩིས་འཁྲོའི་སྟེང་ནས་ཞག་གཉིས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ཕྲི་བས། གཟའ་སྟོང་པ། ཆུ་ཚོད་སོ་གཅིག ཤྲང་ང་གསུམ་ཙམ་དང་། ཉི་སྐར་ལ་ཉེར་དྲུག ཆུ་ཚོད་ཞེ་དགུ ཤྲང་བཅུ་དྲུག་རྣམས་འཆར་ལ། དེ་ལ་ཉི་དག་བསྒྲུབས་པས་སྐར་དབྱུག་སྟོང་པ་དང་ཤྲང་བཅུ་གཅིག་ཙམ་འཆར་རོ། །དེ་ནས་ལྷ་བསྡུས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལོ་འཕོ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་མིག་སུམ་ཅུ་བསྟན་པའི་ལོ་འཕོའི་ངེས་པ། གཟའ་ལྔ་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ་བཞིའི་སྟེང་དུ་དམིགས་བསལ་ཉ་ཁྲིམ་དུ་འཇུག་པའི་ལོངས་སྤྱོད། གཅིག་དང་། ང་བདུན་བསྟན་པས། གཟའ་སྟོང་པ་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ་གཅིག་འཆར་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱི་རེས་གཟའ་དང་འགྲིག་གོ །དེས་ན་སྔར་ལེའུ་བཞི་པར་བཤད་པ་ལྟར་གཟའ་ཉི་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཡོངས་རྫོགས་མི་འདོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལྷ་བསྡུས་དང་ལོ་འཕོ་སྔ་མཉམ་དུ་སྒྲིག་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་འཕོ་དང་ལུག་ཁྲིམ་དུ་སླེབ་པའི་གཟའ་ཚེས་རགས་པ་འགྲིག་ནའང་། ཉི་མའི་ཉེས་པ་མ་བཏོན་པ་དེའི་དབང་ལས་བྱེད་པའི་རི་མོའི་ལོ་འཕོ་དང་། ལུག་ཁྲིམ་དུ་སླེབ་པའི་རེས་གཟའ་མ་འགྲིག་པ་སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཉ་ཁྲིམ་གྱི་ཞག་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རགས་པ། གཟའ་གཅིག་དང་། ཆུ་ཚོད་ང་བདུན་ལོ་འཕོ་ལ་བསྟན་པས་ཉ་སྤྲངས་ནས་ལུག་ཁྲིམ་དུ་ཐོག་མར་སླེབས་པའི་རི་མོ་འཆར་ཏེ། ཨ་ཧྲ་ཡས། གཅིག་དང་ང་བདུན་སྦྱིན་པས་ཉི་མ་ཉ་སྤྲངས་ནས་ལུག་གི་ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། [༡༧༧] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིམ་གྱི་རྟག་ལོངས་གཟའ་སུམ་ཅུ། ཆུ་ཚོད་ཉེར་བཞི། ཆུ་ཤྲང་ཉི་ཤུ་རྣམས་ལ་ཁྲིམ་ཟླ་མ་ཟླ་མའི་ཀླད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དབྱེ་བསྟན་བྱས་པ་དེ་ཟླ་མ་ཟླ་མའི་སྔོན་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱིན་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྔོན་བྱེད་འཆར་རོ། །དཔེར་ན་ཁྲིམ་གྱི་རྟག་ལོངས་དེའི་སྟེང་དུ། ཀླད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སོ་གཅིག་དང་ཤྲང་བཞི་བཅུ་བསྟན་པས་གཟའ་སུམ་ཅུ། ཆུ་ཚོད་ང་དྲུག་ལུག་ཁྲིམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཟླ་མའི་རྒྱུན་གཟའ་གཅིག་དང་། ཆུ་ཚོད་ང་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྟན་པས། གཟའ་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་ང་གསུམ་འོང་། དེ་ལོའི་ངེས་པ་ལ་བསྟན་པས་ཀྱང་ཁྲིམ་དུ་སླེབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལས། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཀླད་ལོངས་ནི། ཆུ་ཚོད་ང་དགུ །ཤྲང་བཞི་བཅུས་འཁྲིག་པར་སླེབ། ཆུ་ཚོད་དོན་གཅིག་ཤྲང་བཞི་བཅུས་ཀརྐ་ཊར། ཆུ་ཚོད་རེ་བཞི། ཤྲང་བཞི་བཅུས་སེང་གེར། ཆུ་ཚོད་སོ་བདུན། ཤྲང་བཞི་བཅུས་བུ་མོར། ཆུ་ཚོད་གཉིས། ཤྲང་བཞི་བཅུས་ཤྲང་ཁྲིམ་དུ་སླེབ་པ་དང་། ཀླད་ལོངས་དེ་ཡན་ཆད་རྟག་ལོངས་ལ་བསྟན་ཏེ་སྔོན་བྱེད་ཟླ་མའི་སྟེང་དུ་སྦྱིན་པས་ཕྱི་མ་འཆར་རོ། །ཡང་ཆུ་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་དང་། ཤྲང་ཉི་ཤུས་རྟག་ལོངས་ལ་ཕྲི་བས་སྡིག་པར། དེ་བཞིན་དུ། ཆུ་ཚོད་ང་ལྔ་དང་། ཤྲང་ཉི་ཤུས་གཞུར། ཆུ་ཚོད་རེ་གསུམ། ཤྲང་ཉི་ཤུས་ཆུ་སྲིན་དུ། ཆུ་ཚོད་ང་བདུན། ཤྲང་ཉི་ཤུས་བུམ་པར། ཆུ་ཚོད་སོ་དྲུག་ཤྲང་ཉི་ཤུས་ཉ་ཁྲིམ་དུ

སླེབ་པ་སྟེ། ཀྱང་ལོངས་དེ་རྣམས་ནི་རྟག་ལོངས་ལ་ཕྲི་སྟེ། སྔོན་བྱེད་ཟླ་མའི་སྟེང་དུ་བསྣན་པས་ཕྱི་མ་འཆར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྔོན་བྱེད་རྣམས་ལོ་འཕོའི་ངེས་པ་ལ་བསྣན་པས་ཁྱིམ་སོ་སོར་སླེབ་པའི་རི་མོ་འཆར་རོ།།

འོན་འདིར་ཁྱིམ་རེའི་རྟག་ལོངས་ལ་གཟའ་སུམ་ཅུ། ཆུ་ཚོད་ཉེར་བཞི། ཆུ་སྲང་ཉི་ཤུ་རེ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚེས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ། ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཞག་གནས་ལོངས་སྤྱོད་རགས་པ་ང་དགུས་བསྒྱུར་ལ། ཆུ་ཚོད་བཅུག་ནས་དྲུག་ཅུས་ཕུད་པས་ལོ་གཅིག་ལ་གཟའ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་ང་གཉིས་འོང་ཞིང་། ཁྱིམ་རེའི་རྟག་ལོངས་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་འཕོའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདིའི་གཟའ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་ལྷག་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དང་ཉེར་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་རེ་དང་། ཆུ་སྲང་ང་བདུན་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཟླ་འཕོ་མ་དག་པ་སྟེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་ཉི་མའི་ངེས་པ་ལ་ཕྲུང་ཟད་མང་བས་དེའི་གཉེན་པོར་དགོངས་སོ། །འདིར་ཉ་ཁྱིམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རྟག་ལོངས་ལས་ཀྱང་པའི་ཆུ་ཚོད་ཉེར་བདུན་དང་། ཆུ་སྲང་ཉི་ཤུ་ཕྲི་བ་དེ་ཉིད་ཉ་ཁྱིམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རིགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུག་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཀྱང་ལོངས་བསྡོམས་པས་སྟ་ཀྱང་ཕྱི་ཀྱང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་པའི་ནོར་བུ་ལོན་མ་འགྲིག་ཀྱང་། ཁྱིམ་དྲུག་དྲུག་བསྡོམས་པས་གཟའ་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་རེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་བུ་ལོན་དང་། ལྷོ་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ནོར་དུ་འགྱུར་བའི་ནོར་བུ་ལོན་ཙམ་འགྲིག་པས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། བྱེད་པའི་ལོ་འཕོ་དང་ཟླ་འཕོ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

སྐབས་བརྒྱད་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ངེས་པ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བརྒྱད་པས་སྒྲ་གཅན་གྱི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་། ཉིན་རེའི་དང་། ཟླ་བའི་སྒྲ་གཅན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། ཕྱེད་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲ་གཅན་གང་རུང་ཞིག་རྩི་འདོད་པའི་བློ་བོས། བློ་ངན་འདས་ལོར་བྱས་པའི་ཕྱེད་གྲུབ་གང་བྱེད་དེའི་ཟླ་བ་དག་པར་འབྱུང་འདོད་དེ་ཚིག་བརྒྱ་སོ་ལྔ་བསྲེ་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ།། དེ་ཉིད་མིག་གིས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པའི་ཕུང་པོར་བྱས་པའོ། །ཉའི་སྒྲ་གཅན་རྩི་ན་གཟུགས་དང་སྟོང་ལ་མིག་གིས་བརྒྱན་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྲེས་པའོ། །དེ་ལ་མཁའ་དུས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བགོ་བ་ནི་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དེ་ཙམ་ན་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་གྲངས་ཡིན་པས་དོར་ཏེ། ལྷག་མ་སྐར་མ་སྟེ་ཉེར་བདུན་དང་མཁའ་རོ་དང་། མཁའ་རོ་དང་། དུས་དང་། མེ་མིག་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྒྱུར་བ་ལ་མཁའ་དུས་རྒྱ་མཚོས་རིམ་པར་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བརྩེགས་པ་ནི། སྒྲ་གཅན་གྱི་གདོང་མཇུག་གི་གཞིར་གྱུར་པས་རྩ་བའམ། དལ་ལོངས་ཀྱི་དོད་ཡིན་པས་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་གཅན་གདོང་ནམ་གྲུ་ནས་གཡས་སུ་བསྐོར་བའི་སྐར་མ་གང་གི་སྟེང་ན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། གདོང་གི་སྐར་མ་དེ་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་རྒྱུ་སྐར་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་ཕྱིན་པ་ན་དུས་མེ་ཡོད་པའང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྲལ་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ལས། མུན་ཅན་འདས་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གང་རྩིའི་ཚེས་དེ་རྫོགས་པ་ཡན་ལ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་སྤྱོད་ཟིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།།

རྩ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གང་ཤར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ་སྤྱོངས་པའི་ལྷག་མས་ནི་སྒྲ་གཅན་གདོང་ཐ་སྐར་ནས་གཡོན་བསྐོར་དུ་སྐར་མ་གང་གི་སྟེང་ན་ཡོད་ཤེས་པའི་ཆེད་དེ། སྒྲ་གཅན་ནི་ཁྱིམ་གྱི་རླུང་འགྲོས་བཞིན་དུ་རི་རབ་ལ་གཡས་བསྐོར་དུ་རྒྱུ་བས་སོ། །གདོང་གི་རི་མོ་དེ་ལ་རྒྱུ་སྐར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་དེ་སྐར་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་བསྲེས་པ་ནི་སྒྲ་གཅན་གྱི་མཇུག་མའི་དུས་མེ་ཐ་སྐར་ནས་གཡོན་བསྐོར་ཀྱིས་སྐར་མ་གང་གི་སྟེང་ན་ཡོད་ཤེས་པའི་ཆེད་དེ། སྒྲ་གཅན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་ལོའི་ཕྱེད་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གདོང་མཇུག་གི་སྐར་མ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་རྒྱུ་སྐར་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་སྟེ་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་རེའི་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉིན་རེའི་སྒྲ་གཅན་ནི། ཟླ་བ་དག་པར་འབྱུང་འདོད་བསྲེས་པའི་ཚོགས་མཁའ་མེ་སྟེ་སུམ

ཅུས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཚེས་ཟླ་ཉིད་ཚེས་ཞག་གི་ཕྱུང་པོར་གསིལ་བའི་དོན་ནོ། །གང་རྩིའི་ཚེས་གྲངས་བསྲེ་བ་ནི་ཟླ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་ཇི་ཙམ་སོང་བའི་ཞག་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྲ་གཅན་ཞག་གི་འཁོར་ལོ་མཁའ་མཁའ་བུ་ག་རོ་སྟེ་དྲུ་ག་སྟོང་དགུ་བརྒྱས་འཁོར་ལོ་ལོངས་པའི་གྲངས་དོར་བའི་ལྷག་མ་འཁོར་ལོ་དང་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་སོགས་རྩ་བ་དང་། དེ་ལ་གདོང་མཇུག་གི་ཚ་ག་རྣམས་གོང་བཞིན་བྱས་པས་སྐྲ་གཅན་གདོང་མཇུག་གིས་ཚེས་ཞག་གི་གྲངས་རེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པ་ལས་གང་ལ་འཕོས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཟླ་བའི་རི་མོ་བྱ་བར་འདོད་ན། ཟླ་བ་དག་པར་འབྱུང་འདོད་བསྲེས་པའི་ཚོགས་ལ་སྐྲ་གཅན་གྱི་ཚེས་ཟླའི་འཁོར་ལོ་མཁའ་མེ་ལག་པ་སྟེ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྡོར་བའི་ལྷག་མ་སྐར་མས་བསྒྱུར་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བགོ་བ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས་པས་ཟླ་བ་རེ་བཞིན་ཡུ་ལ་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་སྐྲ་གཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཞག་ཟླ་བའི་ངེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབྱི་བསྟན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་འཕོ་བའི་མགྱོགས་རྩིས་ནི། དབུག་གུར་མེ་དང་སྲང་གཟུགས་མེ། །དབུགས་སུ་བསེ་རུ་ཉེར་གསུམ་ཆར། །ཞག་པ་ཟླ་བ་བུལ་བར་སྦྱིན། །གདོང་མཇུག་གཉིས་ལ་ཕྲི་བ་ཡིས། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་སྐྲ་གཅན་འཕོ། །རྒྱུ་སྲང་མཚོ་གཟུགས་ཉི་མའི་ཆ། །རྩ་བར་སྦྱིན་ཞིང་གདོང་མཇུག་ལ། །ཕྲི་བས་ཉིན་རེའི་སྐྲ་གཅན་འཕོ། །དབུག་རི་སྲང་མིག་དབུགས་ཡོན་ཏན། །ཚེས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བུལ་བར་བསྟན། །གདོང་མཇུག་གཉིས་ལ་སྦྲངས་པ་ཡིས། །ཟླ་རེའི་སྐྲ་གཅན་འཕོ་བར་འགྱུར།[༡༧༥]།ཞེས་སྨྲས་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱོས་ཤིག རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། སྐྲ་གཅན་གྱི་ངེས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་དགུ་པ་ཉིན་ཞག་ལ་སྦྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྔ་བཤད་པ།

༄ དེ་ནི་སྐབས་དགུ་པས་ཉིན་ཞག་ལ་སྦྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྔ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཉི་བར་གྱི་རི་མོའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ཞག་བཙལ་བ་དང་། སོ་སོའི་ངེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བས་མཇུག་བསྡུ་བའོ།།

སྤྱི་ཞག་བཙལ་བ།

དང་པོ་ནི། ཟླ་རྣ་འདས་ལོ་ཉི་མས་བསྒྱུར།[༡༧༨] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཟླ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཚོ་ག་སྔེ་སྔར་གྲུབ་མཐའི་ལྔ་བསྡུས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་ཟླ་དག་དེ་ཉིད་མཁའ་མེ་སྟེ་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་བ་ལ་གང་རྩེའི་ཚེས་གྲངས་བསྲེས་པས་ནི་རྩི་བཞིན་པ་ཡན་གྱི་ཚེས་ཞག་གི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཚེས་ཞག་གི་ཚོགས་དེ་ལས་ཉིན་ཞག་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་བར་པ་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྔ་དང་འོག་མར་གཟུགས་ཉི་སྟེ་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གིས་བརྒྱུན་པར་བྱས་པ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ།། གནས་འོག་མར་རི་མཁའ་རི་སྟེ་བདུན་བརྒྱ་བདུན་གྱིས་བགོས་ནོར་དབུས་ཀྱི་ཕྱུང་པོར་བསྲེ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་རྒྱུ་རོ་སྟེ་རེ་བཞིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་དེས་གནས་སྟེང་མར་འབྲིད་པ་ནི། ཚེས་ཞག་གི་གྲངས་ལས་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་ཞུང་བའི་བར་ཁྱད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རེ་བཞི་ཆ་གཅིག་དང་དེ་ཡང་རི་མཁའ་རིར་བསྡུབས་པའི་ཆ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་ལ། དེའི་དབང་གིས། ཚེས་ཞག་རེ་བཞིན་ཉིན་ཞག་རེ་གསུམ་དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རི་མཁའ་རིའི་ཆ་གཅིག་གིས་ཆད་པ་ཞིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་མར་ཕྲི་བའི་ལྷག་མའི་ཚོགས་དེ་ལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་མི་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐབས་འགར་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་རེས་གཟའི་རི་མོ་ལ་འཆར་བ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་ཚེས་སྟ་མའི་དེ་ཉིད་དུ་བསྟད་པའི་འདབ་པ་སྲིད་པས་དེའི་ཚེ་མི་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞག་སྔ་ཕྱི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་ཞག་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གཟའ་ལྷག་པོ་གང་ལ་ཤར་བའི་ཉིན་ཞག་ལྷག་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་དམན་པ་སྟེ་བོར་ནས་དེའི་འོག་གི་ཚེས་དེ་བྱིན་པར་བྱས་ནས་རྩིས་པས་འཁྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཚོ་ག་དེས་ནི་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་གཟའ་ལྔ་སྤྱིའི་ཉིན་ཞག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཚེས་ཞག་རེ་བཞིན་ཉིན་ཞག་རེ་གསུམ་བག་མེད་རེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་མི་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་འདོར་མཚམས་གང་ཞེ་ན། དེ་གནད་གཅིག་པར་རི་མོས་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ། ངེས་པ་སྟོངས་ནས་ཟླ

བ་གཉིས་དང་། ཞག་གཉིས་འདས་པ་སྟོན་ཟླའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཞག་བཟོ་བའི་ཚེ། རྩི་བཞིན་པ་ཡན་གྱི་ཞག་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་གནས་གསུམ་དུ་བྲིས་པའི་འོག་མ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་མ་ཐོབ་པས་དེའི་ཚེ་གསལ་ཞག་ཀྱང་རེ་གསུམ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཚེས་བཞིའི་རྩིས་བྱེད་པ་ན་ཚེས་ཞག་རེ་བཞི་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པས་འོག་མར་རི་མཁའ་རེས་ཐོབ་ཀྱང་། བར་མར་རེ་བཞིས་རྐྱེད་པའི་ནོར་གཅིག་གིས་སྐྱེང་ནས་དམན་པས་དེ་ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཞག་ཀྱང་རེ་གསུམ་ཉིད་དུ་འཆར་རོ། དེའི་ཚེ་དེ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་སྟེ། གོང་དུ་ཚེས་གསུམ་དང་སྦྱར་ཏེ་བརྩིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་གཟའ་ལྷག་པོ་གང་ལ་བྱུང་བའི་ཚེས་བཞི་དང་ཉིན་ཞག་སྦྱར་བའི་རྩི་བ་བོར་ནས་ཚེས་ལྔའི་རྩིས་བྱས་པ་ན་བར་མའི་ཐོབ་ནོར་གཅིག་གིས་སྐྱེང་ནས་ཕྲི་བས་གསལ་ཞག་རེ་བཞི་འཆར་ཏེ་འདབ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ནི་རིམ་ཅན་དུ་རྩི་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། གློ་བུར་དུ་རྩི་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཚེས་གང་གི་སྤྱི་ཞག་གི་རྩིས་བྱས་པ་ན་གནས་བར་པ་རེ་བཞི་ཆ་ལ་ལྷག་མ་མེད་པ་དེ་དོར་བས་ཕལ་ཆེར་དགོས་པ་འགྲུབ་ཅེས་གསུང་ངོ་། །འདི་ནི་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་སྟེ། རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་གཟའ་ལྷག་པས་གསལ་བའི་དོན་དུ་གཟའ་གཅིག་དམན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། [༢༥༠] །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དབྱིངས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གསལ་ཞག་རེས་གཟའ་དང་བསྟུན་ནས་མ་འགྲིག་ན་སྟོན་འབྲིད་བྱེད་པ་དང་། མཁས་པ་ལ་ལ་དག་རེ་བཞི་ཆའི་ལྷག་མར་བྱེད་པས་ལྷག་ན་སྐྱེང་ནས་གཅིག་ཕབ་སྟེ་བར་འོག་གི་ལྷག་གིས་སྦྱངས་པས་གསལ་ཞག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་སོགས་སུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་དོར་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སོ་སོའི་ངེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ། དལ་རྐང་ལ་བརྟེན་ནས་དལ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། མྱུར་རྐང་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུར་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྙོམས་ཞག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དངོས་སོ།།

དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཞག་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་གཟའ་ལྔ་སོ་སོའི་ཉིན་ཞག་ནི། བཀྲ་ཤིས་དོན་དུ་སྤྱི་ཞག་ལ། །ལག་མིག་རྩ་མོ་ཅན་གྱིས་བཅུན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློཀ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། ཚོ་ག་རྣམ་པར་དག་པའི་སློ་ནས་བསྒྲུབས་པའི་སྤྱིའི་གསལ་ཞག་གི་ཚོགས་ལ་ལག་མིག་རྩ་མོ་ཅན་སོགས་བསྒྲེ་

བ་ནི་གཟའ་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ལོངས་པའི་རྩིས་འཕྲོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཞི་གཟའ་གཉིས་ལ་གསལ་ཞག་བརྒྱ་དང་བཅུས་བསྒྱུར་ནས་སྟེར་བ་ནི། བགོད་བྱེད་རྐང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ཆར་གསིལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་སྙེད་མཚུངས་པའི་ཆེད་དོ། །རྩིས་འཕྲོ་བསྲེས་པའི་ཚོགས་དེ་ལ་གཟའ་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོ་བར་བྱའོ། །སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། བཀྲ་ཤིས་ལ་ནི་རི་ཀླུ་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། འདིའི་ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཆའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པས་ཉིན་ཞག་རང་སྐྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཟའ་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་རྩིས་འཕྲོ་བཟུང་བ་ཕྱིན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་གྲངས་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་སོ་སོའི་སྙོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཟའ་རང་རང་གི་སྙོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་དེ་རྣམས་སྐར་མ་ཉེར་བདུན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ། རི་ཀླུ་རོ་ལ་སོགས་ཏེ་གཟའ་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་སྐར་མའི་གནས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་དེའི་ལྷག་མ་མཁའ་རོ་དང་། །མཁའ་རོ་དང་། དུས་དང་། གཟའ་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་སོ་སོས་བསྒྱུར་བར་བྱས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོས་པའི་སྙེད་པ་ནི། དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་ཞག་དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་དལ་བ་བར་པ་དང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་ཞག་དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གཟའ་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི། མིག་དམར་ཕུག་མིག་ལག་པའི་ཆ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། ལྷག་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སུམ་ཆ་དང་། བཅུ་གཉིས་ཆ་དང་། སུམ་ཆ་དང་། གཉིས་ཆ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྙོས་ཞག་སྐར་མས་བསྒྱུར་ནས་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྙོས་ཞག་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཞག་རེའི་སྟེང་ན་རང་རང་གི་ཉིན་ཞག་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་རེ་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དེ། འདི་ལྟར་སྙོས་ཞག་གཅིག་ཡོད་ན་བསྒྱུར་བགོད་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་ག་དེས་གཟའ་རང་རང་གི་ཉིན་ཞག་གི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་བ་བཞིན་དུ་སྙོས་ཞག་གཉིས་སོགས་ལའང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲག་གསུམ་གྱི་དལ་བར་དང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་བར་པ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་དལ་བར་དང་དྲག་གསུམ་གྱི་རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉིན་ཞག་ཉི་མ་བར་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཐོག་མར་ཚྭ་ཕ་ནི། རྩེ་བཞིན་པའི་ཆོས་གྲངས་མ་བསྲེས་པ་མ་གཏོགས་ཚོ་ག་གཞན་སྔར་བཞིན་བགྲིས་པའི་གསལ་ཞག་གི་ཚོགས་རྣམས་ཉི་ཚྭའི་དོན་དུ། མིག་ཀླུ་མེ་སྐྱོན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི་བགོད་བྱེད་ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མིག་ཀླུ་མེ་སྐྱོན་གྱིས

བསྒྱུར་བ་དང་ཤེད་མཚུངས་པའི་ཚེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་མཚམས་ཀླུ་དང་རོ་ཡིས་ཕྲི་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོ་སྟེ། འདིར་བུག་མེ་འབྱུང་རི་མཁའ་ཐུབ་རོ་རྣམས་སྦྱིན་ཀྱང་དག་མོད་ཀྱི། བྱ་སླ་བའི་ཕྱིར་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྦྱངས་པའི་ལྷག་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ན་ལྷག་གསུར་དོར་བའོ།།

དེ་ལྟར་ཕྲི་ལྷག་ལ་མདའ་མཁའ་མཚོ་ཡིད་རི་མཚམས་ཀྱིས་བགོད་པ་ནི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གནས་རྣམས་མིག་ཀླུ་མེ་སྐྱོན་གྱིས་བསྒྱུར་ལ་རང་རང་འཁོར་ལོས་ཞག་སར་དྲིལ་བས་བགོད་བྱེད་དེ་ཉིད་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བགོས་པའི་རྙེད་ནོར་ནི་འཁོར་ལོ་ལོངས་པའི་གྲངས་ཡིན་པས་དོར་ལ། ལྷག་མའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་མདའ་མཁའ་སོགས་ཉིན་ཞག་གི་ཕུང་པོས་ཐོབ་ནོར་ནི་སྐར་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་མཁའ་རོ་དང་། མཁའ་རོ་དང་། དུས་དང་། བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ། ཉིན་ཞག་གི་ཕུང་པོ་མདའ་མཁའ་མཚོ་ཡིད་རི་མཚམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བརྩེགས་པའི་ཚོགས་ནི་ཉིན་ཞག་ཉི་མའི་རྒྱ་ཚ་གའོ། །དེ་ནས་ཉི་རྒྱ་དེའི་དབུགས་གསུར་མཚོ་དང་། ཤྲང་དུ་དུས་མིག་དང་། དབུགས་སུ་ཐིག་དང་། བུག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་གནས་སུ་དུས་ཚེས་མེ་བུག་རྣམས་ཚེས་བསྒྱུར་སྟེར་རམ། ཡང་ན་དེ་སུམ་ཅུའི་བར་སྤེལ་བའི་ཉིན་ཞག་ཉི་མའི་རྟག་ལོངས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ལས་སྦྱིན་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་དེ་ནི་ཉིན་ཞག་ཉི་བར་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དལ་རྐང་ལ་བརྟེན་ནས་དལ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་དལ་བ་བར་པ་དང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་དལ་བར་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པས་ཉི་མ་བར་པའོ། །དེ་དག་ལས་གང་རྩི་བར་འདོད་པ་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བཀོད་པའི་གནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་སྦྱང་ན། བཀྲ་ཤིས་ཏེ་མིག་དམར་ནི་སེང་གེའི་ཁྱིམ་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་འདས་པ་སྐར་མ་མཆུའི་ཕྱེད་དུ་སྐྱེས་པས་ཐ་སྐར་ནས་དེའི་བར་གྱི་སྐར་མ་དགུ་དང་། མཁའ་མེ་སྟེ་མཆུའི་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་རང་སྐྱེས་པ་ནས་དལ་རྐང་གི་འགོ་རྩོམ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། མི་བདག་སྟེ་སྐར་མ་བཅུ་དྲུག་དང་ཕྱེད་བཅས་ཏེ་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་སྦྱོང་བ་ནི་ཟླ་བའི་བུ་ལྷག་པ་ལ་སྟེ། དེ་སྡིག་པའི་ཁྱིམ་སྐར་མ་ལྷ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་སྐྱེས་པས་སོ། །ཕུར་བུ་ནི་བུ་མོའི་ཁྱིམ་མེ་བཞིའི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པས་ས་མའི་རྒྱུ་སྐར་བཅུ་གཉིས་པོ་སྦྱང་ངོ་། །པ་སངས་ནི་འཕྲིག་པའི་ཁྱིམ་ནབས་སོའི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པས་དེའི་གོང་གི་སྐར་མ་དྲུག་སྦྱང་ངོ་།། སྤེན་པར་སྐར་མ་བཅོ་བརྒྱད་དོར་ཏེ། དེ་གཞུའི་ཁྱིམ་སྟབས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་རང་རང་གི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱང་དུ་མ་ལོང་ན་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྣན་ཏེ། དེ་ལས་སྦྱང་ཞིང

བསྟན་ནམ་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྦྱངས་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ལྷག་ན་དོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཉི་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ཕྱེད་དོར་རུང་མ་དོར་རུང་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་རྐང་འཛིན་དག་པ་སྟེ། དེའི་སྐར་མའི་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ཏེ་འོག་གི་ཆུ་ཚོད་བཅུག་པ་ལ་མདའ་ཡོན་བླས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་དལ་རྐང་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཟུང་བྱའི་ཐ་དད་པའི་རྐང་པ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཏེ་མིག་དམར་གྱི་རྐང་གནས་དང་པོ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ཉེར་ལྔ་དང་། གཉིས་པར་ཉེས་པ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པར་རི་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་སྐྱེས་ལ་ཕྱོགས་དང་རི་དང་རྩེ་མོ་ཅན་ནོ། །སྐྲ་མཁན་ལ་བདེ་བྱེད་དང་ཞུགས་པ་དང་མེའོ། །དཀར་པོ་ལ་མདའ་དང་ཆུ་དང་རི་བོང་ཅན་ནོ། །དལ་འགྲོ་ལ་ལག་མིག་དང་ཚེས་དང་མཚམས་སོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་རྐང་གནས་གསུམ་གསུམ་བརྩེགས་མར་བྲིས་པ་དེ་དག་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་སྔ་རྐང་སྟེ། ཕྱི་རྐང་ལ་ནི་སྔ་རྐང་དེ་ཉིད་གོ་རིམ་ལྡོག་སྟེ་བྲིའོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་རིམ་པའི་སྔ་རྐང་ལ་གནས་གསུམ་རེ་དང་། རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་ལའང་གསུམ་རེ་ཡོད་པས་ཁྲིན་རོ་སྟེ་གནས་དྲུག་དྲུག་བརྩེགས་ལ་བྲི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཟའ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པའི་སྔ་རྐང་གསུམ་དང་ཕྱི་རྐང་གསུམ། རིམ་མིན་གྱི་སྔ་རྐང་གསུམ་དང་ཕྱི་རྐང་གསུམ་སྟེ་རྐང་གནས་དྲུག་པོ་ལན་གཉིས་ལྡབ་པ་དང་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་སོགས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཁྱིམ་སོ་སོའི་ཉིན་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ལ་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་རིའུ་མིག་སྤེལ་བའི་སྙི་ནུར་གྱི་ཚིག་ལ་བལྟས་པ་ན། དལ་རྐང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་རྐང་ལོངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་རང་རང་གི་དལ་བར་ལ་ནོར་བུ་ལོན་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འཚང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།།

སོ་སོའི་རྐང་པ་འཛིན་ཚུལ་ནི། སྔ་རྐང་ལ་ཟློས་ཟིན་དང་ཕྱི་རྐང་ལ་མ་ཟློས་པའི་རྐང་པ་རྣམས་སྡོམ་མོ།། དེ་ནས་རྐང་བཟུང་སྟོན་མས་ལྷག་རྣམས་བསྒྱུར་བའམ། གལ་ཏེ་མ་ཟིན་ན་རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས་མདའ་ཡོན་བླ་བས། དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་དལ་བར་དང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་བར་གང་ཡིན་དེའི་ཆའི་བར་དུ་རིམ་པར་བགོ་བ་སོགས་ཉི་མ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་བྱས་པའི་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བཞིན་པའི་དབྱུག་སྲང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྐང་མཚམས་སུ་མ་སླེབ་ཀྱི་བར་སྔ་རྐང་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་དང་རྐང་སྡོམ་བསྒྲེ་ཞིང་། སླེབ་པ་མན་ནས་ཕྱི་རྐང་སྟེ། ཡང་དག་རྒྱུས་རྐང་སྡོམ་ལ་སྦྱང་ཞིང་དེ་ལས་གཅིག་འཕེབས་པ་སོགས་ཉི་མ་བཞིན་བྱས་པའི་རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་གཞན་རང་རང་གི་དལ་བར་གཅིག་ཤོས་ལ་འཁོར་ཕྱེད་དོར་ན་རིམ་མིན་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དོར་ན་རིམ་པ་སྟེ་བྲི་བའི་ཚིག་དེ་ཡིས། གཞན་ལྟ་

པོ་རང་རང་གི་རྒྱུན་གྱི་དལ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྦྱར་རྐང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་བ་དག་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་དལ་བ་དག་པ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་གཅིག་ནི་རང་རང་གི་རྐང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་དོར་གྱི་གཞི་དང་། གཅིག་ནི་རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བུ་ལོན་ལེན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དྲག་གཟའ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་དལ་བ་དག་པ་གནས་གཅིག་གིས་ནི་ཉིན་ཞག་ཉི་མ་བར་པ་ལ་སྦྱང་དགོས་ཏེ། ཉི་བར་ནི་རང་གི་དལ་བར་དང་དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་བུ་ལོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། རང་རང་གི་དལ་བ་དག་པ་ནི་བུ་ལོན་ལེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གཟའ་གཉིས་ལ་ནི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རང་རང་གི་དལ་དག་གིས། རང་རང་གི་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྦྱང་དགོས་ཏེ་བུ་ལོན་དང་དེ་ལེན་བྱེད་གོང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དྲག་གསུམ་གྱི་རྐང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞི་གཉིས་རང་རང་གི་སློས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་རྐང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པས། བུ་ལོན་མེད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དུས་ལ་གཟའ་ལྔའི་འགྲོས་བཞི་རྫོགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་དུས་ལ་རང་རང་གི་དལ་བ་དག་པས་ཇི་ཙམ་སྤྱད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བས་དུས་དེར་འགྲོས་བཞི་མ་རྫོགས་པས་སོ།།

རང་རང་གི་དལ་དག་གིས་ཇི་ཙམ་སྤྱད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་འགྲོས་བཞི་པོ་རང་རང་གི་དལ་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བྱེད་དགོས་པས། རང་རང་གི་དལ་དག་དང་རྐང་འཛིན་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་རྐང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་སོགས་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐ་སྐར་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱིས་དལ་རྐང་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་རང་གི་དལ་དག་གིས་རང་རང་གི་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྦྱང་དུ་མ་ལྡངས་ན་ནི་རིམ་པའི་སྨྲ་རྐང་དང་པོ་ནས་ཀྱི་འགྲོ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་བསྟན་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་སྦྱངས་པའི་ཤུལ་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ལྷག་ན་དོར་བས་ཆོག་སྟེ། རྐང་འཛིན་དག་པས་དལ་བ་ལས་ལྷག་པོར་འཁོར་ཕྱེད་སོང་བའི་མཚམས་སུ་སྦྱར་བའི་རིམ་པའི་སྨྲ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གི་ནོར་བུ་ལོན་རྣམ་པར་དག་ནས་དལ་དག་ཉིད་དུ་བྲི་གང་མེད་པས་འགྲོ་རྩི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་ཕྱེད་དོར་ན་ནི་རིམ་མིན་དང་མ་དོར་ན་རིམ་པར་བྱེད་པ་དལ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། འཁོར་ཕྱེད་དོར་མ་དོར་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། དལ་བས་རྐང་འཛིན་ལ་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མའི་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་རྐང་གཟུང་དགོས་ཏེ། རྐང་འཛིན་དག་པས་སྤྱད་པའི་སྐར་མ་རེའི་ས

ཁྱོན་ལ་སྨུར་རྐང་རེ་གནས་པས་སོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ཕྱེད་མ་དོར་ན་ནི་རིམ་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྐང་པ་ལུགས་འབྱུང་དུ་ཡས་ནས་མར་ཐུར་དུ་བརྩིས་ནས་འཛིན་ལ། གང་རྩེ་འཁོར་ཕྱེད་དོར་ན་ནི་རིམ་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྐང་པ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་མས་ནས་ཡར་གྱེན་དུ་བརྩིས་ནས་འཛིན་ཏེ། རྐང་པ་སྣོར་མོར་སྤྱོད་པའི་གནད་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཉི་ཟླ་དང་གཟའ་ལྔའི་དལ་རྐང་སོགས་ལ་རྐང་སྡེ་ཕྱིའི་རི་མོ་གཅིག་པས་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་གོ་བ་འཆུག་ཕྱིན་སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་འདྲེན་ཚུལ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ལ་སྐྱོན་མི་འབྱུང་མོད། གཟའ་ལྔའི་སྨུར་རྐང་གི་སྐབས་སུ་རོང་པ་ཤེས་སེང་ན་རེ། གཟའ་ལྔའི་སྨུར་རྐང་རིམ་མིན་ཡང་ལུགས་འབྱུང་དུ་འཛིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མཁས་པ་བུས་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ།[༢༧] འདིར་ལུགས་འབྱུང་དུ་ཟིན་ན་རི་མོ་འཆུགས་ཏེ་རིམ་མིན་ཡང་རིམ་པས་རྩིས་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་པའི་རྐང་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ཡན་ལ་རྐང་པ་རིལ་པོ་རེ་འཕོ་བས་དཀའ་བ་མེད་མོད། བཅུ་བཞི་པ་རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་ཐ་མ་དང་རིམ་མིན་གྱི་སྔ་རྐང་དང་པོ་འཛིན་པའི་ཚེ་རྐང་གནས་བཅུ་བཞི་པ་དེའི་འཕོ་མཚམས་འཕོག་ཀྱང་རྐང་པ་རིལ་པོ་རེ་མི་འཕོ་བས་སྐབས་འདིར་སྐར་མ་ཕྱེད་ཀྱིས་རྐང་པ་འཛིན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱི་རྐང་པ་འཛིན་ཚུལ་ཀྱང་རིམ་པ་ལ་ནི་དཀའ་བ་མེད་ལ། རིམ་མིན་གྱི་ཚེ་རྐང་འཛིན་དག་པ་ལ་སྐར་མ་ཐིག་དང་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུར་མ་ལོངས་ཀྱི་བར་ལ་ནི་རྐང་གནས་དང་པོ་ཉིད་རྒྱུ་ལ། སོ་གཅིག་ལྔ་བུ་བྱུང་ན། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུས་དེ་ཉིན་གྱི་རྐང་པ་དང་པོ་འཛིན། དེའི་ལྷག་མའི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་པོ་རྒྱུ་བཞིན་པས་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ཕྱེད་དོར་ནས་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྐར་གནས་སྟོང་པ་དང་། ཆུ་ཚོད་ལྔ་བཅུ་དགུ་ལྔ་བུ་བྱུང་ན། ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུས་རིམ་རྐང་དང་པོ་འཛིན། དེའི་ལྷག་མ་ཉེར་དགུ་པོ་རྒྱུ་བཞིན་པས་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་བར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་འཁོར་ཕྱེད་དོར་ནས་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྐར་མ་གཅིག་ལྔ་བུ་བྱུང་ན། སྐར་མ་ཕྱེད་ཀྱིས་རིམ་མིན་སྔ་རྐང་དང་པོ་འཛིན། ཕྱེད་ཆུ་ཚོད་དུ་ཕབ་ལ་རྒྱུ་བཞིན་པས་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱ། དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་ཕྱེད་དོར་ནས་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྐར་མ་བཅུ་གསུམ་ལྔ་བུ་བྱུང་ན། སྐར་མ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྐང་པ་འཛིན། ཕྱེད་ཆུ་ཚོད་དུ་ཕབ་ལ་རྒྱུ་བཞིན་པས་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་བར་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་དེ་ལ་གོ་བ་འཆུག་ཕྱིན་གནས་སྐབས་སུ་ལག་ལེན་བྱ་སླ་བའི་ཆེད་དུ། རིམ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྐང་འཛིན་དག་པའི་སྐར་གནས་སྟོངས་ཤིང་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུར་ནམ་ལོངས་པ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་རིམ་མིན་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཕྱི་རྐང་ཐ་མའི་བར་དེ་སྲིད་དུ་རྐང་འཛིན་གྱི་དབྱུག

གྱུར་མཁའ་མེ་སྟེ་སུམ་ཅུ་སླ་ཐབས་སུ་བསྒྲེ་ཞིང་སྐར་མ་རེ་རེས་རྐང་པའི་ས་རེ་རེ་བཟུང་བས་ཆོག་སྟེ་སྔ་མ་དང་རི་མོ་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྐང་པ་བཟུང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་རྐང་འཛིན་གྱི་སྐར་མ་དབྱེ་བས་ཆོག་སྟེ། རང་གི་བྱ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བྱའི་ཐ་དད་པའི་རྐང་པ་ནི། གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་ལ་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་དབྱེ་བས་རྐང་པ་ཡང་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་རེར་འགྱུར་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཏེ་མིག་དམར་གྱི་རྐང་པ་ནི། རིམ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་དང་པོར་མིག་དམར་ཉི་མ་ལས་འཆར་བར་རྩོམ་ཞིང་རྐང་འཛིན་དག་པས་དལ་བ་ལས་མགྱོགས་ཁྱད་དུ་སྐར་མ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ཚོད་རྣམས་བསྡོམས་པའི་གྲངས་རྒྱལ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །སྐར་མ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་གཉིས་པ་ལ་མེ་མིག་སྟེ་ཉེར་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པ་ཚན་གསུམ་མོ། །ལྔ་པ་ལ་གཟུགས་མིག་དང་། དྲུག་པ་ལའང་གཟུགས་མིག་སྟེ་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བདུན་པ་ལ་སྨིན། བརྒྱད་པ་ལ་ཚེས། དགུ་པ་ལ་དྲག་པོ། བཅུ་པ་ལ་མེའོ། །རྩ་བར་ཞེས་པ་ནི་རྐང་མཚམས་འདས་མ་ཐག་པའི་གནས་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྐར་མ་བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་ས་དང་པོ་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྦྲུལ་མེ། རྒྱུ་སྐར་བཅུ་གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མའི་ས་གསུམ་པ་ལ་མཁའ་ནོར་ཏེ་དེ་རྣམས་རྐང་པ་རིལ་པོའོ། །རྒྱུ་སྐར་བཅུ་བཞི་པའི་ཕྱེད་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མའི་ས་བཞི་པ་ལ་མེ་འབྱུང་གནས་པ་ནི་རྐང་པ་རིལ་པོའི་ཕྱེད་དེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཚོད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་གཞན་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཟླ་སྐྱེས་ཏེ་ལྷག་པར། མི་བདག་སོགས་རིམ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་རྐང་གནས་བདུན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྔའོ། །སྒྲ་མཁན་ཏེ་ཕུར་བུར། ཕྱོགས་ལ་སོགས་ཏེ་རིམ་པའི་སྔ་རྐང་ལ་རྐང་གནས་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་རྐང་ལ་དྲུག་གོ །སྤྲིན་བྱེད་བླ་མ་སྟེ་པ་སངས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རིམ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མར་གནས་བཅུ་དང་། ཕྱི་མར་བཞིའོ། །དལ་འགྲོ་སྟེ་སྤེན་པར་དུས་ལ་སོགས་ཏེ་རིམ་པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་གནས་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་དྲུག་གོ །གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་རིམ་མིན་ལ་ནི་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དམར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རིམ་མིན་གྱི་ཕྱེད་སྔ་མར་སྐར་མ་ཕྱེད་དང་བཞིས་སྤྱོད་པའི་གནས་བཞི་ལ་ང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་བཞི་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མར་སྐར་མ་བཅུ་སྤྱོད་པའི་གནས་བཅུ་ལ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྐང་གནས་བཅུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟའ་གཞན་བཞི་པོ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྐང་པ་དེ་རྣམས་རྐང་འཛིན་དག་པས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། རིམ་རིམ་མིན་གྱི་སྔ་རྐང་ལ་ནི་ཟློས་ཟིན་དང་། ཕྱི་རྐང་ལ་མ་ཟློས་པའི་རྐང་པ་རྣམས་བསྡོམས་ཏེ་བྲིའོ། །རྐང་པ་གང་བཟུང་བ་དེའི་སྔ་ན་མ་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པ་དེས་རྐང་པ་བཟུང་བའི་ལྷག་མ་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་བསྒྱུར་བ་ནི། རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པ་དེའི་སྟེང་ནས་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཟིན

ན་ནི། རྒྱུ་བཞིན་པའི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པའི་རྐང་པ་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་རིམ་མིན་གང་ཡིན་དེའི་སྔ་རྐང་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཏེ། བསྒྱུར་བའི་ཚོགས་ལ་མཁའ་རོས་བགོད་པ་ནི། སྒྱུར་རྐང་རེ་རེ་ཙམ་ན་འཕོ་བའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་བའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་སོ་ལྔས་བགོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་ཆུ་ཚོད་དེ་རྐང་སྟོམ་གྱི་འོག་ཏུ་བྲིའོ། །དེའི་ཡང་ལྷག་མ་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ཏེ། འོག་གི་ཆུ་སྲང་བཅུག་ལ་མཁའ་རོས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བཞིན་པའི་སྲང་དབུགས་དང་ཆ་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིམ་པའི་རྐང་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ཡན་དང་། རིམ་མིན་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལ་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་ལོངས་བརྟག་པའི་སྐབས་བགོད་བྱེད་དུག་ཅུས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་ཐ་མ་དང་། རིམ་མིན་གྱི་སྔ་རྐང་དང་པོ་ལ་རྐང་སྟོན་འཕོག་པ་དེའི་ཚེ་ནི་མཁའ་མེ་སྟེ་སུམ་ཅུས་བགོ་བགོས་ཏེ། རྐང་འཛིན་དག་པས་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུར་ལོངས་པ་ན་རྐང་པ་དེ་གཉིས་འཕོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྐང་འཛིན་དག་པའི་བགྲོད་བྱའི་ཡུལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཉེར་བདུན་ལས་མེད་ལ། སྒྱུར་རྐང་ལ་རིམ་རིམ་མིན་གྱིས་དབྱེ་བས་ལན་གཉིས་གྲངས་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྐབས་འདིར་རྐང་པ་རིལ་པོ་དང་རྐང་གནས་འཕོ་མཚམས་མི་གཅིག་པ་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷག་པ་དང་སྦྱིན་པ་རྣམ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བར་ཁྱད་པར་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་བཟུང་སྟོན་མ་དེ། རིམ་པའི་སྔ་རྐང་ཐ་མ་དང་། རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་རྐང་དང་པོ་སྟོང་པ་ལ་བབས་པའི་ཚེ་ན། སྒྱུར་བྱེད་སྟོངས་ན་བསྒྱུར་བྱ་དབྱེ་ཞེས་པས་རྐང་པ་བཟུང་བའི་ལྷག་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཕྱིས་ཏེ་མེད་པར་བྱས་པས། དཔལ་དག་ལ་སྟོན་འབྲིད་བྱེད་རྒྱུར་རྐང་སྟོམ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཙམ་ལས་ཡང་དག་རྒྱུ་བའི་རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་མེད་དེ། དུས་དེའི་ཚེ་སྒྱུར་རྐང་སྟོངས་པས་རྐང་པ་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྐང་རྒྱུན་མ་གཏོགས་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྐང་པ་དེའི་ངོས་ནས་དཔལ་བའི་སྟེང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེ་འབྲི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་སྔ་རྐང་ཡིན་ན་རྐང་སྟོམ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དང་རྒྱུ་བཞིན་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པོ་བསྡོ་ཞིང་། ཕྱི་རྐང་ཡིན་ན་རྒྱུ་བཞིན་པའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་རྐང་སྟོམ་ནས་དམན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཕབ་སྟེ་རྒྱུ་བཞིན་པའི་ཆུ་སྲང་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཕྲི་སྟེ། གལ་ཏེ་ལོངས་ན་ཆུ་ཚོད་ནས་སྐར་མར་ཕུད་པ་རྣམས་གཟའ་རང་རང་གི་དཔལ་དག་གནས་ཅིག་ཤོས་ལ་འཁོར་ཕྱེད་དོར་བ་རིམ་མིན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དམན་པ་ནི་སྔ་རྐང་དུ་བུ་ལོན་འཕེལ་བས་འབྲིད་བྱེད་ཇེ་མང་ལ་བཏང་ནས་འབྲིད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྐང་དུ་བུ་ལོན་འགྲིབ་པས་འབྲིད་བྱེད་ཇེ་ཉུང་ལ་བཏང་ནས་འབྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ཕྱེད་མ་དོར་བ་རིམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི།

 སྨ་རྐང་དུ་ནོར་འཕེལ་བས་སྔོན་བྱེད་ཧེ་མང་དུ་བཏང་ནས་བསྣན་ལ། ཕྱི་རྐང་དུ་ནོར་འགྲིབ་བས་སྔོན་བྱེད་ཧེ་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་སྔོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲིད་པའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་དབྲི་བྱ་དལ་དག་ཉིད་རྐང་ལོངས་ལས་ཉུང་ན་དལ་དག་གིས་རྐང་ལོངས་ལ་ལྡོག་སྟེ་སྦྱང་བའམ། ཡང་ན་དལ་དག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྣན་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དལ་བས་རྐང་ལོངས་ཕྲི་ན་ནི་ནམ་གྲུ་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྐར་མ་སོགས་འཆར་ལ། འཁོར་ལོ་བསྣན་ནས་ཕྲི་ན་ནི་ཐ་སྐར་ནས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐར་མ་སོགས་འཆར་ཡང་དོན་འདྲའོ།།

རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྦྱང་དུ་མ་ལྡངས་པའི་སྐབས་འདིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག དེའི་སྐབས་སུ་གཟའ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ་གསུང་པ་ལ། རིགས་ལྡན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་གཟའ་ཕྱིར་ལྡོག་པ་སྲིད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་ལྡོག་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་སྟེ། མིག་དམར་ལ་མཚོན་ན་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་རྐང་དུ་ཡང་དབྲི་བྱ་ལ་འཕྲི་བྱེད་ཀྱིས་དབྲི་བར་མི་ལྡང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དལ་དག་ཐ་སྐར་གྱི་ཕྱེད་ན་གནས་ཤིང་རྐང་འཛིན་བར་པ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱེད་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྩིས་པས་ཤེས་སོ།[342] །ཞེས་དཔྱད་པར་མཛད་དོ།།

ད་ནི་སྐབས་འདིར་གཟའ་སོ་སོའི་མ་འདྲེས་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞག་རེའི་སྒྱུར་བ་དག་རྩལ་རེའུ་མིག་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གཟའ་ལྔ་སོ་སོའི་དལ་རྐང་ནི། །དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་རྣམས། །བུ་ལོན་ནོར་དུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཞག་རེའི་དལ་དག་དྲུག་པོ་ཡིས། །དྲག་གསུམ་ཉིན་ཞག་ཉི་ལོངས་དང་། །ཞི་གཟའ་གཉིས་པོ་རང་རང་གི །རྐང་འཛིན་བར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ།། སྦྱངས་ལྟག་གང་རྫུ་གཟའ་ལྔ་པོའི། །རང་རང་རྐང་འཛིན་དག་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་རང་རང་སྒྱུར་རྐང་གི །རྐང་གནས་སོ་སོས་བསྒྱུར་པ་ལ། །མཁའ་རོས་ཐོབ་པ་རྩ་ཚད་ཡིན། །ཡང་ལྟག་སྲང་དབུགས་ཆ་རྣམས་སུ། །གསིལ་ལ་རིམ་བཞིན་མཁའ་རོས་བགོ །ཐོབ་པ་སྲང་དབུགས་ཆ་ཡི་གནས། །རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་ཐ་མ་དང་། །རིམ་མིན་སྨ་རྐང་དང་པོ་ལ། །སྒྱུར་བྱེད་བབས་ཚེ་མཁའ་མེ་ཡིས། །བགོད་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཡིན། །དེ་ལྟར་བསྒྱུབས་པའི་རྐང་ལོངས་རྣམས། །རང་རང་དལ་དག་ཅིག་ཤོས་ལ། །སྨ་རྐང་བྱིན་ལ་ཕྱི་རྐང་དུ། །ཕྲི་བའི་སྒྱུར་བ་རྣམ་དག་རྣམས། །རེའུ་མིག་བཅུ་བཞི་ལ་བཀོད་པས། །རིམ་པའི་སྒྱུར་དག་རེའུ་མིག་འགྲུབ། །དེ་ཉིད་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ནི། །རིམ་མིན་སྒྱུར་དག་རེའུ་མིག་ཡིན། །རིམ་པའི་ཕྱི་དང་རིམ་མིན་གྱི།། སྨ་རྐང་གནས་སུ་རྐང་ལོངས་ཀྱིས། །དལ་དག་སྦྱོང་བར་མ་ལྡངས་ན། །ལྡོག་སྟེ་དལ་བས་རྐང་ལོངས་སྦྱངས། །ལྷག་མས་ཉིན་རེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ། །སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་བར་འགྱུར། །རྐང་ལོངས་རྣམས་ཀྱིས་དལ་དག་ལ། །དབྲི་བསྣན་བྱས

པའི་སྦྱར་དག་རྣམས། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འབྱུང་དུ། །སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཟའ་རྣམས་སོ་སོ་ཡི། །དལ་དག་དྲུག་དང་སྦྱར་རྐང་གནས། །བཙུ་བཞི་ལ་སྨྱུར་རིའུ་མིག །བརྒྱད་ཙུ་རྩ་བཞི་ལ་བཀོད་པས། །སོ་སོའི་ཞག་རེའི་སྦྱར་རྐང་གི། །འཕེལ་འགྲིབ་རྫོགས་པའི་རིའུ་མིག་འགྲུབ། [༢༨༢] །ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ལ་རི་མོའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དཔེ་ར་བརྗོད་པ་རེ་བྲིས་ཀྱང་དགེ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ཚུ་ལ་འདི་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་མགོ་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཡི་གེས་ཀྱང་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་མོ།།

འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བས་མཇུག་བསྡུ་བ།

གསུམ་པ་འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གཟའ་རང་རང་གི་སྦྱར་རྐང་གི་འཁོར་ཕྱེད་མ་དོར་བས་རྐང་པ་རིམ་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་རྐང་མཚམས་མ་འདས་པར་སྔ་རྐང་ལ་སྦྱོད་ཚེ་སྦྱར་འགྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་དལ་བ་ལས་མགྱོགས་པར་སྤྱོད་པའི་འགྲོས་ཡིན་པས་སོ། །མ་དོར་རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་གི་ཚེ་དལ་འགྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁ་ལྷོར་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་ནས་དལ་བ་དང་ཅུང་ཟད་བསྟུན་ཏེ་བསྒྲུག་པའི་འགྲོས་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་མཐར་དལ་བས་རྐང་པའི་རྗེས་ཟིན་ནས་རང་རང་གི་དལ་དག་གི་སྟེང་དུ་གནས། དེ་ནས་འཁོར་ཕྱེད་དོར་བ་རིམ་མིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་རྐང་པ་མ་འདས་པ་སྔ་རྐང་གི་ཚེ་འཁྱོགས་འགྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་ནུབ་ཏུ་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་དལ་བ་ལས་འཁྱོག་པོར་ཕྱོགས་པའི་འགྲོས་ཡིན་པས་སོ། །ནོར་ཞིང་ཕྱི་རྐང་གི་ཚེ་འབྱུང་འགྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁ་བྱང་དུ་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་དལ་བ་དག་པའི་ངོས་སུ་སླར་འབྱུང་བའི་འགྲོས་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་མཐར་རྐང་པས་དལ་བའི་རྗེས་ཟིན་པས་རང་རང་གི་དལ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲི་གང་མེད་ཅིང་། དལ་བ་ཡང་ཉི་མ་ལ་ནུབ་པོ།།

དེ་ལྟར་ན་གཟའ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་འགྲོས་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འགྲོས་བཞི་རེ་རྫོགས་མཚམས་གཟའ་ལྷ་པོ་མཚུངས་པར་ཉི་མ་ལ་ནུབ་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་རང་རང་གི་དལ་བ་ལས་སྦྱར་བའི་འགྲོས་བཞི་བརྩམས་པའི་མཐར་རང་རང་གི་དལ་དག་གི་སྟེང་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་ནུབ་པར་མཚུངས་ལ། ཉི་མ་ལས་འཆར་བའི་ཚེན་ཡང་། དྲག་གཟའ་གསུམ་པོ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉི་མ་ལས་བྲལ་བས་ཉི་མའི་རྒྱབ་ཏུ་འཆར་ཞིང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་པོ་ཉི་མ་ལས་མགྱོགས་པས་ཉི་མའི་མདུན་དུ་འཆར་རོ། །དེས་ན་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དྲག་གཟའ་གསུམ་པོའི་འགྲོས་བཞི་རྫོགས་པའི་བར་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དལ་བ་ལ་ཐིམ་པ་གཉིས་རེ་དང་། མཐར་ཉི་མའི་ཟེར་འོག་ཏུ་ནུབ་པ་རེ་རེ་འོང་ཞིང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་ལ་ནི་ཉི་

མ་ཡའང་ནུབ་པ་གཉིས་རེ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་དལ་བ་ཉི་མ་ལས་མི་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟའ་ལྔའི་འགྲོས་བཞི་རང་རང་གི་དལ་དག་ལས་རྩོམ་ལ། འཆར་ནུབ་ནི་ཉི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དེ། རྒྱུད་ལས། གང་དག་སུ་ཞིག་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནི་རབ་ཞུགས་གཟའ་དེ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་ནུབ་པར་འགྱུར། ཉི་མ་དོར་ནས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།[244] །ཞེས་སོ།།

གདོང་ཕྱོགས་ཚུལ་ཡའང་། ཁ་ཅིག་ནང་གི་ལྔའི་གདོང་ཕྱོགས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཟེར་གདོང་ཕྱོགས་དེར་གཏད་དེ་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞལ་མེད་ཁང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྟ་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་རྟོགས་སླ་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཉི་སྙིང་ལས། བདག་གིས་དབྱར་ཐའི་རིམ་བརྗོད་བྱ། །དེ་བཞིན་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ནི། །ཉི་མ་གདོང་ཕྱེད་ལྷས་དེ་འཁོར།[245] །ཞེས་པའི་འཁོར་ཚུལ་གྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་། གསུམ་པ་ནི། མདོ་དྲན་ཉེར། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པ་ལ་གནས་པ་རླུང་གི་རྟ་དུ་མས་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ཚོག་གོ །དེ་ལྟ་ནའང་ལུ་གས་གཉིས་པ་ཉིད་གཟའ་སྐར་སྤྱིའི་གང་འགྲོ་བའི་སར་ཟེར་གདོང་གཏད་པ་ཙམ་ལ་བཤད་ན་རུང་གི །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།[246] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་བསྒྲིགས་ན་ཕྱི་མ་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །མདོར་ན་རང་རང་གི་འགྲོས་བཞི་ཚར་གཅིག་རྫོགས་ཏེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་འོག་ཏུ་ནུབ་རྗེས་སླར་ཡང་རིམ་པ་གཞན་མེད་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོས་བཞི་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདུག་བསྡུས་སོ།།

ཞར་བྱུང་ཉི་བར་གྱི་རི་མོའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ཉི་བར་གྱི་རི་མོའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། ལ་ལ་དག མྱུར་བའི་སྐབས་སུ་དྲག་གསུམ་གྱི་སྦྱང་བྱ་དང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་བྱེད་ཉི་དག་ལ་མཛད་པ་སོགས་མཁས་པ་སྟ་མས་བཀག་པ་ལྟར་མི་རིགས་པ་ཉིད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁྲིམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཉི་མར་ས་སྐྱེས་རྣམ་པར་སྦྱང་སྟེ[247] ཞེས་པ་ནི་དལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉི་རྐང་དང་བྲལ་བ་ལས་རེས་གཟའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་སོ། །དེ་ནས་ཤེས་པ་སྟེ། ཟླ་མ་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཉི་སྐྱེས་སྤེན་པ་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཀུང་གི་སྨྲས་མིག་དམར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་མྱུར་བའི་ལས་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་སྐྱེས་ཏེ་ཟླ་སྐྱེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་གཟའ་ལྷག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉི་མས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དཀར་པོ་ལ་ཡང་སྟེ་དཀར་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་དཀར་པོའི་

ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉི་མས་སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་སྨུར་བའི་སྣང་བྱ་ཉི་མའི་དལ་ལོངས་རྐང་བྲལ་དུ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་སྣོང་བྱེད་ཀྱང་ཉི་མ་རྐང་བྲལ་དུ་སྣང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཟའ་ལྔའི་ཐུན་མོངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཉི་བར་ལ་བྱ་བར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་། སྟོབས་མི་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉིན་ཞག་ཉི་བར་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པས་སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་ཞག་གི་ཉི་བར་ལས་ཉིན་ཞག་ཉི་བར་བཟོ་ཚུལ་ཧེ་སྐྱེད་པ་བགྱིས་པ་དག་ཀྱང་གཉེན་པོར་ཅུང་ཟད་སོང་ཡང་ཞིབ་མོས་རི་མོའི་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པས་ད་དུང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཕལ་ཆེ་བ་ཡན་ལག་ལྔའི་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཞག་ཉི་བར་ལ་ཕྱག་ལེན་མཛད་པས་ཉིན་ཆེས་སྟོབས་མ་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་སྐབས་འགར་ཞག་ཏུ་ཉི་བའི་སྐྱོན་བྱུང་སྣང་བས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཞལ་ལུང་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གི་རྩིས་འཁྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོང་འཇུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མ་ནས་བཙལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཕྱག་ལེན་དུ་བཏབ་མོད་ཀྱང་། དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པས་ཞལ་ངོ་ནང་བརྒྱུད་ལས་ཁྲབ་བརྡལ་དུ་སྤེལ་བར་མ་མཛད་པས་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ནུབ་པར་ཉེ་བ་ན། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་བ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་དབང་ལྷ་མ་པོ་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛད་པས་དེང་སང་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཚེས་བར་ཁྲད་ཀྱི་ལག་ལེན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱང་རི་མོའི་ལམ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད་ནས། ད་ནི་རི་མོའི་ཞེས་སོགས་སྨྲས་སོ།།

དེ་ཡང་སྔར་དགུ་སུ་བཤད་པའི་ཉིན་ཞག་ཉི་བར་རྣམ་དག་མ་འགྲུབ་ན་ཉིན་ཚེས་བར་ཁྲད་ཀྱི་ལག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཚེས་གྲངས་མ་བསྲེས་གསལ་ཞག་གི[༢༥༥]།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལག་ལེན་ནི་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བས་འདིར་མ་བཀོལ་ལ། རི་མོ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚེས་ཞག་གི་རྟག་ལོངས་ལ་ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་གཅིག དབུགས་ལྔ། རེ་བདུན་ཆ་ཞེ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་དོ། །རེ་བདུན་ཆ་ཞེ་གསུམ་པོ་ཉིན་ཞག་དང་མཚུངས་པར་བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱི་ཆར་བྱས་ན། གཟུགས་རོ་རི་མདའ་བུག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེས་ཉིན་ཞག་གི་རྟག་ལོངས། །ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་དྲུག དབུགས་ཐིག བུག་སོགས་ཆ་དུས་ཚེས་མེ་བུག་རྣམས་ལ་ཕྲི་བའི་ལྷག་མར་ཆུ་སྲང་བཞི། དབུགས་སྟོང་པ། བུག་སོགས་ཆ། མཚོ་མཁའ་དུས་རོ་ཡིད་རྣམས་འོང་བ་ཉིན་ཚེས་རྟག་ལོངས་ཀྱི་བར་ཁྲད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གི་རྟག་ལོངས་ཀྱི་རེ་བཞི་ཆ་ཆུ་སྲང་བཞི། དབུགས་སྟོང་པ། བུག་སོགས་ཆ

ཟུག་མེ་འདོད་ཡིད་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་དེའི་ཡང་རི་མཁའ་རིའི་ཆ་དབྱུགས་ཀྱི་ཟུག་སོགས་ཆ་མདའ་དུས་མིག་དབང་རྣམས་གནས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་པས་ཉིན་ཆོས་རྟག་ལོངས་ཀྱི་བར་ཁྱད་དེ་ཉིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ།།

འདིར་རྩ་བར་གསལ་ཞག་གི་རེ་བཞི་དང་རི་མཁའ་རི་ཆ་གཉིས་པོར་ཆོས་གྲངས་བསྲེ་བ་ནི། ཆོས་ཞག་ཉི་བར་ལས་ཉིན་ཞག་ཉི་བར་བཟོ་ན་བྱའི། ཆོས་ཞག་ཉི་རྫུ་ལས་ཉིན་ཞག་ཉི་རྫུ་དང་། ཆོས་ཞག་རྟག་ལོངས་ལས་ཉིན་ཞག་རྟག་ལོངས་བཟོ་བའི་ཚེ་བསྲེ་མི་དགོས་སོ། །དེ་བས་ཅུང་ཟད་རགས་པའི་ཚོ་ག་ནི། ཡང་ནི་རགས་པ་བྱ་སླ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ལག་ལེན་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་གོ་སླའོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། ཉིན་ཞག་ལ་སྦྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྔ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་པ་ཆོས་ཞག་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྷ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཅུ་པས་ཆོས་ཞག་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྷ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་བཀྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་གསུངས་པ།[༣༧༩] ཞེས་པས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཉིན་ཞག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚ་ག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་ཚོག་གི རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚ་ག་བྲིས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ངེས་པ་ལ་གུས་པར་བྱའོ་སྙམ་ན།

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དེ་ནི་དྲུག་གསུམ་གྱི་དལ་བར་དང་། ཞི་གཉིས་ཀྱི་ཀཱང་འཛིན་ཉིན་ཞག་བདེ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་སྔར་སྨོས་པ་ལྟར་དྲུག་གསུམ་ཀཱང་པ་དང་ཞི་བའི་དལ་བ་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་འང་ཉིན་ཞག་ཉི་བར་ལ་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་ཉི་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བརྩམས་པས་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་བ་ན་དེ་སྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་ཞལ་ལུང་མཁན་པོས་གཟའ་ལྷ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་འདི་ཉིད་མཛད་དེ། ཞལ་ལུང་ལས། ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉིན་ཞག་དང་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་གཟའ་ལྷ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལག་རྩིས་བྱ་བར་རིགས་པ་ལས། དང་པོའི་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ཡང་ཁོ་བོས་བྱས་པ་ཟླ་ར་ན་ཡོད་པས་དེ་ར་བལྟ་བར་བྱའོ།[༣༨༠] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་གསར་དུ་མཛད་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཉི་མའི་ཞག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་གསུངས་པའི་རིགས་པས། མིག་དམར་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །རང་རང་རྒྱུ་བ་ལས་རབ་གྲུབ། །ཉིན་གཅིག་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཐོབ་པ་དག་ནི་སྐར་མར་འགྱུར། །ལྷག་མ་སླར་ཡང་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཡི་ཆུ་ཚོད་དེ། །དེ་བཞིན་ཆུ་སྲང་དབུགས་དག་ཀྱང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆས་ཐོབ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི། །ཉིན་ཞག་སོ་སོར་མི་ཡི་བདག[༣༨༡] །ཅེས་གསུངས་པའང་གཟའ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་ཞག་གསུམ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་གསུངས་པར་འཆད་དགོས་པས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་གཟའ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་ཆོས་ཞག་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟག་ལོངས་རྣམས་དང་། ཁྱིམ་དང་སྐར་མའི་ལས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་རྣམས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་གྲུབ་ལ། རྩིས་འཕྲོའི་ངེས་པ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་དཔང་པོར་མཛད་དེ་སྟོང་འཇུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མ་ནས་བཙལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། ཉིན་ཞག་སོ་སོར་མི་ཡི་བདག[༣༨༢] །ཅེས་པས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདིས་ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཁོ་ན

སྟོན་གྱི། ཆོས་ཞག་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཉི་མའི་ཆོས་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཐལ། ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཞག་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་རྣམས། དབུགས་སུ་བྱས་ནས་རྣམ་གསུམ་སྣར།[༣༨༣] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་མཁས་པས་སྲོལ་བྱེད་པར་མཛད་པ་ལ་འདུན་པར་བྱའོ། །ཀོ་བོས་ཀྱང་མཁས་པའི་ཕྱག་རྗེས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་སྣར་ཡང་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པའི་གཟའ་ལྔའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་བསྐུར་ཏེ་གཞུང་འདིར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟའ་ལྔའི་ཐུན་མོང་གི་གཞི་ལོ་ཟླ་དག་པ། སོ་སོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། ཟློ་དན་ལས་འདས་ལོ་ཉི་མས་བསྒྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོ་དག་ལས་ཆོས་ཟླ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ་སྔར་བཤད་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རགས་པ་དལ་མྱུར་བར་པ། འབྲིང་པོ་ཁྲིམ་གྱི་རྩིས། ཞིབ་པ་སྐར་མའི་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྐྱ་ཕ་དང་། དལ་མྱུར་བར་པ་དངོས་སོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་རྐྱ་ཕ། ཟླ་རེའི་རྐྱ་ཕ་སྒྲོ་ཚུལ། ཆ་ཤས་བསྡུ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། མིག་དམར་གྱི་དོན་དུ་ཟླ་དག་གནས་དྲུག་ཏུ་བཞག་ནས། ཡས་ནས་མར་གཟུགས་དང་ཟུ་ག་དང་གདེངས་ཀ་མེ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། མཚོ་ཐུབ་གཟུགས་དང་གླུ་རི་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་དགོས་ཏེ། མིག་དམར་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཆོས་ཞག་རྟག་ལོངས། ཆུ་ཚོད་གཉིས། སྲང་བཅུ་དགུ དབུགས་གཅིག ཟུག་མིག་ལག་པའི་ཆ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ། རི་མཁའ་རི་ཆ་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པས་ཟླ་རེའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟེང་ནས་ཉི་མ་དང་། ཟུག་མེ་དང་། དུས་དང་། མེ་དང་། གཟུགས་མཁའ་མིག་དང་། དུས་འབྱུང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་རིམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །དེའི་མས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རི་མཁའ་རི་དང་། ཟུག་མིག་ལག་པ་དང་། བྲོ་བ་དང་། མཁའ་རོ་ལན་གཉིས་དང་། འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་གོང་ནས་གོང་དུ་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་བགྲ་ཤེས་ཀྱི་དལ་བའི་རྐྱ་ཕ་ཀར་ངེས་པའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ལྷག་པའི་རྐྱ་ཕའི་དོན་དུ། ཟླ་དག་གནས་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟུ་ག་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི། ལྷག་པའི་

ཆོས་ལོངས། ཆུ་ཚོད་བཅོ་བརྒྱད། སྲང་བདུན། དབུགས་གསུམ། རི་བུག་རི་ཀླུའི་ཆ་བདུན་སྟོང་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག རི་མཁའ་རི་ཆ་དོན་གསུམ་རྣམས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པའི་ཆོས་ཟླའི་རྟག་ལོངས་སོ། །དེ་ལ་སྡེར་ནས་བུ་ག་དང་། མི་མཚོ་སོགས་སྡེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །དེའི་མས་ནས་རི་མཁའ་རི་དང་། རི་བུག་རི་ཀླུ་སོགས་ཀྱིས་གོང་དུ་ཕུད་པའི་ལྷག་ནི་ཟླ་བུའི་སྨུར་རྩྭའོ། །ཡང་ཟླ་དག་གནས་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕུར་བུའི་རྩྭ་ཕའི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་དྲག་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི། ཕུར་བུའི་ཆོས་ལོངས། ཆུ་སྲང་ཞེར་གཉིས། དབུགས་ཐིག གཟུགས་དུས་མེའི་ཆ་བརྒྱ་གྱ་བདུན། མ་ནུ་ཡིད་ཀྱི་ཆ་བདུན་བརྒྱ་དོན་དགུ་རྣམས་ཟླ་རེའི་བར་དུ་བསགས་པའི་ཆོས་ཟླའི་རྟག་ལོངས་སོ། །སྡེར་ནས་རིག་བྱེད་དང་གདེངས་ཀ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྡེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །མས་ནས་རིམ་བཞིན་མ་ནུ་ཡིད་དང་། གཟུགས་དུས་མེ་རྣམས་ཀྱིས་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་ཕུར་བུའི་དལ་བའི་རྩྭ་ཕ་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟླ་དག་སོགས་ནི་པ་ཕ་སངས་ཀྱི་རྩྭ་ཕའི་དོན་དུ་སྟེ། མེ་དང་གཉིས་སྨིན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི། པ་སངས་ཀྱི་ཆོས་ལོངས། ཆུ་ཚོད་བདུན། སྲང་ལྔ། དབུགས་བཞི། བུག་མཚོ་ཐུབ་པའི་ཆ་དྲུག་བརྒྱ་སོ་དྲུག རི་མཁའ་རི་ཆ་ཞེར་དྲུག་རྣམས་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཟླའི་རྟག་ལོངས་སོ། །སྡེར་ནས་བུ་ག་དང་། ལག་མིག་སོགས་སྡེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །མས་ནས་རི་མཁའ་རི་དང་། བུག་མཚོ་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པར་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་དཀར་པོའི་སྨུར་རྩྭའོ། །ཡང་ཟླ་དག་སོགས་ནི་སྤེན་པའི་རྩྭ་ཕའི་དོན་དུ་སྟེ། མཁའ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི། སྤེན་པའི་ཆོས་ལོངས། སྲང་བརྒྱད། དབུགས་ལྔ། མེ་ཀླུ་མེ་འབྱུང་ཆ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སོ་བརྒྱད། རི་མཁའ་རི་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཟླའི་རྟག་ལོངས་སོ། །སྡེར་ནས་དུས་དང་ཀླུ་ལག་སོགས་སྡེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །མས་ནས་རིམ་བཞིན་རི་མཁའ་རི་དང་མེ་ཀླུ་མེ་འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཕུད་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཉི་སྨིན་ཀྱི་དལ་བའི་རྩྭ་ཕ་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟླ་དག་གནས་དྲུག་སོགས་ནི་དྲག་གཟའི་སྨུར་རྩྭ་དང་ཞི་གཟའི་དལ་རྩྭའི་དོན་དུ་སྟེ། མིག་ཕྱོགས་ཀླུ་དབང་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཉི་མའི་ཆོས་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཞེར་གཅིག དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་བརྒྱད། རི་རོ་ཆ་ཞེར་གསུམ་རྣམས་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཟླའི་རྟག་ལོངས་སོ།། དུས་མིག་རི་འབྱུང་སོགས་སྡེར་བ་ནི་རྩིས་འཕྲོའོ། །དེ་ལ་རི་རོ་འདོད་དུས་སོགས་ཀྱིས་དྲིལ་བའི་ལྷག་མ་དྲག་གསུམ་གྱི་སྨུར་རྩྭ་དང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་དལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉི་ཆོས་ཀྱི་རྩྭ་ཕ་ཀ་རྣམ་པར་དག་པའོ།།

གཉིས་པ་ཟླ་རེའི་རྩྭ་ཕ་སྒྲོ་བའི་མགྱོགས་རྩིས་ནི། སོ་སོའི་སྤྱ་རྩྭར་རང་རང་སྒྱུར་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སླའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་སྨུར་དག་གི་སྐབས་སུ་དྲག་གཟའི་སྦྱང་བྱ་དང་ཞི་བའི་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ

གོང་མ་འདོད་ཆར་བྱས་པས། དེ་དང་ཤེད་མཚུངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཟླ་ཕ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་ནས་དྲག་གསུམ་གྱི་དལ་ཟླ་དང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མྱུར་ཟླའི་དབུགས་དང་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆའི་བར་དུ་དབུགས་ཀྱི་འདོད་ཆ་གློ་བུར་དུ་བཟོ་བར་འདོད་ན། སོ་སོའི་ཆ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་འདོད་པས་བསྒྱུར་ལ་རི་མཁའ་རི་དང་བུ་ག་མིག་ལག་པ་སོགས་གནས་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོ་སོས་དྲིལ་བས་དབུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ནོར་གང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གང་བྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་སོགས་སོ། །དེའི་རི་མཁའ་རི་ཆ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་སྟེ། འདོད་ཆའི་འོག་གི་གཟའ་ལྔ་པོའི་ཆ་གཉིས་དང་། ཉི་ཟླའི་རེ་བདུན་ཆ་ཡང་དོར་བར་བྱས་ལ། སྐར་དབྱུག་སྲང་དབུགས་འདོད་པའི་ཆ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་ལྔར་བསྟུས་ཀྱང་ལག་རྩིས་ལ་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་འགྲུབ་བོ།།

ད་ནི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟའ་ལྔ་ཆོས་སྐྱོད་མའི་རྟག་ལོངས་ཀྱི་ཆའི་སྐབས་འདིར་ཕལ་ཆེ་བ་ན། དབུགས་ཀྱི་འདོད་ཆ་དང་། ཆོས་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་སྟེ་གནས་དྲུག་མར་མཛད་པ་དང་། ཡང་འདོད་ཆའི་འོག་ཏུ་མིག་དམར་ལ་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞེ་བརྒྱད་ཆ་དང་། ལྷག་སངས་གཉིས་ལ་བཅུ་དྲུག་ཆ། ཕུར་སྤེན་གཉིས་ལ་སོ་གཉིས་ཆ་སྟེ་གནས་དྲུག་མ་བྱ་ལུགས་གཅིག་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ། དབུགས་ཀྱི་འདོད་ཆ་དང་། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་དང་། དེའི་ཡང་རི་མཁའ་རི་ཆ་སྟེ་གནས་བདུན་དུ་བྱས་པ་དང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མར་ཞལ་ལུང་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འགོད་པར་མཛད་པའི་རྩིས་འཕྲོའི་ཤོག་ཁྲར་ཆ་ཤས་འདམ་ཁ་དུ་མཛད་དེ། འདིར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་གནས་དྲུག་མ་གཅིག་དང་། དྲག་གཟའ་གསུམ་གནས་བདུན་མ་དང་། ཞི་གཉིས་ལ་གནས་དྲུག་མར་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ་ལུགས་གཉིས་སྣང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་འགོར་དཔལ་མགོན་ཕྲིན་ལས་པས་སྤྲོས་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མི་བྱ་ལ་ཆོས་རྗེ་རབ་འབྱམས་པས་སྤྲོས་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་འགོར་མཁས་དབང་ལྷ་མ་པོ་བ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྤོ་བར་མཛད་པའི་རྩིས་འཕྲོའི་ཁྲ་མ་རྣམས་སུ་གཟའ་ལྔ་ཀ་མཐུན་པར་གནས་དྲུག་མ་ལ་ཕྱག་ལེན་མཛད་འདུག་པས་ཡི་གེ་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ། །ཞེས་པའང་ཞར་ལས་འཕྲོས་པའོ།།

གཉིས་པ་དལ་མྱུར་བར་པ་དངོས་ནི། ཟླ་ཕ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་དལ་མྱུར་བར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་གཟའ་ལྔ་ཉི་མ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་ཟླ་ཕ་ཀ་ལ་རང་རང་གི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྟེར་བ་ནི། བཀྲ་ཤིས་དབྱུག་མིག་སྲང་བུག་གཟུགས།[༢༡༨] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་གང་རྩིའི་ཆོས་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་བྱིན་པར་བྱེད་དམ། ཡང་ན་སོ་སོའི་རྟག་ལོངས་ཀྱི་རིའུ་མིག་དག་པ་ལས་སྟེར་བའང་རུང་སྟེ་ཁྱད་པར

མེད་ལ། ཚོག་དེས་ནི་གཟའ་ལྔའི་དལ་བ་བར་པ་དང་། མྱུར་བ་བར་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་འབྲིང་པོ་ཁྲིམ་གྱི་རྩིས་ནི། དྲག་གསུམ་སོ་སོའི་དལ་བར་དང་།[༣༨༥] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་དལ་བ་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འདིར་ཞལ་ལུང་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩིས་གཞི་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀླུ་དང་དབྱུག་སྔོན་སྐྱོང་། །ལྷག་པ་ཆོས་དང་དབྱུག་སྔོན་སྐྱོང་།། ཕུར་བུ་ཕྱོགས་དང་ཀླུ་མཚོ་སྐྱོང་། །པ་སངས་རྒྱུ་དང་ཀླུ་མཚོ་སྐྱོང་། །སྤྲིན་པ་མི་བདག་ཀླུ་མཚོ་སྐྱོང་།[༣༨༦] །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། འདིར་བཀྲ་ཤིས་དགུ་དང་མཁའ་མེ་སྐྱོང་ཟེར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱོང་དགོས་པའི་འཐད་པ་སྟར་ལེའུ་དྲུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ཞིབ་པ་སྐར་མའི་རྩིས་ནི། རང་རང་དལ་དག་གནས་གཉིས་བཀོད།[༣༨༧] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱུར་རྐང་གི་ལས་ཀྱི་གཟའ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་མྱུར་བ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚོགའོ།།

གསུམ་པ་འགྲོས་བཞི་དོས་བཟུང་བས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རིམ་པའི་ལྷ་རྐང་མྱུར་འགྲོས་ཤར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟའ་ལྔ་པོའི་དལ་མྱུར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལེའུ་སྔ་མར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་བསྐྱར་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་མོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ལྔ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་དུས་འཆར་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ།

མདོར་བསྟན་པ།

༄ དེ་ནི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པས་དུ་བ་འཆར་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་བ་མཇུག་རིང་རྒྱུ་བའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་ཕལ་ཆེར་ཉི་དག་དང་ཐུན་མོངས་བས་ཡུལ་སྐྱེང་ནས་བགྲོད་ཚུལ་ཉི་མ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། རང་གི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་མྱུར་རྐང་ལ་བསྟེན་ནས་འགྲོས་བཞི་རྫོམ་པའི་རྐང་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཆར་ཏེ། རིམ་པ་ལ་ཉི་མའི་མདུན་དང་། རིམ་མིན་ལ་ཉི་མའི་རྒྱབ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞི་གཟའ་གཉིས་བཞིན་ནོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགྲོས་བཞི་རྫོགས་པའི་ཚད། དལ་མྱུར་རྒྱུ་བའི་ལོངས་སྤྱོད། མཐོང་ནུབ་ཀྱི་དུས་མཚམས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ།།

འགྲོས་བཞི་རྫོགས་པའི་ཚད།

དང་པོ་ནི། ལོ་གསུམ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་སྟེ (ཌོག་བཞིས་བསྟན།)ཕྱོགས་གསུམ་པོ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ཟླ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔས་ནི་མྱུར་འགྲོས་དང་དལ་བའི་འགྲོས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་ཟླ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔས་འཁྱོག་འགྲོས་དང་འབྱུང་འགྲོས་གཉིས་ཀྱི་འགྲོས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་མདུན་དུ་རྒྱུ་བའི་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་འགྲོས་གཉིས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཟླ་གྲངས་མདའ་རི་ཉིས་འགྱུར་ཟླ་བ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ། དེ་ལོར་དྲིལ་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་དྲུག་རེས་དུ་བའི་འགྲོས་བཞི་པོ་ཚར་གཅིག་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོས་བཞི་ཚར་གཅིག་རྫོགས་མཚམས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། ཤར་དུ་གདོང་ཕྱོགས་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དལ་བར་རྒྱུ་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་ལོའི་རྐང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཉི་མ་ལས་ཤར་དུ་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་ཙམ་འཕགས་ཏེ་འཆར་བའི་འགོ་རྩོམ། དེ་ནས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མྱུར་བར་རྒྱུ་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྐང་ལོངས་སྤྱོད་པས་དེའི་མཐར་མྱུར་འགྲོས་རྫོགས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དུ་ཡོད་དང་བཅས་ཏེ་འཆར་བ་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་རྫོགས་པ་ན་ཉི་མི་སྔོན་དུ་སྐར་མ་གཉིས། ཆུ་ཚོད་དགུ། སྲང་ཉེར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་སོང་བའི་

མཐར་ཉི་མའི་མདུན་དུ་སྒྲོད་ལ་འཆར་ཤིང༌། དེ་ནས་ཡང་ཕྱོགས་གསུམ་དང་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་རང་རང་གི་རྐང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལྷོར་གདོང་ཕྱོགས་ནས་སླར་ལྡོག་སྟེ་འོང་བ་དལ་བའི་འགྲོས་ཀྱིས་མཐར་རང་གི་ཞིང་ལ་ཐིམ་པ་སྟེ་ཉི་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་ནུབ་ཏུ་གདོང་ཕྱོགས་ནས་ལོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྐང་ལོངས་སྤྱོད་པས་འཁྱིག་འགྲོས་ཀྱི་མཇུག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་སོང་བའི་མཐའ་མར་ཉི་མའི་རྒྱབ་ནུ་བ་ཏུ་འཕགས་ཏེ་ཐོ་རངས་འཆར་ཞིང༌། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་གསུམ་དང་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རང་རང་གི་རྐང་ལོངས་གདོང་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་འབྱུང་འགྲོས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རྫོགས་མཐར་ཉི་མའི་རྗེས་ཟིན་པས་ཉི་མར་ཐིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོས་རེའི་ཚད་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅས་སོ་བདུན་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ཟླ་བ་དོན་ལྔས་འགྲོ་བ་མྱུར་འཁྱོག་གཉིས་ལ་འོང་བ་དལ་འབྱུང་གཉིས་དགོས་པས་འགྲོ་འོང་གི་འགྲོས་རེ་རེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ལའི་ཚིགས་བཅད་ཞེ་དགུ་པར། སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལག་པས་བསྒྱུར་བའི་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཇུག་རིང་དག་ནི་མྱུར་དང་འཁྱོག་པོར་འགྱུར། [༣༨༥] ཞེས་སོ།།

འདིར་ཁ་ཅིག མཇུག་རིང་ལ་དལ་འབྱུང་གི་འགྲོས་གཉིས་མེད་གསུང་ནའང༌། དལ་འབྱུང་གི་འགྲོས་མ་བྱས་ན་མྱུར་འཁྱོག་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མཁས་མཆོག་བུས། འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་དབྱེ་བས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མདུན་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་འགྲོ་འོང་གཉིས། རྒྱབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་འགྲོ་འོང་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་བའི་འགྲོས་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། [༣༨༨] འོང་བའི་འགྲོས་གཉིས་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པས་འགྲོས་བཞི་གྲུབ་བོ།།

དལ་མྱུར་རྒྱུ་བའི་ལོངས་སྤྱོད།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྐང་ལོངས་བཤད་པ། དེ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱིས་རྩི་བའི་ཚུལ། འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བ། འཆར་ནུབ་ཀྱི་དུས་གཟེར་བཤད་པས་དོན་བསྡུ་བའོ།།

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྐང་ལོངས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་འགྲོས་བཞི་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལོ་གསུམ་པོའི་རིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལོའི་རྐང་ལོངས་ནི། ཉིན་རེ་བཞིན་ཆུ་སྲང་གཉིས་དང་དབུགས་གསུམ་རེས་ཉི་མ་ལས་ལྷག་པོར་མདུན་དུ་འགྲོ་འོང་རིམ་པའི་རྐང་སྟ་ཕྱི་ལ་ནོར་དང༌། རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་འོང་རིམ་མིན་གྱི་རྐང་སྟ་ཕྱི་ལ་བུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་ཅིང༌། ཡང་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྐང་ལོངས་ནི། ཉིན་རེ

བཞིན་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་ལ་ཆུ་ཚོད་རེར་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རེའམ། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་ཆུ་སྲང་ང་གཉིས་དབུགས་གསུམ་རེས་ཉི་མ་ལས་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པས་རིམ་རིམ་མིན་ལ་ནོར་དང་ཟླ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་རྩི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་རྩི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་རི་མོས་གཏན་ལ་འབེབས་ན། ཟླ་དན་འདས་ལོར་བྱས་བའི་གང་རྩི་འི་བྱེད་པའི་ཟླ་དག་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཀླུ་ལག་གིས་སྒྲུང་བ་ནི་དུ་བའི་རྩིས་འཁྲོ་སྟེ་ལྷག་གྲུར་དོར་བའོ། །དེ་ལ་དུ་བ་སྔར་མཐོང་ནས་ཕྱིས་མཐོང་འགྱུར་གྱི་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་མདའ་རིས་བགོས་པས་ལྷག་མ་སྟོངས་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བ་མཐོང་བའི་དུས་ཡིན་ལ། དེའང་རྙེད་པ་འཕར་ཏེ་མི་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་འཁྲིག་འགྲོས་ཀྱི་མཐར་ཉི་མའི་རྗེས་སུ་ལུས་པས་ཐོ་རངས་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྟག་པར་བྱ། ཡང་རྙེད་པ་འཕར་ཏེ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་མྱུར་འགྲོས་ཀྱི་མཐར་ཉི་མའི་མདུན་དུ་ཐལ་བས་སྲོད་ལ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཐོང་བས་བརྟག་ཅིང་། ཐོབ་ནོར་དེ་འོག་ཏུ་སྟོན་འབྲིད་ཀྱི་མཚན་མར་ཟུར་དུ་བཞག་གོ །འཆར་བའི་དུས་ངེས་པ་དེ་ནས་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལོའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྔར་མདའ་རིས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་ལུས་པའི་ཚོགས་དེ་མིག་གིས་བསྒྲུར་བ་ནི་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་ཞུང་པོར་གསལ་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་ཕྱེད་པའི་ཞུང་པོར་གང་མ་ལོངས་པའི་ཆ་དེ་འོག་ཏུ་བསྲེ་རྒྱུ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་གང་རྩི་འི་ཞག་གྲངས་ལ་ཆེས་ཏེ་བཅོ་ལྔས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་དུ་གང་བྱུང་འདིར་བསྲེ་ཞིང་ལྷག་མ་ཟུར་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །སླར་ཡང་འགྲོས་རེའི་ལོ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཟླ་གྲངས་སོ་དྲུག་ཤེད་སྐོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ལ་ཕྱོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་གྲངས་གསུམ་བསྟན་པས་མདའ་རི་འབྱུང་སྟེ། མདུན་རྒྱབ་གང་རུང་དུ་ཤར་ནས་དེ་ཙམ་སོང་མཚམས་ལྟོ་བྱང་གི་འགྲོས་མཐར་ནོར་ཟླ་ལོན་ཁ་དག་པས་འཁྲོ་རྩི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་དོར་བའོ། །དེ་ཡང་སྔར་འཆར་དུ་སབརྟགས་པའི་ཐོབ་ནོར་མཉམ་ལ། སྐབས་འདིར་དོར་བ་ལྟངས་ན་རིམ་མིན་གྱི་སྔ་རྐང་འཁྲིག་འགྲོས་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་དང་། མདོར་ན་རིམ་པའི་ཕྱི་རྐང་དལ་འགྲོས་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་སྔར་གྱི་ཐོབ་ནོར་མི་མཉམ་ལ། འདིར་དོར་བ་ལྟངས་ན་རིམ་པའི་སྔ་རྐང་མྱུར་འགྲོས་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་དང་མ་དོར་ན་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་རྐང་འབྱུང་འགྲོས་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་རིམ་རིམ་མིན་གང་ཡིན་ནའང་། རྐང་རྒྱུན་ལ་དོར་བ་སྔ་རྐང་ལ་སྦྱར་ཞིང་མ་དོར་བ་ཕྱི་རྐང་ལ་དབྲི། ཞག་ལ་མྱུར་དལ་ལ་སྦྱར་ཞིང་འཁྲིག་འབྱུང་ལ་དབྲི་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་རྐང་མཚམས་དོར་བའི་ལྷག་དེ་ཆོས་ཞེས་པ་བཅོ་ལྔས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པའི་ཚོགས་དེ་ཞག་ཏུ་གསིལ་བའོ། །དེ་ལ་དེར་མ་ལོངས་པའི་སྔར་ཟུར་དུ་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མ་གང་བྱུང་དེ་བསྲེས་ལ། གནས་བཞི་སྟེང་ནས་རིམ་བཞིན་ལོའི་རྐང་ལོངས་མཁའ་དང་མཁའ་དང་མིག་དང་མེས་བསྒྱུར་བ་འོག་ནས་རོ་དང་མཁའ་རོས་དྲུག་སར་དྲིལ་བའི་ཚོགས་སྐབས་དེའི་ཉི་དག་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནོར་མཉམ་དོར་བ་འཁྲུག་འགྲོས་ཀྱི་ཚེ་སྨྲང་བར་བྱ་ཞིང་། ནོར་མི་མཉམ་ལ་དོར་བ་མྱུར་འགྲོས་ཀྱི་ཚེ་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྐང་མཚམས་དོར་བའི་ལྷག་མ་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་གྲངས་ལག་ཐུབ་སྟེ་དོན་གཉིས་ལོངས་ན་ལོ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་རྫོགས་ཟིན་པས་དོར་ལ། ལྷག་མའི་ཚོགས་དེ་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་སྔར་བཞིན་ལྷག་མ་ཟུར་དུ་བཞག་པ་དེ་བསྲེས་པ་ཕྱོགས་ལོངས་ལ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་དུས་ཡིན་པས་གནས་བཞི་སྟེང་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱོགས་ལོངས་ནམ་མཁའ་དང་གཟུགས་དང་མིག་དབང་དང་མེས་བསྒྱུར་བ་འོག་ནས་རོ་དང་མཁའ་རོ་དང་མཁའ་རོས་སྐར་གནས་སུ་དྲིལ་བའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་སྔར་གྱི་ལོའི་རྐང་ལོངས་ཀྱི་རྒྱུན་དབྱུག་གུ་ཞི་ལྔ་ལ་བསྲེས་པ་དེ་ཉི་མ་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྔར་བཞིན་ནོར་མཉམ་དོར་ཚེ་སྨྲང་བ་སོགས་སྦྱིན་དོར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མདའ་རིས་རྐང་མཚམས་དོར་བ་མ་ལྷངས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་གྲངས་རྩེ་མོ་ཅན་ཏེ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེས་དབྱེ་བར་མ་ལྷངས་ན་ཕྱོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཏེ་སྔར་བཞིན་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་ལྷག་མ་ཟུར་དུ་བཞག་པ་དེ་བསྲེས་པ། གནས་བཞི་སོགས་ཏེ་ཕྱོགས་ལོངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་དྲིལ་བའི་ཚོགས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་ལོ་དྲིལ་བའི་རྐང་རྒྱུན་སྐར་མིག་དབྱུག་ཐུག་སོགས་ལ་སྣྲངས་པའི་ལྷག་མ་སྐབས་དེའི་ཉི་མ་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ནོར་མཉམ་མ་དོར་དལ་འགྲོས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་། ནོར་མི་མཉམ་ལ་མ་དོར་བ་འབྱུང་འགྲོས་ཀྱི་ཚེ་སྨྲང་བར་བྱའོ། །ཡང་རྩེ་མོས་སྨྲང་བར་ལྷངས་པའི་ཚེ་ལོ་ལོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ལྷག་མ་ཆོས་བསྒྱུར་སྔར་ལྷག་ཟུར་དུ་བཞག་པ་དེ་བསྲེས་ལ་ཚོགས་དེ་གནས་བཞི་སོགས་ཏེ་ལོ་ལོངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་དྲིལ་བ་དེ་ཡིས་སྔར་རྩེ་མོས་སྨྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྐང་རྒྱུན་དོར་ནས་འདིར་ལོ་ལོངས་ཀྱི་རྐང་རྒྱུན་དབྱུག་གུ་ཞི་ལྔ་ལ་སྣྲངས་ལྷག་སྐབས་དེའི་ཉི་མ་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ནོར་མཉམ་མ་དོར་སྦྱིན་པ་སོགས་སྦྱིན་དོར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བ།

གསུམ་པ་འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རིམ་པའི་སྡེ་རྐང་མྱུར་འགྲོས་ཤར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་དང་། དལ་འབྱུང་འགྲོས་མཐར་སོགས་ཀྱིས་འགྲོས་བཞི་ལ་འཆར་ནུབ་

བྱེད་ཚུལ་སྟེ། སྔར་བཤད་རྣམས་དང་གཞུང་བཀླགས་པས་ཀྱང་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་མ་སྤྲོས་སོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་ན་ཉི་མའི་ཟེར་འོག་ནས་འཕོན་པ་ནུབ་སྟེ་ལོ་དྲུག་གི་བར་ཉི་འོད་ཀྱིས་མནན་ཏེ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཟླ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མཐའི་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སྐར་མའི་རྣམ་པ་དང་བར་མའི་ཟླ་གཅིག་གི་བར་དུ་བ་དང་བཅས་པ་སྲོད་ལ་མཐོང་། དེ་ནས་ཡང་ནུབ་སྟེ་ལོ་དྲུག་མི་མཐོང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་ཟླ་གསུམ་ཐོག་མཐར་སྐར་མ་དང་བར་མ་ལ་དུ་བ་དང་བཅས་པ་ཐོ་རངས་མཐོང་བ་སོགས་སྔར་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

མཐོང་ནུབ་ཀྱི་དུས་མཚམས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་མཐོང་ནུབ་ཀྱི་དུས་མཚམས་ངེས་པའི་སྒོ་བསྟན་པ་ནི། དེ་བས་ན་འདི་ནི་རྟག་པའི་འགྲོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་འཆར་ནུབ་ཀྱི་རིམ་པ་གཞན་མེད་པས། དུབ་ཤར་བ་ལན་གཅིག་མཐོང་སྟེ་ནུབ་པ་གཅིག་ནས་དུས་མཚམས་བཟུང་སྟེ། དེ་ནས་ཟླ་བ་དོན་བཞི་སྟེ་ལོ་དྲུག་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སོང་བའི་མཐར། ཟླ་བ་རེ་རེའི་བར་དུ་དུ་ཡོད་དང་བཅས་པ་ནི་ཐོ་རངས་ཤར་དང་སྲོད་ལ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་སྤེལ་མའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་མཐོང་བར་བཤད་ཅིང་། དེས་ནི་འཆར་ནུབ་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ལྟས་སུ་དུས་མིན་དུ་འཆར་བའང་ངེས་པ་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་དང་ནུབ་པའི་ངེས་པ་འཆའ་བའང་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྒྲིམས་པོའི་བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས་བསླུ་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་ནི་རྙེད་པ་ནས་འགོ་བཙམས་ཏེ་ངེས་བཟུང་བྱའོ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །འདིར་ནི་འཆར་བའི་དུས་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་ཁུངས་རོང་པ་རྒྱ་ལོ་དང་། མཁས་མཆོག་བུ་སྟོན། ཕུག་ལུགས་ལ་ཕྲིན་ལས་པའི་རྩིས་གཞི་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དལ་སྐྱུར་གྱི་རྒྱུན་བཅས་ལོངས་སྤྱོད་བརྟག་པ་སྟེ་རྩི་ཚུལ་གྱི་ཆོག་འདི་ནི་སྔར་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རང་བློས་གསར་དུ་བསྒྲུན་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་ལོ།།

མཇུག་རིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་ཚུལ།

ད་ནི་མཇུག་རིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྐྲ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བཅལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟའ་ལྷའི་དཔལ་ཀྲང་ལ་མ་སྤྱད་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་པོ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ནི་སྐྲ་གཅན་དང

མཧཱུག་རིང་ཐུབ་མོང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པ་འཆར་ཚུལ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལ་བཞི་སྟེ། གཟའ་ལྔའི་མྱུར་རྐང་དང་སྦྱར་བ། དལ་རྐང་དང་སྦྱར་བ། མཧཱུག་རིང་གི་རྐང་པ་དང་སྦྱར་བ། ཉི་ཟླའི་རྐང་པ་དང་སྦྱར་བའོ།།

གཟའ་ལྔའི་མྱུར་རྐང་དང་སྦྱོར་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གི་ཆ་བསྡོམས་པས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་འབྱུང་བ་ཞག་ཏུ་གསིལ་བས་ཞག་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་སྟེང་དུ་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་དགུའི་རིང་གི་དབུགས་བསགས་པའི་ཞག་དགུ་སྦྱིན་པས་ཞག་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་སོ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། གཟའ་ལྔ་པོའི་མྱུར་རྐང་གི་རྐང་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་བསྡོམས་པས་ཀྱང་དེ་ཙམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དལ་རྐང་དང་སྦྱོར་ཚུལ།

གཉིས་པ་དལ་རྐང་ནི། ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆའི་གྲངས་ལས་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཉི་ཟླའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ཉིས་བརྒྱ་གོ་གཉིས་འབྱུང་ལ། གཟའ་ལྔའི་དལ་རྐང་གི་རྐང་གྲངས་བསྡོམས་ནའང་དེ་ཙམ་མོ།།

མཧཱུག་རིང་གི་རྐང་པ་དང་སྦྱོར་ཚུལ།

གསུམ་པ་མཧཱུག་རིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ནི། སྒྲ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར། ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གཟའ་ལྔའི་དལ་རྐང་དང་སྦྱར་ནས། མ་སྦྱར་བ་ཕྱོགས་གཉིས་བསྡོམས་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་པོ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དྲུག་ཅུའི་ཆར་གསིལ་བ་ལ་དྲུག་ཅུས་ཐོབ་པ་ནི་ཆུ་ཚོད་དོ།། བརྟེན་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་ཕྱེད་དོར་བས་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་བཅས་བདུན་ནི་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཟླ་གཅིག་གི་རྟག་ལོངས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་གཅན་གྱིས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་ལོ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཟླར་གསིལ་བས་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་ལ། དེས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱེ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལས་མཧཱུག་རིང་གི་རྐང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས་དྲིལ་བས་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་འོང་། དེ་ལས་སྒྲ་གཅན་

གྱི་ཕྱོགས་ལོངས་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང༌། སྲང་ཞེ་ལྔ་པོ་ཆུ་སྲང་དུ་གསིལ་བས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་འོང་བ་བགོད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་པོ་ཆུ་སྲང་གི་ཕུང་པོར་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས་བཞི་ཐོབ་པ་ནི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཞག་གོ །ལྷག་མ་ཡང་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཆུ་སྲང་བདུན་དང་དབུགས་གསུམ་ཕྱུངས་ཏེ། གནས་གཉིས་ཀ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་དྲིལ་བས་ཆུ་སྲང་ཉེར་གཉིས་དང་དབུགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ན། ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་གཉིས། དབུགས་གསུམ་རྣམས་ནི་དུ་བའི་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་ཀུང་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཉི་མས་གང་སྤྱོད་མཐུག་རིང་གིས་ཀུང་སྤྱོད་པས་ཉི་མས་ཉིན་ཞག་རེ་ཞིང་ཆུ་ཚོད་བཞི་ཆུ་སྲང་ཉེར་དྲུག་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཆུ་སྲང་ཕྱེད་དང་བཞི་ཆད་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀུང་འདིར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉི་མའི་རྟག་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་ཆུ་སྲང་ཉི་ཤུ་དུ་བའི་རྟག་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་གཉིས་དབུགས་གསུམ་རྣམས་ལ་སྦྲུངས་པས་ལྷག་མ་ཆུ་སྲང་གཉིས་དང༌། དབུགས་གསུམ་འོང་བ་ནི་དུ་བའི་ལོའི་རྐང་ལོངས་སམ་དལ་བར་རྒྱུ་བའི་དུས་ཀྱི་རྐང་ལོངས་ཏེ། ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་རིམ་རིམ་མིན་ལ་ནོར་བུ་ལོན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྐང་ལོངས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལོའི་རྐང་ལོངས་དོར་ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་རྐང་བཅས་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རེ་སྤྱོད་དེ། དེ་ཡང་ལོའི་རྐང་ལོངས་ཀྱི་གནས་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གིས་བསྒྱུར་ནས་དྲིལ་བས་སྲང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། དབུགས་གསུམ་འོང་སྟེ་བགོད་གཞིའོ།། དེ་ལ་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་རྐང་བཅས་ཆུ་སྲང་གི་བཞི་ཆའི་ཕུང་པོར་བྱས་པས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་བ་བགོད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཤེད་མཚུངས་ཆེད་དུ་བགོད་གཞིའང་བཞིས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་བ་ལ་བགོས་པས་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཡིན་གྱི། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་ན་ནི་སྲང་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་དྲུག་ཅུས་དྲིལ་བས་ཆུ་ཚོད་གཅིག སྲང་ང་གཉིས། དབུགས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་རིམ་རིམ་མིན་ལ་ནོར་བུ་ལོན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྐང་ལོངས་ཡིན་ནོ།།

ཉི་ཟླའི་རྐང་པ་དང་སྦྱོར་ཚུལ།

བཞི་པ་ཉི་ཟླའི་རྐང་པ་དང་སྦྱོར་བ་ནི། དུ་བའི་རྐང་པ་དང་སྦྲུར་བ་དེའི་ལྷག་མ་ལས་ཉི་ཟླའི་རྐང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་བཅས་བདུན་པོ་དེ་ཉི་མའི་དལ་རྐང

དང་པོའི་ཕྱེད་ལ་གསུམ་དང་། ཟླ་རྐང་གི་དང་པོ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་འཆར་བའི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་སྟེ་བསྡོམས་པས་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པོ་དེ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་ནས་ཕྱེད་ནི་མུན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཡོངས་མ་སྒྲུབ་པས་དེ་ཉིད་ཉི་ཟླ་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་རྐང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱེད་པོ་དེ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་མ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་རགས་པར་ན་ཞག་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་རེ་དང་། ཟླ་བ་རེ་ལ་ཞག་ཕྱེད་རེ། ཟླ་བ་གཉིས་ན་ཞག་གཅིག་རེ་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་རྩིས་ན་ཚེས་ཞག་རེ་བཞི་ན་ཉིན་ཞག་རེ་གསུམ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བདུན་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ཆ་རེ་ཆད་པ་དེ་ཟླ་རྐང་ལ་བུ་ལོན་དང་ཉི་རྐང་ལ་ནོར་དུ་སོང་བས་རགས་པར་ན་ཞག་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་གཉིས་ལྷག་པས་རགས་རྩིས་ཁྲིམ་ཟླ་རེ་ལ་ཞག་རེ་ཙམ་ལྷག་པོར་འབྱུང་བ་དེ་ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཕྱེད་སྒྲ་གཅན་གྱིས་མ་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞག་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་རེ་ཆད་པའི་ཆུ་ཚོད་དེ་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆུ་སྲང་དང་དབུགས་རྐང་བཅས་ལ་ཆུ་ཚོད་རེར་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་འཕོ་ཆེན་གྱི་མཚམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དང་དབུགས་རྐང་བཅས་རྒྱུ་བའི་དབང་གིས་ཕྱི་ནང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་དབུ་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་དུའང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་མ་སྒྲུབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་གཅན་གྱིས་མ་སྒྲུབ་པའོ།[༡༠༠] །ཞེས་པ་ནས། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལྷག་པ་དེ་དབུ་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ།[༡༠༡] །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། མཇུག་རིང་འཆར་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པ་འཁྲུལ་ཟློག་དོན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་བའོ།།

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲ་གཅན་འཛུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

མདོར་བསྟན་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པས་ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲ་གཅན་འཛུག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཉི་མ་ཟླ་བ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཉིད་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འབད་པ་མ་མཛད་དོ།[༡༠༡] ཞེས་དང་། རྩ་བའི་རྒྱུད་དེ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་གཞན་ལའང་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།[༡༠༢]།ཞེས་ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲ་གཅན་འཛུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་སྒྲ་གཅན་འཁོར་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། འཁོར་ཚུལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཁ་འཕང་བར་མཛད་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་འཁོར་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུང་རིགས་ཁོ་ནས་འཆད་དཀའ་བར་སྣང་བས་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་དང་རང་གི་ཉམས་མྱོང་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིན་པའི་དུས་ངེས་བཟུང་བ། འཛིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟག་དགོས་པར་གདམས་པའོ།།

འཛིན་པའི་དུས་ངེས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། སྔར་བཟུང་བ་གཅིག་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་དང་། དུས་ཚིགས་ལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དུས་ཚིགས་གསུམ་འདས་པའི་ཚེས་གྲངས་དཀར་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་ནག་པོའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཚིགས་མཚམས་དང་། ནག་པོའི་གནམ་གང་དང་དཀར་པོའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཚིགས་མཚམས་སུ་ཉི་ཟླ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲིབ་བྱེད་སྒྲ་གཅན་ལ་ལུང་རྣམས་ལས་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཐབ་པ་དང་རང་ཉིད་ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་མིན་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལག་གིས་ཉི་ཟླ་ལ་འགེབས་པར་བཤད་པ་དང་། ཟླ་བའི་མདོར། ལྷའི་བུ་ཟླ

བ་ལྷ་མིན་སྒྲ་གཅན་གྱིས་བཟུ ང་བར་གྱུ ར་པ་ན་འཛི གས་ཤི ང་སྐྲག་པས་བཅོ མ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་གསོལ་བར[༤༠༤]བཤད་པ་སོགས་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་དོན་ལ། ནང་དུ་དབུ་མ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བ། ཡར་སྣ་ཆུའི་ཁམས་དཀྱིད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་། མར་སྣ་མེའི་ཁམས་འབར་བའི་ཐིག་ལེ་དང་ལྡན་པའི་གནད་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལུས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པས་དེས་མི་སྒྲིབ་ལ། འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་གདོང་ཆུའི་རང་བཞིན་ནག་པོ་མུན་པའི་བདག་ཉིད་དང་། མཇུག་མ་མེའི་ཁམས་དམར་པོ་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གཉིས་སོ། །འཛིན་པའི་དུས་ལ་ཟླ་དྲུག་དུས་གསུམ་འདས་དགོས་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཟླ་བ་དྲུག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ།[༤༠༥] ཞེས་སོ།།

འོན་ཟླ་བ་དྲུག་དང་། དུས་ཚིགས་གསུམ་འདས་པ་གཉིས་ཟླ་བའི་གྲངས་མཉམ་པས་གནད་གཅིག་མོད། འདིར་སོ་སོར་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ནང་དུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་རྫོགས་པ་ནམ་མུན་པ་ཆེན་པོའི་རླུང་གིས་རྐྱང་མའི་སྟོབས་འཕྲོག་པས་ཕྱིར་ཟླ་འཛིན་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་འདས་དགོས་པ་དང་། ནང་དུ་སྙིང་སྟོབས་དང་། རྡུལ་དང་མུན་པའི་མཐར་མུན་པ་ཆེན་པོའི་རླུང་གིས་རོ་མའི་སྟོབས་འཕྲོག་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་མ་འཛིན་པ་ལ་དུས་གསུམ་ཟད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་དང་པའི་དུས་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་ནི་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན། གསུམ་པ་ནི་མུན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེས་ན་མུན་པ་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་ལའང་ཁམས་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཟླ་བ་དྲུག་པའོ།[༤༠༦]།ཞེས་སོ།།

འོན་འདིར་དུས་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དུས་དྲུག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱེད་ཅེ་ན། དུས་རེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་པས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་བ་གཅིག་དང་དབྱུག་གུ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གོ །ཟླ་བ་གཉིས་དང་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་དུས་སོ། །ཡན་ལག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་དུས་དྲུག་རྣམས་སོ།[༤༠༧]།ཞེས་སོ། །དཀར་ནག་གི་ཚེས་མཚམས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒྲ་གཅན་གདོང་མཇུག་དང་ཉི་ཟླ་སྐར་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚོགས་པ་ནི་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ནང་དུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ལས་ཟླ་བའི་དཀར་ནག་གི་ཆ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་མཚམས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཚོགས་མཚམས་དཀར་པོ་ནག་པོ་ལ། །ཆོས་གྲངས་གཉིས་ཀའི་དབུས་སུ་ནི། །ཉི་མ་ཟླ་བ་རྣམ་འཛོམས་པ། །སྒྲ་གཅན་འཇུག་པའི་ཆོས་གྲངས་སོ།[༤༠༨]།ཞེས་དང་། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ཚོགས་མཚམས་དག་ལ་རི་བོང་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་སྒྲ་གཅན་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ།[༤༠༩] ཞེས་སོ།།

ཁྱད་པར་ཉི་འཛིན་ལ་ནི། དུས་ཚིགས་གསུམ་ཟད་དགོས་པར་མ་ཟད། རྟེན་འབྲེལ་རིག་པའི་དབུས་སུ་ཉི་ཀྲང་ཞུགས་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རིག་པའི་ཡན་ལག་དབུས་དེར་སྒྲ་གཅན་རྒྱུ་བ་དེ་ཡིས་ཟླ་བ་ཉི་མ་དག་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།[༡༠] ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རིམ་པར་འཁོར་བའི་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གནམ་སྟོང་ལ་འཆར་བ་དགོས་པ་འདི་ཁམས་ལེར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་རྩིས་ལ་མི་བཟུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ་དང་།[༡༡] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུ་ག་གི་ཁྱིམ་ཟླ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་རེར་བཞག་པའི། ཡན་ལག་རེ་རེའི་ཉིན་ཞག་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ་འཆར་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་འདུ་བྱེད་སོགས་ལུགས་འབྱུང་དུ་འཁོར་བ་ལས་དེའི་གནམ་གང་ལ་རིག་པ། ཡང་ཚེས་གཅིག་ལ་ཚོར་བ་ནས་གནམ་གང་ལ་ཪྐ་ཤི་སྟེ། མདོར་ན་གནམ་གང་ལ་རིག་པ་དང་ཪྐ་ཤི་སྤྱིལ་མར་ཡོད་པའི་རིག་པ་འཆར་བའི་ཚེ་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་བརྩིའོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་གླིང་གི་དབང་གིས་མཐོང་བ་ཐ་དད་པའོ།།

འཛིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འཛིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འང་། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་གི ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། ཉི་ཟླའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་ཉ་སྟོང་གི་ལྷ་བསྐུས་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོའི་བར་དུ་དག་པར་བརྩིས་པའི་ཉི་ཟླའི་སྐར་མའོ། །དེ་དག་རང་རང་གང་ཉེ་བའི་གདོང་དང་མཇུག་མ་དེ་ལ་འཇུག་སྟེ། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྐར་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚོགས་དགོས་པས་སོ།། འོན་ཀྱང་སྐར་མ་གཅིག་ཁྱད་འདུག་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྐར་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་སྐར་གནས་ལ་བཅུ་གཅིག་དང་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ལྷ་བུ་ཡོད་ལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྐར་གནས་སུ་བཅུ་དང་། ཆུ་ཚོད་དུ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བུ་ཡོད་པ་གཅིག་ལ་བརྟགས་པས་ཤེས་སླའོ།།

ཟླ་བ་འཛིན་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། འཛིན་མི་འཛིན་བརྟག་པ། ཇི་ཙམ་སྒྲིབ་པའི་ཆ། ཇི་ཙམ་སྒྲིབ་པའི་ཡུན། གང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱོགས། ནམ་གྱི་ཚེ་འཛིན་པའི་དུས། ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཁ་དོག་གོ།

ཟླ་བ་འཛིན་མིན་བརྟག་པ།

དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གྲུབ་མཐའི་ཟླ་སྐར་ཏེ། (ཞག་གཅིག་དང་ཆོག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)དེའང་ཆོས་འཕོ་མཚམས་དང་སྒྲ་གཅན་འཛུ་ག་པ་དུ་ས་མཉམ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་འབྲུ་ད་ཀྱི་ཟླ་སྐར་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་དབྱུག་གུར་མིག་མེ་བསྣན་པ་ནི་སྔར་བྱེད་རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་གཟེར་བཏབ་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཕྱིས་སྐྱོན་གྱིས་མི་འཚུགས་པའི་སླད་དུ་གྲུབ་རྩིས་ལ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་གནད་སྒྲིག་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་ཉི་འཛིན་དུ་ས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲ་གཅན་ལ་སྟེར་ཕྲི་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །དེས་ན་གྲོང་རྩི་ས་པ་ཕལ་ཆེར་གཟའ་འཛིན་གྲུབ་རྩིས་ལས་བྱེད་རྩིས་བཙན་ཞེས་ཟེར་བའང་སྔར་བྱེད་པའི་རི་མོ་ལ་སྨྲོང་རྩིས་ཀྱི་གཟེར་བཙོས་པའི་གནད་མ་གོ་བའི་འཆོལ་གཏམ་མོ། །དེ་ལྟར་མིག་མེ་བསྣན་པའི་ཟླ་སྐར་དེ་དང་གདོང་མཇུག་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཕན་ཚུ་ན་བསྡུར་བས་གང་ཉེ་གཉིས་ཉུ་ང་གི་ས་མང་བ་ལ་སྦྲུངས་བའི་ལྷག་མར་སྐར་གནས་ནམ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་པ་ལ་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྐར་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དང་། ཆུ་ཚོད་ལྔ་བཅུ་མན་ཏེ་བར་འགྱུངས་དེ་ཙམ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་། སྨྲོང་རྩིས་པ་ཁ་ཅིག ང་ལྔ་ཚུན་ཚོད་ལ་འཛིན་པར་འདོད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཙམ་སྟེ་མཐའ་མ་བཀག་གོ།

ཟླ་བའི་སྒྲིབ་ཆ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་ཇི་ཙམ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟག་པ་ནི། ཕན་ཚུན་སྦྲུངས་ལྷག་གི་ཆུ་ཚོད་འབྲུང་བ་སྟེ་ལྔས་ཐོབ་ནོར་ལ་བརྟག་སྟེ། དེའང་ནོར་ཐིག་ལེ་ནས་བཞིའི་བར་ཐོབ་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྦྲུངས་ལྷག་ཉི་ཤུ་མན་ལ་རིལ་པོར་སྒྲིབ། དེ་ནས་ནོར་ལྔའི་བར་ཤར་བ་སྟེ་སྦྲུངས་ལྷག་ཉེར་ལྔ་མན་ལ་དྲུག་ཆ་མ་གཏོགས་སྒྲིབ། ནོར་དྲུག་སྟེ་སྦྲུངས་ལྷག་སུམ་ཅུ་མན་ལ་སུམ་གཉིས། རི་སྟེ་སོ་ལྔ་མན་ལ་ཕྱེད་འཛིན། གྲུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་མན་ལ་སུམ་ཆ་གཅིག་དགུ་སྟེ་ཞེ་ལྔ་མན་ལ་དྲུག་ཆ། ནོར་བཅུ་ཐོབ་སྟེ་སྦྲུངས་ལྷག་ལྔ་བཅུ་མན་ལ་བརྒྱད་ཆ་ཙམ་ཞིག་སྒྲིབ་ཅེས་པ་སྟེ། འདིར་སྦྲུངས་ལྷག་ལ་ལྔས་བགོ་བ་ནི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲོང་རྩིས་སུ་མཛད་པ་སྟེ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། རྣམ་དག་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཏེ།[༦༡༢] ཞེས་དང་། ཕྱེད་དག་གྱུ་ར་ན་ཕྱེད་འཛིན།[༦༡༣] ཞེ་ས་པས་སྦྲུངས་ལྷག་སྟོངས་ན་རིལ་འཛིན་དང་སུ་མ་ཅུ་ ལ་ཕྱེད་འཛིན་གསུངས་པའི་ལུང་དང་བསྟུན་ན། ཕན་ཚུན་སྦྲུངས་ལྷག་གི་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་མཁའ་རོར་ཕྲི་ལྷག་ལ་བཞིས་བགོས་པའི་ནོར་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བྱུང་ན་རིལ་འཛིན་དང་། བདུན་ཙམ་ལ་ཕྱེད་འཛིན་སོགས་འགྲོས་རྩིས་ཏེ་ཁ་དམར་བཏགས་ན་སྔར་ལས་ཞིབ་པར་འགྱུར་རོ།།

སྒྲིབ་ཡུན་བརྟག་པ།

གསུམ་པ་ཇི་ཙམ་སྒྲིབ་པའི་ཡུན་ལ་བརྟག་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།[༡༤]།ཞེས་ཟླ་བ་བཅུ་དྲུག་ཆར་གསུངས་ཤིང་། འཛིན་ཡུན་ཀྱང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆ་གཅིག་གི་བཞི་ཆའི་བར་དུ་གཟའ་དང་འགྲོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།[༡༥]།ཞེས་པའི་བཞི་ནི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་བྱས་པའི་བཞི་ཆ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རི་བོང་ལྡན་པའི་དབང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུའོ།[༡༦]།ཞེས་པས་རིལ་འཛིན་ལ་དྲུག་ཅུའི་བཞི་ཆ་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔའི་ཡུན་དང་། ཕྱེད་འཛིན་ལ་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནའང་། གདོང་འཛིན་དང་མཇུག་འཛིན་ལ་ཡུན་ཐུང་ཟད་རིང་ཐུང་འབྱུང་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདིར་གདོང་གིས་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཟླ་བའི་ཆ་རེ་དང་ཆུ་ཚོད་རེ་སྦྱར་ནས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་མི་བདག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། མཇུག་འཛིན་ལ་དེ་ལས་གཅིག་ཕྲི་ནས་ཆེས་ཏེ་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱེད་འཛིན་གྱི་ཚེ་གདོང་ལ་བརྒྱད་དང་མཇུག་འཛིན་ལ་བདུན་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སློས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་དྲུག་ཆ་དང་སུམ་ཆ་སོགས་ཀྱི་ཡུན་ཀྱང་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་སྦྱོའོ།།

སྒྲིབ་ཕྱོགས་བརྟག་པ།

བཞི་པ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པ་ནི། སྤྱིར་བཅོ་ལྔ་ལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་ཤར་དུ་རྫོགས་པས་ཟླ་བ་ཤར་ནས་འཛིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་མཉམ་པ་ན་ནམ་ཕྱེད་ལ་ཤར་དྲང་པོ་དང་། སྲོད་ཀྱི་དུས་དབང་ལྡན་ལ་ཉེ་བའི་ཤར་དང་ཐོ་རེངས་ཀྱི་དུས་ཤར་ལྷོར་ཉེ་བའི་ཤར་སྨད་ནས་འཛིན་པ་ནི་གླིང་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སླེབ་པ་ན་དེ་དང་དེའི་ཐད་ཀའི་ཤར་ནས་ཟིན་པ་སྐྱེ་རིགས་པས་ཐོབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟླ་བས་གདོང་ལ་སྤྲངས་སམ་དུས་མེས་ཟླ་བར་སྤྲངས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གདོང་འཛིན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་མཇུག་འཛིན་ལ་བསྒྲིབ་བྱ་མང་བ་དེའི་ཚེ་སྒྲ་གཅན་ཟླ་བའི་གཡོན་ལམ་རི་རབ་ངོས་སུ་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་བྱང་ལ་ཐུང་ཟད་འཆུས་ཏེ་ནམ་ཕྱེད་ལ་དབང་ལྡན་ཕྱོགས་དྲང་པོ་ནས་འཛིན་ཅིང་། ནམ་སྟོད་བྱང་ཉེའི་དབང་ལྡན་དང་ནམ་སྨད་ལ་དབང་ལྡན་ཤར་ཉེའི་ཕྱོགས་ནས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གདོང་གིས་ཟླ་བའམ་ཟླ་བས་མཇུག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྲངས་ཚེ་སྒྲ་གཅན་ཟླ་བའི་གཡས་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་ལྷོར་འཆུས་ཏེ་ནམ་ཕྱེད་ལ་ཤར་ལྷོ་མེ་མཚམས་དང་། སྲོད་དུས་ཤར་ཉེའི་མེ་དང་། ཐོ་རེངས་ཀྱི་དུས་ཤར་ལྷོ་ལྷོར་ཉེའི་ཕྱོགས་ནས་འཛིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྒྲ་གཅན་གདོང་དང་ཟླ་བ་མཉམ་པོར་འགྲོ་སྟེ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །འདིར་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་ཤར་དུ་འཛིན་པའོ།[༡༧]།

ཞེས་དང་། གཡོན་དུ་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བ་ལ་གཡས་མིན་གཡོན་དུ་ཟླ་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།[༦༡༨]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཉ་ལ་ཟླ་བ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་ཟླ་བ་ནུབ་ནས་འཛིན་པའང་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འབྱུང་བ་དག་ནི་ནུབ་ཏུ་འཁོར་བས་རྒྱབ་ནས་འཛིན་ནོ།[༦༡༩]།ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ལ་དཀར་ཆའི་དང་པོ་ནུབ་ནས་འཆར་བས་ཕྱོགས་དེ་ནས་ཉི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲིབ་དུས་བརྟག་པ།

ལྟ་བ་འཛིན་པའི་དུས་བརྟག་པ་ནི། གླིང་འདི་ནས་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ལོངས་ཉིན་ཚད་ལས་མང་བ་ཞིག་དགོས་པས་གྲུབ་མཐའི་གཟའ་ཆེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ན་གང་འདུག་པ་དེ་ལ་ཉི་མོའི་ཚད་ཀྱིས་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་གང་བྱུ་ངགི་གྲངས་དེ་སམཚན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟད་པའི་ཆེ་ཆེས་འཕོ་བའི་མཚམས་ཡིན་པས་དཀར་ནག་གི་ཚིགས་མཚམས་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟླ་བ་འཛིན་ནོ། །ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྒྱུར་རྩིས་དང་བསྟུན་པའི་གནད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གདོང་འཛིན་ལས་མཇུག་མས་འཛིན་པ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་གྱིས་བྲལ་ཞིང་། འཛིན་ཆའང་ཅུང་ཟད་ཆུང་བར་སྣང་བ་དང་། ཟླ་བ་བྱུང་བགྲོད་ཀྱུར་པ་ན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་གྱིས་བུ་ལ་བ་སོགས་ནི་བླ་མ་གོང་མའི་སྒྱུར་རྩིས་དེ་འདྲའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་སྟེར་སྦྱིན་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་མོད། རང་གི་སྒྱུར་བས་གཏན་ཕབས་ཀྱི་ངེས་པའི་གནད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལོངས་འཕེལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཆེས་ཞག་རེ་བཞིར་སྤྱོད་དུས་ཤིན་ཏུ་འགོར་བས་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནུར་ལྟ་སྟོན་པ་དང་། ཡང་འགྲིབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆེས་ཞག་ང་བཞིར་སྤྱོད་དུ་སཆེས་ལོངས་རྫོགས་པ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟེར་འཕྲི་མེད་པར་རང་སར་བཞག་ཅིང་། བར་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་ལྫུང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཕྱིར་སླས་པ། ཆོས་ལོངས་སྔ་མས་མཁའ་རོ་ལ། །ཕྲི་ལྷག་དེ་ལྟའི་ཆོས་ལོངས་དང་། །བསྲེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡིན་དེར། །ཆུ་རོ་ཤར་ན་དབྱུག་གུར་དབང་། །མེ་རོར་ཆུ་དབྱུག་མཁའ་མེའི་སྲང་། །མིག་དུས་ཤར་ན་དབྱུག་གུར་མཚོ། །གཟུགས་དུས་མེ་དབྱུག་སྲང་མཁའ་མེ། །མཁའ་རོར་ཆུ་ཚོད་རྩེ་མོ་ཅན། །ཟླ་དབང་མིག་དབྱུག་མཁའ་མེའི་སྲང་། །རི་དབང་ལ་ནི་དབྱུག་གུར་ལག །དུས་འབྱུང་གཟུགས་དབྱུག་སྲང་མཁའ་མེ། །དབང་འབྱུང་དབྱུག་གུར་འོད་དཀར་ཅན། །མཚོ་དབང་ཤར་ཚེ་ནམ་མཁའ་རྣམས། །སྒྲིབ་པས་ཟད་དུས་བསྐྱུབ་མེད། །ཅེས་(ཐློག་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)གདམས་སོ།།

སྒྲིབ་མདོག་བརྟག་པ།

དྲུག་པ་ཁ་དོག་ལ་བརྟག་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་གདོང་ལ་མུན་པ་དང་མཇུག་ལ་མེ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རིལ་པོར་སྒྲིབ་པ་ན་གདོང་འཛིན་ལ་དམར་ནག་དང་། མཇུག་འཛིན་ལ་དམར་སྐྱ། བྱེ་བྲག་མ་བསྒྲིབས་པའི་འོད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་འོད་མནན་མ་མནན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཛིན་ཆ་ཆུང་ན་ཁ་དོག་ནག་པོ་དང་། རིལ་འཛིན་ལ་དམར་པོར་སྣང་བས་དེའི་བར་གྱི་ཆ་རྣམས་ལའང་རིགས་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྐར་མ་མགོ་ལག་གི་སྟེང་དུ་བཟུང་ན་ཁ་དོག་ནམ་མཁའི་མདོག་ཏུ་སྣང་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མྱོང་རྩིས་སུ་གསུང་ངོ་།།

ཉི་མ་འཛིན་ཚུལ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་ཉི་མ་འཛིན་ཚུལ་ལའང་སྔར་ལྟར་དྲུག་ལས། དང་པོ་འཛིན་མི་འཛིན་བརྟག་པ་ནི། ཟླ་འཛིན་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཉི་འཛིན་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ལྔའི་ལོངས་སྤྱོད་སྐར་ཐིག་དགུག་གུར་གཟུགས་མེ་སོགས་བུལ་བར་སྦྱིན་ཞིང་གདོང་མཇུག་ལ་ཕྲི་བས་ནི་བྱེད་པའི་གཟེར་གྲུབ་པར་ཕབ་སྟེ་བསྙུ་བ་མེད་པར་བརྟག་པ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ནས་གྲུབ་མཐའི་གནམ་སྟོང་གི་ཉི་མ་དག་པའི་རི་རོ་ཆའི་གོང་དུ་མེ་མིག་ཆ་གླུ་ཞུར་དུ་བཏོན་པ་གནས་གཉིས་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གོ་ལོག་འཛིན་དཀའ་བས། དེ་བརྟག་པའི་གཞིར་སྔར་ནུར་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་གཅན་གྱི་བུལ་བ་དེ་ཉིད་བསྲེ་ཞིང་ཉི་དག་གནས་གཅིག་དང་སྔར་གྱི་གདོང་མཇུག་བསྡུར་ལ་གང་ཉེའི་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཀུང་གིས་མང་བ་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ལྷག་མར་གདོང་གིས་ཉི་མར་སྦྱངས་པའི་ཚེ་སྐར་གནས་སྟོངས་ཤིང་ཆུ་ཚོད་དུ་ཞེ་ལྔ་མན་ཆད་བྱུང་ན་ངེས་པར་འཛིན་ལ། ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལའང་འཛིན་པ་སྲིད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཉི་མས་གདོང་སྦྱངས་ན་གོ་ལོག་སྟེ་སྐར་མ་སྟོངས་ཤིང་ཆུ་ཚོད་དུ་འབྲུ་ང་བ་མན་ཆད་དང་། མཇུག་མས་ཉི་མ་སྦྱངས་བ་ནའང་གོ་ལོག་པས་སྐར་གནས་ཐིག་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་བརྒྱད་མན་བྱུང་ན་འཛིན་ཅེས་གསུང་བ་ནི། སྔར་བྱེད་པའི་གཟེར་གྲུབ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བརྟགས་པའི་མྱོང་རྩིས་ཏེ། བྱེད་རྩིས་སོར་བཞག་དང་གྲུབ་པར་ཕབ་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་ལོག་འཛིན་པ་སྲིད་པ་ཙམ་སྟེ་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་སོ། །ཉི་མས་མཇུག་མར་སྦྱངས་པའི་ཚེ་སྐར་མ་ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་བྱུང་ན་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་གདོང་འཛིན་ལ་ཉི་མ་མང་བ་དང་མཇུག་འཛིན་ལ་མཇུག་མ་མང་བ་ན་མི་བསླུ་བར་མྱོང་བས་གྲུབ་པས་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གདོང་གིས་ཉི་མ་དང་

ཉི་མས་མཇུག་མར་སྦྱངས་ལྷག་གང་ཡོད་དེས་སྔར་གྱི་ཉི་བུལ་བསྒྲེས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ལ་གདོང་འཛིན་གྱི་ཚེ་སྦྱངས་ཞིང་མཇུག་འཛིན་གྱི་ཚེ་སྦྱིན་ལ་རང་རང་གི་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གང་ལོངས་སྟེང་དུ་དྲིལ་ཞིང་། རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ཕྱེད་ལྷག་ནའང་དོར་བས་གནས་ཀུན་སྟོངས་ཏེ་ཐིག་ལེ་དྲུག་བརྩེགས་ཤར་ན་ངེས་པར་འཛིན་ལ། དེ་ལས་ལོག་སྟེ་གདོང་ལ་སྟེར་བ་དང་མཇུག་ལ་ཕྲི་བས་གནས་ཀུན་སྟོངས་ནའང་མི་འཛིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག དོན་ལ་གཟས་འཛིན་པ་བྱུས་ཀྱང་སྒྲ་གཅན་གདོང་མཇུག་གང་རུང་དང་ཉི་ཟླ་མཉམ་པོར་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའང་ཉི་མ་འཛིན་པར་ཐལ། ཉ་ལ་ཟླ་བ་བཟུང་བའི་གདོང་མཇུག་གང་རུང་དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཉི་མ་འཛིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་སླེབ་པ་གདོང་གིས་ཟིན་པ་དེའི་ཚེ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མ་དང་དུས་མེ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲིབ་ཆ་བརྟག་པ།

གཉིས་པ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ཆེ་ཆུང་ནི། བསྒྲིབ་བྱ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ལྷག་གི་ཆུ་ཚོད་ལ་བདུན་མན་ཆད་བྱུང་ན་གདོང་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་ཕྱོགས་དང་མཇུག་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་ཚེས་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་། སྦྱངས་ལྷག་ཆུ་ཚོད་དེ་ལ་བདུན་ལས་མང་བར་གྱུར་ཚེ་གདོང་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དང་མཇུག་འཛིན་ལ་མིག་སྟེར་བ་ནི་རགས་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་ན་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ལྷག་སྟོངས་པ་སོགས་ལ་ནུར་སྟེར་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔས་ཀྱང་ཉུང་སྐྱོན་དང་། སྦྱངས་ལྷག་ཞེ་ལྔ་དང་བཞི་བཅུ་སོགས་ལ་དེའི་སྟེང་ནས་ད་དུང་བྲི་དགོས་པའང་སྣང་བས་ཆ་བསྒྲིས་ནས་སྟེར་འབྲི་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གདོང་འཛིན་གྱི་ཚེ་སྔར་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ལྷག་ལ་ཆུ་ཚོད་ཉེར་གཉིས་དང་ཉེར་གསུམ་ཙམ་དང་། མཇུག་འཛིན་གྱི་ཚེ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་དགུ་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་རིལ་པོར་བཟུང་བ་མྱོང་བས་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ནུར་སྦྱིན་རྩིས་གདོང་མཇུག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཚོགས་དེས་མཁའ་རོར་སྦྱངས་ལྷག་ཉི་མས་བསྒྱུར་བ་ལ་མཁའ་རོས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་གང་བྱུང་བའི་གྲངས་དེས་ཇི་ཙམ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་གྲངས་སྟོན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའང་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་།[༦༠] ཞེས་པས་ཉི་མ་ཆ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོར་ལ་དྲུག་ཐོབ་ན་ཉི་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་ཆ་དང་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ན་རིལ་འཛིན་ཏེ། དེའི་བར་གྱི་ནོར་གང་ཐོབ་ཀྱི་ཆ་གཞན་རྣམས་ལའང་འགྲེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྐྲིབ་ཡུན་བརྟག་པ།

གསུམ་པ་ཡུན་ཇི་ཙམ་འཛིན་པ་འང་ཉི་དཀྱིལ་ཆ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཆ་རེ་རེས་ཆུ་ཚོད་རེའི་ཡུན་འཛིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱེད་འཛིན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་དང་། རིལ་འཛིན་ལ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་འཛིན་པ་སྟེ། བར་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་ལུང་སྟོན་ནོ།།

སྐྲིབ་ཕྱོགས་བརྟག་པ།

བཞི་པ་གང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ནི། གདོང་དང་དུས་མེ་ཡིས་སོགས་ཏེ། སྐྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲིབ་བྱ་ལ་སྦྲུངས་པའི་ཚེ་ལྷོ་ནུ་བ་ཕྱོགས་ནས་སྔ་ཕྱི་གཡས་བསྐོར་དང་། ཡང་ཉི་མས་གདོང་མཇུག་སོགས་ཏེ། བསྒྲིབ་བྱས་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སྦྲུངས་ཚེ་ནུ་བ་བྱང་ནས་སྔ་ཕྱི་གཡོན་སྐོར་དུ་འཛིན་པ་དང་། མཉམ་ན་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དྲང་པོ་ནས་འཛིན་པ་སྟེ་ཕྲིན་ལས་པ་དང་ཀོང་རམས་པའི་སྦྱོང་རྩིས་སོ། །ཡང་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདིར་ཕྱིར་ན། གདོང་གིས་ཉི་མའམ་ཉི་མས་མཇུག །སྦྲུངས་ཚེ་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་འཛིན། །མཇུག་གིས་ཉི་མའམ་ཉི་མ་ཡིས། །གདོང་སྦྲུངས་གོ་ལོག་བྲིད་པའི་ཚེ། །ཆུང་ཕྱོགས་མཉམ་ན་ནུབ་དྲང་པོ། །ཞེས་(ཚོགས་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྣན།)པ་འདི་སྟར་གྱི་སྦྱོང་བྱང་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་བཙན་པར་སྣང་ངོ་།།

དེ་ལ་སྐྱིར་ཉི་མ་ནུབ་ནས་འཛིན་པ་ལ་གོང་མ་རྣམས། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ལ་ཆ་རྫོགས་པའི་མཐར་དང་། གནམ་སྟོང་ལ་ཆ་དང་པོ་འཆར་བའི་ཐོག་མར་སྒྲ་གཅན་གྱིས་འཛིན་ནོ།[༩༡] །ཞེས་པས་ཉ་ལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་ཤར་དུ་རྫོགས་པ་དང་སྟོང་ལ་དཀར་ཆ་དང་པོ་ནུབ་ནས་འཆར་བས་ཟླ་བ་དེ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་ཐོག་མར་ཟླ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཉི་མ་ལ་འཇུག་དགོས་པས་ཟླ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉི་མ་ནུབ་ནས་ཟིན་པ་ཡིན་གསུང་པའང་སྒྲིག་ཏུ་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་ནུབ་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་བ་ནི་འདི་ལ་ཐུག་སྟེ། ཟླ་བ་ནུབ་ནས་འཕེལ་ཏེ་ཤར་དུ་འཕེལ་བ་རྫོགས་པ་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་ནས་འཕེལ་བ་ནུབ་ཏུ་རྫོགས་ཏེ། རྫོགས་པའི་མཐར་སྒྲ་གཅན་འཇུག་པས་ཟླ་བའི་ཤར་དང་ཉི་མའི་ནུབ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐམ་དུ་ཟླ་བ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་འབྱུང་བ་བདེན་མོད། ཉི་མ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ཉི་མར་གྲིབ་མའི་ཆས་འགྲིབ་པ་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་མེད་ནའང་དོན་ལ་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚེས་པ་དང་ཉ་བའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། མདུན་གྱི་ཉ་བ་ཟླ་བ་སྟེ། །རྒྱབ་ཀྱི་ཉ་བ་ཉི་མ་ལའོ།[༩༢] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲིབ་དུས་བརྟག་པ།

ལྔ་པ་ནམ་འཛིན་པའི་དུས་ནི། གྲུབ་མཐའི་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་སྙིང་དུ་ནུར་ཁྱད་རྒྱ་ཆོད་བཞི་སྟོན་ཞེས་གོང་མའི་སྐྱོང་རྩིས་སུ་གསུངས་ནའང་། འདིར་རང་ལུགས་ངེས་པའི་གནད་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ནུ་ར་མང་ཉུང་གང་རིགས་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་སྙེར་བཅམ་རང་སར་འཛོག་པའི་མཚམས་ཕྱིར་ཟླ་བར་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ལག་ལེན་ལ་བརྟབ་ན་མི་བསླུ་བ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲིབ་མདོག་བརྟག་པ།

དྲུག་པ་བཟུང་བའི་མདོག་ལ་བརྟག་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཇུག་འཛིན་དམར་སྐྱ་དང་གདོང་འཛིན་དམར་ནག་ཏུ་སྣང་མོད། དེའང་ཆའི་དབང་གིས་ཆ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཚེ་སྔོ་ནག་གི་མདངས་དང་རིལ་འཛིན་ལ་དམར་མདངས་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱེད་འཛིན་ལ་དམར་ལ་ནག་ངམས་འབྱུང་ངེ་སྙེ་ལྟོ་སྨྲར་ནས་བཤད་དོ། །མགོ་ལག་གི་སྙིང་དུ་བཟུང་ན་ཟླ་འཛིན་ལྟར་འདིར་ཡང་སྔོན་པོར་སྣང་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་རླུང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལས་གཟའ་ལྔའི་དལ་རྐང་གིས་མ་སྤྱད་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་པོ་ཉིད་ཉི་ཟླ་དང་མཇུག་རིང་གི་རྐང་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་། མཇུག་རིང་གི་རྐང་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བས་ཉི་ཟླའི་རྐང་པ་ལས་ཕྱུངས་པའི་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཟླའི་རྟག་ལོངས་རྒྱ་ཆོད་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་དྲུག་གམ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པས་ཕྱོགས་ཞག་ཞེ་ལྔར་ལོངས་པའི་ཚེ་ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲ་གཅན་འཛུག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟག་དགོས་པར་གདམས་པ།

གསུམ་པ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟག་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། གཞན་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རྩིས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆད་ལྷག་མ་བརྩིས་པ་དང་། ཤར་ཁ་དང་ནུབ་ཁར་འཛིན་གཏོང་སོགས་ལ་རང་གང་གནས་ཀྱི་ལུང་པའི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་དཔངས་མཐོ་དམའ་དང་། ས་ཁད་ཡངས་དོག་དང་། རང་གནས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་བགྲོད་གཉིས་སོགས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་མ་བརྟགས་པར་རྨམ་ཤུ་ར་གྱིས་སླུས་ན་བསླུ་བར་འགྱུར་བས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་དཔྱོད་ཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟའ་འཛིན་གྱི་སྐོར་འདི་ལ་མཁས་པ་གོང་མའི་སྐྱོང་ཡིག་དང་

རང་མྱོང་བསྟན་ཞིང་། ཁྱད་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱི་དོགས་པས་ཟུར་དུ་འདྲི་བར་སྤྲོའོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། ཉི་མ་དང་ཟླ་བར་སྒྲ་གཅན་འཛུག་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཆད་དང་པོ་ལ་བཤད་པ།

མདོར་བསྟན་པ།

༄། ད་ནི་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བགྲོད་བྱའི་ཡུལ་སྐར་ཁྱིམ་དང་། དེ་ལ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་པོ་གཟའ་བཅུ་པོ་སྟེ། བགྲོད་བྱ་བགྲོད་བྱེད་གཉིས་པོ་དེའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔོན་འོག་གི་འཁོར་ལོ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བགྲོད་བྱ་སྒྲོད་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣོད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ཚད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། དེར་གནས་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

སྣོད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ཚད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལའང་། རིག་བྱེད་པ་དགའ་ཚངས་པའི་ཡུལ་ས་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྲོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་དྲང་སྲོང་འགའ་ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་ཇི་ན་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་དེའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གསུང་རབ་རྣམས་ལས། རྣལ་མ་དང་། སྤྱིའུ་རྩུགས་དང་། སྤྲུལ་གཞིའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་དེ་རྣམས་གོ་ས་གཅིག་ན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལའང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་གིས་ལས་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་བསྡུས་ཏེ་ས་སྡེ་ར་གསུངས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དབྱིབས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཕལ་ཆེན་ལས། འོག་གཞིར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་དང་།[11] རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མདོར།

འཛམ་གླིང་གི་ཆུ་ར་དཔག་ཚད་བདུན་སྟོང་སོགས་གླིང་བཞིའི་ཚད་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དང་།[24] དྲན་ཉེར་ཉི་མ་ལྷུན་པོའི་རྩེ་ནས་འཆར་ནུབ་བྱེད་པ་སོགས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ཞིག་[25]གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཕལ་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་བོན་ཁྱད་པར་གྱིས། །འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཞིང་འབྱུང་ངོ་།[26] །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟའང་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་སེམས་ཅན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མོས་པའི་དབང་གིས་འབྲུམ་ཕྲག་བཞི་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས།[27] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལུས་དང་། གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲིག་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུན་པོ་དཔངས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་བརྐྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དཔངས་ཁྲུ་གང་སྟེ་དེའི་ཚད་ཀྱི་ལུས་ཁྲུ་བཞི་དང་། ལྷུན་པོའི་ཚད་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་ཕྲག་བཞིའོ། །གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཆའི་ཚད་དུ་མཉམ་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་བཞིའམ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་གནད་བཅིངས་པས་སྦྱང་བྱ་གནས་སྐབས་བཞིའི་དྲི་མ་བཞི་སེལ་ལ། སྦྱངས་འབྲས་དྲི་བྲལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཟིགས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོས་དངོས་པོའི་ཚད་གསུངས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ། ཆུ་ལ་ལྷས་བདུད་རྩི་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མཐོང་སྣང་ཐ་དད་པ་བདེན་ཡང་། རིགས་མཐུན་གྱི་འགྲོ་ལ་དངོས་གཅིག་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མིའི་འགྲོ་བར་རིགས་གཅིག་པ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་དུང་སེར་པོ་དང་མཁའ་ལས་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ། ཟན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད། ཡི་དྭགས་བཞི་ལ། ཞུབ་མ་དང་། ཐོ་ལུམ་དང་། རང་གི་ཤ་དང་། རྣག་ཁྲག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།[28] །དེས་ན་འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱི་ཉོན་ཅིག་པའོ།།

དེ་ལ་འདིར་དབང་ཕྱུག་པ་དག སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ཕྱུག་རྫ་མཁན་ལྟ་བུས

འདོད་པས་རྩེད་མོའི་དོན་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་པ་སྨྲ་བ་དག འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་ན་སྐྱེས་བུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བཀག་གོ །དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི། འཇུག་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས།། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།[༩༥] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་འཆགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་དུ་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྟེན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འོད་གསལ་རྒྱ་རྒྱུད་གཞོམ་མེད་འོད་ཟེར་དྲུག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཤར་དུ་ནག་པོ་འབར་བ། ལྷོར་དམར་པོ། བྱང་དུ་དཀར་པོ། ནུབ་ཏུ་སེར་པོ། སྟེང་དུ་ལྗང་གུ །འོག་ཏུ་སྔོན་པོ་འབར་བ་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གི་འོད་ལྗང་གུ་ལས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང་། འོག་གི་འོད་ཟེར་སྔོན་པོ་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་སྟེ་སྲོག་ཐུར་གྱི་རླུང་གཉིས་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་འོད་ནག་པོ་ལས་མཉམ་གནས་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། གྲིན་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། ཀླུ། རུས་སྦལ། རྩངས་པ། ལྷས་བྱིན་ཏེ་རླུང་བདུན་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱ་རྒྱུད་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ནོར་ལས་རྒྱལ་བའི་རླུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་རླུང་བཅུ་པོ་ཡང་། འཛིན་སྲུབ་དབྱིབས་བྱེད་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་དང་། ལྷས་བྱིན་རྟའི་ཁམས་ཡིན་པས། ཁམས་ལྔའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སེལ་བུར་གནས་པ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་སྟོང་རྡུལ་ཞེས་མིང་གི་སྐད་པ་དེ་རྣམས་གོང་བུར་སྡུད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀླུ་དང་ནོར་ལས་རྒྱལ་གཉིས་ས་ཁམས་ཡིན་པས་བསྡུས་པ་དེ་རྣམས་སྲ་བར་བྱེད་པས་ན། རླུང་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཡིན་ནོ། །གྲིན་རྒྱུ་དང་རྩངས་པ་ནི་མེ་ཁམས་ཡིན་པས་བཟུང་བ་དེ་དག་བསྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །མཉམ་གནས་དང་རུས་སྦལ་གྱི་རླུང་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཡིན་པས་བསྲུབས་ཏེ་སྨིན་པ་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རི་གླིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་གནས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་འཇོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་དབྱིབས་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཡིན་ལ། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་གོ་སྐབས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་རླུང་བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་གཙོ་བོར་ནམ་མཁའི་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་འདབ་འབྱར་དུ་གྱུར་པས་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་པ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། འབུག་རྡམས་སུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ

ཡོད་པ་ཐ་མ་གྱེན་དུ་ཡངས་པ་ཞིག་གྲུབ་བོ། །དེས་སྐོར་བའི་ནང་དུ་ལྷོའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལས་མེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་འབྱུར་བ་ལས་རླུང་དང་ལྡན་པའི་གློག་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་དགུ་དང་ཐད་ཀར་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་མཐའི་མེ་རི་རྟའི་གདོང་པ་ལྟར་གྱེན་ཏུ་འབར་བས་རྟ་གདོང་གི་མེའམ་རི་བདུན་པ་རྡོ་རྗེའི་རི་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐོར་བའི་ནང་དུ་བྱང་གི་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ལས་ཆུ་རྡུལ་འབྱུར་བས་རླུང་མེ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲིན་བྱུང་བ་ལས་ཆར་བབས་པས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་མཐའ་མ་གྱེན་དུ་འཕྱོ་བ་ལ་མཚོ་བདུན་པ་ལན་ཚྭའི་མཚོ་རྣ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐོར་བའི་ནང་དུ་ནུབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་སེར་པོ་ལས་སའི་རྡུལ་འབྱུར་བའི་རླུང་མེ་ཆུ་དང་ལྡན་པའི་འཇའ་ཚོན་འཁྲིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་ཐད་ཀར་གཅིག་དང་། འབྱུག་རྣམས་སུ་ནི་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་པས་རླུང་དཀྱིལ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་འོག་ནས་ཡར་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་བརྩེགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེང་མ་རྣམས་བྲི་ནང་དུ་བྲི་ཆུད་པ་ལྟར་གནས་ལ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོའི་སྟེང་གི་ཆ་ཁད་ཚད་དུ་མཉམ་པའི་དབུས་ནས་སའི་མཐའི་བར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ། དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གསུམ་གྱི་ཡང་རང་རང་གི་ནང་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་གྱི་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་རང་རང་གི་མཐུག་རྣམས་ཉིད་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཀའང་དབྱིབས་ཟླུམ་པོའོ། །དེ་དག་ཀུན་ལའང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ལྡན་པས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་དོ།།

དེ་རྗེས་འབྱུང་བཞིའི་ཚོགས་རྣམས་དང་དུང་ཆེར་བསྒྲུབས་པའི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་སར་རྡོ་ཕྲ་སྨོམ་ལས་རི་གླིང་ལ་སོགས་པ་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་འབུར་དོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་དབུས་སུ་ལྷུན་པོ་རྒྱ་རྡོ་སྨོམ་པོ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལྷུན་པོའི་མགྲིན་པ་དང་། གདོང་དང་། གཙུག་ཏོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་བར་སྣང་སྟོང་པར་སྣང་བ་ཡིད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཚད་ནི་རིམ་པར་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་དང་། ལྔ་བཅུ་དང་ཉེར་ལྔ་སྟེ་བསྡོམས་པས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷུན་པོ་ནི་ཕྱི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་དཀར་ཡོལ་བསླང་པ་ལྟ་བུ་རྩ་བར་དབུས་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེའི་མཐར་ཁོར་ཡུག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གིས་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བ། སྟེང་ངོས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་རྣ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། སྣའི་གནས་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རང་ལུགས་ནི།

རྣ་འོག་མ་བཞི་པོ་ལྷུན་པོར་སྐེ་རགས་བཅིངས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣ་འོག་མ་མཐུར་ལ་འཕྱངས་ནས་འཁོར་བ་དང་རྩ་བའི་འཁོར་ཡུག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་པོའི་ཕྱི་མཐའ་མཉམ་ཞིང་། རྣ་འོག་མ་དེའི་མཚམས་ནས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེའི་བར་ལ་ཆ་མཉམ་བཞིར་བྱས་པའི་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ཆ་རེ་རེའི་མཚམས་ནས་རྣ་རེ་རེ་འཕྱང་བ། རྣ་ལྔ་པ་སྟེང་མ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་དང་ཁད་མཉམ་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཕྱིར་སོན་པ་བསིལ་རིའི་ཐོད་པར་གྱུར་པ། དེ་ལྟར་རྣ་ལྔ་པོ་རག་སྟེར་ཁ་འཕྱང་ཆུང་དུའི་སྟེང་དུ་ཆེན་པོ་བརྩེགས་པའི་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུར་དུ་འཕྱང་བ་འོག་མ་ལས་སྟེང་མ་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་རྒྱས་པའི་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོའི་མཐའ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བར་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁྲི་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུན་པོ་ཡི་ནི་སྟེང་གི་རྒྱ་ཤར་དང་ནུབ་དང་བྱང་ལྷོའི་ཆའི་བར་དུ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུའོ།[༦༠]།ཞེས་དང་། སྟེང་གི་རྩེ་མོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་ས་གཞིའི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིར་སོན་པ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཀྱང་ངོ་།།

དེའི་ཕྱི་རོལ། གླིང་དང་རི་བོ་དག་དང་ཞེས(ཤློཀ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་ནི། ཁོར་ཡུག་དེའི་ཕྱི་རོལ་རྩེ་མོ་བཞིའི་ཁོངས་སྐྱིབས་ཀྱི་གནས་སུ་གླིང་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣ་ལྔའི་སྟེང་མ་བསིལ་རིའི་སྟེང་གི་བར་དུ་ཁྱབ་པ་བྱ་སྐྱིབས་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དུམ་བུ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་མཉམ་པར་བགོས་པའི་ཆ་རེ་ལ་གླིང་མཚོ་རི་གསུམ་དྲུག་དྲུག་ནང་ནས་རིམ་པར་སྦྱིལ་ཏེ་ལྷུན་པོའི་རྣ་བར་མ་གསུམ་གྱི་འོག་གི་ས་གཞི་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལ་གླིང་དྲུག་ནི། ནང་ནས་རིམ་པར་ཟླ་བ་འོད་དཀར། ཞེས་སོགས(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །གླིང་རེ་རེའི་ཕྱི་ནས་མཚོ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་ནི། སྦྲང་རྩི་ཞེས་སོགས(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །མཚོ་རེ་རེའི་མཐར་རི་རེ་རེས་བསྐོར་བ་ནི། རིམ་པར་འོད་སྟོན་སོགས(ཤློཀ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ། །དེ་ལྟར་ན་རི་མཐའ་མ་བསིལ་རིའི་རྩེ་མོ་དང་། ལྷུན་པོའི་རྣ་ལྔ་པ་མཐུར་དུ་འཕྱང་བའི་རྩེ་མོ་གཉིས་འཕྲད་ནས་བསྐུབས་མེད་པས། ནང་གི་རི་མཚོ་གླིང་གསུམ་ལ་ཕྱིའི་ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་འཕོག་མི་སྲིད་ཀྱང་ནང་གི་མི་རྣམས་རང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་འཚོ་བ་སོགས་ལྷ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ནང་གི་གླིང་དྲུག་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཞེས་གྲགས་ཤིང་ རི་གླིང་མཚོ་གསུམ་རེ་རེའི་ཁ་ཞེང་ནི། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོས་པས། དཔག་ཚད་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། དགུར་ཉེ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱང་གྲགས་གསུམ་དང་། གཞུ་འདོམ་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་སོར་བཅུ་ལྷག་ཙམ་རེ་ཐོབ་སྟེ་རེ་རེའི་ཞེང་ཚད་དོ། །དེ་ནས་ཁ་བའི་རིའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་མཐའི་བར་དུ་གླིང་བདུན་པ་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ

ཁ་ཞེང་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ། དེ་ཉིད་ལྷུན་པོའི་ཕྱོགས་བཞི་པོར་ཆ་མཉམ་པའི་དུམ་བུ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཕྲོན་བཅུ་གཉིས་བཅད་པ་ནི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སམ་གླིང་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཤར་གླིང་ཐོག་མ་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་རིམ་པར་ཤར་གླིང་ཤར་མ་དང་། ཤར་གླིང་དབུས་མ་དང་། ཤར་གླིང་ནུབ་མ་ཞེས་སོགས་ཀུན་ལ་འགྲེ་ཞིང་། གླིང་རེ་རེ་ཡང་ཕྱི་མཐའི་སྲིད་དུ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་དང་། ནང་མཐའི་ཕྲོན་ལ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཁོ་ནའོ།།

གླིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་མ་བཞིའི་དཀྱིལ་ན་ཤར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུ་དང་། བཅུའི་ཚད་ཅན་གྱི་ཤར་དུ་རླུང་ཟླུམ་པོ། ལྷོར་མེ་གྲུ་གསུམ། ནུབ་ཏུ་ས་གྲུ་བཞི། བྱང་དུ་ཆུ་ཟླ་གམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་མ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྡན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་ལས། ཤར་དུ་རླུང་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཡི་བདག་པོ་ལྷོ་རུ་མེ་ནི་གྲུ་གསུམ་མོ། [༢] །ཞེས་གསུངས་པའི་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་བཀོད་པ། དེ་ལྟ་ནའང་། སྐབས་འདིའི་རྒྱུ་དཔེར། པཱུརྦབཱཡད་བྲིཧཾཏྭབཏེ། ཞེས་པའི་ཨརྡྷ་ཕྱེད་ལ་འཇུག་པ་དང་། འོག་ཏུ་འགྲེལ་པས་ཀྱང་ཤར་ཟླུམ་པོ་ཕྱེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་ཅེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་། །དེ་ལས་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདིའི་ཡུལ་དབུས་ནས་བསིལ་རིའི་བར་གྱི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་པོ་དུམ་བུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀཻ་ལ་ཤ་དང་། ཤམྦྷལ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། ལི་དང་། བོད་དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་ཡུལ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དང་ཕྲོན་མཚུངས་ཀྱི་སའི་ཆ་དུམ་བུ་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེད་བྱང་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ལས་ས་དཔག་ཚད་ཉེར་ལྔ་པའི་ཕྱི་རོལ་ན། ལན་ཚྭའི་མཚོ་དང་། དེ་བྲིས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་སྐེམས་པར་བྱེད་པའི་རྟ་གདོང་གི་མེ་དང་། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ་རེ་རེའང་འབུམ་ཕྲག་ཕྱེད་ཕྱེད་དེ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུའི་ཚད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་འོག་དང་ཤར་ནུབ་ལྷོ་བྱང་སོགས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་པར་མཉམ་པ་སྟེ། རླུང་དཀྱིལ་གྱི་མཐའ་གཅིག་ནས་མཐའ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བར་ཐད་ཀའི་རྒྱར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རླུང་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེའི་དཔངས་སུ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་རེ་སྟེ་ཕྲོན་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷུན་པོ་ལ་དཔངས་སུ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། ལྷུན་པོའི་མགྲིན་གདོང་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཡིད་གཟུགས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ་བསྡོམས་པས་འབུམ་ཕྲག་བཞིའོ།།

བརྟེན་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེར་གནས་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི། གཟུགས་མེད་ན་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་བཅུ་དྲུག་དང་། འདོད་པ་ན་བཅུ་གཅིག་སྟེ། སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། རེ་རེ་ལའང་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་གནས་དང་ཚེ་ཚད་དེ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དེ། ཆོས་བཟང་བསྐལ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། གནས་ནི་གཙུག་ཏོར་ཆ་བཞིར་སོགས་དང་། ཚེ་ཚད་ནི། ཚེ་ཚད་བསྐལ་པ་སོགས་སོ། །འདིར་མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་གནས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།[22]།ཞེས་གསུངས་པས་རྟེན་གཞི་ནམ་མཁའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་དུ། ནམ་མཁའི་གོ་རིམ་བསྟན་པས་དེར་འགྱུར་ན།། གང་དུ་ཤི་སའང་དེ་དང་ཅིས་མི་མཚུངས།[23]།ཞེས་གསུངས་པས་མགོ་སྙོམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལ་བཞི་ཚན་བཞི་ལས། ཡ་མཐའ་ནས་མར་བགྲངས་པའི་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་བགོ་བ་ནི། གདོང་ལ་དཔྲལ་བ་སྣ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་སོ།།

དེ་ལྟར་བགོས་པའི་བཞི་ཚན་དང་པོའི་གནས་ནི། དཔྲལ་བའི་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། ཟད་པར་རླུང་བའི་སོགས་སོ། །དེར་གནས་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཚངས་པའི་བསྐལ་པའི་སོགས་སོ། །ཚེ་ཚད་ནི། ཚེ་ཚད་མཆོག་གི་སོགས་སོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་གནས་ནི། དེ་འོག་སྣ་ཡི་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། ཟད་པར་མེ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཚངས་འདས་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་ཚན་གསུམ་པའི་གནས་ནི། དེ་འོག་ཀོས་ཀོ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། ཟད་པར་ཆུ་ཉིད་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་ཚད་མེད་དགེ་སོགས་བཞིའོ། །བཞི་ཚན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མགྲིན་པའི་སུམ་ཆ་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོགས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། ཟད་པ་ས་བཞི་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན། དཀར་པོའི་བསྐལ་པའི་སོགས་བཞིའོ། །འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚངས་རིགས་ཀྱི་བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་འོག་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ནི། བར་བསྐལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སོ།།

འོ་ན་ཁམས་གོང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཟད་པར་འདི་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་ཟིལ་གནོན་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་འདོད་

པའི་གནས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ལྷའི་གནས་ནི། མགྲིན་པའི་སུམ་ཆ་མན་ཆད་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པའོ། །ལྷུན་པོ་ལ་གནས་པའི་འདོད་ལྷའི་གནས་ནི། རི་རབ་རྩེ་ན་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཀྱིས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་བཀོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་འོག་རི་རབ་ཀྱི་དཔུང་པ་མན་ནས་ས་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་གནས་སུ་བསྟན་ནོ། །འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ནི། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་རྫོགས་བྱེད་སྦྱིན་པ་དང་སྡོམ་བརླབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་བར་གྱི་ཚེའི་ཚད་ནི། ཚེ་ཚད་བསྐལ་ཆུང་ཞེས་སོགས་སོ། །མིའི་གནས་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནང་གི་གླིང་དྲུག་དང་། ཕྱིའི་གླིང་བདུན་པ་ལས་ས་རྣམས་སུའོ། །རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་གནས་ཟུར་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། དྲི་མེད་འོད་རྒྱན་ལས། ལས་ཀྱི་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ནི་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཏེ་རིགས་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར།[༣༤] འདི་ར་ཡང་མི་དང་དེ་བཞིན་དུད་འགྲོ་དང་། འབྱུང་པོ་ཡི་དྭགས་ཏེ་རིགས་གནས་ཞེས་སླས་སོ། །འོན་ཀྱང་། དྲན་ཉེར། ལྷ་མིན་དུད་འགྲོ་ཀླུ་དུད་འགྲོ།[༣༥]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུད་འགྲོའི་གནས་སདཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་གོང་ལྷ་མིན་དང་ཀླུའི་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག(འབྲུག་པད།)གསེག་མའི་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་ཀྱང་།[༣༦] ཞེས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་གསེག་མའི་དམྱལ་བའི་ལྷོ་ཕྱོགས་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་གནས་ས་དེར་འདོད་པ་ལའང་མི་འཐད་རྒྱུ་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

མི་དང་ལྷ་མིན་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ནི། ཚེ་ཚད་མི་ཡི་དབུགས་གཅིག་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཁྲ་དབུགས་རྒྱ།[༣༧] ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་ནང་གི་འཇལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་གྲུབ་བོ། །སདཀྱིལ་ཕྱེད་དུ་བཅད་པའི་གོང་མ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྟེང་མར་ལྷ་མིན་དང་འོག་མར་ཀླུ་གནས་སོ། །ཆུ་མེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བྱས་པ་སདཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་འོག་མ་དང་བཅས་པའི་ཆ་བདུན་ནི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ཏེ། ཕྱེད་འོག་གསེག་མའི་ཆུའི་དམྱལ་བ། ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སོ། །ཆ་བདུན་ལ་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་མེ་ལྕེ་དང་བཅས་པའི་དམྱལ་བ་ནི། རྒྱུད་ལས། དུ་འབོད་བདུན་པ་དང་།[༣༨] ཞེས་པའི་དང་ཡིག་གིས་གནས་བདུན་པ་དུ་འབོད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ན་ཡོད་ཀྱི། གནས་གཞན་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་པར་

འགྲེལ་པས་གསུངས་སོ། །དམྱལ་བའི་ཚེ་ཚད་ནི། ཚེ་ཚད་ས་རྒྱ་མེ་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས། ལྷ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་གཞན་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ནི། རྒྱུ་ནི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

འོ་ན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྔ་ཕྱིར་འཆགས་པའི་རིམ་པ་གང་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། ཐུགས་གསུང་སྐུ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་གཟུགས་མེད། དེ་ནས་གཟུགས། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་རྣམས་འཆགས་ལ། འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་ནི། ས་འོག་དང་། ས་སྟེང་དང་། ས་བླ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཀུང་རྒྱུས་པར་བཀྲལ་ན་རྟོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་འདིར་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་ཤེས་པའི་སླད་དུ་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་བཀོད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་སྟོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེས་ཀུང་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ་བཀྲལ་ལོ།།

ད་ནི་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཁོ་བ་འཕལ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལས། སྟོད་ཀྱི་ཚད་དེ་དག་གི་འཕལ་བྱེད་ནི། རྡུལ་ནི་ཕྲ་རབ་ཅེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདིར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་དུ། པ་ར་མ་ཨ་ཎུ་ཞེས་ཡོད་པས་ཕྲ་བའི་མཆོག་གམ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དང་། སྐེ་ཚེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད། ར་ཛི་ཞེས་པ། རས་ཉེ་རྡུལ་དུ་བསྒྱུར་རོ། །འོན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེའི་ཚད་དེ་དག་གི་འཕལ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། མི་ལོས་གཞལ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་སྔར་བཤད་གྲུབ་ལ། འདིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི་བསྐལ་པས་གཞལ་དགོས་པས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐལ་པ་ཆུང་ངུ་དང་། བར་མ་དང་། མཆོག་དང་། ཆེན་པོའོ། དང་པོ་ནི། གྲུ་བཞི་ཀུན་ནས་དཔག་ཚད་རེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ནི། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་རང་གིས་རང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། འདིར་རང་གིས་རང་བསྒྱུར་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྟེ་ནི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། བསྐལ་པ་བར་མའི་སྟེས་མཆོག་གི་བསྐལ་པའོ།[༩༣༨] །ཞེས་པའི་སྟེའི་དོན། ཡི་ལེར། གཅིག་གི་སྟེ་ནི་གཅིག་དང་། གཉིས་ཀྱི་སྟེ་ནི་བཞི་དང་ཞེས་པ་ནས། དགུའི་སྟེ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་བཅུའི་སྟེ་ནི་བརྒྱ་སྟེ།[༩༩༠] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བགྲོད་བྱ་སྒྲོད་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། སྤྱིར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བགྲོད་བྱ་སྒྲོད་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉེ་མའི་

གོ་ལ་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལ་དུ་ས་རྣམས་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲོད་བྱ་སྐར་ཁྱིམ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོད་བྱེད་གཟའ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ། སྒྲ་དོན། གནས་ལུགས་སོ།།

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རི་གླིང་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཤར་གྱི་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ལས་གཟའ་སྐར་སོགས་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་བརྟན་གཡོའི་རླུང་ཧྲི་སྙེད་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་སྐད་རཱ་ཤི་ཞེས་པ་ཚོགས་པའམ་ཕུང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཕན་གནོད་སྟོན་པའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པའི་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དབྱིབས་ཅན་དབུས་མཐོ་བ་རི་རབ་ལ་ཉེ་ཞིང་། མཐའ་བགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ་མེར་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་དམའ་བ་སྟེ། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ངོས་ལ་གདུགས་ཕུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་གཤོངས་སམ་མཐོ་དམན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལམ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བར་གཡས་བསྐོར་དུ་རྒྱུ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ལས། དབུས་ན་ལྷུན་པོ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་སྐར་བཅས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་འཁོར་བ་སྟེ།[༨༨༠] ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གོ་ལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། གུ་རུ་ལྷི་བ་དང་། ལ་གྷུ་ཡང་བའི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཐོག་མ་བསྡུས་ནས་ལྷི་ཡང་ངམ་སྣང་གཤོངས་ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། སྣང་གཤོངས་འཁོར་ལོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས།[༨༨༡]།ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱབས་དང་ཁོངས་སོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡང་དོན་དང་འབྲེལ་མོད། འོན་ཀྱང་། གོ་སྒྲ་ངག་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་དང་། །མིག་དང་ཕྱུགས་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །མཐོ་རིས་ས་དེ་དོན་དགུར་འཇུག[༨༨༢]།ཅེས་པ་ལས། འདིར་གནམ་གྱི་གོ་ལའི་སྐབས་སུ། གོ་མཐོ་རིས་དང་ལ་འཛིན་པར་བསྒྱུར་ན་ལེགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་ཐོབ་སོ་སོར་སྦྱར་དགོས་པས། སའི་གོ་ལའི་སྐབས་སུ་གོ་ཕྱོགས་སམ་ས་དང་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་གཞི་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་སྟེང་། ནུབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་སེར་པོ་ལ་སོགས་ཏེ། རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་མ་ཐག་ནས་གཡས་སུ་འཁོར་བ་དེའི་ཚེ་འཛམ་གླིང་ཚུང་དུ་འདིར་ཐོག་མར་ཐ་སྐར་ནས་འགོ་བྲངས་ཏེ་ཤར་བས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དང་པོར་བཞག་གོ །གཞན་ཕལ་ཆེ་བ་ནས་སྨིན་དྲུག་དང་པོར་བཤད་པའང་སྣང་སྟེ། ཉི་སྙིང་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོར་སྨིན་དྲུག་ཅེས། །རྒྱུ་སྐར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ། །ནངས་ཀྱི་དང་པོར་བཞག་པར་བྱ།[༨༨༣]།ཞེས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱིམ་རེའི་ཁྲོན་ལ་སྐར་མ་ཧ་ཅམ་རེ་གནས་ཤེ་ན།

ཐ་སྐར་བྲ་ཉེ་སྨིན་དྲུག་གི།[༨༥] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐ་སྐར་དང་བྲ་ཉེ་དང་སྨིན་དྲུག་གི་རྐང་པ་གཅིག་ནི་ལུག་ལའོ།[༨༦] །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐར་མ་སྣང་པོ་གཉིས་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་རེ་ལ་ཁྱིམ་རེར་བྱས་སྟེ། སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱ་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱིམ་འདི་དག་གི་མིང་དང་མཚན་གཞི་ནི། ལྷུན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གླིང་བཞི་སྟེ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཀུན་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་སྒྲོད་བྱེད་གཟའ་བཅུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་བཤད་པ། ཕན་ཚུན་འཐབ་ཚུལ། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་འཁོར་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གཞན་ལས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་འོད་ནུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཉི་ཟླ་རྣམས་རིམ་པར་བྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། གདགས་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་མུན་པ་བྱུང་བ་ན། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འདི་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ།[༨༧] །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། རང་ཉིད་འོད་ལྡན་སེམས་ཅན་ནི། །དེ་ཡི་དུས་སུ་རྫོགས་ལྡན་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། །རྒ་དང་འཆི་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །དེ་ཡི་དུས་སུ་སྐར་མ་མེད། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཇིག་རྟེན་མེད། །དང་པོའི་དུས་ནི་དུས་མཆོག་ཡིན། །མིང་མེད་རིགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚེས་དང་སྐྱེ་བའི་སྐར་མ་མེད། །བསྟུང་བ་མེད་ཅིང་སྟགས་ཀྱང་མེད། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ཀྱང་མེད། །འདི་དག་རང་གར་སྤྱོད་པ་སྟེ། །བཟའ་དང་བཟའ་བར་བྱ་བའང་མེད། །འདི་དག་ནད་མེད་དགའ་པ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམ་མང་པོ། །དེ་ནས་དུས་ནི་བྲི་བ་ན། །འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་འཇུག །སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་དྲངས་ནས་ནི། །དེ་ནས་ས་ཡི་སྙིང་དུ་འགྲོ། །ས་སྙིང་ལྷ་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གང་དག་བྱུང་། །བར་མའི་དུས་སུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། །མི་ཡི་ལུས་ལ་ཡང་དག་བསྟེན། །བཟའ་དང་བཏུང་བར་བཀྲམ་ཆགས་པས། །འོད་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས།། ལུས་ནི་སྲ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་པར་སྤྱོད། །དེ་ནས་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་དང་། །གཟའ་ཡི་འོད་ནི་བྱུང་བར་གྱུར།[༨༨] །ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་སྐར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་དུས་འདི་དང་འདིའི་ཚེ་སྐྱེས་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བགྲོད་བྱ་སྐར་ཁྱིམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བགྲོད་བྱེད་གཟའ་རྣམས་སྐྱེས་པར་རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་གསུངས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་ནང་དུ་ལྟེ་བའི་རྩ་གྲུབ་ནས། དེ་ལས་སྙིང་གའི་རྩ་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་ཀརྐ

ཏའི་ཁྲིམ་གྱི་ཐོག་མར་ལྟོའི་འོད་དམར་ལས་ཉི་མ་སྐྱེས་ཏེ། ལོ་དངོས་གཞིའི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཉི་མས་ཉིན་ཞག་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཉི་མ་རྒྱུ་སྐར་ལ་གཡོན་སྐོར་དུ་སྤྱོད་པ་ལས་གཟའ་སོ་སོའི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་ཉི་མས་སླེབ་ཏེ་ཉི་མ་སྐྱེས་སྐར་དང་བཅས་པ་ཤར་གླིང་དབུ་སམའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་སླེབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཟའ་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་ལས་རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཡས་ལྟོའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལས་ནི་ཉི་མ་མིག་དམར་ཕུར་སྤེན་དུས་མེ་སྟེ་དྲག་གཟའ་ལྔ་སྐྱེས་ལ། བྱང་གི་འོད་དཀར་ལས་ནི་ཟླ་བ་ལྷག་སངས་སྒྲ་གཅན་མཇུག་རིང་སྟེ་ཞི་གཟའ་ལྔ་སྐྱེས་སོ། །རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་ནི་ཟླ་བ་ཐ་སྐར་སོགས་ཏེ། ཡེ་ཤེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཁྲིམ་གསུངས་པ། ལུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། འདིར་གྲངས་བཞིན་དུ་ལུག་དང་འབྲིག་པ་དང་། ཀརྐ་ཊར་ནི་རི་བོང་ཅན་དང་པ་སངས་དང་ནི་ཉི་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །སེང་གེར་ས་སྐྱེས་དང་། །བུ་མོར་ཕུར་བུ་དང་། །སྲང་དུ་སྒྲ་གཅན་དང་། །སྡིག་པར་གཟའ་ལྷག་དང་། །གཞུའི་ཐོག་མར་སྤེན་པ་དང་། །དེའི་མཐའ་མར་མཇུག་རིང་ངོ་།[88] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་ཟླ་བ་སྐྱེས་པ་ནས། དཀར་ཆ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེས་ཞག་དང་བྱེད་པའི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འགོ་རྩོམ་པ་དུས་མཚུངས་ཤིང་དེས་ན་ཁྲིམ་གྱི་ཐོག་མ་ལུག་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོ་ཡར་ངོ་དང་། ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ནག་པས་ཉ་བས་ནག་ཟླ་ཟླ་བའི་ཐོག་མར་བཞག་གོ །ཉི་མ་སོགས་བདུན་པོ་རང་རང་སྐྱེས་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་དབང་བྱས་པས་ན་རེས་གཟའ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གཟའ་རྣམས་སྐྱེས་སྐར་མི་གཅིག་པས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། དུས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིས་རེས་སུམ་རེས་སོགས་བྱས་ལ་སྤྱིན་པ་སྐྱེས་ནས་བདུན་རེས་བྱས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ས་ཁྲོན་ཡང་ཁ་ཅིག་ཉི་མ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་དང་ཟླ་བ་བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་སྐྱེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གླིང་འདིའི་ཉིན་ཞག་གི་འཕོ་མཚམས་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་དབུས་དྲང་པོའི་ཉིན་གུང་ནས་འཛིན་དགོས་པ་སོགས་བ་གླང་རྫིས་ཀུང་མཚང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་གླིང་འདིའི་རེས་གཟའ་འཕོ་མཚམས་ནམ་ལངས་ཀྱི་དུས་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཟའ་དེ་རྣམས་ཀུང་ཕན་ཚུན་གཉིས་གཉིས་དགྲ་ཟླར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དམར་དང་ལྷག་པ། ཕུར་བུ་དང་པ་སངས། སྤེན་པ་དང་མཇུག་རིང་ངོ་། །དེ་དག་རང་རང་གིས་དབང་བྱེད་པའི་ཞིང་། མིག་དམར་གྱི་ལུག་དང་སྡིག་པ། ལྷག་པའི་འབྲིག་པ་དང་བུ་མོ། ཕུར་བུའི་གཞུ་དང་ཉ། པ་སངས་ཀྱི་གླང་དང་སྲང་། སྤེན་པའི་ཆུ་སྲིན། ཟླ་བའི་ཀརྐ་ཊ་སྟེ་སོ་སོའི་ཞིང་དང་། རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་ལ་གང་དགྲ་ཟླན་

དུ་གྱུར་པའི་གཟའ་དེ་ཞུགས་ན་འཕབ་ཅིང་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱད་པར་ཟླ་བའི་ཞིང་ལ་སྨིན་པ་ཞུགས་ན་མཇུག་རིང་ཟླ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དེས་རྩོད་རོགས་བྱེད་ལ། མཁས་པའི་དབང་པོ་ལ་ལ་དག ཉི་མའི་ཞིང་ལ་མཇུག་རིང་ཞུགས་ན་སྨིན་པས་རྩོད་གསུང་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྩོད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྐར་ཁྱིམ་གོ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་གཟའ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་རི་རབ་ལ་ཞག་རེ་བཞིན་རླུང་འགྲོས་ནི་གཡས་སུ་འཁོར་ལ། སྒྲ་གཅན་གྱི་གདོང་དང་དུས་མེ་མ་གཏོགས་པའི་གཟའ་གཞན་རྣམས་རང་རང་འགྲོས་ནི་གཡོན་བསྐོར་དུ་སྐྱོད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ཙམ་རེ་སྐྱོད་ཅེ་ན། གཟའ་ལྷ་ཉི་མ་དང་བཅས་པའི་དལ་ཀྲང་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་དང་། གཟའ་ལྔ་པོའི་མྱུར་ཀྲང་རང་རང་གི་དལ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། དལ་བ་ལ་རིམ་པའི་སྔ་ཀྲང་དང་། རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་ཀྲང་དུ་ཀྲང་པ་རྣམས་བུ་ལོན་དང་། དེ་དང་དེའི་ཕྱི་ཀྲང་དང་སྔ་ཀྲང་དུ་ནོར་དུ་སྐྱོད་ལ། མྱུར་ཀྲང་གི་ཚེ་རིམ་པའི་སྔ་ཀྲང་དང་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་ཀྲང་དུ་ནོར་དང་རིམ་མིན་གྱི་སྔ་ཀྲང་དང་རིམ་པའི་ཕྱི་ཀྲང་དུ་ཀྲང་པ་རྣམས་བུ་ལོན་གྱིས་སྦྱད་ནས་སླར་ཡང་རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབ་པ་ན་དལ་ཀྲང་གི་ནོར་བུ་ལོན་ཁ་དག་ཅིང་། འབྱུང་འགྲོས་ཀྱི་མཐར་ཉི་མ་ལ་ནུབ་པ་ན་མྱུར་ཀྲང་གི་ནོར་བུ་ལོན་ཁ་དག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་གཟའ་ལྔ་རང་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛོམ་པའི་ཚེ་དལ་ཀྲང་དང་མྱུར་ཀྲང་གཉིས་ཀའི་ནོར་བུ་ལོན་ཁ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་བའི་གཟའ་ལྷག་སངས་གཉིས་དང་ཀེ་ཏུ་ཡང་ལུས་ཞི་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ནི་ཉི་མའི་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་འཆར་ནུབ་བྱེད་ཅིང་། དྲག་གཟའ་དམར་སྨིན་གཉིས་དང་ཕུར་བུ་ཡང་ལུས་དྲག་པོ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཉི་མའི་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འཆར་ནུབ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གཟའ་དང་དྲག་གཟའ་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཡང་ཞི་བ་གཡོན་དང་དྲག་པོ་གཡས་ནས་འགྲོ་ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་གཅན་ནི་གདོང་ནས་དུས་མེའི་བར་སྐར་མ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་རེ་ཡོད་པས་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱེད་ལུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གནས་ཏེ་རླུང་འགྲོས་བཞིན་དུ་རང་འགྲོས་ཀྱང་གཡས་བསྐོར་དུ་རྒྱུའོ།།

འདིར་ཤོང་སྟོན་ཆེན་པོས་གཟའ་གསལ་སྒྲོན་དུ། དཔལ་ལྡན་སྒྲ་གཅན་འགྲོས་ལ་ནི། །ཀྲང་པ་མེད་ཕྱིར་མགྱོགས་བུལ་སྤངས། །རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་མཚུངས་འགྱུར་ཞེས། །མཁས་པས་ལེགས་པར་བཤད་ལས་རྟེད།[༥༠] །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྒྲ་གཅན་ལ་ཀྲང་པ་མེད་པས་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། ཉི་ཟླར་འཛུག་ཚུལ་མངོན་སུམ་པ་འདི་ལ་བརྟགས་ན་རྟག་ཏུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ

འདི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཉི་ཟླ་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་གུང་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་གཟའ་འཛིན་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། སྒྲ་གཅན་མཉམ་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱི་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་གང་ཞིག བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉིན་གུང་དང་ནམ་གུང་གི་ཚེ་ཉི་ཟླ་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གཟའ་ཐམས་ཅད་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷོར་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་རྒྱུ་སྐར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དང་། ཁྱིམ་དྲུག་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་བཞིན་ནོ།[༤(༡)] །ཞེས་གཟའ་ཐམས་ཅད་ལ་བགྲོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྒྲ་གཅན་ལའང་ཡོད་དགོས་པར་གོའོ། །དེས་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་མུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་རྩིས་ལ་ཁ་འཕང་བར་མཛད་ནས། རྒྱུ་ད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ར་སྒྲ་གཅན་རང་འགྲོས་ཀྱིས་སྐར་ཁྱིམ་ལ་གཡས་སྐོར་དུ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་བགྲོད་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ།།

བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉི་མའི་གོ་ལ་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉི་མའི་གོ་ལ་འཁོར་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། གྲུ་ཚགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འཁོར་ཚུལ་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ཅན་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ཅན་གཉིས་ཀ་འཆུགས་མེད་དུ་འདོད་པ་རྨོག་རྩེགས་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ཡང་མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱིམ་སྐར་རྣམས་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་དུ་ཉི་ཟླ་གཟའ་ལྔ་སྒྲ་གཅན་སོགས་ཁྱིམ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པར། འབྲས་སོ་བ་ཚགས་པ་ལ་བ་ལང་ཀ་བ་ལ་བསྐོར་བའི་དཔེས་གཟའ་བརྒྱད་པོ་འགྲོས་དལ་རིམ་གྱིས་རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བས་འཕོ་འཆུག་མི་བྱེད་པར་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་མར་གནས་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཟའ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་གཟའ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟའ་རྣམས་ལ་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་ཡོད་ཅིང་ཉི་མ་ལས་འཆར་ནུབ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་སྐབས་འགར་ཉི་མའི་མདུན་རྒྱབ་གང་རུང་ནས་འཆར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལའང་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཆུགས་པར་འདོད་པའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ཕྱིར་བསྐྱེད་མ་དང་། གཉིས་པ་སྟེང་བསྐྱེད་མ་གཉིས་པོ་ནི་གླིང་བཞི་ཀུན་ཏུ་དབྱར་དགུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཉིས་དང་། སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་མཉམ་པ་གཉིས་ཏེ་དུས་བཞི་པོ་མཉམ་པོར་འཁོར་བར་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་། འཁོར་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དམར་སོགས་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ན་རེ། གླིང་བཞི་ཀའི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིས་ཉིན་ནས་ཐ་དད་པར་རྒྱུ་རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེར་སོང་བས་དཀྱིལ་ཐད་དུ་སླེབ་པ་ན་གླིང་བཞི་ཀའི་སྟོན་མཉམ། དེ་ནས་ཀྱང་ཕྱིར་ལ་རྗེ་ཆེར་སོང་བས་ཕྱི་མཐར་སླེབ་པ་ན་གླིང་བཞི་ཀའི་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་སྟེ་དགུན་ཉི་ལྡོག ཡང་ཕྱིས་ཉིན་ནས་རྒྱུ་རྗེ་ཆུང་རྗེ་ཆུང་དུ་བཏང་བའི་དཀྱིལ་ཐད་དུ་སླེབ་པ་ན་དཔྱིད་མཉམ་ཞིང་དེ་དུང་རྒྱུ་རྗེ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་ནང་མཐར་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་སྟེ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་ཟེར་རོ།།

སྟེང་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ན་རེ། གླིང་འདིའི་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་གླིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་། ཕྱིས་ཉིན་ནས་རྒྱུ་རྗེ་ཆེར་མི་འགྲོ་བའི་རྗེ་མཐོ་རྗེ་མཐོར་སོང་ནས་དཀྱིལ་མཚམས་སུ་ཀུན་གྱི་དཔྱིད་མཉམ། མཐོ་ཚད་ལ་ཀུན་གྱི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ཡང་རྗེ་དམའ་རུ་བཏང་ནས་དཀྱིལ་དུ་སྟོན་མཉམ་སོགས་འོང་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གསུམ་པ་སྣར་ཐང་པ་སོགས་ལུགས་སྒྲིག་མའི་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ན་རེ། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་རྒྱུ།[༥༡] ཞེས་པའི་ལུང་གིས་གླིང་གཉིས་ན་དབྱར་ཡོད་པའི་དུས་ལ་གླིང་གཞན་གཉིས་ན་དགུན་དང་། མཉམ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལྷོ་གླིང་འདིའི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་མཚན་མོ་བྱང་གི་ཡང་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ས་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་ལྷུན་པོ་བར་དུ་ཚུད་ཙམ་གྱི་ཤར་ནུབ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་རྩེ་སྦྲེལ་ལྟ་བུ་ར་གནས་པས་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀའི་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ཡོང་བས། ལྷོ་བྱང་གི་དབྱར་ཉི་དང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་ཉིན་གཅིག་ཏུ་འདོད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བྱང་བགྲོད་གཉིས་ཀ་རྗེ་འཕྱེད་ལ་བཏང་བས་ཟླུམ་པོ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ཉིན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ལ་གླིང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཉམ་དང་གཉིས་ཀྱི་དཔྱིད་མཉམ་ཡོད། དེ་ནས་རྗེ་འཕྱེད་ལ་བཏང་ནས་ལྷོ་བྱང་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་ཤར་ནུབ་ཐུང་བའི་ཚེ་ཤར་ནུབ་གཉིས་དང་ལྷོ་བྱང་དུ་ལྡོག་ཅེས་ཟེར་རོ།།

འདོད་པ་དེ་གསུམ་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བས་སོ། །ལུང་དང་འགལ་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ཉི་མའི་ཁྱིམ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་དུས་ནུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱང་དུ་བགྲོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷོར་བགྲོད་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་འདིར་ནི་གཡོན་བགྲོད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ།[༥༢] ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དབྱར་ཉི་ལྡོག་པའི་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་རྒྱུ

ཚོད་དོན་གཉིས་དང་། དགུན་ཉི་ལྡོག་པའི་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་ཞེ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀླ་ཀློ་ཆེན་མོའི་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་འཕངས་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་ཞིང་འགྲོ་བའི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ལྷུགས་སྒྲོག་མའི་ལུང་དུ་མི་འགྲོ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ནི་ཇོ་གིས་ཁྱེར་བའི་ཙ་ཀ་ར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་མཁའ་ལ་འཕངས་པའམ་མཛུབ་མོ་ལ་བསྐོར་བ་ན་སྣང་གཤོངས་སུ་འཁོར་བས་སོ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག གཟའ་སྐར་འདི་དག་ཚུལ་བཞིན་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕན་གནོད་འབྱུང་བའི་ལྟས་སུ་འཁོར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །ཁོ་བོ་ནི་ལུགས་གསུམ་ཀ་ལུང་དང་མི་འགལ་བར་འཆད་ཐུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་ཅུང་ཟད་བདེ་འམ་སྙམ་སྟེ། ལུང་དེ་ལས། སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཚངས་པ་ཡང་། །འཆར་བ་དང་ནི་ནུབ་པ་དག །མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་རྒྱུ། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་འཕེལ་ཟད་བྱེད།[༥༤] །ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་གྲུ་ཆགས་མའི་ལུགས་ནི། གླིང་བཞི་ཀུན་ཏུ་དུས་བཞི་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །དུས་བཞི་འཁོར་བར་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ལའང་དབྱེ་ན་འདོད་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག མཁའ་ལ་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་དང་སའི་གོ་ལ་དུས་བཞི་གཉིས་ཀ་གཡོན་སྐོར་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག དུས་བཞི་གཡོན་སྐོར་དང་ཁྱིམ་ནི་གཡས་སུ་འཁོར་བར་འདོད་པ་དང་། མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་གནམ་སའི་གོ་ལ་གཉིས་ཀ་གཡས་བསྐོར་དུ་འདོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས།

དང་པོ་གནམ་ས་གཉིས་ཀ་གཡོན་སྐོར་དང་། གཉིས་པས་གཡོན་འཁོར་དུ་འདོད་པའི་ཞེ་འདོད་གཉིས་པོ་དེ་ནི། མཛོད་ལས། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། །ཉི་མ་ཕྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག[༥༥] །ཅེས་པ་འདི་དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞེན་པས། ཞིབ་མོར་དཔྱད་པ་ན་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོའི་རྒྱུ་ཚོད་མ་འགྲིགས་པ་མཐོང་ནས་དུས་བཞི་གཡོན་འཁོར་གྱི་འདོད་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཉིད་དེ་གླིང་གཉིས་དང་འཆར་ནུབ་དུས་གཅིག་པ་ཚངས་ཐིག་གི་སྟེང་ལྟ་བུ་མཚམས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞག་རེ་ལ་དེ་འདྲའི་དུས་རེ་འབྱུང་བར་ངེས་སོ་ཞེས་རགས་རྩིས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ན་མི་ཏྲའི་སའི་འགྲེལ་པར་ཡང་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།[༥༦] ཁྱད་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་འབྲོ་འགྱུར་ལས། འདིར་ཉི་མ་ལུག་ལ་གནས་པས་ལྷུན་པོའི་ལྟོའི་དུམ་བུར་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱེད་དོ། །མེའི་ཟུར་ཕྱེད་དུམ་བུ་གཉིས་པར་ནི་དབྱར་ཟླ་ར་བ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་མཚམས་ཀྱི་གཞན་ཕྱེད་ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་པར་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་བྱེད་དོ།[༥༧] །ཞེས་དང་། རྭ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་། འདིར་ལྷུན་པོ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སའི་དུམ་བུར་ཉི་མ་ལུག་ལ་སོགས་ལ་གནས་པ་དཔྱིད

ཀྱི་མཚམས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །མིའི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་དུམ་བུ་གཉིས་པར་དབྱར་ཟླ་ར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཞྭ་ལུ་བླ་བྲང་གི་ལྡེབས་རིས་ལ་དུས་བཞི་གཡོན་བསྐོར་དུ་འབྲི་བར་མཛད་པ་ན། གཡུང་སྟོན་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོས་དེ་མི་འཐད་པར་དགོངས་ཏེ་རྩོད་ཡིག་གི་བཀའ་ཤོག་བསྲིངས་པས། དེ་ཕྱིན་ཆད་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རང་གི་བཞེད་པ་དོར་ཏེ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དུས་བཞི་གཡས་བསྐོར་གྱི་ཚུལ་འདི་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་ལོགས་བྲིས་ཀྱང་བསྒྱུར་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་གཡུང་སྟོན་ཆེན་པོས་བསྲིངས་པའི་བཀའ་ཤོག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༄ ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཧོཿ ཧཱུྃ་ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངའི་གཏམ། ཞྭ་ལུ་རི་ཕུག་གི་བླ་བྲང་ལྷོ་ལོགས་གོ་ལའི་རི་མོ་ལ་བསྒོ་བ། ཁྱོད་ངའི་ ཀྵ མ ལ ཝ ར ཡ དགོངས་པ་མིན་བཞིན་དུ་ང་ལ་མཁས་པར་གྲགས་ཤིང་། མཁས་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་མཚང་སྟོན་ཅིང་རྟག་ཏུ་དེར་འདུག་པའི་ལུགས་གར་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་བདེན་ཡུས་ཡོད་ན། དཔྱིད་འབྲིང་ནམ་ཉི་མ་མཉམ་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ལྷོ་ནས་ཤར་ནས་ནུབ་བྱང་དུ་རྒྱས་འགྲོ་ཞིང་། སྟོན་འབྲིང་ནམ་ཉི་མ་མཉམ་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་བྱང་ཤར་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྒྱས་འགྲོ་བར་ཐལ། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན་སྟོན་འབྲིང་དང་། དཔྱིད་འབྲིང་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཉི་མ་ཤར་ས་དང་ནུབ་ས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས་བསལ། ཡང་དབྱར་ནི་ལྷོག་དུས་དང་། དགུན་ནི་ལྡོག་དུས་ཤར་ས་དང་ནུབ་ས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན་དགུན་ནི་ལྡོག་དུས་ཤར་ལྷོ་ནས་ཤར་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྒྱས་འགྲོ་ཞིང་། དབྱར་ནི་ལྡོག་དུས་བྱང་ཤར་ནས་ཤར་ནས་ནུབ་བྱང་དུ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས་བསལ། གཞན་ཡང་ངའི་གྲུབ་མཐའ་དུམ་དང་འགལ་བཞིན་དུ་དེར་ཤེ་མོང་གིས་འདུག་པ་ཡིན་ན། ངའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུང་དང་། ས་རིས་ཀྱི་ལམ་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྩིས་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་རྣམས་འཛོམས་པའི་ཁྲིམས་ར་བཅས་ནས་རྩ་ར་བྱས་དུས་མི་སླྲག་པ་ཨེ་ཡིན། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ལོ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བ། དུས་གསུམ་དུས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཁྲིམས་ར་ཆེན་པོ་ནས་སརྦ་མངྒ་ལཾ།[༥༥༡] ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ས་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྩིས་དང་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་པོས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་གནོད་ཅིང་། ཁྱད་

པར་ལུགས་སྔ་མ་ཁྲིམ་ཡང་གཡོན་འཁོར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ནི་གཟའ་སྐར་གྱི་འཆར་ཞུད་ཙམ་ཡང་མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་གདམ་སྟེ་མཁས་པས་དགག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དུས་བཞི་གཡོན་བསྐོར་དུ་མ་བྱས་ན་དུས་སྦྱོར་ཉིན་དྲུག་མཚན་དྲུག་འཆར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དུས་སྦྱོར་ཉིན་དྲུག་མཚན་དྲུག་འཆར་བ་དུས་བཞི་གཡས་བསྐོར་ལའང་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དྲོ་ཕྱེད་གསུམ་ཙམ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཕྱེད་བཞི་ཙམ་རེ་འཆར་བ་སོགས་སླབས་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱ་གསུམ་ཕྱི་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ན། གཡོན་སྐོར་ལའང་བགྲོད་མཐའ་གཉིས་དང་མཉམ་པ་གཉིས་ལ་འགྲིག་ཀྱང་གཞན་མི་འགྲིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་གཡོན་བསྐོར་བའི་ཞེ་འདོད་འདི་ལ་གནོད་བྱེད་རྟོགས་སླའོ། །དེས་ན་ལུགས་ཐ་མ་དུས་ཁྲིམ་གཉིས་ཀ་གཡས་བསྐོར་དུ་འདོད་པ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་བཞི། ངོ་བོ། ཚད། ལྡོག་རྐྱེན། རགས་པའི་འཆར་ནུབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་སྤྱིའི་སྟེང་གི་གོ་ལ་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ། སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་སྤྱིའི་ཁ་དོག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དེ་འདིར་གསལ་བྱ། །ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་གཞི་ངོས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། ཐིག་སྐུད་སྟར་འདུ་བཟུང་ནས་བསྐོར། །ཞེས(ཀློག་དཀྱུས་བསྡུན།)པའི་བར་གོ་ལའི་ཤོག་ཁྲ་རི་མོ་འགོད་པའི་ལས་ཏེ་གོ་སླའོ།། འདིར་ཐིག་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཤོག་བུ་ལ་སོགས་པའམ། ཕྱིས་རྒྱུན་བརྟན་པར་འདོད་ན་རྩིག་པའི་ངོས་ལ་ཚོན་རྩིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བྲིས་ན་བློ་དམན་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གནས་ཚོད་དུ་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཟླ་མ་བསྐོར་འདི་ལྟར་གནས་པའི་བཤད་ཁུངས་གསལ་བར་མེད་ཀྱང་། གོ་སླའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དུམ་བུ་རང་རང་གི་བསིལ་རིའི་དབུས་ནས་མཚན་མ་བཟུང་སྟེ་དུམ་བུ་བདུན་པའི་ཕྱེད་མཚམས་སུ་བསྐོར་བའི་ཟླུམ་བསྐོར་གྱི་དུམ་བུ་དེའི་ལྟོ་བགྲོད་དང་བདུན་པའི་བྱང་བགྲོད། གཞན་གྱི་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་འཆར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོལ་ཏེ་བཏབ་པས་ཁྲིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལམ་ཟླུམ་བསྐོར་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ལ། ཞིབ་པར་ན་དུམ་བུ་རེ་ལ་དུམ་བུ་ཆུང་དུ་སུམ་ཅུ་རེ་རེར་ཕྱེ་སྟེ་དུ་མ་ཕྲན་སོ་སོའི་དབུས་ནས་སྔར་བཞིན་བཏབ་པས་ཁྲིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟར་གོ་ལའི་ཟླུམ་བསྐོར་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་རགས་ཞིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཚུལ

གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལྷོ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བྱང་ཁ་བ་ཅན་ཆེན་པོའི་མཚམས་སུ་གོ་ལའི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དང་ནུབ་འཁོར་བ་ནས་ཏེ།[༥༩] ཞེས་དང་། ལན་ཚྭའི་རྒྱ་མཚོ་འགོངས་ནས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དག་ནི་ལྷོ་རུ་མེའི་བར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད།[༦༠] ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱང་ལྷུན་པོའི་རྣ་ནས་ལྷོ་རྟ་གདོང་ལ་རེག་པའི་བར་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཚེ་ཕྱར་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་བྱང་དུ་ཙུང་ཟད་ལུས་ཤིང་། ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་ནའང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འགྲོ་ལམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐར་མ་མང་པོ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤོང་། ཐུ། འགོས་ལོ་ཆེན་པོ། ཞལ་ལུང་མཁན་པོ་སོགས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་མའི་འགྲོ་ལམ་དངོས་གཞི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཕན་ཆད་དང་། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཞི་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་དེར་མ་ཟད་ལུང་སྔ་ཕྱིའི་བཞུགས་ཚུལ་ལའང་ཕྱི་མ་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཁམས་ལེའི། འདིར་ལྷོ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཞེས་སོགས་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ལུང་གི་འཕྲོས་ལ། གསལ་བར་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ།[༦༡] །ཞེས་གསུངས་པས་ཁམས་ལེར་བཤད་པ་འདི་སྤྱིར་བཏང་རགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དམིགས་བསལ་གྱི་འགྲོ་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་ནི་ལེའུ་ལྔ་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་ཡེ་ལེར་ཁ་འཕང་བར་མཛད་ལ། ཡེ་ལེར་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱུད་ཚིག་ཤོང་དཔང་རྣམ་གཉིས་འགྱུར་སོགས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་། འགྱུར་རྙིང་གྱི་ཇོ་དང་རྨ་འགྱུར་ལས། ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་གྱ་དགུའི་རྗེས་སུ། ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་བགྲོད་པ་ལྷོ་དང་བྱང་གི་མཐར་ནི་རྐང་པ་གསུམ་བཅས་བ་ཚྭའི་ཆུ་གཏེར་དང་། །ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་ཇི་སྐྱེད་ཉིད་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་བགྲོད་པ་དག་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ནི། །ལྔ་བཅུའོ་གང་དུ་གོ་ལ་ཕྱེད་ཀྱི་རི་ཁར་ཉིན་མོ་དང་ནི་མཚན་མོ་ཆུ་ཚོད་མཁའ་མེ་སྐྱོད། །གང་ཞིག་ཁྲི་ཕྲག་ལྔ་ལ་མིག་དང་ཀླུ་དང་ཟླ་བའི་ཆ་ཡིས་ཐོབ་པ་ཉིན་དང་ཉིན་ལ་བགྲོད།[༦༢] །ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྔ་མ་རི་རབ་དང་རྟ་གདོང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུག་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐར་ཁྱིམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པས་སོ།།

ལུགས་ཕྱི་མ་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ཅེས་པ་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་ཞིག་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་རེག་པ་ཡིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་རེག་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་ཞིབ་མོ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྔ་ཕྱིའི་འཆད་ཚུལ་དང་རིགས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཐིག་གི་སྐབས་འདིར་མཁས་མཆོག་ལ

ལ་དག། ཟླ་བ་རྣམས་ནས་སེར་ཆོས་ཀྱིས། བསྐོར་བཅུ་གཉིས་ཁྱིམ་ཡིན་ནོ། །ལྷུན་པོའི་དབུས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བསྐོར། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རི་མོར་འགྱུར། ཞེས་རི་རབ་ཀྱི་རྣ་ནས་བ་རྣའི་ཕྱི་མཐའ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ཁྱོན་ཕྱེད་དུ་བཅད་པའི་ཟླུམ་བསྐོར་དེ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རི་མོར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉི་མ་འདིའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཕྱིར་བསྐྱེད་སོགས་ལ་རུང་གི། གྲུ་ཆགས་མ་འདི་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཇོ་ནང་པའི་བཞེད་པ་ལྟར། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་མེ་དང་རླུང་རིག་པའི་འགྲོ་ལམ་གྱི་ཟླུམ་འཁོར་བསྐོར་ན། གླིང་རྣམས་ཀུན་གྱི་དབུས་དྲང་ནས། གོ་ལ་བསྐོར་བའི་བྱ་རྫེས་བྱ། དེ་སྟེང་ཐིག་སྐུད་བཟུང་བྱས་ནས། དུམ་བུ་བདུན་པའི་ནང་མཐའ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕྱི་མཐའི་བར་བསྐོར་བས། རང་གི་ལྷོ་བགྲོད་གཞན་ཕྱོགས་བྱང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་གཉིས་སྟོན། ཞེས་བསྒྱུར་ཚིག་གོ།

ད་ནི་དཀྲུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་པོ། །ཞེས་སོགས་(སློབ་བཞེས་བསྟན།)ཏེ་སྐར་ཁྱིམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟག་ཏུ་གཡས་སུ་འཁོར་བ་ལ་མགྱོགས་བུལ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་ལམ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་རྒྱུལ་ལ་མཐོ་དམའ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། ལུག་ཁྱིམ་ཤར་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ལ་མཐོ་དམའ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ལུག་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཤར་གླིང་དབུ་སམའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་བསིལ་རི་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བས་མཐོ་བ་དང་། ནུབ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་མེར་ཉེ་བར་འཁོར་བས་དམའ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ལ་ལྷོ་བྱང་གི་དབུས་སུ་ནི་མཉམ་པར་རྒྱུ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་འདིའི་སྟེང་གི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོའི་འགྲོ་ལམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་གོ་ལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུམ་བུ་ལྔག་མ་བཅུ་གཅིག་པོའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཚང་བའི་གོ་ལའི་འཁོར་རྒྱུལ་གོ་ནུས་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བཤད་པ་དེ་ལས་ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ། རྒྱུད་ལས། ཐ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ནག་པའི་ཕྱེད་དུ་ཉིན་དང་མཚན་མོ་མཉམ་པའི་དབུས་སུ་གོ་ལའི་རི་མོའོ། །རྒྱུ་སྐར་གཡས་དང་གཡས་མིན་དག་ལ་ངེས་པར་སྲིད་པའི་གནས་སུ་ཁྱིམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ཡང་དག་གནས། གཞུ་ཡི་རྣམ་པའི་དུས་ཁྱིམ་དག་ལ་གོ་ལའི་དབུས་ནས་ལྷོར་ནི་མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ཤིང་། བྱང་དུ་དེ་ནི་བསིལ་བའི་རི་སྐྱེ་པད་འདབ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་ཤར་དུ་ལུག་དང་གྲང་ལ་སོགས། [༩༨༣] ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཤོག་ཁྲའི་རི་མོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་

པའི་མན་ངག་གི་གོ་ལ་འབྲི་ཚུལ་ནི། ཚངས་ཐིག་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་ལ། དེ་ཡི་ཤར་ནུབ་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་ལམ་གྱི་རེ་ཁས་བཅད། ཟླུམ་པོ་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་འགོད་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ལུག་གོ །དབང་ལྡན་དུ་གླང་ངོ་། །བྱང་གི་ཕྱེད་དུ་འཁྲིག་པའོ།། སླར་ཡང་བྱང་གི་ཕྱེད་དུ་ཀརྐ་ཊའོ། །རླུང་དུ་སེང་གེའོ། །ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་བུ་མོའོ། །སླར་ཡང་ནུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་སྲང་ངོ་། །བདེན་བྲལ་དུ་སྡིག་པའོ། །ལྷོའི་ཕྱེད་དུ་གཞུའོ། །སླར་ཡང་ལྷོའི་ཕྱེད་དུ་ཆུ་སྲིན་ནོ། །མེ་རུ་བུམ་པའོ། །ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཉའོ། །ཞེས་པ་ནི་གོ་ལར་ཁྱིམ་འགོད་པའོ།[98] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བས་ན་ཉི་མ་ཁྱིམ་གང་དང་གང་དུ་སླེབ་མ་ཐག་པའི་ཉིན་མོ་དེའི་ཚེ། ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདིའི་ཚངས་པའི་ཐིག་ཐད་ཀྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འགྲོ་ལམ་ཡང་ཁྱིམ་དེ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་སྐར་མའི་འགྲོ་ལམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུག་ཁྱིམ་དུ་ཉི་བར་སླེབ་མ་ཐག་པའི་ཉིན་ལྷོ་གླིང་འདིའི་ཚངས་ཐིག་གི་སྟེང་ཐད་དུ་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དང་བཅས་པ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལྷོ་བྱང་གི་ཁྱིམ་དྲུག་དྲུག་གི་མཚམས་སུ་མཉམ་ལམ་གྱི་རེ་ཁས་བཅད་པའི་ལྷོའི་ཁྱིམ་དྲུག་པོ་འོད་མའི་གཞུ་འི་དབྱིབས་ཅན་ཧ་གདོང་གི་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གི་ཁྱིམ་དྲུག་པོ་པདྨའི་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་བྱང་བསིལ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལས་གཞན་དུ་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གོ་ལའི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་ཞེས་སོགས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་གླིང་གི་བར་གྱི་ལྷུན་པོའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་རི་མོའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག ལྷུན་པོའི་བྱང་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་ལྷུན་པོའི་ལྷོར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱང་དུ་དེ་ནི་བསིལ་བའི་རི་སྟེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱང་དུའང་མེའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུའི་རྣམ་པ་ཤར་ནུབ་དང་། པད་འདབ་བཟང་པོ་ལྷོ་བྱང་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞུ་ཡི་རྣམ་པའི་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ལ་ལ་དག་ཟླ་དྲ་བྱང་དུ་པད་འདབ་དང་། ཕྱི་དྲོ་ལྷོར་གཞུ་དབྱིབས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ཐོག་མཐའ་ལ་དགོངས་པར་རང་གི་འདོད་པས་སྒྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གནོད་བྱེད་ནི། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷོར་གནས་སོ་ཞེས་པའི་འཁོར་ཕྱེད་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ལྷུན་པོའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བྲིས་ན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རི་མོ་དང་ནམ་དུའང་སྤྲིག་ཏུ་མེད་པས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་བཞེད་པ་དེ་དག་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་རྒྱང་རིང་པོར་དོར་བར་བྱའོ། །འོན་ལྷོ་བྱང་གི་ཁྱིམ་དྲུག་དྲུག་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་པར་འདྲ་བ་ལ་བྱང་ཕྱེད་ལ་པད་འདབ་དང་ལྷོ་ཕྱེད་ལ་གཞུའི་དབྱིབས་སུ་

གསུངས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་འདི་ལས་དུམ་བུ་ལྷག་མ་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོའི་རང་རང་གི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་གོ་ལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་གོ་ལ་བཤད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ནུས་པས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་དཔྱོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །དེ་ཡང་དུམ་བུ་བཅུ་གཅིག་པོ་སོ་སོའི་སྟེང་གི་ཉམས་སྐོར་ལ་ལྷོ་བྱང་གི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཚང་བར་བཀོད་ཚུལ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་ལྟར་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་དགེ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་གྱི་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། སླར་ཞིག་ལྡན་ཐབས་ཀྱི་ཤོག་ཁྲའི་རི་མོ་ཟུར་དུ་འདྲི་བར་འདོད་པས་སྐབས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་སྤྱིའི་ཁ་དོག་བཤད་པ་ནི། ཁ་དོག་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་མཆོད་ལྡང་གུ། ཤར་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་སྔོ་ནག ལྷོ་པདྨ་རཱ་ག་དམར་པོ། བྱང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་དཀར་པོ། ནུབ་ཀ་ཏ་ཀ་སེར་པོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས། མཐའ་དག་རི་ཡི་བདག་པོའི་ཤར་ནི་དག་པའི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལྷོ་ནི་པདྨ་རཱ་ག་སྟེ། ནུབ་ནི་ཀ་ཏ་ཀ་ནི་སེར་པོ་བྱང་ནི་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟར་དཀར་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ལོ། །དབུས་ནི་ལྡང་གུ[༦༥]ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ནང་གླིང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གཞིའི་བཀོད་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་འོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོན་རྩིས་མཛེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་དྲུག་ཚན་གཉིས་ནི་ལྗུག་དང་བུ་མོ་དཀར་ཞེས་སོགས་སོ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ནི་རིམ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་ནག་ལྡང་གུའོ།།

གཉིས་པ་ཚད་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱའི་ཚད། དཔངས་ཀྱི་ཚད། མགྱོགས་བྲོལ་གྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། གོ་ལའི་ལྷོ་བྱང་གི་རྒྱ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་ལྷོ་རྟ་གདོང་གི་མེ་ནས་བྱང་བསིལ་བའི་རིའི་བར་གྱི་འགྲངས་ཚད་ལ་དཔག་ཚད་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལས། མེ་ནས་བསིལ་བའི་རི་བོའི་མཚམས་སུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་མཁའ་དང་མདའ་རིའོ།[༦༦]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གི་ཚད་དེ་ལས་ལྷོ་མེའི་ཕྱོགས་དང་བྱང་བསིལ་རིའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་རེ་གདུང་བྱེད་ཀྱི་ས་ཡིན་པས་དོར་བའི་དབུས་སུ་དཔག་ཚད་ལྔ་ཁྲི་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ། །ཉམ་པོའི་མཐའ་ནི་གསུམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་ཉམས་སྐོར་གྱི་ཚད་ལ་ཉང་ཐད་དུ་དཔག་ཚད་ཆིག་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་སུམ་འགྱུར་དུ་བྱས་པས་མཐའ་བསྐོར་ལ་སུམ་འབུམ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་དཔངས་ཚད་ནི། མཐོ་ཚད་རང་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་འཕགས་པ་ན་འཁོར་ཏེ། ལྷུན་པོའི་རྩ་རྩེ་ལ་རེག་པའོ། །དེ་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་གིས་དམའ་བའི་ཚད་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་དཔག་ཚད་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་འཕགས་པའི་ཐད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཧ་གདོང་གི་མེ་ལ་རེག་གོ། །ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་དཔག་ཚད་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེང་འོག་ཏུ་གཞལ་བའི་དབུས་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་རི་མོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་བརྒྱ་འཕགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་བའོ། །འདི་ར་རྒྱུད་ལས། སྟེང་དུ་དྲུག་དང་ཀླུ་ཡི་གྲངས་ནི་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་དག་ཀྱང་[༦༧]ཞེས་པས་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་སྟེང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚད་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་དེ་ཙམ་ཡོད་ན། དབྱར་བསིལ་བ་དང་དགུན་དྲོ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབྱར་མཐོ་ཡང་གླིང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་རྐྱན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་བས་གཡས་གཡོན་གྱི་གདུང་བྱེད་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔས་གླིང་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་ནས་ཁེབས་པས་དྲོ་བ་ཡིན་ལ། དགུན་ཇི་ཙམ་དམའ་བར་གྱུར་ཀྱང་གདུང་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱི་མཐའི་བར་འགྲོ་བས་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་གདུང་བྱེད་ཀྱི་ནང་མཐའ་དང་གླིང་གི་ཕྱི་མཐའི་བར་དུ་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་འགྱངས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་གྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིན་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་སྟེང་འོག་དང་ལྷོ་བྱང་དུ་ཇི་ཙམ་འགྲོ་ཞེ་ན། ཕྱེད་བཅས་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་ནི་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་རེ་རེའི་ཞག་ཡིན་པས། ཞག་དེ་རེ་རེ་བཞིན་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་པའི་སྟེང་འོག་དང་གླིང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་བཞི་གསུམ་རྐྱན་ཆད་ལྷོ་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པོ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་གྱ་གཉིས་ཕྱེད་པའི་ཞུང་པོར་བྱས་པས་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་འབྱུང་བ་བགོད་བྱེད་དོ། །དེས་སྟོབས་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་མཐོ་དམན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འབྱུང་བ་ལ་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་དཔག་ཚད་དྲུག་ཅུ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག གཞུ་འདོམ་བརྒྱ་གོ་གཅིག ཁྲུ་གསུམ། སོར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཉི་མ་གདུང་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚད་དོ། །ཡང་ཞག་དེས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷོ་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་བར་འགྱངས་ལྔ་ཁྲི་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་འོང་བ་ལ་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གསུམ། རྒྱང་གྲགས་གསུམ། འདོམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། ཁྲུ་གསུམ། སོར་དྲུག

ལྷག་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷོ་བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་ཚད་དེ། གལ་ཏེ་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ལྷོ་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚད་ལ་བརྟག་ན་བགོད་གཞི་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་བགོད་བྱེད་ཀྱིས་བགོ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཉི་མ་རླུང་འགྲོས་ཀྱི་མགྱོགས་ཁྱད་ནི་ཉི་མ་བརྟེན་པའི་གཞི་སྐར་ཁྱིམ་རྣམས་ཞག་རེ་བཞིན་གཡས་བསྐོར་དུ་བགྲོད་པའི་ཡུན་ཁྱིམ་རེ་རེར་ཆུ་ཚོད་ལྔ་ལྔ་སྟེ་ཁྱོན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཆུ་ཚོད་རེའི་ཡུན་ལ་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཞག་གི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་བས་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་ཆླུམ་པོའི་ཚད་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་ཉི་མས་ཆུ་ཚོད་རེའི་ཡུན་ལ་རླུང་འགྲོས་ཀྱིས་གཡས་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་བགྲོད་ནུས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པ་སྟེ། མདོ་མྱང་འདས་ལས། སྐྱེས་བུ་བཞིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིར་མདའ་འཕངས་པ་དེ་བཞི་ཀ་ས་ལ་མི་ལྷུང་བར་འཛིན་ནུས་ན་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་ས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྭགས་དང་དེ་ལས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཡི་དྭགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་། དེ་ལས་ཉི་ཟླ་མགྱོགས་པར[༦༨]གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལྡོག་རྐྱེན་ནི། རྒྱུ་ལམ་ལྷོ་བྱང་ཞེས་སོགས་ནི་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་དེ་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བགྲོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་གདུང་བྱེད་བྱང་གི་ལྷུན་པོའི་རྩ་ལ་ཐུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དབྱར་ཉི་ལྡོག་ལ། ས་དུམ་བུ་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་དུམ་བུ་བདུན་པའི་ཡང་དེའི་ཐད་ཀའི་ས་ཁྱོན་དུ་ལྷོ་རྒྱ་གདོང་གི་མེ་ལ་གདུང་བྱེད་དེ་ཉིད་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚུར་བཅུར་བ་ལས་དགུན་ཉི་ལྡོག་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལྷུན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་པའི་ཕྱོགས་ཐབ་པ་ན་ལྷུན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་ཅིང་། གངས་ཀྱི་རིའི་སྟེང་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཉི་མ་ཁྱིམ་སོ་སོར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་བྱའོ།[༦༩]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་(རགས་པའི་འཆར་ནུབ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཆར་ནུབ་བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་གླིང་ལྷོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་དག་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་བྱང་ན་གནས་པར་འགྱུར་རོ་མི་ཡི་བདག །ཉི་མ་ཤར་བ་ཤར་དུ་འགྱུར་ཏེ་རི་དང་མཉམ་པ་བགྲོད་པ་དག་དང་དེ་ནི་ནུས་པ་ནུབ།[༧༠]།ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གླིང་འདིར་སོགས་ཏེ། མཛོད་ལས། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་[༧༡]སོགས་དང་བསྟུན་ཏེ་རགས

པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཚུལ་སྔར་བཤད་གྲུབ་བོ། །དེ་ལ་འདིར་ཉིན་མཚན་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་རབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གླིང་འདིའི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེ་ལྷོ་གླིང་གསུམ་ཙམ་མ་གཏོགས་གླིང་ལྷག་མ་དགུ་པོར་ཉི་མས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རི་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་མཚན་མོ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག དེའི་ཚེ་གླིང་དགུ་པོ་དེ་དག་ལྟུན་པོས་བསྒྲིབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཉི་མ་སྒྲ་མི་སྣན་གྱི་ཐད་ཀའི་མེ་རི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་རི་རབ་ཀྱི་གྲིབ་མ་རྒྱ་ཆུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་ཕྱེད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པོ་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག དཀྱིལ་འཁོར་ཐག་རིང་པོར་སོང་བས་མ་མངོན་པ་ན་ནུབ་ལ་འཆར་བ་ན་ཉི་བར་འགྱུར་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནུབ་པའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་སོགས་དགོས་ན་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྔར་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་མཐོང་གང་གི་ནམ་མཁའ་ཟླུམ་པོར་སྣང་བ་འདིའི་ནང་དུ་ནམ་ཚུད་པའི་ཚེ་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་འཆར་ཞིང་། འཐོན་པའི་ཚེ་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་དབང་ལེར། ཐོ་རེངས་ནས་ནི་གྲིབ་མའི་མཐའ།[༧༢] ཞེས་གསུངས་པས་ནམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དང་། ཉི་མ་ནུབ་ནས་ས་སྲོད་ཀྱི་བར་ནི་མཐོང་གང་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་སྟེ། ཉི་མའི་བྱེད་ལས་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ཉིན་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཁྱོན་ལ་ལམ་ཕྱེད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་གསུངས་པའང་མཚན་མོས་མུན་པ་དང་ཉིན་མོས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་གི །འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པོའི་ཁྱོན་མ་ལུས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ་།།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལ་དུས་རྣམས་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ས་ལ་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱིམ་ཟླ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དུས་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདིར་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ། བྱང་གླིང་དབུས་མར་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། ཤར་གླིང་དབུས་མར་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། ནུབ་གླིང་དབུས་མར་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་གླིང་ནུབ་མར་དཔྱིད་ར་དང་། ཤར་མར་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། སོགས་ཁོང་ནས་ཤར་གླིང་ནུབ་མར་དབྱར་ར་དང་། ཤར་མར་དབྱར་ཐ། བྱང་གླིང་ནུབ་མར་སྟོན་ར་དང་། ཤར་མར་སྟོན་ཐ། ནུབ་གླིང་ནུབ་མར་དགུན་ར་དང་། ཤར་མར་དགུན་ཐ་རྣམས་འཁོར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གླང་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ནུབ་གླིང་ཤར་མ་དང་། ལྷོ་གླིང་ནུབ་མ་དང་། ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་གསུམ་ན་དཔྱིད་ཟླ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ། དེ་ནས་གཡོན་བསྐོར་གྱིས

རིམ་བཞིན་གླིང་གསུམ་ཚན་གསུམ་ན། དབྱར་དང་། སྟོན་དང་། དགུན་རྣམས་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷོའི་དུམ་བུ་འདིར་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཕོ་བ་ལ་ཟླ་བ་གང་ཞིག་གྲུར་བ་དེ་ནི་འཕོ་བ་གཞན་ལ་གཡས་བསྐོར་གྱིས་བདེན་བྲལ་གྱི་ཟུར་དུ་འགྲོའོ།[༧༣]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱིམ་གཞན་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ཏེ་འཕོ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཚེ། ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་དང་དབུས་མར་དཔྱིད་མཉམ། དེ་ནས་གཡོན་སྐོར་གྱིས་ཤར་གླིང་ནུབ་མ་དང་དབུས་མར་སོ་ག་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གླིང་གཉིས་ན་དབྱར་དང་། གཉིས་ན་སྟོན་དང་། གཉིས་ན་དགུན་སྟོད་དང་། གཉིས་ན་དགུན་སྨད་དེ་ཁྱིམ་གཞན་ལའང་སྦྱར་རོ། །ཡང་ཉ་སྐར་དང་བསྟུན་ཏེ་ར་འབྲིང་སོགས་ཟླ་བ་རྣམས་དང་ཁྱིམ་གང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ནི། སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་ལོ་འགོའི་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་ལུག་ཁྱིམ་ནག་པ་དང་ས་ག་གཉིས་པོ་དང་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱེད་ནས། ལུག་ཁྱིམ་དང་སྦྱར་བའི་ཟླ་བ་དེ་ས་དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡར་ངོའི་ཚེ་ནག་ཟླ་དང་། མར་ངོའི་ཚེ་ས་གའི་ཟླ་བར་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་ཚེ་ལྷོ་གླིང་དབུ་སམ་འདིར་དཔྱིད་འབྲིང་ནག་ཟླ་དང་། གཡོན་བསྐོར་གྱི་ལྷོ་གླིང་ཤར་མར་དཔྱིད་ཐ་ནག་ཟླ་སོགས་སྦྱར་རོ། །ཡང་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་ཚེ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདིར་དཔྱིད་ཐ་ས་ག་ཟླ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་བསྐོར་གྱི་ལྷོ་གླིང་ཤར་མར་དབྱར་ར་ས་ག་ཟླ་བ་སོགས་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར།

གཉིས་པ་དུས་བཞི་རིམ་པར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་དུས་བཞི་གཡས་བསྐོར་དུ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་དེའི་དབང་གིས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་དྲུག་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་བྱེད་དེ། ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སོ།[༧༨]།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ཡང་རགས་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་སྟེ། ཞིབ་མོར་འདོད་ན་གླིང་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་དུམ་བུ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རེ་སྟེ་ཁྲོན་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྟར་ཕྱེ་བས་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཞག་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་སྟེ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྟར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཉི་བར་ལུག་ཁྱིམ་ནས་ལུག་ཁྱིམ་དུ་འཁོར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་གཅིག་ལ་ཉི་མས་ལྷུན་པོར་གཡས་བསྐོར་གྱིས་འཁོར་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་བྱེད་པས། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ས་ཁྲོན་ཐ་དད་པ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ས་ཁྲོན་རེ་རེར་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་སྐེ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པ་རེ་རེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་སྐེ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་རེ་རེ་དང་། སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་

མཚན་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱང་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དུས་བཞི་ཞག་རེ་བཞིན་འཁོར་བས་དུས་བཞི་རེ་རེ་ཡང་ཟླ་བ་རེ་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལྷུན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ[༦༥]ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་བསྟན་ཏོ།།

ད་ནི་འཕྲོས་དོན་ལྷོ་བྱང་དུ་བགྲོད་པ་ལ་ཉི་མ་རིང་ཐུང་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་མའི་ལམ་ཁྱིམ་པོ་མཐོ་དམན་ཅན་དུ་འཁོར་ཞིང་དེ་ཡང་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་འཕོ་བ་ལས་གྱེན་དུ་འཛེག་པའི་ཚེ་བྱུལ་བས་རིང་བ་དང་། ཐུར་དུ་བབས་པའི་ཚེ་མྱུར་བས་ཐུང་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབབ་ཞིག་འབྱུང་བར་ཐལ། སྟ་དྲོ་ལྷ་བུ་གྱེན་དུ་འཛེགས་པས་བྱུལ་བའི་ཚེ་ཕྱི་དྲོ་ལྷ་བུ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་གོ་ལའི་ཁྱིམ་བསྐོར་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་གུན་བསབས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རླུང་སྐྱོབས་ཀྱི་བགྲོད་པ་ལ་གྱེན་ཐུར་ལ་མྱུར་བྱུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཕྱོགས་གང་ནས་གཞལ་ཀྱང་རུང་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་རླུང་རྣམས་ལྷུན་པོ་ལ་ཇེ་ཉེར་འཁོར་བ་རྣམས་དལ་ལ། ཇ་གདོང་གི་མེ་ལ་ཇེ་ཉེར་འཁོར་བ་རྣམས་མྱུར་ཞིང་། མཉམ་ལམ་གྱི་ཚེ་དལ་མྱུར་བར་མར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གདུགས་བསྐོར་བ་ན་ཕྱི་མཐའ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་མྱུར་དུ་འཁོར་ཞིང་། དེ་ལས་ནང་དུ་སོང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དལ་བར་འཁོར་ལ། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོགས་པར་འཁོར་བའི་དུ་ས་དང་གྲངས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷ་བ་པོ་རང་ཉིད་གང་ན་གནས་པ་དེ་དབུས་སུ་བྱས་པའི་མཐོང་གང་ནམ་མཁའ་ཁྱིམ་པོར་སྣང་བ་དེའི་ཁྱོན་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པའི་དབང་གིས་ཉི་མ་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བའང་ཡིན་ཏེ་སྔར་མཐོང་གང་ཁྱིམ་པོའི་རི་མོའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་བརྗོད་པ་མང་དུ་འདུག་སྟེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་གོ་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་བཞི་པ་དུས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པས་དུས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོའི་ས་ཁྱོན་ཐ་དད་པར་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ། དེ་ལས་རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་འོས་པའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཁྱིམ་སྐར་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ་རགས་ཙམ་ཞིག་ལེའུ་སྔ་མར་བཤད་ཟིན་པ་ལ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་འོས་པའི་དུས་བཞི་ངོས་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སའི་ཁྱོན་འདི་ནི་འབྲིག་པ་ལ་བྱང་བགྲོད་དང་། གཞུ་ལ་ལྷོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ཉ་ལ་དཔྱིད་དང་། བུ་མོར་སྟོན་མཉམ་འཕོག་པའི་ཁོངས་ན་ཡོད་དེ། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དུམ་ཕྲན་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་ཙམ་བགྲངས་པ་ལྷོ་གླིང་ཤར་མའི་ནང་ན་ཡོད་པར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གྲིབ་མའི་ངེས་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དུས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་རྒྱས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོ་འགོ་ངོས་བཟུང་བ། ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་གི་རྟག་ལོངས་སྦྱུབ་པ། དེ་ལས་དུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་རྟག་ལོངས་སོགས་ཏེ། འབྲུམས་ཀླས་པའི་སྐོར་ནས་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་སོགས་ཏེ་ཁྱིམ་ལོངས་དེ་ཉིད་རེའུ་མིག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་བརྩེགས་ཏེ་སྤེལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་དབུགས་ཁྱིམ་སླེབ་ཀྱི་དུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྣང་དང་དུས་ཀྱི་གཟེར་བཞི་བྲང་སྦྲད་དེ་ངོས་བཟུང་བ། ལག་ལེན་གྱི་ཚོ་ག་བྱ་ཚུལ་འཆད་འགྱུར་ལ་ཁ་འཕང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་རེ་རེ་ལའང་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཁྱིམ་ཟླ་རེའི་ནང་གི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལས་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟླ་བ་རང་རང་སོ་སོའི་སྣང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྣང་དེ་ནང་ནས་ཡར་ཁྱིམ་ཞག་དགུ་བགྲངས་པའི་རེའུ་མིག་སུམ་ཅུ་པ་ནི་གོང་མའི་ཁྱིམ་དེ་རྫོགས་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་ཡར་ལ་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་བགྲངས་པའི་རེའུ་མིག་ཉེར་གསུམ་པ་དེ་ནི་ཟླ་བ

དེའི་དབུགས་ཕོབ་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཁྲིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་སྣང་། ཉེར་གསུམ་པ་ལ་ཟླ་བ་ཕྱི་མའི་དབུགས་ཕོབ། སུམ་ཅུ་པ་ལ་ཁྲིམ་ཟླའི་རྫོགས་ཚད་སོགས་འཆར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བས་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་དུས་བཞིའི་གཟེར་གྱི་ངེས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྟེས་ལས་གྲགས་པའི་འབྲུག་དང་བྱ་སླེབ་པ། ངང་པ་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཟེར་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་འདིའི་དུས་ཀྱི་གཟེར་བཞི་བཤད་པ། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དུས་བཞིའི་ས་ཚིགས་ངོས་བཟུང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཡང་བཤད་ཀྱི་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་ལོ། །གང་ཞེ་ན། འབྲིག་པའི་ཁྲིམ་གྱི་ཞག་བརྒྱད་པ་དེར་སྐར་མར་མདའ་སྐེ་ལྷ་དང་། ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཤར་བས་ལག་གི་རྐང་པ་དང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡུ་ལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་འདས་ཤིང་། དེ་ཉིན་གྱི་ཁྲིམ་ཞག་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་མཚམས་ཀྱི་སྣང་དེར་དབྱར་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཁྲིམ་ཟླ་གསུམ་འདས་པ་སོགས་ཏེ་བུ་མོའི་ཁྲིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་དེར་སྟོན་མཉམ། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིམ་ཟླ་གསུམ་ཕྱིན་པའི་གཞུ་ཁྲིམ་གྱི་ཞག་བརྒྱད་པར་དགུན་ཉི་ལྡོག ཡང་ཁྲིམ་ཟླ་གསུམ་ཕྱིན་པ་ཉ་ཁྲིམ་གྱི་ཞག་བརྒྱད་པར་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྣང་ཞེས་བསྟན་པའི་ཁྲིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག་དང་སྟོན་དཔྱིད་མཉམ་པའི་གཟེར་དུ་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁྲིམ་ཞག་བདུན་འདས་ནས་བརྒྱད་པ་དེའི་ཉིན་ཕྱུར་ཤིང་གི་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་དུས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་འདས་ཞག་སྟེང་ནས་བདུན་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ།།

ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལ་ལ་དག་ཕུར་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་གང་གི་ཚེ་ལོག་པའི་ཁྲིམ་ཞག་སྔ་མ་དེར་ཉི་མ་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྡོག་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཨ་ཧྲ་ཡས་དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་བས་ན་གྲུབ་མཐའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རིམ་པ་འདི་དག་གོ །ས་བཞི་མཉམ་པོ་ལ་ཁྲུ་གང་གི་ཚོད་ཀྱི་མཉྩལ་གྱི་དབུས་སུ་བཙུགས་པའི་མཐོ་གང་གི་ཚོད་ཀྱི་ཤིང་གི་གྲིབ་མ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲིབ་གཟུགས་བརྟགས་པས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། ངེད་རང་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདིར་མེ་ཁྲི་དེའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པར་གྲུར།[༤༧༨] ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཚེ་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཁྲིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་དེའི་ཞག་སྔ་མ་ཁྲིམ་ཞག་བདུན་པ་དེ་ལ་ལྡོག་པས། དེས་ན་འབྲིག་ཁྲིམ་སོགས་ཏེ་སྐར་མདའ་ཆུ་

ཚོད་ཕྱེད་བཅས་གཟུགས་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག དེ་བཞིན་གཞུ་ཁྱིམ་སོགས་ཏེ་སྐར་སྐྱོན་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཅིག་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག དེ་ཡིས་མཉམ་གཉིས་སོགས་ཏེ། སྐར་དྲུག་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་བཅས་ཞེ་དྲུག་ཤར་བ་བུ་མོའི་ཁྱིམ་དུ་སྟོན་མཉམ། སྐར་མ་ཉེར་ལྔ། ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་བཅས་ཉེར་གཅིག་ཤར་བ་ཉ་ཁྱིམ་དུ་དཔྱིད་མཉམ་འོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དུས་བཞིའི་ས་ཚིགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ས་འདིར་ཉི་མ་ལྡོག་པ་ནས་གསལ་སྒྲོན་མཁན་པོ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་ཞག་ཉེར་གསུམ་འདས་པ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་ཞག་ཉེར་གཉིས་འདས་པའི་ས་ཁྲོན་འདི་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་སའི་ཆ་ཉེར་གསུམ་པ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་དྲང་པོར་གཞུ་དང་ཆུ་སྲིན་གྱི་མཚམས་སུ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པའི་ཚད་སྐར་མིག་དབྱུག་ཚེས་དང་། འབྲིག་ཀར་གྱི་མཚམས་སུ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པའི་ཚད་སྐར་དྲུག་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་རྣམས་འཆར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་འོས་པའི་དུས་བཞིའི་གཟེར་ཁྱིམ་ཞག་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་གང་དང་གང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་སྔ་མ་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་ཉི་ལྡོག་གི་གཟེར་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་རང་གིས་མཛད་པའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པར། ཉི་བར་གྱིས་དོན་གྱི་གཞུ་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པའི་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་རང་ཉིད་གནས་པའི་བོད་འདིར་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས།[༧༧] ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ཁྱིམ་ཞག་བདུན་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་པཎ་ཆེན་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྣར་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་དྲངས་པའི་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་བོ།།

འོ་ན་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་དང་མཐུན་ཞེ་ན། དེང་སང་ཕལ་ཆེར་ལུགས་སྔ་མ་འདི་དང་མཐུན་ཟེར་ཀྱང་མི་མཐུན་ཏེ། ཁོང་རང་གི་བཞེད་པས་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པའི་སྐར་མ་དེས་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བར་བཞེད་པ་བཞིན་འདིར་འོས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཀརྞ་རྩིས་མཛད་པ་ན་སྐར་མ་ལྔ་དང་ཆུ་ཚོད་སོ་གསུམ་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་དང་། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ་ལས་ཀྱང་། ད་ལྟ་དགུན་གྱི་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཞག་དེའི་ཉི་བར་རགས་པ་ཁྱིམ་ཞག་དང་བསྟུན་ན་སྐར་མ་བཅུ་དགུ་དང་། ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཙམ་གྲུབ་མཐའི་རི་མོ་ལ་འཆར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ས་འདི་ཕྱོགས་གཉིས་མའི་ལྷོ་ཤར་མ་ལ་དུམ་བུ་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་བཅུ་བཞི་པ་ཙམ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཁྱིམ་ཞག་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱིས་འདིའི་ཉི་ལྡོག་སྔ་ལ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཉི་ལྡོག་ཕྱི་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།[༧༨]།ཞེས་གསུངས་པས་འབྲིག་ཁྱིམ་གྱི་ཞག་བཅུ་བཞི་པར་སྐར་མ་ལྔ་དང་ཆུ་ཚོད་སོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་དབྱར་ཉི་དང་། གཞུ་ཁྱིམ་གྱི་ཞག་བཅུ་བཞི

པར་སྐར་མ་བཅུ་དགུ་དང་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཡོད་པར་དགུན་ཉི་ལྡོག་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དེང་སང་གི་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེར་མཆོག་འགྲར་སའདིར་མགོ་བའི་དུས་སྦྱོར་ཚིགས་བཅད་དུ་གསུངས་པར། འདས་ཞག་སྟེང་ནས་མནུས་སྦྱངས། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདས་ཞག་གི་སྟེང་ནས་བཅུ་བཞིས་འབྲིད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་བར་གྱིས་གཞུ་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་ནས་ཞག་བཅུ་བཞི་ཙམ་སོང་བ་ན། ས་འདིར་དགུན་མཐར་ཐུག་འཕོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བགོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ལ་དགོངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྒྱད་སྤྱངས་དགོས་ཟེར་ཞིང་མཆོག་འགའི་མཆན་དུ་བཏབ་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དཀྲུས་སུའང་བཙུག་མོད། དེ་དག་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྒྲོག་པའི་སྙེ་ཕྲུགས་སོ།།

འོ་ན་ལུགས་དེ་རྣམས་ལས་འདོར་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་བཞེད་པས་ཁྱིམ་ཞག་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་མཛད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གྲིབ་མའི་ངེས་པ་ལ་བརྟགས་པ་ན་ནམ་དུའང་བསླིག་ཏུ་མེད་པས་གཞུང་འདིར་ཡང་མ་བཀོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱད་འབྱེད་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གྲིབ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཁ་དམར་གདགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བ་གཟིགས་པ་ན། དེའི་ཞག་སྔ་མ་དེ་ལ་ཉི་མ་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་སྔར་དྲངས་པའི་ཉི་ལྡོག་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་དང་། ཡིག་རྙོག་གསལ་སྒྲོན། དྲི་མེད་འོད་རྒྱན། ཉི་ཤུ་བཅོ་ལྔ་འཆར་བའི་ས་ཆ་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པ་སོགས་ཁོང་རང་གི་གསུང་རབ་རྣམས་ན་གསལ་ལ། དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པའི་བཞེད་ཀྱི་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཉིན་ཞག་དེ་རང་ལ་ཉི་མ་ལྡོག་པར་ཁ་དམར་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཉིན་དེ་རང་ལ་ཉི་མ་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་འདི་ཞལ་ལུང་དང་ཡང་བཞེད་པ་མཐུན་ཏེ། དགེ་ཡེ་བས་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པར་བཤད་པ་དེ་ཞལ་ལུང་དུ་འགོག་པ་ན། སའི་ཆ་འདི་ཉིད་དུ་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་གྱི་གྲིབ་གཟུགས་དང་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཅེས་དང་། སྔར་དྲངས་པའི་མཆོག་དགའི་ལུང་དེར། ད་ལྟར་དགུན་གྱི་གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཞག་དེའི་ཉི་བར་རགས་པ་ཁྱིམ་ཞག་དང་བསྟུན་ན།[༤༧༨] ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

འདིར་ཕྱུག་པ་བསོད་ནམས་ཚེ་འཛིན་ན་རེ། ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་ཟླ་དེ་དང་དེའི་སྐད་ཡིན་པས་དེ་ལ་གྲིབ་གཟུགས་ཐོག་མ་འགྱུར། ཁྱིམ་ཞག་དགུ་པ་ལ་ཟུག་ནས་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།[༤༨༠] ཞེས་པ་སྔར་དང་བཞེད་པ་མཐུན་ཅིང་ལེགས་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མཛོད་ཀྱི། ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས

མཚན་རིང་།[༨༡༡] ཞེས་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉི་ལྡོག་གི་ས་ཚིགས་ལས་ཀུང་ནུབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དགོངས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གལ་ཏེ་ལྷོ་གླིང་གི་ཁྱིན་གྱི་ས་ཚིགས་ཐ་དད་པར་ཉི་ལྡོག་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བ་མི་འདོད་ན་ནི་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པའི་ཚིགས་སོགས་བོར་ནས་བོད་འདིར་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རང་གི་ཡི་གེ་དེར། དགུན་ཉི་ཉི་ཤུ་བཅོ་ལྔ་ཤར་བ་གཞུ་ཆུ་སྲིན་གྱི་མཚམས་སུ་ལོག་པ་སོགས་བྱས་པས་ཁྱིམ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཙམ་རེའི་ཁྱད་ཞུགས་པ་འདི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མ་ངེས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྗེ་བཙུན་སྨྲ་རས་གཟིགས་ཀྱི་དྲིན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངེས་པ་རྣམས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་མགྲིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྨྲས་པ་དེ་རྣམས་རང་གི་ལག་གིས་དབྱེ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་ཞར་ལས་འཕྲོས་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཁ་དམར་གདགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་འདིར་གང་བཞག་སྙམ་ན། རྒྱུད་ལས། འདིར་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ན། བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་ཉི་མ་བཅུའི་བར་དུ་ཐུར་མའི་གྲིབ་མས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐུར་མའི་གྲིབ་མ་བྱང་ནས་ལོག་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཟའ་དེ་དང་། ཚེས་དེ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་དང་། བྱེད་པ་དེས་ཉི་མ་འཕོ་བའི་ཉིན་ཞག་གོ །ཉིན་ཞག་དེ་ལ་ཉི་མའི་ཡོངས་སྤྱོད་སྐར་མའི་གནས་སུ་ཉི་ཤུ་དང་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཅོ་ལྔ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ངེས་པའོ།[༨༡༢] ཞེས་དང་། ཨ་ནྡ་ཡས། ཉིན་མོ་གང་ལ་གྲིབ་མ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་འཕོ་བའི་ཉིན་མོའོ།[༨༡༣]།ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ལ། གྲིབ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཉིན་དེ་རང་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་ཉིད་འཐོར་རམ་སྙམ་ཞིང་། མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཀྱང་འདི་ལ་མཛད་པས་གཞུང་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལག་ལེན་གྱི་ཚིག་བྱ་ཚུལ་འཆད་འགྱུར་ལ་ཁ་འཕང་བ་ནི། དེ་ལྟའི་དོན་རྣམས་ངེས་བྱས་ནས།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པར་ཁ་འཕང་བའོ། །ད་ནི་འདི་ལྷག་པར་ལུས་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཉི་ཤུ་བཅོ་ལྔ་འཆར་བའི་ས་ཆ་ལ་དཔྱད་པ་ལས། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རང་རང་གི་དབུས་སམ་ཚངས་ཐིག་ཏུ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་མཚམས་ཁྱིམ་ཟླ་རྣམས་རྫོགས་མཚམས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ཞག་གི་འདང་ཞག་རེ་ལ་ཉི་ལྡོག་རེ་རེ་འོང་བ་ཁྱིམ་ཞག་རེའི་མཚམས་སུ་བྱེད་དགོས་སོ།[༨༡༤]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་འདིར་ཡང་ཁྱིམ་ཞག་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་མཚམས་ཀྱི། སྔང་དེར་དབྱར་

ཉི་ལྡོག་པ་ཡིན། ཞེས་སྨྲས་སོ།།

དེ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལ་ལ་དག་ན་རེ། (སྟག་ཚང་བ་སོགས་)ཉི་མ་ལྡོག་པའི་དུས་ནི། ལྷུན་པོའི་རྩ་དང་མེ་ལ་གདུང་བྱེད་འཕོག་པའི་དུས་དེ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གླིང་གང་དང་གང་གི་ཉི་ཕྱེད་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་རིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་ཞག་རྫོགས་མཚམས་ནི་མཚན་མོ་ཡང་རྫོགས་སྲིད་པས་ཉིན་གུང་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ལ་རྫོགས་ན་གླིང་འདིའི་ཉི་མ་གླིང་གཞན་དུ་ལོག་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ[༦༤]ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་དོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་པོ་ཁྱེད་རང་ལ་ཕར་འདི་འདྲི་སྟེ། ཉི་མ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བགྲོད་རྩོམ་པས། གཞུའི་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་དང་། ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་མ་ཐག་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་འགོ་རྩོམ་པས་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན། རྒྱུད་ལས། བགྲོད་པ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་པ་ནོར་དང་ཀརྐ་ཊ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ།[༦༥]།ཞེས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་འཆད། ཁས་ལེན་ན་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་པ་དེ་དང་དེའི་རྫོགས་མཚམས་ཉིན་གུང་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱིམ་ཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོགས་མཚམས་ཉིན་གུང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཅིས་མི་མཚུངས། མ་ངེས་ན་ཉི་ལྡོག་གི་དུས་ཉིན་གུང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་འགལ། ཡང་འཁྲིག་གཞུ་གཉིས་རྫོགས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་མ་རྫོགས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱིམ་ཟླ་རེ་ལ་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ལོ་རེ་ལ་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། ལོ་གཅིག་མཁའ་དུས་མེས་བསྒྱུར་ཏེ།[༦༦] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱིམ་ཞག་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་མཚམས་སུ་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་འདི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་གཟེ་གཟེ་མོས་དེ་དག་འགོག་པ་ནི་མགོ་བོའི་མཛེར་པ་འདོན་པ་ལ་མགོ་བོ་གཅོད་པའི་སྐན་དཔྱད་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལྷུན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ[༦༧]ཞེས་སོགས་གདུང་བྱེད་རིག་པ་ལྡོག་རྐྱེན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ་ལྡོག་མཉམ་གྱི་དུ་ས་བཞི་ལ་ཡུ་ལ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་བའི་ཞག་རེའི་ལམ་གྱི་ཟླུ་མ་བསྐོར་རེ་ཡོད་དགོས་ལ། དེར་ཁྱིམ་ཞག་རྫོགས་པ་ན་ཉི་མ་འཛུག་ཅིང་། ཉིན་ཞག་དེའི་སྤྱི་ཕྱི་གང་རིགས་ལ་ས་འདི་དང་འདིའི་ཐད་ཀའི་ལྷོ་བྱང་ལ་གདུང་བྱེད་རིག་པ་གོ་ནུས་ཤིང་དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ

འཁོར་བའི་དབང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ།[༨༩] ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། དེའི་ཚེ་རེག་པ་ནས་ཕར་མི་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་རྒྱུན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལྷོག་རྒྱུན་ལ་གདུང་བྱེད་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཟླ་བ་སོགས་ལའང་གདུང་བྱེད་དགོས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།།

ཡང་ཉི་ལྷོག་གི་གྲིབ་མ་ལ་བརྟགས་པས་རང་རེ་རྣམས་གནས་པའི་ས་འདི་ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་ན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འདི་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག(ཚག་རིན་)དེ་ལྟར་ན་འདས་ཟླ་བཞི་བའི་ནག་ཟླ་དེ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན། གཞུ་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་ལྡོག་ན། དེར་གནས་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྐང་དང་པོ་འཛིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་རྐང་ལོངས་སྤྱིན་དོ་ར་གྱི་མཚམས་འཛིན་དགོས་པའི་སྐྱོན། རེས་གཟའ་འཕོ་མཚམས་འཕགས་ཡུལ་དང་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན། ས་འདི་ཡུལ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་བོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཏེ་བཞི་འཕང་བར་མཛད་དེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་པོའི་ལན་ནི། འདས་ཟླ་བཞི་རྒྱུ་དེ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་སླའི། དོན་ལ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མའི་རྟག་ལོངས་ཐོག་མར་སྤྱོད་པའི་ཁྱིམ་ཟླ་དེ་ནས་འགོ་བཟུང་ནས་འདས་ཟླ་བཞི་བས་ཟླ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་ལ་རྩོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཁྱད་པར་རྒྱུད་ལས། དཔྱིད་འབྲིང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཁྱད་ལྷ་བུའི་མཁས་པ་ལ་མི་འོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དོན་ལ་རབ་འབྱིང་ཐའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པས་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཞེས་པའང་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རབ་འབྲིང་གི་སྐད་དོད་མེད་པ་བདེན་ཡང་ནག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གླིང་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་དུ་རྩིས་བྱེད་ཀྱང་འདས་ཟླ་བཞི་རྒྱུ་དེ་ནག་པའི་ཟླ་བ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་ནག་པས་ཉ་བ་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་སགའི་ཟླ་བ་བྱེད་དོ།[༩༠] །ཞེས་སོགས་དུམ་བུ་རེ་རེར་ཉ་སྐར་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷོ་གླིང་དབུས་མར་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་སགའི་ཟླ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་བསྟུན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེའི་ཚེ་གླིང་གཞན་དུ་སྟོན་གྱིས་ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཟླ་བའི་རང་འགྲོས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་དགོས་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ།།

གནོད་བྱེད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ལན་ནི་ལེའུ་དྲུག་པའི་དཀྱུས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་སླེས་ཁྱིམ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པས་འདིར་རྒྱ་མི་བསྐྱེད་དོ། །གནོད་བྱེད་བཞི་པའི་ལན་ནི། རང་ཅག་རྣམས་གནས་པའི་བོད་འདི་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཕྱེད་བྱང་མ་ལ་ཡུལ་དྲུག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་ས

ཁྲོན་མཉམ་པའི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྦྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཀར་ལ་བགྲོད་མཐའ་དང་། ལུག་སྲང་ལ་མཉམ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཟེར་བ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྔ་འདི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་མཁས་པ་ཁྱེད་ལྷ་བུ་ཡང་དོན་འདི་ལ་རྟོག་ན། འདི་དག་ནི་བླུན་པོས་ཀྱང་རིག་པའི་མཚང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གསུང་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་གྲིབ་མའི་ངེས་པས་བཞག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདིར་མཁས་པ་དག་གིས་ཀློ་ལ་བ་ལ་ལན་ཙ་ཙ་ཟད་སླས་ལ། གཞན་མཁས་པར་རློམ་པ་མང་དག་གིས་རང་གི་དམ་བཅའ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀློལ་བའི་གཏམ་འགའ་ཞིག་སྣང་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་དང་དུ་རངས་སྨོས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།

ད་ནི་འཕྲོས་དོན་གསུང་རབ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་དུས་བཞིའི་ངེས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིས་ཀྱི་མཛོད་འཆད་པ་པོ་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག[91] །ཅེས་པ་འདིས་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་ཆ་མཉམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་མཉམ་ལས་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱིད་མཉམ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་མཚམས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི་བགྲོད་མཐའ་ལས་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་འགོ་ཅན་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ནས་དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྟོན་ར་ཏོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་མཉམ་དང་། དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དཔྱིད་ར་ཏོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ཡིན་ཟེར་རོ།།

དེ་མི་འཐད་དེ། གདགས་པ་དང་གཞག་པ་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མཚན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཚེས་དགུ་ཕན་ཆད་ནི་མཚན་མོ་ནི་འབྲིད། ཉིན་མོ་ནི་སྐྱེ་སྟེ།[92] ཞེས་དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་ར་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་གསུངས།[93] དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་དང་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་འགྲིག་སྟེ་བགྲོད་མཐའ་གཉིས་དང་མཉམ་པ་གཉིས་གོ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་འཐད་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། དུས་ཚིགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་ཟླ་བཞིའི་ནང་ནས་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཐ་མ་ལ་དབྱར་ཉི་དང་། དགུན་ཟླ་བཞིའི་ནང་ནས་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཐ་མ་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་དང་། ཐ་མའི་དོན་ཡང་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ཀྱི་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཐ

མ་ཡར་ངོ་ལ་མཛད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཟླ་བ་སོ་སོ་དང་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་ང་སང་བ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་སྨིན་དྲུ་གམའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་མགོ་ཟླ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུ ང་ནས་དཔྱིད་ར་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་དང་། སྟོན་ར་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁྲས་ཀྱིས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་ནི། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ལ་ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མར་གྱི་ངོ་སྔ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགུན་གྱི་ཟླ་བ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ནས་དཔྱིད་ཟླ་རབའི་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ།[༡༥༨] ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་དཔལ་བརྩེགས་འགྱུར་ལས། ཉི་མའི་འགྲོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་འདི་ན་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་རྣམས་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་ངོ་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་ངོའི་ཆོས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

འདིར་རྩོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་(གཞོན་)དགག་གི་གསུང་ལས། འདི་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་འགྱུར་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དྲྀ་ཏྲི་ཡ་ཞེས་པ་ལན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་ཕྱི་མ་མ་བསྒྱུར་བར་ལུས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་འགྱུར་ནོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲྀ་ཏྲི་ཡ་སྲུ་པཀྵ་སྲུ། ཞེས་པ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེས་པར་དངོས་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་ལས། འདིར་མར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་དབང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཡར་ངོ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་འགྱུར་མཛད་ནས། ཡར་ངོའི་ཆོས་དགུ་ནས་ཞེས་བསྒྱུར་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་པཀྵ་སྲུ་ཞེས་པ་ཡང་མ་འགྱུར་བས་སོ་གསུངས།[༡༥༩] དེ་ལྟར་ན་གདགས་པའི་ལུགས་འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་ངོའི་ཞེས་པ་ལ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་དང་། ཕྱོགས་གླང་དང་། འདུས་བཟང་དང་། རྒྱལ་ཁྲས་མ་སོགས་ལས་ཀྱང་དཔྱིད་ར་ལ་དགུན་ཐ་དང་། སྟོན་ར་ལ་དབྱར་ཐ་ཞེས་མི་གཅིག་པ་འགའ་རེ་སྣང་ཡང་། རང་འགྲེལ་རྒྱ་དཔེར། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་སྐད་དོད་དུ་ཕཱ་ལྒུན་ཞེས་པ་དབོའི་སྐད་དོད་དང་། སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཞེས་པ་ལ། བྷཱ་དྲ་པ་ད་ཞེས་པ་ཁྲུམས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡོད་པས་དགུན་ཐ་དང་དབྱར་ཐ་ཞེས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ལས་སྟོན་གྱི་བཀས་བཅད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མ་རྩིས་པར

བསྒྱུར་བའོ།།

ཡང་མཁས་པ་དག ཀྱྰ་དཔེར། ཨ་ཧ་ཏིབཔར་ཡྰ་ཏ་ཞེས་པའི་ཨ་ཧ་ཉིན་མོའི་དུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡིན་གྱི། ཉི་མའི་སྐད་དོད་མ་ཡིན་པས་ཉི་མ་ལྡོག་པའི་གཞུང་དུ་འཆད་པ་ནོར་གསུང་ཡང་། སྐྱོན་མེད་དེ། དབྱར་ཉི་ཡོག་ནས་མཚན་རིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དགུན་ཉི་ཡོག་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུར་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་མོ་ནི་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་སྟེ་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱིད་སྟོན་རབ་ལ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་ཚིགས་བྱེད་པ་དེ་ནི། ད་ལྟའི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལུང་དེ་རྣམས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚངས་ཐིག་གི་ཉི་ལྡོག་ལས་ཀྱང་ནུབ་ཏུ་ཆེས་རིང་པས་དོན་ལ་ཐུང་ཟད་མི་འཚམས་པར་སྣང་མོད་ཀྱི། དེས་ན་ཞལ་ལུང་མཁན་པོས་བཤད་པ་ལྟར། རབ་འབྱིང་ཐ་རྣམས་རེ་རེ་སྤྱ་བསྣུར་ཏེ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པ་ཐ་སྐར་ཅན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ནས་དགུན་རར་བྱས་ཏེ་ལོ་འགོ་བཟུང་ན། ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་དང་། ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བས། ཉི་སྙིང་ལས། ཟླ་གྲངས་ཉ་ཚེས་ཐ་སྐར་ཡིན། །སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ངོ་ལ་ནི། །ལོ་སྐོར་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན།[༩༦] །ཞེས་དང་། མདོ་དེ་ལས། མཆུ་ནི་ཟླ་བ་རབ་རྫོགས་བྱེད། །དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་རང་བཞིན་ཡང་། །མཐར་གྱིས་ཀྱང་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཕོར་བར་བྱེད། །མཚན་མོ་བཅོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་གྱིས། །ཉིན་བར་ཡང་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན།[༩༧] །ཞེས་ལུགས་སྔ་ཕྱིས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་དང་ཉི་ལྡོག་གི་ཚིགས་རྣམས་ཟླ་བའི་ར་འབྲིང་གི་ཐ་སྐད་མ་མཐུན་ཀྱང་ཟླ་བའི་ངོ་བོ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་འགྲིག་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པར་དགུ་ན་ཐ་དང་དབྱར་ཐར་བསྒྱུར་བ་རྣམས་སྦྲ་འགྱུ་ར་གྱི་ངོས་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཀས་བཅད་རྣམས་དང་མ་མཐུན་པས་མི་ལེགས་ཀྱང་། དོན་འགྱུར་ལ་འཚམས་པར་སྣང་ངོ་།།

ཡང་། ཉ་ཚེས་དབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན།[༩༨] །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ཁ་ཅིག་ཁུངས་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད། བོད་སྟ་མ་དགཀྱ་གར་གྱི་གསུང་རབ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་བདེན་ན་འདིའི་ལུང་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཀྱྰ་དཔེ་རྙེད་ན་ཤེས་ཀྱི། ལོ་ཙྰ་བའི་ཞི་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་བསྒྱུར་བ་ལ་མ་ངེས་སོ། །ཉི་སྙིང་གི་ལུང་དོན་འཆད་པ་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་སྐྱིད་འཛམ་ན་རེ། འདི་དག་སྟོན་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་གསུམ་གྱི་འགྲོས་རྩོམ་མ་ཐག་བགོལ་གདན་ནས་མ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་མཆུའི་ཟླ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག

པ་དང་། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གྲོ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་གིས་ཇི་བཞིན་པ་འཆད་མ་ནུས་པའི་འཁྲུག་བཤད་དེ། སྐབས་དེར་བགྲོལ་མ་ཞུགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ཕྱིས་ནས་བགྲོལ་འབྱུང་བ་དྲང་སྲོང་ཛ་བོང་གིས་མི་ཤེས་མི་སྲིད་པས་དེའི་ངེས་པ་བཞག་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཟླ་བགྲོལ་ཡོངས་པའི་མཚམས་དེར་དོར་བར་བྱ་ཡི། དེའི་ཉེས་པ་རྒྱ་འབྱམས་ནས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཟླ་བའི་ཁྱད་ཞུགས་པ་སྲིད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འདི་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་ཁྱད་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་གསོག་པ་བདེན་ན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཉི་ལྡོག་སྤྱ་རྟུ་སོང་གསུང་བ་ཡང་ཅིས་དགག་སྐྱེ་ཐུགས་ཁག་མེད་དོ།།

དེས་ན་འདི་དག་གི་འབྲུལ་གཞིའི་རྩ་བ་ནི་མཛོད་དང་ཉི་སྙིང་སོགས་ཀྱི་ཉི་ལྡོག་དང་། ས་འདིའི་ཉི་ལྡོག་གི་དུས་ཚིགས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་ནོངས་སོ། །ཡང་རང་ཅག་རྣམས་འདུལ་བའི་ལོ་འགོ་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་འགོ་ཅན་ནས་འཛིན་པའི་ལུགས་འདི་ལ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་པས་ལས་བརྒྱའི་འགྲེལ་པར། བར་གྱི་འདུལ་འཛིན་མང་པོ་དག་ཞལ་འཆམས་པར་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཚེས་བཅོ་ལྔས་ལོ་སྔ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་གསར་པས་ལོ་འགོ་དེ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱུ་སྐར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།[༩༩] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དོན་ལ་གནས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་མ་འདྲོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེའི་ལུང་དེའི་དོན་སྨིན་དྲུག་གིས་ཉ་བའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་མིན་པར་མདོ་སྡེ་ཉིད་ནས་གསལ་བར་ཡོད་པ་ལ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་གཞན་གྱི་ཚིག་ཕྱིར་འབྲངས་པ་ཙམ་དུ་སྣང་གིས། མདོ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་གཟིགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེའི་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དེའམ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།[༡༠༠] ཞེས་དོ་གལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགག་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལ་ཐོག་མར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉི་སྙིང་གི་ལུང་དེ་དྲངས་པ་མཐོང་བ་ན་སྨིན་དྲུག་ཅན་གྱི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་འདི་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སླས་སོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པ་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མའི་དཔེ་ཚར་གཅིག་ཀྱང་མ་བཀླགས་པར་རྣམ་ཤུལ་གྱིས་དགག་པ་མཛད་པར་མངོན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་སྨིན་དྲུག་གི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཉི་སྙིང་གི་ལུགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གི་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་རྩར། དེ་དག་ནི་ལྷ་འོ། །དགུན་གྱི་དུས་དང་།[༡༠༡] ཞེས་སོགས་དང་། ཚིག་ལེར། དགུན་དུས་དང་ནི་དཔྱིད་ཀ་ཉིད།[༡༠༢] ཅེས་གསུངས་པས་འདུལ་བ་པ་རྣམས་དགུན་ནས་འཛིན་ལ། དེ་འང

ར་བ་ནས་འཛིན་དགོས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲིར། དུས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྔའོ། །ལྔ་པོ་གང་ཞེ་ན། དགུན་དང་། སོས་ཀ་དང་དབྱར་དང་། དབྱར་ཐུང་ངུ་དང་། དབྱར་རིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དགུན་གྱི་དུས་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་བཞིའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། དགུན་ཟླ་ར་བ་དང་། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་།[༡༠༣] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ནས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ནི་དགུན་གྱི་དུས་སོ། །དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ནི་དགུན་སྨད་ཀྱི་དུས་ཚིགས་སོ།[༡༠༤]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་འགོ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་དགུན་ར་ནས་འཛིན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུ་ང་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཉི་སྙིང་གི། བདག་གིས་རྒྱ་སྐར་སྨིན་དྲུག་བརྗོད། །ཟླ་བ་ཉ་ཚེ་ཟླ་རངས་འགྱུར། །སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ། །འདིར་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན།[༡༠༥]།ཞེས་པའི་ལུང་འདི་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་དེ་ཉིད་ཉི་སྙིང་རང་གི་ལོ་འགོ་དང་འདུ་ལ་བའི་ལོ་འགོ་སྟོན་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་གསུང་བར་མཛོད་ཅིག་གུ།

ཡང་རྒྱ་རྩིས་པ་རྣམས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པར་འདོད་ཀྱང་ཟླ་བའི་ངོས་འཛིན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་དཔྱིད་རར་བྱེད་ལ། ཆོས་གྲངས་ནི། འབྱུང་བ་ཐེམ་ཡིག་ལས། ཆོས་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་མ་ལྡོག་ན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ལྡོག་པ་སོགས་རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྣང་ཡང་། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཚེ་འཛིན་ན་རེ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་བཅུ་གསུམ་ལ། ཉི་མའི་རླུང་ལ་ཞོན་ནས་ནི། གཟའ་ནི་ཕུར་བུས་སྣ་དྲངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སྔར་གྱི་སྐད་ཚད་རྣམས་ལ་ཆུ་ཚོད་བཅོ་བརྒྱད་རེ་བསྣན་པ་ཁྲིམ་ཞག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཉི་མ་ལྡོག བཅུ་གསུམ་ནས་ས་བདག་རྣམས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བསྐྱུས་འགོ་ཟུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནག་ཁྲིམས་རྩིས་ཀྱི་ལི་ཐུ་པར་མ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཟེར་རོ།།

ཕུག་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་ན་རེ། དབྱར་དགུན་ཉི་ལྡོག་དུས་ཚིགས་ངེས་པ་རྣམས། མདོ་སྡེ་འདུལ་མཛོད་རྒྱ་ནག་རྩིས་གཞུང་དང་། དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གྲུབ་རྩིས་རྣམས། ཐམས་ཅད་མཐུན་མོང་ལུང་དོན་མངོན་སུམ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི། འདུལ་མཛོད་སོགས་དང་ལུགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་སྔར་བཀག་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་ས་འདིའི་ལྡོག་ཚིགས་ཁྲིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱ་རྩིས་པའི་ལུགས་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་པའི་བཞེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་ལག་ལེན་གསལ་བར་བཞུགས་སོ།།
དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱ་ནག་དང་བོད་གཉིས་ཀའི་སྔོན་སྐབས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལྡོག་ཚིགས་ལས། རྒྱ་རྩིས་པ་སྔ་བ་འོང

ཐད་པས་བཞེད་པ་འདི་དག་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་འདི་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། བོད་ཀྱི་ཉི་ལྡོག་དང་བསྟུན་ནས་མཛད་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། དུས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་དུས་སྦྱོར་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པས་དུས་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱིམ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་ཏེ་དུས་སྦྱོར་གྱི་ཚོག་བསྟན་པ་དང་། དུམ་བུ་དྲུག་གི་དུས་སྦྱོར་བསྟན་པའོ།།

ཁྱིམ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་ཏེ་དུས་སྦྱོར་གྱི་ཚོག་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩིས་དང་། ཕྲ་བའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱིམ་སོ་སོའི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ། འདས་ཁྱིམ་འདས་ཞག་འཕེལ་འགྲིབ་དང་བཅས་བརྟག་པའོ།།

དང་པོ་ལ་འང་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོ་རེ་ལ་ཉི་མ་ལྡོག་བགྲོད་པ་དང་། བྱང་དུ་བགྲོད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པས། ཞག་རེ་བཞིན་ལྷོ་བགྲོད་ལ་མཚན་མོ་འཕེལ་ཞིང་ཉིན་མོ་འགྲིབ་པ་དང་། བྱང་བགྲོད་ལ་མཚན་མོ་འགྲིབ་ཅིང་ཉིན་མོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཉིན་མཚན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དྲུག་གི་འཕེལ་འགྲིབ་སྤྱིར་བཤད་པ། ས་འདིའི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་འདིར་འོས་པའི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཚད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་ཕྱེད་བྱང་མ་ལ་ཆ་མཉམ་པའི་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཞིན། དུམ་བུ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་ཁྱོན་མཚུངས་པའི་ཡུལ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཏེ། ལྷོ་གླིང་དབུས་མའི་དབུས་དྲང་པོ་ཉི་མའི་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུམ་བུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིའང་དེ་དག་དང་ཁྱོན་མཚུངས་པའི་ས་རྣམས་སུ་ཡང་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཀེ་ལ་ཤའི་བྱང་གི་ཆ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་སྟེ། ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་དབྱུགས་བཞི་དང་། ཆུ་སྲང་གསུམ་བགྲོད་པའི་ཡན་ལག་གིས་འཕེལ་ཞིང་འགྲིབ་བོ།[༥༠༨] །ཞེས་དང་། ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པ་ནི་དབུགས་གཉིས་དང་ཆུ་སྲང་གསུམ་མོ།། ཚད་འདི་ནི་ཀེ་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་ལ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འང་ཉིན་མཚན་སོ་སོ་ལ་ཆུ་སྲང་གཉིས་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཀེ་ལ་ཤའི་ལྷོ་བྱང་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གཞན་རྣམས་ཤུགས་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ། འདི་ལྟར་ཆུ་སྲང་གསུམ་དང་དབུགས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་བཞི་ནི་གངས་ལྡན་ཡུལ་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་

ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རིམ་བཞིན་དབྱུགས་གཉིས་གཉིས་དམན་པས་སོ་སོའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚད་ལ་དབྱུགས་གཉིས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གངས་ལྡན་གྱི་ཚད་དེ་ལས་དབྱུགས་གཉིས་ཕྲི་བས། ཆུ་སྲང་གསུམ་དང་། དབྱུགས་གཉིས་ཀྱིས་ཤམྦྷ་ལར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱུགས་གཉིས་རེས་ཕྲི་བས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆུ་སྲང་གསུམ་དང་། ལི་ཡུལ་དུ་ཆུ་སྲང་གཉིས་དང་དབྱུགས་བཞི། བོད་དུ་ཆུ་སྲང་གཉིས་དང་དབྱུགས་གཉིས། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆུ་སྲང་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མོ་འམ་མཚན་མོ་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་མ་འདྲེས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ངེས་ན་བོད་འདིར་སོགས་དང་། ཚད་དེའི་གནས་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཅུས་བསྒྱུར་ནས་དྲིལ་བས། ཟླ་བ་རེའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་གཟུགས་དབྱུག་སྟེ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་། ཆུ་སྲང་ཕྱོགས་ཏེ་བཅུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉི་བར་ཉ་དང་བུ་མོའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཚེ་ཉིན་མཚན་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུར་མཉམ་ལ། དེ་ནས་ཟླ་བ་རེའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚད་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་སྲང་བཅུ་པོ་དེས་ཉའི་ཚད་སུམ་ཅུ་ལ་ཕྲི་བས་ཆུ་ཚོད་གཟུགས་མེ་སོགས་ལུག་སེང་གི་ཚད་འཆར། དེ་བཞིན་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་བསྣན་པས་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་སོགས་གླང་དང་ཀརྐ་ཊ་དང་འཁྲིག་པའི་ཉིན་ཚད་ཀྱི་བར་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བུ་མོའི་ཚད་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་རེའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་ཕྲི་བས། ཆུ་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་ཕྲི་བས་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་སོགས་ཆུ་སྲིན་གཞུ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཚད་འཆར་ལ། ཉིན་ཚད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞག་གི་ཚད་ཆུ་ཚོད་མཁའ་རོར་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་ནི་སོ་སོའི་མཚན་མོའི་ཚད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉིན་ཞག་ཕྱུགས་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འདས་པའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྱིམ་ཟླ་ཧ་ཙམ་འདས་བརྟག་པ། ཁྱིམ་དུ་ལྟར་བའི་སྟེང་ནས་ཞག་ཧ་ཙམ་འདས་བརྟག་པ། བགྲོད་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་མཚམས་བཟུང་བ། བརྩི་བཞིན་པའི་ཞག་དེའི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཚད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའི་ཚིགས་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཉི་མའི་དཔལ་བ་བར་པའི་སྐར་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ལ་འོག་གི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ལ་གང་ཡོད་སྟེང་དུ་གཞུག་ཏེ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བྱས་པ་ལ་ཁྱིམ་རེའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་མདའ་ཡོན་ཟླ་བས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ལུག་གི་ཁྱིམ་ནས་འགོ་བཟུང་

སྟེ་གང་རྩེའི་ཟླ་བ་དེ་ཡན་ལ་འདས་པའི་ཁྱིམ་ཟླའི་གྲངས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་བར་གྱི་རྒྱུ་སྐར་གི་གནས་ན་གང་འདུག་མཁའ་མེས་བསྒྱུར་བར་བྱས་ལ་མཁའ་རོས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟེང་མ་མདའ་ཡོན་ཟླ་བའི་ལྷག་མ་དེ་མཁའ་མེས་བསྒྱུར་བ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་བགོད་བྱེད་བརྒྱ་སོ་ལྔ་ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་རྟག་ལོངས་སུམ་ཅུའི་བར་བརྩེགས་པའི་གྲངས་ཡིན་པས་དེ་དང་ཤེད་མཚུངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སུམ་ཅུ་ཆར་གཞིལ་བའོ། །ཡང་ན་ལྷག་མ་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ན་གང་འདུག་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར་བ་ལ་རྒྱུ་སྐར་ལ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བསྲེས་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །རྒྱུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་ཆའི་ཞུང་པོར་བྱས་པ་དེ་ལ་མདའ་ཡོན་ཟླ་བས་ཐོབ་པའི་ནོར་རྫི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྩི་བཞིན་པའི་ངོ་ཐོག་གི་ཞག་འདི་ཐེ་བ་དང་བཅས་པའི་ད་ལྟའི་ཁྱིམ་གང་ན་གནས་པའི་ཁྱིམ་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འདས་པའི་ཁྱིམ་ཞག་གི་གྲངས་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཁྱོན་གྱི་སྟེང་ནས་དུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བཅལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རིམ་པ་ཅན་འཕོ་བའི་རི་མོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་ཁྱིམ་འཕོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་རྩིས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཉི་བར་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཉི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། འདིར་ཉི་བར་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། ཉི་མ་ཁྱིམ་གང་ན་ཡོད་བརྟག་པའི་ཚེ་ནི་ཉི་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དཔྱིད་མཉམ་སོགས་བརྟག་པའི་ཚེ་ཉི་བར་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཐོང་བས་ན་ཡི་གེ་འདི་དང་གཞན་དུའང་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱི།[༡༠༧] ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐབས་འདིར་ཉི་དག་ལ་བྱས་ན། རྒྱུད་ལས་འཁྲིག་གཞུ་གཉིས་རྫོགས་མཚམས་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་དང་། ཉ་དང་བུ་མོའི་ཁྱིམ་རྫོགས་མཚམས་མཉམ་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རི་མོའི་རིམ་པ་རྣམས་འཆར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ས་འདིར་གཞུའི་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་དགུན་ཉི་ལོག་པས་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཁྱིམ་ཞག་དགུ་པ་ནས་གཞུ་སོགས་བྱང་བགྲོད་ལ་ཉིན་མོ་རིང་བའི་འགོ་རྩོམ་པའི་གནད་ཀྱིས་བགྲོད་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པོའི་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་མཚམས་རྣམས་ཁྱིམ་ཟླ་རང་རང་གི་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་དགོས་ལ། དེའི་མཚམས་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདས་ཞག་སྟེང་ནས་རི་སྟེ་བདུན་སྤྲང་ཞིང་གལ་ཏེ་སྤྲང་དུ་མ་ལོང་ན་འདས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་གཅིག་ཕབ་སྟེ་ཞག་སར་སུམ་ཅུར་བྱས་ལ་བདུན་པོ་དེས་སྤྲང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤྲངས་པའི་ལྷག་མ་ནི་འདས་པའི་ཁྱིམ་ཟླའི་གྲངས་དང་། ཁྱིམ་ད་ལྟ་བའི་སྟེང་ནས་འདས་པའི་ཞག་ཚད་པ་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཡིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་འཆད་ན། འདས་ཞག་གི་སྟེང་ནས་བདུན་སྤྲང་དུ་མ་ལོངས་ན་ཁྱིམ་ད་ལྟ་བའི་སྟེང་ནས་བདུན་ཆད་ལ། མ་ལོངས་པ་ན་ཁྱིམ་འདས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གང་མ་ལོངས་པའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྱིམ་གྱི་གནས་སུ་གཅིག་དང་། འདས་ཞག་ཏུ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་ན་ལུག་ཁྱིམ་རྫོགས་ཏེ། གླང་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་ནས་ཞག་ལྔ་དོན་ལ་སོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་གཅིག་པོ་ཕབ་སྟེ་སྤྲངས་པས་ལུག་ཁྱིམ་རྫོགས་པ་ལ་ད་དུང་ཞག་གསུམ་ཙམ་དགོས་པའི་རི་མོ་ཤར་བས། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ངོ་ཐོག་གི་ཁྱིམ་དེ་རེ་ཞིག་རང་གི་ཁྱིམ་ད་ལྟ་བར་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་དེ་ནི་ས་འདི་ར་འོས་པའི་ཉིན་མཚན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་དུ་ས་ཀྱི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་པ་འཆུག་མེད་དུ་བྱེད་པ་སླ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དོན་གྱིས་འཕོ་བར་མི་བཟུང་ངོ་།།

བཞི་པ་ནི། རི་ཡིས་སྤྲངས་པའི་ཞག་ལྷག་དེ་ཉིད་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀ་མིག་གིས་བསྒྱུར་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བོད་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆུ་སྲང་གཉིས་དང་། དབུགས་གཉིས་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པས་སོ། །འོག་མར་རོས་ཐོབ་ནོར་གནས་སྟེང་མ་ལ་སྦྱིན། དེ་ལ་མཁའ་རོས་ཐོབ་པའི་ནོར་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་བྱེད་པ་སླ་བའི་ཁྱིམ་དེ་འཁྲིག་པ་དང་ཀརྐ་ཊ་དང་སེང་གེ་དང་བུ་མོ་དང་སྲང་དང་སྡིག་པ་སྟེ་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཁྱིམ་རང་རང་གི་ཉིན་ཚད་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དང་ཆུ་སྲང་གི་སྟེང་ནས་གནས་མཚུངས་ཀྱིས་སྤྲང་བར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་གཞུ་དང་ཆུ་སྲིན་དང་བུམ་པ་དང་ཉ་དང་ལུག་དང་གླང་སྟེ་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་ལ་བབས་ན་རང་རང་གི་ཉིན་ཚད་ཀྱི་དབྲུག་སྲང་ལ་གནས་མཚུངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་གང་རྩེ་བཞིན་པའི་ཞག་གི་ཉིན་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཁའ་རོར་སྤྲངས་པའི་ལྷག་མས་ནི་ཁྱིམ་སོ་སོའི་གང་རྩེའི་ཞག་དེའི་མཚན་མོའི་ཚད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཕྲ་བའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩིས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུར་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་ཕྱིའི་དུས་བརྟག་པ་དང་། མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་སོ་སོའི་སྲང་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཐུར་མ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། ཆ་བདུན་ཐུར་མའི་བགོད་གཞི་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉི་བར་བྱེད་སླ་བའི་ཁྱིམ་གང་དུ་གནས་པའི་ཁྱིམ་ཟླ་དེའི་ནང་གི་གང་རྩེ་བཞིན་པའི་ཞག་གི་ཉིན་ཚད་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཕྱེད་མར་བཅད་པ་ནི་ཆུ་ཕྱིའི་ཚད་དེའི་བསྒྱུར་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་རང་རྩེ་བཞིན་པའི་ཞག་དེའི་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐུར་ཤིང་གྲིབ་མར་བཅས་པས་བསྒྱུར་བ་དེ་ནི་ཁྱིམ་སོ་སོའི་ཞིབ་མོའི་བགོད་གཞི་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཞིབ་མོའི་ཚོ་ག་དེ་ལྟ་བུ་མ་འགྲུབ་ན། དེ་ནས་རགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས

གནས་པའི་ས་འདིར་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐུར་ཤིང་བཙུགས་པས། རྩ་བར་གྲིབ་མ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལུས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱ་སྲང་སོགས་སུ་གསེལ་ན་འཇུག་པ་མི་བདེ་བས་བྱ་སླ་བའི་ཕྱིར་གྲིབ་མ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ནས་བྱེད་པ་སླ་བའི་ཁྱིམ་ལྔ་བགྲོད་དུག་པོར་གྲིབ་མ་རེ་རེ་འཕེལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། འཁྲིག་མཐའ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་བགྲོད་རྣམས་ལ་གྲིབ་མ་རེ་རེ་འགྲིབ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། གཞུ་མཐའ་ནས་བཟུང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ །གྲིབ་མ་དེ་རྣམས་དང་རགས་པ་ཁྱིམ་ཟླའི་ཉིན་ཚད་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་དམན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱི་བསྟན་དང་བཅས་པའི་ལས་ཕྲན་ཚིགས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་བགོད་གཞི་འོང་བ་རགས་པའི་ཚོ་ག་ནི། རྒྱ་སྲང་མཁའ་མཁའ་མཁའ་བུ་ག་ལ་ཞེས་པ་དབྱི་བསྟན་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དབྱི་བསྟན་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལུག་སེང་མདའ་གླུ་སོགས་རྐང་པ་བདུན་ཏེ་དེ་ལྟར་དབྱི་བསྟན་བྱས་པ་དེ་ནི་སོ་སོའི་བགོད་གཞི་རགས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་བགོད་གཞི་རགས་པ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ས་འདིར་ལུག་དང་སེང་གེའི་ཉིན་ཚད་ལ་རྒྱུ་ཚོད་སོ་གཅིག་དང་རྒྱ་སྲང་བཅུ་ཡོད་ལ་ཕྱེད་མར་བཅད་པ་ལ་དབྱུག་གུར་ཆེས་དང་སྲང་དུ་སོ་ལྔ་ཡོད་པ་རྒྱ་སྲང་དུ་གསེལ་བས་འབྱུང་མེ་བུག་ཡོང་དེ་ཉིད་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་གྲིབ་མ་གཉིས་དང་ཐུར་མའི་བདུན་སྟོམ་པའི་གྲིབ་མ་དགུས་བསྒྱུར་བས་ཆེས་རྒྱ་གདེངས་ཀ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་སྲང་མཁའ་མཁའ་སོགས་མདའ་གླུ་དབང་པོས་ཕྲི་བས་ཀྱང་རི་མོ་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཁྱིམ་གཞན་རྣམས་ལའང་བློས་དཔགས་ཏེ་རང་རང་གི་ཉིན་ཚད་ཀྱི་ཕྱེད་དེ་ཉིད་ཁྱིམ་དེ་དང་དེའི་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་ཐུར་ཤིང་གྲིབ་བཅས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་སྲང་མཁའ་མཁའ་མཁའ་བུག་ལ་སླང་ཀར་མཁའ་མཚོ་སོགས་ཁྱིམ་རང་རང་གི་མི་འདྲ་བའི་དབྱི་བསྟན་གྱི་ཚོ་ག་བྱས་པ་གཉིས་རི་མོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཏེ་ལག་ཏུ་བླངས་པས་ཤེས་སོ། །ཐུར་མ་ལ་ཆ་བདུན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཁྱིམ་སོ་སོའི་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་གྲིབ་མ་འཕེལ་བ་དྲུག་དང་འགྲིབ་པ་དྲུག་སྟེ་གཉིས་ཀ་རྩ་བའི་གྲིབ་མ་དང་བཅས་པས་བདུན་བདུན་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་བགོད་གཞི་ཕྲ་བའམ་མ་འཁྲུལ་ན་རགས་པ་ལེགས་པར་བཟོས་པ་དེ་ལ་རྩི་བཞིན་པའི་ཉིན་མོའི་སྐབས་ཇི་ལྟར་རུང་བར་ཆ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཐུར་མའི་ཤིང་བུ་བཙུགས་པ་ན། ཐུར་མ་རང་གི་ཆ་བདུན་དང་། ཤིང་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་རྒྱ་སྲང་དང་། ལྷག་མ་རོས་བསྒྱུར་ལ་ཐུར་ཤིང་གྲིབ་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དབུགས་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་སྲང་གི་གནས་དེ་ལ་མཁའ་རོས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་གཞག་པ་དེ་རྣམས་སྔ་དྲོ་ཡིན་ན་གང་རྩི་བཞིན་པའི་དུས་དེ་ཡན་ཆད་ལ་འདས་པའི་རྒྱུ་ཚོད་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་སྲང

དབུགས་རྣམས་འཆར་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཡིན་ན་མ་འོངས་པའི་ཆུ་ཚོད་སོགས་འཆར་ཞིང་། སྔ་ཕྱིའི་ཆུ་ཚོད་སོགས་གང་ཤར་བ་དེ་ཡིས་ཞག་དེའི་ཉིན་མོའི་ཚད་ལ་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་དེས་སྔ་དྲོ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཡིན་ན་འདས་པའི་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་འཆར་རོ།།

གཉིས་པ་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་སོ་སོའི་སྲང་ཚད་ནི། མི་མཉམ་དུས་སྦྱོར་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པས་མདོར་བསྟན་ནས། འབྱུང་མཁའ་མེ་ནི་ཉ་བུམ་ཚད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྐང་པ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་སྲང་ཚད་རེ་ལ་ཁྱིམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཉ་ལ་སོགས་པས་ལུག་གླང་འཁྲིག་པ་ཀར་སེང་དྲུག་ནི་ལུགས་འབྱུང་ཡིན་ལ། བུ་མོ་ལ་སོགས་པས་སྲང་སྡིག་གཞུ་ཆུ་བུམ་རྣམས་ནི་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉ་ཁྱིམ་ཐོག་མར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ས་དུམ་བུ་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་དཔྱིད་མཉམ་འཕོག་པའི་ཁྱིམ་དེ་ཐོག་མར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཆུ་སྲང་འདི་དག་ནི་ས་འདིའི་དུས་སྦྱོར་རང་རང་གི་འཆར་ཡུན་གྱི་ཚད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལུག་གི་དུས་སྦྱོར་ལ་དང་པོར་ཤར་བ་ནས་དུས་སྦྱོར་ཕྱི་མ་འཆར་བའི་བར་གྱི་དུས་ལ་ཆུ་སྲང་གི་ཚིགས་མཁའ་བུག་ལག་སྟེ་ཞེས་པ་དགུ་བཅུ་ལྷག་པའི་ཉིས་བརྒྱར་འགྱུར་རོ།[༡༠༥]།ཞེས་ལུག་ལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ། གླང་ལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་སོགས་གསུངས་པའི་མཐར། ཞེས་པ་ནི་ཀེ་ལ་ཤའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པའོ།[༡༠༦]།ཞེས་ཀེ་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་ལ་སྦྱར་བས་དུམ་བུ་གཞན་ལྟ་ལ་ཡང་སོ་སོའི་འཆར་ཚད་སྦྱར་དགོས་པར་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཆུ་སྲང་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཚད་ཉིན་མོ་འཆར་བ་དང་། དྲུག་གི་ཚད་མཚན་མོ་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚནནི། ཁྱིམ་རྣམས་རང་རང་གིས་ཐོག་མ་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཆུ་སྲང་གི་གྲངས་བསྡོམས་པས་རང་རང་སོ་སོའི་ཉིན་མོའི་ཚད་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་ལྷག་གིས་ཁྱིམ་དྲུག་པོ་བསྡོམས་པས་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་མོའི་ཚད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ཉ་ནས་སེང་གེའི་བར་བསྡོམས་པས་ཉའི་ཉིན་ཚད་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་དང་། དེ་ལྷག་བུ་མོ་ནས་བུམ་པའི་བར་དྲུག་བསྡོམས་པས་ཉའི་མཚན་ཚད་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ། དེ་བཞིན་དུ་ལུག་ནས་བཟུང་བའི་དྲུག་བསྡོམས་པའི་ལུག་གི་ཉིན་ཚད། སྲང་ནས་ཉའི་བར་བསྡོམས་པས་ལུག་གི་མཚན་ཚད་འཆར་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲེའོ། །གཞན་ཡང་བོད་དུ་ཁྱིམ་ བླ་རེའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ཆུ་སྲང་བདུན་ཅུ་སྟེ་ཆུ་ཚོད་དུ་དྲིལ་ན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་སྲང་བཅུ་ཡོད་པ་དེས་བགྲོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྱིམ་ བླ་རེ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན། འཁྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྡོ་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་ཚེ། སྔ་མ་སྟེ་འཁྲིག་པ་ནས་བགྲངས་པའི་དྲུག་གི་ཆུ་སྲང

བསྡོམས་པ་ལ། ཕྱི་མ་སྨེ་ཀརྐ་ཊ་ནས་བགྲངས་པའི་དྲུག་གི་ཆུ་སྲང་བསྡོམས་པ་དེས་ཕྲི་བས་ལྷག་མར་ཆུ་སྲང་བདུན་ཅུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀརྐ་ཊ་ནས་བགྲངས་པའི་དྲུག་ལ་སེང་གེ་ནས་བགྲངས་པའི་དྲུག་གིས་འཕྲི་བ་སོགས་ལྔོ་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་ཀ་ལ་སྦྱར་བས་ཚད་དེ་འབྱུང་ལ། ཡང་གཞུ་སོགས་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་པོ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། སྨ་མའི་ཁྱིམ་གཞུ་ལྔ་བུ་ནས་བགྲངས་པའི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཆུ་སྲང་དྲུག་བསྡོམས་པར། ཕྱི་མའི་ཁྱིམ་ཆུ་སྲིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཆུ་སྲང་བསྡོམས་པ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་ཆུ་སྲང་བདུན་ཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུ་སྲང་འདི་རྣམས་ནི་བོད་དང་བསྟུན་པའི་ཆུ་སྲང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དུམ་བུ་གཞན་རྣམས་ལའང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་དང་ཡུལ་དྲུག་སོ་སོའི་དུས་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་འཆར་ས་ཡང་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེའི་དབང་གིས་འཆར་ཡུན་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁྱིམ་སྐར་དེའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ཉི་མ་ཡང་ཁྱིམ་དེའི་འཆར་ས་ནས་འཆར་དགོས་པས་ཡུན་དང་འཆར་ནུབ་ཀྱི་ས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དུས་སྦྱོར་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་དམན་པ་དང་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་དབང་གིས་སོ།[༡༠] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དུམ་བུ་དྲུག་གི་དུས་སྦྱོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དུམ་བུ་དྲུག་གི་དུས་སྦྱོར་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཉམ་པ་དང་། མཉམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བ་རང་གི་ཆུ་སྲང་གིས་འདས་མ་འོངས་བརྟག་པ། རྩིས་གཞི་ཧཱུཾ་ལ་ངོས་བཟུང་སྟེ་གནས་ལུགས་བཤད་པ། དུམ་བུ་དྲུག་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རྩ་བ་རང་གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་ཡིས་ཕྲི་བའི་ལྷག་མའི་འདས་ཞག་རྣམས། བྱེད་པ་སླ་བའི་ཁྱིམ་རང་རང་གི་ཆུ་སྲང་གི་ཚད་ཀྱི་ས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཉི་བར་ཁྱིམ་རེ་རེར་སྤྱོད་པའི་ཞག་གྲངས་མཁའ་མེས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་གང་བྱུང་བ་ནི། རང་གི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གོང་མའི་ཞག་ལ་འདས་པའི་ཆུ་སྲང་གི་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། འདས་སྲང་དེ་ཡིས་ཁྱིམ་རང་རང་གི་ཆུ་སྲང་ལ་ཕྲི་བའི་ལྷག་མས་རང་ཉིད་གང་རྩེ་བའི་ཐོག་མ་ནས་འཆར་རྒྱུའི་མ་འོངས་པའི་ཆུ་སྲང་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རྩིས་གཞི་སོགས་ཏེ། རྩེ་བཞིན་པའི་སྐབས་དེའི་ཐུར་མ་གྲིབ་བཅས་ཀྱིས་བཙལ་བའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འདས་མ་འོངས་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱས་ལ། འདས་པའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ཏེ་ཆུ་སྲང་དུ་གསིལ་བ་ལ་འོག་གི་ཆུ་སྲང་ཡོད་ན་བཙུག

པའི་ཚོགས་དེ་ལ་ཁྱིམ་རང་རང་གི་རྒྱུ་སྐར་མ་འོངས་པས་ཐོག་མར་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉ་སོགས་ཏེ་ ལུག་གླང་འཁྲིག་ཀར་སེང་གེ་བུག་ལ་ཞུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ལ། བུ་མོ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐར་སྡིག་རྒྱུ་ གཞུ་ཆུམ་བུག་ལ་ཞུགས་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཕྱི་བས། གང་གི་ཚེ་དབྱི་བར་མ་ལྷུངས་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་དེའི་དུས་སྦྱོར་ གྱི་དུས་ཡིན་པས། ཏཱ་ཀ་ལ་ཞེས་པའང་བོད་སྐད་དུ་དེའི་དུས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་བའི་ལྷག་མ་ཏཱ་ཀ་ལ་དེ་ ཉིད་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གཅིག་མཁའ་མེས་བསྒྱུར་ནས་སུམ་ཅུ་ཅར་བཏང་བ་དེ་ལ་ཏཱ་ཀ་ལ་གང་ལ་ བབས་པའི་རྒྱུ་སྐར་གིས་བགོས་པས་རྙེད་པ་ནི། ཏཱ་ཀ་ལ་དེའི་སུམ་ཅུའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་ཏཱ་ཀ་ལ་གནས་ གཅིག་ཤོས་དེའི་འོག་ཏུ་བཞག་གོ །ལྷག་རྣམས་མཁའ་རོ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྒྱུར་བ་ལ་ཏཱ་ཀ་ལ་རྒྱུ་སྐར་ གིས་རིམ་བཞིན་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་རྙེད་པ་རྣམས་ཆ་ཤས་དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་བརྩེགས་ཏེ་བཞག་པར་བྱས་ ལ། དེ་ལྟར་ན་ཏཱ་ཀ་ལ་དང་དེའི་སུམ་ཅུའི་ཆ་ཤས་དང་། དེའི་དྲུག་ཅུ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དབྱུག་གུ་དང་། སྐར་ དང་། དབུགས་རྣམས་ལ་དུས་སྦྱོར་གྱི་ནི་གནས་ལྟར་ལྔ་ཆེན་པོ་དག་བཞེད་ཅེས་གྲག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་མཉམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་ ལྔའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། དུས་སྦྱོར་གཅིག་པ་དང་། ཕྱེད་པ་དང་། སུམ་ཆ་དང་། དགུ་ཆ་དང་། བཅུ་ གཉིས་ཆ་དང་། སུམ་ཅུ་ཆའོ།།

དང་པོ་ནི། མི་མཉམ་པའི་གཅིག་པའི་དུས་སྦྱོར་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་ པ་ནི། དུས་སྦྱོར་ཕྱེད་པ་ལྔ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སུམ་ཆ་བརྟག་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ རི་མོའི་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ནི་ཏཱ་ཀ་ལ་ཞེས་སོགས་རྩི་ཚུལ་དེ། ཏཱ་ཀ་ལ་ལུག་ཡིན་པའི་ཚེ་གཅིག་བྱུང་ན་ལུག་ གི་ཞིང་བདག་མིག་དམར་དང་། གཉིས་བྱུང་ན་ཏཱ་ཀ་ལ་ནས་བགྲངས་པའི་ལྔ་པ་སེང་གེའི་ཞིང་བདག་ཉི་མ་ དང་། གསུམ་བྱུང་ན་ཏཱ་ཀ་ལ་ནས་དགུ་པ་གཞུའི་ཞིང་བདག་ཕུར་བུའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ ནི། དགུ་ཆའི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རི་མོའི་བྱ་བ། ཏཱ་ཀ་ལ་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩི་ཚུལ་དང་། ཏཱ་ཀ་ལ་ གང་ལ་བབས་པ་དེའི་ཚེ་གང་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་རྩི་ཚུལ་ནི། ལུག་སེང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན། ལུག་སེང་ གཞུ་གསུམ་ལ་ཏཱ་ཀ་ལ་བབས་ཤིང་། དགུ་ཆའི་ཐོབ་ནོར་ལ་དྲུག་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ལུག་ནས་བགྲངས་པའི་དྲུག་ པ་བུ་མོའི་ཞིང་བདག་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། བཅུ་གཉིས་ཆ་ལ་སོགས་ཀྱིས་རི་མོའི་ བྱ་བ། །ཏཱ་ཀ་ལ་ནས་སོགས་ཀྱིས་རྩི་ཚུལ་ཏེ། དཔེར་ན། ཏཱ་ཀ་ལ་ལུག་ལ་ཡོད་ཅིང་ཐོབ་ནོར་བཅུ་བྱུང་ན་ལུག་ ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་པ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཞིང་བདག་སྤེན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ནི། སུམ་ཅུ་ཆ་ལ་སོགས་ཀྱིས་རི་མོའི་བྱ་བ། དམར་སྔོན་སོགས་ཀྱིས་རིའུ་མིག་བགོད་ཚུལ། ལུག་སོགས་མི་མཉམ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་རྩི་ཚུལ་ཏེ། དཔེར་ན། དཀྵ་ལུག་ལ་ཡོད་ཅིང་ཐོབ་ནོར་དུ་ཉེར་བདུན་ལྔ་བུ་བྱུང་ན་དབུས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཉེར་བདུན་གྱི་ཐོག་མའི་ལྔ་ལ་མིག་དམར་དེ་ནས་རིམ་པར་ལྔ་ལ་སྦྱིན་པ། བརྒྱད་ལ་ཕུར་བུ། བདུན་ལ་ལྷག་པ། དེ་ནས་པ་སངས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཆ་ཤས་གཉིས་འདས་གསུམ་ལུས་པ་ལྔ་བུའོ། །ཡང་དཀྵ་གླང་ལྔ་བུ་མི་མཉམ་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་ཐོབ་ནོར་བཅོ་བརྒྱད་ལྔ་བུ་བྱུ ང་ན་ལུ གས་ལྡོག་གི་ ལྔ་དང་བདུ ན་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ སྟེང་ནས་དྲུ ག་རྣམས་བགྲངས་པས་ཕུར་བུའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལྔ་བུའོ། །དེ་དག་ནི། མི་མཉམ་པའི་དུམ་བུ་དྲུག་གི་དུས་སྦྱོར་ཏེ། ལེགས་པར་བརྩིས་ནས་ཐོག་མར་དཀྵ་དུས་སྦྱོར་གཅིག་པའི་གཟའ་བཞག དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་པར་ཕྱེད་པ་དང་། སུམ་ཆ་དང་། དགུ་ཆ་དང་། བཅུ་གཉིས་ཆ་དང་སུམ་ཅུ་ཆ་རྣམས་བཞག་ལ་དགེ་མི་དགེའི་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དབྱངས་འཆར་བའི་རྒྱུད་ལས། དུམ་དྲུག་བདག་པོའི་གཟའ་རྣམས་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ལ། །དགེ་དང་མི་དགེའི་མཚན་མ་བརྟག[༡] །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་མཉམ་པའི་དུམ་བུ་དྲུག་ནི། མཉམ་པ་ཉིན་ཞག་ཕྱུགས་གཅིག་ལ་དུས་སྦྱོར་ཉིན་དྲུག་དང་མཚན་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་འཆར་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་དུས་སྦྱོར་གཅིག་འཆར་བའི་ཚད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གི་ཕྱེད་ཆ་དང་། སུམ་ཆ་སོགས་དུམ་བུ་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་ཚད་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་རྣམས་བཤད་ཅེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དབུགས་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ། ཞག་གཅིག་ལ་འཆར་བའི་དུས་སྦྱོར་གཅིག་པའི་གྲངས་ནི་མ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ནོར་ལ་དབུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་དུས་སྦྱོར་གཅིག་གི་ཚད་དང་། ཚད་དེ་ལ་མིག་དང་མེ་སོགས་ཀྱིས་བགོས་པས། ཐོབ་ནོར་ལ་རིམ་བཞིན་ཕྱེད་པ་ལ་དགུ་བརྒྱ། སུམ་ཆ་ལ་དྲུག་བརྒྱ། དགུ་ཆ་ལ་ཉིས་བརྒྱ། བཅུ་གཉིས་ཆ་ལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། སུམ་ཅུ་ཆའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དབུགས་དྲུག་ཅུ་སྟེ། དེ་དག་རོ་དང་མཁའ་རོ་སོགས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་སྟེང་དུ་ཕུད་པས་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ལ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་འབྱུང་བ་སོགས་རང་རང་གི་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མཉམ་པའི་དུམ་བུ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དབུགས་ཀྱི་ཚད་འདི་ནི་གོང་གི་དུམ་བུ་སོ་སོའི་བགོད་བྱེད་དང་མིང་གྲངས་མཐུན་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བས་སྔར་གྱི་བགོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་གོ་དགོས་ཏེ། དུམ་བུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གནས་ལྔ་རྩེ་བའི་ཚེ་ཆ་ཤས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སུམ་ཅུ་དང་། ཆ་ཤས་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་ཆའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་བྱས་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བགོད་གཞི་ཆུ་ཚོད་དུ་གསིལ་བས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ཕྱིར་བགོད་

བྱེད་ཀྱང་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱུས་བྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རང་གི་མིང་གྲངས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ཕྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཡུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བགོད་བྱེད་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཡུ་དྲུག་གི་དུས་སྦྱོར་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ལག་རྩིས་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་བར་སྣང་བས་མ་སྤྲོས་སོ། །རྒྱས་པར་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། དུས་སྦྱོར་མ་ལུས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་ལོངས་སྤྱོད་སྦྲིག་ཚུལ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པས་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་ལོངས་སྤྱོད་སྦྲིག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཉི་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩོམ་པར་ཁས་བླང་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རགས་པ་ཡུལ་ལོངས་དཔལ་བར་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་བརྟག་པ་དང་། ཞིབ་པ་དཔལ་སྨུར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་བཞིན་པའི་དུས་སྟེང་ནས་ཡུལ་བརྟག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། གཟའ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞག་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ཏེ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ཡོད་ན་བཅུག་པ་ལ། རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་དབྱུག་གུའི་གནས་དང་། དེ་ལྷག་རྣམས་རིམ་བཞིན་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ལ་སྲང་ཡོད་ན་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྲང་དང་། དེ་ལྷག་དུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་དབུགས་ཡོད་ན་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དབུགས་དང་། དེ་ལྷག་གཟའ་རང་རང་གི་ཆས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་གནས་ཡོད་ན་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་གཟའ་སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་རེ་སྤྱོད་པའི་བར་ལ་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་ཞག་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་གང་ཡིན་ལ་གཟའ་སོ་སོའི་ཞག་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་རྟག་ལོངས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནའང་གནད་གཅིག་གོ།

དེ་གནས་གཉིས་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཁའ་རོས་རིམ་པར་ཕྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ནོར་རྣམས་ནི་ཡུལ་སྲང་རེ་སྤྱོད་པའི་བར་གྱི་དུས་ཀྱི་སྲང་གྲངས་དང་དེ་གནས་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཐོབ་པ་ཡུལ་དབུགས་རེ་སྤྱོད་པའི་བར་གྱི་དུས་ཀྱི་དབུགས་གྲངས་དང་། དུས་ཀྱི་ནོར་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཟའ་རང་རང་གི་ཆ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ཐོབ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་རེའི་བར་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཇི་ཙམ་རེ་སྤྱོད་པའི་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཞག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལོངས་གང་ཡིན་དེའི་གྲངས་སུ་བློས་པས་ཞག་དེ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་རི་མོའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་རྣམས་ལ་ཆུ་ཚོད་དང་སྲང་དང་དབུགས་དང་ཆའི་བསྒྱུར་གཞི་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཞེ་ན། །བསྒྱུར་གཞི་བསྒྲུབས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སླར་བྱེད་རྒྱུན་བཅས་ཞག་གཅིག་གི་རྟག་ལོངས་ལྟ་བུ་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་གཟའ་སོའི་དཔལ་བ་བར་བའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ན་གང་འདུག་དེས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞིའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་བ་དང་། དེས་མཚོན་ཏེ། དཔལ་བར་གྱི་སྲང་གིས་སྲང་དང་། དབུགས་ཀྱིས་དབུགས་དང་། ཆ་ཡིས་ཆའི་བསྒྱུར

གཞི་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་གནས་རྣམས་ཆ་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་རྣམས་གནས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་ལ་རང་སའི་འཁོར་ལོས་རིམ་གྱིས་དྲིལ་བས་ཞག་གང་ཡིན་དེ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་འཆར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་ཤེད་མཚུངས་སུ་ཕྱེ་བའམ། ཞག་གསུམ་གང་རིགས་ཀྱི་དུས་ལོངས་ལ་ཞག་དེ་དང་དེའི་ཉི་མའི་ཡུལ་ལོངས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི། ཆུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ། སྲང་སོ་གཅིག དབུགས་བཞི། འདོད་ཆ་གསུམ། རི་མཁའ་རི་ཆ་བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ། དེ་ལ་མཁའ་རོས་ཕྱེ་བས་སྲང་གི་བསྒྱུར་གཞི། ཆུ་སྲང་བཅུ་གསུམ། དབུགས་གསུམ། འདོད་ཆ་གཉིས། རི་མཁའ་རི་ཆ་ཆིག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེ་ལ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་དབུགས་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི་སྲང་གཉིས། དབུགས་གཅིག འདོད་ཆ་དྲུག རི་མཁའ་རི་ཆ་དྲུག་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ། དེའི་ རོ་ཆ་ལྔ། དེ་ལ་རེ་བདུན་གྱི་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཞག་གི་ཆའི་བསྒྱུར་གཞི། འདོད་ཆ་གཉིས། རི་མཁའ་རི་ཆ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག རོའི་ཆ་ལྔ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལས། ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞིའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཞག་ཡུལ་ལོངས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་། སྲང་གི་བསྒྱུར་གཞི་རྣམས་ཉེར་གཅིག་དང་། དབུགས་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི་རྣམས་ལྔ་དང་། ཆའི་བསྒྱུར་གཞི་རྣམས་མེ་མཆོས་བསྒྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་གནས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་ལ་རོ་དང་། རི་མཁའ་རི་དང་། འདོད་པ་དང་། དུས་དང་། མཁའ་རོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་ཆོས་ཞག་གི་དུས་ལོངས། ཆུ་ཚོད་ང་དགུ། སྲང་གསུམ། དབུགས་བཞི། འདོད་ཆ་ཐིག རི་མཁའ་རི་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་རྣམས་གཙང་མར་འཆར་བ་བཞིན་དང་། ཡང་སྔར་གྱི་ཆུ་ཚོད་སྲང་དབུགས་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི་དང་། དབུགས་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི་སྲང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དེ་བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ཉིན་ཞག་གི་ཆའི་བསྒྱུར་གཞི་འདོད་པའི་རི་མཁའ་རི་ཆ་ལྔ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གི་ཡུལ་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་དྲུག །དབུགས་ཐིག བུག་སོགས་ཆ་དུས་ཚོས་མེ་བུག་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་ཏེ་བསྲེས་ལ་རོ་དང་རི་མཁའ་དང་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་ཉིན་ཞག་གི་དུས་ལོངས་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་འཆར་བ་བཞིན་དང་ཡང་སྔར་གྱི་ཆུ་ཚོད་དང་སྲང་གི་བསྒྱུར་གཞི་གཉིས་པོ་དེ་ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་གི་རྟག་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་སྲང་སུམ་ཅུ་ས་སོ་སོའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་ཏེ་གནས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་ལ་རི་མཁའ་རི་དང་། འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་ཁྱིམ་ཞག་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ། སྲང་ང་གཉིས། དབུགས་བཞི། འདོད་ཆ་གསུམ། རི་མཁའ་རི་ཆ་དོན་གསུམ་རྣམས་འཆར་བ་བཞིན་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་ཟླ་བ། སྐར་གཅན། གཟའ་ལྔའི་དལ་མྱུར་བར་པ་རྣམས་ལའང་འགྲེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་མ་དག་པ་དང་། ཟླ་བ་དག་པ་སྤྱི་ཆོས་འཕྲུད་ཟླ་སྐར་དང་། སྐྲ་གཅན་གདོང་མཇུག

གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཟའ་ལྔའི་དལ་དག་དང་མྱུར་བ་དག་པ་རྣམས་བྱ་སླ་བའི་ཆེད་དུ་ཟླ་བ་དང་སྒྲ་གཅན་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་ཚེས་ཞག་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཉིན་ཞག་ལ་བསྒྲེས་པའི་ཞག་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནས་རྣམས་རིམ་བཞིན་མཁའ་རེས་ཕྱེ་བ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྐྱུར་གཞི་དང་། དེ་ནོར་སྔ་མ་སྔ་མ་སྟེ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྐྱུར་གཞི་དེ་ལ་སླར་ཡང་མཁའ་རེས་ཕྱེ་བའི་ནོར་རྣམས་སྲང་གི་བསྐྱུར་གཞི་དང་། དེ་ལ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་དབུགས་ཀྱི་བསྐྱུར་གཞི་དང་། རང་ཆས་ཕྱེ་བའི་ནོར་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ཆའི་བསྐྱུར་གཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་སྐྱུར་བྱེད་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཐོག་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཉིན་ཚད་མཚན་ཚད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གང་རྩི་བཞིན་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་འདས་ཟིན་གྱི་དབྱུག་གུ་དང་། སྲང་དང་། དབུགས་དང་། ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་རང་རང་གི་བསྐྱུར་གཞི་སོ་སོའི་གནས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་ཏེ། གནས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་ལ་རང་འཁོར་དྲིལ་བའི་ཚོགས་དེ་ཡིས་ཞག་སྔ་མའི་གཟའ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ན་བཅས་ཀྱི་དལ་དག་མྱུར་དག་གི་སྟེང་དུ་བསྣན་པའམ། ཞག་དེ་ཉིན་གྱི་རྒྱུན་བཅས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཕྲི་བས་རྩི་བཞིན་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་འབྲིད་བྱེད་པ་པོ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཡུལ་སྟེང་ནས་རང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལས་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྤྱད་པ་དེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།

དཔེར་ན། ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་རྟག་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་ཉེར་དྲུག་སོགས་ལ་དུས་འབྲས་ནོར་དུ་བྱས་པའི་ཉི་དག་ཆུ་ཚོད་བཞི། ཆུ་སྲང་སོ་བདུན། དབུགས་ལྔ། བུག་སོགས་ཆ་བུག་མཚོ་མེ་རི་ཀླུ་རྣམས་ལ་མཁའ་རོས་རིམ་གྱིས་ཕྱེ་བས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྐྱུར་གཞི་སྲང་བཞི། དབུགས་གསུམ། བུག་སོགས་ཆ་དུས་མེ་མེ་སྐྱོན་གཟུགས། མཁའ་རོ་ཆ་བཅུ་གཉིས། དེ་ལ་མཁའ་རོས་ཕྱེ་བས་སྲང་གི་བསྐྱུར་གཞི། བུག་སོགས་ཆ་དུས་གཟུགས་བསེ་རུ་བུག་རོ། །མཁའ་རོ་ཆ་བཅུ་དགུ། དེའི་ཡང་མཁའ་རོ་ཆ་བཅུ་གཉིས། དེ་ལ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་དབུགས་ཀྱི་བསྐྱུར་གཞི་བུག་སོགས་ཆ་བུག་གཟུགས་ཚེས་གཟུགས། མཁའ་རོ་ཆ་ཉེར་གསུམ་དང་། བཅུ་གཉིས། དེ་རི་མཁའ་རིས་ཕྱེ་ནོར་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱུར་གཞི་བུག་སོགས་ཆ་བཅུ་དྲུག མཁའ་རོ་ཆ་བཅུ་བདུན་དང་། སོ་དྲུག དེ་ལ་འདོད་པས་ཕྱེ་བས་བུག་སོགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ཆའི་བསྐྱུར་གཞི་བུག་སོགས་ཆ་གཅིག མཁའ་རོ་ཆ་བཅོ་ལྔ་དང་། བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་རྩིའི་དུས་ཡན་ལ་འདས་པའི་ཆུ་ཚོད་སྲང་དབུགས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བསྐྱུར་གཞི་སོ་སོ་བསྐྱུར་ལ་གནས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་པས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་དལ་དག་གང་རུང་ལ་སྔོན་ཕྲིའི་ཚོགས་རྩི་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཚོན་ཚེས་འཕྲོད་ཟླ་སྐར་དང་། སྒྲ་གཅན་གདོང་མཇུག གཟའ་ལྔའི་དལ་དག་རྣམས་ལའང་འགྲེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དུ་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུར་གཞི་དེ་རྣམས་ཞག་གསུམ་གང་བྱེད་

དེའི་དུས་ལོངས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྒྱུར་ནས་བསྒྲེས་ནས་ཞག་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ལོངས་དང་། ཡང་བསྒྱུར་གཞི་རྣམས་ཞག་གསུམ་གང་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ལོངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས་བསྒྲེས་པས་ཞག་དེ་དང་དེའི་དུས་ལོངས་འཆར་བའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྦྲ་གཅན་ལ་བྱ་སླ་བའི་ཆེད་དུ་ཟླ་བ་དག་པར་རྩིས་འཁྲོ་བསྒྲེས་ནས་མཁའ་མེ་ལག་པས་དོར་ལྷག་ནམ་མཁའ་རྩེ་མོ་ཅན་གྱིས་བསྒྱུར། གང་རྩིའི་ཚེས་གྲངས་བསྒྲེས། དེ་ལ་སྦྲ་གཅན་གྱིས་ཁྱིམ་རེར་ཞག་ཇི་ཙམ་སྡོད་པའི་ཚད་འབྱུང་རི་དབང་པོས་བགོས་པའི་ནོར་ནི་ཉ་ཁྱིམ་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བགྲངས་པའི་འདས་ཁྱིམ་དང་། ལྷག་མ་འདས་ཞག་སྟེ་བུ་ལ་བའི་ཚོ་གཉོ།། གདོང་ལ་བྱེད་ན་གང་རྩིའི་ཚེས་གྲངས་བསྒྲེས་པ་དེས་མཁའ་མཁའ་བུག་རོ་ལ་སྦྱངས་ལྷག་མདའ་རི་དབང་པོས་བགོས་པའི་ནོར་གྱིས་ལུག་ཁྱིམ་ནས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བགྲངས་པའི་འདས་ཁྱིམ་དང་། ལྷག་ཁྱིམ་དེར་སྡོད་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་ཞག་སྟེ། དེས་མདའ་རི་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱངས་པས་འདས་ཞག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

ཡང་གཟའ་ལྷའི་སྨུར་དག་གི་ཚོ་ག་མིག་དམར་ལ་མཚོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནོར་ལ་སྦྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་དལ་དག་ཆུ་ཚོད་གཉིས། སྲང་ཞེ་བདུན། དབུགས་བཞི། བུག་མིག་ལག་ཆ་ཉེར་དྲུག དེ་ལ་སྨུར་རྐང་རྒྱལ་བའི་རྐང་འབྲས་ནོར་དུ་བྱས་པའི་སྨུར་དག་ཆུ་ཚོད་གསུམ། སྲང་ཉེར་བདུན། དབུགས་ཐིག བུག་མིག་ལག་ཆ་དོན་གཉིས། བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱི་ཆ་མིག་མཁའ་ཐུབ་རི་དྲག་པོ་རྣམས་ལ། མཁའ་རོས་ཕྱེ་བས་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི། སྲང་གསུམ། དབུགས་གཉིས། བུག་མིག་ལག་ཆ་བརྒྱ་རེ་གཅིག བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱི་ཆ་དུས་དུས་འབྱུང་རོ་རི་བོ། མཁའ་རོ་ཆ་བཅུ་གཉིས། དེ་ལ་མཁའ་རོས་ཕྱེ་བས་སྲང་གི་བསྒྱུར་གཞི། བུག་མིག་ལག་ཆ་དོན་དགུ། བུག་མཁའ་མིག་བུག་སོགས་ཀྱི་ཆ་མིག་རོ་རི་མེ། མཁའ་རོ་ཆ་སྟེང་འོག་ལ་ང་ལྔ་དང་། བཅུ་གཉིས། དེ་ལ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་དབུགས་ཀྱི་བསྒྱུར་གཞི། བུག་མིག་ལག་ཆ་བཅུ་གསུམ། བུག་སོགས་ཆ་འབྱུང་བུག་རྒྱ་དབང་ལག་པ། མཁའ་རོ་ཆ་བཅུ་དགུ་དང་བཅུ་གཉིས། དེ་ལ་རི་མཁའ་རིས་ཕྱེ་བས་ཆ་ཤས་གོང་མའི་བསྒྱུར་གཞི་བུག་སོགས་ཆ་བུག་རི་ཐུབ་ལག མཁའ་རོ་ཆ་སོ་བརྒྱད་དང་ང་བརྒྱད། རི་མཁའ་རི་ཆ་དུས་སྐྱ་དབང་པོ། དེ་ལ་འདོད་པས་ཕྱེ་བས་རི་མཁའ་རིའི་བཅུ་གསུམ་ཆའི་བསྒྱུར་གཞི་བུག་སོགས་ཆ་འདོད་མིག མཁའ་རོ་ཆ་ཞེ་དགུ་དང་དགུ རི་མཁའ་རི་ཆ་གོ་དགུ། འདོད་ཆ་དྲུག་སྟེ། དེ་རྣམས་གང་རྩིའི་འདས་དབྱུག་འདས་སྲང་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་ལ་གནས་མཚུངས་སུ་བསྒྲེས་པ་དེས་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་ཞག་ཕྱེ་མའི་སྨུར་དག་སྟེང་བསྟན་པའམ། དེ་ཉིན་གྱི་སྨུར་དག་སྟེང་ནས་ཕྲི་བས་རྩི་བཞིན་པའི་དུས་དེའི་སྨུར་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། ཡང་མིག་དམར་གྱི་སྨུར་རྐང་མེ་འབྱུང་གི་རྐང་འབྲས་བུ་ལོན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་སྣར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དལ་དག་གིས་ལྡོག་སྟེ་སྦྱངས་པའི་སྨུར་དག་ཆུ་

སྲང་དྲུག དབུགས་གཅིག ཟུག་མིག་ལག་ཆ་ཉེར་བདུན། ཟུག་སོགས་ཆ་སྐྱ་ལག་རོ་ཡིད་རྣམས་ལ་མཁའ་རོས་ཕྱེ་བས་ཟུག་མིག་ལག་ཆ་གཟུགས་ཡིད། ཟུག་སོགས་ཆ་ཟུག་གཟུགས་ཟུག་གཟུགས་ཕྱོགས། མཁའ་རོ་ཆ་ཞེ་བརྒྱད། དེ་ལ་མཁའ་རོས་ཕྱེ་བས་ཟུག་མིག་ལག་ཆ་གཉིས། ཟུག་སོགས་ཆ་གཟུགས་ཟུག་མིག་དབང་། མཁའ་རོ་ཆ་སྟོང་འོག་གཉིས་ལ་ཞེ་བརྒྱད་རེ། དེ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ཟུག་སོགས་ཆ་མེ་ལག་རི་སྐྱ་དབང་པོ་མཁའ་རོ་ཆ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བརྒྱད། དེ་ལ་རི་མཁའ་རིས་ཕྱེ་བས་ཟུ་ག་སོགས་ཆ་གྱ་གསུམ། མཁའ་རོ་ཆ་ལ་གསུམ་དང་། སོ་ལྔ། རི་མཁའ་རི་ཆ་མེ་སྐྱ་མིག དེ་ལ་འདོད་པས་ཕྱེ་བས་ཟུག་སོགས་ཆ་དྲུག མཁའ་རོ་ཆ་ཉེར་གསུམ་དང་། ཉེར་གཅིག རི་མཁའ་རི་ཆ་བཅུ་གསུམ། འདོད་ཆ་བདུན་ཏེ་དེ་རྣམས་གང་རྩིའི་འདས་དབུག་སྲང་དབུགས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྒྱུར་ནས་བསྲེས་པས་འདས། ད་ལྟར་གྱི་དལ་དག་ལ་སྔོན་ཕྱིའི་ཚོགས་སྐབས་དེའི་སྒྱུར་བ་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། དེས་གཟའ་གཞན་བཞི་ལའང་འགྲེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་སྒྲིག་པའི་གནད་རགས་ཞིབ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་ཞག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བརྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ།

༄། ད་ནི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པས་ཞག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བརྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་མཆོག་གི་དང་པོའི་སྐབས་རྒྱས་ལས། ལོ་གཅིག་མཁའ་དུས་མེས་བསྒྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལས་མ་དག་རྣམ་པར་སྤངས།[1] ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྟག་རྩིས་འཆད་པར་འདོད་ནས་གཟའ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པའོ།།

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གཞི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དང་པོ་ལའང་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱིམ་ཞག ཚེས་ཞག ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།

དང་པོ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་ནི། ཉི་མའི་རང་འགྲོས་ཀྱིས་ཐ་སྐར་ནས་བརྩམས་ཏེ་སླར་ཡང་ཐ་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབ་པའི་བར་གྱི་དུས་ནི་ལོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་མཁའ་དུས་མེ་སྟེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་བས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་ལྷག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱིམ་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བཀོད་ལ་འོག་མ་མིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ། འབྱུང་བ་རོ་སྟེ་རེ་ལྔས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་བཅུ་གཅིག་བྱུང་བ་སྟེང་གི་ཕྱུང་པོར་ནོར་དུ་སྦྱིན་ནོ། །ལྷག་མ་ལྔ་ལུས་པ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་དོན་དུ་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་བ་ལ་མདའ་རོས་ཐོབ་ནོར་ཆུ་ཚོད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་མཁའ་རོ་ནས་འདོད་པའི་བར་རིམ་པར་གསིལ་བ་ལ་རེ་ལྔས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་རྣམས་བརྩེགས་པས་གཟུགས་རི་རྩེ་མོའི་ཞག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཉི་མའི་ཚེས་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱིམ་ཚེས་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཞག་བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ལོ་གཅིག་གི་ཁྱིམ་ཞག་ལས་ཚེས་ཞག་གྲངས་མང་བའི་ཆ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསགས་པ་ལས་ཟླ་བ་ཕྲེད་བཅས་སོ་གཉིས་ན་ཟླ་ཐེབས་རེ་འབྱུང་བས་དེའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་གནས་ཆུང་བ་ལ་མོས་ན་ཞག་བཅུ

གཅིག་པོ་ཐོབ་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པས་བསྒྱུར་ལ། མདའ་རོས་བགོས་པའི་རྐྱེན་ནོར་གཅིག་འོང་བ་ཞག་གི་བཅུ་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སོགས་ཏེ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་དོན་འགྲུབ་བོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དཀྱིལ་སྤྱི་མ་གནས་དྲུག་མ་དེའི་ཞག་གི་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ལ་རྒྱ་ཚོད་བཅུག་ཅིང་། སླར་ཡང་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་སོགས་འདོད་ཆའི་བར་གསིལ་བའི་ཚོགས་དེ་གནས་གསུམ་གྱི་འོག་མ་གཉིས་ལྷག་མེད་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་པས་སླར་ཡང་རི་མཁའ་རིས་བསྒྱུར་ལ་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་འོག་མ་རི་མཁའ་རིས་བགོས་ཐོབ་ལྷག་མེད་དེ་དབུས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ནོར་དུ་སྦྱིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱ་རོས་བགོས་པས་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་ལ་ཐོབ་ནོར་དེས་གནས་སྟེང་མ་ནས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ལྷག་རྣམས་རི་མཁའ་རི་དང་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞག་སར་དྲིལ་བ་རྣམས་བརྩེགས་པས་འབྱུང་དུས་མེ་ཡི་ཞག་སོགས་ཏེ། ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་ཞག་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་ལས་ཆོས་ཞག་གྲངས་མང་བའི་བར་ཁྱད་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་རེའི་ཞག་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་ཉུང་བ་ལ་མོས་ན། སྔར་གྱི་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་གནས་གཉིས་མ་དེ་འདོད་ཆར་གསིལ་བས་ཞག་སར་རྒྱ་མིག་ཀླུ་མཚོ་འོང་བ་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་འོག་མར་དུས་ལག་པ་སྟེ་ཉེར་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་ལ་མིག་ཀླུ་མེ་སྐྱོན་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བར་མར་སྦྱིན། དེ་ལ་རྒྱ་རོས་བགོས་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་སྦྱང་ཞིང་། དེ་ལས་གཅིག་ཕབ་ལ་གནས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆས་རིམ་པར་སྦྱང་ཞིང་གནས་སྟེང་མ་འདོད་པས་ཕུད་པ་རྣམས་བརྩེགས་པས་མདའ་དུས་རྩ་མོའི་ཞག་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ཉིན་ཞག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྒྲུབས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་སྟེ་འཆད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཅེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་འདང་ཉིན་ཞག ཆོས་ཞག ཁྱིམ་ཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཞག་གི་གནས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ལ་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། སྲང་དབུགས་འདོད་ཆ་རི་མཁའ་རིའི་བར་དུ་གསིལ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་དེ་ཉིད་གནས་བཞིར་བཞག་པའི་འོག་མ་ལ་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོས་བགོས་པས། ཐོབ་པའི་རྐྱེན་ནོར་སྟེང་མ་ལ་བསྲེས

པའི་ཚོགས་དེ་ལའང་རོ་བུག་རོས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གནས་སྙིང་མར་བསྲེས་པ་དེ་ལ་མི་རོས་ཐོབ་པའི་
ནོར་གནས་སྙིང་མར་བསྲེས་པའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་རི་མཁའ་རི་དང་འདོད་དུས་སོགས་ཀྱིས་སྙིང་དུ་དྲིལ་བས།
ཟླ་རི་མེའི་ཞག་སོགས་ཏེ་ཉི་མའི་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དཀྱིལ་
སོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་འདོད་ཆའི་བར་དུ་གསིལ་བ་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་འོག་མ་མིག་གིས་བསྒྱུར་ཏེ་རི་
རོས་ཐོབ་པས་གནས་སྙིང་མ་ལ་སྣྲུང་ཞིང་། སྣྲུངས་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྙིང་དུ་དྲིལ་བས་
ཞག་སར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་གནས་སྲུང་གི་ཐིག་ལེ་རིམ་བརྩེགས་རྣམས་ནི་ཉི་མའི་
འཕོ་ཞག་ཁྲིམ་དཀྱིལ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་དང་། ཡུལ་གྱི་རྟག་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ།
ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་ལྡོག

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ཉིན་ཞག ཆོས་ཞག
ཁྲིམ་ཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཉིན་གཅིག་སོགས་ཏེ། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་རེ་ལ་མིའི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་
བརྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་དྲིལ་བས་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉིན་ཞག་གི་ཚད་དེ་ཉིད་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཞེས་སོགས་སྲང་དབུགས་རི་མཁའ་
རིའི་ཆའི་བར་དུ་གསིལ་བ་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་འོག་ནས་རི་མཁའ་རི་དང་ཆུ་རོས་དྲིལ་བའི་ནོར་
གྱིས་སྙིང་མར་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་རི་མཁའ་རི་དང་རོ་སོགས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་ཟུག་མདའི་དབྱུག་སོགས་ཏེ། ཆོས་
ཞག་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་རྣམ་དག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ལོངས་དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། ཆའི་བར་དུ་གསིལ་བའི་ཚོགས་དེ་གནས་གཉིས་འོག་མ་
མིག་གིས་བསྒྱུར་ལ་མདའ་རོས་ཐོབ་ནོར་གནས་སྙིང་མ་ལ་བསྲེས་ཏེ་དེ་ཉིད་རི་མཁའ་རི་སོགས་རང་རང་
འཁོར་ལོས་དྲིལ་བས། ལྷག་རྣམས་བརྩེགས་པས་སོགས་ཏེ་ཁྲིམ་ཞག་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུགས་ལྡོག་ནི། སླར་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ཁྲིམ། ཆོས། ཉིན་ཞག་དུས་
ལོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁྲིམ་དཀྱིལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉིན་དཀྱིལ་ལ་ཁྲིམ་དཀྱིལ་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་
བརྩེགས་པས་མཁའ་རོའི་དབྱུག་སོགས་འོང་སྟེ་ཁྲིམ་ཞག་དུས་ལོངས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁྲིམ་ལོངས་སྟ་མ་ཡི་
སོགས་ཏེ། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཁྲིམ་ལོངས་ཀྱི་རི་མཁའ་རི་ཆ་དང་མདའ་རོའི་ཆ་གཉིས་གློ་
བུར་དུ་འདོད་ཆ་དང་རི་མཁའ་རི་ཆར་བྱེད་པའི་ཚོ་གའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམ་ལོངས་དེ་ཉིད་སོགས་རང་རང་གི་ཆར་གསིལ་ལ་གནས་གཉིས་ཀྱི་འོག་མ་མིག་གིས

བསྐྱུར་ནས་རི་རོས་ཐོབ་པའི་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་སྦྱང་ཞིང་། ལྷག་མ་རི་མཁའ་རི་སོགས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བའི་ཚོགས་བརྩེགས་པས་ང་དགུའི་དབྱུག་སོགས་ཆོས་ཞག་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ལོངས་དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། རང་ཆར་གསལ་བ་གནས་བཞིར་བཀོད་པའི་འོག་ནས་ཡར། འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་དང་། རོ་བུག་རོ་དང་། མི་རོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེང་དུ་དྲིལ་བའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་རི་མཁའ་རི་དང་འདོད་དུས་སོགས་རང་རང་འཁོར་ལོས་རྒྱུ་ཚོད་སར་དྲིལ་བས་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་སྟེ། ཉིན་ཞག་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ཡིན་ནོ།།

དཔེ་རི་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཙུང་ཟད་ཅིག་སྐབས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞག་གང་དང་གང་གི་གྲངས་ལས་ཞག་དེ་དང་དེའི་གྲངས་འཚོལ་བའི་ཚེ། ཞག་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་བསྒགས་པ་ལས་བཅལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཞག་དེ་ཇི་ཙམ་ན་ལོངས་པའི་གྲངས་དེས་བགོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ཞག་གང་དང་གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཞག་དེ་དང་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ། ཞག་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་དེ་འཚོལ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞག་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་གྲངས་དེས་བགོད་པ་ནི་རྩ་བའི་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། ཁྱིམ་ཞག་གི་གྲངས་ལས་ཆོས་ཞག་གི་གྲངས་འཚོལ་བའི་ཚེ་རེ་ལྔས་བགོད་དགོས་ཏེ། ཞག་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་རྒྱུ་ཚོད་གཅིག རྒྱུ་སྲང་ཞེ་དགུ དབུགས་སྟོང་པ། རི་མཁའ་རི་ཆ་བརྒྱད་གཉིས། རེ་ལྔ་ཆ་བཅུ་པོ་དེ་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་སུ་བསྒགས་པ་ལས་ཆོས་ཞག་ཏུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་ཞག་གི་གྲངས་ལས་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་འཚོལ་བའི་ཚེ། རི་མཁའ་རི་དང་རེ་བཞིས་བགོད་དགོས་ཏེ། ཞག་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་རྒྱུ་སྲང་ང་དྲུག དབུགས་གཅིག རི་མཁའ་རི་ཆ་དྲུག་བརྒྱ་གོ་གཅིག་རྣམས་བསྒགས་པ་ལས་ཞག་རེ་བཞིན་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རི་མཁའ་རིའི་ཆ་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་ལས་ཆོས་ཞག་གི་གྲངས་འཚོལ་བའི་ཚེ། འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་དང་། རོ་བུག་རོ་དང་། རེ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་བགོད་དགོས་ཏེ། ཞག་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་རྒྱུ་སྲང་ང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དེ་བསྒགས་པ་ལས་ཞག་རེ་གསུམ་ན་ཆོས་ཞག་གཅིག་དང་། ཆོས་ཞག་གཅིག་གི་རོ་བུག་རོའི་ཆ་གཅིག་དང་རོ་བུག་རོ་ཆའི་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོའི་ཆ་གཅིག་རྣམས་སུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་ཞག་གི་གྲངས་ལས་ཁྱིམ་ཞག་གི་གྲངས་འཚོལ་བའི་ཚེ་རི་རོས་བགོ་དགོས་ཏེ། ཞག་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་རྒྱུ་ཚོད་གཅིག རྒྱུ་སྲང་ཞེ་དགུ་ལ་སོགས་པ་དེ་བསྒགས་པ་ལས་ཞག་ཕྱེད་བཅས་སོ་གསུམ་ན་ཁྱིམ་ཞག་ཏུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད

ལས་ཆོས་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ་རི་མཁའ་རི་དང་རེ་བཞིས་བགོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དེ། ཉིན་ཞག་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བཞི་ཆ་གཅིག་དང་། རེ་བཞི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་རི་མཁའ་ཆ་གཏུབས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཁྱིམ་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ་རེ་ལྔས་བགོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་ཆུ་ཚོད་གཅིག ཆུ་སྲང་ཞེ་དགུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོས་ཞག་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱིམ་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཞག་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ་རེ་བདུན་གྱིས་བགོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་པོའི་བར་ཁྱད་ཆུ་ཚོད་གཅིག ཆུ་སྲང་ཞེ་དགུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁྱིམ་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱེད་བཅས་སོ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་ཞག་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཉིན་ཞག་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ། འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་དང་། རོ་བུག་རོ་དང་། རེ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་བགོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་སྲང་ང་དྲུག དབུགས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོས་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་གསུམ་ཆ་གཅིག་དང་། རེ་གསུམ་ཆའི་རོ་བུག་རོ་ཆ་གཅིག་དང་། རོ་བུག་རོ་ཆའི་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོར་གཏུབས་པའི་ཆ་གཅིག་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནོར་བུ་ཡོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞག་གང་དང་གང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནོར་དུ་གྱུར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བུ་ཡོན་དུ་འགྱུར། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནོར་དུ་གྱུར་ན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བུ་ཡོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྱིམ་ཆོས་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམ་ཞག་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱིམ་ཞག་གྲངས་ཉུང་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཞག་ཆུང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཞག་གྲངས་མང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའང་ཡིན་ཏེ། ལོ་གཅིག་གི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་འཇལ་བྱེད་ཆེ་བའི་ཚེ་གྲངས་ཉུང་བ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཆུང་བའི་ཚེ་གྲངས་མང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ད་ནི་ཞག་སོ་སོའི་བར་ཁྱད་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆའི་ཚད་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ཁྱིམ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཁྱད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། ཉིན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོའོ།།

དང་པོ་ནི། ཆུ་ཚོད་གཅིག་སྲང་བུག་མཚོ། དབུགས་ཐིག རི་སོགས་ཆ་མིག་འབྱུང་ཟླ་བ། རེ་ལྔ་ཆ་མཁའ་མདའ་སྟེ་ཁྱིམ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཁྱད་འདི་ནི། ཁྱིམ་ཞག་གི་ཕྱེད་བཅས་མེ་མེ་ཆའམ། རི་རོ་ཆ་ཉིས་འགྱུར་རམ། ཆོས་ཞག་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཆའམ། མདའ་རོ་ཆུ་ཉིས་འགྱུར་རམ། ཁྱིམ་ཞག་གི་སོ་བཞི་ཆ་དང་། དེའི་རི་རོ་ཆ་བསྒོམས་པའམ། ཆོས་ཞག་གི་མེ་མེ་ཆ་དང་། དེའི་མདའ་རོ་ཆ་བསྒོམས་པ་སྟེ་དྲུག་ཀའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཚད་དོ། །ཡང་ཆུ་སྲང་ང་བཞི་དབུགས་གསུམ། རི་སོགས་ཆ་རོ་ཐུབ། མདའ་རོ་ཆ་ཉེར་ལྔ་རྣམས་ནི

ཁྱིམ་ཞག་གི་ཕྱེད་བཅས་མེ་མེ་ཆའི་ཕྱེད་དམ་རི་རོ་ཆའམ། ཆོས་ཞག་གི་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཆའི་ཕྱེད་དམ། མདའ་རོ་ཆ་སྟེ་བཞི་ཀའི་ཚད་དོ། །ཡང་ཆུ་ཚོད་གཅིག སྲང་ཐུབ་ཆུ། དབུགས་གཉིས། རི་སོགས་ཆ་མཁའ་ཉི། མདའ་རོ་ཆ་ང་ལྔ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་ཞག་གི་སོ་བཞི་ཆའོ། །ཡང་སྲང་གཅིག དབུགས་གསུམ། རི་སོགས་ཆ་ཀླུ་མེ་རྒྱ་མཚོ། །མདའ་རོ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་ཞག་གི་སོ་བཞི་ཆའི་རི་རོ་ཆའོ། །ཡང་ཆུ་ཚོད་གཅིག སྲང་ཐུབ་ཆུ། དབུགས་མིག རི་སོགས་ཆ་ཡིད་མིག །མདའ་རོ་ཆ་ཐུབ་ཆུ། མེ་མེ་ཆ་དགུ་རྣམས་ནི། ཆོས་ཞག་གི་མེ་མེ་ཆའོ། །ཡང་སྲང་གཅིག དབུགས་གསུམ། རི་སོགས་ཆ་དབང་པོ་ཡིད། མདའ་རོ་ཆ་གཉིས། སོ་གསུམ་ཆ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཞག་གི་མེ་མེ་ཆའི་མདའ་རོ་ཆའོ།།

གཉིས་པ་ཉིན་ཆོས་བར་ཁྱད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནི། ཆུ་སྲང་ང་དྲུག དབུགས་གཅིག རི་སོགས་ཆ་གཟུགས་ཐུག་རོ་སྟེ། ཉིན་ཆོས་ཀྱི་བར་ཁྱད་འདི་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཐུབ་རི་ཟླ་བའི་ཆ་བརྒྱ་རེ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་མེ་རོ་ཆའམ། ཉིན་ཞག་གི་ཉི་མ་འདོད་ཟླའི་ཆ་ཐུབ་རི་ཟླ་བའམ། ཆོས་ཞག་གི་ཐུབ་རི་ཟླ་བའི་ཆ་བརྒྱ་རེ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་མིག་དུས་ཆའམ། ཆོས་ཞག་གི་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོའི་ཆ་ཐུབ་རི་ཟླ་བའམ། ཉིན་ཞག་གི་རེ་བཞི་ཆ་དང་། དེའི་རི་མཁའ་རི་ཆ་བསྒོམས་པའམ། ཆོས་ཞག་གི་མེ་རོ་ཆ་དང་། དེའི་རོ་ཐུག་རོ་ཆ་དང་། དེའི་ཡང་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆ་རྣམས་བསྒོམས་པ་སྟེ་དྲུག་ཀའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཚད་དོ། །ཡང་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་དབུགས་གཅིག རི་སོགས་ཆ་མེ་འབྱུང་རྩེ་མོ། ཆུ་རོ་ཆ་སོ་གཉིས་རྣམས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཆུ་རོ་ཆའོ།། ཡང་དབུགས་གཅིག རི་སོགས་ཆ་རི་མེ་ཡོན་ཏན། ཆུ་རོ་ཆ་སོ་གཉིས་རྣམས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཆུ་རོ་ཆའི་རི་མཁའ་རི་ཆའམ། རི་མཁའ་རི་ཆའི་ཆུ་རོ་ཆའམ། ཆོས་ཞག་གི་རོ་ཐུག་རོ་ཆ་དང་། དེའི་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆ་བསྒོམས་པའི་ཆུ་རོ་ཆ་སྟེ། གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཚད་དོ། །ཡང་སྲང་ལྔ། དབུགས་ཐིག རི་སོགས་ཆ་མཁའ་ཐུག་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་རི་མཁའ་རི་ཆའམ། ཆོས་ཞག་གི་རོ་ཐུག་རོ་ཆ་དང་། དེའི་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆ་བསྒོམས་པའམ། ཉིན་ཞག་གི་ཉི་མ་འདོད་ཟླའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གམ། ཆོས་ཞག་གི་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བཞི་ཀའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཚད་དོ། །ཡང་སྲང་ཉི་ཤུ། དབུགས་གཉིས། རི་སོགས་ཆ་མེ་མིག་དེའི་ཐུབ་རི་ཟླ་བའི་ཆ་གཟུགས་རི་ཟླ་བ་རྣམས་ནི། ཉིན་ཞག་གི་ཐུབ་རི་ཟླ་བའི་ཆའོ། །ཡང་དབུགས་གཅིག རི་སོགས་ཆ་མེ་མཚོ་རོ་རྣམས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཉི་མ་འདོད་ཟླའི་ཆའམ། ཆོས་ཞག་གི་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོའི་ཆ་སྟེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཚད་དོ། །ཡང་སྲང་ང་དྲུག དབུགས་གཅིག རི་སོགས་ཆ་ཀླུ་མཚོ་མེ། བདུན་ཆ་གཅིག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཞག་གི་མེ་རོ་ཆའོ། །ཡང་དབུགས་ཀྱི་རི་སོགས་ཆ་མིག་མཚོ་ཡོན་ཏན། བདུན་ཆ་ལྔ། དེའི་དུས་དྲག་ཆ་གཟུགས་ཐུག་རྣམས་ནི། ཆོས་ཞག་གི་མེ་རོ་ཆའི་རོ་ཐུག་རོ་ཆའོ། །ཡང་

དབུགས་ཀྱི་རི་སོགས་ཆ་བདུན་ཆའི་དུས་དྲུག་ཆ་མདའ་མིག་ནི། ཆོས་ཞག་གི་མེ་རོ་ཆའི་རོ་བུག་རོ་ཆའི་འབྲུང་འདོད་དྲུག་ཆའོ། །ཡང་སྲང་ལྔ། དབུགས་ཐིག རི་སོགས་ཆ་ཀླུ་སྦྲུལ་ཡོན་ཏན། བདུན་ཆ་ཐིག་དུས་དྲུག་ཆ་བུག་མཚོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཞག་གི་རོ་བུག་རོ་ཆའོ། །ཡང་དབུགས་ཀྱི་རི་སོགས་ཆ་གཅིག བདུན་ཆ་དྲུག དུས་དྲུག་ཆ་རི་རོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཞག་གི་རོ་བུག་རོ་ཆའི་འབྲུང་འདོད་དྲུག་ཆའོ། །ཡང་སྲང་མཁའ་མིག དབུགས་ཐིག རི་སོགས་ཆ་ཐུབ་པ་གདེངས་ཀ་དེའི་ཐུབ་རི་ཟླ་བའི་ཆ་གཟུགས་རི་ཟླ་བ་ནི་ཆོས་ཞག་གི་ཐུབ་རི་ཟླ་བའི་ཆའོ། །དེ་དག་ནི་ཞལ་ལུང་དུ་གསུངས་པའི་ཆའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་བཏུས་ནས་ཚོམས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཁྱེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞལ་ལུང་ལས། ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ནི། སྤྱིར་རྩིས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྩིས་གང་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གཟའ་སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ།[(༡)༣]། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་འདི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྩིས་ནས་སྦྱར་བར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཡི་གེས་འཇིགས་ནས་སྤྲོས་པ་མ་བྱས་ལ། འོན་ཀྱང་བསྒྱུར་བྱ་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་རི་མོའི་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ལྷན་ཐབས་ཞིབ་མོ་ཞིག་སྣར་བྱེད་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་རྟག་ལོངས་ནི། རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བས་ཚིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་སྐར་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟའ་སོ་སོའི་ཞག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོས་པས་གཟའ་རང་རང་གི་ཞག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བས་དེས་ན་དེའི་ཆ་དབྱེ་བ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག་པའོ།། བགོད་གཞི་དེ་ལས་ཉི་མའི་ཡུལ་ལོངས་འཚོལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱིམ། ཚེས། ཉིན་ཞག་གི་ཡུལ་ལོངས་སོ།། དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་མཁའ་དུས་མེས་བགོས་པས། ཐོབ་པའི་རྟེན་པ་ནི་ཆུ་ཚོད་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ཆུ་སྲང་སྟེ་ལྷག་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆུ་ཚོད་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཏེ་ཁྱིམ་ཞག་ཡུལ་ལོངས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་ཆོས་དཀྱིལ་གྱིས་བགོད་མི་བདེ་བས་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་མང་པོའི་གནས་རྣམས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞག་སར་དྲིལ་བས། ཆུ་མིག་ཟླ་མཚོ་འོང་སྟེ་བགོད་བྱེད་དོ། །དེ་ཡིས་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཀྱང་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་འདོད་པས་བསྒྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ཆུ་ཚོད་དང་ལྷག་མ་རྣམས་མཁའ་རོ་སོགས་ཏེ་རང་རང་གི་ཆས་བསྒྱུར་ལ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་ཆ་དང་། དེ་ལྟར་ན

བརྟེགས་པས་སོགས་ཏེ་ཉི་མའི་ཚེས་ཞག་ཡུལ་ལོངས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བགོད་གཞི་ལ་ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་མང་པོས་བགོད་མི་བདེ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་རྣམས་མིག་ཀླུ་སོགས་ཀྱིས་ཞག་སར་དྲིལ་བས་མདའ་མཁའ་མཚོ་ཡིད་རི་མཚམས་འོང་སྟེ་བགོད་བྱེད་དོ། །དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཀུང་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ཆུ་ཚོད། ལྷག་རྣམས་རང་ཆར་གསིལ་ཏེ་བགོས་པས་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་ཆ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བརྟེགས་པས་མཚོ་དགུག་སོགས་ཏེ་ཉིན་ཞག་ཡུལ་གྱི་རྟག་ལོངས་ཡིན་ནོ།།

གཟའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཟའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། གཟའ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་བྱ་ལ། །འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཆུ་ཚོད། །ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་བསྲེས་པ་དག །སུམ་ཅུའི་ཆས་ཐོབ་ཟླ་ལོངས་སྤྱོད། །ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་ཆུ་ཚོད་འགྱུར། །ཟླ་བས་ཉིན་ཞག་ཆུ་ཚོད་དང་། །ཆུ་སྲང་དབུགས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་མཐར་སྤྱོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྱུར།[༡༨] །ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་ཟླ་བའི་ཚེས་ལོངས་སླ་ཐབས་ཀྱིས་འཚོལ་བ། དེའི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་བཤད་པ། ཞག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལོངས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་ཚེས་ལོངས་སོགས་ཀྱིས། །དེ་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་བསགས་པས་དབུག་གུ་ར་མཁའ་མེ་གཟུགས་སོགས་འོང་དེའི་དབུག་གུ་ར་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་བསྟན་པ་ནི་བགོད་གཞིའོ། །དེ་ལ་བགོད་བྱེད་མཁའ་མེས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་དབུག་གུ་དང་། ལྷག་མ་མཁའ་རོ་སོགས་རང་ཆར་གསིལ་བ་ལ་རིམ་པར་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོའི་ཆའོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་ཚོད་ང་བརྒྱད་སོགས་ཏེ་ཟླ་བའི་ཚེས་ཞག་རྟག་ལོངས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེས། ཁྱིམ། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཟླ་བའི་ཚེས་ལོངས་ཀྱི་བགོད་བྱེད་སུམ་ཅུས་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུར

པ་འཚོལ་མི་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཟླ་བས་ཉིན་ཞག་ཆུ་ཚོད་དང་།[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཟླ་བས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་ཞག་ཁ་གཙང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་བ་ལས། ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ནི་འཁོར་ལྷག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེས་ལོངས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དེའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ཆུ་འདོད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་རི་རོ་སོགས་ཀྱིས་དྲིལ་བས་གཟུགས་མིག་ཀླུ་རི་འོང་བ་བགོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་རྒྱུ་སྐར་སོགས་ཏེ། འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཞག་གོ། །ལྷག་མ་མཁའ་རོ་སོགས་ཀྱིས་རང་ཆར་གསིལ་བ་ལ་རིམ་པར་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོའི་ཆའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེར་བདུན་ཞག་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཟླ་བའི་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ནོ། །ཡང་གནས་ཉུང་བ་ལ་མོས་ན། ཆོས་དཀྱིལ་འདི་ཉིད་སོགས་ཏེ། ཞག་ཐོབ་པའི་ལྷག་མ་དེ་བུག་རོ་ཀླུ་ཆར་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་ཚེ་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་དང་ཉི་མའི་ཆོས་ཟླ་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བསྲེས་པ་ལ་སུམ་ཅུས་བགོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཟླ་བས་ཆོས་ཞག་གཉིས་དང་། ཆོས་ཞག་གི་བུག་རོ་ཀླུ་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིན་དང་། ཉི་མས་ཆོས་ཟླ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བགོ་བྱ་དང་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་བགོད་བྱེད་ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཞག་གཉིས་དང་། ཞག་གི་བུག་རོ་ཀླུ་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་ཏེ་བུག་རོ་ཀླུས་བགོ་བ་སོགས་བྱས་པས། ཆུ་ཚོད་བཅུ་བཞི། སྲང་སོ་བརྒྱད། དབུགས་གཅིག་བུག་རོ་ཀླུ་ཆ་བཞི་བརྒྱ་སོ་དགུ་རྣམས་འོང་བ་བསྣན་ཏེ་དྲིལ་བས་ཞག་སུམ་ཅུ་འབྱུང་བ་བགོད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དཀྱིལ་གནས་མང་བ་བུག་རོ་ཀླུ་ཆར་དྲིལ་བས་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་ལོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས་སྔར་བཞིན་ཆོས་ལོངས་རྣམ་དག་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཞག་གནས་སོགས་ཏེ། ཆོས་དཀྱིལ་གནས་ཉུང་བ་བུག་རོ་ཀླུ་ཆར་གསིལ་བ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་མིག་བསྒྱུར་རི་རོས་བགོས་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་སྤྲུངས་ལྷག་བུག་རོ་ཀླུས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ཉེར་དྲུག་སོགས་ཏེ་ཟླ་བའི་ཁྱིམ་དཀྱིལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟླ་བའི་ཆོས་དཀྱིལ་སོགས་ཏེ། ཆོས་དཀྱིལ་གནས་མང་བ་བུག་རོ་ཀླུ་ཆར་དྲིལ་བའི་ཚོགས་གནས་གསུམ་བཞག་པའི་སོགས་ཏེ་གནས་གསུམ་འོག་མ་མིག་གིས་བསྒྱུར། འོག་ནས་མ་ནུ་མ་ནུ་དང་རི་བཞིས་དྲིལ་བའི་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་སྤྲུངས་པ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཕབ་སྟེ་བར་འོག་གི་ཆས་རིམ་པར་སྤྲུངས་མཐར་སྟེང་མ་བུག་རོ་ཀླུས་ཕུད་པས་ཉེར་བདུན་ཞག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཟླ་བའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་གནས་ཀྱང་བསྡུ་འདོད་ན་སོགས་ཏེ། གནས་འོག་མ་གསུམ་པོ་དུས་དུས་རི་ཀླུ་མིག

ཉིའི་ཆར་དྲིལ་བས་ཉེར་བདུན་ཞག་ལ་དུས་སོགས་ཆ་ཞེས་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ཞག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལོངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྲིམ་ལོངས་དང་། ཉིན་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་རྫོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་ཅེས་ཁས་བླངས་ནས། ཁྲིམ་དཀྱིལ་ཞུག་རོ་སྐུ་ཆར་སོགས་ཏེ། ཁྲིམ་དཀྱིལ་ཞུག་རོ་སྐུ་ཆར་གསིལ་བས་རྒྱུ་སྐར་ཚུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བརྩེགས་པས་མཁའ་རོའི་སོགས་ཏེ་ཟླ་བའི་ཁྲིམ་ཞག་རྫོགས་ལོངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་རྣམས་སོགས་ཏེ། ཉིན་དཀྱིལ་དུས་དུས་རི་སྐུ་མིག་ཉིའི་ཆར་གསིལ་བས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་ཚུ་ཚོད་ལ་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བརྩེགས་པས་ང་དགུའི་སོགས་ཏེ་ཟླ་བའི་ཉིན་ཞག་རྫོགས་ལོངས་སོ། །འོ་ན་ཟླ་བའི་ཚེས་ཞག་གི་རྫོགས་ལོངས་ཐོག་མར་བཅལ་ནས་དགོད་དཀྱིལ་འཁོར་བཟོ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱ་སླ་བའི་ཆེད་དེ། ཞལ་ལུང་ལས། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལས་ཐོག་མར་གང་གོ་སླ་བ་དག་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་གཞན་དག་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་ཁྲིམ་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཟླ་བའི་ཚེས་ཞག་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཚེས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་དལ་བའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་མྱུར་བའི་ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།[༡༦] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྫོགས་རྩིས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྒྲ་གཅན་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྫོགས་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེས་ཞག ཁྲིམ་ཞག ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཚེས་ཞག ཚེས་ཟླ་རིལ་པོ། ཚེས་ཟླ་ཕྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།

དང་པོ་ནི། དྲུག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སུམ་ཅུས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེས་དཀྱིལ་བཅོ་ལྔས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁྲིམ་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཚེས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་གཉིས་སུ་བཀོད་པའི་འོག་མ་ཚུས་བསྒྱུར་བ་ལ་རི་རོ་ཉིས་འགྱུར་ཚུ་འདོད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་སྦྱང་ཞིང་། དེ་ལས་གཅིག་ཕབ་སྟེ་འོག་མའི་ལྷག་གིས་སྦྱངས་ལྷག་མཁའ་རོ་སོགས་རང་རང་གི་ཆར་བྱས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཚུ་འདོད་ཀྱིས་བགོས་ནོར་བརྩེགས་པས་ཚུ་ཞུག་དུས་དུས་སོགས་ཏེ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁྲིམ་དཀྱིལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཚེས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་གཉིས་བཀོད་པའི་འོག་མ་ཐུབ་རི་ཟླ་བས་བསྒྱུར་ལ་ཉི་མ་འདོད་ཟླས་བགོས་པའི་ནོར་གྱིས་གནས་སྟེང་མ་ནས་ཕྲི་ལ། དེ་ལས་གཅིག་ཕབ་སྟེ་སྦྱང་བ་སོགས་བྱ

ཞིང་། སླར་ཡང་སོགས་ཀྱིས་གནས་འོག་མ་དེ་ཀླུ་ལག་ཀླུ་ལག་གིས་བསྒྱུར་ཏེ་ཉི་མ་འདོད་ཟླས་བགོས་ནོར་མཁའ་རོ་སོགས་སོ་སོའི་ཆར་བྱས་པ་ལ་ཀླུ་ལག་ཀླུ་ལག་གིས་རིམ་པར་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་རྣམས་བརྩེགས་པས་མིག་ཞུག་རི་རོའི་ཞག་སོགས་ཏེ་སྤྲ་གཅན་གྱི་ཉིན་དཀྱིལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེས། ཁྱིམ། ཉིན་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ཞག ཟླ་བ། ཟླ་ཕྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲ་གཅན་ཚེས་ཞག་སོགས་ཏེ། ཚེས་དཀྱིལ་གྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་པས་མ་ཐོབ། ལྷག་རྣམས་མཁའ་རོ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་ལ་བགོས་པས་བགོས་ཐོབ་མ་ནུའི་སོགས་ཏེ་སྤྲ་གཅན་ཚེས་ཞག་རྟག་ལོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་གཅན་ཚེས་ཟླའི་སོགས་ཏེ། ཟླ་དཀྱིལ་གྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་པས་རི་དབྱུག་སོགས་ཏེ་ཚེས་ཟླའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་གཅན་ཟླ་ཕྱེད་སོགས་ཏེ། དེས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་ནོར་རྩེ་མོའི་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཏེ་ཚེས་ཟླ་ཕྱེད་པའི་རྟག་ལོངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁྱིམ་ལོངས་ནི། ཁྱིམ་ཞག་སོགས་ཏེ། ཁྱིམ་དཀྱིལ་རི་རོ་ཆར་དྲིལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་ནོར་བརྩེགས་པས་ཆུ་སྲང་བཅུ་བཞི་སོགས་ཏེ་ཁྱིམ་ཞག་རྟག་ལོངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཉིན་ལོངས་ནི། ཉིན་ཞག་སོགས་ཏེ། ཉིན་དཀྱིལ་ཀླུ་ལག་ཀླུ་ལག་གི་ཆར་དྲིལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་ནོར་བརྩེགས་པས་མ་ནུའི་ཆུ་སྲང་སོགས་ཏེ་ཉིན་ཞག་རྟག་ལོངས་སོ།།

གསུམ་པ་གཟའ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲ་གཅན་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་གཟའ་ལྔའི་ཞག་གསུམ་གྱི་རྟག་རྩིས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་གཟའ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མྱུར་རྐང་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ། དྲག་གསུམ་གྱི་རྐང་དཀྱིལ་དང་ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་པའི་དྲག་གསུམ་གྱི་རྐང་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཞི་གཉིས་ཀྱི་དལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྟག་ལོངས་དེ་དག་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་བརྟགས་ཟིན་ལ་འཐག་པའི་བྱ་བ་མི་རྩོམ་མོ། །དེ་ལས་གཞན་དྲག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སྐར་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། མིག་དམར་གྱི་དལ་བའི་རྟག་རྩིས། ལྷག་པའི་མྱུར་བའི་རྟག་རྩིས། ཕུར་བུའི་དལ་

བའི་རྫོགས་རིམ། པ་སངས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་རྫོགས་རིམ། སྨིན་པའི་དཔལ་བའི་རྫོགས་རིམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཉིན་ཞག ཁྲིམ་ཞག ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།

དང་པོ་ནི། རི་ཀླུ་རོ་ནི་མིག་དམར་གྱི་སོགས་ཏེ། ཞག་དྲུག་བཅུ་དང་གྱ་བདུན་ནི་མིག་དམར་གྱི་ཉིན་དཀྱིལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་མེ་ཆོས་ལག་པས་བསྒྱུར་བ་ལ། བུག་མཁའ་མིག་བུག་ཡིད་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལས་སོགས་ཀྱིས་ཕབ་ནས་ལྷག་མས་ཀྱང་སྒྲུངས་པས། ཞག་སར་ཐུབ་རི་དུ་ས་སོགས་ཏེ་མིག་དམར་གྱི་ཁྲིམ་དཀྱིལ་ལོ། གསུམ་པ་ནི། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་དེ་ཐུབ་རི་ཟླ་བས་བསྒྱུར་ལ་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་སྟེང་མར་བྱིན་པས། རི་བུག་རོ་ཡི་སོགས་ཏེ་མིག་དམར་གྱི་ཆོས་དཀྱིལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉིན་ཞག ཁྲིམ་ཞག ཆོས་ཞག་རྫོགས་ཡོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཏེ། རི་ཀླུ་རོས་རྒྱུ་སྐར་རྒྱུ་ཚོད་ལ་རིམ་པར་བགོས་པས། རྒྱུ་ཚོད་བགྲོད་པ་སོགས་ཏེ་མིག་དམར་གྱི་ཉིན་ཡོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམ་དཀྱིལ་བུག་སོགས་ཆར་གསིལ་སོགས་ཏེ། དེས་རྒྱུ་སྐར་རྒྱུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས། ལག་པའི་རྒྱུ་ཚོད་སོགས་ཏེ་མིག་དམར་ཁྲིམ་ཡོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དཀྱིལ་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆར་གསིལ་སོགས་ཏེ། དེས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་རྒྱུ་ཚོད་ལ་རིམ་པར་ཕྱེ་བའི་ནོར་བསྐྱེགས་པས་རྒྱུ་ཚོད་ཟུང་སོགས་ཏེ་མིག་དམར་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སོ། །འདིར་གཟའ་ལྔའི་ཆོས་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འདོད་ཆ་དང་བགོད་བྱེད་ཆར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱི། ཞིབ་མོར་འདོད་ན་འདོད་ཆའི་འོག་ཏུ་བུག་མིག་ལག་པ་སོགས་རང་རང་གི་ཆ་དང་། དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་དམར། ལྷག སངས། སྨིན་བཞི་ལ་རི་མཁའ་རི་དང་། ཕུར་བུ་ལ་དེ་ཉིད་ཉིས་འགྱུར་མ་ནུ་མ་ནུར་བྱས་ཏེ་གནས་བདུན་མའམ། ཡང་ན་བར་ནས་འདོད་ཆ་བོར་ཏེ་གནས་དྲུག་མ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ལག་ཏུ་བླངས་པས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་པའི་སྒྱུར་བའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཉིན་ཞག ཁྲིམ་ཞག ཆོས་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།

དང་པོ་ནི། རི་བོ་གདེངས་ཀའི་སོགས་ཏེ། ཞག་གྱ་བདུན། ཞག་གི་བརྒྱ་ཆ་གོ་བདུན་ནི་ལྷག་པའི་རྐང་དཀྱིལ་ཡིན་ལ། དེ་གནས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞག་ས་བརྒྱས་བསྒྱུར་ལ་རང་ཆ་བཙུག་པས་རི་བུག་རི་

ཀླུ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཆའི་ཉིན་དཀྱིལ་ལོ། ཡང་ན་ཞག་གྲུ་བདུན། ཆུ་ཚོད་ང་བརྒྱད། ཆུ་སྲང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་རྐང་དཀྱིལ་དུ་བྱས་ལ་གནས་གསུམ་ཀ་བརྒྱུས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་ནའང་དོན་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བུག་རི་ཀླུ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་མེ་ཚེས་ལག་པས་བསྒྱུར་བ་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་པའི་མཐར་གནས་སྟེང་མ་བརྒྱུས་ཕུད་པས། དུས་ཀླུའི་ཞག་སོགས་ཏེ་ལྷག་པའི་ཁྱིམ་དཀྱིལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་བུག་རི་ཀླུ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་ཐུབ་རི་ཟླ་བས་བསྒྱུར་བ་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་པའི་མཐར་སྟེང་མ་བརྒྱུས་ཕུད་པས། ཚེས་ཞག་བུག་གདེངས་ཀ་སོགས་ཏེ་ལྷག་པའི་ཚེས་དཀྱིལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡལ་འདང་གསུམ་སྟེ། ཉིན། ཁྱིམ། ཚེས་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཏེ་བརྒྱ་ཆའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་བུག་ཀླུས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་བརྒྱུས་བསྒྱུར་བ་ལ་རིམ་པར་ཕྱེ་བས། ཆུ་ཚོད་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཏེ་ལྷག་པའི་ཉིན་ལོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱིམ་ཞག་སོགས་ཏེ། ཁྱིམ་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་ནོར་བརྩེགས་པས་དབྱུག་སྐྱོན་སོགས་ཏེ་ལྷག་པའི་ཁྱིམ་ལོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེས་ཞག་སོགས་ཏེ་ཚེས་དཀྱིལ་གྱི་གནས་རྣམས་མཁའ་མཁའ་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་བས། རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས་ཆུ་ཚོད་ཉེས་པ་སོགས་ཏེ་ལྷག་པའི་ཚེས་ལོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཕུར་བུའི་དཔལ་བའི་རྟག་རྩིས་ཡལ་འདང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡལ་འདང་ཉིན། ཁྱིམ། ཚེས་དཀྱིལ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བཞི་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སོ་གཉིས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉིན་དཀྱིལ་དེ་ཉིད་གནས་གཉིས་བཞག་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་པས། བུག་རོ་ལག་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཞག་སོགས་ཏེ་ཕུར་བུའི་ཁྱིམ་དཀྱིལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉིན་དཀྱིལ་གནས་གཉིས་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་པས་མཁའ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཏེ་ཕུར་བུའི་ཚེས་དཀྱིལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡལ་འདང་གསུམ་སྟེ། ཉིན། ཁྱིམ། ཚེས་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་ཞག་སོགས་ཏེ། ཉིན་དཀྱིལ་གྱིས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་བགོས་ནོར་བརྩེགས་པས་དབྱུག་མཁའ་སོགས་ཏེ་ཕུར་བུའི་ཉིན་ལོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱིམ་དཀྱིལ་སོགས་ཏེ། ཁྱིམ་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བས་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་ནོར་བརྩེགས་པས་དབྱུག་མཁའ་སོགས་ཏེ་ཕུར་བུའི་ཁྱིམ་ལོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེས་དཀྱིལ་སོགས་ཏེ། ཚེས་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བས་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས་ཐིག་དབྱུག་སོགས་ཏེ་ཕུར་བུའི་ཚེས་ལོངས་སོ། །

བཞི་པ་པ་སངས་ཀྱི་སྤྱུར་བའི་རྟག་རྩིས་ཡལ་འདང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་

ཡའང་ཉིན། ཁྲིམ། ཆོས་དཀྱིལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་སོགས་ཏེ། ཞག་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་དང་། ཞང་གི་བཅུ་ཆ་བདུན་ནམ། ཡང་ན་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་ཞེ་གཉིས་སུ་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །ཧྲང་དཀྱིལ་དེ་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའི་དོན་དུ་ཐུ་མ་བཅུ་ཆར་གསིལ་བའམ། ཕྱི་མའི་གནས་གཉིས་ཀ་བཅུས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་བས་རི་རྒྱལ་མིག་འོང་སྟེ་པ་སངས་ཀྱི་ཉིན་དཀྱིལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱལ་མིག་གནས་གཉིས་བཞག་པ་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་མཐར་སྟེང་མ་བཅུས་ཕུད་པས་གཟུགས་མིག་ལག་པའི་སོགས་ཏེ་པ་སངས་ཀྱི་ཁྲིམ་དཀྱིལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་རྒྱལ་མིག་ཀྱང་གནས་གཉིས་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་མཐར་སྟེང་མ་བཅུས་བགོས་པས། གདེངས་ཀ་སོགས་ཏེ་པ་སངས་ཀྱི་ཆོས་དཀྱིལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཉིན། ཁྲིམ། ཆོས་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་སོགས་ཏེ་བཅུ་ཆའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རྒྱལ་མིག་གིས་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུས་བསྒྱུར་བ་ལ་རིམ་པར་བགོས་པས་དབྱུག་རི་སོགས་ཏེ་པ་སངས་ཀྱི་ཉིན་ལོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམ་དཀྱིལ་ཞག་གནས་སོགས་ཏེ། ཁྲིམ་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས། རི་དབྱུག་སོགས་ཏེ་པ་སངས་ཀྱི་ཁྲིམ་ལོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཞག་སོགས་ཏེ། ཆོས་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བས་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱས་པ་ལ་རིམ་པར་བགོས་ནོར་ཐུབ་པའི་དབྱུག་སོགས་ཏེ་པ་སངས་ཀྱི་ཆོས་ལོངས་སོ།།

ལྔ་པ་སྤྱིན་པའི་དཔལ་བའི་རྟག་རྩིས་ལའང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ཉིན། ཁྲིམ། ཆོས་དཀྱིལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དྲུས་མཚམས་རི་ཕྱོགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉིན་ཞག་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་གཉིས་བཞག་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་པས་མཁའ་ཀླུ་དྲུས་ཕྱོགས་སོགས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་ཁྲིམ་དཀྱིལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲུས་མཚམས་རི་ཕྱོགས་གནས་གཉིས་སོགས་མིག་དམར་བཞིན་བྱས་པས། རི་མེ་བུག་ཕྱོགས་སོགས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་ཆོས་དཀྱིལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཉིན། ཁྲིམ། ཆོས་ལོངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་དཀྱིལ་དྲུས་མཚམས་སོགས་ཏེ། ཉིན་དཀྱིལ་གྱིས་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ལ་རིམ་པར་ཕྱེ་བས་ཆུ་སྲང་བུ་ག་སོགས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་ཉིན་ལོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམ་དཀྱིལ་སོགས་ཏེ། ཁྲིམ་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བས་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱས་པ་ལ་བགོས་པས། བུག་སྲང་སོགས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་ཁྲིམ་ལོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དཀྱིལ་སོགས་ཏེ། ཆོས་དཀྱིལ་རང་ཆར་གསིལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱས་པ་ལ

བགོས་ཐོབ་བརྩེགས་པས་ཆུ་སྲང་ཀླུ་སོགས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་ཆོས་ཞག་རྟག་ལོངས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞག་གསུམ་སོ་སོའི་ཐ་སྙད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པ་དང་བྱེད་པ་ལ་སྦྱང་བླང་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞག་གསུམ་སོ་སོའི་སོགས་ཏེ། ཁྱིམ་ཞག་ཅེས་པ་ནི་ཉི་མ་བར་པས་ཁྱིམ་རེ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པའི་យུན་ལ་ཁྱིམ་ཟླ་རེར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་སུམ་ཅུ་ཆར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་ཞག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ། སྲང་ང་གཉིས། དབུགས་བཞི། རི་མཁའ་རི་ཆ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད། རེ་ལྔ་ཆ་ལྔ་བཅུ་རྣམས་ཡོད་དོ། །ཉིན་ཞག་ནི་ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནམ་ལངས་ནས་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་དག་ལ་བརྗོད་དེ། འདི་ལ་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་མིའི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྲང་དུ་དྲིལ་བས་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ། དེ་ཆུ་ཚོད་དུ་དྲིལ་བས་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དོ། །འདིར་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག དེ་ལ་ཁྱིམ་ཞག་ནི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ངེས་ལ། ཉིན་ཞག་ནི། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོའི་བར་[1]ལྔ་བུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པར་བཤད་མོད་ཀྱང་། ཞིབ་མོར་ན་ཅུང་མ་ལོངས་པར་མངོན་ཏེ། གཞན་དུ་ཁྱིམ་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་ཡུན་མཉམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁྱིམ་ཞག་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཁོ་ནར་བཞེད་པའི་དམ་བཅའ་དེས་ཞག་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པའི་འཁྲུག་བཤད་བཟང་མོའོ། །ཆོས་ཞག་ནི། ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་དང་ནག་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། ཡར་ངོར་དཀར་ཆ་འཕེལ་ཞིང་ནག་ཆ་འགྲིབ་པའི་ཆ་དང་། མར་ངོར་དཀར་ཆ་འགྲིབ་ཅིང་ནག་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་རེ་ཡོད་པ་དེའི་ཆ་རེའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཡུན་ཚད་དེ་ལ་ཆོས་ཞག་ཅེས་བཏགས་པར་ཟད་དེ། འདི་ལ་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ། སྲང་གསུམ། དབུགས་བཞི། རི་མཁའ་རིའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་ཞག་ནི་ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཉི་མའི་འཕོ་ཞག་དང་། ཉིན་ཞག་ནི་རེས་གཟའ་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་། ཆོས་ཞག་ནི་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །ཞག་དེ་གསུམ་པོའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་འཁོར་བའི་གྲངས་ལ་ཁྱིམ་ལོ་དང་། ཉིན་ལོ་དང་། ཆོས་ལོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འཇོག་ལ། ལོ་དེ་གསུམ་པོ་དོན་ལ་རིང་ཐུང་མེད་དེ། ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚད་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་པོའི་གྲངས་མི་མཉམ་སྟེ། ཞག་གསུམ་པོའི་རྟག་ལོངས་ལ། ཁྱིམ་ཞག་ཡུན་རིང་། ཉིན་ཞག་འབྲིང་། ཆོས་ཞག་ཐུང་བས་ལོར་ལོངས་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་ཞག་གྲངས་ཉུང་། དེ་ལས་ཉིན་ཞག་མང་། དེ་ལས་ཆོས་ཞག་མང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྲེ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བ་ན་ཆུང་རིམ

ནས་གྲངས་མང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོངས་གྲགས་དང་བསྟུན་ན་ཞག་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཤུགས་ཆེ་ཞེ་ན། ཟླ་བར་མ་ལོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་ཞག་ཤུགས་ཆེ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་དུ་ནམ་ལངས་ནས་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཞག་དུ་ཙམ་སོང་རྩི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བར་ལོངས་ནས་ཆོས་ཞག་ཤུགས་ཆེ་སྟེ། ཟླ་བའི་ཉ་ནས་ཉའི་བར་ཆོས་ཞག་སུམ་ཅུར་བྱས་པས་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུར་མ་ལོངས་ཀྱང་ཟླ་བ་རྫོགས་པར་འདོད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་ཞག་རེ་འདོར་དགོས་པས་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དྲུག་རེ་འདོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར།[༡] །ཞེས་སོ།། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་རགས་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་ན་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཆ། ཞག་ལྔ། ཆུ་ཚོད་ཞེ་བརྒྱད། ཆུ་སྲང་ཉེར་གཉིས་སོགས་ཡོད་པས་ཟླ་བ་གཉིས་ན་ཞག་རེ་བག་མེད་རེ་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལོར་ལོངས་ནས་ཁྱིམ་ཞག་ཤུགས་ཆེ་སྟེ། ཁྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཉིད་ལོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཉིན་ཆོས་ཀྱི་ལོ་གཉིས་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཆོས་ཀྱི་ཞག་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་རྫོགས་པ་ན་ལོ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟུན་བཙོས་ཕལ་ཆེ་བར་ལོ་རེ་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ཡང་འདིའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འདི་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྗེས་སུ་རློམ་པ་རྣམས་དང་ཉུང་ངུའི་བྱེད་པའི་རྩིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་རྟོགས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་འདིར་བཤད་པ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་འབད་པས་བཟུང་བར་བྱས་ཏེ་ངལ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་གཅེས་སོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའི་ཞག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དུས་བཞིའི་མཐར་ངེས་པ་སྟོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པས་དུ་ས་བཞི་འི་མཐར་ངེ་ས་པ་བསྟོད་པའི་ཚུ་ལ་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་བཞིའི་མཐའ་རྣ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། བྱེད་པའི་སྟོང་རྩིས་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའི་སྟོང་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལན་གཅིག་འཁོར་བའི་གྲངས་ནི་གཟའ་རང་རང་གི་ཞག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ་སུམ་ཅུ། སྒྲ་གཅན་གྱི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད། ཕུར་བུ་ལོ་བཅུ་གཉིས། མིག་དམར་གྱི་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཉི་ལྷག་སངས་གསུམ་གྱི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། ཟླ་བའི་ཞག་སུམ་ཅུའོ། །དེ་དག་ཀུང་རགས་རྩིས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཟླ་བ་ལ་ཞག་གསུམ་ཙམ་གྱིས་མང་བ་དང་། མིག་དམར་ལ་ཟླ་བ་བཞི་དང་ཞག་ཉེར་བདུ་ན་ཆད་པ་སོགས་སྔར་བཤད་པའི་གཟའ་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞག་གྲངས་རྣམས་ཟླ་བ་དང་ལོར་དྲིལ་བས་ཤེས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རགས་པ་དེའི་ཕྱེད་ནི་གཟའ་ཞག་ཕྱེད་ཡིན་པས། སྤེན་པའི་ལོ་བཅོ་ལྔ། སྒྲ་གཅན་གྱི་ལོ་དགུ། ཕུར་བུའི་ལོ་དྲུག མིག་དམར་གྱི་ཟླ་བ་དགུ། ཉི་ལྷག་སངས་གསུམ་གྱི་ཟླ་བ་དྲུག་སྟེ། ཟླ་བའི་ཞག་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་དག་བསྡོམས་པས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅས་གསུམ་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཞག་ཕྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བསྒྱུར་བས་གཟའ་ལོ་གོ་དྲུག་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅས་བཅུའོ། །དེ་ལ་ལོ་གྲངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་སོ་གཉིས་ཆ་བུ་ལོན་དུ་བླངས་པའི་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་བསྣན་པས་ལོ་བརྒྱ་སྟེ་གཟའ་ཞག་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་གཟའི་ཞག་གསུམ། དེ་བཅུ་ས་བསྒྱུར་བས་ཟླ་བ་གཅིག དེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ལོ་གཅིག དེ་བརྒྱས་བསྒྱུར་བས་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ལོན་དང་བཅས་པའི་ལོ་བརྒྱའོ། །དེ་གནས་གཉིས་འོག་མར་བཅུས་ཕྱེ་བའི་ནོར་གྱིས་སྟེང་མར་ཕྲི་བ་ནི་བུ་ལོན་མེད་པའི་གཟའི་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། མི་ལོ་ས་ཡ་གཉིས་ཁྲིག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་དོ།།

དེ་ནི་དུ་ས་བཞི་ཆེན་པོའི་ཕྱེད་ཡིན་ཞིང་གཙོ་བོའི་རྩ་གཡོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་རྒྱུ་བའི་ཡུ་ན་ཚད་དོ།། འདིར་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་ལེར་སྲིད་རྩེའི་ལྷ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་གཅིག་སྟེ། དེའི་དབུགས་རེ་ལ་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་ཡོད་ལ། འདིའི་དབུགས་རེ་ལ་ལོ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕོ་རྒྱུང་གཅིག་གི་ཚད་བཞི་འབུམ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པས་དེ་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་འཕོ་ཆེན་གཉིས་ལ་དུས་བཞི་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་ལན་དྲུག་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་དུས་བཞིའི་ཚད་ནི། དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་ཕྱེད་ལོ་མཁའ་མཁའ་ཐིག་སྟོང་རོ

གཟུགས་ལག་པ་ལ་ལྟོས་བགོས་པས་གཙོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་གྲངས་དང་རྩོད་ལྡན་གྱི་ཚད་དོ།། དེ་གནས་བཞིར་བཞག་པའི་འོག་མ་རང་སོར་བཞག དེའི་སྟེང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར། དེའི་སྟེང་མ་གསུམ་ཀྱིས་བསྒྱུར། དེའི་སྟེང་མ་བཞིས་བསྒྱུར་བས་སྟེང་ནས་མར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་ཡ་བདུན་འབུམ་སོགས་རྫོགས་ལྡན་དང་ས་ཡ་གཅིག་སོགས་སུམ་ལྡན་དང་། འབུམ་ཚོ་བརྒྱད་དང་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་ལྡན་དང་། བཞི་འབུམ་སུམ་ཁྲི་སོགས་ཀྱིས་རྩོད་ལྡན་གྱི་ཚད་དེ། དུས་བཞི་པོ་བསྡོམས་པས་ས་ཡ་ཕྲག་བཞི་དང་། སུམ་འབུམ་དང་། ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་འོང་ལ། དུས་དེའི་མཐར་ཉ་དང་བུ་མོ་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱིམ་བཅུ་ན་གཟའ་དགུ་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་ཁྱིམ་དེ་རྣམས་སྟོང་པར་སོང་ཞིང་གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྟོང་པར་ཞུགས་ཏེ་གཟའ་ཐམས་ཅད་ནམ་གྲུའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་དག་པ་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་ཟད་དེ། བགོ་བྱའི་གཞི་དང་བགོད་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། འདིར་ནི་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་ཚད་ཀྱི་ལོ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་བས། མཁའ་ཐིག་མཁའ་སྟོང་ནམ་མཁའ་མིག་དབང་འབྱུང་མདའ་གཟུགས་རྣམས་འོང་བ་ནི་བགོ་བྱའི་ལོ་ཚོགས་ཞག་གི་ཕུང་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟའ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྒྱུར་ནས་ཞག་གི་ཕུང་པོར་བྱས་ལ་བགོས་པས་ན་ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའི་སྟོང་རྩིས་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་འབད་པས་བཙལ་ཀྱང་མ་བརྙེས་པའི་ཚུལ། ཞལ་ལུང་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྙེས་པའི་ཚུལ། རྙེད་ཚུལ་རྣམས་རི་མོའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་བཤད་ན་མགོ་མོད་ཀྱང་། ཡི་གེས་འཇིགས་ཏེ་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། སྟོང་འཇུག་གནས་པའི་ལོ་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་འདིར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རྣམ་དག་གྲུབ་མཐར་བསྟེན་པ་ཡི། །སོགས་(ཤློཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་སྐར་རྩིས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཨེ་མ་ངོ་མཚར་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པ་བརྗོད་པས་མདོར་བསྟན་ཞིང་ཁས་བླང་བ། ལོ་ཚོགས་དངོས། ད་ལྟའི་ལོས་དུས་མཚམས་བཟུང་བ། མ་བརྗོད་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ནའང་བྱེད་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་མཁས་པ་མང་པོས་སྟོང་འཇུག་རྩི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ལོག་པར་རྟོག་པས་ཇི་སྙེད་ཅིག་སླུས་ཚུལ་བསྟན་ནས། དེས་ན་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཁྲུག་བཤད་སྣ་ཚོགས་སླུས་པ་དེ་དག་རྒྱང་རིང་པོར་འདོར་བ་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་རྒྱ་མཚོའི་

མཚན་ཅན་གྱིས་སྒྲོལ་གཏོད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའི་སྟོང་རྩིས་གནས་པའི་ལོ་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་དགུ་སྟེ། ཉི་མ་དང་། ཆ་རིལ་དང་། གཟའ་ཚེས་དང་། སྐྲ་གཅན་དང་། མིག་དམར་དང་། ཕུར་བུ་དང་། སྤེན་པ་དང་། པ་སངས་དང་། ལྷག་པ་དག་པའི་ལོ་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ལོ་དང་བསྟུན་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིལ་པོ་ཆ་ཤས་ངེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། མཁའ་རི་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། འབྱུང་རི་མཚོ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། ལྔ་པ་ནི། མཁའ་བུག་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་དུས་ཐིག་ཅེས་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐིག་ལེ་བུ་ག་ཞེས་སོགས་སོ། །དགུ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་སྐར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ལོ་མཚམས་སུ་དག་པ་དང་། དེ་དྲུག་ཅུ་བ་སྐོར་གྱི་མཚམས་དང་སྦྲིག་པ་དང་། དེ་ཡང་ཟླ་མ་ཟླ་མ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྲིག་པའི་ལོ་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་ཆེས་གསལ་བས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བཀྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་རྩིས་གནས་པའི་ལོ་ཚོགས་འདི་ལས་འཁོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་གཞན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལོ་འདི་དག་གི་མཐར་སྟོང་པར་ཞུགས་པ་ནས་སླར་ཡང་ཟླ་མ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དུས་མཚམས་བཟུང་བ་ནི། སྟོང་འཇུག་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མ་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཞུགས་པ་གཅིག་ནས་ད་ལྟའི་ལུགས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་ཧི་ཙམ་སོང་བའི་གྲངས་དང་། དེ་ཡིས་སྟོང་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་ད་ནས་དུས་ཧི་ཙམ་ན་སྟོང་པར་འཇུག་བརྟག་པའི་དུས་མཚམས་ངེས་པ་བཟུང་བའོ།།

བཞི་པ་མ་བརྗོད་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བ་ནི། གཞུང་འདིར་ནི་ལོ་མཚམས་སུ་དག་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཞག་མཚམས་སུ་དག་ཚུལ། ཟླ་མཚམས་སུ་དག་ཚུལ། སྟོང་འཇུག་གི་རྩིས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཞག་གསུམ་གྱི་སྣ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་སོགས་ཞིབ་པ་འདིར་མ་བརྗོད་པ་ནི། ཏ་ཙང་ཡང་ཡི་གེ་མང་གི་དོགས་པ་དང་། ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་གིས་ནི་གང་དུ་འང་མི་ཕྱིན་པས་གཞུང་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་བཞིན་འགྲེལ་པས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའི་འབད་པ་མ་བྱས་ལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་དང་། དེའི་འཆད་ཐབས་གསལ་སྒྲོན་ལ་སོགས་པར་བལྟ་ཞིང་། རི་མོའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིབ་མོ་ཞིག་སླར་ཟུར་དུ་འཆད་ལ་སྤྲོ་བའང་ཡིན་ནོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། དུས་བཞིའི་མཐར་ངེས་པ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་བཅུ་དགུ་པ་སྐར་ཡང་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།

༈ ད་ནི་སྐབས་བཅུ་དགུ་པས་སྐར་ཡང་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་སྦྲིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པ་དུས་བཞིའི་མཐར་ཐད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་གནམ་སྟོང་ལ་ནམ་གྲུའི་སྟེང་དུ་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ། སྐར་ཡང་རབ་བྱུང་གི་ལོའི་ནག་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་གི་ལོའི་ནག་པ་ཟླའི། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། རང་རང་གི་རྒྱུ་ཞ་སྟོང་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་རྟག་ལོངས་བསྟན་ཏེ་རྐང་བྲལ་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའོ།། ནག་པའི་ཟླ་བ་རྫོགས་ནས་ནི་ཟླ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བས་རྫོགས་པར་སླ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ནས་ནག་པའི་ཚེས་གཅིག་གིས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། རྐང་རྩིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་པས། ནག་ཟླའི་ཚེས་གཅིག་གི་ལི་ཐུ་ལ། གཟའ་གནས་སུ་གཟའ་གཅིག ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉི་དག་ལ་སྐར་མ་ཐིག་ལེ། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉི་དག་དབྱུག་གུར་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཟླ་སྐར་གྱི་སྐར་གནས་སུ་ཐིག་ལེ། ཆུ་ཚོད་ང་བཞི་འཆར་བ་དང་། ཉི་ཟླའི་ལོངས་སྤྱོད་བསྲེས་པ་ལས་སྦྱོར་བའི་སྐར་གནས་སུ་གཟུགས་དང་། དབྱུག་གུར་བུག་པ་སོགས་དང་། ཆོས་གྲངས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཟུགས་འཆར་ཏེ་ལག་ཏུ་བླངས་པས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ལོའི་དང་པོ་རབ་བྱུང་། ཟླ་བའི་དང་པོ་ནག་པའི་ཟླ་བ། རེས་གཟའི་དང་པོ་ཉི་མ། སྦྱོར་བའི་དང་པོ་སེལ་བ། ཚེས་ཀྱི་དང་པོ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་དང་། འཕོ་བྱེད་བདུན་གྱི་དང་པོ་བ་ཝ་རྣམས་འཆར་བར་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་ར་ནག་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་དང་པོ་ར་ཉིན་ཚེས་གཉིས་འགྲོ་མཉམ་པར་བྱས་པ་དེའི་འགྲོ་བཅམས་པ་དང་གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྐར་གྱི་ཐོག་མ་ནས་སྤྱོད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་མོར་ཤར་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་ཟད་པ་དང་ཚེས་གཅིག་རྫོགས་པ་དང་། ཟླ་བས་ཐ་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབ་ནས་ཞག་གཅིག་བག་མེད་ཙམ་སོང་བ་དང་། ཉི་མས་ཐ་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབས་ནས་ཞག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་སོགས་བྱུང་བས་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་ཇི་ལྟར་འགྲིག་སྙམ་ན།

མཁས་པའི་དབང་པོ་དག(ཞུ།) ངེས་པ་སྟོང་རྗེས་ཟླ་རེ་ཙམ་དུ་རྐང་བྲལ་ལོངས་སྤྱོད་ཁོ་ནས་ལི་ཐུ་བྱེད་པ་དང་། རྐང་བཅས་བྱེད་ནའང་འཕྲོ་བསྐོམས་ནས་མི་རྩེ་བ་སོགས་འཕེལ་ཁ་རིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཇི་

སྙིད་མཛད་པ་རྣམས་ནི་ཞལ་ལུང་མཁན་པོས་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་བཀག་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་རྗེས་ཟློས་མི་བྱའོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་འགྲིག་པར་སྣང་བ་དེ་དག་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་དག་ཀུང་རྟག་པའི་ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་རྐང་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་དུའང་སྒྲིག་པར་མི་ནུས་ཏེ་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།[༧༨] །ཞེས་གསུངས་པས། རྐང་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་མི་སྟོང་བར་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕ་སྐར་གྱི་ཐོག་མ་ནས་སྦྱོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་བཞིན་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་གསུངས་པར་སྣང་སྟེ། མདོ་ལས། དེད་དཔོན་ས་སྐྱོང་གིས་ལི་ཙྪ་ཝི་ལྔ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་མདས་བསྣུན། ཞེས་པ་ལྟར། དེའི་ཚེས་གཅིག་གི་ལི་ཁྲུ་ལ་གཟའ་སྐར་སོགས་དང་པོ་ཁོ་ན་རི་མོར་ཤར་བ་ལ་དགོངས་ནས་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་གོར་མ་ཆག་གོ།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། སླར་ཡང་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྟུས་སོ།།

སྐབས་ཉི་ཤུ་པ་རྒྱ་ཕྱ་ཡར་ལོག་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པས་རྒྱ་ཕྱ་ཡར་ལོག་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདས་ལོའི་ཐོག་མའི་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡར་ལོག་སྒྲུབ་པའི་ཚོག དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་རྩིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཟའ་འཛིན་སོགས་འཆར་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བསྡུས། སྒྲ་གཅན། གཟའ་ལྔའི་ཡར་ལོག་གོ།

དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་ལོ་ནས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་ཟླ་དག་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཟླ་དག་གནས་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་གཟའ་ཚེས། ཡང་ཟླ་དག་གནས་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆ། ཡང་གཅིག་ཟླ་དག་སོགས་ཀྱིས་ཉི་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་དག་རྩིས་འཕྲོ་བྲལ་བའོ། །དེ་ནས། དེ་ཡིས་ད་ལྟའི་ནག་པ་ཟླའི་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་ངེས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཕྱ་ཀ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ནག་རྒྱ་ལ་སྦྱངས་ལྷག་གིས་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་དེའི་རྒྱ་ཕྱ་ཀ་འཆར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་དག་མཁའ་མེ་ལག་པའི་ཕྱུད་པའི་ལྷག་ངེས་བྲལ་དེས་ད་ལྟའི་རྩིས་འཕྲོར་སྦྱངས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཟའ་ལྔའི་དོན་དུ་སོགས་ཀྱིས་ངེས་བྲལ་གྱི་སྤྱི་ཞག་འཕྲོ་དང་། བར་འོག་ལྷག་གིས་སོགས་ཏེ། དེས་ད་ལྟའི་རྩིས་འཕྲོ་ལ་སྦྱངས་ལྷག་འདས་ལོའི་ཐོག་མའི་གསལ་ཞག་གི་རྩིས་འཕྲོའོ། །གསལ་ཞག་དེ་ཉིད་ཚར་ལྔ་བཞག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཟའ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་ངེས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཕྱ་དང་། བགོས་པའི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་ཡི། །སོགས་ཀྱིས་གཟའ་ལྔ་སོ་སོའི་འདས་ལོའི་ཐོག་མའི་རྩིས་འཕྲོའོ། །ཡང་གསལ་ཞག་མེ་ཀླུ་སོགས་ཀྱིས་ངེས་བྲལ་གྱི་ཉིན་ཞག་ཉི་རྒྱ་དང་། ལྷག་མས་ད་ལྟའི་སོགས་ཀྱིས་འདས་ལོའི་ཐོག་མའི་ཉིན་ཞག་ཉི་རྒྱའི་རྩིས་འཕྲོ་སྟོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚོག་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། །སོགས་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ལེའུ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟའ་འཛིན་དང་། འབྲུངས་སྐར་རྒྱལ་དང་སྦྲིག་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ་རི་མོའི་བྱ་བ་ལག་ཏུ་བླངས་པས་ཤེས་སླ་བའི་ཕྱིར་འདིར་བསྒྲུབས་འབྲས་སོགས་འབྲི་བའི་སྤྲོས་པ་མ་བགྱིས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་ཡང་རང་རང་གང་འདོད་ཀྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། རྒྱ་ཕྱ་ཡར་ལོག་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་ཉེར་གཅིག་པ་རིའུ་མིག་སྤྲོ་བའི་ཁ་བྱང་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པས་རིའུ་མིག་སྤྲོ་བའི་ཁ་བྱང་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡར་ལོག་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ལྷ་སྦྲ་གཟའ་ལྷ་ཡི་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བསྡུས་ཀྱི་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ། སྦྲ་གཅན་གྱི་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ། གཟའ་ལྷའི་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ། ཞག་གསུམ་གྱི་བར་ཁྱད་ཀྱི་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་གྲུབ་ཀྱི་བསྐལ་ལེ་སྤྲོ་ཚུལ་དང་། ཆ་ཤས་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ནུར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྲོ་ཚུལ་དངོས་སོ།།

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བྱེད་གྲུབ་གང་བྱེད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་ཉི་མའི་རྐང་འབྲས་སྒྲུབ་པའི་ཚོ་ག་དང་། དེ་ནས་བྱེད་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནུར་བསྡུས་དོན་དྲུག་པའི་ཚོ་གའོ།།
གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་ལེའི་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ་ནི། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ།།

གཉིས་པ་ཆ་ཤས་རིའུ་མིག་ལ་གཉིས་ཏེ། བཀྲུང་པ་དང་། ཁྲུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆ་ཤས་རིའུ་མིག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམར་ནག་འཁོར་མ་བྱ་འདོད་ན། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅུ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྦྲ་གཅན་རིའུ་མིག་སྤྲོ་ཚུལ་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྦྲ་གཅན་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་གཟའ་ལྷ་ཉིན་ཞག་མའི་རིའུ་མིག་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོ་ཚུལ་རྗེ་ལྷུམ་པོ་པས་མཛད་པའི་སྨྲས་དོན་གསལ་བའི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་བཤད་ཅེས་ཁས་བླང་ངོ་། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དལ་བ་སྨྱུར་བར་དང་བཅས་པའི་རིའུ་མིག་དང་། སྨྱུར་དག་གི་རིའུ་མིག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟའ་ལྷ་ཐུན་མོང་གི་རིའུ་མིག དྲག་གསུམ་དལ་དག་གི་རིའུ་མིག ཞི་གཉིས་རྐང་འཛིན་གྱི་རིའུ་མིག་གོ།

དང་པོ་ནི། དང་པོར་གྲངས་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་རིའུ་མིག་གི་བྱ་ར་བཀོད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རིའུ་མིག་སྟེང་འོག་གསུམ་ཡོད་པའི་གནས་དང་པོར། དེ་འོག་ཉིན་ཞག་རྟག་ལོངས་དེ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་དྲག་གཟའི་རྐང་འཛིན་སྤྲོ་ལོ། །བར་འོག་གི་རིའུ་མིག་གཉིས་ལ་ལྷག་སངས་ཀྱི་དལ་དག་འགོད་པས། དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞི་གཟའི་དལ་དག་ནི། །སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཀྱིས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འབྲས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་རྟག་ལོངས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ནུར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚན་པ་དང་པོའི་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་སྤྱི་ནུར་དང་ཚན་པ་གཉིས་པའི་སོགས་ཀྱིས་པ་སངས་ཀྱི་སྤྱི་ནུར་

སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་ལྷག་པའི་དོན་དུ་སོགས་དང་། དེ་ནས་པ་སངས་ཀྱི་དོན་དུ་སོགས་ཀྱིས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དག་རི་འུ་མིག་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་གའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་གི་རི་འུ་མིག་དེ་ལ་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་གནས་དང་པོ། དྲག་གསུམ་གྱི་རྐང་འཛིན་རི་འུ་མིག གནས་བར་པ་ལྷག་པ་དང་འོག་མ་པ་སངས་ཀྱི་དཔལ་དག་རི་འུ་མིག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟའ་ལྔ་སྤྱིའི་བསྐལ་ལི་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་སོགས་(ཤློ་ཀ་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། དམར། ཕུར། སྤེན་པའི་དཔལ་དག་རི་འུ་མིག་གོ །དང་པོ་ནི། མིག་དམར་ཉིན་ལོངས་སོགས་ཀྱིས་རྐང་འབྲས་དང་། མིག་དམར་རྟག་ལོངས་གནས་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནུར། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་དག་གི་རི་འུ་མིག་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཕུར་བུའི་རི་འུ་མིག་ནི། ཕུར་བུའི་ཉིན་ལོངས་ཀྱི་རྐང་འབྲས། ཕུར་བུའི་རྟག་ལོངས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནུར། དེ་ནས་གྲངས་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་དག་གི་རི་འུ་མིག་སྤྲོལ་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་སྤེན་པའི་རི་འུ་མིག་ནི། སྤེན་པའི་ཉིན་ལོངས་སོགས་ཀྱི་རྐང་འབྲས། སྤེན་པའི་རྟག་ལོངས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནུར། དེ་ནས་གྲངས་འཛིན་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཀྱིས་དཔལ་དག་གི་རི་འུ་མིག་སྤྲོལ་ཚུལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་རི་འུ་མིག་ནི། དེ་ནས་ཞི་གཉིས་རྐང་འཛིན་གྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་རི་འུ་མིག་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་ན། རི་འུ་མིག་བསྡུས་པ་སྤྲོལ་འདོད་ན་ཞེས་སོགས་སོ།། སྐབས་འདིར་དྲག་གསུམ་གྱི་དཔལ་དག་ཆ་ཤས་དང་ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་ཆ་ཤས་ནི། མིག་དམར་བུག་མིག་ལག་པའི་ཆ་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྨུར་རྐང་གི་རི་འུ་མིག་ནི། དཔལ་དག་དང་རྐང་འཛིན་གྱི་རི་འུ་མིག་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྨུར་རྐང་གི་རི་འུ་མིག་བཤད་ཅེས་ཁས་བླངས་ངོ་། །དང་པོར་རིམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བྱ་ར་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཀོད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གྲངས་འཛིན་ཐིག་འོག་སོགས་ཏེ་རིམ་པའི་རི་འུ་མིག་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་ཉིད་སྤྲོལ་ཚུལ་ལོ། །འོག་ཏུ་རིམ་མིན་སོགས་ནི། རི་འུ་མིག་དེ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྲངས་འཛིན་ནག་པོ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྲིས་པས་རིམ་མིན་གྱི་རི་འུ་མིག་འགྲུབ་བོ།།

བཞི་པ་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་ཁྲིད་ཀྱི་རི་འུ་མིག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉིན་ཚེས་བར་ཁྲིད་ཀྱི་རི་འུ་མིག་དང་། ཁྱིམ་ཚེས་བར་ཁྲིད་ཀྱི་རི་འུ་མིག་གོ །དང་པོ་ནི། གཟའ་ལྔ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཉིན་ཚེས་བར་ཁྲིད་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། ཐིག་མར་གྲངས་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གི་རི་བཞི་ཆའི་རི་འུ་མིག་དང་། ཡང་ནི་གྲངས་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་རི་བཞི་ཆའི་རི་མཁའ་རི་ཆའི་རི་འུ་མིག་དང་། ཡང་ཅིག་གཅིག་ནས་སོགས་ཀྱིས་བུག་སོགས་ཀྱི་རི་བདུན་ཆ་སྤྲོལ་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ཁྱིམ་ཚེས་བར་ཁྱད་ཀྱི་རིའུ་མིག་སྒྲིལ་ཚུལ་ནི། ཉིན་ཚེས་བར་ཁྱད་ཀྱི་རིའུ་མིག་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བཅུ་གསུམ་ཆའི་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་གསུམ་ཆའི་རིའུ་མིག་དང་། དེ་ཡི་ལྷ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་གསུམ་ཆའི་ལྷ་ཆ་སྒྲིལ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རིའུ་མིག་སྒྲིལ་ཚུལ་འདི་རྣམས་གཞུང་བཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་མ་བཀྲལ་ལོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་འབད་པས་སྦྱང་རིགས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷ་སྦྲ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིའུ་མིག་སྒྲིལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་སོ་སོའི་མ་འདྲེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་དཀའ་བ་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འབད་པས་སྦྱོང་བར་རིགས་ཞེས་གདམས་སོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། རིའུ་མིག་སྒྲིལ་བའི་ཁ་བྱང་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་ཉེར་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་ཉེར་གཉིས་པ་མགྱོགས་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་ཐུ་སྦྱོར་དཀྲོལ་བཤད་པ།

༈ དེ་ནི་སྐབས་ཉེར་གཉིས་པས་མགྱོགས་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་ཐུ་སྦྱོར་དཀྲོལ་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནི་བསྐལ་ལིའི་རིའུ་མིག་ལ་ཞེས་སོགས་སོ།།

ལི་ཐུ་སྦྱོར་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལི་ཐུ་སྦྱོར་བ་དང་། འགྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ལྔ་བསྡུས། སྒྲ་གཅན། དུས་གཟེར། གཟའ་ལྔ། རྩིས་ཕྲན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྤྱི་ནུར་བཤད་པ་དང་། དངོས་གཞི་རིའུ་མིག་ཟིན་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རགས་ཞིབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོ་གང་ནག་པའི་ཞེས་སོགས་སོ།།

འདི་ལ་ལག་རྩིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐར་གནས་སྟོངས་ཤིང་ཆུ་ཚོད་དྲུ་གསུམ་ལས་མང་བ་མེད་ཕྱུར་ན། ཉི་མའི་རགས་པ་འཕྲུལ་མེད་ཡིན། (ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཞེས་ཟེར་ཡང་། རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། ཉི་རགས་སྟོངས་པའི་ཕྱི་ལོའི་དུས་ཀྱི་རགས་པ་དེ་ལ་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་། སྲང་གཅིག དབུགས་བཞི། རེ་བདུན་ཆ་ལྔ་བཅུ་རྣམས་འོང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཆེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཉིས་གནས་ལྟར་བཞག་པ་ཉི་མའི་རྟག་ཡོངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་དྲིལ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས་ན་ཆུ་ཚོད་བཞི་ཤར་ཡང་ཆུ་སྲང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་མ་ཡོངས་པས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟའ་རགས་ནི། གཟའ་རྐྱར་ཉི་རགས་ཟིན་པ་དང་སོགས་སོ། །གཟའ་ཉིའི་སྤྱི་ནུར་རགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཧ་ཅམ་ན་ཟིན་པའི་ཚོད་འཛིན་པ་ནི། དེ་ཡང་སྔ་ལོ་ཟིན་པ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་སྔ་ལོའི་རགས་པ་རྣམ་དག་ལ་དཔེ་བསྟན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོའི་རགས་པ་འཆར་བའི་མགྱོགས་རྩིས་ནི། སྔ་ལོའི་སྤྱི་ནུར་རགས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞིབ་མོའི་སྤྱི་ནུར་ཚ་ག་ནི། ཁྱེད་གྲུབ་གང་ཁྱེད་ཉི་རགས་དེ་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཀྱིས་ཉི་མའི་རྐང་འབྲས་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ཁྱེད་གྲུབ་གང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱི་ནུར་ཁྲིམ་དྲུག་མ་སྒྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི་སྟེ། གཟའ་ཉི་དག་པ། རེས་འགྲོགས་ཟླ་སྐར། སྦྱོར་བ། ཁྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟའ་ཕྱེད་ཉི་མ་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རེས་གཟའ་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་རིའུ་མིག་སོགས་ཏེ། གང་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་རིའུ་མིག་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཟིན་པའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་སྤྱི་ནུར་ཁྲིམ་དྲུག་མ་སྒྲིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ཉི་མ་རྣམ་དག་དང་གཟའ་ཕྱེད་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ།།

གལ་ཏེ་བྱེད་པའི་རིའུ་མིག་འཛིན་པའི་ཚེ་ཉ་ཁྱིམ་དུ་སྤྱི་ལོའི་རིའུ་མིག་ལྷག་ལུས་ན་སོགས་ཏེ་གོང་མའི་སྦྱོར་རྩིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆ་ཤས་རྡྭ་ཡ་དང་མཐུན་པའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)གྱིས་ཟླ་རྐང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་དོར་གྱི་རེས་གཟའ་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་རེས་འགྲོགས་ཟླ་སྐར་ནི། ཉི་དག་གནས་གཉིས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི། ཉི་ཟླ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ། །བཞི་པ་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་པ་ཆོས་གྲངས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རིའུ་མིག་འཛིན་པ་ནི། སྒྲ་གཅན་ཟློ་ངན་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་གཟེར་སྣང་དབུགས་ཁྱིམ་སླེབས་གསུམ་འཚོལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་གསུམ་སྟེ། འཚོལ་བའི་ལག་ལེན། བཙལ་བྱའི་ཚད། བགྲོད་འཕོའི་དུས་སོ།།

དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཅན་གྱི་རིའུ་མིག་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས། དེ་ནས་དབུགས་ཐོབ་སྣང་ཚད་དང་།། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དགུས་བསྟན་ཏེ། སྣང་དབུགས་ནི་ན་ཉིན་དབོ་ཟླའི་ཚེས་གང་ལ་ཟིན་བལྟས་ལ། ཆོས་གྲངས་དེ་ལས་རིམ་པར་རེ་རེ་ཕྱིར་ནུ་ར་བའི་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་ཉི་བར་ལ་བཅུ་གསུམ་ཆ་དང་ལྔ་ཆ་གང་འགབ་བལྟས་ཏེ་སྦྱིན་པས་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་བཅུ་གསུམ་ཆ་ནི་ཐོག་མར་གང་འགབ་བལྟ་དགོས་དེ་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བགྲང་། ལྔ་ཆ་ནི་གཅིག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཁོ་ན་སྦྱིན་པས་འོང་བ་སྦྱོང་རྩིས་སོ། །ཁྱིམ་སླེབ་ནི། གོང་མའི་མན་ངག་རྩ་ཐོར། སྐྱེས་ཁྱིམ་མདའ་དུས་སྤྱངས་པ་ཡིས། །ཉི་དག་སྐར་དབུག་ཁྱིམ་འཕོ་ལྡོས།[10] ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་ལུགས་དེ་ནི་སྤུར་བཀག་ཟིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཉི་མའི་སྐྱེས་སྐར་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱོང་བ་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་ཡང་ཉི་ལྡོག་ལ་མན་ངག་ཟུར་པ་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །འདིར་ཁྱིམ་སླེབ་བརྟག་པ་ལ་ནི་ལི་ཐུའི་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་ཉི་དག་ཁོ་ན་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་རི་མོ་དེས་ཉི་མ་སྐར་མ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་སླེབ་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། བཞི་ཆ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་སྐར་མ་གཉིས་རེ་ལ་ཁྱིམ་རེར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཙལ་བྱའི་སོ་སོའི་ཚད་ནི་འདི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། ཚད་འདི་ལྟར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྣང་དབུགས་ཁྱིམ་སླེབ་གསུམ་ཚད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤར་བའི་ཚེ། རང་དང་ཤེད་མཉམ་པའི་ཆོས་གཟའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་མཚམས་སུ་ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཉི་མ་ལྡོག་པ

དང་ཉི་མས་ཁྱིམ་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་མཚམས་གཟུང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་རང་དང་ཤེད་མཉམ་པའི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། སྐར་དབུགས་གཉིས་ཀྱི་གཟའ་ནི་གང་རྩིའི་གཟའ་ཧྲུ་ལ། ཉི་མ་གང་ལ་ཟིན་པའི་ཆོས་དེའི་རྟག་ཡོངས་དང་བཅུ་གསུ་མ་ཆ་དང་ལྔ་ཆ་ཡང་ཉི་མ་གང་ཟིན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པས་འཆར་ལ། ཁྱིམ་སློབ་ཀྱི་ཆོས་གཟའ་ནི་དེ་ཉིན་གྱི་ལི་ཐུའི་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་རེས་གཟའ་དེ་ཀའོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་སློབ་ཚད་བཞིན་མ་ཤར་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་གྱི་ཛོགས་ཚད་དེ་རྣམས་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་པའི་ཉི་བར་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ཁྱིམ་འཕོ་བརྟག་པའི་ཚེ་ཉི་དག་ལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཚད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤར་བ་མང་ལ། དེའི་ཚེ་གང་མང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ་ཞག་སྔ་མ་ལ་སློབ་ཚད་རྒྱག་པ་ནི་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་སྒྲིག་པའི་ཚོགས་འགྲིག་མཚམས་ཀྱི་འཕོ་དུས་ངོས་བཟུང་ནས་ཁ་དམར་འདོགས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཉི་མའི་ཡུལ་ལོངས་ཆུ་ཚོད་བཞི། ཆུ་སྲང་ཉེར་གཅིག་གི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཆུ་སྲང་རེས་ཐོབ་པ་བསྲེས་པས་ཉི་མའི་དུས་ཀྱི་རྟག་ལོངས་ཆུ་ཚོད་ང་དགུ་དང་ཆུ་སྲང་གསུམ་འཆར་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལོངས་འདས་པའི་ཆ་དེས་དུས་ལོངས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལྷག་པའི་ཆ་ཕྲི་བས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། དྲི་གཟའ་ལྔའི་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ཞག་སོགས་སྒྲུབ་པ། དངོས་གཞི་རིའུ་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་དལ་མྱུར་གྱི་ལས་དག་པར་བྱེད་པ། རྗེས་འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྤྱི་ཞག སྡོམས་ཞག ཉིན་ཞག་ཉི་རྒྱ། ཉི་རགས། ཞི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ནུར་རོ།།

དང་པོ་ནི། དང་པོ་སྤྱི་ཡི་གསལ་ཞག་དེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནག་ཟླའི་བཅོ་ལྔའི་སྤྱི་ཞག་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉིན་ཞག་ཉི་མའི་སོགས་ཀྱིས་གསལ་ཞག་དང་། ནག་ཟླའི་གསལ་ཞག་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཉི་རྒྱ་སྒྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་སྤྱི་ནུར་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་ལྷག་པ་པ་སངས་དོན་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟའ་ལྔ་སོ་སོའི་དལ་དག་མྱུར་བར་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། མྱུར་དག་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རིའུ་མིག་གཟུང་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་རིའུ་མིག་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་ཟིན་པའི་སོགས་ཀྱིས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་དལ་དག་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟིན་རིའུ་མིག་སོགས་ཀྱིས་དྲག་གསུམ་གྱི་རྐང་འཛིན་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་དྲག་གསུམ་དལ་དག་སོགས་ཀྱི་དྲག་གཟའི་དལ་དག་དང་། ཞི་གཉིས་མྱུར་བར་སོགས་ཀྱིས་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་གྱི་རིའུ་མིག་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །ཡོངས་ན་སྟེང་དུ་དྲིལ་བྱེད་ཀྱི་སོ་སོའི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་གཉིས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུར་རྐང་རི་འུ་མིག་ཅེས་སོགས་སོ། །རྗེས་འགྲོས་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རིམ་པའི་སྤྱི་རྐང་སྐྱུར་འགྲོས་ཤར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་གཟའ་ལྔའི་རི་འུ་མིག་བསྡུས་པ་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཡང་གཅིག་དྲག་གསུམ་ཞེས་སོགས་སོ།།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་རྩིས་ཕྲན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བློན་གྱི་རྩིས་དང་། ཆར་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་བྱ་ལ་སོགས་འདས་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆར་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་། ཆར་ཁ་ནའི་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་མཁའ་དུས་གཟུགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤུ་ཀ་དྲག་སྤྱངས་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རྒྱུད་དབྱངས་འཆར་གྱི་ཡིག་ཕྲན་རྣམས་སུ་ཆར་སོགས་བརྟག་པའི་རྩིས་མང་དུ་མཐོང་མོད་ཀྱི། ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདྲི་བའི་སྤྲོས་པ་མ་བྱས་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་བཀོད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་དེ་ང་སང་ལག་རྩིས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་ཀྱིན་གདའ་བས་མཁོ་བར་བསམས་ནས་བྲིས་སོ།།

ལོ་ཐོ་དགྲོལ་བ།

གཉིས་པ་ལོ་ཐོ་དགྲོལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རི་མོའི་བྱ་བ་རྣམས་ཞེས་སོགས་(ཤློཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ལོ་བཤད། ཟླ་བཤད། ཕྱེད་དགྲོལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ལས། སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་དང་། དམ་བཅའ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། རྣམ་དཀར་ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི་སྟེ། འདས་ལོ་རྫོགས་ཐབས་བསྟན་རྩིས། ད་ལྟའི་ལོ་རྩིས། དེའི་འབྲས་བཤད། ཟླ་ཤོལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདས་ལོའི་གནས་རྣམས་སོགས་(ཤློཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ནག་རྩིས་པའི་ལུགས་དང་། སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱན་དྲུག་ཅུའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ་ཤོག་ཁྲའི་རི་འུ་མིག་བལྟས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མ་བཀྲོལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོ་གཟའ་དང་། ལོ་སྐར་དང་། བྱེད་ལོ་རྒྱལ་བློན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མ་ཉ་རྫོགས་ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། དུས་བསྟན་མེ་ལོང་ལས།[༡] དེ་ལས་དཔྱིད་འབྲིང་དམ་ར་བ་ལ་ཁྲིམ་ཉ་ནས་ལུག་ཏུ་འཕྲུང་བའི་ཚེ། རེས་གཟའ་གང་གིས་སྐྱོད་པ་དེའམ། ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ངོས་བཟུང་བས་ལོའི་བདག་པོར་གྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུག་ཏུ་སླེབ་པའི་ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། དུས་བསྟན་ལས། དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ཉ་སྤྱངས་ཏེ་འཆར་བ་དེའི་ཚེའམ། དཔྱིད་འབྲིང་གི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕུར་བུས་བལྟས་ཏེ། གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་སྐར་དེ་ནི་ལོ་ཟླའི་བདག་པོའི་སྐར་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། བཀོད་ལ་དེ་རྣམས་འབྲས་བུནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་འོག་ཏུ་འབྲས་རྩིས་སྣ་ཚོགས་པའི་རབ་བྱེད་དུ་འཆད་དོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆོས་སྐྱོང་དང་ནམ་བཟང་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཀ་ར་མུང་རྩིས་དང་། ཤཱ་ཀ་དྲག་སྤྱངས་སོགས་ཀྱང་འདྲི་བ་ཕྱུག་ལེན་དུ་སྣང་ཞིང་། གོང་མའི་ཕྱག་ཐོ་ལ་ལར། གཟའ་ལྷའི་ཕྱིར་ལྡོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱང་འགོད་པར་མཛད་དེ། སྔོན་འོག་ཏུ་འབྲས་རྩིས་ཀྱི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེར་བལྟའོ།།

བཞི་པ་ཟླ་བཤོལ་ནི། ལོ་དེར་སོགས་ཏེ། ལོ་བཤད་གྲུབ་རྗེས་ཟླ་བ་འདི་བཤོལ་ཞེས་འདྲིའོ། །འོན་ཟླ་ཤོལ་འདོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྔོར་ཟླ་ཤོལ་འདོན་ཚུལ་ལ་བཞེད་ལུགས་མང་སྟེ་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ལོ་ལྔ་ལྔ་ན་བཤོལ་དོར་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་ལོ་ལྔ་ལྔ་ན་བཤོལ་དོར་བ་ན། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལོ་གསུམ་གསུམ་བཞིན་བཤོལ་འདོན་པ་མ་མཐུན་ནས་བློན་པོ་རྣམས་འཕྱ་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བས། བློན་པོ་རྣམས་འཕྱ་བ་ནི་ཡུས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་བཞིན་དུ་འང་གྱིས་ཤིག[༢༢] ཅེས་རྒྱལ་པོ་དང་མཐུན་པར་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་བཤོལ་འདོར་བར་གནང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། བོད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། ལོ་རེའི་ཞག་མི་ཐུབ་དྲུག་པོ་བསགས་ཏེ་ལོ་ལྔ་ན་བཤོལ་དོར་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་དུས་འཁོར་དུ་མ་ཟད། མཛོད་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཏེ། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར།[༢༣]།ཞེས་ཟླ་བ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ལོ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་ལ་ཟླ་བར་བྱས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་ཞག་མི་ཐུབ་དྲུག་བསྣན་ཏེ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་རེ་དགོས་པར་བཞེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག[༢༤]།ཅེས་སོ།།

ཡང་བོད་སྨྲ་མ་ཁ་ཅིག ཧ་བྲ་ཧྲི་བ་ཡོས་ལ་བཤོལ། །སྟོན་དགུ་ན་དཔྱིད་དབྱར་འབྲིང་པོ་གཉིས།[༢༥]།ཞེས་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་རྩིས་པ་ཁ་ཅིག ཀོང་ཙེའི་ཞལ་ལྔ་དུ། གདུག་པ་ཅན་གྱི་ལོ་དག་ལ།། གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་བཤོལ།[༢༦]།ཞེས་གསུངས་པས་སྟག་སྤྲུལ་སྤྲེའུ་ཕག་བཞི་ལ་རང་རང་གི་ཟླ་བ་བཤོལ་ཟེར་རོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཟླ་བ་སོ་དགུ་རེ་ན་ཟླ་བཤོལ་འདོན་པར་བཞེད་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས

ལ་ཟླ་བཤོལ་བཞི་དང་དྲུག་ཅུ་སྐོར་རེ་ལ་ཟླ་བཤོལ་ཉི་ཤུ་རེ་འོང་སྟེ་རགས་རྩིས་ལའང་མི་འགྲིག་པས་མི་ལེགས་སོ། ཡང་སྐྱོན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། (རྩར་བློ།)རྒྱུད་རྒྱུང་ལས། ལོ་གསུམ་དག་ན་ཟླ་བཤོལ་རེ། །གདུག་པ་བཞི་ལ་རང་ལོ་བོར།[༡༧] །ཞེས་གཤེད་བཞིའི་ལོ་ལ་རང་ཟླ་བཤོལ་བ་རགས་རྩིས་དང་། སོ་མ་རྣ་ཛ་ལས། མོ་དྲུག་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལ། །ཕོ་དྲུག་སུམ་ཅུ་དག་ཏུའོ། །དེ་ལྟར་བརྩིས་པའི་ལོ་གཅིག་ལ། །ཞག་ནི་ལྔ་ལྔ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །ལོ་ནི་གསུམ་གསུམ་དག་ལའང་། །ཟླ་བ་ལྷག་པ་དག་ཡིན་ནོ།[༡༨] །ཞེས་པ་སྔ་མ་ལས་ཉུང་ཟད་ཞིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སོ་མ་རྣ་ཛའི་ལུང་འདིའི་ཟླ་ཤོལ་རྩོམ་བྱེད་མོ་ཟླ་དྲུག་ལ་དོར་བའི་ཞག་མི་ཐུབ་དྲུག་གིས་བྱས་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟར་ན། ལོ་ལྔ་ལ་ཐོན་གྱི། གསུམ་པ་ལ་མི་ཐོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་རྐང་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཁ་ནར་བལྟས་ནས་ཁྲིད་ཀྱིས་བཤད་པ་བྱས་མོད་ཀྱི། རྐང་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་མ་ཡིན་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་དགོས་མེད་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྩིས་པའི་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་ཟླ་དྲུག་གི་ཞག་མི་ཐུབ་ཆ་བསགས་པས་ཞག་དྲུག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕོ་ཟླ་དྲུག་གི་སྟེང་ནས་ཟླ་བ་བཞི་རྩ་དགུ་ཟླ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཕོ་དྲུག་སུམ་ཅུ་དག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགལ་ལོ།།

དེས་ན་ལུང་འདིའི་ཡི་གེའི་བཞུགས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ལོ་ལྔ་རེ་ལ་བཤོལ་འདོན་པའི་ལུགས་སུ་འདུག་པས་རྒྱུད་རྒྱུང་གི་ལུགས་དེ་ལས་རྩིང་བ་ཡིན་པས་རགས་ཞིབ་གང་ལ་ཟེར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་བ་གཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་འདི་ལ་ཟླ་བ་ཕྲེད་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ན་ལྷག་པའི་ཟླ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།[༡༩] ཇི་ལྟ་ན། ལོ་རེ་ལ་ཁྱིམ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཁྲུད་ཞག་བཅུ་གཅིག ཆུ་ཚོད་བཞི། སྲང་སོ་དྲུག་དབུགས་ལྔ། འདོད་ཆ་བདུན་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་རིམ་པར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ཁྱིམ་ཟླ་རེ་དང་། ཆོས་ཟླ་རེའི་བར་ཁྲུད་ལ་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ། ཆུ་སྲང་ཉེར་གསུམ། དབུགས་ཐིག འདོད་ཆ་དྲུག་རྣམས་འོང་ལ། དེའི་གནས་ཐམས་ཅད་རེ་ལྔས་བསྒྱུར་ཏེ་རིམ་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ནོར་རྣམས་ཞག་སར་དྲིལ་བས་ཞག་སུམ་ཅུ་འབྱུང་སྟེ་ཟླ་བར་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟླ་བ་ཕྲེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཏེ་ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྲེད་དང་དགུ་ན་བཤོལ་འོང་ལ། འདོན་ཚུལ་ལ་ཟླ་དག་འཕར་བ་ལས་འདོན་པ་དང་། ཟླ་བའི་སྐར་ཚད་ལས་འདོན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེས་ན་ལོ་ནི་རེ་ལྔ་ལ་ཟླ་ཤོལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་འཁོར་བས་ཚུལ་འདི་ཉིད་དཀའ་བ་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་རྩི་བར་འདོད་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་གང་དང་གང་གི་གྲུབ་མཐའི་ནག་པའི་ཟླ་ཤོལ་གྱི་རྩིས་འཁོར་ཞེ་བརྒྱད་ང་ལྔ་སོགས་བྱུང་ན། རིམ་བཞིན་དུ

མགོ་དང་གྲོ་ཞུན་སོགས་བཤོལ་ཏེ། དེ་ཡང་ནག་ཟླའི་མདའ་རོ་ལྷག་ལ་ཞེ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱལ་ཟླའི་ཟླ་དག་འཕར་ཞིང་མདའ་རོའི་ལྷག་ཏུ་གཅིག་འབྱུང་བས་དེའི་ཟླ་བ་སྟ་མ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་མགོའི་ཟླ་བ་ལྷག་ཅིང་། ལྷག་མར་གཅིག་ལུས་ནས་ཟླ་དག་འཕར་བའི་ཚེ་ཟླ་ཤོལ་དོན་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་སོང་བ་ཡིན་པས་དབུས་ནས་འདོན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནག་ཟླའི་མདའ་རོའི་ལྷག་ང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་ལ་ཟླ་དག་འཕར་ཞིང་མདའ་རོ་ལྷག་སྟོངས་པས་དེའི་ཚེ་ཧོར་ཟླ་བདུན་པ་གྲོ་ཞུན་གྱི་ཟླ་བ་ལྷག་ཅིང་། མདའ་རོ་ལྷག་སྟོངས་པས་ཟླ་དག་འཕར་ཚེ་ཟླ་ཤོལ་རྫོགས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཐ་ནས་བཤོལ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནག་ཟླའི་མདའ་རོ་ལྷག་རེ་གཉིས་ལས་ག་ཟླ་བ་དབུས་ནས་བཤོལ་བ་སོགས་ཟླ་ཤོལ་དབུས་ཐ་རེ་མོས་ཀྱིས་འདོན་པ་ཟླ་ལྷག་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་ལོ་རེ་ལྔའི་མཐར་ལོ་མཚམས་སུ་འཁོར་ཞིང་དེ་ཉིད་ལན་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་པ་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་མཐར་དྲུག་ཅུ་སྐོར་རེའི་མཚམས་སུ་འཁོར་བ་སོགས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཁོར་ཞིང་འཁོར་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །བྱེད་རྩིས་ཀྱི་ཟླ་ལྷག་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྩིས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་གི་ཐོག་མའི་མེ་ཁྱི་དེ་ལས་ག་བཤོལ་དུ་འོང་རྒྱུར་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་ནུར་ཏེ་ཤིང་བྱིའི་མཐའི་དབོ་ཟླ་བཤོལ་དུ་མཛད་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའི་ཟླ་ཤོལ་ལས་བྱེད་པའི་བཤོལ་ཟླ་བ་གཉིས་རེས་སྔ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་གནད་ཀྱི་སོགས་ཏེ། འདིར་སྔར་བཤད་པའི་སྐར་ཚད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཞག་གི་རི་མོ་དེ་ཉིད་ཚེས་ཟླས་ཁྱིམ་ཟླའི་དོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་འགྲོས་ནུ་ར་བས་ཟླ་བ་སྟ་མའི་སྐར་ཚད་གནམ་སྟོང་དང་ཕྱི་མའི་སྐར་ཚད་ཚེས་གཅིག་ལ་བྱུ་ང་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་འཐེབ་ལ་འདོན་དགོས་ཏེ། ཟླ་བ་སྟ་མའི་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པ་ནས་ཕྱི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པའི་བར་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་འོང་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཆོལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པའི་ལག་ལེན་དང་བསྟུན་པའི་ཟླ་ཤོལ་དེ་བྱེད་རྩིས་པའི་ཟླ་དག་འཕར་བའི་བདུན་ཟུར་དང་འགྲིག་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཕྱི་བ་ན་གྲུབ་རྩིས་པའི་ཟླ་དག་འཕར་བའི་ཟླ་ཤོལ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་འདི་སྐམ་དུ། གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་ཟླ་དག་འཕར་བའི་ཟླ་བཤོལ་དང་། ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པའི་རི་མོས་བཏོན་པའི་ཟླ་ཤོལ་གཉིས་རགས་ཞིབ་གང་དང་གང་། དང་པོ་ཞིབ་མོའི་ཆ་ག་ཡིན་ན་ནི་བྱ་སླ་ལ་ཞིབ་པའི་ཆ་ག་དེ་དོར་ནས་ཁྱིམ་ཞག་བརྒྱད་པའི་རི་མོ་སོགས་ཟླ་ཤོལ་གྱི་མན་ངག་ཟུར་པ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི། ཕྱི་མ་ཞིབ་མོའི་ཆ་ག་ཡིན་ན་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་འདི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་

གཏམ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་བརླུས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་རྟ་མཆོག་གི་ཁ་ལོའི་ཆེད་དུ་རིགས་པའི་སྲབ་སྐྱོགས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེད་པ་དང་གྲུ་བ་པའི་ཟླ་ཤོལ་འདོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་ཟླ་ཤོལ་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཕོན་པ་ལ་འདྲ་བས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དང་སྒྲིག་པར་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཟླ་ཤོལ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟ་ནུར་བར་རྩིས་འགོའི་ངེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་དག་པས་དོར་ལ། འདིར་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་ཟླ་དག་འཕར་བ་ལས་བརྟན་པ་ནི་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་ཟླ་ཤོལ་ཡིན་ལ། ཁྲིམ་ཚོས་ཀྱི་བར་ཁྱད་འདོན་པའི་ཚོ་ག་རྣམ་དག་གིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཟླ་བཤོལ་གྱི་རྩིས་འཕྲོ་དག་པའི་སྟོང་རྩིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྒ་ལྔའི་རིའུ་མིག་ལ་བལྟོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་དེང་སང་སྣང་ཚད་ལས་འདོན་པ་ཉིད་ཕྱུག་ལེན་དུ་མཛད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྐར་རྩིས་དང་ནག་རྩིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ཐོ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་རྩིས་པ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་གྲུབ་མཐའ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའི་ཁྲིམ་ཞག་རྟག་ལོངས་ཀྱི་རིའུ་མིག་བལྟོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟ་མ་ལས་འདི་ཉིད་ཙུང་ཟད་རྩིང་སྟེ་ཁྲིམ་ཟླ་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ན་ཚོས་ཟླ་ཕྱེད་བཅས་སོ་གསུམ་འོང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཁྲིམ་ཞག་བཅོ་ལྔ་པ་རྫོགས་མཚམས་སུ་འདོན་རིགས་པ་ལས་ཞག་བདུན་སྔ་བསྐྱུར་ནས་བརྟན་པས་སོ། །འོ་ན་རྒྱ་རྩིས་པ་དང་བསྟུན་པར་གང་གིས་ཤེས། བསྟུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

དང་པོའི་ལན་ནི། དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྗོང་རབ་འབྱམས་པས་བྲིས་པའི་མན་ངག་རྩ་ཐོར། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་ཡུལ། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་བཅད་པའི་ཁྲིམས། །འདི་ནི་རྒྱ་ནག་རྩིས་པའི་ལུགས། །ཕོ་བྲང་ནང་གི་ཁྲིམས་རྩིས་ཀྱི། །ལོ་ཐུར་བརྗོད་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་། །སྟོན་མེད་གསར་པ་ངོ་མཚར་རྨད།[༣༠] །ཅེས་དང་། ཕུག་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་བས་ཀྱང་། ནམ་ཞིག་ཚོས་ཟླས་ཁྲིམ་ཟླ་མ་ཐུབ་པས། །ཟླ་འཐེབ་ཅེས་བྱ་ཚོས་ཟླ་ལན་གཉིས་འཆར། །ཟླ་འཐེབ་གསལ་བྱེད་དུས་འཁོར་གྲུབ་པའི་ལམ། །སྐར་ནག་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་ཤེས་པ། །ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་ལག་ལེན་དང་མཐུན་པའི།། ཡ་མཚན་ཞིབ་མོ་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད།[༣༡] །ཅེས་པའི་ལག་ལེན་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལ་ཁ་འཕང་བའང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། སྨྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་འཛམ་དབྱངས་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བགྲོད་ཚེ་ལོ་ཐུ་ཚར་གཉིས་ཙམ་མཐོང་

བར་ཆོས་ཀྱི་ཆད་ལྷག བཤོལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྲྭ་ཤུག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱུག་ལེན་དང་ཞུ་དག་ཕྱེར་བར་སྣང་ངོ་།[༥༢]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པའི་ལན་ནི། སྐར་རྩིས་པའི་ཟླ་ཤོལ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཙུང་ཟད་ཙུར་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟའ་སྐར་གྱི་ལི་ཐུ་རྒྱུ་བབས་སུ་འབབས་པས་ཟླ་བའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་རྩིས་པའི་ཟླ་ཤོལ་ལ་སྔ་བསྣུར་ཕྱི་ཙུར་བྱུང་ན་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གང་བརྩེགས་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ཉི་མ་སོགས་སྤྱ་མ་དེ་ག་ལྟབས་ཏེ་ལུང་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོས་པ་དེ་ཉིད་གཟིགས་ནས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རྩིས་པ་དང་བསྟུན་པའི་བཤོལ་འདོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལག་ལེན་འདི་ལ་དགུ་ན་ཉི་མགོ་ཟླ་དང་དབྱར་ཉི་སྟོན་ཟླ་ལས་མི་འདའ་བ་སོགས་དུས་ཀྱི་གཟེར་རྣམས་མི་འཁྲུགས་པའི་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་དུས་གསལ་བྱེད་ལས། འབྱུང་རྩིས་པ་རྣམས་དཔྱིད་ར་སྟག་ཟླ་བ། སྐར་མ་མགོ་ཡི་ཉ་བའི་ཟླ་བ་ཡིན། དེ་ཡི་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པས་ཁྱབ། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞིབ་པར་བཤད་པ་བཞིན། ཁྱིམ་ཟླ་འདི་ལ་ཟླ་བའི་ངེས་པ་དང་། སྐར་རྩིས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན། ནམ་ཟླ་གྲང་དྲོ་དུས་ཀྱིས་འཆར་བ་རྣམས། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན།[༥༣] ཞེས་སྒྲོག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཟླ་བཤད་ནི། ལོ་བཤད་རྫོགས་པའི་རྗེས། དེ་ནས་ཟླ་བཤད་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་བརྒྱད་དེ། ཟླ་བ་སོ་སོའི་དབང་ཐང་དང་ཆེ་ཆུང་། དུས་གཟེར། དུས་ཆེན། ནག་རྩིས་པའི་རྩིས་ཐྲན་འགའ། ཆོས་ཀྱི་ཆད་ལྷག གཟའི་དར་གུད། དབང་ཕྱུག་མཇལ་འཕྲད། གཟའ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རི་མོའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་པའི་མཐར་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་རྗེས་ཟླ་བ་སོ་སོའི་སྣང་དབུགས་ཁྱིམ་སླེབ་གསུམ་གང་སྔ་བ་དེ་ནས་རིམ་པར་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྲིས་ནས་རྒྱ་རྩིས་པ་དང་རྒྱན་རྩིས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་སྣང་དབུགས་གཉིས་སོ་སོའི་དུས་གཟེར་གྱི་རྩིས་ཕྲན་རྣམས་དང་ཁྱིམ་སླེབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་རང་རང་གི་རྗེས་དེ་གར་འདྲི་སྟེ། འདི་ལྟར། གསུམ་པའི་དབུགས་ཐོབ་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟླ་བའི་དབུགས་ཐོབ་ཀྱི་གཟེར་རྣམས་དང་། གསུམ་པའི་སྣང་ལ་འབྲུ་ཡི་ཆར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྣང་གི་གཟེར་འདྲིའོ། །གཞན་ཡང་སྣང་གི་དུས་འདི་ལ་ནག་པ་སོགས་གང་ཉའི་སྐར་མ་དང་སྦྱར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་རགས་པ་ཟླ་བ་ལ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང་ཁྱིམ་སླེབ་ལས་བཞི་སོགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་ལས་བཞིའི་འབྲས་བུ་དང་། དབྱངས་འཆར་བ་ལ་གྲགས་པའི་དྲག་མོ་སོགས་ཁྱིམ་དག་གི་ལྷ་དང་། ཉི་མ་ཁྱིམ

གང་དུ་ཡོད་རྩིས་པའི་ཐུམ་སྟོང་རྣམས་ཀུང་འདྲིའོ། །ཞར་བྱུང་བདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུང་ལྷགས་སོགས་དུས་གཟེར་ཕྲན་ཕྲན་རྣམས་ཀུང་སྦྲོས་པ་ལ་དགའ་བས་འདྲི་འདོད་ནའང་སྐབས་དེ་དང་དེ་ར་བཀོད་པས་ཚོག་སྟེ་བཀག་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་རྗེས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྟེན་གྱི། །རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་རྣམས་བཞི་འདྲི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ངོས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གནམ་རྟགས་ཉ་སྐར་དང་ཉི་ཁྱིམ། བར་རྟགས་སེམས་ཅན་བཞིའི་སྤྲ་སྐད་འབྱིན་པ། ས་རྟགས་མེ་ཏོག་བཞི་ཁ་འབུས་པ། དུས་མཆོད་གང་དུ་དར་བའི་ཡུལ། ཁུངས་ཀྱི་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ་དུས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྲངས་སོགས་འགའ་ཞིག་རང་གིས་འཐད་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་བཞག་པ་དང་། ཞར་བྱུང་དགེ་བའི་འགྱུར་ཁྱད་སོགས་ཀྱིས་ཀུང་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་དོ། །འདིར་མཁས་པ་དག་ཨུ་དུམྦ་ར་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་སིང་མ་སོགས་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་མི་སྣང་ཡང་། རེ་ཞིག་དད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཐུག་པ་མེད་དོ།།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཉི་ནག་གི་འབྲས་བུ་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པ་ལ། བཅུ་དྲུག་ལ་བྱང་དུ་རྟ་མི་རྒྱུག་ཅེས་སོགས་དང་། དེ་རྗེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ཡང་ཟླ་ནག་དང་། སྨྱུར་ཁ་དང་། ཐེབས་བཟློག་དང་། གླུ་བཟློག་དང་། ལྷ་ལྡེ། ལྷ་དགུ་རྣམས་རིམ་པར་འདྲི་སྟེ། ཟླ་བཤད་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སོག་ཁྲ་ལས་བཤུས་པ་རང་གིས་ཚོག་པ་ཡོད་པས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ།།

ལྔ་པ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཆོས་འདི་ཚད། འདི་ལྷག་ཅེས་འདྲི་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། ཚད་ལྷག་འདོན་ཚུལ། ཚད་ལྷག་གི་རྒྱུ་མཚན། ཚད་ལྷག་གི་རྒྱུ། ལྷག་པ་སྤྱ་མའི་ལོ་ཐུ་སྒྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རེས་གཟའ་ལན་གཉིས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དུ་ཆོས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚད་པའི་ཚེ་ཆོས་གཅིག་ལ་གཟའ་གནས་སུ་ཐིག་རྒྱུ་ཚོད་དུ་གཅིག ཆོས་གཉིས་ལའང་གཟའ་གནས་སུ་ཐིག་རྒྱུ་ཚོད་དུ་ང་ལྔ་ལྔ་བུ་བྱུང་བའི་ཚེ། ཆོས་གཅིག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ཉིན་ཞག་སྤྱིན་པས་བདག་བྱས་པ་དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་ཚོད་གཅིག་པོ་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཞག་གཉིས་པའི་རྒྱུ་ཚོད་ང་བཞི་སྟེ། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཉིན་ཞག་དེ་ལའང་སྤྱིན་པ་བྱུང་བས་དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་ཚོད་ང་ལྔ་པོ་རྫོགས་སོ། །ཆོས་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཀུང་ཁ་ལོངས་རྒྱུ་ཚོད་ལྔ་བླངས་པས། མདོར་ན་སྤྱིན་པས་བདག་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེས་ཆོས་ཞག་གསུམ་གྱི་ངོ་མཐོང་བར་སོང་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་གཉིས་ཚད་དུ་བཅུག་སྟེ། ཉིན་ཆོས་གཉིས་ཁ་མ་བྲལ་བར་བྱས་པའོ། །ཡང་ལྷག་པའི་ཚེ་ཆོས་བཅུ་གཉིས

ལྷ་བྱུར་གཟའ་བཞི། རྒྱ་ཚོད་ང་དྲུག སྲང་བཅུ་གསུམ། ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་གཟའ་དྲུག རྒྱ་ཚོད་ཐིག སྲང་གཉིས་ལྷ་བུ་བྱུང་བའི་ཚེ། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷག་པས་བདག་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་ཚོད་ང་དྲུག་སོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཚེས་ཞག་བཅུ་གསུམ་པའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་ཚོད་བཞི་བག་མེད་ཙམ་བླངས། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་ལ་གཟའ་པ་སངས་བྱུང་སྟེ་མཚོངས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཟའ་ཞུར་བྱས་བདག་པའི་ཉིན་ཞག་རིལ་པོ་གཅིག་དང་འགྲོགས་པའི་ཚེས་ཞག་རྒྱ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་པ་གཅིག་འབྱུང་ཞིང་། པ་སངས་ཀྱིས་བདག་བྱས་པ་དེ་ལ་ཚེས་བཅུ་བཞི་པའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་སྲང་གཉིས་བླངས་པས་དོན་ལ་སྐབས་འདིའི་ཚེས་ཞག་གི་ཚད། རྒྱ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་སྲང་བརྒྱད་ཆད་པ་གཅིག་བྱུང་བར་སོང་ཞིང་ཚེས་ཞག་དེའི་ཡུན་ལ་ཉིན་ཞག་རིལ་པོ་གཅིག་དང་ངོ་གཉིས་སྣང་བར་མཐོང་བས། དེའི་ཚེ་ཚེས་བཅུ་གསུམ་པ་དེ་ལྷག་ཏུ་བཅུ་གནས་ཉིན་ཚེས་ཁ་མ་ཐལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། དོན་ལ་ཆད་ལྷག་མ་བརྟན་ན་མཚམས་དེ་དང་དེར་ཉིན་ཚེས་ཁ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཚེས་ཞག་གི་གྲངས་འཛིན་བྱེད་ཉིན་ཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཆད་པ་མང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཟླ་མའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆད་ལྷག་གི་བསྐོར་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་བཀླགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་བཞག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་བཀྲོལ་ལོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཟླ་བཤད་རྫོགས་པའི་རྗེས། གཟའ་ཡི་སོགས་ཏེ། གཟའི་དར། གུད། གོད། ཞུད་རྣམས་འགོད།

བདུན་པ་ནི། ཟླ་འཕོའི་རི་མོ་དང་བསྟུན་ནས། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཀྱིས་དབྱངས་འཆར་བ་ལ་གྲགས་པའི་དབང་ཕྱུག་མཛལ་ཕྲད་ཀྱང་འདྲི་བར་མཛད་དོ། །སྐབས་འདིར་མཆོག་དགའ་ལས། འདི་ལ་དེང་སང་གི་ལག་ལེན་པ་ཕལ་ཆེ་བ་གཟའི་གྲངས་མང་བ་དང་། ཞུང་བ་དང་། མཉམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རྩི་བར་སྣང་མོད་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པ་ལ་བརྟགས་ན་རྒྱ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ལའང་རྩི་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ།[19] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཉ་སྟོང་གི་གཟའ་ལྷའི་སྦྱོར་དག་དང་། བྱེད་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ། ཉ་སྟོང་གི་སྐྲ་གཅན་རྣམས་ས་རིས་བཞིན་དུ་བཤུ་བའང་མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བའི་ཕྱག་ལེན་དུ་སྣང་ཞིང་། དེའི་ཞལ་སློབ་རྒྱ་སྟོན་ནུ་བ་རི་བ་ནི་མཇུག་རིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དལ་སྦྱུར་གྱི་རྒྱུ་བ་གང་ཡིན་དེའི་རི་མོ་འང་

འགོད་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་ཕྱེད་དཀྲོལ་དངོས་ནི། དནི་ཕྱེད་བཀྲོལ་ཞེས་སོགས་(ཤློཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། འཆར་གཞིའི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་འཆར་བའི་དབྱངས་དང་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་རེ་རེ་ལ་རིའུ་མིག་སུམ་ཅུ་པ་རེ་བྱས་ལ། དང་པོ་རིའུ་མིག་རེ་ལ་གཅིག་ནས་གནམ་གང་གི་བར་གྱི་ཚེས་ཀྱི་ཨང་ཀི་རེ་རེ་བཀོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱངས་འཆར་ཚུལ་དང་། གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པ་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དབྱངས་ཡིག་སོགས་ཀྱིས་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར། འདིར་ལྷ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པའི་དབྱངས་འཆར་ཚུལ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དབྱངས་འཆར་ཚུལ་ནི། འོག་ཏུ་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །འོ་ན་འདིར་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དབྱངས་ཐུང་ངུ་ལྔ་དང་། ནག་ཕྱོགས་ལ་དབྱངས་རིང་པོ་ལྔ་བཀོད་པ་འདི་ཉིད། དབྱངས་འཆར་རྒྱུད་ལས། རིང་པོ་ལྔ་རྣམས་དཀར་ཕྱོགས་ལ། །ལན་གསུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན།[༣༥] །ཞེས་དང་དབྱངས་ཡིག་ཐུང་ངུ་ལྔ་པོ་རྣམས། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་འཆར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཀར་ཕྱོགས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གོ་ལྡོག་པ་རྒྱུད་འདི་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་སོགས་ཟླ་བ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟོང་གི་བར། །དཀར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་རི་སྲས་མ། །དེ་ཡི་ཚེས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཉ་ཡི་བར་ནི་ནག་ཕྱོགས་འདོད།[༣༦] །ཅེས་འབྱུང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རི་མོ་དང་བསྟུན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཙུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ།ཞེས་ཁས་བླངས་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། སྐར་རྩིས་པའི་ལུགས་དང་། ནག་རྩིས་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། རེས་གཟའ། ཟླ་སྐར། འཕྲོད། སྦྱོར་བ། བྱེད་པ། སྲིག་ཚེས། རྟེན་འབྲེལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། རི་མོར་གང་ཤར་སོགས་ཀྱིས་གཟའ་ད་ལྟར་བས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་བསྟན། དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཕོ་མཚམས་བསྟན། དཔེར་ན་ཚེས་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཚེས་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་སྐར་གྱི་ནི་སོགས་ཀྱིས་སྐར་མ་ད་ལྟར་བ་དེས་སྤྱོད་ཟིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དེ་ཡིས་མཁའ་རོར་སོགས་ཀྱིས་ཟ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་བསྟན། དེ་ནས་ཕྱི་མའི་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཟ་རྒྱུ་དེ་རྫོགས་པ་ན་ཕྱི་མའི་ཟླ་སྐར་ཚང་བས། དེའི་ཕྱིར་སླེབ་མཚམས་སོགས་ཀྱིས་ལི་ཐུར་འགོད་ཚུལ་དང་བཅས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རེས་གཟའ་ཉི་མ་དབྱུག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟའ

སྐར་གྱི་འཕྲོད་རྣམས་འདྲི། ཕྱེད་བྲག་སྐར་མ་ཉིས་སྦྱོད་འདུག་ན་གཟའ་གཅིག་པོ་དེ་དང་སྐར་མ་གཉིས་འཛོམ་པའི་འཕྲོད་གཉིས་འདྲིའོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲ་གཅན་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་རྗེས་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ལི་ཐུར་འགོད་ཚུལ་སྦྱོར་བ་དུས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེང་སང་གི་རྩིས་པ་རྣམས་ནི་རི་མོར་གང་ཤར་སྦྱོར་བའི་ལྷ་རྟགས་བྱེད་དུ་བཞེད་དེ། ལེའུ་ལྔ་པར་སློས་པ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་ཕྲ་ཅན་ནོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ན་ཕྱེད་པ་ངན་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བི་ཥྚི་འཆར་ཚེས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ལི་ཐུར་འགོད་ཚུལ་དག་མ་དག་གི་ལག་ལེན་ལ་དགག་བཞག་འདི་ས་ཕྱེ་ད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འཆར་ཚད་ལ་འགྲེ་བར་གདམས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གོང་མའི་ཕྱག་ཕྱོར་བྱེད་པ་གཞན་རྣམས་འགོད་པར་མ་མཛད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ངན་པ་མེད་པའི་དབང་དང་། །རི་མོའི་བྱ་བ་རྟོགས་སླ་བས་ཕྲལ་སླབ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྙིར་འབྲས་སོ་སོར་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཀོད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་སྲེག་ཚེས་འགོད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གོང་གི་འགྱུ་བ་སྦྱོར་འཆི་སྦྱོར་གཉིས་དང་བཅས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཕྲོད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་གོང་མའི་ཕྱག་ཕྱོར་རྣམས་སུ་སྲེག་ཚེས་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ནི་གཞན་རྣམས་གཟའ་སྐར་འཕྲད་པའི་འཕྲོད་སྦྱོར་ལ་དགོངས་ནས་སྡེ་ཚན་སྒྲིགས་པའོ། །བརྒྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ནི། དེ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་ཚུལ་ནི། །ཞེས་(ཤློཀ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སློས་ཏེ། དེ་འང་མགོ་ཟླར་མ་རིག་པ་སོགས་ཟླ་བར་འཆར་བ་རྣམས་འདིར་བཤད་པ་ལས་རེ་རེས་སྤུ་ནུ་ར་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐབས་ལ་བཀོད་པ་ནས་བཙམས་ཏེ་ཞག་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པ་སོགས་སྔར་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་ནི་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་པའི་ཕྱག་ལེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར། ལུགས་འདི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་དཔྱད་མཐའ་མ་བརྟེས་པས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ནས་དཔྱོད་ཅིག་གུ།

འདིར་རང་གིས་གོ་ཚོད་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་རྩིས་ཙུང་ཟད་ཅིག་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་རགས་པ་ཟླ་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་འཆར་བ་དང་། འབྲིང་པོ་ཕྱོགས་རེ་ལ་རེ་རེ་འཆར་བ་གཉིས་འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་རྗེས། ཕྲ་བ་ཞག་རེ་ལ་རེ་རེ་འཆར་བའི་དོན་དགྲོལ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཟླ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་ལ་མ་རིག་པའི་ཟླ་བ་སོགས་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་

མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་ཟླ་དེ་གང་ཞེ་ན། རགས་པ་ལུག་ཁྱིམ་ནག་ཟླ་དང་འབྱོར་བ་བཞིན་དུ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་ཟླ་དང་འབྱོར་ཡང་། རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བར་ཉི་མ་ཆུ་སྲིན་ལ་སོན་[༣༧]ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱལ་འདས་ཤིང་མཆུ་འཛུག་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་མ་རེག་པའོ།[༣༨]།ཞེས་པ་ལྟར་ན། མར་ངོ་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ཏེ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་བཅོ་ལྔས་རྒྱལ་རྫོགས་ནས་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་མཆུ་འཛུག་པས། དོན་ལ་མཆུ་ཟླ་དང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁྱིམ་སྦྱར་བར་སོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་འོག་ཏུ་ཞག་ལ་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་དང་མཆུ་ཡི་མཚམས་སུ་ཆུ་སྲིན་དག་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་གཟའ་དེ་ལ་ནི་མ་རེག་པའོ།[༣༩]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བསྟན་ལ། ཡར་ངོའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ནི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ལ་མ་རེག་པའོ།[༤༠]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཟླའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་རེག་པ་དང་མཆུ་ཟླའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགོ་འཛུགས་པ་སོགས་ཀུན་ལ་འགྲེ་བས་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་རྒྱལ་ཟླ་རིལ་པོ་ལ་མ་རེག་པ་དང་། མཆུ་ཟླ་རིལ་པོ་ལ་འདུ་བྱེད་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཟླའི་མར་ངོར་མ་རེག་པ་དང་། མཆུ་ཟླའི་ཡར་ངོ་འདུ་བྱེད་དང་། མཆུ་ཟླའི་མར་ངོའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་སྦྱར་ཏེ་ལོ་གཅིག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཚར་གཉིས་རྫོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་འཆར་བའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཆར་ཚུལ། ཟླ་ལྷག་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆར་གཞི་ཟླ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་ངོ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་བསྡུད་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་གསུངས་པས་འཕྲུལ་ནས། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཚེས་ཞག་ལ་འགོད་པ་དང་། ཁྱིམ་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱིམ་ཞག་ལ་འགོད་པ་སོགས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ལས་ཉིན་ཞག་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དོར་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་རང་ལུགས་ནི། ཁྱིམ་ཞག་སྤྱོར་བ་ཟླ་ཤོལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་དུ་མི་འཆུག་པ་དང་། ངོ་དང་སྦྱར་བས་དེ་ཁྱིམ་སླེབ་ནས་འགོད་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ན་གང་ལ་འཆར་བའི་གཞི་རང་གི་གཟའ་དང་སྦྱར་ཞིང་ཉིན་ཞག་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་ལ་འཆར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་གྲུབ་བོ། །དེའང་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་རྒྱའམ། ཞག་མི་ཐུབ་པའི་ཆ་དོར་དུས་ཉེར་དགུ་སྟེ། དེའི་ངོ་རེ་རེར་ཡང་ཞག་བཅོ་ལྔའམ། ཞག་མི་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དུ་རེ་འགའ་ཆད་ལྷག་མ་འགྲིག་པའི་མཚམས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉིན་ཞག་བཅུ་དྲུག་པའང་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཟླ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་ཟླ་སོགས་མཉམ་ཁྲིམ་དང་འབྲོར་བའི་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་ཡར་ངོ་ལུགས་འབྱུང་དང་མར་ངོ་ལུགས་ལྡོག མཆུ་ཟླ་སོགས་མི་མཉམ་པ་དྲུག་ལ་ཡར་ངོ་ལུགས་ལྡོག་དང་མར་ངོ་ལུགས་འབྱུང་གིས་སོ་སོའི་ཞག་བཅུ་གཉིས་པར་སྦྱར་ནས། བཅུ་གསུམ་སོགས་གསུམ་ལ་རང་གི་གསུམ་བཞི་ལྔ་པ་དང་། རེས་བཅུ་དྲུག་པར་ཉིན་ཞག་དྲུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྐབས་འགར་བཅོ་ལྔ་པ་འདོར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་ཐོག་མར་མར་ངོའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས་ནས། དེ་ནས་ཡར་ངོའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་སྐབས་སུ་གསུངས་ནའང་། འདིར་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་ཧོར་ཟླ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཐོག་མར་རྒྱལ་ཟླ་དང་མཆུ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་ཞག་སོ་སོར་རྟེན་འབྲེལ་བཀོད་རྩིས། རྒྱལ་ཟླས་མཚོན་ཏེ་དབོ་ཟླ་སོགས་མཉམ་པ་རྣམས་དང་། མཆུ་ཟླས་མཚོན་ཏེ་ནག་ཟླ་སོགས་མི་མཉམ་པའི་ཟླ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་རིགས་འགྲེ་བར་བྱས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཟླ་ལྷག་ཡོད་ཚེ་ཞེས་སོགས་བསྟན་ཏེ་གོ་སླའོ། །རྟེན་འབྲེལ་འདི་དག་འདིར་དགུན་འབྲིང་ནས་འགོ་བརྩམས་ཤིང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་དཔེ་ཕལ་ཆེ་བར་དཔྱིད་ར་དང་དཔྱིད་འབྲིང་ལ་མ་རིག་པ་འཆར་བ་ནས་བརྩམས་པ་ནི་དོན་ལ་མི་འགལ་སྟེ། དཔྱིད་ར་དང་དཔྱིད་འབྲིང་སོགས་ལོ་ཙྪ་བའི་ཞི་འདོད་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྒྱུར་གྱི་རྒྱུ་དཔེ་ལ་པོ་ཁ་ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་རྒྱལ་ཟླ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོར། ཐོག་མར་མ་རིག་རྒྱུ་སྲིན་དང་། །རོ་ཧི་ཎཱི་དེ་བཞིན་གཞན།[༨༧] །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟེན་འབྲེལ་འཆར་ཚུལ་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ཁྲིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་བར[༨༢]གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་དེ་ས་མཚོན་ནས་ཞག་ལ་འཆར་ཚུལ་ལའང་འཁོར་ལོའི་རི་ཁྲ་མིག་བཀོད་ན་བྱིས་པ་དག་ལ་མཁོ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟླ་བ་སོ་སོའི་བརྟན་ལི་དང་ཟླ་ལྷག་གི་ལི་ཐུའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་རྗེས་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས (ཀློག་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ་ཤོག་ཁྲ་ལས་བཤེར་པ་རང་གིས་ཚོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་ལྷག་ཡོད་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཏེ་ཟླ་བ་དང་ཚེས་ཀྱི་བརྟན་ལི་རྣམས་གང་ལྷག་པའི་ཟླ་མ་དེ་ག་བཞབས་སྟེ་བྲིའོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དཀར་ནག་ཟུང་སྦྱོར་གྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ་གཞུང་འདིར་བརྒྱུད་མོ་རིག་འཛིན་པའི་ཞུ་ལན་དང་། མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བའི་ཕྱག་ལེན་བསྟུན་པའི་སྟེང་རང་བློས་ཀུང་ཙུང་ཟད་དཔྱད་ནས་བློ་དམན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐར་ནག་སོགས་ཏེ་འདིར་སྐར་རྩིས་ཀྱི་

བསྟན་བཅོས་སུ་ནག་རྩིས་སོགས་བསྲེས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བསགས་པ་འདི་འདྲ་མི་ལེགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་རྣམས་བལྟ་བར་མི་ནུས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། མགྱོགས་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལི་ཐུ་སྦྱོར་དགྲོལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

སྐབས་ཉེར་གསུམ་པ་རྟེན་འབྲས་ངོ་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

༄ ད་ནི་སྐབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་པས་རྟེན་འབྲས་ངོ་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་དང་། དམ་བཅའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཇི་སྙེད་པ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས། ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བླང་དོར་མ་ལུས་པ་ཀུན་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་འདུད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཏུད་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ད་ནི་རྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཞེས་ཁས་བླང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལའང་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་དབྱངས་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཉན་པར་བསྐུལ་བའོ།།

ཆོས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ། ཆོས་འབྲས་ཐོར་བུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ། ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་དང་ཚེས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དུས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་བཟང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྒྱུད་འདིར་དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྟོང་རྫོགས་པ་རྣམས་མཁའ་ལྡང་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་ཡིན་པས་ཁམས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཞི་སོགས་བྱ་ཞིང་། ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྐྱེད་སྡུད་ཀྱི་རིམ་པས་ཡར་ངོ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བའི་ལས་དང་། མར་ངོ་ལ་འགོག་ཅིང་འགྲིབ་པའི་ལས་རྣམས་བྱ་བར་བཟང་བའང་དོན་ལ་ཐོབ་གསུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་དོན་གཉེར་ས་ཁ་དབྱེ། །ཞེས་པ་ནས། མི་ཏྲའི་ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པར་གནས། །ཞེས་པའི་(ཤློ་ཀ་དོན་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)བར་གྱིས་ཚེས་སོ་སོའི་བཟང་ངན་གྱི་བླང་དོར་མི་ཏྲའི་བླ་གནས་དང་བཅས་པ་བཏུས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་འདིར་བཀོད་པའི་བླ་གནས་རྟེ་ལུགས་འདི་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་

ལུགས་ཡིན་གྱི། ཁུངས་གང་ལ་བརྟེན་མ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། མཐེ་བོའི་ཚིགས་ནས་གཙུག་ཏོར་དག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉ་ཡི་མཐར་ཡང་རང་གི་སེམས། སླར་ཡང་གཙུག་ཏོར་ནས་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་སུ་འདི་ནི་ཆད་པའི་སོར་མོ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།[༨༣] ཞེས་གསུངས་པས་སོར་ཚིགས་སོགས་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་རྣམས་སུ་ཁམས་རྣམས་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་ནུས་པ་འཕོ་ལ། དེ་ཡང་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རོ་བརྐྱང་གི་རྩའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་གཡོན་དང་བུད་མེད་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། ཚེས་གཅིག་ཆད་པའི་སོར་ཚིགས་དང་པོ་ལ་ཡི་གེ་ཨཿ གཉིས་པར་ཨི། གསུམ་པར་རི། བཞི་པར་ལོང་བུར་ཨུ། ལྔ་པར་པུས་མོར་ལི། དྲུག་པར་དཔྱི་མཚམས་ཨ། བདུན་པར་ལག་སོར་དང་པོར་ཨེ། བརྒྱད་པར་གཉིས་པར་ཨར། དགུ་ལ་གསུམ་པར་ཨོ། བཅུ་པར་མཁྲིག་མའི་མཚམས་སུ་ཨལ། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གྲུ་མོར་ཧ། བཅུ་གཉིས་དཔུང་འགོར་ཡ། བཅུ་གསུམ་མགྲིན་པར་ར། བཅུ་བཞི་མཚོག་མར་ཝ། བཅོ་ལྔ་པ་དཔྲལ་བར་ལ། བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་གི་མཚམས་སུ་སྤྱི་བོར་ཨཾ། སླར་ཡང་བཅུ་དྲུག་ལྟག་པར་ལཱ། བཅུ་བདུན་པ་གཉའ་བར་ཝཱ། བཅོ་བརྒྱད་པ་སྙིང་གར་རཱ། བཅུ་དགུ་དཔུང་ཚིགས་སུ་ཡཱ། ཉི་ཤུ་གྲུ་མོར་ཧཱ། ཉེར་གཅིག་མཁྲིག་མར་ཨཱལ། ཉེར་གཉིས་སོར་ཚིགས་གསུམ་པར་ཨཽ། ཉེར་གསུམ་གཉིས་པར་ཨཱར། ཉེར་བཞི་དང་པོར་ཨཻ། ཉེར་ལྔ་དཔྱི་རུས་མཚམས་སུ་ཨཱ། ཉེར་དྲུག་ལ་པུས་མོར་ལཱི། ཉེར་བདུན་ལོང་བུར་ཨཱུ། ཉེར་བརྒྱད་སོར་ཚིགས་གསུམ་པར་རཱི། ཉེར་དགུ་གཉིས་པར་ཨཱི། གནམ་གང་དང་པོར་ཨཱ། གནམ་སྟོང་དང་ཚེས་གཅིག་གི་མཚམས་སུ་ཆད་མཐིལ་དུ་ཨཱཿའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། འདི་དང་གོང་གི་སྤྱི་བོའི་ཨཾ་གྱི་ཚེ་ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པས་ཤིན་ཏུ་གཉན་གསུང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོའི་བརྟག་པ་བཞི་པར། ཡང་ནི་ཁུ་བ་གཡོན་སྐོར་དང་། །གཡས་བསྐོར་གྱི་ནི་བྱེ་བྲག་གིས། །གནས་ནི་བཅུ་དྲུག་ལེགས་པ་ཡི། །རིམ་པས་སམ་ནི་གྲཏྟི་བཤད། །མཐེ་བོང་ཉི་མ་དང་པོ་ལ། །མི་ཕྱེད་མ་ནི་ཡི་གེ་ཨ། །བྱིན་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། །ཕྲ་མོའི་ཚུལ་ནི་ཨ་རིང་པོ། །བརླ་ནི་གསུམ་པ་ཅེས་མ་ཨི། །གསང་བར་བཞི་པ་གཡོན་མར་ཨཱི། །ལྟེ་བ་ལྔ་པ་བྲུང་མ་ཨུ། །སྙིང་གར་དྲུག་པ་རུས་སྦལ་ཨཱུ།། ནུ་མར་བདུན་པ་སྒོམ་པ་རི། །མགྲིན་པར་བརྒྱད་པ་དབང་མ་རཱི། །ལག་མཐིལ་དགུ་པ་ཉེས་མ་ལི། །མཁུར་ཚོས་བཅུ་པ་མཛུག་མ་ལཱི། །མིག་ན་བཅུ་གཅིག་མོ་མ་ཨེ། །སྣ་རྩར་བཅུ་གཉིས་མཚན་མོ་ཨཻ། །དཔྲལ་བར་བཅུ་གསུམ་བསིལ་མ་ཨོ། །སྤྱི་བོར་བཅུ་བཞི་གཟི་བརྗིད་ཨཽ། །གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབུས་ན་ནི། །ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཨཾ་དང་ཨཱཿ །དགའ་བྱེད་མ་དང་ཀུན་སྣང་ཡིན། །གཡས་སུ་ཨཱཿདང་ཨཾ་གཉིས་ལ། །རོ་བཅུད་

མ་དང་ཚང་མ་དང་། །ཆོས་གྲངས་བཅུ་དྲུག་དག་ལའོ། །བཅུ་བདུན་མགོ་གཡས་མདོག་སྔོན་ཨོཾ། །བཅོ་བརྒྱད་སྣ་གཡས་སྤྱི་མ་ཨོཾ། །བཅུ་དགུ་མིག་གཡས་སྨྲ་སྤྲིན་ཨི། །ཉི་ཤུ་འགྲམ་གཡས་སྦྱོར་བྲལ་ཨེ། །གཉེར་གཅིག་གཡས་མཆུ་ལྟེ་མ་ལྀ། །ཉེར་གཉིས་ཀེ་ལ་གྲུབ་མ་ལཱྀ། །ཉེར་གསུམ་ལག་གཡས་འཚེད་མ་རྀ། །ཉེར་བཞི་ཧུ་གཡས་ཡིད་གཟུགས་རཱྀ། །ཉེར་ལྔ་སྙིང་གཡས་སྲུམ་བསྐོར་ཨུ། །ཉེར་དྲུག་ལྟེ་གཡས་འདོད་མ་ཨཱུ།། ཉེར་བདུན་བརླ་གཡས་གཏུམ་བདག་ཨཱི། །ཉེར་བརྒྱད་ཆོས་འབྱུང་ཁ་མ་ཨེ། །ཉེར་དགུ་བྱིན་པར་འཇིགས་མ་ཨཻ། །སུམ་ཅུ་རྐང་གཡས་བདུད་འཇོམས་ཨ། །ཟླ་གཅིག་གཡོན་དང་གཡས་སུ་འགྲིམ།[༨༨] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡོམ་བྱུང་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། སྲིད་པའི་གཏེར་ཕྲེམ་ལས་དུས་ཚོད་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་སོགས་མང་སྟེ་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་དང་། ལམ་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲ་འབྲུའི་སོགས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་མཛད་པར་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།།

དབྱངས་འཆར་ཚུལ།

གཉིས་པ་དབྱངས་འཆར་ལ་བརྟེན་ནས་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་དབྱངས་འཆར་སོགས་(སློ་ཀ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཞར་བྱུང་ལྷ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་ལ་དབྱངས་འཆར་ཚུལ། དེ་ན་ཚོད་ལྔ་དང་སྦྱར་བ། དགའ་བ་སོགས་ལྔ་དང་སྦྱར་བ། དབྱངས་ཆོས་གཟའ་སྐར་རྣམས་འཕྲད་པའི་བླང་དོར། མ་བརྗོད་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་སོ་སོའི་དཀར་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཨ་ཨི་སོགས་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་ལྔ། ཨ་ཨེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ལྔ། ཏ་སོགས་ཡ་ནའི་ཡི་གེ་ལྔ་སྟེ་ཐུང་དུ་བཅོ་ལྔ་པོ་འཆར་རོ། །ཡང་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟེ་གནམ་སྟོང་གི་བར་ནག་ཕྱོགས་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱངས་རིང་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ་གོ་རིམ། ལཱ་ཨཱ་རཱ་སོགས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཆར་བའི་དབྱངས་ནས་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་དབྱངས་ཨ་ཡིག་བྱིས་པ་དང་། ཨི་གཞོན་ནུ། རི་ལང་ཚོ། ཨུ་རྒན་པོ། ལི་ནུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གཉིས་ལ་ཨི་བྱིས་པ་ཡིན་པ་སོགས་འགྲེའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྟུན་དགའ་བཟང་སོགས་ཏེ། དབྱངས་ཐུང་རིང་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་འཆར་

བའི་ཆོས་རེ་ལ་དགའ་བ་སོགས་ལྔ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ལན་གསུམ་རེ་འཁོར་ཏེ་འཆར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་སྐར་གཟའ་གསུམ་འཛོམས་པས་དབྱངས་དེ་དང་དེའི་མིང་ཡིག་ཐོག་མ་ཅན་ལ་ངན་པ་དང་། གང་ངན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། དགའ་བ་མིག་དམར་སྨིན་དྲུག་གསུམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མའི་མིང་ཡིག་སོགས་སོ།།

ལྔ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རིགས་པའི་སོགས་ཏེ། ཕྲ་བ་ཆོས་ལ་འཆར་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་རིགས་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཕྱོགས་དང་ཟླ་བ་བགྲོད་པ་དག་དང་། ལོ་དང་དྲུག་ཅུའི་ལོ་རྣམས་ལའང་འདིར་ནི་འཆར་བར་འགྱུར།[༥༥] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ལ་འཆར་བ་ནི། ནག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་ཉིན་ཞག་དྲུག་ཅུ་རེ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཉིས་རེ་ལ་ཨ་སོགས་དབྱངས་ལྔ་པོ་རྣམས་ལས་རེ་རེ་འཆར་བས་ལོ་རེ་ལ་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་དུས་རེ་ལ་དབྱངས་ལྔ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་ལ་འཆར་བ་ནི། ཞག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་ལ་ཟླ་བར་བྱས་པའི་ཟླ་རེ་ལ་དབྱངས་རེ་རེ་འཆར་བས་ལོ་གཅིག་ལ་དབྱངས་ལྔ་ཚར་གཅིག་འཆར་རོ། །བགྲོད་པ་ལ་འཆར་བ་ནི། ཟླ་བ་དྲུག་ལ་དབྱངས་རེ་འཆར་བས་ལོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ལ་དབྱངས་ལྔ་ཚར་རེ་རྫོགས་པས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་དབྱངས་ལྔ་ཚར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་འཁོར་རོ། །ལོ་ལ་འཆར་བ་ནི། ལོ་རེ་ལ་དབྱངས་རེ་འཆར་བས་ལོ་ལྔ་ལ་དབྱངས་ལྔ་ཚར་རེ་དང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་བསྐོར་རེ་རྫོགས་སོ། །ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་འཆར་བ་ནི། ལོ་བཅུ་གཉིས་རེ་ལ་དབྱངས་རེ་རེ་ཤར་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་དབྱངས་ལྔ་ཚར་གཅིག་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་དབྱངས་དང་པོ་འཆར་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་དང་བྱིས་པ་སོགས་སྔར་ཆོས་ལ་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ།།

དེ་ལྟར་དབྱངས་འཆར་བ་དང་མཐུན་པར་གསལ་བྱེད་འཆར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གར་སེང་བུ་མོ་སྲང་སྡིག་གཞུ་སྟེ་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཟླ་དྲུག་ལ། ཀ ཙ། ཊ། པ། ཏ། ས་པ་ཧླཱ་ཧཱ་ཤ་ཀྵཎ་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ལྔ་ལྔ་ཡོད་ལ། སྡེ་པ་རེ་རེ་ཞིང་ལྔ་པ་ནས་བགྲངས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་དབྱངས། ཨ་ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ་ཨཾ་སྡེ་དྲུག་དྲུག་སྦྱར་བས་སུམ་ཅུ་རེར་འབྱུང་བས་ཟླ་རེ་སྤྱོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བུམ་ཉ་ལུག་གླང་འཁྲིག་སྟེ་བྱང་བགྲོད་དྲུག་ལ། སྲ། ཧྲ། ཕྲ། ཐྲ། སྠ། ཀྐ་སྟེ་སྡེ་པ་གོ་ལྡོག་ཉིས་བརྩེགས་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཡི་གེ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ཞིང་དང་པོ་ནས་བགྲངས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་དབྱངས། ཨཿལཱྀ་ཨུ་རཱྀ་ཨཱི་ཨཱ་རྣམས་སྦྱར་བའི་སུམ་ཅུ་པ་དྲུག་གིས་ཟླ་བ་རེ་རེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལྷོ་བགྲོད་ལ་དབྱངས་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་རིམ་དང་། བྱང་བགྲོད་ལ་སྡུད་རིམ་དུ་སྦྱར་བའོ། །གཞན་ཡང་ཞག་རེ་ལ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུར་བྱས་ཤིང་། ཡུད་

ཅམ་རེ་ལ་དབྱངས་གསལ་དེ་དག་འཆར་བ་སོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་མ་སྦྱོར་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱངས་གསལ་ཆོས་ལ་འཆར་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་ལ་འཆར་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱངས་འཆར་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ནས་བླང་དོར་བཤད་པ། གསལ་བྱེད་འཆར་ཚུལ། གནས་སྐབས་ལྔ་སོགས་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དིང་སང་མཁས་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གསལ་བྱེད་ང་ཉ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་དང་། འབྱུང་ལྔ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་དུ་འཆར་ཞིང་། རང་ས་ནས་སོགས་བདུན་པར་ནུབ་པ་ཡང་སྔར་དང་འདྲའོ། །སྨྲས་པ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྔ་ཚན་དང་པོ་ཛ་ལྷ་སྟེ། གཉིས་པ་ཏ་ནི་ཞེས་བྱའོ། །ལྔ་ཚན་གསུམ་པ་ཨརྐ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མིང་གིས་གསལ། ཞེས་པའང་སྦྱར་ཞིང་། འབྲས་བུ་ནི། ཛ་ལྷ་སྐྱེ་བ། ཏ་ནི་གནས་པ། ཨརྐ་འཇིག་པའམ་མཐར་བྱེད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ལ་འཆར་ཚུལ་གྱི་བླང་དོར་ནི། ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་ཡིག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དབྱངས་འཆར་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

རེས་གཟའི་བླང་དོར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་རེས་གཟའ་ལ་བརྟེན་པའི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་རེས་གཟའ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ། གཟའ་འབྲས་ཐོར་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལས་གང་འགྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། དེ་ལས། འགྲོ་དང་སྦྱིན་སྲེག་གྲུབ་པ་ལ། །ཆོས་གྲངས་གཟའ་ནི་དམ་པར་ལྡན། །ཕུར་བུ་པ་སངས་ཟླ་བ་དང་། །གཟའ་ལྷག་མཆོག་ནི་ལས་ཀུན་ལ། །གཟའ་མཆོག་འདི་དག་རྟག་ཏུ་ནི། །བཞི་པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི། །ས་སྟེང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ནི། །འགྲོ་བའི་ལས་ནི་འགྲུབ་པར་བྱེད།[༦༨] །ཅེས་དང་། རབ་གནས་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཕུར་བུ་ལྷག་པ་པ་སངས་དང་། ཟླ་བའི་གཟའ་སོགས་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་གཟའ་ལྡན་ལས་བྱས་ན། རབ་ཏུ་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་དགེ[༦༩] །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། དེ་ལས། དྲག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བ་མིན་པ་བྱེད་ཅིང་མཆོག་ཏུ་བདེ་བྱེད་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གཟའ

གང་དག[༨༡] ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གཡས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་བཤད། ཅེས་པ་ནས། ལྷུད་མོ་ཚོང་བྱ་ནོར་སྒྲུབ་སྤྱང་། ཞེས་པའི་(ཤློ་ཀ་ལྔ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)བར་གྱིས་གཟའ་སོ་སོའི་རིགས་གཟུགས་བླ་གཟའ་ཁམས་ཁ་དོག་བླང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ། ཕྱོགས་དང་ཉིན་མཚན་དང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུད་དང་ནག་རྩིས་གོང་མའི་འབྲས་བཤད་རྣམས་ལས་བཏུས་ཏེ་བཀོད་དོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བཤད་ཐོར་བུ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་། དབྱངས་འཆར་ལས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་འཁོར་ལོ། །ནག་རྩིས་པའི་དར་གུད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ།།

དང་པོ་ནི། ཉི་མ་མིག་དམར་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཤར་ནས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟའ་རྣམས་སོ་སོའི་ཚེས་ལུགས་སོགས་སོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་དག(སྔག)གཟའ་རྣམས་འགྲོས་བཞི་གང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དར་བ་དང་། དེའི་རིམ་པས་འགྲོས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཞུད་གུད་གྱོད་པ་སྦྱར་བར་བཞེད་དོ། །གང་ལྟ་ནའང་། ཞི་དྲག་གང་ལའང་དར་བ་བཟང་བ་ནི། དཔེར་ན་དྲག་ལས་ལ། རྡོ་བླ་མའི་གཏེར་བྱོན་འཇོམས་བྱེད་ལས། མིག་དམར་ལ་སོགས་དྲག་པོའི་གཟའ༑ དར་ཚེ་ལས་སྦྱོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ༑[༨༥] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིམ་རྩིས་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པར་གཟའ་ཉི་མ་དང་མིག་དམར་དང་སྤེན་པ་དར་བ་ལ་དམག་ལས་བྱའོ། །ༀླ་བ་དང་པ་སངས་དར་བ་ལ་བག་མ་བླང་ངོ་། །ཞུར་བུ་དང་ལྷག་པ་དར་བ་ལ་ལྷུད་མོ་དང་སྟོན་མོ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དར་བ་ལའང་བྱུར་མི་བཏུབ་པའི་སྤྱང་བྱ་དམིགས་བསལ་ནི། ཉི་མ་གནམ་སྒོ་དར་ཡང་ཤིད་མི་བྱ། ཟླ་བ་ཀླུ་སྒོ་དར་ཡང་རྫོམ་མི་སྤར། དམག་དཔོན་དྲི་ཟ་དར་ཡང་དྲི་མི་འདུལ། ལྷག་པ་རབས་ཆད་དར་ཡང་དུར་མི་གདབ། ཕུར་བུ་ཤིང་གཟའ་དར་ཡང་ཟློར་མི་འཕེན། པ་སངས་ལྕགས་གཟའ་དར་ཡང་ཕྱུགས་མི་སྐྱུ། སྤེན་པ་ས་གཟའ་དར་ཡང་ནོར་མི་གཏོང་། ཞེས་ནག་རྩིས་ཀྱིས་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རེས་གཟའི་འབྲས་བུ་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

སྐར་མའི་བླང་དོར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་སྐར་མའི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་རྒྱུ་སྐར་ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ། གཟའ་སྐར་གྱི་དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ། མདོ་སྔག་སྣ་ལས་གསུངས་པ། ལས་མཐུན་ཕྱོགས་སྟེབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ལམ་གྱི་ཕྱོགས་སོ།།

དང་པོ་ནི། འཛམ་དཔལ་རྩ་བའི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། རྒྱུད་དེ་ལས། ཐ་སྐར་སྣར་མ་གཉིས་དང་ནི། །རྒྱལ་དང་ཁྲུམས་ནི་སྟོད་སྨད་གཉིས། །ནམ་གྲུ་དང་ནི་ལྷ་མཚམས་དག །བཟླས་པའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་བསྔགས། །འདི་དག་ལ་ནི་སྔགས་རྣམས་འགྲུབ། །གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་སྟེར་བར་བྱེད། །སྐར་མ་དག་ནི་འདི་དག་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་བྲི་བར་བྱ།[༥༥༠]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟག་རྣའི་རྟོགས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱེ། པདྨའི་སྙིང་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་སྐར་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྨད་གསུམ་དང་སྣར་མའོ།[༥༥༡]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་སྡེབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་བརྟན་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཁྲིམ་རྟེན་ལས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་སྡེབས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ་འདི་ནི་མན་ངག་སྣང་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང་འགོད་པར་མཛད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་ཚིག་རེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་བས་གང་དག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམ་རྟེན་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་པར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལྟར་བྲིས་ལ། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་མཐོང་བའི་ཁྲིམ་རྟེན་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དུས་ཕྱིས་ཁྱུང་པོས་འགྱུར་བཅོས་བྱས་པ་དེའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པར། ཆུ་སྟོད་ཁྲུམས་སྨད་ལག་མེ་བཞི་ཞེས་དང་། མེ་བཞི་ནམ་གྲུ་ཆུ་སྨད་མགོ ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པོ་འདི་དང་འདིའི་དོན་ཐུབ་ཀྱང་མེད་ཅིང་། བུ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལ་ཤིད་བྱས་ལོ་ནི་མི་འགོར་འཆི་ཞེས་པ་དང་། ནབས་སོ་དབྱུག་གུ་ས་རི་ཞེས་པའི་ས་རིའི་ཚབ་ཏུ་ལྷ་མཚམས་ཞེས་པ་འབྱུང་སྟེ་དཔེ་ཁུངས་མ་བརྟེན་ན་དཔྱད་དོ། །བཞི་པ་ལས་ལུགས་ཕྱོགས་གང་དུ་སྤྱང་བྱ་ནི། གཞན་ཡང་ལས་ལུགས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་བཤད། ཅེས་པ་ནས། བསླུས་བྱེད་གཙང་རྨི་ཆུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་(ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)བར་རོ། །སྐར་འབྲས་འདི་དག་ནི་མདོ་སྟག་སྣ་ལས། རྒྱུ་སྐར་སོ་སོའི་སྐར་མའི་གྲངས་དང་། དབྱིབས་དང་། ཡུད་ཙམ་གྱི་ཚད་དང་། ཁ་ཟས་དང་། ལྷ་དང་། རུས་དང་། ལས་བྱ་བའི་བླང་དོར་དང་། འཆར་བའི་འབྲས་བུ་དང་ཁྱེའུ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་བཏུས་པའི་སྟེང་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་འབྲས་རྟེན་ཁུངས་མ་གཞན་ནས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བྲིས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉི་སྙིང་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་འབྲས་རྟེན་གྱི་གཞུང་ཁུངས་མ་མང་དུ་མཐོང་ཡང་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བར་མ་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་ལྔས་བསྟན།)ནི་འབྱུང་རྩིས

པ་ལ་གྲགས་པའི་འབྲས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་གཟའ་སྐར་གྱི་འབྲས་བུའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་ན་གཟའ་དང་སྐར་མ་གཉིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐར་མའི་འབྲས་བུ་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

ལྔ་པ་འཕྲོད་སྦྱོར་བཤད་པ།

ལྔ་པ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་ བླང་དོར་གྱི་རབ་བྱེད་ནི། གཟའ་སྐར་འཕྲད་པའི་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐར་རྩིས་པར་གྲགས་པའི་འཕྲོད་དང་། ནག་རྩིས་པ་ལ་གྲགས་པའི་འཕྲོད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་དྲང་སྲོང་གི་ལུགས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟའ་སྐར་གྱི་འབྱུང་བརྩིས་པའི་འཕྲོད་དང་། ཀུན་དགའ་དུས་དབྱིག་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་དོ།།

དང་པོ་ནི། སགཉིས་འཕྲད་པ་དངོས་གྲུབ་སྦྱོར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅུ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པའོ། །འདིར་མཁས་པ་དག་དྲང་སྲོང་གི་ལུགས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་འབྱུང་བ་རྩིས་པའི་འཕྲོད་སྦྱོར་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་གཟའ་སྐར་གྱི་ཁམས་དང་མཐུན་པ་རེ་རེ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་དུས་དབྱིག་ཏུ་གྲགས་པའི་འཕྲོད་སྦྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཕྲོད་སྦྱོར་འདི་དག་ནི་དྲང་སྲོང་བདུན་གྱིས་བྱས་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྩིས་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག འཕྲོད་འདི་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ཕུར་འགྲུབ་སྦྱོར་ལ།[༥༥༢] འདིར་མདུང་ལ་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཟླ་བ་གྲོ་ཞུན་གྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ལ། །མདའ་ལ་སྟ་དང་ཡན་ལག་ཉམས།[༥༥༣]།ཞེས་དང་། པ་སངས་སྤུར་མའི་འཆི་སྦྱོར་ལ།། གྲོགས་ཀྱིས་གྲོགས་དང་འཕྲད་པར་བྱེད།[༥༥༤]།ཅེས་འབྱུང་བས་སོ་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་འཕྲོད་སྦྱོར་འདི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ལས། བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ།[༥༥༥] ཞེས་བཟང་བར་བཤད་ལ། དུས་འཁོར་དུ་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་བྱུང་ན་སྲེག་ཚེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཕྲོད་སྦྱོར་གསུམ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། གཟའ་སྐར་འཕྲོད་པའི་འཕྲོད་འགྲུབ་སྦྱོར་དང་། འཆི་སྦྱོར། གཟའ་ཚེས་འཕྲོད་པའི་འཕྲོད་སྲེག་ཚེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགྲུབ་སྦྱོར་བདུན་པོ་ཤར་བ་ན། ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་སྦྱོར་བདུན་པོ་གང་འཛོམ་དང་། །ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲེག་ཚེས་བཅུ་བཞི་གང་ཤར་ཡང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པའོ།།

གཉིས་པ་ནག་རྩིས་པ་ལ་གྲགས་པའི་འཕྲོད་སྦྱོར་ནི། གཞན་ཡང་སྲེག་སྦྱོར་བདུན་པོ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཉི་མར་ཤིད་དང་བག་མ་འཛོམ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདིར་མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བའི་གསུང་ལས། བདུད་ཉི། བདུད་རྒྱལ། འཇིག་ཉི། མི་འཕྲོད་པའི་ཉི་མ། མི་མཐུན་པའི་ཉི་མ་རྣམས་ནི་ནག་རྩིས་ལས་བཤད་ལ། སྲེག་སྦྱོར་བཤད་པ་མ་མཐོང་གསུང་ངོ་།[༥༥༨]།དེ་ལྟར་ན་འཕྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

སྦྱོར་བའི་བླང་དོར།

དྲུག་པ་སྦྱོར་བའི་བླང་དོར་གྱི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་སྦྱོར་བ་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། སོ་སོར་བླང་སྤྲད་དེ་བཤད་པ། །བཟང་ངན་ཕྱོགས་བསྡེབས་ནས་ངོས་བཟུང་བ། ངན་པ་སྤང་བའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སེལ་ལམ་སེལ་མ་གཏོགས་ངན། །ཞེས་སོགས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ན་སྦྱོར་བ་ཉེར་བདུན་ལ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མའི་ཆུ་ཚོད་སྤང་བྱ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཤིན་ཏུ་ལྡང་བ་དང་། ཡོངས་འཛོམས་དང་། ཁོན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཤིས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེལ་བ་ལ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་སྤང་བར་བྱའོ།། ཟུག་རྔུ་ལའང་ལྔ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྐྲངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྐྲངས་པ་ལ་དྲུག་གོ །ཀུན་འཛོམས་དང་རྡོ་རྗེ་ལ་དགུའོ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་མ་དག་པ་སྤོང་བའི་ངེས་པའོ།[༥༥༩]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བྱེད་པའི་བླང་དོར།

བདུན་པ་བྱེད་པའི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་འཕོ་བྱེད་བདུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྟག་བྱེད་བཞིའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གདབ་པར་སྨན་སྦྱོར་རྒྱས་པའི་ལས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པས་དམན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་བྱེད་བཞི

ཡི་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ཡིས་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བླང་དོར།

བརྒྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སོགས(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཞེས་སོགས(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། རྒྱུད་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པ་ཡང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་དགེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་ཞིག་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་མཐུན་པ་རྟག་ཏུ་དབང་དང་བསྒྲོད་པ་བག་མ་རྣམས་ལ་དགེ་བ་མིན།[༥༥༨] ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པ་ནི་ཞི་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་དགེ་བ་སྟེ།[༥༥༩] ཞེས་དང་། མཐུན་པ་ནི་དྲག་པོའི་ལས་ལ་ཤིས་པར་འགྱུར་རོ།[༥༦༠] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་བཤད། །ཅེས་པ་ནས། ཤར་དང་ནུབ་ཏུ་དོན་གཉེར་སྤང་། །ཞེས(ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)པའི་བར་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར། རྟེན་འབྲེལ་འཆར་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་དང་། ཕྱོགས་དང་། རྐུན་པོ་དང་། ནད་པ་རྣམས་བརྟག་པ་དང་། གཞན་ཡང་མིག་འགུལ། རྣ་བ་དུར་བ། མགྲིན་པ་དང་། རྐང་སྦྲི་རྐང་ལག་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགུལ་བ་དང་། འཕྲིག་པ་དང་། སྐྱི་གཡའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ལྟས་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས། གཞུང་འདིར་ནི་ལས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་བླང་དོར་ཙམ་ཞིག་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར།

དགུ་པ་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་ཉི་མ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་འབྲས་བཤད་དང་། བདུན་ནུར་ཕྱོགས་སྐྱེབས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྟག་ལ་གཡང་ལོན་རབ་གནས་མཁར། ཞེས་པ་ནས། བག་མ་ནས་བང་ཁ་འབྱེད་ངན། །ཞེས་(ཤློ་ཀ་བཅུ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པའི་བར་རོ། །ཁྲིམ་རྩིས་ཀྱི་འཁོར་བྱེད་ཉི་མའི་ལེའུ་ལས། སྟག་གི་ཉི་མ་ལ་རབ་གནས་བྱ། ཡོས་ཉི་ལ་གླང་ལུག་གི་ལས། འབྲུ་ལ་ལྟད་མོ་དང་། སྦྲུལ་ལ་དམག རྟ་ལ་རྒྱལ་སར་འདོན་པ། ལུག་

ལ་སྟོན་མོ། སྤྲེའུ་ལ་དར་འཕྱར་བ། བྱ་ཉི་ལ་ཧྲག་ཁྲི་ཉི་ལ་རྩོམ་སྦྱོར་བ། ཕག་ཉི་ལ་ཁྲི་འུ་དགའ་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་བཟང་བར་བཤད་དོ།[58] །གཉིས་པ་ནི། སྨུག་སྤྲེ་གཉིས་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ་འདི་ཡང་ཁྲིམ་རྟེན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

ས་བདག་གི་ལྷང་དོར།

བཅུ་པ་ས་བདག་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། ས་བདག་ཐེབས་བཟློག་གི་འབྲས་བུ་དང་། གནམ་སྒོའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ངམས་ཤིང་དགེ་བཤེས་ཆེ་འདོན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། གླུ་བཟློག་དུས་སུ་དེ་རྣམས་འཛོམས། ཞེས་པའི་(ཤློ་ཀ་ཉེར་བདུན་གྱིས་བསྟན།)བར་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཁུངས་མ་རྣམས་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ལས་བཏུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ཉིན་ཚོས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གནམ་སྒོའི་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ནི་ཁྲིམ་རྟེན་གྱི་ཚོས་གྲངས་ངན་རླུང་གི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ས་བདག་ཐེབས་བཟློག་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་འབྲས་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་ཉེ་བར་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ལོ་བཤད་ལ་དགོས་པའི་འབྲས་རྟེན། ཟླ་བཤད་ལ་དགོས་པའི་འབྲས་རྟེན། ཐོར་བུ་འགའ་ཞིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། གནམ་ལོའི། ལོ་བདག་གི། ལོ་སྐར་གྱི། བྱེད་ལོའི། རྒྱལ་བློན་གྱི། སླེ་བ་དབུས་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་བསྟན་ལས་བཤད་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་འབྲས་བུ་དང་། ལོ་འབྲས་གཞན་མ་བརྗོད་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཉ་ར་ཏ་མིས་བྱས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱུགས་ཉེས་སྐྱི་ལ་ངན་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུས་བྱས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་འབྲས་རྟེན་གྱུར་སྟོན་དཔལ་མཛེས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྨག་རྣ་ཆེ་བ་མདོ་སྨེ་གསང་བར་གྲགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་སྨག་ཆུང་སོགས་ལོ་འབྲས་མང་དུ་མཐོང་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཐམས་ཅད་གཞུང་འདིར་མ་བརྗོད་ཅིང་འགྲེལ་པས་ཀྱང་འགྲོལ་བའི་འབད་པ་མ་བྱས་ལ། སྒྲོན་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལོ་བདག་གི་འབྲས་བུ་ནི། གྲུབ་མཐའི་ལོ་དག་གཟའ་འབྲས་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅུས་བསྟན།)ཏེ

དུས་བསྟན་ལས་བཏུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ལོ་སྐར་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བརྒྱད་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་ཡང་དུས་བསྟན་ལས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་བྱེད་པ་ལོ་བདག་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྟེ། འདི་ནི་སྔོན་གྱི་དུས་འཁོར་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་བློན་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། སླེ་བ་དབུས་ཞུགས་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བརྒྱད་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ། །གཉིས་པ་ཟླ་བཤད་ལ་དགོས་པའི་འབྲས་རྩིས་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྱིམ་སློབ་ཀྱི་གཟའ་འབྲས། བུམ་སྟོང་གི་འབྲས་བུ། རི་ཁྲིའི་འབྲས་བུ། དེ་ཕ་ཨུ་མའི་བཞེངས་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཁྱིམ་སློབ་གཟའ་འབྲས་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གཡུལ་རྒྱལ་བ་ལ་གྲགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ཁྲི་འཆར་བའི་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ་མདོ་ཙམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་དབང་ཕྱུག་མཛལ་འཕྲད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། དེ་ཡང་དབྱངས་འཆར་གྱི་མན་ངག་གོ།

གསུམ་པ་ཐོར་བུའི་འབྲས་རྩིས་ནི། དེ་ནི་ཐོར་བུ་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། རབ་གནས་བྱ་བའི་རྩིས། སྒྲུབ་མཆོད་བྱ་བའི་རྩིས། ལས་བཞི་བྱ་བའི་འབྲས་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རབ་གནས་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་སྣ་ཚུང་ཟད་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་བྱ་བའི་དུས་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །ཁྱད་པར་སྦྱོར་འཕྲེང་ལ་རྟེན་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚེས་བརྒྱད་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཏེ་ཏྲ་ཀ་གཡལ་པོའི་རབ་གནས་ཀྱི་བརྟག་པར་ཡང་། དང་པོ་སྐར་མ་རྒྱལ་ཞུགས་ལ།[༥༢] ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་གཏེར་བྱོན་འཇོམས་བྱེད་ལས། ཚེས་གཅིག་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་སོགས༔ ཟླ་བ་སྨྱི་དུས་གཟའ་ཕུར་བུ༔ དར་ཚེ་སྒྲུབ་པ་མཆོག་ཏུ་ཤེས༔[༥༣] ཞེས་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་སོགས་དང་གཟའ་ཕུར་བུ་དར་བ་ལ་བཟང་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལས་བཞིའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་ཟླ་ཞག་སོགས་མ་ཕྱེ་བའི་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་གཟའ་ལྔ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་གཟའ་ལྔའི་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་བརྒྱད་དེ། ནུབ་པའི་དུས་སྦྱོར་ལ་གཟའ་ཤར་བའི་འཕྲོད། སྐྱེས་སྐར་ལ་གཟའ་འཕྲད་པའི་འཕྲོད། གདེངས་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ། །གཟའ་འཕྲད་པ་དང་ཕྱིར་བཟློག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ། སྐྱེས་ཁྱིམ་ཞིང་བདག་གི་འབྲས་བུ། ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་ཚུལ། སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྟོབས་བཞིའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ལ་ཡི་དུས་སྦྱོར་རམ། །དེ་ལས་གཡས་སྐོར། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞིས་བསྟན།)ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཆར་བའི་དུས་སྦྱོར་དང་། འཆར་བ་ལས་བདུན་པའི་དུས་སྦྱོར་ལ་གལ་ཏེ་དུས་མེ་ཡོད་ན[༥༦༤] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བརྟེ་བུའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མཁས་མཆོག་ཁ་ཅིག་(སྟག་ཚང་)ནི་ཀ་བྱེད་པ་དག་གིས་འཁྲིད་ཀྱི་དགུ་ཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་དགུ་ཚན་འོག་མ་གཉིས་བཀོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགུ་ཚན་གཉིས་ཀའི་གཉིས་པ་གསུམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེ་བར་བྱའོ།[༥༦༥] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གདེངས་ཀའི་འཁོར་ལོ་ལ་གསུམ་ལས། འཁྲུག་པོ་བཞི་པའི་སྤྲུལ་ནི། རྩ་གསུམ་ལྡན་པའི་གདེངས་ཅན་ནི། །འཁྲུགས་པོ་བཞི་པ་བཀོད་བྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདིར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ནད་པ་དང་རྟོད་པའི་བརྟག་པ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཁྲོ་ཤུག་དཔོན་གཡོག་འདུ་བ་སོགས་ནི་དབྱངས་འཆར་དང་བསྟུན་པའོ། །འཁྲུག་གསུམ་པ་ནི། རྩ་གསུམ་ལྡན་པ་འཁྲུག་གསུམ་པའི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)དང་། འཁྲུག་གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་འཁྲུག་གཉིས་རྩ་གསུམ་པའི།། ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བ་གནས་ན་གང་ཐོག་མར་གཡུལ་གྱི་སར་ཞུགས་པ་དེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྩའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་སྐར་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་གནས་ན་གང་ཕྱི་ནས་ཞུགས་པ་དེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ།[༥༦༦] །ཞེས་སོ། །འདི་གཉིས་ཟླ་བ་སོགས་ཏེ། འཁྲུག་པོ་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པའི་གདེངས་ཅན་འཁོར་ལོ་གཉིས་པོ་འདི་གཟའ་ལྔའི་འབྲས་བུ་མིན་ཀྱང་རྒྱུད་ལས་འཁྲུག་བཞི་པ་དང་མཉམ་པོར་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་མཉམ་དུ་བྲིས་ཤིང་། གདེངས་ཀའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་སྐར་བཀོད་ཚུལ་ནི་གཞུང་བཀླགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་དཔེའུ་རིས་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པས་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྲོས་སོ།།

བཞི་པ་གཟའ་འཕྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས། སངས་ཕུར་གཉིས་ཉི་མ་ལ་ནུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། པ་སངས་དང་ནི་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། དེར་མ་ཟད་མཆོག་དགར། པ་སངས་དང་ཕུར་བུ་ཉི་མ་ལ་ནུབ་ན་རྒྱ་འགྲུལ་དང་ལྟད་མོ་ལ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱའོ།[༥༦༧] །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་མདོ་སྡེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་གཟའ་འཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཏུས་པ་ནི། ཟླ་བའི་ཟུར་དང་ཕུར་བུ་འཕྲད།[༥༦༨] ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་ལྔས་བསྟན།)པའོ། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཕྱིར་ལྡོག་ཅེས།། སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། ཁྲིམ་གཅིག་ཏུ་བསྡད་པ་དང་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མིག་དམར་

ཁྲིམ་གཅིག་བསྡད་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅུ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །ཡང་གཟའ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། པ་སངས་ཕུར་བུ་ཁྲིམ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

ལྔ་པ་སྐྱེས་ཁྲིམ་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། གཞན་ཡང་མིག་དམར་སེང་གེའི་ཁྲིམ། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)བཀླགས་པས་གྲུབ་པ་ལ། འདིར་མཇུག་རིང་གི་ཞིང་ཀརྐ་ཊར་བྱས་པ་ནི་ཀོ་ཟླ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་ཟླ་བའི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པ་ཞུགས་ན་རྩོད་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དེ་མཇུག་རིང་གི་སྒོས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་སོ།།

དྲུག་པ་རྩོད་ཚུལ་ནི། མིག་དམར་དང་ནི་གཟའ་ལྷག་གཉིས། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ།།

བདུན་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། བགྲོད་པ་གང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། བྱང་བགྲོད་ཉི་མ། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ། །འགྲོས་བཞི་གང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ལྷག་པ་ཕུར་བུ་སྨྱུར་འགྲོས་ལ།། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན།)སོ། །ཉིན་མཚན་གང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཉི་ཕུར་སངས་གསུམ་ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །ཕྱོགས་གང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཕུར་སངས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ། ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)སོ། །ཁྲིམ་གང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཟླ་སངས་གླང་སོགས་མོ་ཁྲིམ་ལ། །ཞེས་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་མཐོང་མོད་ཀྱི་ཡི་གེས་འཇིགས་སོ།།

བརྒྱད་པ་སྟོབས་བཞིའི་འཁོར་ལོ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོབས་བཞིའི་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ། གཟའ་རྣམས་གང་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་གི་གཞུང་ལས། སྐར་མ་དགེ་དང་མི་དགེ་བ། །མ་ལུས་པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཕྱུར་མ་བདུན་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། །ངེས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡིན།། ཤར་ནས་ནུབ་ཏུ་རི་མོ་བདུན། །ལྷོ་ནས་བྱང་དུའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཐད་ཀར་གདོང་ཚུགས་འབྱུང་བས་ན། །ཤ་ལ་ཀ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། །སུམ་ཅུ་དྲུག་གི་རི་མིག་ཅན། །སླིན་དྲུག་ནས་ནི་བྲ་ཉེའི་བར། །ཤར་ནས་བརྩམས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡི། །ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་བྲི། །ཆེ་ཞེས་དེ་ལ་སྡིག་པའི་གཟའ། །ལྷན་ཅིག་གནས་ཏེ་འཕྲུད་པ་ནི། །དེ་ཡི་ཐད་ཀའི་སྐར་མ་ལས། །མ་རུངས་གདོང་ནི་ཟུག་པར་ངེས། །འཕྲུད་པའི་མདུན་མ་སོལ་བ་སྟེ། །རྒྱབ་ཏུ་དུ་བ་བཙུན་མོ་ཀྱི། །དེ་ཡི་ནུས་པ་དེ་ཙམ་སྟེ། །སྟོན་དུ་ཤེས་བྱ་ལྷ་སྲས་མོ། །སོལ་བ་འཕྲུད་པ་དུ་བ་གདོང་། །སྟོབས་བཞིའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།[༥༨] །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་གཟའ་ལྔའི་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་དུས་སྦྱོར་གྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་དུས་སྦྱོར་སོགས་(ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སོ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། འཆར་བའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། དྲིས་དབྱངས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་། དབྱངས་འཆར་བ་ལ་གྲགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། བརྟན་གཡོའི་དུས་སྦྱོར་བརྟག་པ་དང་། དྲི་ཚིག་ལ་བརྟག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ལུག་དང་ཀརྐ་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་གཡོ་བར་མ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ཉེར་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། ལུག་དང་སྲང་དང་ཀརྐ་ཊ། །ཆུ་སྲིན་དག་ནི་གཡོ་བར་བརྗོད། །སྡིག་པ་བུམ་པ་སེང་གེ་དང་། །གླང་མཆོག་དག་ནི་བརྟན་པ་སྟེ། །ཉ་དང་གཉིས་སྦྱོར་གཞུ་དང་ནི། །བུ་མོ་རྣམས་ནི་འདྲེས་མའོ།[༢༠] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྟན་པ་བཞི་ལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་འདྲི་བའི་དུས་སུ་གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་བོ། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པའོ། །གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་འབྲིང་པོའོ།[༢༡] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུག་སོགས་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་དུས་སྦྱོར་མཁན་པོ་ལ་ཕོ་ཉས་འདྲི་བའམ་ལས་གང་གི་འགོ་རྩོམ་པ་དེའི་ཚེ། འཆར་བའི་དུས་སྦྱོར་རེ་རེ་ལ་འང་ཆུ་ཚོད་ལྔར་བྱས་པའི་རེ་རེ་བཞིན་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་དེ་ལ་ཤར་བའི་བདག་པོའི་གཟའ་ལྔ་སྦྱར་ཏེ་གཞུང་བཞིན་ལུང་སྟོན་ནོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྔ་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་ལ་བརྟག་པར་གསུངས་ཀྱང་། རླུང་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མི་མཁོ་བར་བསམ་ནས་འདིར་ཁྱིམ་དང་སྦྱར་ལ།[༢༢] གལ་ཏེ་སྔའི་རླུང་ལ་བརྟག་པར་འདོད་ན། འདྲི་དུས་སྔའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུག་སོགས་དྲུག་ལ་སྔ་ཕྱག་གཡོན་དང་། གླང་སོགས་དྲུག་ལ་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་ཟླ་བ་དབང་ལྡན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་དུ་ལུག་དང་འབྲིག་པ་དང་སེང་གེ་དང་སྲང་དང་གཞུ་དང་བུམ་པའི་ཁྱིམ་ལ་གཡོན་གྱི་རྩའི་ཟླ་བ་ཁུ་བའི་ཁམས་བདག་པོའོ། །ལྷོ་རུ་གླང་དང་ཀརྐ་ཊ་དང་བུ་མོ་དང་སྡིག་པ་ཆུ་སྲིན་དང་ཉའི་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་རྟུལ་གྱི་ཁམས་བདག་པོར་འགྱུར་རོ།[༢༣] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གདན་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་སུ་དུས་སྦྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཡི་གེས་འཇིགས་ཏེ་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱངས་འཆར་བ་ལ་གྲགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སོགས་ཏེ། རྒྱུད་འབྲས་དང་། དུམ་དྲུག་གི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུག་གི་དུས་སྦྱོར་ཤར་མ་ཐག[༢༤] ཅེས་སོགས་ཆག་འགྱུར་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུམ་དྲུག་དུས་སྦྱོར་བྱེད་ལས་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་དགུས་བསྟན།)པའོ།། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དྲིས་པའི་དབྱངས་གྲངས་ལས་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅུ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། འདྲི་བྱེད་པོ་ཉས་བརྗོད་པའི་དབྱངས་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཚིག་བར་བགྲང་ཞིང་། དམིགས་བསལ་དུ་ངའི་མགོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དྲུག་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་གྱི་གི་ལྟ་བུ་དྲུག་སྒྲ་གཞན་དང་དོན་སོ་སོར་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ཐ་དད་དུ་བགྲང་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུས་བསྒྱུར། དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་བསྒྲི། དུས་སྦྱོར་འཆར་བའི་ཆུ་ཚོད་ལྷས་བསྒྱུར། མཚན་མ་མཁན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དྲུང་གི་སྐྱི་བོའི་གྲངས་བསྣན་གཟའ་བདུན་གྱིས་དོར་ལྷག་ལ་འབྲས་བུ་བརྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་སྦྱོར་འབྲས་བུ་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་བཞི་པ་དུས་ལྷ་འཆར་བའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་དུས་ལྷ་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཅུ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་འཆར་བའི་རྩིས། བིཥྟི་འཆར་བའི་རྩིས། དྲག་པོ་འཆར་བའི་རྩིས། མཐུན་བྱེད་སྒྲ་གཅན་འཆར་བའི་རྩིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་འཆར་ཚུལ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་ལས་ཚངས་མ་དྲག་མོ་གཞོན་ནུ་མ་དང་ལག་འགྲོའི་བདག་མོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གིས་ནི་ཤར་ནས་བཟུང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ་བསྒྲག་པས་གྲུབ་བོ། །འདིར་བརྩི་བྱའི་མིང་ཡིག་ཤར་ན་ཡོད་ཚེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ལ་རང་ཕྱོགས་ནས་ནུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དགེ་བ་སོགས་ཀྱང་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གཞུང་དེ་ལས། མིང་གི་ཡི་གེ་དབྱངས་ལ་སོགས། གཅིག་དང་དགུ་ལ་རང་ཕྱོགས་དགེ།[༧༥] ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་། དབྱངས་འཆར་བའི་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བིཥྟི་འཆར་ཚུལ་བཤད། །ཅེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། རྒྱུད་ལས། བིཥྟི་རྣམས་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་[༧༦]ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བིཥྟི་ཆོས་ལ་རྒྱུ་བའི་སྒྲ་གཅན་ཡིན་ལ་ནག་རྩིས་པའི་གཞུང་དུ་ས་བདག་ཟིན་ཕུང་ནག་པོ་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པར་ཟད་ཀྱིས། ངེས་པའི་བློ་རྩེ་གཏད་སོ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལས་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་བཞི་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཀྱིས་ཆོས་གང་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་མིང་ཐ་དད་པས་འཆར་ཚུལ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། དྲག་པོ་འཆར་བའི་ངེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)པས་

ཕྱོགས་བརྒྱད་ནས་ཁྱིམ་ཕྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འཆར་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དྲག་པོ་ཤར་ནས་གཞན་ཕྱེད་དུ་འགྲོ[༥༧] ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཐང་སྟོན་གྱིས། འདི་ལ་རྒྱུད་གཞན་དུ་ས་བདག་ལྟོ་འཕྱེ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་པར་མཁས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡིད་འདུན་པར་བྱའོ།། བོད་ཕྱི་མ་དག་དྲག་པོ་སྐྲ་གཅན་ལ་འདོད་པའང་གྱི་ན་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྲ་གཅན་གྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་སྐར་ཁྱིམ་འཁོར་བ་དང་། གཡོན་བསྐོར་གྱིས་ཁྱིམ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་གནོད་བྱེད་ཆར་ལྟར་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དྲག་པོ་འཆར་བའི་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བའི་དྲག་པོ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་དྲག་པོ་དང་། ཉིན་ཞག་གི་དྲག་པོ་དང་། དུས་ཀྱི་དྲག་པོ་དང་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ།[༥༨] དེས་ན་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཡུལ་རྒྱལ་དུ་དྲག་པོ་འཆར་ཚུལ་གྱི་རྩིས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་མ་བརྗོད་དོ།།

བཞི་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་། དབྱངས་འཆར་བའི་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་མཐུན་ཕྱེད་སྐྲ་གཅན་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། ཉིན་མོ་ཐུན་ཕྱེད་པ་བརྒྱད་དང་མཚན་མོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ནས་ཐུན་རེ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཕྱོགས་ནི། ཐུན་དང་པོ་ལ་ཐོག་མའི་འགོ་རེས་གཟའ་གང་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ནས་གཡོན་འཁོར་དུ་བསྐོར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་རེས་ལ་མཚན་མོ་མཇུག་རིང་གི་ཐོབ་སྐལ་རྩི་བ་ནི། ནང་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཕྱི་རོལ་དུ་རེས་གཟའ་བདུན་དང་བརྒྱད་པ་ནི་རིགས་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །བརྒྱད་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་སྙིང་གའི་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཉི་མའོ། །མེར་ཟླ་བའོ། །ལྷོར་བཀྲ་ཤིས་སོ།། བདེན་བྲལ་དུ་གཟའ་ལྷག་གོ །ཆུར་ཕུར་བུའོ། །རླུང་དུ་པ་སངས་སོ། །ལུས་ངན་དུ་སྤེན་པའོ། །དབང་ལྡན་དུ་རིགས་ལྡན་གྱི་ལོངས་ལ་མཇུག་རིང་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ཕྱེད་གཞན་ནི་སྐྲ་གཅན་ནོ།[༥༩] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་གོང་མ་དག་བཞེད་དོ། །འདི་དང་སྟོབས་མཚུངས་ཞེས་སོགས་ནི་དུས་ལྟག་གཞན་ལས་འདི་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་སྐྲ་གཅན་དོར་ནས་རླུང་དག་ལས་ཀྱང་འདིར་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར།[༦༠] ཞེས་རྩ་བའི་སྐྲ་གཅན་གྱི་ནུས་པ་ལ་མ་བརྟགས་པར་འདི་ཁོ་ན་དང་བསྟུན་པས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དབང་ཕྱུག་འདི་སྐད་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཟླ་སྟོང་ཉིན་གཡས་བསྐོར་དང་མཚན་མོ་གཡོན་བསྐོར། ཟླ་སྐད་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སོགས་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་ཆེས་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རང་དུས་རྒྱུ་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅོ་ལྔ་པ་འཐབ་མོའི་སྟོབས་ཀྱི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་གཡུལ་རྒྱལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དམག་དཔོན་གྱི་མིང་ལ་བརྟག་པ། སའི་སྟོབས་ལ་བརྟག་པ། རྫོང་གི་འཁོར་ལོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་དབྱངས་ཀྱི་གྲངས་ལ་བརྟག་པ། རིང་ཐུང་ལ་བརྟག་པ། དབུགས་འབྱིན་འཇུག་ལ་བརྟག་པ། སྦྱ་ཕྱིའི་བརྗོད་པ་ལ་བརྟག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་མིང་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲངས་ཙམ་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུགས་ནི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕོ་ཉས་བརྗོད་པའི་དབྱངས་ཡིག་རྣམས།། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབྱངས་དམན་འཐབ་མོ་པ་ནི་མཉམ་པའི་གཡུལ་མཚན་མའི་[༡༤༧]ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཡུལ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། གཟའི་རིགས་དང་། ཁ་དོག་དང་། དབྱངས་ལ་བརྟག་པ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར་མ་བཀོད་དོ།།

གཉིས་པ་སའི་སྟོབས་བརྟག་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ས་སྟོབས་བརྟག་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཟའ་དང་དུས་ལྷ་ལ་བརྟེན་པ། སྐྱེས་སྐར་ལ་བརྟེན་པ། དབྱངས་གསལ་ལ་བརྟེན་པ། རྩ་བའི་ཟླ་གཅན་གྱི་དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་དམར་མཐུག་རིང་སྲིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་མིག་དམར་མཐུག་རིང་སྲིན་པ་གཡས་སམ་རྒྱབ་ཏུ[༡༥༡]ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་གི་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མིང་ཡིག་འཆར་ཞིང་ལང་ཚོར་བབས། །ཞེས་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་རྩ་བའི་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ། །ཞེས་སོགས(ཤློ་ཀ་བདུན་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཏེ། ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ། རང་ཉིད་ལྷོ་བ་ལ་གནས་ནས་བལྟ་བ་ལ་གདོང་ཕྱོགས་ཏེ་ཟློ་ར་གཏོར་འཕེན་པ་དང་གཡུལ་སྤྲོད་པ་སོགས་བྱས་ན་དུས་མེ་གཡས་དང་གདོང་གཡོན་དུ་སོང་བས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དུས་ནི་འཐབ་མོ་ས་ལ་མི་བདག་རྣམས་ཀྱི་གཡས་དང་གལ་ཏེ་གཡོན་མིན་དག་ལ་མུན་ཅན་འགྱུར། གཡུལ་དུ་ལྷ་ཡི་མགོན་པོ་དག་ནི་འཕྲོག་བྱེད་དྲག་པོ་དང་བཅས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇོམས་པར་འགྱུར།[༡༥༢] ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་མོ་ནི་གདོང་མཐུག་བརྩེགས་པའི་མིག་སྐར་དང་ཉིན་མོ་ནི་ཉི་དག་གི་སྐར་མ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྐར་ཁོངས་བཙལ་བས་ཤེས་ལ། དིང་སང་བྱ་སླ་བའི

ཆེད་དུ་རྒྱ་བར་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟག་པར་མཛད་པས། དེའི་ཁ་བྱང་ནི། དུས་ཚོད་སྟེང་དུ་ཉི་སྐར་བཞག། གདོང་མཐུག་བརྩིས་པའི་སྐར་མ་ཡང་། །གང་ཡོད་སྟེང་དུ་བཞག་བྱས་པས། །མདེའུའི་རྩེ་ཐད་ཐེབས་ཕྱོགས་ཡིན། །ཞེས(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)བྱའོ། །སའི་སྤྱོད་སྤྱོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་བདེ་བའི་ཚེ་དེང་སང་གི་རྩེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེབས་ལོག་སོགས་ཏེ། བལྟ་བ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ཏེ་ལྟོ་བ་ལ་ཕྱོགས་པས་མདའི་སྟོང་ལ་ཁ་བསྟན་ནས་ལས་བརྩམས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ལས་བལྟ་བའི་སོགས་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་དུས་ནི་འཐབ་མོའི་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གདོང་མཐུག་གང་རིགས་ལ་ཁ་བལྟས་སོགས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་དགོའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་སོགས་ནི་བརྩིས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། བིཥྚི་དྲག་པོ་སོགས(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། རྒྱུད་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་བིཥྚི་དྲག་པོ་གཟའ་ཚོགས་དང་བཅས་དབྱངས་ནི་འཆར་བ་དག་དང་བཅས་གྱུར་པ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གཅིག་པུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཟ་ཞིང་སྐབས་གསུམ་པ་དག་འཇིགས་བྱེད་དྲག་པོའི་གཟུགས་ཅན་མིག་སྨན་མདོག[༢༨]ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་རྫོང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པ་སྐྱོང་གི་རྫོང་གི་འཁོར་ལོ་དང་། སྲུང་རྩེ་སྐྱོང་གི་རྫོང་གི་འཁོར་ལོའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྫོང་གི་འཁོར་ལོ་ནི། (ཤློ་ཀ་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)གྲུ་བཞི་ར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཙཀྲ་འགོད་ཚུལ། དམག་དཔོན་སྐྱེས་མིང་སོགས་ཀྱིས་རྩེ་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི། །ཞེས་སོགས(ཤློ་ཀ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་ཙཀྲ་འགོད་ཚུལ། ནྲྀ་ཏུ་གང་དུ་གནས་པ་བརྟག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྩེ་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་ནོ། །དེ་སོགས་སྦྲས་པ་སོགས་ཏེ། ས་སྐྱོབས་དང་རྫོང་ལ་མཁོ་བའི་བུམ་པའི་འཁོར་ལོ་སོགས་དབྱངས་འཆར་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་གཡུལ་རྩེས་སྐྱོབས་ཀྱིས་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་དྲུག་པ་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་ཉི་ཟླ་སོགས(ཤློ་ཀ་བརྒྱད་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)ཏེ། འདི་ལ་ལྔ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས། མདོ་སྟག་རྣའི་ལུགས། མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ལུགས། རྒན་རྩེས་པའི་ལུགས་ལ་དཔྱད་པ། མ་བརྗོད་པ་ཁ་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟག་རྣའི་རྟོགས་བརྗོད་མདོ་དེ་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་མིག་ནི་བཅུ་གཉིས་པར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི།

སྔ་རབས་རྒན་པོའི་བཞེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དང་པོའི་ཞག་ལ་ཆར་བབས་ན། །ཞེས་སོགས་(ཐོག་བཞིས་བསྟན།)ཀྱིས་བརྟག་པ་དེ་དྲང་སྲོང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དུས་བསྟན་མེ་ལོང་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟའ་འཛིན་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་བདུན་པ་ལྟས་སྣ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་གཡོ་བའི་ལྟས་དང་། གློ་བུར་གྱི་ལྟས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། མདོ་སྟག་རྣ། མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ལུགས་སོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ས་གཡོས་འབྲས་བུ་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཐོག་དྲུག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟག་རྣའི་མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་དུས་བསྟན་དང་། རྒྱ་ནག་སྟག་རྣ་གཉིས་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་སོགས་ས་གཡོས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་གཞུང་མང་དུ་མཐོང་སྟེ་བྲི་བར་མ་ནུས་སོ།། གཉིས་པ་གློ་བུར་གྱི་ལྟས་ནི། གཞན་ཡང་གློ་བུར་ལྟས་བཤད་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་(ཐོག་ལྔས་བསྟན།)པ་སྟེ། འདིར་རྡོ་རྗེ་དང་། འཆི་ལྟས་དང་། དུད་པ་དང་། གནམ་ལྕགས་སོགས་མཐོང་བ་ངན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་གླེང་གཞིར་གཟའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་པས་མི་དགེ་བའི་རྟགས་སུ་སྐར་ཡན་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཞིང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཐབ་པ་འཇིག་རྟེན་ནས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་དག །དྲུག་ཅུ་བསྐོར་དགུ་པའི་ཆུ་སྤྲུལ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མོ་གཟའ་སྐར་ཐམས་ཅད་སྐར་མདའི་ཚུལ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཁྲུགས་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཐབ་པ་ན་ལྷ་འཕམ་དུ་ཉེ་སྟེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཐེམས་ཡིག་བརྒྱད་ཅུ་པར་ནི། སྐར་མདའ་མང་པོ་འཁྲུག་ན་བོད་ལ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་འོང་།[༥༥] ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སླའོ། །རྒྱས་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་མདོ་སྡེ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཚད་ལྡན་རྣམས་དང་། མདོ་སྡེ་གསང་བ་དང་ཐེམས་ཡིག་སོགས་རྒྱ་རྩིས་པའི་གཞུང་ལྟད་མེད་རྣམས་ནས་ཀྱང་ལྟས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་ཀྱི་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གཏའི་ལྟས་དང་དུས་བསྟན་སོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཀྱང་མང་དུ་མཐོང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་འཐབ་མོ་པའི་སྐོབས་གསུངས་པའི་སྐབས་ལས། གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཟློལ་གྱིས་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་རྫུ་ན་གྱི་བགོད་པ་བྱས་པའོ།[༥༨]།

ཞེས་སོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྩིས་རྣམས་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་གཡོས་དང་གློ་བུར་ལྟས་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅོ་བརྒྱད་པ་བྲིས་པ་འཇུག་པའི་རྩིས་ཐྲན་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་ནི། དེ་ནས་བྲིས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་དྲུག བཟོད་དཀོན་མོད་བརྟག་པ། རྒྱན་མ་ངེས་འཛིན་པ། དོན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་བརྟག་པ། སེ་པ་ཙཀྲ། མིག་སྟོན་ལ་གང་འགྲིབ་བརྟག་པ། ཁྲོ་ཤུག་སྟོན་ལ་གང་འཆི་བརྟག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཁྱིམ་འཕོའི་དུས་ཀྱི་སོགས་(ཚིག་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་རི་མོའི་བསྒྲུར་བགོད་དང་། ལྷག་མས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྟོན་ནོ། །འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། མཆོག་དགའ་ལས། ཉི་མ་ཚེས་གཅིག་ལ་ལུག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཕོ་བའི་ཚེ་སྐར་མ་ཐ་སྐར་དང་། རེས་གཟའ་ཟླ་བ་ཡོད་པ་ལྷ་བུ་ལ་གསེར་དཀོན་མོད་འདྲི་ན། རྒྱུ་སྐར་དབྱུག་གུ་དང་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་། ཚེས་གཅིག་བསྲེས་པས་གཉིས་འོང་། གཟའ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུར་བས་བཞིར་འགྱུར། དེ་ལ་གསེར་གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་ལ་ག་ཡོད་པས། དེ་ཡན་ལ་གསལ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བསྲེས་པས་བདུན་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་གསུམ་གྱིས་བགོ་བ་ལྷ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།[༡༢] ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱན་མ་ངེས་འཛིན་ནི། །སོགས་(ཚིག་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་རི་མོའི་བསྒྲུར་བགོད་དང་། གཅིག་སོགས་ཐུན་ནས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་བོད་སྐད་ལ་དབྱངས་ལ་སྤྱིར་ཚིག་བར་འདྲེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལག་པའི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་བར་གཅིག་ལའང་འདོན་ཐེངས་གཉིས་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་དབྱངས་གཉིས་སུ་བགྲང་ཞིང་། གསལ་བྱེད་ལ་ནི་སྟོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་ཡ་བཏགས་སོགས་འདོགས་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་བགྲང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དོན་གྲུབ་དང་། བཀྲ་ཤིས་དར་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱན་གཞོན་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་མི་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཞིག་གིས་བརྐུས་ནས་སུ་ཡིན་མ་ཤེས་ན། དོན་གྲུབ་ལ་དབྱངས་ཨོ་དང་ཨུ། གསལ་བྱེད་ད་ན་ག་ར་བ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་ལ། བཀྲ་ཤིས་དར་ལ་དབྱངས་ཨ་དང་ཨི་དང་ཨ། གསལ་བྱེད་བ་ཀ་ར་ཤ་ས་ད་ར་སྟེ་བདུན་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་བསྡོམས་པས་ལྔ་དང་། གསལ་བྱེད་བསྡོམས་པས་བཅུ་གཉིས་འོང་ལ། བཅུ་གཉིས་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུར་ལ་དབྱངས་ལྔས་ཕྲི། སྐྱེས་བུའི་གྲངས་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པས་ལྷག་མར་གཅིག་འོང་བས་དེ་ལ་བརྟགས་པ་ན་གྲངས་ཀྱི་རིམ་པས་རྒྱན་པ་དོན་གྲུབ་དང་འགྲིག་པས་དེས་བརྐུས་པར་ལུང་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ངེས་པའི་བརྟག་པ་ནི། དེས་ཀྱང་གཅེར་འཕོག་མ

ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། མིང་དུ་ཡོད་པའི་དབྱངས་ཨ་ལ་གཅིག་ཨི་ལ་གཉིས། ཨུ་ལ་གསུམ། ཨེ་ལ་བཞི། ཨོ་ལ་ལྔ་བགྲངས་ཤིང་། གསལ་བྱེད་ཀ་ལ་གཅིག ཁ་ལ་གཉིས་སོགས་རིམ་པས་བགྲངས་ཤིང་རེ་རེ་བྲིས་ལ་ཚོ་ག་སྔར་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱན་པོ་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་བརྟག་བྱའི་མི་དུ་ཡོད། །དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་མཁན་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་དོན་ཆ་བརྟག་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་རི་མོའི་བསྐྱར་བགོད་དང་། ལྷག་མ་ལ་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའོ། །འདིར་གསལ་བྱེད་བགྲང་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཙང་དུ་འགྲོ། དོན་འགྲུབ་བམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ག་ཡན་ལ་གསུམ། ཙ་ཡན་ལ་བཅུ་བདུན། ང་ཡན་ལ་བཞི། ད་ཡན་ལ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་དེ་རྣམས་བསྡོམས་པས་སོ་ལྔ་འོང་། དེ་ལ་གསུམ་གྱིས་བགོས་པས་ལྷག་གཉིས་ལུས་པས་དོན་ཆ་འབྲིང་པོར་ལུང་སྟོན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་སེ་བ་ཙཀྲ་བཤད། །ཅེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་གཟུགས་བྲི་ཞིང་སྐྱེས་མིང་གི་སྐར་མ་འགོད་ཚུལ་དང་། བརྩི་ཡུལ་སྐྱེས་མིང་སོགས་ཀྱིས་བླང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་ནོ།།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཡི། ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཏེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་པ་རེའི་ཡི་གེ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་མི་མཉམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་མཉམ་པར་རྩེ་སྡེ་གོ་སློའོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་རི་མོའི་ལས་དང་། གཅིག་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྟོན་ནོ། །འདིར་གསལ་བྱེད་བགྲང་བའི་ཚེ་བརྩེགས་མ་གཞན་རྣམས་བགྲང་ལ་ཡ་བཏགས་དང་ར་བཏགས་རྣམས་མ་བགྲངས་ན་བདེན་པར་སྣང་སྟེ་དོན་གྱི་མི་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོང་རྩིས་སོ། །ཡང་དེའི་བརྟག་ཚུལ་ལུགས་གཅིག་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ཡི་ཚོག་བཤད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རིའུ་མིག་འགོད་ཚུལ། དེ་རྗེས་ཕྲོ་ཤུག་མིང་ཡིག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱིས་རི་མོའི་བསྐྱར་བགོད་བྱ་ཚུལ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྲོ་ཤུ་ག་གི་མིང་གི་དབྱངས་གསལ་གྱི་གྲངས་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་ཀ་སྡེ་རྣམས་ལྔས་བསྐྱར་བ་སོགས་སྟེང་མའི་སྡེ་ཚན་གར་གཏོགས་ཀྱིས་འོག་གི་གྲངས་སོ་སོར་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། བོད་ཡིག་ལ་ཙ་ཚ་ཛ་ཞ་ཟ་འ་རྣམས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གང་དུ་གཏོགས་ཤེ་ན། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཙ་ཚ་ཛ་གསུམ་དང་སྦྱར་ཞིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ཤ་ས་ཡ་གསུམ་དང་སྦྱོར་རོ། །ལྷག་མར་མཁའ་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྟོན་ནོ། །ཕྱོགས་གང་ལ་འཆི་ཞེ་ན།

གཞན་ཡང་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལ་ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་ལྔ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཧེ་བཀླགས་པས་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་མིང་ཡིག་བགྲང་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་བོད་དང་བསྟུན་པ་སྟེ། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་དེ་དང་དེའི་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་དང་བསྟུན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ལྷ་ཆེན་སོགས་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

བཅུ་དགུ་པ་ངོ་ལོན་གྱི་ཚིག་བཤད་པའི་རབ་བྱེད་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ངོ་ལོན་ཚིག་བཤད་ཅེས་ཁས་བླང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་ངོ་ལོན་གྱི་ཚིག བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ངོ་ལོན་གྱི་ཚིག་གནད་པའི་མཇུག་དཔྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་ཟླ་ཕྱེད་བཅུ་གཅིག་བསྐོར། །ཞེས་སོགས་(ཤློ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན།)ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བྲི་ཚུལ། ཪྙོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་སོགས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)རྐང་པ་ལྔས་རབ་གནས་བྱས་ཏེ་གདགས་ཚུལ། གཟའ་སྐར་དུས་སྦྱོར་སོགས་(ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།)ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་བྱ་བ་དེ་ཙམ་མི་ནུས་ན། བསྟུན་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐབས་དོན་འགྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ངོ་ལོན་གྱི་ཚིག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། ཐུན་མོང་པ་གཞུང་གཞན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གཟའ་ཡུམ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། གཏོར་མ་སྦྱིན་པས་དགེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་(ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་གིས་བསྟན།)པའི་བར་གཞུང་བཀླགས་པས་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ནའང་གཟུངས་སྔགས་རྣམས་དང་སོ་སོའི་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་ཚིག་སོགས་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བྲིས་ན་མཁོ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་ཉུང་དུ་ཞིག་གིས་ནི་སྐབས་དོན་མི་འགྲུབ་ལ། ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་མང་བར་འགྱུར་གྱིས་དོགས་ནས་སྤྲོས་པ་བསྐྱུངས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངོ་ལོན་གྱི་ཚིག་འདི་ཕྱག་ལུགས་པ་སྤྱི་ལ་མ་གྲགས་ཀྱང་། མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བའི་ཞལ་ནས་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ལ་གྲུབ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་པས་སྩལ་བའི་གདམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པར་མཛད་ལ། བདག་གིས་ནི་མན་ངག་སྣང་བའི་ལུགས་རྒྱ་སྟོན་ནུབ་རི་བ་ལ་ཡང་ཐོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཞར་བྱུང་གཞུང་གཞན་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་པ་ནས། གཟའ་ཡུམ་ཚོགས་རྣམས་གདོན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ངོ་མ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གཞུང་འདིར་བཀོད་པའོ། །དེ་ཡང་གཟའ་སྐར་ས་བདག་གི་བཅོས་ཐབས་འདི་དག་གི་ཁུངས་ནི་ཐེམས་ཡིག་བརྒྱད་ཅུ་པ་སོགས་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཁུངས་མ་རྣམས་ལས་བཏུས་ལ། དབྱངས་འཆར་བའི་ལུགས་ཀྱང་འགའ་རེ་སྣང་ངོ་། །ཁྱད་པར

དྲག་གཟའི་གནོད་པ་བཞི་བཅོས་ཐབས་འདི་ཉིད་སེང་གེ་གོ་ཆས་མཛད་པའི་མན་ངག་ཐར་ལོའི་འགྲུ་ར་ལས་ཕྱུང་བ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་ཉིད་དུ་བལྟའོ། །གཞན་ཡང་དྲང་སྲོང་གནྭའི་ལྟས་ཀྱི་གཙུག་ལག་གི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར་ལྟས་ལས་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ངོ་ལོན་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཡིག་ཕྲན་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཡི་གེས་འཇིགས་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།།

གསུམ་པ་ནད་པའི་མཁྲུད་དཔྱད་ནི། དེ་ནས་མདོ་སྡེ་སྡུག་རྣ་ལས། །ཞེས་པ་ནས། རྩུལ་ཁྲིམས་སྨྲར་བས་མཐོ་རིས་འགྲོ[༡༧༧]།ཞེས་པའི་བར་མདོ་སྡེ་སྡུག་རྣར་གསུངས་པ་ཉིད་ཚིགས་བཅད་དུ་སྡེབས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་རྩིས་གཞུང་སོགས་ཏེ། ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་རྩིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་ཆོས་གྲངས་སོགས་ཀྱི་མཁྲུད་དཔྱད་དང་། དྲང་སྲོང་གིས་བྱས་པའི་སྐར་མའི་མཁྲུད་དཔྱད་སོགས་ཅི་རིགས་པའང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བསྔོ་བ་ནི། མདོར་ན་མང་དུ་སྨོས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྟེ། འདི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བགྱིས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གྱ་ནོམ་པ་ཡང་སྨིན་པར་འགྱུར་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁྱད་པར་དུ་དེའི་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་འགལ་རྐྱེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་སེལ་བར་མི་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྔར་སྨོས་པ་ལྟར་གང་ལ་གང་བསྟུགས་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོ་ག་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ཉིད་གཅེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སོགས་ཏེ། ཏེ་རྟ་ཀ་གལ་པོའི་བརྟག་པ་དྲུག་པར་སྨྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བྱ་བའི་འཕྲིན་ལས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་བཏང་། །གསང་བའི་དོན་གྱི་ལས་རྣམས་བྱ། །ཐུབ་པའི་བཀའ་རྣམས་བཀླག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་སྐུ་གདུང་གདབ་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་ཚེ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཡམ་འཁྲུང་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་འཆོས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུང་རྣམ་པར་དག །དོན་དམ་སྒྲུབ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས། །ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་།[༡༧༩]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་གྲོའི་དགེ་བ་ལ་འབད་པར་བྱས་ན། སྔོན་གྱི་ལས་སྡུག་པོ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བ་ནི་རྐྱེན་གྱིས་སེལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མ་གཏོགས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟའ་དང་སྐར་མ་སྦྱོར་བྱེད་དང་དུས་ལྟ་འབྱུང་བའི་གནོད་གདུག་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཞི་ཞིང་བཟློག་པ་ཉིད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟའ་ཚེས་རྒྱུ་སྐར་སྦྱོར་བ་དང་།། བྱེད་པ་ཉིད་དང་དུས་སྦྱོར་དང་། །གདུག་པའི་གཟའ་སྐར་འདི་དག་ནི། །བསོད་ནམས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དགེ[༡༨༠]།ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།[༡༨༡] ཞེས

གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་རང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྟེན་གཞི་མེད།། འདི་དག་རོ་བཞིན་བྱིས་པ་ནི། །ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་བཏགས། །ཇི་ལྟར་ལོག་པས་སྒྲ་ཤད་འཛིངས།། སྐྱེ་བོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་། །དེ་བཞིན་དངོས་པོར་རྣམ་རྟོག་འདི། །ལོག་པར་བྱིས་པ་རྣམས་བཏགས་པ། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ།[༧༢]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོར་དྲང་ངེས་ལས་བརྟམས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་གདགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་བསླུ་བ་མེད་པ་ཡི། །ལས་རྣམས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད།[༧༢]། ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྣང་དོར་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པས་མ་གོས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཙམ་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསླུ་བ་མེད་པར་ངེས་པས། དེ་དག་གི་སྣང་དོར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་བཀོད་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །རྟེན་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ངོ་ཡོན་དང་བཅས་པ་ནང་ཚོགས་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུར་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཞེས་སྐབས་བསྡུས་སོ།།

མཇུག་གི་དོན།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། བཟོད་པར་གསོལ་བ། བླང་བར་གདམས་པ། དགེ་བ་བསྔོ་བ། ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(བཟོད་པར་གསོལ་བ་)ནི། སྐར་རྟེན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གནས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་གསར་དུ་གཏོད་པར་བྱས་པ་འདི་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དབང་ལས་ནོངས་པར་གྱུར་པ་གང་མཆིས་པ་རྣམས་ནི། བྱིས་པ་མདོ་མེད་ཅི་གར་སླ་བ་ལ་མས་མི་ཁྲོ་བར་བཟོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པར་མཛད་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །གལ་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་གདུང་སེམས་ལྡན་པའི་མས། །བུ་ཉིད་མི་སླུའི་ཚིག་སླ་ལྟར། །རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་མི་སླུའི་ཕྱིར།།

བློ་དམན་རྣམས་ལ་མན་ངག་བཤད།[༣༩༤] །ཅེས་པ་ལྟར་བརྩེ་བས་འགྲོ་བ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བླང་བར་གདམས་པ་)ནི། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རྩིས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གལ་པོའི་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།[༣༩༥] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་སྨིན།[༣༩༦] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་ངོར་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སླུ་བར་འབྱིན་ནུས་པར་མ་ཟད། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྲ་མོ་དག་གིས་ཀྱང་ཕན་གནོད་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལས། རིག་བྱེད་དག་གི་ཡན་ལག་ལས། །དུས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། །བཀྲ་ཤིས་ལྟ་ཡི་ཉི་མ་དང་།། འཁྱོར་དང་དུས་ཚོད་བཟང་བ་ནི། །མཚན་མའི་རྟོག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །བརྟགས་ན་དངོས་གྲུབ་མཚན་མ་འབྱུང་།[༣༩༧] །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བདག་ལེགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ཆད་མཐའ་སྤངས་ཏེ་བླང་བར་འོས་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེ་སྡུག་གི་གཙོ་བོའི་བྱེད་པ་པོ་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གོང་མའི་འཕྲོས་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེས་རབས་ཐ་དད་ཐ་དད་འབྲས། །རང་རང་འབྲས་ལ་ཉེར་སྤྱོད་པས། །དེ་རྣམས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་མིན། །གཡུལ་དང་ནགས་བསྲེག་པ་དང་ནི། །ཉ་པས་རྒྱ་ནི་བཅིངས་པ་ལ། །གང་གི་ལུས་ཅན་མང་པོ་རྣམས། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཚེ་སྟོབས་བརྟེན་འགྱུར་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། །སྐལ་བཟང་གཟུགས་ཉིད་སྡིག་པས་ནི། །ཚེ་དང་བརྟེན་འགྱུར་རྫུ་འཕྲུལ་ཉམས།[༣༩༨] །ཞེས་དང་། རྟོགས་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས། །མཚན་མཆོག་དག་ནི་རབ་ཏུ་གདའ།[༣༩༩] །ཞེས་སོགས་གསོལ་བའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །བྱིས་པ་གང་ལ་ཆགས་འདུག་པ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྨོངས་པ་སྟེ། །སེམས་ལ་གནས་ཤིང་རིམས་ནད་བཅས། ཁྱི་དང་སྦྲུལ་དང་རུས་སྦལ་དང་། །སྲོག་ཆགས་གཞན་ཡང་རྣམ་མང་ངོ་། །སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་གང་སྐྱེས་པ། །དེ་དག་བདེ་བ་བརྙེན་མ་ཡིན།[༤༠༠] །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གནས་འདི་དག་ལ་ཧ་ཅང་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟག་མཐའ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་སོ།།

གསུམ་པ་(དགེ་བ་བསྔོ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་འབད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དཔལ་དུ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་རིག་མུན་པའི་དཔུང་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མིང་མཐར་བྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ཀུན་ནས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོས་པ་སྟེ། རྫོད་བྱེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་དང་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པའོ།།

བཞི་པ་(ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི།) རྩོམ་ཀྱི་མན་ངག་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་གང་གི་དྲིན་ལས་གང་ཟག་གང་གིས་དུས་གང་གི་ཚེ་གནས་གང་དུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་རྫོགས་ཚིག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་རྣམ་བཤད་བརྗོད་ཟིན་ནས། ད་ནི་འགྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞུང་ཡིག་ཚོགས་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཐར་ཆགས་སུ་འབྲུ་གནོན་གྱི་བཤད་པ་ཞིབ་མོ་བགྱིས་ན་ཧ་ཅང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པས་རྣམ་བཤད་འདི་ཉིད་རྒྱུ་དམར་འཕེལ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་དུ་དོགས་ནས། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཙུང་ཟད་འབྲུམས་སྨོས་པར་བཀྲལ། གོ་སླ་བ་རྣམས་བསྡུས་དོན་གྱིས་བཅིངས་ཏེ། དམར་ནག་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མ་བཏོན་པའི་ཚིག་ཉུང་དོན་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་འདི་ཉིད་དགེ་བར་མཐར་ཕྱིན་ཏོ།། །།

འདིར་སྨྲས་པ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་པ། །སྐར་རྩིས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་ཅན། །རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པའི་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཡིས། །གངས་ཅན་གོ་ལའི་མཁའ་ལ་དེང་འདིར་དྲངས། །གང་གི་ཚིག་དོན་འོད་སྣང་བྱེ་བའི་ཟེར། །ལྷུངས་པས་ལེགས་བཤད་པདྨོ་གཡུར་ཟ་ལྟེམ། །དེ་ཡིས་སྐལ་བཟང་བུང་བའི་ཚོགས་སྐྱོང་ཞིང་། །ལྷན་ཅིག་ལོག་རྩིས་མུན་པ་ཅི་ཡང་བསལ། །གཞན་ལ་འགྲན་དང་གཞན་གཞུང་འཇིགས་པ་དང་། །རང་གི་རྙེད་གྲགས་སྒྲུབ་ཕྱིར་འདི་མ་བརྩམས། །གསར་དངས[༨༠༡]ཀྱིས་འཚོ་དེང་དུས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །རིག་པ་མཆོག[༨༠༢]ལ་འཇུག་ཕྱིར་ངས་འདི་སྨྲས། །ཤེས་རྟོམ་གྲགས་འབར་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་ཀྱིས། །ཀུན་ཏུ་བསླད་པས་ཀུན་ཀྱང་གྲགས་ཕྱིར་འབྲེང་། །ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་རིན་ཐང་མཉམ་པའི་དུས། །འདི་ན་ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་ངལ་བས་ཅི། །འོན་ཀྱང་དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་མཚུངས་མེད་ཇོ་བཙུན་བླ་མའི་བཀའ། །རི་གཟར་ཐབ་བཞིན་གྱིན་དུ་མ་ལྡོག་པས།། གཏོས་ཀྱི་བན་ཆུང་ཧྨུ་ཤྲཱིས་སྦྱར། །སྦྱང་སྟོབས་བློ་གྲོས་ལམ་ལ་མ་འདྲིས་ཤིང་། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྤྲོབས་པའི་ས་མཁན་བྲལ། །དད་བརྩོན་གོམ་སྟབས་འཁྱོར་བས་ཉེས་བཤད་ཀྱི། །ལམ་དུ་འཕྱན་རྣམས

མཁས་པས་བཟོད་པར་བཞེས། །འདིས་ཐོབ་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་དྲི་མེད་ཟླ་བ་གསར་པའི་གདོང་།། ཉེས་བརྒྱའི་མུན་པ་ཀུན་ནས་བཅིལ་ལ་མི་ལྡོག་འོད་དཀར་བྱེ་བ་ཅན། །ཅི་ཡང་སྒྲོ་བའི་ངོ་མཚར་སྣང་བས་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དུ་བཞད་པ་དང་། །འགྲོ་འདིའི་བློ་དན་མཚན་མོའི་མུན་སྟུགས་སེལ་བའི་གཉེན་དུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག།

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པའི་མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཧྲེ་ཤྲི་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་པའི་བཀའ་ལུང་རིམ་པར་སྩལ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་སྔར་ནག་གི་རྩིས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཞང་པོ་དྲུང་པ་ཡབ་(བསོད་ནམས་རབ་བརྟན།)སྲས་(ཚེ་དབང་མི་འགྱུར་རབ་བརྟན།)གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཐོར་རྣམས་བསྡུས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་ཞིག་བརྩམ་ཅི་ཐུབ་གྱིས་ཞེས་རིང་མོ་ནས་བསྐུལ་བར་མཛད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བསྐུལ་མར་རང་གི་གཟུང་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཁང་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་བུས་གང་བ་ཀུན་དགའ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གསོ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ཞིང་སྔར་ནག་གི་རྩིས་ཚུལ་ལའང་མ་སྨྱོངས་པ་རྒྱ་བཙུན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐུལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་འང་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པའི་བདག་ཉིད་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའི་གསང་བས་འདི་ལྟར་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་བརྒྱའི་གཙུག་གིས་གུས་པར་མཆོད་དེ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དེ་ཉིད་རིགས་ཀྱི་ཙོད་པན་དུ་ཐོབ་ཅིང་། པཎ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བ་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ། རྒྱ་སྟོན་ནུབ་རི་པ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་དྲིན་ལས་རྩིས་ལ་བློ་བྱང་བའི་གཏོས་བཙུན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་གཞུང་བརྩམས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལེའུ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་མན་ཆད་རང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ཉེས་ཚོགས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་མཆུ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དབུ་གཙུགས་ཏེ་ནག་པས་ཉ་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྡ་དག་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ཞིང་རིགས་པར་སྦྱོད་པའི་བློའི་ནོར་ཅན་དགེ་སློང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཨོ་རྒྱན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའོ། །ཕྱིས་མྱོས་ལྡན་ས་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞུས་དག་ཙུང་ཟད་བགྱིས་སོ།། ||

༄༅། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི།

༄༅། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཇི་ལྟའི་གནས་ལུགས་མངོན་གཟིགས་ནས། །ཇི་སྙེད་ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །གཏེར་ཆེན་བླ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །མཁྱེན་བརྩེའི་ཆུ་སྐྱེས་ཀེ་ས་རར། །རབ་སྣང་ལེགས་བཤད་བུང་བའི་དབྱངས། །བསྒྱུར་མཁས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་སྐུ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞུ་འཕྲུལ་ལེན་འཆང་སྐྱེས་བུ་ནི། །བཞི་ཚན་བཞི་དང་དུ་ཧ་ར། །ལོ་པཎ་དམར་ནག་ཁྲ་གསུམ་དང་། །ཁྱུང་ཕྱུག་བརྒྱུད་པར་བཅས་ཀུན་རྒྱལ། །བདག་བློའི་ཡོལ་གོ་དཀར་ནག་གི །རྩིས་རིགས་བདུད་རྩིས་འགེངས་མཛད་པ། །རྒྱལ་སྲས་མཆོག་དང་ཟླུམ་ཆེན་རྗེ། །རྒྱུ་སྟོན་རྣམས་ལའང་དྲིན་ཕྱག་འབུལ། །མང་ཐོས་ཉི་མ་དང་བྲལ་བའི། །འགྲོ་བློའི་མཚན་མུན་བསལ་བའི་ཆེད། །འབྱུང་བ་རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་གནད།། གཅེས་བཏུས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ།།

དེ་ལ་སྤྱི་ཡི་རྣམ་བཞག་དང་། །བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྐོར་འགོ་སྟེ། །རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། །གཙུག་ལག་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ། །གནས་ཆགས་སྲིད་སྤྲུལ་བཤད་པ་ཡི། །རུས་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བཤད།། དེ་ལས་སྣང་ལུགས་ཆགས་སྲིད་དེ། །མཆོན་བྱེད་སྤྲུལ་པའི་རུས་སྤྲུལ་གྱིས། །མཆོན་ལས་སྟོན་པས་གཙུག་ལག་བསྟན། །མཆན།[1] སྡོང་པོ་དགུ་འདུས་ལས། ཉོན་ཅིག་འཁོར་རྣམས་ཀུན། །རང་བཞིན་གནས་པའི་རུས་སྤྲུལ་དང་། །ཆགས་དང་སྲིད་པའི་རུས་སྤྲུལ་དང་། །དེ་ལས་སྤྲུལ་དང་བཤད་པ་ཡིས། །རུས་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་དགོས་དོན་སྙིང་པོ་ནི། །རྩ་བ་སྲིད་པའི་རུས་སྤྲུལ་དེ། །གན་རྒྱལ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཡི། །མགོ་བོ་ལྷོར་བསྟན་མེ་ཡི་ཁམས།། གློ་གཡས་ཤར་བསྟན་ཤིང་གི་ཁམས། །གློ་གཡོན་ནུབ་བསྟན་ལྕགས་ཀྱི་ཁམས། །མཇུག་མ་བྱང་བསྟན་ཆུ་ཡི་ཁམས། །ཡན་ལག་མཚམས་བཞི་ས་ཡི་ཁམས། །དེ་ལ་བརྩི་བྱ་རྩི་བྱེད་ཀྱི། །གཙུག་ལག་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན། །བརྩི་བྱའི་གཞི་ནི་འབྱུང་ལྔ་སྟེ། །ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་ལྔ་པོ། །དེ་རྣམས་མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་རྩི།། ཤིང་མ་ཆུ་ལ་ཆ་མ་ལྕགས། །ལྕགས་མ་ས་ལ་ས་མ་མེ། །མེ་ཡི་མ་དེ་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཤིང་བུ་མེ་ལ་མེ་བུ་ས།། ས་བུ་ལྕགས་ལ་ལྕགས་བུ་ཆུ། །ཆུ་ཡི་བུ་དེ་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཤིང་དགྲ་ལྕགས་ལ་ལྕགས་དགྲ་མེ། །མེ་དགྲ་ཆུ

ལ་རྒྱུ་དགྲ་ས། །ས་ཡི་དགྲ་དེ་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཤིང་གྲོགས་ས་ལ་ས་གྲོགས་རྒྱུ། །རྒྱུ་གྲོགས་མེ་ལ་མེ་གྲོགས་ལྕགས། །ལྕགས་ཀྱི་གྲོགས་དེ་ཤིང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྱུང་བའི་སྐོར་མགོ་སྟེ། །བསྐོར་མགོ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་རུ་བཞག།

འབྱུང་བ་ལའང་ངོ་བོ་དང་། །ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད། །བྱེད་ལས་ལྷ་ལས་དང་པོ་ནི།། བརྟགས་ན་དཔེན་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་ལས་རང་བཞིན་འབྱུང་ཕྱིར་ངེས། །དབྱེ་བ་ལྔའམ་དེ་ཡི་སྟེང་།། མཁའ་རླུང་རི་བསྟན་བདུན་བརྒྱད་སྲིད། །ཤིང་སོགས་རིམ་བཞིན་གཡོ་སྲེག་དང་། །སྲ་གཅོད་བརྟན་ལྔའི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །བྱེད་ལས་མ་འབྲུགས་བདེ་སྐྱེར་ཞིང་། །འབྲུགས་ན་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད། །དེ་ཕྱིར་འབྱུང་འདུས་ཕུང་པོ་ལ། །རྣམ་རྟོག་ལས་བསྐྱེད་འདུ་བ་ཡི། །ནད་དང་ཡེ་འབྲོག་གཤེད་བཞིས་སྐྱོད།། བདེ་སྡུག་མ་ལུས་འབྱུང་བས་བྱེད། །དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་རྩིས་འདི་གཅེས།།

རྩི་བྱེད་གཙུག་ལག་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །རང་བཞིན་གཞི་དང་འཁྲུལ་སྣང་ངོ་། །རང་བཞིན་གཞི་ཡི་གཙུག་ལག་ནི། །སྣང་སྲིད་འབྱུང་བ་ལྔར་སྣང་བ། །ཀུན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། །མཐའ་དབུས་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས། །མ་རིག་འཁྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ལ། །རྩི་བའི་གཞི་དང་རྩི་ཐབས་གཉིས། །རྩི་གཞི་ལའང་རྣམ་བཞི་སྟེ། །འབྱུང་བ་རང་རྒྱུད་སྣང་བ་ཡུལ། །སྤྱོད་བྱེད་ཡིད་དང་འཛིན་པ་སེམས། །འབྱུང་བ་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི། །མཚན། ནང་གི་ཁམས་ལྔ་ནི་སྙིང་མེ་ཁམས། གློ་བ་ལྕགས་ཁམས། མཆིན་པ་ཤིང་ཁམས། མཚེར་པ་ས་ཁམས། མཁལ་མ་རྒྱུ་ཁམས། །དབྱེ་བས་རང་རྒྱུད་གཏན་ལ་འབེབས། །དབང་ཡུལ་ཅིར་སྣང་འབྱུང་བ་རུ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་སྣང་བ་ཡུལ། །དེ་དག་ཕན་རྩུན་འབྱུང་བ་ཡི། །གཅོད་འབྲལ་བསམ་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིད། །དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་གབ་རྩེར་གྲགས།།

རྩི་ཐབས་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་དགུ། །ཁམས་ལོ་སྨེ་བ་སྤར་ཁ་དང་། །ལྷ་ཞག་དུས་ཚོད་གཟའ་སྐར་རོ།། དང་པོ་ཁམས་ནི་ཀེག་ཤིང་དང་། །ཧི་མེ་ཀུངས་ས་ཤངས་ལྕགས་ཏེ། །ཝ་རྒྱ་རུས་ཆེན་ལྔ་རུ་གྲགས། །དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་། །སྐད་འགགས་གྲེ་བ་འདར་ཀེག་ཤིང་། །སོ་བར་སྒྲ་འདོན་ཧི་མེ་སྟེ། །ལྟེ་ཁུང་དབུགས་སྣད་ཀུང་ས་དང་། །ཁ་གདང་ལྕེ་འཁྱར་སྣ་ནས་དབུགས། །འོང་བ་དེ་ནི་ཤང་ལྕགས་ཁམས། །མཆུ་སྣད་མཆུ་འཛུམ་ཝ་ཆུར་བཤད། །ཁམས་ལོ་སྦྱར་བའི་མཐུན་སྡེབས་ནི། །ཤིང་ཁམས་ཀེག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། །སྟག་ཡོས་བྱུང་ན་དབང་ལོ་སྟེ། །བྱི་ཕག་མ་ལ་ཧ་སྦྲུལ་བྱ། །ཁྱི་འབྲུག་གྲོགས་ལ་བྱ་སྤྲེལ་དགྲ། །ལུག་ནི་འཆད་ཆེན་འཆད་ཆུང་གླང་། །དབང་གཟའ་ཕུར་བུ་དབང་སྐར་ནི། །ཤར་དཀར་དྲུག་ཡིན་ཀུན་ལ་འགྲེ།།

གཉིས་པ་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །འབྱུང་རྩིས་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་ཚེ། །ཐེ་སེ་བྱང་སྣད་བྱེ་བའི་

སྟེང་། །གནས་ཕྱིར་བྱི་བ་ལོ་མགོར་བཞག །དེ་ནས་གླང་སྟག་ཡོས་འབྲུག་སྦྲུལ། །རྟ་ལུག་སྤྲེའུ་བྱ་ཁྱི་ཕག།
ཕོ་ལོ་མོ་ལོའི་དབྱེ་བ་ནི། །བྱི་སྟག་འབྲུག་རྟ་སྤྲེལ་ཁྱི་ཕོ། །གླང་ཡོས་སྦྲུལ་ལུག་བྱ་ཕག་མོ། །རེ་རེའང་དབང་
ཐང་ལྔ་ལྔ་རུ། །ཕྱེ་བས་ལོ་རྐྱན་དྲུག་ཅུར་འགྱུར། །དེ་རྣམས་གནས་ལུགས་ཕྱོགས་བསྟན་པ། །ཤར་སྟོད་
སྟག་ལ་ཤར་སྨད་ཡོས། །ཤར་ལྷོ་མཚམས་ན་འབྲུག་སེ་ལྷ། །ལྷོ་སྟོད་སྦྲུལ་ལ་ལྷོ་སྨད་རྟ། །ལྷོ་ནུབ་མཚམས་
ན་ལུག་གནས་སོ། །ནུབ་སྟོད་སྤྲེའུ་ནུབ་སྨད་བྱ། །ནུབ་བྱང་ཁྱི་ཡི་གནས་ལུགས་ཡིན། །བྱང་སྟོད་ཕག་ལ་
བྱང་སྨད་བྱི། །བྱང་ཤར་མཚམས་ན་གླང་སེ་ལྷ། །ཀུན་ལའང་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བཞི།།

སྲོག་ནི་གནས་ཕྱོགས་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྟག་ཡོས་སྲོག་ཤིང་རྟ་སྦྲུལ་མེ། །བྱ་སྤྲེལ་ལྕགས་ལ་བྱི་ཕག་ཆུ།།
གླང་ལུག་ཁྱི་འབྲུག་བཞི་སྲོག་ས། །སྲོག་གི་མ་ནི་བླ་རུ་གྲགས། །སྲོག་དང་དབང་ཐང་གཅིག་པ་སྟེ། །ཁ་ཡན་
ཡིན་ཏེ་དབང་ཐང་ནི། །སྲོག་གི་མར་སོང་ཁོང་ནོང་ལོ། །དབང་ཐང་བུར་གྱུར་སེ་ཤིག་དང་། །དབང་ཐང་
གྲོགས་གྱུར་ཁ་རལ་ཏེ། །དབང་ཐང་དགྲ་གྱུར་འདུན་འཕུར་རོ།།

དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ནི། །སྟག་ཡོས་བྱ་སྤྲེལ་ཁམས་ནས་རྩི། །གླང་ལུག་རྟ་བྱི་ཟིན་ནས་རྩི། །ཁྱི་
འབྲུག་ཕག་སྦྲུལ་དྲ་ནས་རྩི། །ལྷུགས་ཆུ་མེ་ས་ཤིང་དུ་བགྲང་། །དབང་ཐང་ལུས་གཉིས་བབས་ས་བསྟུན།།
དེ་ལྟར་ལོ་འགྲོས་དྲུག་ཅུ་ཡི། །ཁྲིམ་ཚེས་སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས། །གཅིག་ཕྱིར་ཁ་སྲོག་སུམ་ཅུར་གྲགས།།

དབང་ཐང་ལྡེ་མིག་བསྟན་པ་ནི། །ཕོ་ལོ་གནམ་ལོར་ཤར་བའི་ཚེ། །གཅིག་བཅུ་རང་ལ་གཉིས་གསུམ་
མ། །བཞི་ལྔ་དགྲ་ལ་དྲུག་བདུན་གྲོགས། །བརྒྱད་དགུ་བུ་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །མོ་ལོ་གནམ་ལོར་ཤར་བའི་ཚེ།།
གཅིག་གཉིས་རང་ལ་གསུམ་བཞི་མ། །ལྔ་དྲུག་དགྲ་ལ་བདུན་བརྒྱད་གྲོགས། །དགུ་དང་བཅུ་ནི་བུ་ཡིན་ཏེ།།
ལོ་རྐྱན་དྲུག་ཅུའི་ཕོ་མོ་གཉིས། །སྦྲགས་མ་རེ་རེ་དབང་ཐང་གཅིག །དེ་ཕྱིར་བུ་འདེད་སུམ་ཅུར་འགྱུར།།

དེ་ནས་རླུང་རྟའི་ལྡེ་མིག་ནི། །སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་རླུང་སྤྲེལ་ལུགས། །བྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ་རླུང་སྟག
ཤིང་། །བྱ་གླང་སྦྲུལ་གསུམ་རླུང་ཕག་ཆུ། །ཕག་ལུག་ཡོས་གསུམ་རླུང་སྦྲུལ་མེ། །དེ་དག་མཐུན་གསུམ་ཐེབས
པ་སྟེ། །འབྱུང་བ་སའི་རླུང་རྟ་མེད། །དེ་ལྟར་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་སྟེང་། །རབ་རླུང་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་།།
མ་རླུང་སྐྱེས་པའི་སྦྱར་ཁ་བསྟན། །དྲུག་དྲུག་དག་ཏུ་རྩི་བའང་ཡོད།།

ལོ་ལའང་དཀྲུས་ལྡོག་རྣམ་པ་གཉིས། །དཀྲུས་མ་ཤིང་བྱི་ཤིང་གླང་དང་། །མེ་སྟག་ལ་སོགས་བུ་
འདེད་ཀྱིས། །རིམ་བཞིན་ཆུ་ཕག་བར་དུ་སྦྱར། །ལྡོག་པ་ལོ་ཡི་བསྐོར་འགྲོ་ནི། །སྐྱེས་པ་བུ་ལྔ་སྟག་ནས་སྦྱབ།།
བུད་མེད་མ་ལྔ་སྤྲེ་འུ་ནས། །ཕྱིན་དུ་བཀོན་ལ་ལོ་གྲངས་བགྲང་། །དཔེར་ན་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ལ། །ཕོ་ནི་མེ་སྟག
མོ་ཆུ་སྤྲེ། །བསྐོར་འགྲོ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཐུར་རྩི། །གང་བབས་དམིགས་བཟུང་འགྲེལ་བ་ལྟ། །ཕོ་ཁྲི་གནམ་སྒོ

ཕག་ས་སྒོ། །མོ་གནམ་འབྲུག་ལ་ས་སྒོ་སྦྲུལ། །གླང་ལུག་གཉིས་ནི་ཕུང་གྲོད་ལྟ། །བྱ་སྤྲེ་གཉིས་ནི་བྱེ་བྲལ་ལྟ།། བྱི་རྟ་གཉིས་ནི་རུ་ཚོད་ལྟ། །སྟག་ཡོས་གཉིས་ནི་འཁོར་བ་ལྟ། །ཡར་ལྟ་གྲངས་པ་འཛུ་ཐག་སྟེ། །མར་ལྟ་ས་ཡི་རྟེན་ཕུར་ཡིན། །ཡར་བརྒྱད་གྲངས་པ་གནམ་བརྒྱངས་ལ། །མར་བརྒྱད་གྲངས་པ་ས་བརྒྱངས་ཡིན།། རང་གི་ལོག་མེན་སྲོག་དབང་གཉིས། །རང་ལོའི་སྲོག་དབང་གཉིས་ཀ་ཡི། །དགྲ་རུ་གྱུར་ཚེ་ཕོ་ལོ་དང་། །མོ་ལོ་སོ་སོ་ཕན་ཚུན་དུ། །རང་བདུད་ཆད་ཅིང་གཞན་བླ་འཁྱམས། །དཔེར་ན་ལོག་མེན་ཤིང་སྟག་ལ། །ས་ཁྲི་ས་འབྲུག་བདུད་གཅོད་དང་། །ས་ཡི་གླང་ལུག་བླ་འཁྱམ་མོ། །དེ་བཞིན་ལོག་མེན་ཤིང་ཡོས་ཆེ། །ས་གླང་ས་ལུག་བདུད་ཆད་ཅིང་། །ས་ཡི་ཁྲི་འབྲུག་བླ་འཁྱམས་འགྱུར། །དེ་ཡིས་ཀུན་ལ་འགྲེ་བར་བྱ། །ཤིང་གིས་ཕ་ཁུ་མེས་གསུམ་བསྐྱེ། །མེ་ཡིས་བུ་ཚ་མ་མད་བསྐྱེ། །ས་ཡིས་ས་ཞིང་ཡུལ་མཁར་བསྐྱེ། །ལྕགས་ཀྱིས་ཞང་ཉེ་ནོར་དང་གྲོགས། །ལྟ་དང་བསྲུང་མ་བསྐྱེ་བར་བྱ། །ཆུ་ཡིས་གཉན་ལམ་མཐའ་བཞི་བསྐྱེ། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ།།

གཅིག་པ་རང་གེག་གཉིས་ནད་དགྲ། །གསུམ་པ་བྱེ་བྲལ་བཞི་བཞི་གཤེད། །ལྔ་པ་ལྔ་མཐུན་དྲུག་དྲུག་འབྲས། །བདུན་པ་བདུན་ཟུར་ཤེས་པར་བྱ། །ཡར་གྱི་བཞི་གཤེད་ན་རེས་དང་། །མར་གྱི་བཞི་གཤེད་འཆི་རེས་ཏེ། །དེ་ལ་ལོ་སྐར་ཆེ་བའང་ཟེར། །དེ་ཡི་བདུན་ཟུར་སྐར་ཆུང་ཡིན། །དཔེར་ན་བྱི་བ་ལོ་པ་ཡི། །གནམ་ལོ་ཡོས་ཤར་སྐར་ཆེན་ཏེ། །བྱ་ཤར་སྐར་ཆུང་གཞན་དུ་ན། །ཕྱི་ཡི་རོ་འདོད་ཆེ་ཆུང་ཟེར། །དེ་ཡིས་ཀུན་ལ་འགྲེ་བར་བྱ། །མེ་དང་ཆུ་ཡི་སྟག་སྦྲུལ་དང་། །ཤིང་ལྕགས་མེ་སྤྲེལ་མེ་ལྕགས་བྱ། །ལྕགས་ཆུ་ཤིང་ཕག་མེའི་བྱི་བ། །དེ་རྣམས་ནག་འཕྲུས་ལོ་རུ་གྲགས། །སྟག་ནས་བྱའི་བར་མེ་བརྒྱད་དང་། །ཁྱི་ནས་གླང་བར་ལྕགས་བཞིའི་ལོ། །ལྕགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱི་ས་གླང་འབྲུག །མེ་སྤྲེ་ཆུ་སྦྲུལ་སྐར་ཆུང་དྲུག །མེ་ཆུའི་སྟག་དང་ལྕགས་ཆུ་སྦྲུལ།། ཆུ་ཤིང་སྤྲེའུ་ཤིང་ཕག་རྣམས། །གདུག་པ་ཅན་གྱི་ལོ་བདུན་ནོ། །མེ་སྦྲུལ་ཆུ་ཡི་བྱ་ཕག་དང་། །ཤིང་བྱ་ལྕགས་ཀྱི་ཕག་ལུག་སྟེ། །ས་བྱ་བདུན་ནི་ལྟས་ངན་ལོ། །ས་འབྲུག་ལྕགས་ལུག་ས་སྤྲེ་དང་། །ལྕགས་བྱ་ལྕགས་ཁྱི་མེ་མོ་ཕག །མེ་གླང་ཐན་པ་ལོ་བདུན་ནོ། །མེ་རྟ་ཆུ་བྱིའི་ལོ་གཉིས་ལ། །གནམ་སའི་བྱ་ར་ཞེས་སུ་གྲགས།། ལྕགས་བྱི་ནས་བཟུང་ལྕགས་ཕག་བར། །ཐན་སྐྱེས་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྕགས་གླང་ཤིང་ལུག་མེ་ཁྱི་དང་།། ཆུ་འབྲུག་དུར་མི་ནག་པོ་བཞི། །ཆུ་ཡི་སྟག་སྦྲུལ་ལྕགས་སྤྲེ་གསུམ། །ཤིང་ནག་བུ་གསུམ་བྱ་བ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་གཉིས་ནག་ལ་སྐྱེས་པའི། །སྟག་སྤྲེལ་ཕག་སྦྲུལ་ལོ་བཞི་ལ། །ལོ་ནག་མཆེ་བ་ཅན་དུ་གྲགས། །ཆུ་ཡི་བྱི་རྟ་བྱ་ཡོས་བཞི། །ས་ཡི་ཕག་འབྲུག་བྱ་དང་ཡོས། །མེ་འབྲུག་མེ་བྱ་ཆུ་གླང་རྣམས། །སྲིན་ཁྱེར་ལོ་ནི་བཅུ་གཅིག་ཡིན། །མེ་རྟ་ཆུ་བྱ་ཤིང་ཡོས་དང་། །ལྕགས་བྱ་ཐེར་འདྲེ་མི་བཞི་ཡིན། །སྐྱེ་འཕྲེད་དང་པོའི་ཤིང་གླང་དང་།།

བར་པའི་ས་སྤྲུལ་ཤིང་ཕོ་ཁྲི། །འོག་མའི་ཆུ་ལུག་སའི་བྱི་ཕག །ཤིང་ལུག་ལྕགས་བྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། །འབྱུང་བ་ལྔ་ལྡན་ལོ་ཡིན་ནོ། །སྨེ་ཕྲེང་དང་པོའི་མེ་ཡོས་དང་། །ཆུ་བྱ་ས་ལུག་ལྕགས་སྤྲེ་བཞི། །བར་པའི་ཆུ་སྤྲུལ་འོག་མ་ཡི། །མེ་ཡོས་ལྕགས་སྟག་ལྕགས་ཁྲི་གཉིས། །ཆུ་ཡི་བྱི་ཕག་བཅུ་པོ་ནི། །འབྱུང་བ་གཉིས་ལྡན་ལོ་ཡིན་ནོ། །ལྕགས་སྤྲེ་ལྕགས་ཕག་མེ་འབྲུག་སྤྲུལ། །ས་ལུག་ལྕགས་ཁྲི་ཤིང་སྤྲུལ་དང་། །མེ་བྱ་ཡུག་ས་ལོ་བརྒྱད་དོ། །ཤིང་སྟག་ལྕགས་སྤྲེལ་མེ་ཕོ་སྟག །ཆུ་ཡི་སྟག་སྤྲུལ་ཕག་སྤྲེ་བཞི། །ས་ཁྲི་དྭ་འབྲུག་ལོ་བརྒྱད་དོ།། ཐ་ཆུང་ལོ་བཞི་ར་རྫུ་དང་། །ར་བ་བཞི་ནི་བསེ་རྫུ་སྐེ། །འབྲིང་པོ་བཞི་ལ་འཚོལ་བུར་གྲགས།།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་དགུ་ཡིན་ཏེ། །གཅིག་དཀར་གཉིས་ནག་གསུམ་མཐིང་དང་། །བཞི་ལྗང་ལྔ་སེར་དྲུག་དཀར་དང་། །བདུན་དམར་བརྒྱད་དཀར་དགུ་དམར་ཏེ། །ལྷ་བདུད་བསེན་མོ་ཀླུ་ས་བདག །རྒྱལ་བཙན་ལྷ་དང་མ་མོ་ཡི། །མེ་ལོང་ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་སྤྲུར། །དཀར་གསུམ་ལྕགས་ལ་ནག་མཐིང་ཆུ། །བཞི་ལྗང་ཤིང་ལ་ལྔ་སེར་ས། །དགུ་དམར་བདུན་དམར་མེ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་དཀར་གཉིས་ནག་ལྔ་སེར་གསུམ། །སྟག་སྦྲ་ཕག་སྤྲུལ་བཞི་ལ་དབང་། །བདུན་དམར་བཞི་ལྗང་གཅིག་དཀར་གསུམ། །བྱི་རྟ་བྱ་ཡོས་བཞི་ལ་དབང་།། དགུ་དམར་དྲུག་དཀར་གསུམ་མཐིང་གསུམ། །གླང་ལུག་ཁྱི་འབྲུག་བཞི་ལ་དབང་། །དེ་ཡང་ལོ་རྒན་དྲུག་ཅུ་ལ། །སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་དབྱེ་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཚན་གསུམ་སྟེ། །བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་འབྱུང་།། དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ཞེས་གྲགས། །སྐྱེ་འཕྲེང་གོང་མའི་གཅིག་དཀར་ནས། །དྲུག་ཅུ་གྲངས་ཕྱོག་ལྔ་རྫུ་ཟད།། དེ་ནས་བར་པའི་བཞི་ལ་བགྲོངས། །བརྒྱས་ཟད་འོག་མའི་བདུན་ལ་འཁོར། །དེ་ཡི་ཐ་མ་གཉིས་སུ་ཟད།། སླར་ཡང་སྐྱེ་ཕྲེང་གོང་མ་ཡི། །ཕོ་བྲང་དང་པོའི་གཅིག་ལ་འཁོར། །དེ་ལྟར་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཡང་། །ཆད་ལྷག་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིན།།

དེ་ཡང་ཡར་བཞི་སྲོག་སྐྱེ་སྟེ། །མར་བཞི་དབང་སྐྱེ་གང་སྐྱེས་ལུས། །མཐུན་གསུམ་ཀླུང་རྟའི་སྲོག་སྐྱེར་སྦྱར། །དཔེར་ན་ད་ལྟའི་ཤིང་བྱི་ཡི། །ལུས་སྐྱེ་གཅིག་དཀར་ལ་བབས་དུས། །ཡར་བཞི་བདུན་དམར་སྲོག་སྐྱེ་དང་། །མར་བཞི་བཞི་ལྗང་དབང་སྐྱེ་སྟེ། །ཀླུང་སྐྱེ་ཤིང་སྟག་སྲོག་སྐྱེ་སྦྱར།།

དེ་དག་གླིང་དགུ་ལས་འཚོལ་ན། །སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དབུས་བཞག་པས། །སྲོག་ནི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ན་གནས། །དབང་ཐང་བྱང་ཤར་ལུས་ནི་དབུས། །བསྐོར་སྐྱེ་ཁ་བོ་གླིང་དགུ་སྟེ། །ལྔ་སེར་རུས་སྦལ་ལྷོ་ལ་གབ།། ལི་ལ་དགུ་དམར་ཁོན་གཉིས་ནག །དྭ་ལ་བདུན་དམར་ཁེན་ལ་དྲུག །ཁམ་ལ་གཅིག་དང་གན་བརྒྱད་དཀར། །ཟིན་མཐིང་ཟོན་ལ་བཞི་ལྗང་སྟེ། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་བྱ་འཕུར་ནི། །དབུས་ནས་གནམ་ལྕགས་རི་བོ་དང་། །མེ་ཆུ་ས་ཤིང་རླུང་ནས་དབུས། །སྐྱེས་སྐྱེ་དབུས་བྱས་བྱ་འཕུར་ལྟ། །བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་དགུ

ཚན་དགུ། །གཅིག་བཅུ་བཅུ་དགུ་ཉེར་བརྒྱད་དང་། །སོ་བདུན་ཞེ་དྲུག་ང་ལྔ་སྟེ། །རེ་བཞི་དོན་གསུམ་གྱ་གཉིས་དང་། །ཁོ་གཅིག་རྣམས་ལ་དབུས་སུ་འཚོག །བསྐོར་ལུགས་དབུས་ནས་ཤར་དུ་ཐོན། །ཕོ་ལོ་དྲུག་པོ་གཡོན་བསྐོར་དང་། །མོ་དྲུག་གཡས་བསྐོར་དུ་ཡོན་བགྲང་། །རང་རང་རྒྱབ་ནས་དབུས་སུ་འཇུག །སླར་ཡང་དབུས་ནས་བྱ་འཕུར་གྱིས། །གང་བབས་སྐྱེ་བ་ངོས་བཟུང་བྱ། །སྐྱེས་སྐྱེ་བདེ་བླག་འཚོལ་འདོད་ན།། གནམ་ལོའི་སྐྱེ་བ་དབུས་བཞག་ནས། །བྱ་འཕུར་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་རེར། །བཅུ་ཚན་རེ་རེ་བགྲང་བྱ་ཞིང་། །བཅུ་ཁ་མ་ལོང་རེ་རེ་རྩི། །ཡང་ན་དབུས་འཚོག་ལོ་ལོངས་དང་། །ད་ལྟའི་གནམ་ལོའི་སྐྱེ་བ་སྦྱར། །དེ་ནས་དབུས་འཚོག་མ་ལོངས་པའི། །ལོ་གྲངས་གནམ་ལོའི་སྐྱེ་བ་ནས། །བཟུང་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་བགྲངས་པའི་གྲངས།། གང་བབས་སྐྱེས་སྐྱེར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གཞན་ཡང་ར་བསེ་ལ་སོགས་བཤད། །མེ་ལྕགས་རྒྱ་གསུམ་ར་རྣ་དང་།། ས་ཤིང་གཉིས་པོ་བསེ་རྣ་སྟེ། །ནག་མཐིང་དམར་གཉིས་སྟེང་བབས་ན། །བར་གྱི་རོ་འདོད་ཅེས་སུ་བཤད།། གཅིག་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན། །ཁྲིམས་པ་སྐྱེས་དར་ཤར་པོ་དང་། །ཕྱུག་ས་བན་བོན་བུད་མེད་དང་།། ཞང་བློན་དང་ནི་རྒད་པོ་ལ། །གཉན་པས་གཉིས་ནག་ཅེས་སུ་བཏགས། །གནམ་སྒོ་ཕོ་དྲུག་མོའི་གཅིག་དཀར། །ས་སྒོ་ཕོའི་གཉིས་མོའི་བཞི་ལྡང་། །ར་བ་བཞི་པོ་གཅིག་དཀར་ཚེས། །འབྲིང་པོ་བཞི་ལ་བཞི་ལྡང་ཚེས། །ཐ་ཆུང་བཞི་ལ་བདུན་དམར་ཚེས། །རིམ་པར་དེད་པས་ཚེས་ལ་འཁོར། །ཉིན་མཚན་དུས་གཉིས་ཐོག་མ་ལ། །ཚེས་སྐྱེ་སྦྱར་ནས་དེད་པ་ཡིས། །ཉིན་དགུ་མཚན་དགུ་དུས་ལ་འཆར།།

བཞི་པ་སྤར་ཁ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ལྷོ་ནས་གཡས་བསྐོར་རིམ་པ་བཞིན། །ལི་མེ་ཁོན་ས་དྭ་ལྕགས་དང་།། ཁེན་གནམ་ཁམ་ཆུ་གིན་རི་དང་། །ཟིན་ཤིང་ཟོན་རླུང་སྤར་ཁ་བརྒྱད། །མཁའ་རི་རླུང་ཡང་སར་བྱས་པས།། མདོ་དོན་འབྱུང་བ་ལྔ་རུ་འགྱུར། །སྐྱེས་པ་ལི་ནས་ཁོན་ཕྱོགས་བསྐོར། །བུད་མེད་ཁམ་ནས་ཁེན་ཕྱོགས་བསྐོར། །བཅུ་ཁམ་ལོང་རེ་རེ་སྟེ། །བཅུ་ཁ་ལོངས་ནས་ཟུར་ལ་མཆོངས། །སྤར་ཁའི་བཟང་བཞི་ངན་བཞི་ནི།། ལི་ཁམ་གཉིས་དང་ཁེན་ཁོན་གཉིས། །དྭ་གིན་གཉིས་དང་ཟིན་ཟོན་གཉིས། །ཕན་རྒྱུན་གནམ་སྨན་རབ་ཀྱི་རབ། །ལི་ཟིན་ཁམ་ཟོན་དྭ་ཁེན་དང་། །གིན་ཁོན་གཉིས་གཉིས་ཕན་རྒྱུན་དུ། །སྲོག་འཚོ་གནས་པ་རབ་ཀྱི་འབྲིང་། །རླུང་མེ་ས་ལྕགས་རི་གནམ་དང་། །ཆུ་ཤིང་ཕན་རྒྱུན་གཅིག་གི་གཅིག །བསྐྱེད་པ་དཔལ་བསྐྱེད་རབ་ཀྱི་ཐ། །ཕྱུ་ཡོན་རང་རང་ཕྱོགས་ན་སྟེ། །ཕྱི་ན་ལྕགས་མེ་གནམ་རི་བཞི། །ཕྱུ་ཡོན་འབྲིང་རབ་ས་ཆུ་དང་།། ཤིང་རླུང་ཕྱུ་གཡང་འབྲིང་གི་འབྲིང་། །མེ་རི་རླུང་གནམ་ལྕགས་ཆུ་དང་། །ཤིང་ས་གནོད་པ་འབྲིང་གི་ཐ།། ལྕགས་མེ་ས་རླུང་གནམ་ཤིང་དང་། །རི་ཆུ་འདྲེ་ལྔ་ཐ་མའི་རབ། །ལི་ཁེན་དྭ་ཟིན་ཁོན་ཁམ་དང་། །གིན་ཟོན་བདུད་གཅོད་ཐ་མའི་འབྲིང་། །གནམ་ཆུ་མེ་ས་རླུང་ལྕགས་དང་། །ཤིང་རི་ཕན་རྒྱུན་ལུས་ཆད་པ། །ཐ་མའི་

ཐ་སྐེ་དན་བཞིའོ། །ར་རྟ་ཕྱོགས་བཞི་བསེ་རུ་མཚམས། །ཕོ་ལི་མོ་ཁམ་ལ་བབས་ན། །ནང་གི་རོ་འདོད་ཅེས་པར་གྲགས། །བལྟ་བའི་མིག་བཞི་བརྟུང་རྣ་བཞི། །བན་བཞི་བོན་བཞི་ལ་སོགས་པ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཁེན་ལ་གནམ་སྒོ་ཁོ་ན་ས་སྒོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡིན་བྱེ་བྲག་ནི། །བཅྭ་བྱའི་སྒྲོག་གི་མར་གྱུར་པའི། །སྤྱར་ཁ་ལ་བབས་གནམ་སྒོ་སྟེ། །བུ་ནི་ས་སྒོ་དགྲ་གཤེད་སྒོ། །བྱིས་པའི་སྐྱེས་སྤྱར་མ་གླུང་སྟེ། །དེ་ཉིད་བདེ་བླག་འཚོལ་འདོད་ན། །མ་ལོའི་སྟེང་ནས་བུ་ཡི་ལོས། །འཕྲི་ལྷག་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྟན་པའི། །གྲངས་དེར་མ་ཡི་སྤྱར་ཁ་སྐོར། །མ་དེ་གར་བབས་སྤྱར་ཁ་དེ། །བུ་དེ་སྐྱེས་པའི་སྤྱར་ཁ་ཡིན། །སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་ལི་ཡིས་ཚེས། །ཁྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ་ཁམས་ཀྱིས་ཚེས། །བྱ་གླང་སྦྲུལ་གསུམ་དྭ་ཡིས་ཚེས། །ཕག་ལུག་ཡོས་གསུམ་ཟིན་གྱིས་ཚེས། །རིམ་བཞིན་དེད་པས་ཚེས་ལ་འཆར། །གང་ཚེས་ཉིན་མཚན་ཐོག་མ་ནས། །ཉིན་བརྒྱད་མཚན་བརྒྱད་དུས་ལ་སྦྱར། །

ལྔ་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་བཅུ་གཅིག་སྟག །བཅུ་གཉིས་དཔྱིད་འབྲིང་ཡོས་སུ་རྩེ། །ཟླ་བ་དང་པོ་དཔྱིད་ཐ་འབྲུག །དེ་བཞིན་དབྱར་ར་གཉིས་པ་སྦྲུལ། །དབྱར་འབྲིང་གསུམ་པ་རྟའི་ཟླ་བ། །བཞི་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལུག །ལྔ་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་སྤྲེལ། །དྲུག་པ་སྟོན་འབྲིང་བྱའི་ཟླ་བ། །བདུན་པ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཁྱི། །བརྒྱད་པ་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཕག །དགུན་འབྲིང་དགུ་པ་བྱི་བའོ། །བཅུ་པ་དགུན་ཐ་གླང་དུ་འདོད། །དགུན་ཉིད་དཔྱིད་ར་སྟག་ལ་ལྡོག །མགོ་ཡིས་ཉ་ན་ཟླ་བཤོལ་མེད། །དབྱར་ཉི་སྟོན་ར་སྤྲེ་ཝུར་ལྡོག །སྟོན་གྱིས་ཉ་ན་ཟླ་བཤོལ་མེད། །ཞིབ་པར་སྣང་བཤོལ་ཚིག་དང་སྦྱོར། །

དྲུག་པ་ཚེས་གྲངས་ཟླ་གཅིག་ལ། །ཞག་ནི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད། །ཕོ་ཟླ་དྲུག་པོ་སྟག་གིས་ཚེས། །མོ་ཟླ་དྲུག་པོ་སྤྲེ་ཝུས་ཚེས། །ཚེས་གཅིག་བཅུ་གསུམ་ཉེར་ལྔ་ལ། །གང་ཚེས་དེ་ཡིས་ཉི་མ་འཆར། །ཕོ་ཟླ་འབྲུག་ཉ་སྟོང་ལ་ལུག །མོ་ཟླ་ཁྱིས་ཉ་སྟོང་ལ་གླང་། །ཞག་རེ་ལོ་འགྲོས་རེ་རེ་བཞིན། །རིམ་པར་སྦྱར་བས་ཆད་ལྷག་མེད། །

བདུན་པ་དུས་ཚོད་ཞག་རེ་བཞིན། །ཉིན་དྲུག་མཚན་དྲུག་རྣམ་པར་བཞག །ནམ་ལོངས་ཡོས་ལ་ཉི་ཤར་འབྲུག །ཉི་དྲོས་སྦྲུལ་ལ་ཉིན་ཕྱེད་རྟ། །ཕྱེད་ཡོལ་ལུག་ལ་ཉི་སྨུར་སྤྲེ། །ཉི་ནུབ་བྱ་ལ་ས་སྲོད་ཁྱི། །སྲོད་འཁོར་ཕག་ལ་ནམ་ཕྱེད་བྱི། །ཕྱེད་ཡོལ་གླང་ལ་ཐོ་རངས་སྟག །ལོ་ཟླ་ཞག་དུས་དེ་དག་གི། །དབང་ཐང་ལོ་ཟླ་ཉིས་སྦྲགས་ལ། །ཞག་དང་དུས་ཚོད་ཆུང་པར་འདེད། །གནམ་ལོ་མ་ལ་ཟླ་བ་བུ། །ཟླ་བ་མ་ལ་ཞག་ནི་བུ། །ཞག་ནི་མ་ལ་དུས་ཚོད་བུ། །ཟླ་ཞག་དུས་ཀྱི་དབང་ཐང་རྣམས། །བདེ་བླག་བརྟག་པའི་མན་ངག་ནི། །གནམ་ལོའི་དབང་ཐང་གང་ཡིན་དེའི། །སྟག་ཡོས་བྱི་གླང་བུ་ཡིན་ལ། །འབྲུག་སྦྲུལ་གྲོགས་ལ་རྟ་ལུག་དགྲ།

བྱ་སྤྲེ་མ་ལ་ཁྲི་ཕག་རང་། །ཟླ་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་ཏེ། །ཟླ་རེའི་ཞག་པོ་སུམ་ཚན་བཅུའི། །གཅིག་དྲུག་བུ་ལ་གཉིས་བདུན་གྲོགས། །གསུམ་བརྒྱད་དགྲ་ལ་བཞི་དགུ་མ། །ལྔ་བཅུ་རང་ཡིན་ཞག་དེ་ཡི། །དུས་ཚོད་ཡོས་སྤྲེ་གླང་གསུམ་བུ། །འབྲུག་བྱ་སྟག་གསུམ་གྲོགས་ཡིན་ཏེ། །སྦྲུལ་ཁྱི་དགྲ་ལ་རྟ་ཕག་མ། །ལུག་དང་བྱི་བ་རང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ལུས་དང་། །ཀླུང་རྟ་གསུམ་པོ་ལོ་བཞིན་བརྩི།།

བརྒྱད་པ་གཟའ་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ཉི་ཟླ་དམར་ལྷག་ཕུར་སངས་སྤེན། །ར་ཧུ་ལ་དང་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཉི་མ་མིག་དམར་མེ་ཡིན་ལྷོ། །ཟླ་བ་ལྷག་པ་ཆུ་ཡིན་བྱང་། །ཕུར་ཤིང་ཤར་ཏེ་སངས་ལྕགས་ནུབ།། སྤེན་པ་ས་ཡིན་མཚམས་ལ་དབང་། །ར་ཧུ་སྤྲི་ཁྱབ་འབྱུང་ལྔ་ཚངས། །སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་སྤེན་པས་ཆོས། །བྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ་དམར་པོས་ཆོས། །ཕག་ལུག་ཡོས་གསུམ་ཟླ་བས་ཆོས། །བྱ་གླང་སྦྲུལ་གསུམ་ཕུར་བུས་ཆོས། །གང་ཆོས་དེ་དར་བུ་ཡང་དར། །མ་ཞུད་དགྲ་སྐྱོད་གྲོགས་ནི་གུད། །ཆོས་གཅིག་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་དང་། །ཉེར་གཉིས་ཉེར་དགུ་གང་ཆོས་འཆར། །གཞན་ཡང་བརྟགས་པའི་གཟའི་བྱེ་བྲག །ཁྱི་གཟའ་ནང་གཟའ་བར་གཟའ་གསུམ། །ཁྱི་གཟའ་ལོ་རྐན་དྲུག་ཅུ་ཡི། །ས་ལྕགས་ལོ་རྣམས་སྤེན་པ་དང་། །ཤིང་ལོ་ཕུར་བུ་མེ་མིག་དམར། །ཆུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྷག་པའོ། །འདི་ལ་དམར་ཆུང་ལྷག་མགོ་ལས། །ཕུར་སྤེན་གོ་ལྡོག་སྒྱུར་བ་ཡོད། །བར་གཟའ་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། །བྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ་ལོ་མིག་དམར། །བྱ་གླང་སྦྲུལ་གསུམ་ཕུར་བུ་དང་། །སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་སྤེན་པ་སྟེ། །ཕག་ལུག་ཡོས་གསུམ་ལྷག་པའོ། །ནང་གཟའ་སྐར་ཁ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ལི་ཁམ་ཕོའི་སྤེན་མོའི་མིག་དམར། །དྭ་ཟིན་ཕོའི་དམར་མོའི་སྤེན་པ། །ཁེན་ཟོན་ཕོའི་ཕུར་མོའི་ལྷག་པ། །གིན་ཁོན་ཕོའི་ལྷག་མོའི་ཕུར་བུ།།

དགུ་པ་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད། །སྨིན་དྲུག་སྣར་མ་མགོ་དང་ལག །ནབས་སོ་རྒྱལ་ཤར་སྐག་ཤར་ལྷོ།། མཆུ་གྲེ་དབོ་དང་མེ་བཞི་ནག །ས་རི་ལྷོ་སྐར་ས་ག་ནི། །ལྷོ་ནུབ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་མཚམས་སྣྲོན། །སྦྲུབས་དང་ཆུ་སྟོད་ཆུ་སྨད་དང་། །གྲོ་ཞུན་ནབ་དཀར་བྱི་ཞུན་ནི། །ནབ་བྱང་མཚམས་ཀྱི་སྐར་མ་ཡིན། །མོན་དྲེ་མོན་གྲུ་ཁྲུམས་སྟོད་སྨད། །ནམ་གྲུ་དབྱུག་གུ་བྱང་སྐར་ཏེ། །བྲ་ཉེ་བྱང་ཤར་མཚམས་སྐར་ཡིན། །ཤར་སྐར་དྲུག་ཤིང་ལྷོ་སྐར་མེ། །ནུབ་ལྕགས་བྱང་ཆུ་མཚམས་སྐར་ས། །སྐར་ཆུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད། །མགོ་ལག་བར་ན་སྐར་ཆུང་མེད། །དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །མགོ་རྒྱལ་མཆུ་དབོ་ནག་པ་དང་། །ས་ག་སྣྲོན་དང་ཆུ་སྟོད་དང་། །གྲོ་ཞུན་ཁྲུམས་དབྱུག་སྨིན་དྲུག་རྣམས། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཉ་སྐར་ཏེ། །གང་ཉ་དར་བ་སྟོང་སྐར་གུད། །དེ་རྗེས་དར་གུད་དགུ་དུར་གསུམ། །དང་པོ་འབྱུང་བའི་དར་གུད་ནི། །ར་བ་བཞི་ནས་སྐོར་འགོ་བྱ།། དེ་ཡང་ཤིང་རྣམས་སྟོན་ར་སྤྲེ། །མེ་རྣམས་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཕག །ལྕགས་རྣམས་དཔྱིད་ར་སྟག་ནས་བཟུང་།།

ས་ཆུ་དབྱར་ར་སྒྲུལ་ནས་བརྩམས། །དབུགས་ལེན་མངལ་གནས་ལུས་རྫོགས་གསུམ། །བཙས་པ་བྲུས་བྱེད་
གོས་གྱོན་གསུམ། །ལས་བྱེད་དར་བ་གུད་པ་གསུམ། །ན་བ་ཤི་བ་དུར་ཞུགས་གསུམ། །གཡས་བསྐོར་རིམ་
པར་བགྲངས་བྱས་ནས། །ལོ་ཟླ་ག་དུས་བཞི་ཡི་སྟེང་། །སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཞག་པར་བྱ། །དར་བ་ལས་
བྱེད་བཟང་པོའི་རབ། །བྲུས་བྱེད་གོས་གྱོན་བཟང་པོའི་འབྲིང་། །ལུས་རྫོགས་བཙས་པ་བཟང་པོའི་མཐའ།།
དབུགས་ལེན་མངལ་གནས་ངན་པའི་རབ། །གུད་པ་ན་བ་ངན་པའི་འབྲིང་། །ཤི་བ་དུར་ཞུགས་ངན་པའི་ཐ།།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན། །གཏེར་ཆེན་རྟེད་དང་རྒྱན་རིང་བ། །བསམ་གྲུབ་གསོ་ཐུབ་བདེ་བ་ལྡན།།
ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཐོབ་སྐལ་བཟང་དང་། །བྱུར་ངན་ལྟུང་དང་བྱེ་བྲལ་དང་། །ཞུང་ཀྱོད་གཡང་ཉམས་རྒྱུད་ཆད་
ཅེས། །དེ་ལྟར་བཟུང་དྲུག་ངན་དྲུག་པོ། །སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་ཀུན་ལ་སྦྱོར། །སྟག་ཡོས་ཟིན་དང་རྟ་སྦྲུལ་
ལེ། །བྱ་སྤྲེ་དྭ་དང་ས་ཆུ་ཡིས། །ལོ་དྲུག་ཁམ་ནས་དབུགས་བླངས་ཏེ། །བསྐོར་བ་སྤུ་ར་ཁའི་དར་གུད་ཡིན།།

གཉིས་པ་དགུ་མིག་བསྐོར་འགོ་ལ། །རྐྱང་སྦྲགས་སྤུར་སླེ་རྟུས་ཁམས་ལྔ། །དང་པོ་རྐྱང་པའི་དགུ་
མིག་ནི། །ཕོ་ནི་རང་ལྔའི་བྱི་བ་དང་། །མོ་ནི་རང་ལྔའི་བྱ་ནས་བཟུང་། །དགུ་ཚན་གྱེན་བགྲང་གཤེད་བཞིར
སྟོད། །དེ་ཡང་དགུ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཉེར་བདུན་སོ་དྲུག་ཞེ་ལྔ་དང་། །ང་བཞི་རེ་གསུམ་བདུན་ཅུ
གཉིས། །གྱ་གཅིག་རྣམས་ལ་དགུ་མིག་འབབ། །ཁྱད་པར་གནམ་ལོའི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ། །དགུ་དུར་གཉིས
འཛོམས་རེ་རེ་ཡོད། །དེ་ཡང་སྟག་ཡོས་ལོ་པའི་ཕོ། །བཅོ་བརྒྱད་བུད་མེད་སོ་དྲུག་པ། །རྟ་སྦྲུལ་སྐྱེས་པ་སོ
དྲུག་དང་། །བུད་མེད་བཅོ་བརྒྱད་བྱ་སྤྲེ་ནི། །ང་བཞི་ཕོ་ལ་དོན་གཉིས་མོ། །གཤེད་བཞི་བྱི་ཕག་བཅས་པ
ལ། །སྐྱེས་པ་དོན་གཉིས་མོ་ང་བཞིར། །དགུ་མིག་དུར་ཐོག་ཕྱིན་པས་ངན།།
སྦྲག་མ་འབྲིང་པོ་བཞི་ནས་བསྐོར། །ས་ཆུ་ལོ་དྲུག་བྱི་བ་ནས། །གྱེན་དུ་བགྲང་པས་འབྲུག་ལ་སྟོད།།
དེ་བཞིན་སྟག་ཡོས་ཡོས་ནས་ལུག །རྟ་སྦྲུལ་རྟ་ནས་ཁྱི་ལའོ། །བྱ་སྤྲེ་བྱ་ནས་གླང་ཐག་སྟོད། །དེ་དག་གནམ
ལོ་གང་ཤར་དེའི། །མར་གྱི་ལྔ་མཐུན་ལོ་པར་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་ལོ་དགུ་ཉེར་གཅིག་དང་། །སོ་གསུམ་ཞེ་ལྔ
ལྔ་བཅུ་བདུན། །རེ་དགུ་གྱ་གཅིག་རྣམས་ལ་སྟེ། །དེ་རྣམས་དུར་བཞིའི་ཐོག་ཕྱིན་པས། །གཞན་གྱི་དགུ་མིག
ཅེས་སུ་གྲགས། །སྤུར་ཁ་ཕོ་ལི་མོ་ཁམ་དང་། སླེ་བ་སྐྱེས་སླེར་བབས་པ་འོ། །རྟུས་ཁམས་དགུ་མིག་བསྐོར
འགོ་ནི། །འུདང་ཀུངས་གཉིས་བྱི་བ་ནས། །ཀེག་ནི་ཡོས་དང་ཧི་ནི་རྟ། །ཤངས་ནི་བྱ་ནས་བསྐོར་འགོ་བྱ།།
གྱེན་བགྲང་དུར་སྟེང་ཕྱིན་པས་ངན། །དོན་ལ་སྦྲགས་མ་ཁོ་ན་འོ།།
གསུམ་པ་དུར་མིག་ཕྱི་ལོ་དང་། །ནང་གི་སྤུར་ཁ་དག་ལ་སྦྱོར། །དེ་ཡང་ཤིང་དུར་ལུག་དང་ཁོན། །མེ
དུར་ཁྱི་དང་ཁེན་ལ་ཞུགས། །ལྕགས་དུར་གླང་དང་གིན་ལ་སྟེ། །ས་ཆུ་འབྲུག་དང་ཟོན་ལ་བཏབ། །དུར་གྱི

ཁང་བུ་བརྒྱད་ཅུ་ནི། །ཁྲི་ཧྲ་བྲ་ཡོས་བཞི་ནས་བསྐོར། །འཁྱིད་པའི་ལྷེ་མིག་བཞི་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡང་བཅྭ་བྱའི་
དབང་མཐུན་གྱི། །ས་རྒྱ་ཁྲི་བ་སྟེ་ལྔ་དང་། །ཤིང་གཉིས་ཡོས་དང་མེ་གཉིས་ཧྲ། །ལྕགས་གཉིས་བྱ་ལྔ་ནས
བསྐོར་ཕྱིར། །ཡང་དག་བསྐོར་འགོ་ཉི་ཤུ་གྲགས། །ཐམས་ཅད་གྱེན་བསྐོར་རང་རང་གི། །དབང་མཐུན་དུར་
སྟེང་སློབས་པ་ནི། །རང་དུར་ཆེ་སྟེ་དེའི་བདུན་ཟུར། །དབང་ཐང་མཐུན་པ་རང་དུར་ཆུང་། །རང་རང་དབང་
ཐང་དགྲ་ཐོག་གི། །དུར་སྟེང་ཕྱིན་པ་གཤེད་དུར་ཆེ། །དེ་ཡི་བདུན་ཟུར་གཤེད་དུར་ཆུང་། །དེ་ཡང་གནམ
ལོ་གང་ཤར་ཀྱང་། །སྐྱེ་བུའི་ལོ་གྲངས་ཉེར་གཅིག་དང་། །ང་གཅིག་ཞེ་ལྔ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་། །སློབས་པ་རང
དུར་ཆེ་དང་ཆུང་། །གཤེད་དུར་ཆེ་ཆུང་རིམ་པར་སྦྱར། །དེ་ལྟར་སྐོར་འགོ་ཉི་ཤུ་ལ། །བཞི་བཞི་སྦྱར་བས
བརྒྱད་ཅུའོ། །དུར་གྱི་ཉི་མ་སོ་དྲུག་ནི། །དྲུག་གསུམ་དུར་གྱི་ཉི་མ་ཞེས། །ཟླ་བ་ཀུན་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད།
།ཕོ་ཟླ་དྲུག་ལ་ལུག་ཉི་དང་། །མོ་དྲུག་གླང་གི་ཉི་མར་ངེས། །ཟླ་བའི་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ། །རིམ་བཞིན
གནམ་དུར་བར་དུར་དང་། །ས་དུར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར
ལས། བསྐོར་འགོ་སྐྱིའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

ལེའུ་གཉིས་པ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བསྐོར་འགོ་སུམ་ཅུའི་རྩིས།

༄ བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་བསྐོར་འགོ་ལའང་། །རྒྱ་བོད་བསྐོར་འགོ་སུམ་ཅུ་དང་། །ནམ་ཞག་གདན་དང་མཐུན་སྦྱོར་གཉེན། །ལོ་གཅིག་སྐྱེག་དང་ནད་རྩིས་དང་། །གཤེན་གྱི་རྩིས་དང་དྲུག་གིས་བསྡུས།།

དང་པོ་གཙུག་ལག་ཀུན་གྱི་བཅུད། །རྒྱ་བོད་བསྐོར་འགོ་སུམ་ཅུ་ལ། །རྩེ་ལ་བོར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས། །འདིར་ནི་རྒྱས་པ་བསྐོར་འགོ་རེར། །དེའུ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀུན་བྲེལ་བས། །ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུས་གདན་ལ་དབབ།།

ཐོག་མར་རང་རང་རྩིས་གཞི་ནི། །རྒྱ་ཡི་སྐོར་འགོ་བཅོ་ལྔ་ལས། །དང་པོ་ས་བདག་རྒྱལ་པོའི་རྩིས། །ཤེལ་གྱི་བྱ་ཁྱུང་དཀར་པོ་དང་། །ཤིང་གི་བྱི་གླང་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །གཉིས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི།། གངས་ཀྱི་སེང་གེ་དཀར་མོ་དང་། །མེ་སྟག་མེ་ཡོས་ཁ་ནས་བསྐྱེ། །གསུམ་པ་རིག་འཛིན་སྔགས་འཆང་རྩིས།། སྲིད་པའི་དུག་སྦྲུལ་ནག་པོ་དང་། །ས་ཡི་འབྲུག་སྦྲུལ་ཁ་ནས་བསྐྱེས། །བཞི་པ་གཤེན་རབ་བོན་གྱི་རྩིས།། བར་སྣང་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོ་དང་། །ལྕགས་རྟ་ལྕགས་ལུག་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །ལྔ་པ་མི་ཆེན་གཙོ་བོ་རྣམས།། ས་ཡི་གླང་ཆེན་རབ་བརྟན་དང་། །ཆུ་སྤྲེ་ཆུ་བྱའི་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །དྲུག་པ་སྐྱེས་པ་དར་མ་རྣམས། །ནགས་ཀྱི་རྒྱ་སྟག་ཁྲ་བོ་དང་། །ཤིང་ཁྱི་ཤིང་ཕག་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བདུན་པ་ཟ་མ་བུད་མེད་རྣམས། །ཟངས་ཀྱི་སྲིན་མོ་དམར་མོ་དང་། །མེ་བྱི་མེ་གླང་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བརྒྱད་པ་ཁང་ཁྱིམ་ཞིང་སའི་རྩིས། །ལྷ་ཁང་རྒྱ་ཕིབ་ཁྱུང་མགོ་དང་། །ཆུ་ཡི་འབྲུག་སྦྲུལ་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །དགུ་པ་ས་གཞི་གླིང་བཟང་དན། །རྩེ་ན་ཁང་ཁྱིམ་སྒོ་ས་དང་།། ཤིང་རྟ་ཤིང་ལུག་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བཅུ་པ་གོ་ཁྲབ་ཟངས་ཐེར་རྩིས། །བྱེད་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། །མེ་སྤྲེ་མེ་བྱའི་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བཅུ་གཅིག་བྱིས་པ་བསྒོས་ཚད་རྩིས། །བྱེད་ན་ལྷོན་ཤིང་ཆུ་མིག་དང་། །ས་ཁྱི་ས་ཕག་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བཅུ་གཉིས་ཕན་པའི་ལྷ་ཁང་འགོའི། །རྩིས་ནི་ལྷ་བྱ་གོང་མོ་དང་། །ལྕགས་ཀྱི་བྱི་གླང་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བཅུ་གསུམ་གནོད་འདྲེ་གང་གནོད་རྩིས། །བྱེད་ན་དུར་བྱ་རོག་པ་དང་། །ཆུ་སྟག་ཆུ་ཡོས་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བཅུ་བཞི་ཀུན་ཀོན་སྒྲ་ཡི་རྩིས། །བྱེད་ན་ཤ་བ་རྒྱ་བོ་དང་། །ཤིང་གི་འབྲུག་སྦྲུལ་ཁ་ནས་བསྐྱེ། །བཅོ་ལྔ་ནད་པ་ཡུན་ལོན་གྱི། །རྩིས་ནི་ནད་པ་ཡ་ཉལ་དང་། །མེ་ཡི་རྟ་ལུག་སྔོང་ནས་བསྐྱེ།།

བོད་ཀྱི་བསྐོར་འགོ་བཅོ་ལྔ་ལས། །དང་པོ་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་རྣམས། །གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་དང་། །ས་ཡི་སྟག་ཡོས་སྔོང་ནས་བསྐྱེས། །གཉིས་པ་ན་ཆུང་བུ་མོ་རྣམས། །རྩེ་ན་སྨྲ་མཁན་ནེའུ་ཙེ་དང་། ལྕགས་འབྲུག་ལྕགས་སྦྲུལ་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །གསུམ་པ་འཁོར་འབངས་བྲན་གཡོག་རྩིས། །བྱེད་ན་ཕོ་བྲང་གླིང་དགུ་དང་།། ཆུ་རྟ་ཆུ་ལུག་སྔོང་ནས་བསྐྱེ། །བཞི་པ་རྟ་བོང་དྲེ་འུ་ཡི། །རྩིས་ནི་རྟ་མཆོག་རིན་ཆེན་དང་། །ཤིང་གི་བྱ་སྤྲེའི

སྙིང་ནས་བརྩི། །ལྔ་པ་སྨིག་པ་ཁ་བྲག་ནི། །བྱང་གི་འབྲོང་ཐུ་རྭ་སྔོན་དང་། །མེ་ཁྲི་མེ་ཕག་སྙིང་ནས་བརྩི།། དྲུག་པ་བཟའ་མི་མཐུན་སྦྱོར་རྩིས། །བྱེད་ན་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་དང་། །ས་ཡི་བྱི་གླང་སྙིང་ནས་བརྩི། །བདུན་པ་བག་མ་འགྲོ་ལམ་རྩིས། །བྱེད་ན་རྨ་བྱ་འཛིང་བསྟོལ་དང་། །ལྕགས་ཀྱི་སྟག་ཡོས་སྙིང་ནས་བརྩི། །བརྒྱད་པ་མི་རོ་དམར་པོ་དང་། །ས་སྦྲེ་ས་བྱའི་སྙིང་ནས་ནི། །རོ་ཡི་སྲེག་སྦྲུབ་སྟང་གཙོད་བརྩི། །དགུ་པ་རོ་རྩིས་ལོག་མ་ལོག །རྩི་ན་ཤིང་སྦྲོམ་སྐྱ་བོ་དང་། །ལྕགས་ཁྲི་ལྕགས་ཕག་ཁ་ནས་བརྩི། །བཅུ་པ་དུར་ས་བཟང་ངན་གྱི། །རྩིས་ནི་ཐོད་པ་དགུ་བརྩེགས་དང་། །ཆུ་ཡི་བྱི་གླང་སྙིང་ནས་བརྩི། །བཅུ་གཅིག་གཏོ་ཆོག་དཀར་ནག་ཁྲའི། །རྩིས་ནི་ས་བདག་མགོ་གསུམ་དང་། །ཤིང་གི་སྟག་ཡོས་སྙིང་ནས་བརྩི། །བཅུ་གཉིས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཕྱུ་ཡི། །རྩིས་ནི་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་དང་། །མེ་ཡི་འབྲུག་སྦྲུལ་སྙིང་ནས་བརྩི། །བཅུ་གསུམ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་ལུས།། རྩེ་ནི་འཁོར་ལོ་རྩིབ་བརྒྱད་དང་། །ལྕགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲེའི་སྙིང་ནས་བརྩི། །བཅུ་བཞི་བུད་མེད་དབང་ཐང་རྩིས།། བྱེད་ན་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་དང་། །ས་ཡི་རྟ་ལུག་སྙིང་ནས་བརྩི། །བཅོ་ལྔ་པ་ནི་མི་ཆེན་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བཟོ་རིགས་པའི། །སླུང་རྩིས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་དང་། །ཆུ་ཡི་ཁྲི་ཕག་སྙིང་ནས་བརྩི།།

དེ་ལྟར་རྩིས་གཞི་གདན་ཕབ་ནས། །ད་ནི་རྗེའུ་བོར་ཚུལ་བཤད། །རྒྱ་བོད་སྐོར་འགོ་གང་ལ་ཡང་།། བརྩི་བྱའི་དང་བསྐོར་འགོ་ཡི། །རང་གི་རྩིས་གཞི་ངོས་བཟུང་བྱ། །དེ་ནས་བརྩི་བྱའི་སྐྱེས་ཐུ་དེ། །ཕོ་ལོ་མོ་ལོའི་ཁྱད་པར་གྱི། །རྩི་གཞིའི་ཕོ་ལོ་མོ་ལོ་ཡི། །སྙིང་ནས་ཡར་བཞི་མར་བཞི་བགྲངས། །དེ་བཞིན་ཡར་བདུན་མར་བདུན་དང་། །ཡར་དེད་དམར་དེད་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །ཡར་བགྲངས་གནས་སུ་རྗེའུ་དཀར་དང་། །མར་བགྲངས་གནས་སུ་རྗེའུ་ནག་རེ། །ལེགས་བོར་ཡར་བཞི་མར་བཞི་ཡི། །སྲོག་ལ་བརྩི་བྱའི་སྐྱེས་ཐུ་དེའི།། སྲོག་གིས་འཕབས་པའི་རྗེའུ་རེ། །དེ་བཞིན་ཡར་བདུན་མར་བདུན་གྱི། །ལུས་ལ་ལུས་འཕབས་རྗེའུ་རེ། །ཡས་མར་བཅུ་གཅིག་དབང་ཐང་ལ། །དབང་ཐང་གིས་འཕབས་རྗེའུ་རེ། །དེ་བཞིན་རྩ་བའི་ལོ་ཕོ་མོའི། །སླུང་རྟ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་ཐུ་ཡི། །སླུང་རྟས་འཕབས་པའི་རྗེའུ་རེ། །བོར་ལ་བཟང་ངན་ཁ་དམར་ནི། །འགྲེལ་པ་འཕྲུལ་གྱི་མིག་ཚགས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་གདན་ལ་དབབ་པར་བྱ། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བསྐོར་འགོ་སུམ་ཅུའི་རྩིས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ||

ལེའུ་གསུམ་པ། ནམ་ཞག་གདན་གྱི་མཐའ་རྩིས་བཤད་པ།

༄ ནམ་ཞག་གདན་གྱི་མཐའ་རྩིས་ལ། །གཅེས་པའི་རྡེལ་བཞི་དགོས་རྡེལ་གཅིག །མེད་དུ་མི་རུང་རྡེའུ་གཉིས། །མི་འགྱུར་སྐྱུང་གི་རྡེའུ་ལྔ། །བརྒྱ་འདྲེའི་རྡེའུ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག །སྐྱངས་གཙོད་རྡེའུ་ཉི་ཤུ་བཞི།། སྤྱི་བསྡོམས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་དྲུག །དེ་ཡང་སྣམ་ཕྱིང་གཙང་མའི་སྟེང་། །མ་ཡེངས་སེམས་ཀྱིས་རྡེའུ་བོར།།

ཐོག་མར་གཅེས་པའི་རྡེལ་བཞི་ནི། །རང་སྐྱེས་གནམ་ལོ་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཟླ་བ་སྔོན་པོ་ཞག་དམག་མི།། དུས་ཚོད་མཚོན་ཆའི་རྡེའུ་བཞི། །སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དཀར་པོ་དང་། །བུད་མེད་ལ་ནི་ནག་པོར་བོར། །དགོས་རྡེལ་ཁམས་དང་ལོ་སྦྱར་བའི། །འཆད་ཆེན་དཀར་གཅིག་འཆད་ཆུང་ནག །དབང་ལོ་དཀར་གསུམ་མ་ལོར་གཉིས། །བུ་ལོར་ཕྱེད་མ་དགྲ་ལོ་ལ། །དཀར་གཅིག་གྲོགས་ལོར་ནག་གཅིག་སྟེ། །གང་ཡིན་བོར་ལ་སྡོམས་རྡེའོ།།

མེད་དུ་མི་རུང་རྡེལ་གཉིས་ནི། །ཁ་ཡན་ཁོང་ནོང་རྡེལ་དཀར་དང་། །སེ་ཤིག་འདུན་ཁྱུར་ནག་པོའོ།། ཁ་རལ་དཀར་ནག་ཕྱེད་མ་སྟེ། །དེ་རྣམས་གང་ཡིན་རྡེལ་གཅིག་དང་། །རྩེ་དུས་རྒྱུང་རྩིས་དུས་ཚོད་སར།། རྡེལ་དཀར་གཅིག་བཞག་རྡེའུ་གཉིས།།

མི་འགྱུར་སྐྱུང་གི་རྡེལ་ལྔ་ནི། །ཕ་ཡི་ལོག་མེན་གར་བབས་སར། །རྡེལ་དཀར་གཅིག་བཞག་ཕ་སྐྱུང་གཅིག །མ་ཡི་ལོག་མེན་གར་བབས་དང་། །བབ་སྦྱར་བབ་སློ་གང་ཡིན་སྟེང་། །རྡེལ་ནག་རེ་བོར་མ་སྐྱུང་གསུམ། །རང་སྐྱེས་ཟླ་བ་གང་ཡིན་ཁར། །རྡེལ་དཀར་གཉིས་བོར་རང་སྐྱུང་ཡིན། །བུ་མོ་ཡིན་ན་ཕ་ཡི་སྐྱུང་།། དོར་བའི་ཚབ་ཏུ་མ་ལོ་ནས། །དུ་ལོན་གྱེན་དུ་བགྲངས་པ་ཡི། །གར་སླེབས་ས་རུ་རྡེལ་ནག་གཅིག །བོར་བས་མ་སྐྱུང་བཞི་རུ་འགྱུར། །དེ་རྣམས་མི་འགྱུར་རྡེལ་ལྔ་སྟེ། །དྲིལ་བས་རྩ་རྡེལ་བཅུ་གཉིས་སོ།།

དེ་རྗེས་བརྒྱ་འདྲེའི་རྡེའུ་ནི། །བརྩི་བྲའི་སྲོག་ལུས་དབང་སྐྱུང་བཞི། །རང་མ་བུ་གྲོགས་དགྲ་ལྔར་ཕྱེ། །དེ་དག་ལྔ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་། །མི་འགྱུར་སྐྱུང་གི་རྡེའུ་ཡི། །ཕ་ལོ་མ་ལོ་ཟླ་སྐྱུང་གི །སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་སྐྱུང་རྟ་ནི།། རང་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་སློ་ཡི། །ཁམ་གཉིས་ལ་འཐབས་རྡེའུ་ནི། །མ་གྲོགས་དཀར་ལ་དགྲ་བུ་ནག །ས་ཆུ་ནང་འཕྲོད་དཀར་པོ་ལ། །ཤིང་ལྕགས་མེ་གསུམ་ནག་པོར་བོར། །དེ་ལྟར་སྲོག་ལུས་དབང་སྐྱུང་བཞི། །རེ་རེར་རྡེའུ་ཉེར་ལྔ་རེ། །དྲིལ་བས་རྡེའུ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག །སྲོག་ལུས་དབང་སྐྱུང་བཞི་པོ་ཡི། །རང་མ་བུ་གྲོགས་དཀར་ན་བཟང་། །དགྲ་རྡེལ་བཞི་པོ་ནག་ན་དཀར། །བུད་མེད་ལུས་ཀྱི་དགྲ་གྲོགས་ལྡོག །དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་། །རྡེའུ་ཉེར་བཞིས་སྐྱངས་གཙོད་དོ། །དེ་ཡང་བརྒྱ་འདྲེའི་རྡེའུ་ནི། །དཀར་ནག་སོ་སོར་བགྲངས་བྱས་ལ། །བཟང་ལ་དཀར་གཅིག་ངན་ལ་ནག །རྡེའུ་ཉི་ཤུ་དེ་ཡི་སྟེང་། །སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་སྐྱུང་རྟ་བཞིའི།།

དར་གུད་རིམ་བཞིན་གང་སྐྱེས་ཀྱི། །ལོ་ཟླ་ཞག་དུས་སྐྱེད་ཕབས་ནས། །བརྩིས་ཏེ་བཟང་དྲུག་རྟེལ་དཀར་རེ། །ངན་དྲུག་ནག་སྟེ་རྟེལ་བཞི་པོ། །སྐོས་རྟེའི་མདུན་དུ་བོར་བར་བྱ། །དེ་ཡི་སྤངས་གཙོད་ཉེར་བཞིར་འགྱུར།། འདི་ནི་མར་སྟོན་མཁས་པའི་བཞེད། །ཁྱུང་ནག་ལ་བརྒྱུད་རང་ལུགས་ཏེ། །གསལ་སྒྲོན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི། །འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཕྱིར་གཅེས་པར་བཟུང་། །འདི་ལས་གཞན་ཡང་ཁྱུང་ནག་ལ། །ཕྱུག་ལེན་མི་འདྲ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །དེ་ཡང་བྱང་སྟོན་པདྨའི་ལུགས། །བརྩི་བྱའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་གི། །རང་མ་བུ་གྲོགས་དགྲ་ལྔ་པོས། །ཀླུང་ལྔའི་སྲོག་སོགས་རང་མ་བུ། །གྲོགས་དགྲར་ནང་འཐབ་རྟེའུ་བརྒྱ། །དེ་ཡི་ཁ་དམར་ཉི་ཤུའི་སྟེང་། །དར་གུད་བརྩིས་ཏེ་དར་གྱུར་ན། །མདུན་ཚུགས་གུད་ན་རྒྱབ་སྟོངས་ཞེས། །གང་ཡིན་རྟེའུ་གཅིག་བོར་ནས། །སྤངས་གཙོད་ཉེར་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བཞེད།།

གཉིས་པ་འབྲོག་སྟོན་རལ་པའི་ལུགས། །བརྩི་བྱའི་སྲོག་སོགས་རང་བཞི་ཡི། །འཐབ་ཟླ་ཀླུང་ལྔའི་རང་བཞིར་བྱེད། །དེ་བཞིན་མ་བུ་གྲོགས་དགྲ་བཞིས། །ཀླུང་ལྔའི་སྤར་སྨེའི་ཁམས་དང་ནི། །གཞན་གསུམ་དབང་ཐང་གཅིག་ཕྱུར་འཐབས། །དེ་ཡི་སྤངས་གཙོད་ཉི་ཤུའི་སྟེང་། །དར་གུད་རྟེའུ་ཉི་ཤུ་ལྔ། །བོར་ལ་དཀར་ནག་བགྲངས་པ་ཡིས། །གང་མང་རྟེའུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུད། །དེ་ཡིས་སྤངས་གཙོད་ཉེར་གཅིག་གོ། །འདི་ཡི་དབང་ཐང་ཇི་ལྟ་བར། །མ་བུ་གྲོགས་དགྲའི་འཐབས་ཟླ་དེ། །ཀླུང་ལྔའི་སྲོག་གིས་བྱེད་པ་ནི། །རྒྱ་རྩིས་རྙིང་མའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས། །ཕ་ཀླུང་མ་ཀླུང་བབས་སྤར་དང་། །རང་ཀླུང་མ་ཡི་སྤར་ཁ་སྟེ། །སྨེ་ཀླུང་དང་ནི་ཟླ་ཀླུང་བཅས། །མི་འགྱུར་ཀླུང་ལྔར་བཞེད་པའང་། །ཡོད་མོད་མཁས་པས་དཔྱད་བྱའི་གནས།།

དེ་ནས་ཀུན་ལ་རབ་གཅེས་པའི། །དར་གུད་རྟེའུ་ཉེར་ལྔ་བཤད། །བརྩི་བྱ་སྐྱེས་བུའི་སྲོག་ལུས་དང་།། དབང་ཐང་ཀླུང་རྟ་རྣམས་ཁམས་ལྔ། །རང་མ་བུ་གྲོགས་དགྲ་ལྔར་ཕྱེ། །དེ་དག་འབྱུང་བའི་དར་གུད་རྣམས།། འབེབས་ཚུལ་སྲོག་ཁམས་གནམ་ལོའི་སྟེང་། །དེ་བཞིན་ལུས་རྣམས་ཟླ་བ་དང་། །དབང་ཐང་ཞག་དང་ཀླུང་རྟ་རྣམས། །དུས་ཚོད་སྐྱེད་ཕབ་རྟེའུ་ནི། །བཟང་དྲུག་དཀར་ཏེ་ངན་དྲུག་ནག །དེ་ལས་སྤྲོས་ཏེ་དར་གུད་རྟེལ།། བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའི་འཁོར་ལུགས་ཀྱང་། །སྤར་གྱི་སྲོག་སོགས་ལྔ་ཚན་ལྔ། །རེ་རེ་ལའང་རང་མ་བུ། །གྲོགས་དགྲ་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ལ། དར་གུད་བསྐོར་བས་རྟེའུ་ནི། །བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་དེ་དག་སྟེང་། །སྤང་གཙོད་རྟེའུ་ཉེར་ལྔ་བཅས། །བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལྷ་དཔལ་འདྲེ་བདུད་ནི། །བུ་ཚའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་བཞིས། །རང་སྐྱེས་སྤར་སྨེ་གཉིས་ལ་འཐབས། །རྟེལ་ཆར་མ་འདྲེས་སོ་སོར་སྒྲིགས། །མ་དང་འཕྲད་ན་ཕ་མ་ལྷ། །བུ་དང་འཕྲད་ན་བུ་ཚ་དཔལ། །གྲོགས་དང་འཕྲད་ན་ཐུབ་པ་འདྲེ། །དགྲ་དང་འཕྲད་ན་མི་ཐུབ་བདུད། །རང་ནང་འཕྲད་པ་མཐུན་པ་ཆེ། །ཡང་གཅིག་དཔལ་བྱུར་ལ་སོགས་བརྟག །ཕྱིས་པའི་སྲོག་དང

སྐྱང་རྡ་ཡིས། །ཕ་ཡི་སྲོག་རླུང་གཉིས་ལ་འཐབ། །དེ་བཞིན་ལུས་དབང་གཉིས་པོ་ཡིས། །མ་ལ་འཐབས་པའི་རྗེའུ་བཞི། །མ་དང་འཕྲད་ན་དཔལ་བབས་ལྔ། །དེ་བཞིན་དགྲ་འཕྲད་བྲུར་བབས་ཏེ། །རང་ནང་འཕྲད་པ་རང་རྐང་ལྔ། །བུ་དང་འཕྲད་ན་མདངས་ཤོར་དང་། །གྲོགས་འཕྲད་ཚེ་ལེན་ལྔ་རུ་འདོད།།

གཞན་ཡང་སྨས་པ་འཇུབ་ཚུགས་ལས། །གསུངས་པའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ནི། །བརྟེ་བྱའི་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བཞིས། །རང་གི་སྲོག་དབང་རླུང་གསུམ་ལ། །རང་དོར་ལྔག་གསུམ་གྱིས་འཐབས་པའི། །རྗེའུ་དགུ་པོར་ངོས་འཛིན་བྱ། །སྲོག་ལུས་རླུང་རྟས་དབང་ཐང་ལ། །བཅད་པ་འཁོར་ལོ་རབ་སྟོངས་ཏེ། །ལུས་དབང་རླུང་གིས་རང་སྲོག་ལ། །བཅད་ན་ཕེའུ་ཤ་རལ་དང་། སྐྱོབ་ན་གཤིན་ཆུ་རབ་བསྲུང་ཟེར། །སྲོག་ལུས་དབང་གིས་རླུང་རྟ་ལ། །བཅད་པ་བྱ་དམར་མེ་ལེན་ཡིན།།

དེ་ནས་གཟའ་བཞིའི་རླུང་རྟེས་ནི། །ཕོ་ནི་སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་དང་། །ས་ཡི་ལོ་པ་ལི་ཁམ་སྟེང་། །བཙས་དང་བབས་སམ་ཤི་ཡང་རུང་། །སྒྲིན་པ་སུམ་འདོམ་ཞེས་སུ་གྲགས། །བུད་མེད་ས་ལོ་སྟག་རྟ་ཁྱི། །དྭ་ཟིན་སྒྲིན་པ་སུམ་འདོམ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ་དང་། །མེ་ཡི་ལོ་ལ་ཕོ་དྭ་ཟིན། །མོ་ནི་ལི་ཁམ་དམར་སུམ་འདོམ། །བྱ་གླང་སྦྲུལ་གསུམ་ཤིང་ལོ་པ། །ཕོ་ནི་ཁེན་ཟིན་མོ་གིན་ཁེན། །བཙས་སོགས་ཕུར་བུ་སུམ་འདོམ་གྲགས། །ཕག་ལུག་ཡོས་གསུམ་དབང་ཐང་ཆུ། །ཕོ་ནི་གིན་ཁེན་མོ་ཁེན་ཟིན། །དེ་རྣམས་ལྔག་པ་སུམ་འདོམ་སྟེ། །དེ་དག་མ་ཡི་བབས་སྤྲར་དང་། །ལོ་འཁོར་རྐྱང་པ་ཕ་དང་མ། །རང་ལོ་གསུམ་ལ་བརྩིས་ཞེས་གསུངས། །ཁྱིམ་གཅིག་འཚོག་པ་ཞེས་བྱ་བ། །ས་ཡི་སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་ལྟར། །ཕྱི་གཟའི་ཁམས་བསྟུན་མཐུན་གསུམ་ཡིན། །གཞན་ཡང་ཕྱི་གཟའི་དབང་ཐང་དང་། །བར་གཟའི་སྲོག་དང་ནང་གཟའི་ཁམས། །ངེས་བྱས་གཙོད་འབྲལ་རྗེལ་དྲུག་པོར། །ཕྱི་གཟས་བར་དང་ནང་ལ་འཐབས། །དེ་བཞིན་བར་གཟས་ཕྱི་དང་ནང་། །ནང་གཟས་ཕྱི་བར་ལ་འཐབས་ཏེ། །བསྐྱེད་དང་གཙོད་པ་བརྟག་པར་བྱ། །འདི་དག་རྩ་བའི་ལྔན་ཐབས་ལུགས། །སྨས་པ་མཇུབ་ཚུགས་སྐོར་ལས་ནི། །མ་ཡི་ལོག་མེན་བར་གཟར་བབས། །དེ་དང་ནང་གཟའ་སྤྲད་པའི་སྟེང་། །བུ་ཆུང་རང་མཐུན་བར་གཟའི་ལོ། །སྐྱེས་ན་གང་ཡིན་གཟའ་སྤུན་གསུམ།། རང་མཐུན་མ་སྐྱེས་མ་གཟའི་སྟེང་། །གཟའ་གཞན་སྐྱེས་ཞེས་ཁ་དམར་གདགས།།

དེ་ནས་རྒྱ་མ་ཕ་རླུང་ནི། །གྱེན་འཕར་གྱེན་ལྔ་ཐུར་བབས་གསུམ། །ཕ་མེས་ལོ་ཡི་དར་གུད་དེ། །བུ་ཚའི་ལོ་ཐོག་ཕབ་ལ་བསྐོར། །དེ་ཡང་སྲོག་གི་ཁམས་དང་སྦྱོར། །དང་པོ་གྱེན་འཕར་བསྐོར་འགོ་ནི། །བྲེས་བྱེད་ཚེམས་ལ་བཙས་པ་ལྟེམས། །དར་བ་སྟོད་ལ་ལས་བྱེད་སར། །བབས་པ་རྣམས་ནི་ཁ་རལ་ལོ། །གཉིས་པ་གྱེན་ལྟའི་བསྐོར་འགོ་ནི། །དབུགས་ལེན་ཚེམས་ལ་མངལ་གནས་ལྟེམས། །ལུས་རྫོགས་སྟོད་ལ་གུད་ན

རལ། །གསུམ་པ་ཐུར་འབབ་ངན་པ་ནི། །ན་སར་ཚོམས་ལ་ཤེ་སར་ལྟེམས། །དུར་སར་ཁ་རལ་དུར་གཤེད་སྟོད། །ཁོན་ཐོག་བུ་ཚ་སྡུག་ཡོས་སྐྱེས། །གིན་ལ་བྱ་སྦྲེ་ཁིན་ཏྲ་སྦྲུལ། །ཟོན་ཐོག་གཤེད་བཞི་ཕྱི་ཕག་དྲུག། སྐྱེས་རྣམས་རྒྱ་མའི་འུར་རྡོར་གྲགས། །ཕ་མེས་ཏྲ་སྦྲུལ་བཞི་སྟོད་ལ། །བུ་ཚ་ཕྱི་ཕག་བྱུང་བ་ལྟར། །ཕ་མེས་བཞི་སྟོད་སྦྲོག་དགྲར་ཕྱུ། །ཁྱུར་ན་འཆིང་འགགས་ཚུད་པ་ཟེར། །ཡོ་སློ་སྤྲར་ཁའི་རྣ་རུ་དང་། །ཁསེ་རུ་འཚོལ་བ་གསུམ་ངེས་པས། །རིམ་བཞིན་མི་གྲངས་ཟུང་དང་ཡ། །ངེས་མེད་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་བྱ། །ནག་འཕྲུས་ལྟུགས་བཞི་མེ་བརྒྱད་སོགས། །ཡོ་ངན་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། །སྤྲར་སྨེའི་བསྡོམས་བརྩིས་ལ་སོགས་པལྟ།། ཞིབ་མོའི་བློ་ཡིས་ལེགས་བརྟག་ནས། །དེ་རྣམས་འབྲས་བུའི་རིམ་པ་ནི། །རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཤུ་དང་།། དམར་ཆུང་སྡུག་མགོ་སྣང་སྒྲིལ་སོགས། །མཁས་པའི་གཞུང་ལྟར་ཕྱིས་འབྱུང་བའི། །སྤྱི་རྟགས་ཚང་གི་མཛོད་ཤེས་རྣམས། །འཁྲུལ་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས། མཐའ་རྩིས་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ||

ལེའུ་བཞི་པ། གི་གོང་མཐུན་སྦྱོར་བཤད་པ།

༄ དེ་ནས་མཐུན་སྦྱོར་གཉེན་རྟེན་ལ། །སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་ཀླུང་རྟ་དང་། །འབྱུང་བའི་སྤུན་གྲངས་བཅས་ཐྭ་དང་། །སྤར་ཁ་རང་ཁམས་མ་ཁམས་དང་། །སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་སྐྱེ་བ་ཡི། །གི་གོང་བཞི་སྟེ་མཐུན་སྦྱོར་གྱི། །ཇེའུ་བཅུ་གསུམ་འཁོར་བར་བྱ།།

དང་པོ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི། །སྲོག་གཉིས་འཐབས་པའི་ཇེའུ་གཅིག །དེ་བཞིན་ལུས་དང་དབང་ཐང་དང་། །ཀླུང་རྟ་གཉིས་འཐབས་ཇེའུ་རེ། །དེ་རྣམས་སྐྱེས་པས་བུད་མེད་དང་། །བུད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ལ། །ཕན་ཚུན་འཐབ་པའི་ཇེ་ལ་ཚར་གཉིས། །དེ་ཡང་སྲོག་ཀླུང་སྐྱེས་པ་གཅེས། །ལུས་དབང་བུད་མེད་གཅེས་པར་བཟུང་། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤུན་གྲངས་བརྩི། །ཤིང་གཅིག་ས་གཉིས་ཆུ་ལ་གསུམ། །མེ་བཞི་ལྕགས་ལ་ཇེའུ་ལྔ། །ར་བསེ་ཇེ་ལ་གྲངས་མཉམ་རྒྱལ་བརྟག །དེ་བཞིན་སྐྱེས་ཐྭའི་སྲོག་གཉིས་དང་། །སྤར་ཁ་གང་སྐྱེས་ཁམས་གཉིས་དང་། །རང་ཁམས་གཉིས་དང་མ་ཁམས་གཉིས། །གཙོད་འབྲལ་འཐབས་པའི་ཇེའུ་བོར། །འདི་དག་བརྩི་ཚུལ་ལུགས་མང་ཡང་། །རྩ་བའི་རང་འགྲེལ་ཉི་ཤུ་པར། །འབྱུང་བ་གསོ་བསྐྱེད་དགྲ་གྲོགས་ཀྱིས། །གཉེན་སྦྱོར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུང་འདི་ལ་ཚད་མ་ཡིན།།

དེ་ནས་གི་གོང་རྣམ་བཞི་ནི། །སྲོག་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་དབང་སྐྱེ་དང་། །ཀླུང་སྐྱེ་བཞི་པོ་ངོས་བཟུང་སྟེ། །སྤར་སྐྱེ་ལྔག་སྤྲད་སྲོག་འཚོ་སོགས། །བརྩིས་པའི་ཇེ་ལ་བཞི་བོར་བར་བྱ། །སྐྱེས་པ་ལྔ་མེད་གཉིས་དང་ནི། །བུད་མེད་ལྔ་མེད་བདུན་ལ་བརྩི། །དེ་རྣམས་གསལ་སྒྲོན་རྩ་བ་ཡི། །ཇེའུ་བཅུ་གསུམ་འཁོར་ལུགས་ཏེ། །གཞན་དུ་མཁས་པའི་ཕྱག་བཞེས་ལ། །རྒྱང་ཁྱུག་ཚེ་ཤའི་ངོས་འཛིན་མཛད། །དང་པོ་རྒྱང་པ་ཕོ་མོ་ཡི། །སྲོག་སོགས་འཐབས་དང་ཁྱུག་པ་ནི། །སྟར་གྱི་སྤར་སྐྱེ་སྤྲད་དེ་ཡིན། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་མ་མཐུན་ན། །གསང་བ་ཡང་ཁྱུག་བརྩི་བར་མཛད། །སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་རང་སར་བཞག །བུད་མེད་སྐྱེ་བ་འགུགས་པ་ནི། །གཅིག་ནི་གཉིས་ལ་གཉིས་ནི་གཅིག །གསུམ་ནི་དགུ་ལ་དགུ་ནི་གསུམ། །བཞི་ནི་བརྒྱད་ལ་བརྒྱད་ནི་བཞི། །དྲུག་བདུན་མི་འགུགས་དེ་རྗེས་སུ། །སྤར་སྐྱེ་སྟག་སྤྲད་སྟར་བཞིན་བརྩི།།

གསུམ་པ་ཚེ་ཤ་རྩི་བ་ནི། །སྐྱེས་པ་ཕོ་མོ་ཐུན་པ་དང་། །བུད་མེད་མོ་ལོ་ན་གཞོན་གཉིས། །བཟང་ཞིང་གོ་ལྡོག་ངན་པ་སྟེ། །འདི་དང་པོ་མོའི་སྐྱེས་ཐྭ་ཡི། །སྲོག་སོགས་དར་གུད་བརྩི་བ་གཉིས། །རང་འགྲེལ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས། །དེ་དག་ལེགས་པར་བརྩིས་ནས་ཀྱང་། །འགྲེལ་པའི་ལེའུ་བཞི་པ་ཡི། །ལེགས་ཉེས་འབྲས་བུ་སྟངས་བཅད་དོ།།

དེ་ཉིད་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན། །ཕྱུར་ཐག་ཉི་ཤུས་བཅད་པ་དང་། །བཇོང་ལུགས་བཅུ་ཡིས་རྫོང་བ་དང་།།

དགོས་པའི་མི་ལྔ་བསྟན་པ་གསུམ། །དང་པོ་བྱུར་ཐག་ཉི་ཤུ་ནི། །ལྤྱིག་ནག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་བ་གསུམ། །ཁ་ཉེས་ཡི་མུག་གཙོང་བརྡལ་གསུམ། །ལྷས་ངན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་བ་གསུམ། །སྣ་ལ་སྤྱུ་གྲི་ལག་ཨེ་སྐྱོགས།། འགལ་མེ་ཀླད་ཀོར་རྒྱབ་ས་སྒྲི། །འཕྲུགས་ཤིང་ལག་ཐོགས་རྟེང་འཕྱུགས་ཀྲུ། །སྤྲི་བོར་རྒྱ་ཐོར་ཁྲམ་ཤིང་མཛུག །ཁྲོ་འཆི་བ་དང་རབས་ཆད་དང་། །བྲེ་བྲལ་ཉི་ཤུ་བཅད་པར་བྱ།།

གཉིས་པ་ལོ་སྐྱེ་སྤར་ཁ་དང་། །དར་གུད་ཟླ་བ་ཞག་དང་དུས། །གཟའ་སྐར་ས་བདག་བཅུ་ཡིས་རྫོང་།། གསུམ་པ་དགོས་པའི་མི་ལྔ་ཡང་། །མཉེ་བོ་མཐུན་གསུམ་ལོ་པ་དང་། །ལུས་མཐུན་རྟ་ཁྲིད་སྲོག་མས་བྱ།། སྲོག་མཐུན་ཟླ་མོ་སྲོག་གྲོགས་སམ། །དབང་ཐང་མ་ཡིས་ཟས་དྲངས་ལ། །བདུན་ཟུར་དགྲ་ལོས་སྣ་ཚོགས་བྱ། །རྒྱས་པར་རིན་ཆེན་འགྲོ་ལམ་དང་། །འགྲེལ་པའི་ལེའུ་ལྔ་པ་སོགས། །ཞིབ་མོར་བལྟས་ཏེ་གདན་ལ་དབབ། །འབྱུང་རྩིསམན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས། །གི་གོང་མཐུན་སྦྱོར་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།

ལེའུ་ལྔ་པ། ལོ་གཅིག་མཁྱུད་སྐོར་ཀེག་རྩིས།

༄ ལོ་གཅིག་མཁྱུད་བསྐོར་སྐེག་རྩིས་ལ། །མི་འགྱུར་རྩ་བའི་རྡེའུ་དྲུག །གཙོད་འབྲེལ་རྡེའུ་ཉི་ཤུ་བཞི།། ཁ་དམར་རྡེལ་བཞི་རྒྱུབ་རྡེལ་བདུན། །སྐྱེ་བའི་ཀེག་ཕྲན་རྡེའུ་བཞི། །དགུ་མིག་དྲུར་མིག་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྲི་བསྡུས་རྡེའུ་ཞེ་བདུན་ནོ།།

སྲི་ནི་གནམ་ལོ་གང་ཡིན་དང་། །བསྐྱེ་བྱའི་ལོག་མེན་གར་བབས་གཉིས། །བར་སྐྱེ་ནང་སྤར་གང་བབས་དང་། །གསང་བ་དར་གུད་འབེབས་བཞིའི་ལོ། །ཡང་གསང་དབང་ཐང་གར་བབས་ཀྱི། །དུས་ཚོད་གང་ཡིན་རྡེའུ་དྲུག །སྐྱེས་པ་ལ་ནི་དཀར་པོ་དང་། །བུད་མེད་ཡིན་ན་ནག་པོར་བོར། །དེ་རྗེས་གཙོད་འབྲལ་རྡེའུ་ནི། །བསྐྱེ་བྱའི་སྲོག་གིས་གནམ་ལོ་དང་། །ལོག་མེན་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་དང་ནི། །སྤར་སྐྱེ་ལ་འཐབས་རྡེའུ་བཞི། །དར་གུད་བསྐོར་ཏེ་གནམ་ལོ་ཡི། །སྙིང་དུ་བཟང་ངན་བརྩིས་པས་ལྔ། །དུས་ཚོད་སྲོག་ལ་འཐབས་པས་དྲུག །དེ་རྣམས་སྲོག་རྡེལ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ལུས་དབང་ཀླུང་རྟ་བཞིས། །རྩ་བའི་རྡེའུར་འཐབས་པ་དང་། །དར་གུད་གནམ་ལོའི་སྙིང་བརྩིས་ཏེ། །ལུས་དབང་ཀླུང་བཞིར་དྲུག་དྲུག་བོར། །དེ་དག་རྡེའུ་འབོར་ཚུལ་ཀྱང་། །མ་འཕྲད་དཀར་གསུམ་གྲོགས་ལ་གཉིས། །ས་རྒྱུ་ནང་འཕྲད་དཀར་པོ་གཅིག །བུ་འཕྲད་ཕྱེད

མ་ནག་གཉིས་དགྲ། །ཤིང་ལྕགས་མེ་གསུམ་ནག་གཅིག་བོར། །དར་གུད་ལའང་བཟང་དྲུག་གི །རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་གོ་རིམ་བཞིན། །དཀར་པོ་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག །ངན་དྲུག་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ།། ཕྱེད་མ་ནག་གཅིག་ནག་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་ཁ་དམར་རྩིལ་བཞི་ཡང་། །དཀར་ནག་མང་ཉུང་བགྲང་བྱས་ལ། །དཀར་གསུམ་དཀར་གཉིས་སོགས་སུ་བོར།།

དེ་རྗེས་རྒྱབ་པའི་རྩིལ་བདུན་ནི། །རང་ལོ་གནམ་ཤར་རང་གེག་རྒྱབ། །བདུན་བཟུར་ཤར་ན་དགྲ་གཤེད་རྒྱབ། །ལོ་འགྲོས་དབང་ཐང་ཚང་ཟླ་གཅིག །གནམ་ལོར་ཤར་བ་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱབ། །ཀླུང་རྟ་གཅིག་ཤར་མཐུན་གསུམ་རྒྱབ། །ཕ་མེས་སྲུན་ཟླའི་དུར་སྲི་སོགས། །ཤྲི་ངན་སྟེང་སློབས་དེ་ཡིས་རྒྱབ། །བཟའ་མི་སྤྱར་ཁ་གཅིག་སྟེང་ཚོགས། །སྐྱུམ་ཟླ་ཞེས་པ་བཟའ་ཤུགས་རྒྱབ། །རང་སྐྱེས་སྤྱར་ཁའི་སྟེང་སློབས་པ།། གསང་གེག་རྐྱེན་བུས་རྒྱབ་པ་སྟེ། །རྒྱབ་ན་རྩེའུ་ནག་པོ་དང་། །མི་རྒྱབ་ན་ནི་དཀར་པོར་བོར། །སློ་བའི་གེག་ཐྲན་རྣམ་བཞི་ནི། །ཁང་གེག་གནམ་ལོའི་སློ་བ་དང་། །མལ་གེག་རང་གི་སྐྱེས་སློ་དང་། །ཡུལ་གེག་སློ་བ་གཉིས་ནག་དང་། །ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སློ་འགགས་པ་ནི། །རང་གི་སྐྱེས་སློའི་དགྲ་སྟེང་བབས། །དེ་རྣམས་སྟེང་སློབས་ནག་པོ་དང་། །བཟློག་ན་རྩེའུ་དཀར་པོར་བོར། །དེ་རྗེས་ལོ་གྲངས་སྤྱར་སློ་ཡི། །དགུ་མིག་ཚུད་དང་སྤྱར་ཁ་ཡི། །དུར་དུ་ཚུད་ན་རྩིལ་ནག་རེ། །མ་ཚུད་དཀར་པོ་རེ་རེ་བོར། །གཞན་ཡང་ལོགས་མེན་ལེ་ལགས་གི །འཇུ་ཐག་རྟེན་ཕུར་གནམ་སའི་རྒྱང་། །བཞི་ལ་བརྩི་བྱེའི་སྲོག་དང་ལུས། །དབང་ཀླུང་བཞིས་འཐབས་རྩིལ་བཞི་དང་། །བདུད་གཙོད་ཟླ་འཁྲུམས་ལ་སོགས་བརྩི།།

གཞན་ཡང་སྨྲས་པ་མཛུབ་ཚུགས་ལས། །གསུངས་པའི་ལོ་གཅིག་མཁྲིད་བསྐོར་རྩིས། །རྩེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ནི། །གནམ་ལོའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་དང་། །སྤྱར་སློ་རྩ་བའི་རྩིལ་དྲུག་ལ། །བརྩི་བྱེའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་བཞིས། །ཕར་འཐབས་རྩེའུ་ཉི་ཤུ་བཞི། །དེ་དག་ཁ་དམར་རྩིལ་བཞི་དང་། །སྤྱར་སློ་དགུ་མིག་གསུམ་དང་བཅས། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་དག་ཏུ་ངེས། །ཡང་ན་རྩ་བའི་རྩིལ་དྲུག་དང་། །བསྡོམ་པས་སོ་བདུན་དག་ཏུའང་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བརྩིས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཤུ་དང་། །དམར་ཚུང་སྟག་མགོ་སྔང་སྒྲིལ་སོགས། །བལྟས་ཏེ་ཞེས་སྒྲོན་བཙོས་པ་གཅེས། །དེ་ནས་རྒྱ་ནག་རྩིལ་བསྐོར་ནི། །བཟའ་ཚང་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡི། །བརྩི་བྱེའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་བཞིས། །གནམ་ལོའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་ལ།། གཙོད་འབྲལ་བྱས་པའི་རྩིལ་བཞི་སྟེ། །དཀར་ནག་རེ་རེ་སྤྲི་ལྟར་བོར།།

དེ་རྗེས་བབས་སློའི་རྩེའུ་ནི། །རང་རང་ཁམས་མཐུན་ཁ་དོག་སྟེ། །དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེ་རྗེས་མོ། །རྒན་གཞོན་མ་ནོར་རིམ་བཞིན་དགྲམ། །དེ་ནས་རྩིལ་ཁྲ་བྱ་བ་ནི། །རྩིལ་གྲལ་གོང་མའི་ལུས་དང་ནི། །འོག་མའི་

ཁམས་ནས་བླངས་ལ་བོར། །ལྷག་རྣམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པར། །སེ་བདར་རིས་སུ་བླངས་ཏེ་བརྒྱང་།། དེ་ལ་བརྒྱང་པའི་རྩེལ་བསྐོར་ཟེར། །དེ་ལ་དང་པོའི་རྩེའུ་གསུམ། །ལྷ་ས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་བརྒྱང་པའི་གྲལ་ཞུག་ནས། །རེ་རེ་བླངས་ལ་ཕྱེད་འགུགས་བྱ། །གྲལ་རིམ་འོག་མའི་དང་པོ་གསུམ། །མི་ས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཟེར། །དེ་ནས་ཡས་མས་གཉིས་ཀ་ཡི། །མཐུག་ནས་རེ་རེ་བླངས་བྱས་ནས། །མི་སའི་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་བོར། །དེ་ཉིད་ཐོག་མའི་རྩེལ་གསུམ་པོ། །ཁྲིམ་ས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མོ། །སོ་སོའི་ས་དང་རྩེལ་རོ་ལ། །ཞིབ་མོའི་བློས་བརྟགས་འབྲས་བུ་ནི། །འགྲེལ་པ་ཐིག་ལེ་ནག་པོར་ལྟོས།།

ཡང་ཅིག་ཀེག་རྩིས་རྣམ་གྲངས་ལ། །རྒྱ་གསུམ་ཁ་སྦྱོར་ཅེས་བྱ་བ། །སྤྱང་རྒྱན་ལོ་མའི་སྐོར་གསུམ་ལས། །དང་པོ་གསེར་ལོ་ཅན་གྱི་རྩེལ། །འགྲེམས་ལུགས་གནམ་ལོ་གང་ཤར་གྱི། །སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་སྐྱེ་བ་ལྔ། །རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྩི་བྱ་ཡི། །སྲོག་ཀླུང་དབང་ཀླུང་སྐྱེ་བ་ལྔས། །འཐབས་པའི་རྩེའུ་ཉེར་ལྔ་དང་། །ཁ་དམར་ལྔ་སྐྱེ་སུམ་ཅུའོ། །དེ་བཞིན་གནམ་ལོའི་བདུན་ཟུར་དང་། །མར་གྱི་དྲུག་འབྲས་བཞི་གཤེད་ཀྱི། །སྲོག་སོགས་ལྔ་ལ་བརྩི་བྱའི་ལྔས། །འཐབས་པའི་རྩེལ་དང་ཁ་དམར་བཅས། །རེ་རེར་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་སྟེ། །ཁྲོན་དྲིལ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའོ། །གཡུ་ལོ་ཅན་གྱི་འགྲེམས་ལུགས་ནི། །རང་གི་ལོག་མེན་གར་བབས་དང་། །དེ་ཡི་བདུན་ཟུར་མར་དྲུག་འབྲས། །བཞི་གཤེད་བཞི་ཡི་སྲོག་སོགས་ལྔར། །རང་གི་སྲོག་སོགས་ལྔས་འཐབས་པའི། །གཅོད་འབྲལ་སྔངས་གཅོད་དྲིལ་བ་ཡི། །རྩེའུ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའོ། །དུང་ལོ་ཅན་གྱི་འགྲེམས་ཐབས་ལ།། གང་ཤར་ཟླ་བ་དེའི་བདུན་ཟུར། །མར་གྲངས་དྲུག་འབྲས་བཞི་གཤེད་བཞིས། །སྟེར་བཞིན་འཐབས་པའི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་བསྡོམས་རྩེའུ་ནི། །སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྲེམས་ཚུལ་ཏེ། །མར་སྟོན་ཛོ་མོས་གདམས་པ་ཡིན། །དེ་སྟེང་ཞག་དང་དུས་ཚོད་ལའང་། །རྩེའུ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རེ། །བསྒྲམ་པས་དྲུག་བརྒྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །ཕྱུང་ལྟས་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་བཞེད།།

དེ་ལྟར་རྩིས་པའི་འབྲས་བུའང་། །སྟོང་པོ་ཀུན་འདུས་འགྲེལ་པ་ནི། །གབ་པའི་སྙིང་གཟེར་ཞེས་བྱ་བར། །ཡོད་ཅེས་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་། །འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་བྱ་སླའི་ཆེད། །སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་སྐྱེ་བ་ལྔས། །ཚེ་དང་ནད་དང་ཟ་ཐང་དང་། །བསོད་ནམས་གདོན་བྱེད་ལ་བརྟགས་པའི། །ཁ་མར་སྤྱི་བསྡོམས་ལྔར་བསྡུས་ལ། །རིགས་མཐུན་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས། །སྔངས་གཅོད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་ངེས།། དེ་ལྟར་ལོ་གཅིག་མཁྱུད་སྐོར་གྱི། །འཕེལ་འགྲིབ་ཆགས་ཆེན་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཅེས། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས། །ལོ་གཅིག་མཁྱུད་སྐོར་གྱི་རྩིས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། །།

ལེའུ་དྲུག་པ། སྲིའུ་དང་ནད་པའི་རྩིས།

༄ འབྱུང་བ་འབྲུགས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས། །བསྐྱེད་པའི་ནད་འདྲེས་གདུངས་པ་འམ། །བཙས་མ་དག་གི་བྲིས་པའི་ཆེད། །རྗེའུ་བཅུ་དགུ་བོར་བར་བྱ། །དེ་ཡང་བཙེ་བྱའི་སྲོག་གིས་ནི། །གནམ་ལོའི་སྲོག་འཐབས་རྗེའུ་དང་། །སྲོག་གི་དར་གུད་ལོ་ཡི་སྟེང་། །ཕབ་པའི་རྗེའུ་གཅིག་དེ་བཞིན་དུ། །ཟླ་ཞག་དུས་ཚོད་སྲོག་ལ་འང་། །བཙེ་བྱའི་སྲོག་གིས་འཐབས་པ་དང་། །སྲོག་གི་དར་གུད་ཟླ་སོགས་སྟེང་། །བརྩིས་པའི་རྗེའུ་རེ་རེ་སྟེ།། འཐབས་བསྐོར་སྤེལ་སྒྲིགས་སྲོག་རྗེལ་བརྒྱ། །དེ་བཞིན་བཙེ་བྱའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་། །ལོ་ཟླ་ཞག་དང་དུས་ཚོད་ཀྱི། །ལུས་ལ་སོ་སོར་འཐབས་པ་དང་། །ལུས་ཀྱི་དར་གུད་ལོ་སོགས་བཞིའི། །སྟེང་ཕབ་བརྩིས་པས་ལུས་རྗེལ་བརྒྱད། །དྲིལ་བས་སྲོག་ལུས་རྗེལ་བཅུ་དྲུག །དེ་སྟེང་ཟླ་བ་ངོ་རེ་ཞིང་། །ལྔ་མོ་བརྒྱད་འཆར་ཚེས་གཅིག་ནས། །འོད་འབར་བརྟན་མ་རྨོ་དབལ་མ། །མདངས་ལྡན་ཆར་འབེབས་གཡོ་མེད་དང་། །འོད་ལྡང་སྐྱིད་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན། །དང་པོ་དྲུག་ལ་ཞག་བཞི་དང་། །ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཞག་གསུམ་རེ། །སྦྱར་བའི་ཚེས་གྲངས་བཟང་ངན་དང་། །དེ་བཞིན་གཟའ་དང་སྐར་མ་ཡང་། །བཟང་ངན་བརྩིས་པའི་རྗེལ་གསུམ་སྟེ། །དྲིལ་བས་རྗེའུ་བཅུ་དགུ་བོར། །དེ་ལྟར་བརྩིས་པའི་འབྲས་བུའང་། །རྩ་འགྲེལ་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ལྟོས།།

གཞན་ཡང་ནད་རྩིས་ཐང་ཤིང་ནི། །ཐོག་མར་བཙེ་གཞི་ངོས་བཟུང་བྱ། །དེ་ལས་རྩིས་འགོ་བཅོ་ལྔ་སྟེ།། དང་པོ་རང་གི་བླ་ཚེ་ནི། །སྟོར་རམ་མ་སྟོར་གནམ་ལོ་ནས། །མི་དེས་དུ་ལོན་ཐུར་དུ་སྐྱབ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་གདོན་ས་ནས། །འདྲེད་དམ་མི་འདྲེད་ལྟུགས་སྟག་ནས། །དུ་ལོན་མཐུར་དུ་སྐྱབ་ལ་བརྩི། །གསུམ་པ་ཞྭ་འཕྲེངས་ཐལ་འོག་ཏུ། །ཚུད་དམ་མ་ཚུད་ཆུ་སྟག་ནས། །མཐུར་དུ་དུ་ལོན་བགྲངས་ལ་བརྩི། །བཞི་པ་བློན་པོ་གྲལ་ས་ནས། །ཡར་རམ་མ་ཡར་ཤིང་སྟག་ནས། །དུ་ལོན་མཐུར་དུ་སྐྱབ་ལ་བརྩི། །ལྔ་པ་གཡི་སྤྲང་གྲྭ་ཆག་གམ། །མ་ཆག་ས་ཕོ་སྟག་ནས་ནི། །དུ་ལོན་མཐུར་དུ་སྐྱབ་ལ་བརྩི། །དྲུག་པོ་བདུད་ཀྱིས་འཚོལ་མི་འཚོལ། །ལྕགས་མོ་ཡོས་ནས་དུ་ལོན་སྐྱབ། །བདུན་པ་སྲིན་པོས་ཁྲི་མ་ཁྲིད། །ས་མོ་ཡོས་ནས་དུ་ལོན་སྐྱབ།། བརྒྱད་པ་ལྡོན་ཤིང་ཆག་མ་ཆག །ཤིང་མོ་ཡོས་ནས་དུ་ལོན་སྐྱབ། །དགུ་པ་བང་མཛོད་སྟོང་མ་སྟོངས། །མེ་མོ་ཡོས་ནས་དུ་ལོན་སྐྱབ། །བཅུ་པ་ཡས་ཐག་ཆད་མ་ཆད། །གནམ་ལོའི་ཡར་གྱི་བཅུ་གསུམ་ནས། །ཐུར་དུ་དུ་ལོན་སྐྱབ་ལ་བརྩི། །བཅུ་གཅིག་དཔྱང་ཐག་ཆད་མ་ཆད། །གནམ་ལོའི་མར་གྱི་བཅུ་གསུམ་ནས། །དུ་ལོན་གྱེན་དུ་བགོན་ལ་བརྩི། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཐང་ཀླུང་། །ལངས་སམ་མ་ལངས་མེ་སྟག་ནས། །དུ་ལོན་ཐུར་དུ་བགྲངས་ལ་བརྩི། །བཅུ་གསུམ་སྣོ་ཁྲིམ་ཞིག་མ་ཞིག །ཆུ་ཕོ་སྤྲེལ་ནས་དུ་ལོན་བགོན། །བཅུ་བཞི་པ་ནི་ཉལ་བའི་སྟུས། །ཞིག་གམ་མ་ཞིག་གནམ་ལོ་ཡི། །ཡར་གྱི་ལྔ་ནས་དུ་ལོན་སྐྱབ། །བཅོ་ལྔ་རྟེན

ཕུར་ཕུང་མ་ཕུངས། །གནམ་ལོའི་མར་གྱི་ལྷ་ཐུབ་ནས། །དུ་ཡོན་གྱེན་དུ་བགྲངས་ལ་བསྒྲེ། །བཙྭ་དྲུག་རྩེལ་སྒོ་འགགས་མ་འགགས། །གནམ་ལོའི་མར་གྱི་དྲུག་འབྲས་ནས། །དུ་ཡོན་གྱེན་དུ་བགྲངས་ལ་བསྒྲེ།།

དེ་ལྟར་རྩིས་གཞི་གར་བབས་ཀྱི། །སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་ཀླུང་རྟ་ལ། །བསྒྲེ་བྱའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་གིས། །འཐབས་པའི་རྟེའུ་བཞི་བཞི་སྟེ། །དཀར་ནག་གཏན་རྩིས་བཞིན་དུ་བོར། །དེ་ནས་དཀར་ནག་བགྲངས་བྱས་ལ། །སོ་སོའི་བཟང་ངན་སྟངས་གཅོད་བྱ། །དེ་རྗེས་བསྒྲེས་མིག་བཙྭ་དྲུག་ཀྱང་། །རྩིས་ཆེན་བདུན་དུ་དྲིལ་ལ་བརྟག །དེ་ཡང་ཐང་ཤིང་རིང་མོ་དང་། །གསེར་ཟམ་གཡུ་ཞུག་དཔག་བསམ་ལྗོན། །དཔལ་བྱུར་ཁྲིམ་དང་གཤིན་གསོན་མིག །ཤིང་རྩེ་བརྒྱལ་ལམ་མ་བརྒྱལ་བལྟ། །དེ་དག་རྟེའུ་ལྔ་ཚན་ལྔ།།

བཅད་ལ་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ས། །བར་པ་བུད་མེད་ཐ་བྱིས་པ། །རིམ་བཞིན་སོ་སོའི་ས་ རྩ་བརྟག །གཞན་དུ་རྩིས་འགོ་ཐ་མ་ཡི། །རྟེལ་བོར་དང་ལྔའི་ཕྱུག་བཞེས་སུ། །གནམ་ལོ་རང་གི་སྲོག་ལུས་དབང་། །ཀླུང་རྟ་བཞི་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ། །བསྒྲེ་བྱའི་སྲོག་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞིས། །འཐབས་པས་རྟེལ་སྒོ་བརྟག་པ་ཡོད། །གཞན་ཡང་ལོག་ལེན་སྤུར་སྐྱེ་དང་། །ཉི་མའི་ནད་གདོན་བརྟགས་པ་སོགས། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ནད་ཀྱིས་གདུངས་བའི་འགྲོར། །ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དྲག་པོ་ཡིས། །ལེགས་པར་བརྩིས་ལ་ཁ་དམར་རྣམས། །རང་རང་འགྲེལ་པས་སྟངས་བཅད་དེ། །འཕྲུག་པ་བཅོས་ཤིང་གྱུད་པ་གསོ། །རྣམ་རྟོག་འདྲེ་གདོན་བསལ་བར་བྱ། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས། ནད་པའི་རྩིས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།།

ལེའུ་བདུན་པ། ཟང་ཀྲམ་གཤིན་རྩིས།

༈ ལུས་ཅན་ཚེ་ཡི་དུས་བྱས་ཚེ། །བླ་སེམས་ཡིད་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར། །གཤེད་མས་ཁྲེར་ཞིང་འགྲོ་དྲུག་འཁྱམས། །ཕུང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཤུལ་གྱི་གསོན་པོའི་བྱུར་བསལ་ཕྱིར། །དུར་མཛོད་རྩིས་ལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །གསོན་གྱི་ཁོག་ནས་གཤིན་དབྱུང་དང་། །གཤིན་གྱི་ཁོག་ནས་གསོན་འདོན་པ། །གཤིན་གྱི་འདུར་ཤིད་བརྟག་པའོ།།

དང་པོ་གསོན་ཁོག་གཤིན་འདོན་པའི། །ངེས་ཅན་དེའུ་ཉི་ཤུ་སྟེ། །ལོ་དང་སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་རླུང་།། སྤར་ཁ་བབས་སྐྱེ་དར་གུད་ལྔ། །རྩུབ་རྩེལ་བདུན་དང་སྐྱེས་སྐྱོའོ། །དེ་ཡང་གསོན་ཕྱིང་གཡས་བཏིང་ལ། །ཕུ་བོ་ནས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །བཟའ་སྐར་ཕྱེ་ཡི་བར་བཅད་ལ། །ནུ་བོ་ཆུང་བརྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི། །གསོན་རྩིས་མ་ནོར་རིམ་བཞིན་བོར། །དང་པོ་བརྩེ་བྱའི་ལོ་རྩིས་ནི། །ར་བར་རྩིས་གཉིས་འབྲིང་པོར་རེ། །རང་ཕྱོགས་འབྱུང་བའི་ཁ་དོག་བཞིན། །ཐ་ཆུང་ཕྱོགས་བསྲེས་དེའུ་ནི། །ཕྲ་མེན་གཉིས་ཏེ་གང་ཡིན་བོར། །དེ་མདུན་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་གིས། །གནམ་ལོ་ལ་འཐབས་དེའུ་བཞི། །དེ་འོག་སྤར་ཁ་གང་ཡིན་རྩིས། །རང་རྒྱུད་ཕྲ་མེན་སྤར་ལྟར་བོར། །དེ་འོག་བབས་སྐྱེ་གང་ཡིན་རྩིས། །གཅིག་དཀར་དཀར་གཅིག་དྲུག་དཀར་གཉིས།། བརྒྱད་དཀར་དཀར་གསུམ་གཉིས་ནག་ལ། །ནག་གཅིག་མཐིང་གཉིས་བཞི་ལྔང་གསུམ། །ལྔ་སེར་ཕྱེད་མ་བདུན་དམར་ལ། །དམར་གཅིག་དགུ་ལ་དམར་གཉིས་བོར། །སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་སྐྱེ་བ་ལྔའི། །དར་གུད་རྩིས་ལྔ་འགྲམ་དང་ནི། །རྩུབ་རྩིས་བདུན་པོ་རྒྱབ་ཏུ་བོར། །དེ་རྗེས་སྐྱེས་སྐྱེ་གང་ཡིན་རྩིས། །བབས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་བོར་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་དེའུ་ཉི་ཤུའོ། །རྒྱས་པར་ཀེག་རྩིས་བཞིན་དུ་བོར། །སྤྲི་དང་བྱེ་བྲག་ཁ་དམར་གདགས། །གསོན་གྱི་ཆགས་ཀློག་རིམ་གྲོ་དང་། །གཤིན་ལ་འགོ་གཤེད་ལ་སོགས་པ། །རིག་པས་མ་ནོར་སྤངས་གཅོད་གཅེས།།

གཉིས་པ་བླ་རྩེལ་གཤིན་ཁོང་ནས། །གསོན་རྟགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། །གསོན་རྩིས་བཞིན་དུ་བོར་བའམ། །ཡང་ན་ཆད་ཆེན་ནག་པོ་གསུམ། །ཆད་ཆུང་ལ་ནི་ནག་པོ་གཉིས། །མ་ལོ་ཆེ་བར་དཀར་ཆེན་གཉིས། །མ་ལོ་ཆུང་བར་དཀར་ཆུང་གཉིས། །དེ་བཞིན་རང་ལོར་དཀར་པོ་གཅིག །བུ་ལོར་ཕྱེད་མ་དགྲ་ལོར་ནག །གྲོགས་ལ་དཀར་གཉིས་ནག་པོ་གཅིག །དེ་ཡང་ཆེ་ལོ་ཆུང་ལོ་ལ། །མི་ནོར་དེའུ་ཆེ་ཆུང་བོར།། ཡང་ན་རང་བརྒྱུད་དེའུ་སྟེ། །མགོ་བཀད་གནམ་ཐིག་བཏབ་པ་འདྲ། །སོ་སོའི་མདུན་བོར་འབྲས་རྩིས་དངོས།། རང་གི་ལོ་དང་བདུན་ཟུར་ལ། །དཀར་ནག་རེ་རེ་འབོར་རོ་ཞེས། །རྩ་བར་གསུངས་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཕྱག་ལེན་དེང་སང་མཛད་པའི་སྲོག །མེད་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བཏང་སྙོམས་བཞག །དེའུ་དང་བསྟུན་ཁ་དམར་ནི།།

སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་གྱི། །དུར་སའི་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཟློས་བརྟགས། །ཐམས་ཅད་དྲིལ་ལ་སྟངས་གཙོད་བྱ།།

གསུམ་པ་གཤིན་གྱི་འདུར་ཤེད་ཀྱི། །རྫིའུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུ་སྟེ། །གཤིན་གྱི་སྲོག་ལུས་དབང་ཀླུང་ཁམ།། སྤར་ཁ་ར་བསེ་དུར་ལྔ་དང་། །རོ་རིགས་འདོན་ཕྱོགས་སྐྱེས་གནས་གཏོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་སོ།། དེ་ཡང་གཤིན་གདན་རོག་པོ་ནི། །གཡོན་ཕྱོགས་བཏིང་ལ་གཤིན་རྟེལ་བོར། །ཐོག་མའི་སྡེ་ཚན་ལྔ་པོ་ནི།། གནམ་ལོ་ལོག་མེན་སྐྱེ་བ་དང་། །སྤར་ཁ་དར་གུད་ཟླ་བ་ཞག །དུས་ཚོད་གཟའ་སྐར་གསོན་ལོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྩ་རྟེལ་བཅུ་གཅིག་ལ། །གཤིན་དེའི་སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་དང་། །ཀླུང་རྟ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་ལྔས། །དར་གུད་བརྟག་ཅིང་གཙོད་འབྲལ་འགྱེད། །དཀར་ནག་གསོན་རྟེལ་བཞིན་དུ་བོར། །དྲིལ་བས་རྫིའུ་ང་ལྔ་སྟེ། །དེ་སྟེང་གསོན་གཤིན་སྲོག་འཐབས་རྟེལ། །ཁམས་ཀྱི་གཙོད་འབྲལ་མཐར་བཞག་པས། །རྟེལ་གྲངས་ང་དྲུག་དག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པ་སྐྱེད་དང་ལེ་ལན་ནི། །སྤར་ཁའི་ནད་བརྒྱད་འདྲེ་བརྒྱད་དང་། །ཕྱུགས་བརྒྱད་ཟས་བརྒྱད་གོས་བརྒྱད་དང་། །ནོར་བརྒྱད་མགྲོན་བརྒྱད་འགྲུ་ལ་པ་བརྒྱད། །ཕྱོགས་བརྒྱད་གནོད་པའི་ས་བརྒྱད་དང་། །ཐོད་གཏོང་བརྒྱད་དེ་དེ་དག་ལ། །ལེ་ལན་ཐུག་ན་རྟེལ་ནག་དང་། །མ་ཐུག་རྟེལ་དཀར་རྟེལ་བཅུ་གཅིག །བདུན་པ་ར་བསེ་རོ་ཟློས་ནི། །གནམ་ལོ་ལོག་མེན་སྐྱེ་བ་དང་། །སྤར་ཁ་དར་གུད་ཟླ་བ་དང་།། ཞག་དུས་གཟའ་དང་སྐར་མ་སྟེ། །དེ་རྣམས་ཟློས་པ་ཡོད་མེད་དང་། །གསོན་པོ་གང་ལ་ཟློས་པ་ཡི། །རྫིའུ་རེ་བོར་བཅུ་གཅིག་གོ །བརྒྱད་པ་འབྱུང་དུར་སིལ་བུ་ནི། །གཤིན་དེའི་ཁམས་དང་གནམ་ལོ་དང་། །ཟླ་བ་ཞག་དང་དུས་ཚོད་དང་། །གཟའ་དང་སྐར་མ་སྲོག་དང་ལུས། །དབང་ཐང་ཀླུང་རྟ་སྐྱེ་བ་དང་། །སྤར་ཁ་རྣམས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་གྱིས། །དུར་ལྔར་འཐབས་པའི་རྫིའུ་བོར། །གཤིན་གྱིས་ཕར་བཅད་དཀར་པོ་སྟེ། །དུར་གྱིས་བཅད་ན་རྟེལ་ནག་ལ། །ནང་འཕྲོད་ས་རྩ་དཀར་པོ་སྟེ། །ཤིང་ལྕགས་མེ་གསུམ་ནག་ཕོར་བོར། །སིལ་བུའི་རྫིའུ་རེ་ལྔའོ།།

དུར་ས་ལྔ་ནི་རི་སྐྱེལ་ཤིང་། །བསྲེག་པ་མེ་ལ་སྦྱ་བ་ས། །སྦྲུབ་པ་ལྕགས་ལ་སྐྱུར་བ་ཆུ། །དགུ་པ་རོ་རིགས་བཅུ་གཅིག་ནི། །མཛེ་རོ་དང་ནི་རབས་ཆད་དྲུག །དམེ་ཕོ་རིགས་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་བརྒྱད། །བགྲ་རིགས་ལྔ་དང་སྲིའུ་རིགས་དྲུག །གྲིར་ཤི་བཞི་དང་གཤིས་ངན་གསུམ། །རྐྱེད་ཅེས་མཚུན་དང་ཞན་པ་དང་།། ངན་པ་རྣམས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ །གང་ཡིན་རྟེལ་དཀར་མིན་ན་ནག །བཅུ་པ་འདོན་ཕྱོགས་བཅུ་གཅིག་ནི།། ལོ་དང་སྐྱེ་བ་སྤར་ཁ་དང་། །ཡུལ་ཕྱོགས་རོ་རིགས་ཟླ་བ་དང་། །ཞག་དང་གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་དང་།། གསོན་པོའི་ལོ་ཡིས་དྲངས་པ་སྟེ། །སོ་སོའི་གཙང་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ལ། །ཕྱོགས་བཞི་འབྱུང་བ་རང་རྒྱུད་དང་།།

མཚམས་བཞིར་ཕྲ་མེན་རྡེའུ་བོར། །བཅུ་གཅིག་ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་ན། །གནམ་ལོ་ལོག་མེན་སློ་བ་དང་། །སྤྲར་ཁ་དར་གུད་ཟླ་བ་ཞག །དུས་ཚོད་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་། །གསོན་རྡེལ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་བརྟག །ལྷ་ལ་དཀར་གཉིས་མིར་ཕྱེད་མ། །ངན་འགྲོར་ལྷུང་ན་ནག་གཉིས་བོར། །བཅུ་གཉིས་མཇུག་གཅོད་གཏོ་ཆོག་ནི། །གནམ་ལོ་ལོག་མེན་སློ་བ་དང་། །སྤྲར་ཁ་དར་གུད་ཟླ་ཞག་དུས། །གཟའ་སྐར་ཉམས་རྣམས་བཅོས་པ་དང་། །གསོན་རྡེལ་ཆགས་ཆེར་གྱུར་ན་འཆོས། །དེ་ཡང་བཅོས་ཐབས་གང་དགོས་ལ། །རྡེལ་ནག་དེ་ལྡོག་དཀར་པོར་བོར།།

དེ་ལྟར་དྲིལ་བས་འདུར་ཤེད་ཀྱི། །རྡེའུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་བདུན། །དེ་ནས་སྔེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ལ།། དཀར་ནག་བགྲངས་ལ་ཁ་དམར་གྱི། །རྡེའུ་བཅུ་གཉིས་ལོགས་སུ་བོར། །དཀར་ལ་དཀར་པོ་ལྡོག་པ་ནག། མཉམ་ན་ཕྱེད་མ་ཕྱེད་པར་དུ། །ཞིག་སྨྲུབ་དུར་ལྟའི་ཁ་དམར་ནི། །རང་ལ་རང་འདུར་དཀར་པོ་གཅིག །མ་ལ་བུ་འདུར་དཀར་པོ་གཉིས། །བུ་ལ་མ་འདུར་ནག་པོ་གཉིས། །དགྲ་ལ་གྲོགས་འདུར་ནག་པོ་གཅིག །གྲོགས་ལ་དགྲ་འདུ་ར་དཀར་ནག་གཉིས། །རོ་རིགས་བཟང་ངན་དཀར་དང་ནག །རང་ཕྱོགས་གཙང་བསྟུན་ལོ་རྡེལ་བོར། །སྐྱེ་གནས་ལྷ་མི་ངན་འགྲོ་ལ། །དཀར་གཅིག་ཕྱེད་མ་ནག་གཅིག་སྟེ། །གཏོ་ཆོག་རྡེལ་གྲངས་བསྟུན་པ་གཅེས། །དེ་ལྟར་སྟངས་གཅོད་རྡེའུ་ཡི། །ཁ་དོག་དང་བསྟུན་ཁ་དམར་ཀྱང་། །སྲོག་གིས་འཆི་དུས་ལུས་དུར་ས། །དབང་ཐང་ཟས་སྐལ་ཀླུང་རྡེལ་ཡིས། །ཤིང་གི་ཡལ་ག་རུས་ཁམས་རྡེས། །འདུར་ཐང་ཆེ་ཆུང་སྤྲར་ཁ་ཡིས། །ལེ་ལན་ར་བསེས་ཟློས་པ་དང་། །འབྱུང་དུར་སེལ་བུས་ཞིག་སྨྲུབ་བཀྲི། །རོ་རིགས་བཞག་པ་འདོན་ཕྱོགས་ཀྱིས། །དྲངས་ཕྱོགས་གནས་རྡེས་གར་སྐྱེ་བརྟག །གཞུག་གཅོད་གཏོ་ཡིས་ཤི་གཞུག་བཅད།།

གཞན་ཡང་གཤེན་ཁོང་གསོན་དབྱུང་བའི། །རྡེའུ་རོ་ལེན་འབོར་ཚུལ་ནི། །ཤི་ཟླ་དེ་ཡི་སྲོག་རྒྱང་ལ།། གཤེན་དེའི་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བཞི། །རང་མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་དང་ལྔར། །ཕྱི་བས་རིམ་འཐབས་རང་རྡེལ་སོགས། །སོ་སོ་མ་འདྲེས་འཕྲེད་ལ་བསྒྲིག །དེ་ནས་རྡེའུ་སྒྲུག་པ་ནི། །སྲོག་གི་དགྲ་དང་ལུས་ཀྱི་དངོས།། དབང་ཐང་དགྲ་དང་རླུང་རྟའི་དངོས། །སྲོག་གི་གྲོགས་དང་ལུས་ཀྱི་མ། །དབང་ཐང་གྲོགས་དང་རླུང་རྟའི་མ། །སྲོག་གི་མ་དང་ལུས་ཀྱི་གྲོགས། །དབང་ཐང་མ་དང་རླུང་རྟའི་གྲོགས། །སྲོག་གི་དངོས་དང་ལུས་ཀྱི་དགྲ། །དབང་ཐང་དངོས་དང་རླུང་རྟའི་དགྲ། །གཉིས་གཉིས་ཕན་ཚུན་སོ་སོར་བཞི། །བུ་བཞི་མི་བརྗེ་རང་སར་བཞག །སྟེང་ནས་མར་དེད་རྡེལ་ཚར་ནི། །དང་པོ་ཕ་ཁུ་རྒྱན་རིམ་སྤུན། །གཉིས་པ་མ་སྲུ་ཞང་ཉེའི་ས།། གསུམ་པ་མག་པ་ཚ་ཡུག་ས། །བཞི་པ་དོ་བདག་ས་ཡིན་ནོ། །འཕྲེད་ལ་རང་མ་བུ་སོགས་ལྔ། །རིམ་བཞིན་རྒྱན་དང་སྐྱེས་དར་དང་། །བུད་མེད་དར་མ་བུ་ཚ་དང་། །རྐང་བྲན་རྣམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྡེའུའི་རོ་

བླངས་ཏེ། །ནག་གསུམ་དཀྱིལ་ནས་དཀར་པོ་ལོང་། །དཀར་གསུམ་ནང་ནས་རྩེལ་ནག་ལེན། །མཐུན་གསུམ་ལོ་པར་བློས་ཞེས་གསུངས། །དེ་ལྟར་བོར་རྩེལ་རང་འགྲེལ་སོགས། །ཟང་ཀྲམ་མན་ངག་ཡི་གེ་ལྟར།། འདྲུ་ར་ལུགས་སྲིག་སྒྲུབ་གང་བཟང་དང་། །འཁྲམ་བློས་ཤི་གཞུག་གཙོད་ཐབས་སོགས། །གཤིན་དང་གསོན་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས། །ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བཙོས་པ་གཅེས། །འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས། ཟང་ཀྲམ་གྱི་རྩིས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ།། ||

གཞན་ཡང་གསོན་གཤིན་གཉིས་ཀ་ལ། །གཅེས་པའི་ས་དཔྱད་བརྟག་ཐབས་དང་། །ཁྱིམ་ཤར་འཕྱུང་བཤིག་རྣམ་པ་བཞིས། །འགལ་བྱེད་དགྲ་བོ་བརླག་པ་དང་། །རང་གེག་གཞན་ལ་སྨྲོ་བ་སོགས།། བཤད་མོད་ཤེས་འདོད་ལྡན་པ་དག །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་དུ་བལྟ་བར་གྱིས། །འདིར་ནི་བློ་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས།། ཉེ་བར་བསྐུལ་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱིའང་། །དྲན་ཐོར་སྐོར་འགོ་རྩེལ་བོར་གྱི། །རྩ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྡུས་འདིའང་།། བན་ཆུང་ཧྨ་ཤྲི་ཡིས། །དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་མ་ནུས་པའི། །ཞག་འགའི་ཉིན་རེང་འཕྱུལ་ཕྱིར་བྲིས། །ནོངས་ཁྲུར་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་བཞེས། །ལེགས་བཤད་གང་མཆིས་དགེ་བ་དེས། །འགྲོ་ཀུན་བདག་སྟོན་རིག་པ་ལས། །བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀུན་སྟོམ་གྱུར་པའི། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་རབ་རྟོགས་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་གྲོལ་བ་བརྙེས་གྱུར་ཅིག།

འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་སྐྱེས་ཀྱི་བན་ཆུང་གིས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལས་རྩུང་ཟད་ངེས་པ་རྣམས་ཟིན་ཐུན་སྨྲ་བྲིས་སུ་བཀྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། ||

འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཀོག་བརྟག་པ་མན་ངག་དོན་བསྡུས།

ཆ་ཧྲར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།

༄༅། །སྐྱབས་ཀུན་ངོ་བོ་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སོགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ནག་རྩིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ནག་རྩིས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཁུངས་ནི། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་མཁས་པ་བློ་ལྡན་དག་གིས་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ཧྲང་གསུམ་ཧྲི་ལྷ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་རིམ་པར་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་ཧྲང་དང་པོ་ཐྲའི་ཧོའུ་ཕུ་ཤྀ་ཞི་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་བྷ་ཀྭ་ཞེས་པ་དང་ལྷ་བོད་དུ་སྤར་ཁ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྟགས་བརྒྱད་འདི་བརྩམས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཚྭང་ཀྱེ་ཞེས་པའི་བློན་པོ་ལ་གཏད་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཡིག་དར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཧྲང་གཉིས་པས། ནད་གསོ་བའི་སྨན་གྱི་སྐོར། རྩ་ལ་བརྟགས་ནས་ནད་ཤེས་ཐབས། འབྱུང་བ་ལྔའི་དར་རྒུད་སོགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡི་གེ་མང་དུ་བརྩམས་སོ། །དེང་སང་བོད་དུ་དར་བའི་སྨན་ཡིག་ཕལ་ཆེར་གྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་ནག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདུག་གོ། །དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཧྲང་གསུམ་པས་འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་རྩ་བ་བཅུ་ཞེས་པ་དང་། བྱི་གླང་སོགས་མིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཟླ་ཞག་དུས་རྣམས་བརྩི་བའི་སྲོལ་བཏོད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཧྲི་ལྔའི་བཞི་པ་ཐང་ཡོའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྕོ་ཕྱོགས་ནས་འབབས་ཀྱི་མི་ཞིག་གིས་ངོ་མཚར་བའི་རི་མོ་ཅན་གྱི་རུས་སྦལ་ཅིག་སྐྱེད་ནས་ཕུལ་བ་ལ་རྒྱལ་པོས་བརྟགས་པས། སྦལ་བའི་རྒྱབ་ཀྱི་རི་མོ་ལ་ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས་དང་སྨེ་བ་དགུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོད་པས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱིར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་བརྩམས་པའི་ལོ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་བརྩི་ཚུལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ནུས་པའི་རྒྱལ་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་དར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ནག་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། སྟོད་བཙུད་རྣམས་སྤྲུལ་པའི་རུས་སྦལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ནག་རྩིས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བསྒྱུར་བར་བཤད་པ་སོགས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཕལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བ་འདྲའོ།།

ནག་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ། མིའི་ཚེ་རི་ལ་པོའི་ལས་སྐྱལ་བཟང་ངན་བརྟག་པ་དང་། ལོ་བླ་སོགས་ཀྱི་ཀེག་རྩིས། བག་མའི་རྩིས། གཤིན་པོའི་རྩིས། ནད་གདོན་གྱི་རྩིས། ས་དཔྱད། ས་བདག་གི་གནས་པ་དང་རྒྱུ་བའི་རྩིས་ཏེ་རགས་ཙམ་བསྟན་དོན་ཚན་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནག་རྩིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ས་བདག་གི་རིགས་མང་པོ་འདི་རྣམས་བརྩི་སྲོལ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་ཤིང་། གོང་མའི་རྩིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ར་ནས་འབྱུང་བའི་སེར་རྩིས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ལོ་བླའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཤད་ཀྱང་ས་བདག་གི་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

དེ་ལས་འདིར་ལོ་ཀེག་བརྟག་པའི་སྐོར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བརྩི་བྱའི་ཡུལ་ཤེས་དགོས་པས། ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས་ནི། བྱི་བ། གླང་། སྟག ཡོས། འབྲུག སྦྲུལ། རྟ། ལུག སྤྲེལ། བྱ། ཁྱི། ཕག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་བྱི་སྟག་སོགས་དྲུག་ནི་ཕོ་ལོ་དང་། གླང་ཡོས་སོགས་དྲུག་ནི་མོ་ལོ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་སྟེ་ལྔའོ། །འདི་ལ་ཁ་དོག་གིས་ཕྱེ་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་སྐྱ་ནི་ཤིང་། དམར་པོ་དམར་སྐྱ་ནི་མེ། སེར་པོ་སེར་སྐྱ་ནི་ས། དཀར་པོ་དཀར་སྐྱ་ནི་ལྕགས། ནག་པོ་ནག་སྐྱ་ནི་ཆུའོ། །ཕོད་ན་ཤིང་ཕྱི་ཤིང་གླང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། རྒྱ་ནག་སེར་རྩིས་སོགས་ལས་ནི་བྱི་བ་དཀར་པོ་དང་གླང་དཀར་སྐྱ་སོགས་སུ་བཤད་འདུག་གོ །ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཤིང་། ལྷོ་མེ། ནུབ་ལྕགས། བྱང་ཆུ། མཚམས་བཞི་སའོ། །དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། དཔྱིད་ཀྱི་དབུགས་ཐོབ་པ་ནས་ཉིན་ཞག་དོན་གཉིས་ཤིང་གི་ཁམས། དབྱར་དབུགས་ནས་ཞག་དོན་གཉིས་མེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལྕགས། དགུན་ཆུ། དུས་བཞི་སོ་སོའི་མཇུག་ཏུ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་རེ་སའི་ཁམས་དར་བའི་དུས་སོ། །འོན་ཀྱང་སེར་རྩིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བགྲོལ་བླ་མེད་པའི་ལོ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་མི་ལྔང་བས་འབྱུང་བ་ལྔ་སོ་སོ་ལ་ཞག་དོན་གཉིས་ཚང་བ་མི་འོང་ལ། དེའི་བརྩི་ཚུལ་ནི་ཏྲང་ལི་ཁ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་ཕྱེ་ན་ཤིང་ཕྱི་ཤིང་གླང་ནས་ཆུ་ཕག་གི་བར་ལོ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །བླ་ཞག་དུས་ཚོད་རྣམས་ལའང་བཅུ་གཉིས་རེ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་འབྱུང་ལྔས་ཕྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་རེར་འགྱུར་རོ།།

ལོ་བླ་སོགས་དེ་དག་ལ་སྲོག་གི་དབྱེ་བ་ནི། སྟག་ཡོས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་། རྟ་སྦྲུལ་མེ། བྱ་སྤྲེལ་ལྕགས། བྱི་ཕག་ཆུ། གླང་ལུགས་ཁྱི་འབྲུག་བཞིའི་སྲོག་ནི་སའོ། །ལུས་ནི། ཤིང་ཕྱི་ཤིང་གླང་གི་ལུས་ལྕགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བྱ་ཆུ་སྤྲེལ། ལྕགས་ཀྱི་འབྲུག་སྦྲུལ། ཤིང་གི་རྟ་ལུག ཆུའི་སྟག་ཡོས། ལྕགས་ཀྱི་ཁྱི་ཕག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་ལྕགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་མ་ལུས་ཤིང་། བུ་ལུས་ཆུ། དགྲ་ལུས་ས། གྲོགས་ལུས་མེའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ན། ཤིང་བྱིའི་མ་བྱི་ནི་ཆུ་བྱི་ཡིན་ཞིང་དེའི་ལུས་ནི་ཤིང་ཡིན། བུ་ནི་མེ་བྱི་ཡིན་ཞིང་དེའི་ལུས་ཆུ།

དགྲ་ནི་ལྕགས་བྱེ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ལུས་ས། གྲོགས་ནི་ས་བྱི་ཡིན་ཞིང་དེའི་ལུས་མེ་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་ལ་འགྲེའོ།།

གཞན་ཡང་སྲོག་ནད་དབང་ཐང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཆོལ་བའི་རྩུལ་ཏྲཱ་ལི་ན་འདུག་གོ། དབང་ཐང་ནི་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ཤིང་གི་བྱི་གླང་སོགས་ཀྱི་དབང་ཐང་ནི་ཤིང་། མེའི་བྱི་གླང་སོགས་ཀྱི་དབང་ཐང་མེ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྕགས་ཆུའི་ལོ་རྣམས་རང་རང་གི་དབང་ཐང་གིས་བཏགས་པའོ། །རླུང་རྟ་ནི་བྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ་གྱི་རླུང་རྟ་ནི་ཤིང་། གླང་སྦྲུལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནི་ཆུ། སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ་གྱི་ནི་ལྕགས། ཡོས་ལུག་ཕག་གསུམ་གྱི་རླུང་རྟ་ནི་མེའོ། །བླ་ནི་ཤིང་བྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཆུ་ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོའོ། །ཡང་ན་སྲོག་གི་མ་ནི་བླ་ཡིན་པར་བཤད་པས་དེས་བརྩི་ནའང་ཆོག་གོ། མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཤིང་དགྲ་ལྕགས། ཤིང་གྲོགས་ས། ཤིང་མ་ཆུ། ཤིང་བུ་མེའོ། །མེ་དགྲ་ཆུ། མེ་གྲོགས་ལྕགས། མེ་མ་ཤིང་། མེ་བུ་སའོ། །ས་དགྲ་ཤིང་། ས་གྲོགས་ཆུ། ས་མ་མེ། ས་བུ་ལྕགས་སོ། །ལྕགས་དགྲ་མེ། ལྕགས་གྲོགས་ཤིང་། ལྕགས་མ་ས། ལྕགས་བུ་ཆུའོ། །ཆུ་དགྲ་ས། ཆུ་གྲོགས་མེ། ཆུ་མ་ལྕགས། ཆུ་བུ་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཤིང་མེ་ས་ལྕགས་ཆུ་དང་ལྔ། །རང་རང་གཉིས་པ་བུ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་གྲོགས་དང་བཞི་པ་དགྲ །ལྔ་པ་མ་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་བརྩི། །ཞེས་པའི་སྡོམ་ཚིག་ལྟར་བརྩི་ནའང་ཆོག་གོ།

འདིར་བརྟག་རྒྱུ་ནི། ཕྱི་ལོ་ནང་ལོ་གསང་ལོ་རྩ་བ་ལོ་སྨར་ཁ་སྐྱི་བ་དང་རྒྱུད་དགུ་མིག་དྲུ་ར་མིག་བཅས་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤར་བའི་གནམ་ལོ་དང་བརྩི་བྱའི་སྐྱེས་པའི་ལོ་གཉིས་སྤྲད་ནས་བལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་ལ་གནམ་ལོའི་སྲོག་སྦྱོར། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་ལུས། དབང་ཐང་ལ་དབང་ཐང་། རླུང་རྟ་བླ་གཉིས་ལའང་གནམ་ལོའི་དེ་གཉིས་སྦྲད་པས། མ་འཕྲད་ན་རྟེལ་དཀར་གསུམ་བཞག །གྲོགས་འཕྲད་ན་རྟེལ་དཀར་གཉིས། བུ་ལ་རྟེལ་དཀར་ནག་ཟུང་། དགྲ་ལ་རྟེལ་ནག་གཉིས། ས་ལ་ས་དང་། ཆུ་ལ་ཆུ་འཕྲད་ན་རྟེལ་དཀར་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ལྕགས་མེ་གསུམ་རང་རང་དང་ཕྲད་ན་རྟེལ་ནག་རེའོ། །དེ་ཡང་གབ་ཅེ་ལ་བརྩིས་ནས་རྟེལ་གདན་སྲོག་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་རྟེའུ་རྣམས་འཇོག་གོ།

དེ་ལྟར་བརྩི་བའི་ཚེ་སྲོག་ལ་རྟེལ་དཀར་གསུམ་མམ་གཉིས་བབ་ན། སྲོག་གི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྒྱས་ཤིང་ཚེ་སྲོག་ལྕགས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལྟར། སྐྱོབ་བྱེད་ལྷ་རྣམས་སྟེང་ནས་བྱ་ར་བྱེད། དཔལ་གྱི་ཉི་མ་མདུན་ནས་ཤར། སྲོག་གི་ལྗོང་ཤིང་ལ་ཚེའི་འབྲས་བུ་སྨིན། གདོན་བགེགས་འབྱུང་པོས་མི་ཚུགས། འོན་ཀྱང་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་འཛེམ་པར་བྱའོ། །སྲོག་ལ་རྟེལ་དཀར་གཅིག་བབ་ན། ལྷ་འདྲེས་སྲོག

ལ་ཐོབ་ཤ་བྱས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འཚོར། སྲོག་གི་མདའ་དཀར་མི་ཆིག་ཙམ། ནད་གདོན་མེད་ཀྱང་བསྟེན་པའི་སྲུང་མའི་བསྐང་བཤགས་དང་གཤེགས་གཏོར་ཕུལ་ན་ལེགས། སྲོག་ལ་དཀར་ནག་ཟུང་བབ་ན། ལྷ་བདུད་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་ཤ་བྱེད། རྒྱལ་ཕམ་མ་ངེས་བཟང་ངན་འདྲེས། ཁྱིམ་དང་ཐུས་ནོར་ལ་གློ་བུར་དུ་རྒུད་ཟ་བའི་ཉེན་ཡོད། ལྷ་རྟེན་ལ་ཁྲུས་གསོལ། མགོན་ཆོས་ལྷ་གསུམ་གྱི་བསྐང་བཤགས་བརྒྱ་རེ། དྲུག་ཅུ་པ་གཏོང་། སྲོག་ལ་རྡེལ་ནག་གཅིག་བབ་ན། ཕུང་བྱེད་སྲི་ལངས། སྲོག་གི་ཤིང་ལོ་རྩེ་ནས་སྐམ། བླ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཞགས་པ་འཕེན་ཞིང་སྲོག་བརྐུ། ལྷ་རྣམས་བྱོལ་ནས་སྐྱེ་བོ་དངངས་ཤིང་ན་ཚ་འབྱུང་། ཚེ་མདོ་ཚར་བརྒྱ། མགོན་པོའི་བསྐང་བཤགས་སུམ་བརྒྱ། བརྒྱ་བཞི། བཙན་མདོས། ཞགས་གཅོད་རྣམས་བྱའོ། །སྲོག་ལ་གཉིས་ནག་བབ་ན། སྲོག་གི་གཞུང་ཤིང་ཆག ཚེའི་འཁོར་ལོ་འཇིག གནམ་ལོ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་འོང་། ཟླ་བ་བློན་པོའི་དམག་འདུ། དུས་ཚོད་མཚོན་ཆའི་ཆར་གྱིས་བརྡེག གེག་ཆེན་མུན་འཐིབས་སྲོག་ལ་དོགས་པ་ཟ་རྒྱུ་ཡོད། གློ་བུར་དུ་སྙིང་མི་དགའ་ཞིང་རྨི་ལམ་ངན། སྲོག་ལ་བདུད་ཀྱིས་འཕྱོ། གྲིའམ་བཙོན་གྱི་ཉེས་པ་ཡོང་། ན་ཚ་མེད་པར་འཆི་ཉེན་ཡོད་པས། ཡུམ་གྱི་མདོ་སྒྲོག ཚེ་མདོ་ཚར་བརྒྱ། ཚེའི་བསྲུང་འཁོར་འདོགས། ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱ་ཚར་དང་། དེའི་འཆི་བླུ། ཚེ་སྒྲུབ་བྱ། གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཚར་སྟོང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་སྐྱབས། མཚུན་ལྷ་མཆོད་ཅིང་སྲི་མནན། མཚན་མོ་འགྲོ་བ་དང་མནའ་འདོར་བ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤང་ངོ༎

ལུས་ལ་དཀར་པོ་གསུམ་མམ་གཉིས་བབ་ན། ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཕུར་ལྷས་བཟུང་། ནད་རིམས་མེ་ལྟར་འབར་ན་ཡང་མི་ཚུགས། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བྱུང་ན་ཡང་ཁྲག་མི་འཚོར། ཡུལ་གྱི་མི་ཀུན་སྡུག་ན་ཡང་རྒུད་ཟ་བ་མེད། མོ་ཡིན་ན་སྲིད་ཆགས་པ་དང་བུ་བཟང་པོ་སྐྱེ། བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ལུས་རྟེན་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན། ལུས་ལ་དཀར་པོ་གཅིག་བབ་ན། ལུས་ལ་ནད་མེད། སེམས་ལ་མྱ་ངན་དང་ནོར་ལ་གོད་ཁ་མི་ཡོང་། འཐབ་རྩོད་ཞི། ནད་གདོན་སེལ་ཞིང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་གཞན་གྱི་ཕྲག་དོག་མི་འོང་། ལྷ་སྲུང་མི་གཡེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསངས་དང་གཏོར་མས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ལུས་ལ་དཀར་ནག་ཟུང་བབ་ན། ལྷ་འདྲེའི་བུ་གཉིས་མི་ཕྱེད། ལུས་ཀྱི་རྒྱན་བཏིང་བས་དངངས་སྐྲག་འབྱུང་། བུད་མེད་ལ་བཙའ་ནད་བྱུང་ན་མདངས་ཚོག[༡] དབུལ་པོ་ལ་སྟོན་མོ་བྱིན། བརྒྱ་རྩ་གང་མང་ཐོང་། ལུས་ལ་ནག་གཅིག་བབ་ན། ལུས་ཀྱི་མདངས་སྟོབས་དང་ཟུངས་ཉམས་ཤིང་བློ་མི་བདེ། ནད་དང་གོད་ཁ་དགྲ་འདྲེ་གཡོ་བའི་དུས་ཡིན། ལྷ་ཁང་གི་རྟེན་ལ་མཆོད་མེ། ས་ཚྭ་གདབ། གཟུངས་བསྔས། གྲྭ་ཕྱུ་གློག བུ་ཚ་ཡིན་ན་མིང་བསྒྱུར་ན་བཟང་། ལུས་ལ་གཉིས་ནག་བབ་ན། ནད་དང་མཚོན་གྱིས་འཚེ། ལག་པ་རྟུས་དང་རྐང་པ་སྟན་དུ་བྱེད། ཁྱིམ་དུ་ནད་ཀྱི་མལ་

བཙོས་ནས་སྨན་བོན་རྣམས་མགྲོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱེད། བདུད་འདྲེ་མཆོང་རྒྱུ་འབྱུང་། ཟས་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་སྨན་འཐུངས་ཤིང་། ཐུད་ཤིང་གི་ཕྱེད་ཀྱིས་གཏོ་བྱེད། ཡུན་དུ་ན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བས། སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་གདབ། མིང་ལུས་བསྒྱུར། མདོ་ཕལ་ཆེན་ཀློག །སྐྱུང་གནས་བསྲུང་། མཆོད་རྟེན་ལ་དཀར་རྩི་བྱུགས། རླུང་རྟ་འཕྱར། མར་མེ་ཕུལ་ཞིང་སཙྪ་གདབ། མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་རྟ་མགྲིན་སྒྲུ་ལྔ་སྟོང་ཕྲག་རེ་དང་། བརྒྱ་བཞི་ཁ་འབར་མ་སྐྱི་མདོས་རྣམས་བྱ། ཆུ་སྣ་དགུས་བུམ་པ་བསྒྲུབས་ནས་བྱབས་ཁྲུས་བྱ། ལུས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདོགས། རིམས་ནད་དང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་འཛེམ།

དབང་ཐང་ལ་རྗེ་ལ་དཀར་གསུམ་མམ་གཉིས་བབ་ན། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གཡུ་འི་རྩ་སྔོན་སྐྱེ། དབང་ཐང་གི་དཔལ་གྱི་རྣ་བར་བཀྲ་ཤིས་གཡང་ཆགས། འདོད་པའི་ཟས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་རྒྱས། ལྷ་འདྲེས་ཀུང་འདོད་དགུ་སྟེར། ནོར་ཕྱུགས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་ཉོ་ཚོང་ཁེ་སྤོགས་འབྱུང་། ཞི་དང་ཆང་སོགས་ཟས་ཀྱི་བཅུད་འཕེལ་ལོ། །དབང་ཐང་རྗེ་ལ་དཀར་གཅིག་བབ་ན། བསམ་དོན་འཆོར་བའི་རྐྱེན་ཡོད་པས་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འབྲིང་། སྙིད་པ་དང་གོད་ཁ་མཉམ་པོ་འབྱུང་བས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བསྐང་བཤགས་སྟོང་དང་གཡང་འགུག་བྱ། དབང་ཐང་ལ་དཀར་ནག་ཟུང་བབ་ན། ཟས་ནོར་འཕོ་འཕྲུམས་གོད་ཁ་འོང་། རེས་ཡོད་རེས་མེད་གང་སྟོང་འབྱུང་། བྱིས་པ་ལ་སྟོན་མོ་བྱིན། གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཚར་གསུམ་བརྒྱ། ནོར་རྒྱུན་མའི་གཟུངས་བརྒྱ། བསངས་སྟོང་ཕྲག་གཏོང་།

དབང་ཐང་ལ་ནག་གཅིག་བབ་ན། ཟས་ནོར་མི་སྙེད་བསོད་ནམས་བྲི། གྲོགས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྡོག ། རྟེན་གསུམ་ལ་མཆོད་པ། འདུས་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད། ཧཱུྃ་ལྷ་ལ་དཀར་པོའི་བུམ་གཏེར། ཕྱུགས་ཀྱི་ཚེ་ཐར་གསོ། དབང་ཐང་ལ་གཉིས་ནག་བབ་ན། དབང་ཐང་གི་རྩིག་པ་མཐའ་ནས་ཞིག ཟས་ཀྱི་སྟོད་ནང་ནས་སྟོང་། ལྟོགས་འགོང་འཕུང་འདྲེ་ཁྲི་གསུམ་ལངས། བསགས་པའི་ཟས་ནོར་འཛད། ཚ་བའི་ཉིན་གྱི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་འཕྲལ་དུ་འོང་། འདུས་སྡེའི་ལྷ་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ། སྦྱིན་པ་གཏོང་། འདུས་སྡེའི་གསོལ་ཚོགས་ལ་མར་ཕུལ། ནོར་རྒྱུན་མ་སུམ་བརྒྱ། བརྒྱ་རྩ་སྟོང་། རྣམ་སྲས་སྟོང་། གཡང་འགུག་བྱ། མི་ཕྱུགས་ཀྱི་མདོས་བྱ།

རླུང་རྟ་ལ་རྗེལ་དཀར་གསུམ་མམ་གཉིས་བབ་ན། རླུང་རྟའི་ལུས་ལ་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་། གར་འགྲོ་ཅི་སྨྲ་ཅི་བྱེད་སོགས་བསམ་བཞིན་དུ་འགྲུབ། སྲིད་ཀྱི་རྒྱུད་འཛམ་ཆུ་རྒྱུན་བཞིན། མི་བརྒྱའི་གདམ་སྣན་ཐོས། གསོལ་ན་ལྷ་འགོ སྒྲུབ་ན་འདོད་དོན་འགྲུབ་བོ། །རླུང་རྟ་ལ་དཀར་གཅིག་བབ་ན། ལུས་ལ་མཛེས་པའི་འོད་ཟེར་ཆགས། ཚོལ་ན་རྙེད། བྱ་བ་ལ་འགྱུར་བ་མེད། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡབ་ཙེ་ལ་བསངས་མཆོད་དང་རླུང་རྟ་འཕྱར། རླུང་རྟ་ལ་དཀར་ནག་བབ་ན། གོས་ཀྱི་གཤམ་བུ་འཁྲིལ་བ་ལྟར།

ཟས་འགའ་སྐྱིགས་མར་འགྱུར་ཞིང་། གཉེན་འགའ་དགྲ་བོར་འགྱུར། མཐོན་པོས་བྱམས་ཀྱང་དམའ་བས་སྡང་། མི་ཁའི་དོགས་པ་ཡོད་པས། དགྲ་ལྷ་མཆོད། གདུགས་དཀར་བརྒྱ། བཟློག་བསྒྱུར། མི་ཁའི་མདོས་བྱ། རླུང་རྟ་ལ་ནག་གཅིག་བབ་ན། སྐྱན་པའི་བ་དན་ནང་ནས་རལ། མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་རླུང་དམར་གཡོ། ཕྱི་སྒོ་དམ་ཀྱང་ནང་མིས་བསྒྲུ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་གདུགས་དཀར་ཚོགས་བདག་གི་གཟུངས་སྒྲོག ཁ་འབར་མ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ཉེར་གཅིག གོད་སྲི་མནན་པའི་མདོས་བྱ། རླུང་རྟ་ལ་གཉིས་ནག་བབ་ན། མཐོན་པོའི་ཕ་རོལ་ནས་ལྟུགས་སྤྱང་བྱུང་སྟེ་ལྷ་ལུག་གསོད། གཡང་གི་ར་བ་རལ། དཔལ་གྱི་ཉི་མ་ནུབ། མི་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བཀྱོན། ཕན་བཏགས་པའི་དྲིན་ལན་མི་ཡོང་། ཉེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་བསྐྱོན་བྱེད། འགྲོ་འདུག་གི་བྱ་བ་ཀུན་མི་ལེགས་པས། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། འོད་ཟེར་ཅན་མ། ཕྱོགས་བཅུའི་མུན་སེལ། ལྷ་མོའི་བསྐང་བཤགས་རྣམས་ཚར་བརྒྱ་ཡན། སླི་བརྩེགས་ཀྱི་འགོང་སྲེག གསེར་འོད་སྒྲོག གཏོ་ནག་མགོ་གསུམ། གླང་ཆེན་སྣ་བསྒྱུར་བྱ། རླུང་རྟ་བཅུ་གསུམ་འཕྱུར། བསངས་འབུམ་ཐེར་གཏོང་།

ཟླ་ལ་རྡེལ་དཀར་གསུམ་མམ་གཉིས་བབ་ན། བུམ་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བཞིན། སྲོག་དང་ཟླ་གཉིས་འབྲལ་མེད་བདེ། ཟླ་ལ་རྡེལ་དཀར་གཅིག་བབ་ན། གྲོགས་བཟང་ལ་བསྟེན་པ་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་འཚེ་བ་མེད། ཟླ་ལ་དཀར་ནག་བབ་ན། བཟང་ངན་ངེས་མེད། ཟླ་ཚེ་འཕྲུམས་པས་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཉེར་གཅིག་ཡན་ཕུལ། ས་རྩ་སྙིང་ཕྲག་གདབ། ཟླ་ལ་ནག་གཅིག་བབ་ན། ཚེ་ཡི་རྟེན་ཟླ་ཉམས་པས་ཚེ་སླུབ་འཆི་ཟླུ་བརྒྱ་བཞི་བྱ། ཟླ་ལ་གཉིས་ནག་བབ་ན། ཟླ་ཚེ་བདུད་ཀྱི་ལག་ཏུ་འཚོར་ཉེན་ཡོད་པས། ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཚོ་ག་བརྒྱ། དེའི་སྟགས་འབུམ། ཕྱག་བསྐོར་འབད། ཆོས་སྐྱོང་སྤྱིའི་བསྐང་གསོ་གང་མང་བཏོན་ནས་གླུད་རྫོངས། ཟླ་མ་བཟང་པོ་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ།

སྤྱིར་ལུས་སྲོག་སོགས་མ་དང་ཕྲད་ན་ཀ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་བཟང་། གྲོགས་དང་ཕྲད་ན་རང་ཉིད་རྒྱལ་ཞེས་བཟང་། དགྲ་དང་ཕྲད་ན་གནོད་པའི་སྒོ་ཞེས་ངན། བུ་དང་ཕྲད་ན་ཕོང་གྲོལ་ལ་ཐུག་ཅེས་ཡས་སྐྱེར་དགོས། རང་རང་ནང་དུ་ཕྲད་ན་ཁ་སྦྱར་བ་ཞེས་བཟང་ངན་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་མི་ཕོ་ལ་སྲོག་གཙོ། བྱིས་པ་ལ་ལུས། བུད་མེད་ལ་དབང་ཐང་། རབ་བྱུང་དང་མི་ཆེན་ལ་རླུང་རྟ་གཙོའོ། །ཟླ་སྲོག་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟག ལུས་ཀྱིས་ནད་གདོན་བརྟག དབང་ཐང་གིས་ནོར་ཕྱུགས་འཕེལ་བྲི་བརྟག །རླུང་རྟས་བསམ་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་བརྟག་གོ།

སྤྱིར་ན་རྡེལ་དཀར་མང་ལ་ནག་པོ་གཅིག་ཙམ་བབ་ན་བཟང་། ཐམས་ཅད་དཀར་ན་གྲིབ་སྐྱོན་གྱི་སྲུང་མ་གཡེལ་བ་དང་། ལྷ་ཁྲོ་བའི་ཉེན་ཡོད་པས་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྐང་གསོའི་རིགས་འདོན། ཐམས་ཅད་ནག

ན་གང་ལ་ཡང་ངན་པས་སྐྲ་རིམ་དང་དགེ་བ་ལ་འབབ། གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་བརྩི་བའི་ཚེ་ཕྱིའི་རྟགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། ཡོན་བདག་གི་སྨི་ལམ་དང་། ནོར་ཕྱུགས་ཀྱི་ལྟས་སོགས་ཡོད་མེད་བསྟུན་ནས་བརྟག །རིམས་གྲོ་འབོག་པ་ལ་ཡང་འདིར་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲེས་ནས་ཞི་དྲག་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་དང་། ཡོན་བདག་གི་སྟོབས་འབྱོར་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་སྒྲུབ་རྟེན་བ་རྣམས་ལ་བལྟས་ཏེ་སྐྲ། སྤྱིར་སྐྱེ་བོ་གང་ལ་ཡང་། བླ་མ་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། ཕྱག་བསྐོར་དང་གསུང་རབ་སྒྲོག་པ་དང་། ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་བསངས་དང་གཏོར་མ་འབུ་ལ་བ་སོགས་ཚོགས་བསག་སྒྲིབ་སྦྱང་གི་རིགས་བྱེད་ན་ནམ་དུ་ཡང་ཕན་ཆེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོས་གང་འཐད་ལ་དཔྱད་ནས་ལུང་སྟོན་དགོས། གནད་འདི་རྣམས་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།

རྩ་བའི་གཉིས་པ་ནང་ལོའམ་ལོག་མེན་གྱི་བརྩི་ཚུལ་ནི། ཕོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ལོའི་བྱར་འགྱུར་བའི་སྟག་ནས་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་ཐུར་དུ་བགྲངས་ནས་གང་ལ་སླེབ་པའི་ལོ་དེ་ནི་ནང་ལོ་ཡིན། མོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ལོའི་མར་འགྱུར་བའི་སྤྲེལ་ནས་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་གྱེན་དུ་བགྲང་བའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྐྱེས་ལོ་ཤིང་བྱི་ཡིན་ཚེ་དེའི་བུ་སྟག་ནི་མེ་སྟག་ཡིན། མ་སྤྲེལ་ནི་ཆུ་སྤྲེལ་ཡིན། འདིས་གཞན་ལ་འགྲེ །དེ་ལྟར་བརྩིས་པའི་ཚེ་མི་ཕོ་ལ་ཁྲི་ལོ་བབ་ན་གནམ་སྒོ་ཕྱེ་བ་ཡིན། ཕག་ལོ་བབ་ན་ས་སྒོ་ཕྱེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་བ་ནི་རུས་གཙོད་ཀྱི་སྒོ །བྱ་ནི་བྱེ་འབྲལ་སྒོ གླང་ནི་འཕུང་འགྲོད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ་འདི་དག་ནི་ངན་པའོ། །སྟག་བབ་ན་འབྱོར་བའི་སྒོ་སྟེ་བཟང་ངོ་། །མི་མོ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྩིས་པའི་ཚེ་འབྲུག་བབ་ན་གནམ་སྒོ། སྦྲུལ་ལ་ས་སྒོ །རྟ་རུས་གཙོད། སྤྲེལ་བྱེ་འབྲལ། ལུག་འཕུང་འགྲོད། ཡོས་འབྱོར་བའི་སྒོའོ། །ལོ་དེ་དག་ལས་གཞན་བབ་ན་སྐྱོན་མེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་བརྩིས་ནས་སླེབས་པའི་ལོ་དེ་ལས་ཡར་བགྲངས་པའི་ལྔ་པ་ནི་གནམ་གྱི་འཇུ་ཐག་སྟེ། འདིའི་སྲོག་ནི་སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་དང་སྦྱོར། རྩེལ་ནག་བབ་ན་འཇུ་ཐག་ཆད་ཅེས་ངན་ནོ།། དཀར་པོ་བབ་ན་འཇུག་ཐག་མ་ཆད་ཅེས་བཟང་ངོ་། །འདིས་གཞན་ལ་འགྲེའོ།།

གོང་བཞིན་མར་གྱི་ལྔ་པ་ནི་སའི་རྟེན་ཕུར་ཏེ་འདིའི་ལུས་ནི་སྐྱེས་ལོའི་ལུས་དང་སྦྱོར། ཡང་གར་སླེབ་ཀྱི་ལོ་དེ་ནས་ཡར་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི་གནམ་རྒྱང་སྟེ་འདིའི་དབང་ཐང་ནི་སྐྱེས་ལོའི་དབང་ཐང་དང་སྦྱོར། མར་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི་ས་རྒྱང་སྟེ་འདིའི་རླུང་རྟ་ནི་སྐྱེས་ལོའི་རླུང་རྟ་དང་སྦྱོར། མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་གང་ཕྲད་ཀྱིས་རྟེའུ་ཞོག གནམ་སྒོ་སོགས་ལ་རྟེལ་ནག་གཅིག འབྱོར་བའི་སྒོ་ལ་རྟེལ་དཀར་གཅིག བཏང་སྙོམས་ལོ་ལ་རྟེལ་མི་དགོས། དེ་ཡང་གནམ་སྒོ་ལ་བབ་ན་འགོ་ནད་ཡོང་ཉེན་ཡོད་པས། ཁང་པའི་བ་གམ་མི་འདོགས། རི་བྲག་མཐོ་སར་མ་འགྲོ། མནའ་མ་བོར། ཁྲི་གསར་མི་གསོ། ནམ་མཁའ་སྙིང་པོའི་མཚན་བརྒྱ་དང་།

གདུགས་དཀར། ཡངས་པའི་གྲོང་འཇུག ལྷ་མོའི་བསྙང་བཤགས། བཟློག་བསྒྱུར་བརྒྱ་བཞི་རྣམས་བྱ། གནམ་སྒོ་དགག་པའི་མདོས་བྱ། ས་སྒོ་ལ་བབ་ན། བཙན་སྲི་གནོད་ཅིང་། སྐྱེ་བོས་འཚེ་བ་དང་། ཟླ་ནད་ཡོང་བས་ས་བཅོ་ཞིང་གཅོད་སོགས་འཛེམ། ས་སྙིང་གི་མདོ། སྣང་བརྒྱད། ཀླུའི་དཔངས་སྐོང་། ཏོག་གཟུངས་སྒྲོག རུས་སྦལ་གྱི་མདོས་བྱ། རུས་གཅོད་བབ་ན། འཐབ་རྩོད་ཚོམ་རྐུན་ཁ་མཆུ་འོང་བས་ཤགས་དང་རྒྱན་པོ་བྱེད་པ་སྤོང་། རྡོ་རྗེ་ སྔེར་མོ། ཁ་མཆུ་ནག་པོའི་གཟུངས། གདུགས་དཀར་ཕྱིར་བཟློག་གི་གཟུངས་སྒྲོག ཆོས་རྒྱལ་བསྙང་བཤགས་བརྒྱ། དྲུག་བཅུ་པ། མི་ཁའི་མདོས་བྱ། བྱེ་འབྲལ་ལ། གྲོགས་དང་འབྲལ་ཉེན་ཡོད་པས་འཐབ་རྩོད་འཁོན་བཟུང་སྤོང་། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། རྣམ་འཇོམས། གསེར་འོད་སྒྲོག དབང་ཕྱུག་ཟོར་མདོས། ཕྱོགས་བཞིར་བསངས་ཆ་གསུམ་གཏོང་། འཕུང་འགྱོད་ལ། གོང་ཁ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འོང་བས་ཐག་རིང་འགྲོ་བ་དང་ཉེ་ཚོང་སྤོང་ས། ས་རྩ་སྙིང་གདབ། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ། སྲུང་མའི་གསོལ་མཆོད་གཤེགས་གཏོར་ཕུལ། འཁྱོར་བའི་སྒོ་ལ་འདོད་དོན་འགྲུབ་སྟེ་བཟང་། གནམ་གྱི་འཇུ་ཐག་ཆད་ན། ཕུ་བོ་ཆེ་བ་ལ་ངན། མགོན་པོ་དང་སྒྲོལ་མ་ཚར་བརྒྱ། ས་ཕུར་བྱུང་ན། གཞོན་པ་ཆུང་བ་ལ་ངན། ས་རྩ་གདབ། མཆུ་སྔེ་ལྡ་བཏོན། ཀླུ་གཏོར་དང་ཀླུའི་གདོན་གྲོལ་བྱ། གནམ་རྒྱང་ལ། འགོ་ལྔ་འབྲོས་པས་བསང་མཆོད་འབུལ། དགྲ་ལྷ་མཆོད། ས་རྒྱང་ལ་གཞི་བདག་མི་དགའ་བས་གཞི་བདག་གི་བསངས་དང་གཏོར་མ་གང་མང་ཐོངས། ཡང་འདི་དག་ལ་ཤིང་ལོ་བབ་ན་ཕ་མེད་ལ་ངན། མེ་བབ་ན་བུ་སྨད་ལ་ངན། ས་བབ་ན་མ་སྲུ་ལ་ངན། ལྕགས་ལ་ཟས་ནོར་ལ་ངན། ཆུ་ལ་བྱ་བྱེད་ལ་ངན་པར་བཤད། དེ་ཡང་ནང་ལོ་བརྩི་བའི་ཚེ་ཤིང་ཁྲི་ཤིང་འབྲུག་བབ་ན་ཕ་མེད་ལ་གནམ་སྒོ་ཕྱེ། མེའི་ཁྲི་འབྲུག་བབ་ན་མ་སྨད་ལ་གནམ་སྒོ་ཕྱེ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་བྱ་བར་བཤད་དོ།།

རྩ་བའི་གསུམ་པ་གསང་ལོ་ནི། སྐྱེ་ལོའི་སྲོག་གི་དགྲ་ནི་གསང་སྲོག ལུས་ཀྱི་མ་ནི་གསང་ལུས། དབང་ཐང་གི་བུ་ནི་གསང་དབང་། རླུང་རྟའི་གྲོགས་ནི་གསང་རླུང་། གསང་སྲོག་གི་མ་ནི་གསང་བླའོ།། གསང་བའི་སྲོག་ལུས་སོགས་ལ་གནམ་ལོའི་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བླ་རྣམས་སྦྱར་ནས་མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་ཀྱིས་རྩེ་ལྟ་ཞིག དེ་ལ་བཟང་ངན་དང་རིམ་གྲོ་ནི་ཕྱིའི་ལོ་དང་འདྲ། དེ་ཡང་སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་ཤིང་ཡིན་ཚེ་གསང་སྲོག་ལྕགས། སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་མེ་ཡིན་ཚེ་གསང་སྲོག་ཆུ་ཡིན་པ་སོགས་འགྲེའོ། །སྤྱིར་ལོ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱིས་བརྩི་བ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་གཙོའོ། །བསྡུས་པ་བྱེད་ཚེ་ནང་གསང་བརྩི་མི་དགོས་སོ། །བླ་ཞག་དུས་ཚོད་རྣམས་བརྩི་དགོས་ཚེ་བླ་བའི་སྲོག་ལུས་སོགས་སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་ལུས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྲེར་ནས་བཟང་ངན་བལྟ་བ་སོགས་བློས་དཔོག་པར་བྱའོ།།

རྩ་བའི་བཞི་པ་རྒྱབ་ལོ་བརྩི་བ་ལ། རང་ཀེག བདུན་ཟུར། བཞི་གཤེད། མཐུན་གསུམ། ལོ་དཀར་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྐྱེས་ལོ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་བྱ་ལོ་ཡོང་བས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཁྲུག་ཉེན་ཡོད་པས། སྣང་བརྒྱད། གྲྭ་ལྔ། ལྷ་མོའི་བསྐང་བཤགས་བཏོན་ནས། སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་མདོས་བྱ། གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཐོངས། ཉེར་ལྔ་གྲོགས་ལོ་ཡོང་བས་བདེ་སྡུག་རེས་མོས་བྱེད། འདྲེ་སྲི་ལངས་པས་ཏོག་གཟུངས། རྣམ་འཇོམས་ཆེ་མདོ་སྒྲོག རྣམ་འཇོམས་བྱབས་ཁྲུས་བྱ། སོ་བདུན་དགྲ་ལོ་ཡོང་བས་ནད་དང་གོད་ཤོར་འབྱུང་། ཡུམ་སྒྲོག ཚེ་ཆོག གླུ་གཏོར། མཚོ་སྨན་དགུ་མདོས་བྱ། ཞེ་དགུ་མ་ལོ་ཡོང་བས་རླུང་རྟ་རྒུད་ཉེན་འབྱུང་བས། ཉི་ཁྲི་གློག ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ། རེ་གཅིག་རང་ལོ་དངོས་ཡོང་བས་བདུད་ཀྱི་འཚེ་བ་འབྱུང་། ཤེར་སྙིང་སྟོང་། ས་རྡོ་གདབ། ཚེ་སྒྲུབ་བྱ། དོན་གསུམ་ནི་བཅུ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་སོགས་འགྲོའོ། །སྤྱིར་རང་སྐེག་བབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཤིན་ལས་དང་སྟོན་མོ་སོགས་འཛེམ། ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྐང་གསོ་དང་ཕྱག་བསྐོར་བྱེད། མི་ཕོའི་ཀེག་བསུ་ཞེས་པས་ལོ་སྔ་མ་ནས་རིམ་གྲོ་བྱ་དགོས། མི་མོའི་ཀེག་སྐྱེལ་ཞེས་པས་རང་ཀེག་གི་ལོ་ཕྱི་མ་ལའང་རིམ་གྲོ་དགོས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལོའི་ཐོག་ཏུ་རིམ་གྲོ་ལ་འབད།

གཉིས་པ་བདུན་ཟུར་ནི། རང་ལོ་ནས་བརྩིས་པའི་བདུན་པ་སྟེ། སྟག་སྤྲེལ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཕག་སྦྲུལ། ཡོས་བྱ། གླང་ལུག ཁྱི་འབྲུག་གཉིས་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཟུར་ཟ་བའི་ལོ་ཡིན། འདི་དག་ཡོང་བའི་ཚེ་ནི་ལོ་བདུན་པ། བཅུ་དགུ སོ་གཅིག ཞེ་གསུམ། ང་ལྔ། རེ་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོང་བས། དེ་དག་གི་ཚེ་དུར་གྱི་བདུད་གཡོས། བྱ་བ་གང་ལའང་བར་ཆད་ཡོད། སྟོབས་པོ་ཆེ། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའིདཔུང་རྒྱན། སྟོང་པོ་རྒྱན་པ། གདུགས་དཀར། གྲྭ་ལྔ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐང་གསོ་རྣམས་བཏོན་ནས་སྲི་མདོས་དང་དུག་བཅུ་པ་འཕེན།

གསུམ་པ་གཤེད་བཞི་ནི། རང་ལོ་ནས་ཡར་མར་གྱི་བཞི་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟག་སྦྲེལ་ལ་ཕག་སྦྲུལ། ཡོས་བྱ་ལ་བྱི་རྟ། ཁྱི་འབྲུག་ལ་གླང་ལུག སྦྲུལ་ཕག་ལ་སྟག་སྤྲེལ། བྱི་རྟ་ལ་ཡོས་བྱ། གླང་ལུག་ལ་ཁྱི་འབྲུག་སྟེ། འདི་དག་ལས་གང་རུང་ཅིག་ཤར་ན་གཤེད་ལོ་ཡིན། བརྒྱད་སྟོང་པ་སྒྲོག སྒྲོལ་མ་གང་མང་སྒྲོལ་མདོས་བྱ།

བཞི་པ་མཐུན་གསུམ་ནི། རང་ལོའི་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་གསུམ། ཡོས་ལུག་ཕག་གསུམ། སྟག་རྟ་ཁྱི་གསུམ། གླང་སྦྲུལ་བྱ་གསུམ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྔ་པ་ཡིན་ཞིང་།[༣] རླུང་རྟ་མཐུན་པས་མཐུན་ལོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་འཚེ་བ་དང་གོད་ཁ་མ་དན་འབྱུང་བས། ཐག་རིང་འགྲོ་བ་དང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་མི་བྱེད། བསངས་བརྒྱ་རྩ། གདུགས་དཀར། བསྐང་གསོ་རྣམས་བཏོན་ནས་གྲིབ་སེལ་བྱ།

ལྷ་པ་ལོ་དཀར་ནི། བྱེ་བས་ཡོས་འདེད། གླང་སྟག་གཉིས་རྩོད། འབྲུག་སྦྲུལ་གཉིས་འཁྲིལ། རྟའི་རྨ་ལ་བྱུས་ཟོ། ལུག་གི་མགོ་སྤྲེལ་གྱིས་བཤུ། ཁྱི་ཕག་གཉིས་འཐབ་ཅེས་པ་ཡིན་པས་ལོ་འདི་རྣམས་ཕན་རྒྱུན་ངན། སེམས་གདུང་བ་དང་རྨ་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པས། སྨན་བླའི་ཆོ་ག་བཏོན། སྲུང་མའི་གསོལ་མཆོད་བྱའོ།། གཞན་ཡང་སྲི་ངན་དང་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱབ་པ། གསང་སྐེག བཟའ་མིའི་སྐེག་སྟེ། སྐེག་བཞི་བསྟན་ནས་བཅྭ་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྲི་ངན་ནི། ཕ་མེས་ཀྱི་ཤི་བའི་ལོ་དང་། སྤར་སྨེ་ལ་བབས་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་དང་ས་རྟ་དང་གསོན་གཤིན་ལག་སྦྲེལ་གཅོད་པའི་མདོས་བྱ། ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱབ་པ་ནི། དབང་ཐང་གཅིག་པའི་མི་ཁྱིམ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འཚོགས་པའམ། གྲོང་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ན་ནོར་ཕྱུགས་ལ་གནོད། ནོར་ལྷའི་གཏེར་བུམ་བྱ། གསང་སྐེག་ནི། མ་སྤར་ཁ་ལི་ཐོག་སླེབ་ན་བུ་ལ་ངན། ཁམས་ཐོག་སླེབ་ན་བུ་མོ་ལ་ངན་པས་ཚེ་མདོ་སྒྲོག བཟའ་མིའི་སྐེག་ནི། ཕོ་མོ་སྤར་ཁ་གཅིག་སྟེང་ཚོགས་པའོ། །གདུགས་དཀར། འོད་ཟེར་ཅན་མ་སྒྲོག སྤར་ཁ་གཅོད་པའི་མདོས་བྱའོ།།

རྩ་བའི་ལྷ་པ་སྤར་ཁའི་རྩིས་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྤར་ཁའི་འབྱུང་བ་ནི། ལི་མེ། ཁོན་ས། དྭ་ལྕགས། ཁེན་གནམ། ཁམ་རྒྱུ། གིན་རི། ཟིན་ཤིང་། ཟོན་རླུང་ངོ་། །འབྱུང་བ་ལྟས་ཕྱི་ན་མཚམས་བཞིའི་སྤར་ཁ་ས་རྟ་བརྩིའོ།།

གཉིས་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་ནི། ལྷོ་ལི། ནུབ་དྭ། བྱང་ཁམ། ཤར་ཟིན། ལྷོ་ནུབ་ནས་མཚམས་བཞིར་ཁོན་ཁེན་གིན་ཟོན་ནོ། །བརྩི་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།

ཟོན	ལི	ཁོན
ཟིན		དྭ
གིན	ཁམ	ཁེན

གསུམ་པ་བརྩི་ཚུལ་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། ཕྱི་སྤར་ནི། ལོ་བཅུ་བཞི་ཡན་གྱི་མི་ཕོ་ལ་ཁེན་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་བརྩི། མི་མོ་ལ་ཁོན་ནས་གཡོན་བསྐོར་བརྩི། ལོ་བཅུ་གསུམ་མན་གྱི་བུ་ལ་དྭ་ནས་གཡས་བསྐོར། བུ་མོ་ལ་ལི་ནས་གཡོན་བསྐོར་ཏེ་ཀུན་ཀྱང་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་བརྩིས་ནས་གང་ལ་སླེབ་པའི་བཟང་ངན་སྤྱི་ལྟར་བརྟག་གོ །ནང་སྤར་ནི། ཕོ་ལ་ལི་ནས་གཡས་བསྐོར། མོ་ལ་ཁམ་ནས་གཡོན་བསྐོར་དུ་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་བརྩི། གང་ལ་བབ་པ་དེ་ནི་ལོ་དེའི་སྤར་ཁ་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྩིས་པས་ལི་ལ་བབ་ན་མེ་ལ་གནས། ཁོན་ས་དང་དྭ་ལྕགས་ལ་གནས་པ་སོགས་འགྲེའོ། །ཡང་སྤར་ཁ་དེ་སྐྱེས་ལོའི་

སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བླ་དང་སྤྲད་ནས། མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་གང་བབ་ཀྱི་རྗེའུ་བཞག་ནས་བཟང་ངན་བརྟག སྤྱིར་སྤར་ཁ་ལ་ནང་སྤར་གཙོ་ལ། བརྩི་ཚུལ་ལ་བཅུའི་བར་དུ་རེ་རེ་ནས་བརྩི་ཞིང་། དེ་ཡན་ལོ་བཅུ་ལ་ཁོན། ཉི་ཤུ་ལ་ཁེན། སུམ་ཅུ་ལ་གིན། སོགས་ཟུར་ནས་ཟུར་དུ་ཐོབ་བཀྲལ་གྱིས་བརྩིས་ཀྱང་ཆོག་གོ །གསང་སྤར་ནི། རང་རང་གི་ལོའི་སྤར་ཁ་ནས་ཕོ་གཡས། མོ་གཡོན་བསྐོར་དུ་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་བརྩི། དེ་ཡང་སྟག་ཡོས་ཀྱི་སྤར་ཁ་ཟིན། རྟ་སྦྲུལ་གྱི་སྤར་ཁ་ལི། བྱ་སྤྲེལ་གྱི་དྭ། ཁྱི་ཕག་གི་ཁམ། འབྲུག་གི་ཟོན། ལུག་གི་ཁོན། བྱིའི་ཁེན། གླང་གི་གིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟག་ལོ་བའི་ཕོ་ལ་ཟིན་ནས་གཡས་བསྐོར་དང་། མོ་ལ་གཡོན་བསྐོར་དུ་བརྩི་བ་སྟེ་གཞན་ལ་འགྲེའོ།།

བཞི་པ་བཟང་ངན་བརྟག་པ་ནི། ལི་ལ་བབ་ན་བདུད་བཙན་རྒྱལ་གདོན་གྱི་གནོད་པ་ཡོང་བས། བག་མ་ལེན་པ་དང་། རོ་སྲེག་སོ་ཕག་སྲེག་པ་སོགས་ཀྱི་སར་མ་འགྲོ། ཁྲབ་དང་ཕྱིང་བ་རྫས་དམར་རྟ་དམར་འཛེམ། ཡོང་བ་དང་ཡུགས་མོའི་ཟས་སྤང་། སྤང་པོ་ཁ་སེར་བའི་དུས་སུ་སྐྱེག་ཡོད་པས། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ། རྣམ་འཇོམས། ཚེ་མདོ། གཟའ་ཡུམ། མདོ་སྡུད་པ་རྣམས་ཀློག དབང་ཕྱུག་ཟོར་མདོས་དང་བཙན་མདོས་བྱའོ། །ཁོན་ལ་བབ་ན། ཀླུ་དང་ས་བདག་ཤི་འདྲེའི་གནོད་པ་ཡོང་བས། ཁང་བརྩིག ས་བརྐོ། ཤིང་གཅོད། རྡོ་སློག་རྣམས་འཛེམ། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་རྫ་སྣོད་རྫས་སེར་པོའི་རིགས་བ་རྒན་ལུག་རྒན་ལེན་པ་སྤང་། ཆུ་མིག་གི་ཆུ་དང་སྤྱང་ཀིའི་བཤད་ཤ་འཛེམ། དཔྱིད་ཟླ་གསུམ་པའི་དུས་ཀེག་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་། ཏོག་གཟུངས། བགྲེས་མོས་ཞུས་པའི་མདོ་ཀློག ཀླུའི་གདོན་གྲོལ། གཤེད་འདུལ་བྱ། དྭ་ལ་བབ་ན། ཁ་མཆུའི་འདྲེ་དང་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པས་འཐབ་རྩོད་དང་བྲག་འཛེག་སྤང་། ལྕགས་ཀྱི་རིགས་ར་བོང་ཉོ་བ་སྤང་། རི་དྭགས་ཀྱི་ཤ་འཛེམ། ཆུ་འཁྱག་དུས་ཀེག་ཡོད་པས། དཀོན་བརྩེགས་སྒྲོག མི་ཁ་དགྲ་བསྒྱུར་དང་བརྒྱ་བཞི་བྱ། ཁེན་ལ་བབ་ན། བན་བོན་གྱི་ནད་འདྲེ་དང་ཐེའུ་རང་གནོད་པས་ཁར་གྱུར་གྱི་ཐོག་འབུབ་པ་དང་། རི་དྭགས་གསོར་བ་སྤང་། གཅན་གཟན་གྱི་པགས་པ་དང་རྟ་དཀར་ཁྱི་དཀར་མ་ལེན། བྱ་དང་གྲུམ་པོའི་ཤ་སྤང་། ས་སྨོ་བའི་དུས་ཀེག་ཡོད་པས། གསེར་འོད། གདུགས་དཀར་ཐོན། སྲི་གནོན་དང་དྲུག་བཅུ་པ་བྱ། ཁམ་ལ་བབ་ན། མཚོ་སྨན་དང་ཀླུ་སྲིན་གནོད་པས། ལྕམ་དང་རྫས་ནག་ཆུ་རག་རྩིག་པ་རྣམས་འཛེམ། བག་མ་མ་ལེན། ཉ་ཤ་དང་ཆུར་ཤི་བའི་ཤ་འཛེམ། ཟླ་བ་དྲུག་པར་ཀེག་ཡོད་པས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ཀླུ་འབུམ་དཀར་པོ། ཀླུའི་དཔང་སྐོང་། ཀླུ་དབང་གི་ཐུགས་སྒྲོག མཚོ་སྨན་དགུ་མདོས་དང་ཀླུ་གཏོར་གཏོང་། གིན་ལ་བབ་ན། དམ་སྲི་དགོར་འདྲེ་གནོད་པས་མཆོད་རྫས་རབ་བྱུང་གི་རྫས་མ་ལེན། ས་རྡོའི་ལས་འཛེམ། ཟླ་བ་བཅུ་པར་ཀེག་ཡོད་པས། གླང་རི་ལུང་བསྟན། རི་རབ་བརྩེགས

པའི་རྒྱུད། ལྷ་མོའི་བསྐང་བཤགས། བརྒྱ་རྩ་དང་འབྱུང་བཞི་གཏོར་མ་གཏོང་། སྐྱི་མདོས་དཀར་པོ་དྲུག་མདོས་བྱ། ཟིན་ལ་བབ་ན། གདོན་ཆེན་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡེབས་འདྲེ་གནོད་པས་ཤིང་གི་ལས་འཛེམ། ཤིང་དང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན། ཤིང་རྩེ་ཁ་འབྲུས་དུས་ཀེག་ཡོད་པས། གཟུངས་བསྡུས། སྟོང་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་ལོ་གྲངས། སྟོང་རྒྱན་གྱི་མདོས་བྱ། ཟོན་ལ་བབ་ན། སྐྱོ་བྱེད་དང་མོ་འདྲེ་གནོད་པས་མནའ་བོར་བ་གླུ་གར་རོལ་མོ་འཛེམ། རྒྱན་དང་རོལ་ཆ་མ་ཡིན། ཟླ་བདུན་པར་ཀེག་ཡོད་པས་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཙུག་ཏོར་དཀར་ནག་བོན། མ་མོའི་མདོས་བཙན་མདོས་བྱའོ། །ལྔ་པ་སྤང་བླང་གི་ཕྱོགས་ནི།

དཔལ	ཕྱུ་ཡོན	ལུས་ཆད	འདྲེ་ལྡུ	ལུས་ཆད་	ཁྲུམ་ཉམ	ལུས་ཆད	འདྲེ་ལྡུ	དཔལ	གནོད་པ	བདུད་གཅོད	གནམ་སྨན
སྲོག་འཚོ	ཞི	འདྲེ་ལྡུ	གནོད་པ་	ཟེན	དཔལ	བདུད་གཅོད	ཏྲ	ཕྱུ་ཡོན	འདྲེ་ལྡུ	ཟེན	སྲོག་འཚོ
གནོད་པ	གནམ་སྨན	བདུད་གཅོད	སྲོག་འཚོ	བདུད་གཅོད	གནམ་སྨན	གནམ་སྨན	གནོད་པ	སྲོག་འཚོ	དཔལ	ལུས་ཆད	ཕྱུ་ཡོན
སྲོག་འཚོ	གནམ་སྨན	བདུད་གཅོད	བདུད་གཅོད་	གནོད་པ	སྲོག་འཚོ་	གནམ་སྨན	སྲོག་འཚོ	གནོད་པ	ཁྲུམ་ཉམ	དཔལ	འདྲེ་ལྡུ
དཔལ	[illegible]	གནོད་པ	ལུས་ཆད	ཟེན	གནམ་སྨན	ཁྲུམ་ཉམ	ཟིན	བདུད་གཅོད	གནམ་སྨན	ཟོན	ལུས་ཆད
འདྲེ་ལྡུ	ཕྱུ་ཡོན	ལུས་ཆད	ཁྲུམ་ཉམ	འདྲེ་ལྡུ	དཔལ	ལུས་ཆད	དཔལ	འདྲེ་ལྡུ	བདུད་གཅོད	སྲོག་འཚོ	གནོད་པ

འདི་དག་ལས་བཞི་ནི་བཟང་བ་དང་བཞི་ནི་ངན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྨན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆུ་དང་ཟས་ལེན་པ་སྨན་འཚོལ་བ་སྨན་པ་འདྲེན་པ་ནོར་འཚོལ་བ་རྣམས་ལ་བཟང་། སྲོག་འཚོའི་ཕྱོགས་སུ་བག་མ་གཏོང་ལེན་ལམ་ཞུགས་ལ་བཟང་། གཏོར་མ་འཕེན་པ་དང་རི་དྭགས་གསོད་པ་སྤང་། དཔལ་སྐྱིད་ལ་བསང་གཏོང་བ་རླུང་རྟ་འཕྱུར་བ་སྐུལ་བྱེད་པ་བག་མ་ལེན་པ་ལ་བཟང་། ཕྱུ་ཡོན་ལ་ནོར་ཕྱུགས་ལེན་པ་ཞིང་སྐོ་བ་རྣམས་བཟང་། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་གཏོང་སྤང་། གནོད་བྱེད་ལ་ལམ་ཞུགས་བག་མ་ལེན་པ་ནོར་ལེན་པ་སྤང་། འདྲེ་ལྡུ་ལ་ནད་པའི་སྨས་བསྟན་པ་དེར་འགྲོལ་བ་སྤང་། སྨན་པ་སྨན་ལེན་པ་འཛེམ། བདུད་ལ་རྟ་རྒྱུག་པ་ལུགས་ལེན་པ་སྤང་། ལུས་ཆད་ལ་འཚོ་བའི་ལས་ཀུན་སྤང་། ངན་ཕྱོགས་བཞི་པོ་ལ་མདོས་གཏོར་བཟློག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་བཟང་།

དྲུག་པ་སྤར་ཁའི་ཉིན་ནི། ལི་ཁྱིམ་ལ་གཅིག་དགུ། ཁོན་གིན་ལ་གཉིས་བརྒྱད། དྭ་ཟིན་ལ་གསུམ་བདུན། ཁེན་ཟོན་ལ་བཞི་དྲུག་སྟེ་སྤར་ཁ་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་ཉིན་དང་ངན་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་དོགས་པ་ཅན་གྱི་ཟས་ནོར་སོགས་སྤྱོང་ངོ་། །ལྷ་དང་བཙུ་ལ་སྤར་ཁ་ཉིན་མེད་དོ། །སྤར་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག་ལ། སྨན་གྱི་ཕྱོགས་ནི། མེ་ཡིས་ཆུ་སྐོལ་སྨན་དུ་ཆེ། །གནམ་ནས་ས་ལྟས་སྨན་དུ་ཆེ། །ལྕགས་ཀྱིས་རི་བཅོས་སྨན་དུ་ཆེ། རླུང་གིས་ཤིང་བསྐྱོད་སྨན་དུ་ཆེ། །དེ་ཡང་མེ་ལ་བབས་པ་ལ་ཁམ་གྱི་ཕྱོགས་སྨན། ཁམ་ལ་ལི་ཕྱོགས་སྨན། དེ་བཞིན་དུ་ཁེན་ཁོན་ཕན་ཚུན་སྨན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་འགྲེའོ། །སྲོག་འཆོའི་ཕྱོགས་ནི། ཤིང་གིས་མེ་སྤར་རླུང་ཆུ་དེན། །གནམ་ནས་ལྕགས་རྡེད་ས་རི་བཙུགས། །སྲོག་འཆོ་ཡིན་ཏེ་རབ་ཀྱི་འབྲིང་། །དཔལ་སྐྱིད་ནི། རླུང་གིས་མེ་བུས་ས་ལ་ལྕགས། །རི་ཡིས་གནམ་སྐེགས་ཆུས་ཤིང་སྐྱེད། །དཔལ་བསྐྱེད་པ་ནི་རབ་ཀྱི་ཐ། ཕྱུ་ཡོན་ནི། ཕྱུ་ཡོན་རང་གི་ཕྱོགས་ནས་ཡོན། །འབྲིང་གི་རབ་སྟེ་བཟང་བཞིའོ། །ཕྱུ་མཉམ་རང་ཕྱོགས་འབྲིང་གི་འབྲིང་། །གནོད་བྱེད་ནི། མེ་ཡི་རླུང་གནམ་ལྕགས་ཆུ་དང་། །ཤིང་ས་གནོད་པ་འབྲིང་གི་ཐ། །འདྲེ་ལྷ་ནི། ལྕགས་ལ་མེ་འབར་ས་རླུང་འཚུབ། །གནམ་ལ་ཤིང་སྐྱེས་རིར་ཆུ་འབབ། །འདྲེ་ལྷ་ཐ་མའི་རབ་ཡིན་ནོ།། བདུད་ནི། ལི་དང་ཁེན་འགྲམས་དྭ་དང་ཟིན། །ཁོན་དང་ཁམ་འགྲམས་གིན་དང་ཟོན། །བདུད་གཅོད་ཐ་མའི་འབྲིང་དུ་བརྗོད། །ལུས་འདྲེ་ནི། སྨིན་མས་འཛེར་ཐོགས་ཕས་ཆུ་བཙུས། །མ་ཡིས་མེ་བུས་སྨོམ་ཆེན་ཤིང་།། འཐུབ་ལུས་ཆད་ཐ་མའི་ཐ། །འདི་རྣམས་གོང་དུ་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་སྦྱར་ནས་བལྟའོ། །སྤར་ཉིན་གྱི་སྡོམ་ཚིག་ནི། ལི་ལ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དགུ །ཁོན་ལ་གཉིས་དེ་སྲིབ་རི་ནག །ལྕགས་ལ་རིན་ཆེན་འབར་བ་བདུན། །ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་དྲུག་ལྡན་དཀར། །ཆུ་སྲོག་སྙིང་པོ་ལྦུ་བ་གཅིག །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བརྒྱད་དཀར། །དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་ཐོན། །རླུང་གི་རྒྱལ་པོ་འཕྱོ་བ་བཞི། །ལྷ་སེར་ཁྲུས་སྤྲལ་ལྔ་ལ་གབ། །འདིས་སྤར་ཉིན་དང་སྐྱི་བའི་གནས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

བདུན་པ་ཟླ་འཁྲིམ་སོགས་ཀྱི་རྩུབ་སྤར་ནི། སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་གི་དགྲར་འགྱུར་བའི་སྤར་ཁ་བབས་པའི་སྟེང་དུ་གནམ་ལོ་ནི་ཀེག་ལོ་བྱུང་ན་ཟླ་འཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྦྲུལ་ལོ་པ་ལ་སྤར་ཁ་ཁམ་བབས་པའི་སྟེང་དུ་གནམ་ལོ་ཕག་བྱུང་བ་དང་། རྟ་ལོ་པ་ལ་ཁམ་དང་བྱི་ལོ་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་བབས་ན་ཚེ་སྲོག་ཉམས་ཤིང་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པས་བསྲུང་མའི་བསྐང་བཤགས། ཚེ་ཆོག སྐྱི་མདོས་བྱ། གནམ་སའི་སྒོ་སྤར་ནི། སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་གི་མར་འགྱུར་བའི་སྤར་ཁ་ལ་བབས་ན་གནམ་སྒོ་ཡིན། རིམས་ནད་དང་གཟའ་གདོན་གྱིས་གནོད་པས་སྒྲོལ་མ་དང་ལོ་མ་གྱོན་མའི་གཟུངས། ཁྱུང་ཁྲའི་བྱབས་ཁྲུས་རྣམས་བྱ། སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་གི་བུ་སྤར་ལ་བབས་ན་ས་སྒོ་ཡིན། ས་བདག་གི་གནོད་པ་དང་གོད་ཁ་ཡོང་བས། གཞི་བདག་གི་

བསང་དང་གཏོར་མ། བགྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ། སྣང་བརྒྱད། གསེར་གྱི་མདོ་ཐེག་སྒྲོག །སྲུས་མིག་སྤར་ཁ་ནི། སྐྱེས་ལོའི་སྤར་སྟེང་བབས་པ་སྟེ། རྟས་ཪྟོག་པ་བརྒྱབ་པ། གླང་གིས་རྐོག་པ། ཁྱིས་རྨུག་པ་སོགས་འབྱུང་བས། གདུགས་དཀར་གང་མང་། བཟློག་བསྒྱུར། སྤར་ཁའི་མདོས་བྱ། འདི་ཀུན་ལ་ནང་སྤར་གཙོ་བོར་བྱ།

བརྒྱད་པ་ཕྱི་སྤར་གསང་སྤར་གྱི་འབྲས་བཤད་ནི། འདི་གཉིས་གང་བབས་ཀྱང་གནམ་ལོའི་སྤར་ཁ་དང་སྦྲད་ནས་མ་ཐུ་དགྲ་གྲོགས་བརྩིས་ཏེ་ཪྟེའུ་ཞོག །དེ་ཡང་གནམ་ལོ་བྱི་ཕག་ཡིན་ན་དེའི་སྤར་ཁ་ཁམ། སྟག་ཡོས་ཟིན་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྟེལ་ནག་བབས་ན་གདུགས་དཀར། རྣམ་འཇོམས། བསྐང་གསོ་བཏོན་ནས་བཙན་མདོས་བྱ་བ་སོགས་གང་རིགས་བྱ།

དགུ་པ་སྨྲར་ནས་བརྟག་པ་ལ། སྤར་ཁ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་གནམ་ལོའི་སྤར་ཁ་བཞི་པོ་ཕྱོགས་བཞིར་བབས་ན་མི་ཕོ་གཞོན་པ་ལ་ངན། གོད་ཁ་དང་འཐབ་རྩོད་འོང་། ཡུམ་འབུམ་པ་སྒྲོག །བརྒྱ་བཞི་བྱ། ཕྱོགས་བཞིར་བསང་དང་ཆ་གསུམ་གཏོང་། མཚམས་བཞིར་བབས་ན་རྒན་པ་དང་བྱིས་པ་ལ་ངན། བསྐང་གསོ་བཏོན་ནས་གཤེད་འདུལ་བྱ། གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་སྟོང་། སྤར་ཁ་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གནས་གསུམ་ལ་བབས་ན་གནོད་འཚེ་ཡོང་བས། རྟེན་ལ་ཁྲུས་གསོལ་ཕྱག་བསྐོར་བྱ། ལྷུང་བཤགས་བཟང་སྤྱོད་ཐོན། སྤར་ཁ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ནང་ཕན་ཚུན་དབྲར་བྱུར་ན་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་མུན་སེལ། བསྒྲུང་མའི་གསོལ་མཆོད་འབྱུང་བཞིའི་གཏོར་མ་གཏོང་། ཐམས་ཅད་སྤར་ཁ་གཅིག་ལ་ཚོགས་ན། སྤར་ཁ་དེའི་རིམ་གྲོ་རྒྱས་པར་བྱ། ཁྱིམ་གཅིག་གི་མིའི་སྤར་ཁ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞིར་བབས་པ་སོགས་བྱུང་ནའང་སྔར་དང་འདྲ། བསྡུ་ན་ནང་སྤར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ།

རྩ་བའི་དྲུག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་ཁམས་ནི། གཅིག་དཀར་དྲུག་དཀར་བརྒྱད་དཀར་གསུམ་ལྟུགས། གཉིས་ནག་གསུམ་མཐིང་རྒྱ། བཞི་ལྗང་ཤིང་། ལྔ་སེར་ས། བདུན་དམར་དགུ་དམར་མེའོ།། བརྩི་བའི་གོ་རིམ་ནི། ཡར་ལོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགུ་དམར། བརྒྱད་དམར། བདུན་དམར། དྲུག་དཀར། ལྔ་སེར། བཞི་ལྗང་། གསུམ་མཐིང་། གཉིས་ནག གཅིག་དཀར་རོ། །ལོ་རྒན་དྲུག་ཅུ་དང་སྦྲར་ན། ཤིང་བྱིའི་སྲོག་སྐྱེ་གཅིག་དཀར་ཡིན། ཤིང་གླང་གི་སྲོག་མེ་དགུ་དམར་ནས། རྒྱ་ཕག་གི་སྲོག་སྐྱེ་ལྔ་སེར་ལ་འབབ་བོ། །དེའི་འཁོར་འཁྱུད་ནས་བཞི་ལྗང་ནི་ཤིང་བྱིའི་ལུས་སྐྱེ་ཡིན། ཤིང་གླང་གི་ལུས་སྐྱེ་གསུམ་མཐིང་ནས་ཡར་ལོག་དེད་པས་རྒྱ་ཕག་གི་ལུས་སྐྱེ་བརྒྱད་དཀར་འབབ་བོ། །དེའི་འཁྲུ་ཤིང་བྱིའི་དབང་མེ་བདུན་དམར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བརྩིས་པས་རྒྱ་ཕག་གི་དབང་སྐྱེ་གཉིས་ནག་འབབ། དེ་ནས་ཤིང་བྱིའི་སྲོག་སྐྱེ་གཅིག་དཀར་ལ་འཁྱུད་པ་སོགས་ལྟག་ཆད་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། །འདིས་བརྩི་བྱའི་སྐྱེས་ལོའི

སྲོག་ལུས་དབང་སྨེ་གོ་བར་བྱ། རླུང་རྟའི་སྨེ་ཤེས་འདོད་ན། ཤིང་བྱིའི་རླུང་སྨེ་ལྔ་སེར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བཞི་ལྡང་སོགས་གཞན་ལ་འགྲེའོ།།

གཉིས་པ་སྨེ་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། དབུས་ནས་གནམ་ལྕགས་རི་བོ་དང་། །མེ་རྒྱུ་ས་ཤིང་རླུང་ལ་གནས། ། །ཞེས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་གནས་པའོ། །དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི།

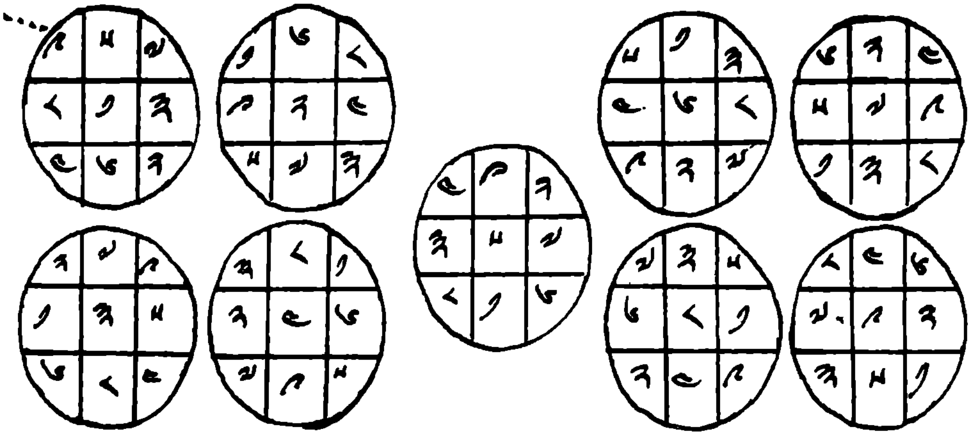

འདི་ཡང་། སྲོག་སྨེ་ཕྲག་པ་གཡས་པར་ཁྱེར། །དབང་སྨེ་རྐང་པ་གཡོན་པས་འབྱུད། །ལུས་སྨེ་ལྟོ་བར་བཀབ་ནས་འགྲོ །ཞེས་བཤད་པས་ལུས་སྨེ་གཙོ་བོར་བྱ་ཞིང་། གང་བརྩི་རྒྱུའི་སྨེ་བ་དེ་ལྟོ་བར་གཞུག་ནས་བརྩི་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་བརྩི་ཚུལ་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། གསང་བ་ནི། སྐྱེས་ལོའི་ལུས་སྨེ་དབུས་སུ་བཙུག་ནས་བརྩི། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཕོ་མོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཕོ་ལོ་པ་ལ་དབུས་ནས་ཤར་དུ་ཐོན། གཡོན་བསྐོར་གྱིས་ཤར་ལྷོ་ནས་དབུས་སུ་འཇུག །མོ་ལོ་པ་ལ་དབུས་ནས་ཤར་དུ་ཐོན། གཡས་བསྐོར་གྱིས་བྱང་ཤར་མཚམས་ནས་དབུས་སུ་འཇུག་གོ །འདིའི་ཕྱོགས་ནི་སྔར་ཁ་དང་འདྲ་བར་ཟིན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཤར་དུ་བྱེད། དབུས་སུ་འཇུག་པའི་ལོ་ནི། གཅིག བཅུ། བཅུ་དགུ ཉེར་བརྒྱད། སོ་བདུན། ཞེ་དྲུག ང་ལྔ། རེ་བཞི། དོན་གསུམ། གྱ་གཉིས་རྣམས་སོ། །འདི་ལྟར་བརྩིས་པའི་སྨེ་བ་རང་གི་བཟང་ངན་བརྟག་པ་དང་། བབ་སྨེ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་ལུས་དབང་རླུང་བླ་ལྔ་དང་སྦྲད་ནས་མ་བུ་དགྲ་གྲོགས་གང་བབ་ཀྱི་རྗེའུ་བཞག་ནས་བརྟག་གོ །སྤྱིར་སྨེ་བ་ལ་ལུས་སྨེ་དང་། བརྩི་ཚུལ་ལ་གསང་བ་གཙོ། བར་བསྐོར་དང་ཤ་རྩིས་ཞེས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ནང་

གི་བརྩི་ཚུལ་ནི། ཟླ་དཔོན་གྱི་རིགས་ལ་རླུང་རྟའི་སྐྱེ་བ་དབུས་སུ་གཞུག དེ་བཞིན་དུ་མི་ཕོ་ལ་སྲོག་སྐྱེ། མོ་ལ་དབང་སྐྱེ། ཁྱིམ་པ་ལ་ལུས་སྐྱེ་དབུས་སུ་བཙུག་ནས་སྔར་བཞིན་ཕོ་ལོ་གཡོན་དང་མོ་ལོ་གཡས་བསྐོར་དུ་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་བརྩིས་ནས་གང་བབས་བརྟག་གོ །ཕྱིའི་བརྩི་ཚུལ་ནི། གནམ་ལོའི་ལུས་སྐྱེ་དབུས་སུ་བཙུག་ནས་ཕོ་ལོ་གཡོན་དང་མོ་ལོ་གཡས་བསྐོར་དུ་ལོ་གྲངས་ཀྱིས་བརྩིས་ནས་གང་བབས་ལ་བརྟག་པའོ།།

བཞི་པ་བཟང་ངན་བརྟག་པ་ནི། གཅིག་དཀར་སྟེང་དུ་བབས་པ་ན། །མི་གཙང་བ་དང་རོ་བག་དང་།། འགོ་བའི་ནད་དང་འཁོན་ལ་གཟབ། །ཀླུ་ཡིས་རྒྱབ་བྱས་འགོང་པོ་དང་། །རྒྱལ་པོ་ཐེའུ་རང་གཟའ་ཡིས་གནོད།། མི་སྐྱ་ཡིན་ན་དགྲ་ལྷ་ཁྲེལ། །བན་བོན་ཡིན་ན་བསྲུང་མ་ཁྲེལ། །ལྷ་ལ་མི་གཙང་ཡུགས་གྲིབ་ཕོག །གསེར་འོད་ལང་གཤེགས་ཀླུ་འབུམ་འདོན། །གསོལ་མཆོད་བསྐང་བཤགས་དྲག་ཏུ་བྱ། །ལྷ་ལ་ཁྲུས་གསོལ་བསང་མང་བཏང་། །ཐེའུ་རང་སྐོང་མདོས་རྒྱལ་བཙན་མདོས། །བྱ་ཞིང་བསྲུང་འཁོར་འདོགས་ན་ཕན། །གཉིས་ནག་བབས་ན་མཚན་འགྲོ་དང་། །ཁང་ནག་མི་བཤུ་སྐྱུས་ནག་འཛེམ། །སྨྱུ་ངན་སྡུག་བསྔལ་མཆི་མ་རྫོལ། །ཡས་བདུད་གཡོས་ཤིང་མས་སྲི་ལངས། །གློ་བུར་གོད་ཁ་གོད་སྲི་ལྷུང་། །ཤེར་ཕྱོགས་གཙུག་ཏོར་དཀར་ནག་འབུམ། །ཏོག་གཟུངས་བསྐུགས་ལ་བརྒྱ་བཞི་དང་། །ཁྲམ་བཟློག་བདུད་ཀྱི་ཞལ་བསྒྱུར་བྱ། ༽ །གསུམ་མཐིང་བབས་ན་མཁར་ལས་དང་། །ས་བརྐོ་རྡོ་སློག་ཆུ་ལས་ཤོར། །བན་བོན་ཕུར་ཁ་གཟའ་གདོན་དང་།། བདུད་དང་མ་མོ་ཀླུ་བསེན་གནོད། །ཤེར་ཕྱོགས་མདོ་དང་གཙུག་ཏོར་འདོན། །མཆོད་རྟེན་ཞིག་གསོ་ས་ཚྭ་འདེབས། །ཀླུ་བསེན་དགུ་མདོས་མཚོ་མདོས་བྱ། ༽ །བཞི་ལྗང་བབས་ན་ཤིང་གཅོད་དང་། །ན་འབྲུ་བཙས་རྩོས་ཁྲོན་དོང་འབྲུ། །མནའ་བཀར་ཐབ་གཞོབ་མི་གཙང་འཛེམ། །ས་བདག་ཀླུ་གཉན་ཁ་སྨྲས་གནོད། །ཀླུ་འབུམ་འདོན་ཞིང་ཆུ་གཏོར་བཏང་། །ཀླུ་བརྒྱད་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་བྱ། ༽ །ལྔ་སེར་བབས་ན་འདྲེ་ཅན་ནོར།། སྡིགས་པའི་དགོར་རྫས་ལེན་པར་འཛེམ། །རྒྱལ་འགོང་ཀླུ་དང་ས་བདག་གནོད། །མཚན་བརྗོད་ཕལ་ཆེན་གྲྭ་ལྔ་དང་། །གཙུག་ཏོར་འདོན་ཞིང་བརྒྱ་བཞི་བྱ། །གཏོར་བཟློག་དང་ནི་རྒྱལ་མདོས་བྱ། ༽ །དྲུག་དཀར་བབས་ན་མནའ་མའི་ཟས། །རོ་བག་མི་གཙང་འཁོན་ལ་གཟབ། །གདོན་ནི་རྒྱལ་པོ་ཐེའུ་རང་གནོད། །ཕལ་ཆེན་ཉི་ཁྲི་སྟོང་སྙིང་ཀློག །ལྷ་གསོལ་བསྲུང་མའི་བསྐང་བཤགས་འདོན། །བསང་དང་ཁྲུས་ཆོག་གྲིབ་སེལ་དང་། །བརྒྱ་བཞི་དང་ནི་ཁྱིམ་སྟོན་བྱ། ༽ །བདུན་དམར་བབས་ན་རི་དམར་འཛེག །དམར་བཤད་འདུ་ཡོང་གཏར་བསྲེག་འཛེམ། །མནའ་དང་དམར་གྱི་སར་མི་འགྲོ །གྲི་བཙན་ཀླུ་དང་བསྙོངས་ནས་གནོད།། ཤེས་རབ་ཕྱོགས་འདོན་བཙན་མདོས་བྱ། །སྲོག་གླུད་གདང་ལ་ཉེ་འདོན་བྱེད། ༽ །བརྒྱད་དཀར་བབས་ན་ཡུགས་སའི་ཟས། །འཁོན་གྲིབ་མི་གཙང་རོ་བག་འཛེམ། །ལྷ་ཁྲེལ་ལྷ་གདོན་མཚུན་འདྲེ་གནོད། །ལྷ་ཡིས་

ཞུས་མདོ་ལྷ་ཚོག་བྱ། །བན་བོན་ཡིན་ན་བསྐང་བཤགས་འབད། །བླ་མའི་བསྙེན་བཀུར་འབུངས་ན་བཟང་། ༧ །དགུ་དམར་བབས་ན་དམར་ལ་གཟབ། །མི་ནོར་གོས་རྙིང་ཕྱིར་མི་བཏང་། །གདོན་ནི་མ་མོ་མེ་བདུད་བཙན། །ཕ་མེས་དུར་ཁྲི་རྒྱལ་བསེན་གནོད། །ནོར་རྒྱུན་གཟུངས་བསྒྲག་ལྷ་བསྲུང་གསོལ། །གཡང་ལེན་ཚེ་འགུགས་འཕུང་ཁྲི་གནན། །མཚུན་གསོལ་མ་བཙན་མདོས་ཚོག་བྱ། །འདི་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྐྱེ་གང་ལ་བབས་ཀྱང་འདྲིས་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་བྱེ་བྲག་པ་བརྟག་པ་ལ། ལུས་སྐྱེ་ནི་སྐྱེས་ལོའི་སྲོག་ལུས་སོགས་དང་སྦྲད་ནས་རིམ་གྲོ་བྱ་ཚུལ་ཕྱི་ལོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལ་འགྲེའོ། །འདིར་དེ་ལས་གཞན་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་ཀོག་ཕྲན་བཞི་ནི། ཡུལ་ཀོག ཁང་ཀོག མལ་ཀོག སློ་ཀོག་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཀོག་ནི། རང་རང་གི་གཉིས་ནག་སྟེང་དུ་བབས་པའོ། །དེ་ཡང་ལོ་དགུ་མན་གྱི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་ནག་ནི་གཅིག་དཀར་ཡིན། ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བར་གྱི་ཁྱེའུ་ཡི་སྐྱེ་ནག་ནི་གསུམ་མཐིང་ཡིན། བཅུ་དགུ་ཡན་གྱི་མི་ཕོའི་སྐྱེ་ནག་ནི་གཉིས་ནག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུགས་མོའི་བཞི་ལྟང་། རབ་བྱུང་གི་ལྔ་སེར། བོན་པོའི་དྲུག་དཀར། བུད་མེད་ཀྱི་བདུན་དམར། རྫི་དཔོན་གྱི་བརྒྱད་དཀར། ཤན་ཤོན་གྱི་སྐྱེ་ནག་ནི་དགུ་དམར་རོ། །འདི་དག་ལ་བབས་ན་ནད་དང་ཆོམ་རྐུན་ཡེ་འབྲོག་འབྱུང་། གདུགས་དཀར། རྡོ་རྗེ་སྡེར་མོ། བསྐང་གསོ་བཏོན་ནས་གཏོ་ནག་མགོ་གསུམ་བྱ། ཁང་ཀོག་ནི། བསྐོར་སྐྱེ་ནི་གནམ་ལོའི་ལུས་སྐྱེ་ལ་བབ་པའོ། །ཁྱིམ་དུ་བཙན་གྱི་གནོད་པ་ཡོང་བས། གསེར་འོད་སྒྲོག ཕྱོགས་བཞིར་ཆ་གསུམ་གཏོང་། མལ་ཀོག་ནི། སྐྱེས་ལོའི་སྐྱེ་སྟེང་བབས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དབུས་ཞུགས་ཞེས་པའང་འདི་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེ་དཀར་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དཀར་སྟེང་བབས་ན་འཐབ་རྩོད་གོད་ཁ་འབྱུང་། དགྲ་ལྷ་མཆོད། རྒྱལ་མདོས་བྱ། གསེར་འོད་སྒྲོག དེ་བཞིན་དུ་ནག་སྐྱེས་ནག་སྟེང་བབས་ན་བདུད་གནོད་པས་གཟུངས་བསྡུས་སྒྲོག བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་ཁ་བསྒྱུར། མཐིང་སྐྱེས་དེ་ཉིད་ལ་བབས་ན་འདྲེའི་ལྟས་དང་རིམས་ནད་ཡོད་པས། གདུགས་དཀར་བརྒྱ་ཚར། ཁ་འབར་མའི་མདོས་བྱ། བཞི་ལྟང་བྱུང་ན་ཀླུ་གནོད་པས། ཀླུ་གཏོར་དང་ཀླུའི་བསངས་མཆོད། བྱབས་ཁྲུས་བྱ། ལྔ་སེར་བྱུང་ན་དུར་བཙན་དང་ས་བདག་གནོད་པས། བརྒྱ་རྩ། ཀླུ་གཏོར། དཔངས་སྐོང་ཕྱུག་བརྒྱ་ལོ་གྲངས། བཙན་མདོས་བྱ། སྐྱེ་དམར་བྱུང་ན། ཁ་མཆུ་འབྱུང་བས། དམར་ཐབ་འཛོམ། བཙན་མདོས་བྱ། འདི་ཀུན་ལ་སྐྱེ་བ་དབུས་ཞུགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བྱའོ།། སློ་ཀོག་ནི། བསྐོར་སྐྱེ་ནི་སྐྱེས་ལོའི་ལུས་སྐྱེ་ལ་དགྲར་གྱུར་བ་དང་། མེ་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནང་དུ་ཕྲན་པའོ། །དེ་ནི་མི་ནོར་སྤྱི་ལ་ངན་པས་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ། གདུགས་དཀར། སྣང་བརྒྱད་ཀློག བཟློག་བསྒྱུར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་སྲོག་ལུས་དབང་གི་སྐྱེ་ཀུན་དཀར་པོ་བབས་ན་ལྷ་བསྲུང་ཁྲོས་པའི་ཉེན་ཡོད་པས། བསྲུང་མའི་

གསོལ་མཆོད་དང་བླ་འགུག་བྱ། ཀུན་ལ་མཐིང་ནག་བབས་ན་འབྲུག་རྩོད་དང་རྒྱུའི་འཇིགས་པ་ཡོང་བས་གཟུངས་བསྐུས་སྒྲོག སརྫ་གདབ། གཏོ་ནག་མགོ་གསུམ་བྱ། ཐམས་ཅད་ལྷུང་ན་ཀླུ་གནོད་པས། ཀླུ་དབང་གི་གཟུངས་བཟླ། ཀླུའི་གདོན་གྲོལ་བྱ། ཀུན་སེར་ན་བཙན་དང་རྒྱལ་གདོན་གནོད་པས། སྐུ་ལྔའི་བསྐང་གསོ་སྟོང་། རྒྱལ་མདོས་བྱ། ཀུན་དམར་ན་བཙན་མདོས་དང་། སེང་གདོང་མའི་བཟློག་པ་བྱ། ཕོ་ལོ་པ་ལ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐོར་བབས་པ་དང་། མོ་ལོ་པ་ལ་མཚམས་བཞིའི་སྐོར་བབས་ན་རྩུབ་ཀེག་ཡོད་པས་ཡུམ་འབུམ་པ་སྒྲོག ཁྲིམ་གཅིག་གི་མིའི་སྐྱེ་ལ་བརྟག་ཚུལ་འདིས་འགྲེ །སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་བརྩི་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་འདིར་ལུགས་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྡུས་ན་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་པུ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

རྩ་བའི་བདུན་པ་དར་རྒུད་བརྟག་པ་ལ། དབུགས་ལེན། མངལ་གནས། ལུས་རྫོགས། བཙས་པ། བྲུས་བྱེད། གོས་གྱོན། ལས་བྱེད། དར་བ། རྒུད་པ། ན་བ། ཤི་བ། དུར་ཞུགས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྩིའོ།། འདི་དག་གིས་སྲོག་ལུས་དབང་ཐང་གི་དར་རྒུད་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྲོག་ལུས་སོགས་གང་བརྩི་ན་འང་། ས་རྒྱུ་ཡིན་ཚེ་དབྱར་ར་སྤྲུལ་ནས་བརྩི། མེ་ཡིན་ཚེ་དགུན་ར་ཕག །ལྕགས་ལ་དཔྱིད་ར་སྟག ཤིང་ལ་སྟོན་ར་སྤྲེལ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ་མར་ལ་རིམ་བཞིན་བརྩི། དེ་ཡང་གནམ་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབྱར་ར་སྤྲུལ་གང་འབབ་ངོས་བཟུང་ནས། སྤྲུལ་དེ་ནས་གནམ་ལོ་གང་ཡིན་གྱི་བར་དུ་བརྩི། དཔེར་ན་དབྱར་ར་ཤིང་སྤྲུལ་ཡིན་ན་ཤིང་སྤྲུལ་ལ་དབུགས་ལེན། མེ་རྟ་ལ་མངལ་གནས། མེ་ལུག་ལ་ལུས་རྫོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩིས་པས་གནམ་ལོའི་སྟེང་དུ་སླེབ་པ་ན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གང་བབ་བརྟག་གོ །འདི་ནི་ལོའི་དར་རྒུད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དང་ཉིན་ཞག་དུས་ཚོད་བརྟག་ན། ས་རྒྱུ་ལ་དབྱར་ཟླ་ར་བའི་སྤྲུལ་ནས་མགོ་བརྩམ་པ་སོགས་འདྲ་ཞིང་། ཞག་དང་དུས་ཚོད་གང་བལྟ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་སླེབ་པ་ན་གང་འབབ་བ་བརྟག་གོ།

དེའི་འབྲས་བཤད་ནི། དེ་ལས་དར་བ་གཉེར་ཆེན་རྙེད། །ལས་བྱེད་བདེ་བ་རྒྱུན་རིང་འབྱུང་། །གོས་གྱོན་གསོ་བ་ཐུབ་པར་འདོད། །བྲུས་བྱེད་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན། །ལུས་རྫོགས་བདེ་བ་ལྡན་པ་ཡིན།། བཙས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འདོད། །དེ་དག་དྲུག་པོ་བཟང་པ་ཡིན། །དབུགས་ལེན་སྐལ་པ་ཟད་པས་ན།། སྐྱབས་སེམས་གསོལ་འདེབས་ཕྱག་བསྐོར་བྱ། །མངལ་གནས་བྱུ་ར་ངན་ལྷུ་ང་བས་ན། །གསུང་རབ་བཀླགས་ལ་མདོས་ཚོག་བྱ། །གུད་པ་བྱེ་བྲལ་ཡིན་པས་ན། །གདུགས་དཀར་གང་མང་བཟློག་བསྒྱུར་བྱ། །ན་བ་འཕྲུང་གྱོད་འབྱུང་བས་ན། །སྨན་ཆོག་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་སྒྲོགས། །ཤི་བ་བསོད་ནམས་གཡང་ཉམས་པས། །ཚེ་སྒྲུབ་ནོར་སྒྲུབ་རིགས་ལ་འབད། །དུར་ཞུགས་སྲོག་ཉམས་ཆགས་ཆེ་བས། །ཚེ་སྒྲུབ་འཆི་བསླུ་

སོགས་ལ་འབབ། །དེ་ལ་རིམ་པར་བརྩི་ན་དང་པོ་གཉིས་དང་མཇུག་གི་བཞི་སྟེ་དྲུག་ནི་ངན་ནོ། །བཟང་དྲུག་གང་རུང་སྒྲོག་ལ་བབ་ན་སྒྲོག་དར་བ་སོགས་བཟང་ཞིང་། ངན་པ་དྲུག་གང་རུང་བབས་པའི་ལོ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་ན་ཚ་དང་ལྟས་ངན་ལྟ་བུ་འབྱུང་ན་རིམ་གྲོ་ ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཟླའི་དར་རྒྱུད་བརྩི་ན་སྔ་མ་ལ་རིགས་འགྲེ་བྱས་པས་ཆོག་གོ།

རྩ་བའི་བརྒྱད་པ་དགུ་མིག་བརྟག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚེའི་དགུ་མིག་ནི། ལོ་དགུ་ བཅོ་བརྒྱད། ཉེར་བདུན། སོ་དྲུག ཞེ་ལྔ། ང་བཞི། རེ་གསུམ། དོན་གཉིས། གྱ་གཅིག་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ལ་བབ་ན། གདུག་དཀར་ལོ་གྲངས་བྱབས་ཁྲུས་བཅས་བྱ། ལོ་གྲངས་ཀྱི་སཚྭ་བཏབ་ནས་འདྲེ་ལྔའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག དགུ་མིག་གི་བཅོས་ཐབས་བྱ། རྒྱས་པར་སྒྲོན་ལོ་དགུ་དང་གྱ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་ལ་གནོད་པ་ཡོང་བས་ཚེ་སླུབ་དང་འཆི་བླུ་བྱ། བཅོ་བརྒྱད་སོ་དྲུག་ང་བཞི་ལ་ནོར་ཕྱུགས་ལ་གནོད་པས་བསངས་དང་མཆོད་གཏོར་གཡང་འགུག་རྣམས་བྱ། ཉེར་བདུན་དོན་གཉིས་ལ་གདོན་བགེགས་ཀྱིས་འཚེ་བས་བསྐང་གསོ་བཏོན་ནས་བཙན་མདོས་བྱ། ཞེ་ལྔ་རེ་གསུམ་མྱ་ངན་ཡོང་བས་གཟུངས་བསྡུས་སྒྲོག རུས་སྦལ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བརྩེགས་པའི་དགུ་མིག་ལ། ལྡེ་མིག་ཉི་ཤུས་དུར་ཁང་བརྒྱད་བཅུ་ཕྱེ་བ་ནི། སྟག་ཡོས་ལོ་པ་ལ་དབང་ཐང་དང་མཐུན་པའི་ལུག་ལོ་ཤར་ན་རང་གི་དུར་ཆེན་ཡིན། དེ་འདྲའི་གླང་ལོ་ལ་དུར་ཆུང་། དབང་ཐང་གི་དགྲར་འགྱུར་བའི་ལུག་གླང་གཉིས་ནི་གཤེད་དུར་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ནོ། །སྦྲུལ་རྟ་ལོ་པ་ལ་དབང་ཐང་དང་མཐུན་པའི་ཁྱི་འབྲུག་ནི་རང་དུར། དབང་ཐང་གི་དགྲ་འགྱུར་བའི་ཁྱི་འབྲུག་ནི་གཤེད་དུར་རོ།། སྤྲེལ་བྱ་ལོ་པ་ལ་དབང་ཐང་དང་མཐུན་པའི་གླང་ལུག་ནི་རང་དུར། དབང་ཐང་གི་དགྲར་འགྱུར་བའི་གླང་ལུག་ནི་གཤེད་དུར་རོ། །བྱི་ཕག་དང་ཁྱི་འབྲུག་གླང་ལུག་ལོ་པ་ལ་དབང་ཐང་དང་མཐུན་པའི་ཁྱི་འབྲུག་ནི་རང་དུར། དེའི་དགྲར་འགྱུར་བའི་ཁྱི་འབྲུག་ནི་གཤེད་དུར་རོ། །འདི་ཡང་སྟག་ཡོས་ལ་ཤིང་གི་སྟག་ཡོས་ནས་ཆུའི་སྟག་ཡོས་ཀྱི་བར་ཁམས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རང་དུར་གཉིས་དང་གཤེད་དུར་གཉིས་རེ་སྟེ་དུར་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཁམས་ལྔ་དང་སྦྱར་ཚེ་ཉི་ཤུར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རྟ་སྦྲུལ་གཉིས་ལ་ཉི་ཤུ་བྱ་སྤྲེལ་ལ་ཉི་ཤུ། བྱི་ཕག་སོགས་ལ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བརྒྱད་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་དུར་ཁང་བརྒྱད་བཅུའོ། །ལྡེ་མིག་ཉི་ཤུ་ནི་སྟག་ཡོས་ལྔ། རྟ་སྦྲུལ་ལྔ། བྱ་སྤྲེལ་སོགས་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །ཡང་ཁྱི་འབྲུག་ལོ་པ་ལ་རེ་གཅིག་པའི་རང་ཀེག་དང་། དབང་ཐང་དང་མཐུན་པའི་ཁྱི་འབྲུག་ཤར་བ་གཉིས་བརྩེགས་པ་འོང་བ་སོགས་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྩིས་པས་དུར་ལོ་བབ་ན། ན་ཤི་གོད་སོགས་འབྱུང་བས་ཚེ་མདོ་གདུགས་དཀར་སྒྲོལ་མ་བསྐང་གསོ་གང

མང་སློལ་མདོས་བྱ། དུར་ཆེན་དང་གཤེད་དུར་ལ། ཉི་ཁྲི་དང་ཕལ་ཆེན་སློག ལོ་འདི་དག་དགུ་མིག་དང་བརྩེགས་པ་བྱུང་ན་རྒྱུབ་པས་ཚེ་སླུབ་དང་འཆི་བླུའི་རིགས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཧ་ཟོར་དགུ་མིག་ནི། ན་ཤི་དུར་གསུམ་སྟེ་སྟག་ཡོས་ལོ་པའི་ན་བ་ནི་ཤིང་སྦྲུལ་ལོ། །ཤི་བ་ནི་ཤིང་ཧྲ། དུར་ཞུགས་ནི་ཤིང་ལུག་གོ །ཧྲ་སྦྲུལ་ལོ་པའི་ན་བ་མེ་སྤྲེལ། ཤི་བ་མེ་བྱ། དུར་ཞུགས་མེ་ཁྱིའོ།། བྱི་ཕག་དང་གླང་ལུགས་ཁྱི་འབྲུག་ལོ་པའི་ན་བ་ཆུ་སྟག ཤི་བ་ཆུ་ཡོས། དུར་ཞུགས་ཆུ་འབྲུག་གོ །བྱ་སྤྲེལ་ལོ་པའི་ན་བ་ལྕགས་ཕག ཤི་བ་ལྕགས་བྱི། དུར་ཞུགས་ལྕགས་གླང་ངོ་། །འདི་དག་ལས་ན་བའི་ལོ་བབས་ན་མདོ་སྡེའི་རིགས་ཀློག གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཐོངས། ཤི་བ་བབས་ན་བཟང་སྤྱོད་འཆི་བླུ་བྱ། དུར་ཞུགས་བབས་ན་སྨན་བླ་བཏོན་ནས་གླུད་རྫོངས་བྱ། སྤྱིར་འདི་རྣམས་ལ་བསྐང་གསོ་བཏོན་ནས་ན་ཤི་དུར་གསུམ་གྱི་མདོས་བྱའོ།།

རྩ་བའི་དགུ་པ་དུར་མིག་བརྟག་པ་ལ། གོང་གི་དར་རྒྱུད་དང་དུར་ཁང་བརྒྱད་བཅུ་དང་ཧ་ཟོར་རྣམས་ཀུང་དུར་མིག་ཡིན་མོད། འདིར་སྤྱར་ཁ་དང་སྦྲགས་པའི་དུར་མིག་ནི། སྟག་ཡོས་ལོ་པ་ཁོན་ལ་སྟོད་པ་དང་། ཧྲ་སྦྲུལ་ཁེན་ལ། བྱ་སྤྲེལ་གེན་ལ། བྱི་ཕག་གླང་ལུག་ཁྱི་འབྲུག་ལོ་པ་རྣམས་ཟོན་ལ་བབས་ན་དུར་མིག་ཡིན། ཚེ་སྲོག་ལ་འཚེ་བས་ཚེ་སླུབ་དང་ཚེ་མདོ་ཚེ་གཟུངས་སློག་པར་བྱའོ། །འདིར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་ཕལ་མོ་ཆེས་བརྩི་བའི་གནས་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་སླ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཚང་མའམ་གང་འདོད་བརྩིས་ཀུང་ཆོག་ཅིང་། ལོ་ལ་ཕྱི་ལ། སྤར་ཁ་ལ་ནང་སྤར། སྨེ་བ་ལ་ལུས་སྨེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྩི་ནའང་རུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

དབྱངས་འཆར་ལས་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན།

ཆ་ཧྲར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། འདིར་དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྩིས་སྐོར་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱུད་ནི་ལེའུ་བཅུ་པ། བློ་བོ་ལོ་ཙྪ་བས་བོད་དུ་བསྒྱུར། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་འགྲེལ་པ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་མཛད། ཞུག་པ་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དངོས་སློབ་དུས་རམས་པ་འཆི་བ་མེད་བདེ་བས་རྒྱ་བལ་འཛམ་ལང་གི་པཎྜི་ཏ་ལས་གསན་ནས་མན་ངག་འོད་ཟེར་བརྒྱ་པ་མཛད། གཞན་ཡང་དཔལ་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མང་ངོ།། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལམ། དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་གསུངས།

འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ། ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་སྟོན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བརྒྱ་དང་ཉེར་གསུམ་བཤད་དོ།། དབང་ཕྱུག་ནི་ཟླ་མ་ཧོག་བཀོད་པའི་མདོར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དབྲལ་བ་ནས་དབང་ཕྱུག ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་ནས་ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག སྤྱན་གཉིས་ནས་ཉི་ཟླ། ལྟོ་བ་ནས་ཆུ་ལྷ། མཆེ་བ་ལས་དབྱངས་ཅན་མ་སྤྲུལ་པར[7]གསུངས། རྒྱུད་དེ་ལས་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་འཕྲུལ་དུ་མགོ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནད་པ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཉི་འོད་ལས། ནད་པ་འཚོ་འཆི་ལ་སོགས་པ། །ཀླུ་ཡི་འཁོར་ལོས་བརྟག་ཚུལ་ནི། །ཀླུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འདི་བཞིན་བྲིས།།

དེ་ལ་བརྟེ་འམ་འདྲི་དུས་ཀྱི། །ཟླ་བའི་སྐར་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཁ་དང་བྲང་དང་གསུམ་པ་དང་། །དཔྲི་དང་མཇུག་མ་མགུལ་བ་དང་། །དབུང་པ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་ཏེ། །གནས་དགུ་ལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །སྐར་མ་གསུམ་གསུམ་འགོད་པར་བྱ། །དེ་ནས་འདྲི་བྱེད་སྐྱེས་མིང་སྐར། །ཀླུ་དེའི་མགུལ་དང་གསུམ་པ་དང་། །དཔྲི་དང་མཇུག་མ་བྲང་རྣམས་ཀྱི། །སྐར་མར་སོང་ཚེ་ནད་དྲག་དང་། །འཆི་ལ་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པའི། །མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཁ་དང་ལྟེ་བའི་སྐར་སོང་ཚེ། །ནོར་རྙེད་ནད་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར། །དཔུང་པའི་སྐར་མར་བབ་པའི་ཚེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་འགྱུར་ཞིང་། །གསང་བའི་སྐར་མར་སོང་བའི་ཚེ། །འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ངེས་པར་འགྲུབ། [1]།ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྦྲུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ནད་པ་འཚོ་འཆི་བརྟག་ཚུལ་ནི། །སྦྲུལ་གྱི་གཟུགས་བསྟན་འདི་བཞིན་བྲིས།།

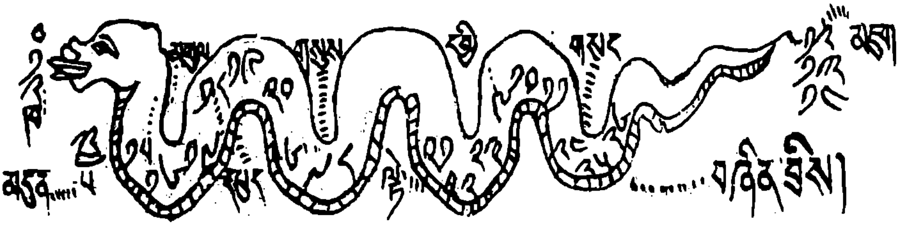

འདྲི་དུས་ཟླ་སྐར་ནས་བརྩམས་ཏེ། །སྦྲུལ་གྱི་ཁ་དང་མདུན་དང་གསུམ། །དཔྲི་དང་མཇུག་མ་མགུལ་བ་དང་། །དཔུང་པ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་ལ། །རིམ་བཞིན་སྐར་མ་གསུམ་གསུམ་བཀོད། །ནད་པའི་སྐྱེས་མིང་སྐར་མ་ནི། །གར་གནས་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱ། །མགུལ་བ་གསུམ་པ་དཔྲི་དང་ནི། །མཇུག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བྱེད། །མགུལ་པས་འཆི་བར་འགྱུར་པ་དང་། །གསུམ་དབྱེས་ཡུན་རིང་ནད་ཀྱིས་མནར། །མཇུག་དང་མདུན་མས་མནར་ནས་འཆི། །ཁ་དང་ལྟེ་བར་སོང་ན་ནི། །ནོར་རྙེད་ནད་ནི་ཞི་བར་འགྱུར། །དཔུང་པར་གནས་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ། །གསང་བར་དོན་ནི་ཉམས་པར་བཤད། །ཅེས་སོ།།

རྩ་བའི་གཉིས་པ་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟག་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། །བརྟེན་ནས་དཔོན་གཡོག་མཆེད་གྲོགས་དང་། །བཟའ་མི་དགོན་གཞི་ལ་སོགས་པ། །མཐུན་མི་མཐུན་སོགས་བརྟག་ཚུལ་ནི། །ཐ་སྐར་ནས་བརྩམས་ཉེར་བདུན་པོ། །རྩ་གསུམ་ལྡན་པའི་སྦྲུལ་གཟུགས་འདིའི།།

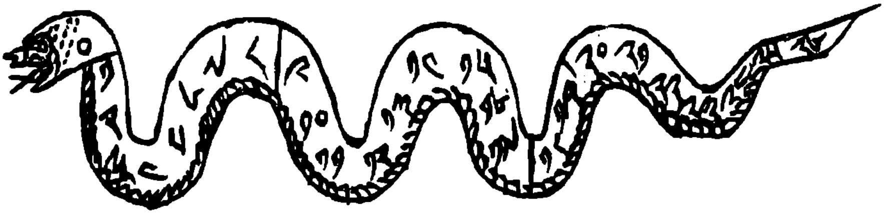

མགུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བགོད་པ་ལས། །དཔོན་གཡོག་སོགས་ཀྱི་མིང་སྐར་གཉིས། །རྩ་རྒྱུད་དང་པོར་ལྷན་ཅིག་གནས། །ནོར་རྫེད་དཔོན་གཡོག་གྲོགས་སོགས་མཐུན། །ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །བར་བའི་རྩ་ལ་ལྷན་ཅིག་སོང་། །བདེ་ཞིང་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པར་འགྱུར། །རྩ་རྒྱུད་ཐ་མར་ལྷན་གཅིག་གནས། །ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་ཅིང་མཐུན་པ་ཡིན། །དཔོན་གཡོག་དཔོན་སློབ་གྲོགས་སོགས་ཀྱི། །མིང་སྐར་གཉིས་པོ་རྩ་རྒྱུད་ནི། །གཅིག་ལ་སོང་ན་དགེ་བ་ཡིན། །ཁྲོ་ཤུག་སྐྱེས་མིང་ལྷན་ཅིག་སོང་། །ཁྲོ་ནི་མྱུར་དུ་འཆི་བས་ངན། །དཔོན་གཡོག་སོགས་ཀྱི་མིང་སྐར་རྣམས། །རྩ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གནས་གྱུར་ཅིང་། །གནས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལ། །དྲག་གཟའ་བཞིའམ་གསུམ་མམ་གཉིས། །གཅིག་གནས་རིམ་བཞིན་འཆི་བ་དང་།། ནོར་ཟད་གཉེན་བརླག་ནམ་གཞུག་མཁོན། །གཉེན་ཉམས་རིམས་ནད་འབྱུང་བར་བཤད། །ཡུལ་དང་བདག་པོའི་མིང་སྐར་གཉིས། །ལྷན་ཅིག་སོང་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལ། །དྲག་གནས་ཡུལ་དེ་བཟུང་གྱུར་ན། །ཡུལ་ཐོན་བྱེས་འཁྱམས་བྱེད་དགོས་པས། །ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བརྩི་བར་བྱ།།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁྲོ་ཤུག་དགོན་པ་གྲོང་ཡུལ་སོགས། །མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་བརྟག་པ་ནི། །རྒྱལ་དང་ཐ་སྐར་ནབས་སོ་མགོ །ནམ་གྲུ་ལྷ་མཚམས་ས་རི་དང་། །གྲོ་བཞིན་མེ་བཞི་རྣམས་ལྷའི་རིགས། །ཆུ་སྟོད་ཁྲུམས་སྟོད་ཁྲུམས་སྨད་དབོ། །རྟའུ་ཆུ་སྨད་བྲ་ཉེ་ལག །སྣར་མ་རྣམས་ནི་མི་ཡི་རིགས། །མཆུ་དང་ནག་པ་སྐྱིན་དྲུག་དང་། །མོན་གྲེ་མོན་གྲུ་ས་ག་དང་། །སྨྲུབས་སྐག་སྟྲོན་རྣམས་སྲིན་པོའི་རིགས། །རང་རང་རིགས་རྣམས་མཉམ་པར་མཐུན། །ལྷ་དང་མི་གཉིས་འབྲིང་པོ་སྟེ། །ལྷ་དང་སྲིན་པོའང་དེ་བཞིན་ནོ། །མི་དང་སྲིན་པོ་ནང་མི་མཐུན། །དཔེར་ན་ཆུང་མ་སྲིན་པོའི་རིགས། །ཁྲོ་ནི་མི་ཡི་རིགས་ཡིན་ན། །ཁྲོ་དེ་མྱུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཁྲོ་སྲིན་ཆུང་མ་མི་ཡི་རིགས། །ཡིན་ཚེ་ཆུང་མ་མྱུར་འཆི་སོགས།། དེ་ལྟར་རིགས་མཐུན་བསྡེབས་ནས་ནི། །ཁྲོ་ཤུག་དགོན་པ་ལ་སོགས་གཟུང་། །ཅེས་སོ།།

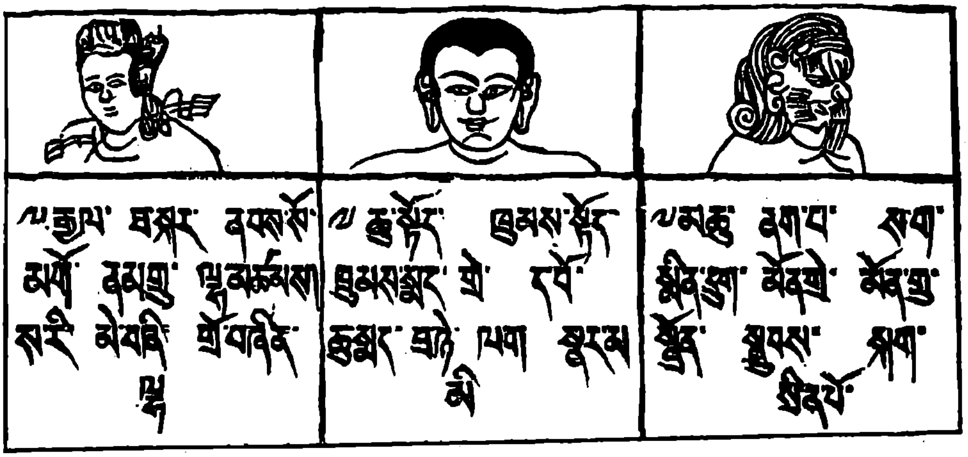

རྩ་བའི་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་བརྟག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྐྱོར་བཏང་དམིགས་བསལ་ལ། །ཕོ་མོའི་མིང་གིས་འཐོན་བུ་དང་། །སྐར་ཡང་ཕོ་མོ་གང་སྐྱེ་དང་། །སྐྲུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཟླ་གྲངས་དང་། །གར་ནས་འཕོས་ཤིང་གང་དུ་ནི། །འཕོ་བའི་རྩིས་དང་བཞི་ཡོད་པའི། །དང་པོ་འཐོན་བུ་བརྟག་འདོད་ན། །ཕྲུ་ཤུག་མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས།། ལུས་དང་ཡན་ལག་སོ་སོར་ཕྱེ། །ལུས་ནི་གསལ་བྱེད་འདོགས་འབྲེལ་སོགས། །རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། །ཡན་ལག་དབྱངས་ཡིན་གསལ་བྱེད་རྣམས། །བསྡོམས་ལ་མཚོ་དང་དབྱངས་མོས་སྤེལ།། གཉིས་ཀ་བསྲེས་ལ་མོས་བགོས་ལྷག །གཟུགས་དང་ཐིག་ཤར་འཐོན་བུ་བུ། །ཟུང་ཤར་བུ་མོ་སྐྱེ་བ་ཡིན།། ཡང་ན་འདྲི་བ་པོ་ཡི་ཚིག །ཐོག་མའི་ལུས་དེ་རང་རང་གི །སྡེ་ཚན་གྲངས་ནི་གང་ཡིན་བསྡོམས། །མིག་གིས་ཕྱེའི་ནོར་གཟུགས་ཤར་བུ། །ཟུང་ཤར་བུ་མོ་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན། །ཡང་ན་ལུས་ནི་གསལ་བྱེད་དང་། །ཡན་ལག་གུག་འགྲེང་ན་རོ་དང་། །ཞབས་ཀྱུ་ར་ཡ་བཏགས་པ་སོགས། །ཡིན་ནོ་ལུས་ནི་རྒྱ་མཚོས་སྤེལ། །ཡན་ལག་མེས་བསྒྱུར་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས། །མེས་བགོས་ལྷག་མ་གཟུགས་དང་ཐིག །ཤར་ཚེ་བུ་དང་ཟུང་ཤར་མོ། །སྟོང་པ་ཤར་ཚེ་བུ་སྐྱེ་ཡང་། །འཚེ་བར་ངེས་པས་ཕན་མི་ཐོགས།།

གཉིས་པ་འཐོན་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི། །བུད་མེད་ཞིག་གིས་ཁོ་མོ་ལ། །སྐར་ཡང་ཅི་སྐྱེ་ཞེས་འདྲི་ཚེ། །འདྲི་དུས་ཉིན་གྱི་ཚེས་གྲངས་དང་། །ཉིན་དེའི་རེས་གཟའ་ཟླ་སྐར་དང་། །འདྲི་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཀྱི། །མིང་གི་ཐོག་མའི་དབྱངས་གསལ་དེ། །སྡེ་སོགས་གྲངས་སམ་རང་ཡན་གྲངས། །གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ལ་རིས་བགོས་ལྷག །རོ་མཚོ་མིག་ཤར་བུ་མོ་དང་། །ཟླ་ཡོན་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་ན། །བུ་པོ་སྐྱེ་ཞེས་ལུང་སྟོན་བྱ། །དེ

བཞིན་སྦྲུམ་མའི་མིང་ཡིག་གི །གསལ་བྱེད་དང་པོ་སྡེ་པ་ལྔའི། །དང་པོ་ཀ་ཙ་ཊ་སོགས་དང་། །གསུམ་པ་ག་ཛ་ཌ་ལ་སོགས། །མི་མཉམ་ཡིན་ཆེ་བུ་ཕོ་དང་། །གཉིས་པ་ཁ་ཚ་ཐ་སོགས་དང་། །བཞི་པ་གྷ་ཛྷ་ཌྷ་ལ་སོགས།། མཉམ་པ་ཡིན་ཆེ་བུ་མོ་འབྱུང་། །སྡེ་ལྔའི་བ་མ་ར་ཉ་སོགས། །ཡིན་ཆེ་མ་ནིང་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིན་སྐར་གྲངས་དང་། །འདྲི་དུས་ཚེས་གྲངས་ལ་སོགས་པ། །གོང་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས།།

གསུམ་པ་སྦྲུམ་མའི་ཟླ་གྲངས་ནི། །ནམ་སྐྱེ་འདྲི་ཚེ་དྲི་ཚིག་གི །ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་གྲངས་དུ་ཡོད།། རང་རང་ཡན་བསྡོམས་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྤེལ། །གཏེར་གྱིས་ཕྱེ་ལྷག་མ་འོངས་པའི། །ཟླ་བའི་གྲངས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐིག་ཤར་ཟླ་བ་བཅུ་ནས་སྐྱེ། །ད་དུང་ངེས་པ་མ་མཐོང་ན། །གཏེར་གྱིས་བྱེ་བའི་རྐྱེན་པ་དང་། །བགོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་བསྒྲེས་ཏེ། །གཏེར་གྱིས་ཕྱེ་བས་རྫོགས་པ་ཡིན།།

བཞི་པ་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་ཤིང་། །འདི་ནས་གང་དུ་འཕོ་བརྟགས་ན། །འདྲི་བྱེད་མིང་ཡིག་ཚང་མ་ཡི། །དབྱངས་གསལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས། །གཅིག་ཤུ་བསྡོམས་ལ་རིས་བགོས་པའི། །རྐྱེད་པ་མདོའི་ཡིས་བསྟུན་པ་དང་། །ཐུབ་པས་བགོས་ལྷག་གཅིག་ཤུ་བསྡོམས། །གནས་གཉིས་བཞག་ལ་རི་ཡིས་བགོས།། གལ་ཏེ་བགོད་པར་མ་འདངས་ན། །སྔར་གྱི་དབྱངས་བསྡོམས་གནས་གཉིས་བཞག །སྙིང་མ་མོས་བགོས་ལྷག་མ་སུ། །ཟླ་བ་མིག་དང་ཐིག་ཤར་ན། །རིམ་བཞིན་ལྷ་དང་མི་དང་ནི། །ངན་སོང་གནས་ནས་འོངས་པ་ཡིན། །འོག་མ་དུས་ཀྱིས་བགོས་ལྷག་ལ། །གཟུགས་ལག་ཡོན་ཏན་མཚོ་དབང་དང་། །སྟོང་པ་གང་ཤར་རིམ་བཞིན་དུ། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དུད་འགྲོ། །ཡི་དྭགས་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ། །འཕོ་བརྟག་འདི་ནི་འཕོས་རར་འཕོ། །གཉིས་ཀར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་འདུག །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་གང་འཐད་དཔྱོད།།

བཞི་པ་དོན་གྲུབ་བརྟག་པ་ནི། དེ་བཞིན་དོན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། །འདི་བཞིན་བརྟགས་ན་འདྲི་བྱེད་ཀྱི། །དྲི་ཚིག་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་གསུམ། །རང་ཡན་བསྡོམས་ལ་མེས་བགོས་ལྷག །གཟུགས་ཤར་གང་བསམ་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། །གཉིས་ཤར་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་པ་འཁྲིང་། །ཐིག་ཤར་དོན་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། ཞོར་ལ་རྒྱལ་ཕམ་བརྟག་འདོད་ནའང་། །རང་དང་དགྲ་བོའི་མིང་ཡིག་གི །འདོགས་འཕྲུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས། །སོ་སོར་བཞག་སྟེ་གཅིག་ལ་ནི། །ཇ་གཅིག་གིས་ཕན་ཚུན་ཕྲིས་ལྷག་ལ། །མང་ཉུང་བརྟགས་ཏེ་མང་ན་རྒྱལ། །ཉུང་ན་འཕམ་ཞིང་ལྷག་མེད་དམ། །གཉིས་ཀ་མཉམ་ན་འདྲུམ་པར་འགྱུར། །ཡང་ན་མིང་ཡིག་དབྱངས་གསལ་རྣམས། །སོ་སོར་ཕྱེ་ལ་ཆ་ཡ་བརྟག །ཆ་ནི་འཕམ་ལ་ཡ་ནི་རྒྱལ།།

ལྔ་པ་བོར་སྟོར་བརྟག་པ་ནི། འདིར་ནི་རྩ་བར་ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་མིང་སྤྱི་བརྟག་གུ་གེ་གོ[3] །ཞེས

སོགས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། །མིང་གི་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྐུན་པོ་གྲོགས་བཅས་བརྟག་ཚུལ་ནི། །རྐུན་པོ་གྲངས་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས། །བརྐུས་པར་ངེས་ཤིང་དེ་དག་ལས། །གང་གིས་བརྐུས་པར་མ་ངེས་ཚེ། །རང་ཉིད་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི། །སྐྱེས་བུ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེའི། །མིང་གི་དབྱངས་གསལ་སོ་སོར་བསྡོམས། །གསལ་བྱེད་ཚོགས་རྣམས་མིག་གིས་བསྒྱུར། །དབྱངས་བསྡོམས་གྲངས་ཀྱིས་ཕྲིས་པའི་ལྷག །རྐུན་པོའི་གྲངས་ཀྱིས་ངོར་ལྷག་ནི། །རྐུན་པོ་ན་ཚོད་ཤན་རིམ་དང་། །དུ་ཡོད་གྲངས་དང་སྦྱོར་བ་སྟེ། །བོད་སྐད་སོར་ནི་བཞག་པ་ལ། །དབྱངས་ལ་ཚིག་ཁྲིམ་གསལ་བྱེད་ལ། །འདོགས་ཕྱུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས། །སོ་སོར་བགྲངས་ནས་བསྡོམས་པ་སྟེ། །དེའི་དད་ཁྲིའུ་སུས་འདྲའི་ཚིག །འདོན་ཐངས་གཉིས་རེ་བྱེད་དགོས་པ། །ལྔ་བུར་དབྱངས་ནི་གཉིས་སུ་བགྲངས། །ཡང་ན་མིང་ཡིག་དབྱངས་གསལ་གྲངས། །ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་སོ་སོར་བསྡོམས།། གསལ་བྱེད་མིག་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པ། །གོང་བཞིན་བྱས་ནས་བརྟག་པའོ། །དེས་ཀྱང་གཅེར་ཕོག་མ་ཤེས་ན།། རྐུན་མའི་མིང་དུ་ཡོད་པའི་དབྱངས། །ཨ་ལ་གཅིག་དང་ཨི་ལ་གཉིས། །ཨུ་ལ་གསུམ་དང་ཨེ་ལ་བཞི། །ཨོ་ལ་ལྔ་བགྲངས་གསལ་བྱེད་ཀྱི། །ཀ་ལ་གཅིག་དང་ཁ་ལ་གཉིས། །ག་ལ་གསུམ་དང་ང་ལ་བཞི། །བགྲངས་ཏེ་གསལ་བྱེད་བསྡོམས་པ་སོགས། །གོང་བཞིན་བྱས་པས་རྐུན་པོ་ནི། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས་ཞེས་ཟེར།། རྐུན་མའི་གྲོགས་ཀྱང་བརྟག་འདོད་ན། །སྔར་ལྟར་གསལ་བྱེད་བསྡོམས་པ་ལ། །མིག་དང་དབྱངས་རྣམས་བསྡོམས་པ་ལ། །མི་ཕྲིན་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བྱེད་ཕྲིས། །ལྷག་མ་རྐུན་པོས་ངོར་ལྷག་གིས། །དེ་ཡི་གྲོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བཤད། །རྩ་བའི་འགྲུ་རུ་ཞེས་པ་ཡང་། །རྐུན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་རེའུ་མིག་འདིར།།

དབྱངས་གྲངས་	འགྲུ་རུ་	གསལ་བྱེད། ༥༡
༥	ཐྲིན་ཕྲུག	༡༠༧
༡༠	མགོ་ལོག	༩༢
༢	དད་རྒྱས་	༡༡༦
དབྱངས་སྡོམ། ༢༣	གསལ་བྱེད་སྡོམ་ ༣༢༢	མིག་གིས་བསྒྱུར་བ་ ༩༩
དབྱངས་ ༢༣ ཕྲིས་ལྷ་ ༦༢༡	ཀུན་གྲངས་ ༩	ངེས་དོར་ལྷག ༡

གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཚུལ་འདིས་ནི། །གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི། །དབྱངས་གསལ་སོ་སོའི་འདྲེན་ཚུལ་དང་། །བགོས་ལྷག་རྣན་རིམ་གཞོན་རིམ་དང་། །སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སོགས་མི་མཐུན་མང་། །གང་ངེས་མཁས་པས་བརྟགས་ནས་སྨྲ། །འོན་ཀྱང་བརྟག་བྱའི་མིང་དེར་ནི།། རྒྱུན་མ་ངེས་པར་གཏོགས་དགོས་སོ། །འདི་དང་འདི་འདྲའི་རིགས་རྣམས་ནི། །དཔག་བྱ་ཆེ་ལ་དགོས་ཆུང་ཡང་། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བྱས་པའི། །རིགས་ལམ་ཡིན་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན།།

སྐར་མར་བརྟེན་ནས་བརྟག་ཚུལ་ནི། །ཐ་སྐར་སྟོར་བ་རྙེད་མི་འགྱུར། །སྨིན་དྲུག་སྣར་མ་མགོ་གསུམ་ལ། །སྟོར་བ་རྙེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །ལག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནབས་སོ་དང་། །རྒྱལ་ལ་སྟོར་བ་ཕྱིས་ནས་ནི། །ནོར་མང་དག་དང་བཅས་ཏེ་རྙེད། །མཆུ་གྲེ་དབོ་དང་མེ་བཞི་ལ། །སྟོར་ན་རང་གི་མ་འོངས་པའི། །ཆུ་ཚོད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས། །ཞག་ཏུ་བརྩིས་ནས་རྙེད་ཅེས་བརྗོད། །ནག་པ་ས་རི་ལ་མི་རྙེད། །ལྷ་མཚམས་སྨྲོན་སྨྲུབས་རྙེད་ཀྱང་འཕམ། །གཞན་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ཟློང་དགོན་མོད་བརྟག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཁྲིམ་འཕེལ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟློང་གི་དགོན་མོད་བརྟག་འདོད་ན། །གང་བརྩིའི་ཁྲིམ་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཁྲིམ་འཕོའི་ཉིན་གྱི་ཉི་སྐར་ལ། །ཁྲིམ་འཕོའི་ཚེས་གྲངས་གང་ཡིན་བསྲེས། །ཁྲིམ་འཕོའི་ཉིན་གྱི་རེས་གཟས་བསྒྱུར། །དེ་ནས་གར་འགྲོའི་ཡུལ་དང་ནི། །ཟློང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡི། །གསལ་བྱེད་ཡན་ཆད་འཕགས་ཡུལ་ལམ། །བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིན་བགྲངས་ནས།། ལྷན་ཅིག་བསྡོམས་ལ་མེ་ཡིས་བགོས། །ལྷག་མར་ཟླ་བ་མིག་ཐིག་ཤར། །རིམ་བཞིན་ཟློང་དེ་དགོན་པ་དང་།། འབྲིང་དང་མོད་པ་གསུམ་དང་སྦྱར། །དཔེར་ན་རབ་འདོད་ཤིང་སྤྲུལ་གྱི། །ཟླ་ཚེས་ལ་ནི་ཧྲ་ལྷང་དབང་།། ལུག་གི་ཁྲིམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། །ཉིན་དེའི་ལྷ་བསྡུས་རྐང་བརྩིའི་འདིའི།།

༥		༠	༩
༥༨	༣༧	༡༣	༥༠
༣	༥༧	༠	༥༧
༡	༩	༠	༩
༡	༦༥	༠	༦༥
༦༠༨			
གཟའ	སྐར	ཉི	སྦྱོར

ཉི་སྐར་སྟེང་ནས་བརྟག་ཚུལ་ལ། །མིང་ཡིག་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ནས། །དང་པོར་ཤེ་ཉིད་མཁར་ལྟ་བུར། །རས་ཀྱི་དཀོན་མོད་བརྟག་འདོད་ན། །ཉིན་དེའི་ཉི་སྐར་འདི་ཉིད་ལ། །ཆོས་འདི་བསྲེས་ལ་རེས་གཟའ་འདིས། །སྲིལ་བར་ཟོང་དང་ཡུལ་གྱི་མིང་། །བསྡོམས་པས་བརྒྱན་པ་འདི་ཉིད་ལ། །སྲིད་པས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་རྒྱ །ཐིག་ལེ་ཤར་བས་ཟླ་བ་དེར། །རས་ལ་རིན་ཆུང་མོད་ཅེས་སྨྲ། །འདིས་ནི་ར་ཡན་ཉེར་ལྔ་ཙམ། །བགྲངས་ནས་བརྟག་པའི་ཚུལ་དག་ཀྱང་། །ཤེས་པས་དེའི་ཚེ་གང་ངེས་བརྟག །གཉིས་པའི་དབང་བྱས་ཡུལ་དེར་ནི། །རྒྱ་ཧ་དཀོན་མོད་བརྟག་འདོད་ན། །ཉིན་དེའི་ཉི་མའི་སྐར་མ་ལ། །ཆོས་བསྲེས་རེས་གཟས་བསྒྱུར་བ་འདིར། །ཟོང་དང་ཡུལ་གྱི་མིང་བསྡོམས་འདིས། །བརྒྱན་པ་འདི་ལ་མེས་བགོས་པའི།། ལྷག་མར་ཟླ་བ་ཤར་བས་ན། །ཁྲིམ་ཟླ་དེ་ལ་ཤེ་ཉིད་དུ། །ཧ་ནག་དཀོན་པས་དེའི་རིན་ཐང་། །ཆེ་ཞེས་ལུང་དུ་སྟོན་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟོང་གི་དཀོན་མོད་ནི། །ཁྲིམ་ཟླ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བརྟག།

བདུན་པ་ཆུ་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ནི། བེ་དཀར་ལས། ཆུ་སྲི་ཁྲོན་པ་ཡུད་པ་སོགས། །གསར་དུ་འབྲུ་བ་བརྟག་པ་ལ། །ཞིམ་པ་བརྒྱད་ལ་ཤར་རིམ་བཞིན།།

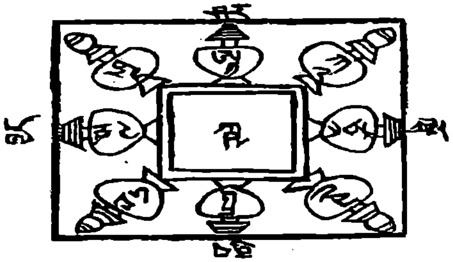

ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ། །ཤ་ཡི་སྡེ་རྣམས་རིམ་པར་བཀོད། །ཨ་དང་ཨཱ་དང་ཧྣ་དང་ཀླ། །ཀ་སྡེ་ལྔ་དང་དགུ་པོ་ནི།། ནམ་མཁའི་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱ། །ཨོ་དང་ཡ་དང་ཤ་དང་ནི། །ཙ་ཡིག་ལྔ་སྡེ་བརྒྱད་པོ་རླུང་། །ཨེ་དང་རི་དང་ར་དང་ཨྸ །ཊ་སྡེ་ལྔ་དང་དགུ་པོ་མེ། །ཨུ་དང་ལ་དང་པ་སྡེ་ལྔ། །བདུན་ནི་ཆུ་ཡི་ཡི་གེ་ཡིན། །ཨི་དང་ལི་དང་ལ་དང་ས། །ཏ་སྡེ་ལྔེ་སྡེ་དགུ་པོ་ས། །དེ་དག་རིང་ཐུང་རྣམ་བཅད་མེད། །ཡུལ་ལམ་ལུང་པའི་མིང་ཡིག་དང་། །འབྲུ་སའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། །འདྲི་ཚིག་དང་པོའི་ཡི་གེ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཡི་གེར་ཡོད་གྱུར་ཅིང་།། འདྲི་དུས་ཟླ་སྐར་ཆུ་སྐར་ཡིན། །འབྲུ་སའི་གནས་དེར་ཆུ་ཡོད་མོད། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཆུ་རྩ་ཆུང་། །མེ་ཡིག་མེ་སྐར་འཛོམ་གྱུར་ན། །ཆུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས་དཀོན། །རང་རང་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི། །ཡི་གེ་ཡོད་ན་མོད་གྱུར་ཅིང་། །ཕྱོགས་ལ་མཚམས་ཀྱི་མིང་འདུག་དཀོན། །མཚམས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡོད། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུ་དཀོན་ནོ། །སྡེ་ཚན་ལ་སོགས་འདོམ་གྱི་གྲངས། །སྡེ་པའི་ནང་ཚན་གསལ་བྱེད་གྲངས། །བྲུ་ཡི་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །དབྱངས་ཡིག་གྲངས་ནི་སོར་གྱི་གྲངས། །དཔེར་ན་འབྲུ་སའི་མིང་ཡིག་གི །དང་པོ་ས་ཡིག

ཡོད་གྱུར་ན། །ཤ་ཡི་སྤེ་པ་ཡིན་པས་ན། །འདོམ་བརྒྱད་སན་ཚུ་ཡོད་ཟེར། །ས་དེ་ཤ་སྤེའི་གསུམ་ཡིན་པས།། གསུམ་གྱིས་འདོམ་བརྒྱད་བསྒྱུར་བ་ལས། །སྤེ་ཚན་བརྒྱད་པོས་ཕྲི་ལྷག་ལ། །འདོམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ས་ནི་ཤ་སྤེའི་གསུམ་ཡིན་པས། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བྲུ་གསུམ་བསྣན། །ས་ཡི་སྲོག་ནི་ཤ་ཡིན་པས།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་སོར་གཅིག་བསྣན། །གྲུག་འགྲེང་ན་ར་ཞབས་ཀྱུ་ལ། །བྲུ་ཕྱེད་དུ་ནི་བརྩི་བ་གནད། །དེ་དག་རིམ་པ་ས་གཞན་ལའང་སྦྱར། །ལེགས་པར་བརྩིས་ནས་ལུང་བསྟན་བྱ། །འདྲུ་བའི་ས་ལ་སྔར་མིང་མང་།། སྐྱེས་བུས་གསར་དུ་འདོགས་སུ་བཙུག །དེ་ལ་བཟང་ངན་མཚན་མ་བརྟག །ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སར།། ཅུང་ཟད་བསྐོས་སྟེང་རྡོ་ཁེབ་འགེབ། །དེ་སྟེང་འཁར་གཞོང་རྒྱུས་བཀང་ནང་། །རྒྱུ་ཤེལ་བཙུག་ལ་བཅོ་ལྔ་ཡི། །ཟླ་བ་མཐོང་བའི་སར་བཞག་ལ། །སང་ཞོགས་བརྟག་པས་རྡོ་འོག་ཏུ། །ཟིལ་པ་ཆགས་ན་ཆུ་ཡོད་ཅིང་།། དེ་ལས་ལྡོག་ན་བྱ་བ་སྤང་། །ཆུ་འདོད་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཤད།།

བརྒྱད་པ་བདེ་སྡུག་བརྟག་པ་ནི། སྐྱེས་བརྟག་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་བརྟག་ཚུལ་ནི། །གང་བརྩིའི་རང་ཉིད་སྐྱེས་རུས་ཀྱི། །ཉི་མས་འབྱུད་པའི་སྐར་མའམ། །དེ་མི་ཤེས་ན་འདྲི་དུས་ཀྱི། །ཉི་མས་འབྱུད་པའི་སྐར་མ་ནི། །གཟུགས་བརྙན་འདི་ཡི་སྤྱི་བོར་བྲིས།།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཁ་ལ་གསུམ། །དཔུང་མགོར་གཉིས་དང་འཁྲིག་མར་གཉིས། །ལག་པར་གཉིས་ཏེ་སྙིང་གར་ལྔ། །ལྟེ་བར་གཅིག་དང་གསང་བར་གཅིག །པུས་མོར་གཉིས་དང་རྐང་པར་བརྒྱད། །རང་ཉིད་སྐྱེས་པའི་ཟླ་སྐར་ནི། །རྐང་སོང་ཚེ་ཐུང་པུས་སོང་ཚེ། །བྲེས་སུ་འཁྱམས་ཤིང་གསང་བར་སོང་། །འཁྲིག་པས་བརླག་པར་བྱེད་པ་འོང་། །ལྟེ་བར་དབུལ་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སྙིང་གར་སོར་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ། །ལག་པར་སོང་ན་རྐུན་པོར་འགྱུར། །འཁྲིག་མར་སོང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །དཔུང་མགོར་སོང་ན་ཁྱུར་པོས་མནར། །ཁ་ལ་སོང་ན་ཆོས་དང་ལྡན། །སྤྱི་བོར་སོང་ན་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། །བཀུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས། །སྔོན་གྱི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།

དགུ་པ་དགོས་དོན་བརྟག་པ་ནི། གསལ་བྱེད་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས། །དགོས་པའི་དོན་སོགས་བརྟག་ཚུལ་ནི། །དང་པོ་ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང་། །གཉིས་པ་ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ་ཉ། །གསུམ་པ་ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ། །བཞི་པ་ཏ་ཐ་ད་དྷ་ན། །ལྔ་པ་པ་ཕ་བ་བྷ་མ། །དྲུག་པ་ཡ་ར་ལ་ཝ་དང་། །བདུན་པ་ཤ་ཥ་ས་ཧ་སྟེ། །རེའུ་མིག་འདི་བཞིན་བཀོད་བྱས་ལ།།

ཀ	ཁ	ག	གྷ	ང
ཙ	ཚ	ཛ	ཛྷ	ཉ
ཊ	ཋ	ཌ	ཌྷ	ཎ
ཏ	ཐ	ད	དྷ	ན
པ	ཕ	བ	བྷ	མ
ཡ	ར	ལ	ཝ	
ཤ	ཥ	ས	ཧ	

དྲི་བའི་ཚིག་གི་གསལ་བྱེད་ལ། །གང་བྱུང་དང་པོར་བཟུང་བ་ནས། །བགྲངས་པའི་ཚིག་བར་གསུམ་ཡན་གྱི། །ཡི་གེ་གྲངས་ནི་དུ་ཡོད་བསྲེས། །དེ་ལ་རྩེ་མོས་དོར་ལྷག་ཏུ། །གཟུགས་ཤར་དོན་གྲུབ་མིག་ཤར་འབྲིང་། །སྟོང་ན་དོན་རྣམས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་མཚོ་སྟོན་ལྔ་བུ་ལ། །བརྟགས་ཚེ་མིང་ཐོག་མཚོ་ལྔ་བུར། །མ་ཡིག་ཡན་ཆད་ཉེར་ལྔ་དང་། །ཚ་ཡན་བདུན་ཏེ་སྡོམ་སོ་གཉིས། །དེ་ལ་མེས་བགོས་མིག་ཤར་འབྲིང་། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ལྔ་བུ་ལ། །ར་ཡན་ག་ཡན་པ་ཡན་བསྲེས། །དོན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ལྔ་བུ་ལ།། ང་ཡན་ན་ཡན་སྐྱོན་མཁའ་མིག །བསྲེས་ནས་བགོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཡང་ན་འདྲི་ཚིག་ཡི་གེ་རྣམས། །གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ལ་རི་བོས་བགོས། །སྙིད་པ་བཅུས་བསྒྱུར་ལྷག་མ་བསྲེས། །དེ་ལ་ཉི་མས་བགོས་ཐོབ་ནོར། །མིག་རྒྱ་དུས་ནོར་ལྔ་བུ་ཡི། །ཆ་བྱུང་དོན་འགྲུབ་གཟུགས་མི་སོགས། །ཡ་བྱུང་དོན་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཚུལ་འདིས་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡང་། །རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།།

བཅུ་པ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་དཔོན་བརྟག་པ་ནི། སྲིན་པའི་ཙ་ཀྲ་ལ་བརྟེན་ནས། །དགོན་གྲོང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །འཛིན་པའི་བཟང་ངན་བརྟག་ཚུལ་ནི། །སྲིན་པའི་གཟུགས་བརྐྱན་འདི་བཞིན་དུ།།

བྲིས་ནས་སྲིན་འཁྲུད་སྐར་མ་ནས། །བརྩམས་ཏེ་དེ་ཡི་ཁ་ལ་གཅིག །གསང་བར་གཉིས་དང་མགོ་བོར་གསུམ། །མིག་ལ་གཉིས་དང་སྙིང་ལ་ལྔ། །ལག་གཡས་བཞི་དང་གཡོན་ལའང་བཞི། །རྐང་པ་གཉིས་ལ་དྲུག་བཀོད་དེ། །འདྲི་བྱེད་མིང་སྐར་ཁ་ལ་སོང་། །དུས་དེར་གྲོང་དམ་ཡུལ་གསང་བཟུང་། །སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་དག་གིས་འཚོ། །གསང་སོང་ཡུལ་ཐོན་འཇིགས་ཆེན་དང་། །བུད་མེད་དགྲར་ལྡང་འཐབ་རྩོད་འོང་།། མགོ་བོར་སོར་དུས་ཡུལ་བཟུང་ན། །ཤིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་དགྲ་ཡང་མེད། །མིག་གཉིས་ནོར་དང་མཛའ་བོ་རྙེད།། སྙིང་གའི་དུས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་དང་། །བུད་མེད་འཐོབ་ཅིང་རྣམ་པར་རྒྱལ། །ལག་པ་གཡོན་ལ་སོང་བ་ན།། རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་ས་འཚོར། །ནོར་སྟོར་རང་ཉིད་མཛའ་བོས་གསོད། །ལག་གཡས་རྒྱལ་ས་རྙེད་པ་དང་། །མི་མཐུན་རྣམས་དང་མཛའ་བར་འགྱུར། །རྐང་པར་སོང་ན་གནས་ནས་འཕོ། །ནད་འབྱུང་འཆི་བའི་འཇིགས་སོགས་འབྱུང་། །འདི་དག་སྲིན་པའི་ནུས་པར་ཤེས།།

བཅུ་གཅིག་པ་གཞིས་གཤོར་བརྟག་པ་ནི། བྱ་ཁྱུང་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཡུལ་ལམ་གཞིས་ཀྱི་དོན་གཤོར་བརྟག །ཁྱུང་གི་གཟུགས་བརྐྱན་འདི་བཞིན་བྲིས།།

ཉི་མས་འབྲུད་པའི་སྐར་མ་ནས། །བརྩམས་ཏེ་མཆུ་ལ་སྐར་མ་གཅིག །མིག་ལ་གཉིས་དང་སྤྱི་བོར་ལྔ།། སྙིང་གར་ལྔ་དང་གཞོག་པར་བརྒྱད། །རྐང་པར་དྲུག་རྣམས་བཀོད་པ་ལས། །དྲི་བྱེད་སྐྱེས་མིང་སྐར་མ་ནི།། ས་རྒྱུ་ལ་སོང་དུས་དོན་བསྒྲུབས་ན། །ལུས་ལ་ནད་འབྱུང་མིག་སོང་ཚེ། །དོན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།། སྤྱི་བོས་དགྲ་རྣམས་ཚོམ་པར་འགྱུར། །སྙིང་གས་བུད་མེད་གཞན་དང་མཐུན། །གཞོག་པས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད། །རྐང་པའི་སྐར་མར་སོང་བའི་ཚེ། །དོན་མེད་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཟང་བའི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡུལ་གྱི་དོན་རྣམས་གསོར་བར་བྱ། །བཅུ་གཉིས་པ་མིག་བརྟག་པ་ནི། སིག་གི་འཁོར་ལོས་མིག་བརྟག་ཚུལ།།

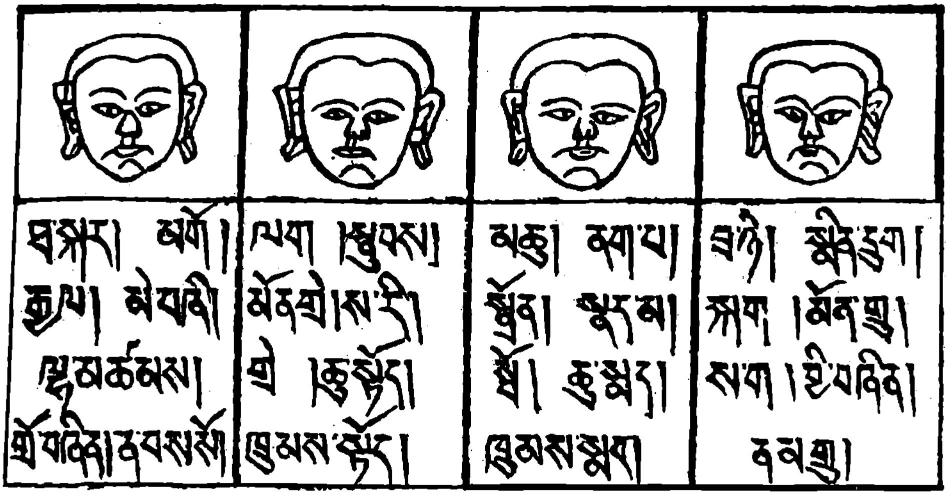

ཐ་སྐར་མགོ་རྒྱལ་མེ་བཞི་དང་། །ལྷ་མཚམས་གྲོ་བཞིན་ནབས་སོ་ལ། །མིང་སྐར་སོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེའི།། མིག་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་སྟེ། །དྲོ་ལམ་བརྒྱ་ཙམ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ལག་དང་སྨྲུབས་དང་མོན་གྲེ་དང་།། ས་རི་གྲེ་དང་ཆུ་སྟོད་དང་། །ཁྲུམས་སྟོད་ལ་སོང་མིག་ལོང་ཞིང་། །དོན་དང་ལས་ཀུན་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། མཆུ་དང་ནག་པ་སྣྲོན་དང་ནི། །སྣར་མ་སྨྲོ་དང་ཆུ་སྨད་དང་། །ཁྲུམས་སྨད་རྣམས་ལ་སོང་བའི་ཚེ། །དེའི་མིག་སྡོའམ་ཡོ་བར་འགྱུར། །བྲ་ཉེ་སྨིན་དྲུག་མོན་གྲུ་དང་། །སྐག་དང་ས་ག་བྱི་བཞིན་དང་། །ནམ་གྲུ་རྣམས་ལ་མིང་སྐར་སོང་། །དེ་མིག་དམར་ཞིང་ཚག་པོར་འགྱུར། །དོན་དང་འདོད་པའང་ཆེར་མི་འགྲུབ། །སྐར་མ་དེ་རྣམས་སོ་སོ་ལ། །སྐྱེས་པའི་མིག་ཀྱང་སྔར་དང་འདྲ། །ཞེས་ནི་དེ་ལྟར་བརྟགས་ལ་སྨྲ། །དེ་བཞིན་མིང་ཡིག

ལ་བརྟེན་ནས། །གཡས་གཡོན་གང་སྟོན་འཁྲིབ་པ་ཡང་། །མིང་གི་གསལ་བྱེད་དང་པོ་ལ། །ཁ་སོགས་མཉམ་པ་བྱུང་གྱུར་ན། །གཡོན་པ་སྟོན་དུ་མི་གསལ་འགྱུར། །ཀ་སོགས་མི་མཉམ་ཡོད་གྱུར་ན། །གཡས་པ་སྟོན་ལ་མི་གསལ་འགྱུར།།

བཅུ་གསུམ་ད་ཁྲོ་ཤུག་གི་ཚོ་བརྟག་པ་ནི། མིང་གི་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁྲོ་ཤུག་འཆི་བ་བརྟག་ཚུལ་ནི། །ཁྲོ་ཤུག་མིང་གི་ཡན་ལག་ལུས། །སོ་སོར་ཕྱེ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས། །རྩེ་མོས་དོར་བའི་ལྷག་མ་སྲུ། གཟུགས་དང་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་ན། །སྐྱེས་པ་སྟོན་ལ་འཆི་འགྱུར་ཞིང་། །མིག་ཤར་བུད་མེད་སྟོན་ལ་འཆི།། ཡང་ན་རེའུ་མིག་འདི་བཞིན་དུ།།

ཨ	ཀ	ཙ	ཊ	ཏ	པ	ཡ	ཤ
༨	༥	༦	༤	༧	༡	༣	༢
ཀླུ	དབང་	རོ	མཚོ	རི	ཟླ	མེ	མིག

ཨ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་ཡ། །ཤ་རྣམས་སྟེང་བཀོད་འོག་མར་ནི། །ཀླུ་དབང་རོ་མཚོ་རི་ཟླ་མེ། །མིག་རྣམས་བཀོད་ལ་ཁྲོ་ཤུག་གི །མིང་ཡིག་དབྱངས་མཚན་ཨ་དང་ནི། །ཀ་སོགས་གསལ་བྱེད་སྡེ་པ་ཡི། །ཐོག་མ་ལ་སོགས་སྟེང་མ་ཡི། །རེའུ་མིག་གང་དུ་འདུག་བརྟགས་ཏེ། །རང་ཐད་འོག་མའི་བསྡུར་བྱེད་ཀྱིས། །སོ་སོར་བསྡུར་ལ་མིང་གི་ནི། །དབྱངས་གསལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ནི། །དབྱངས་མཚོ་གསལ་བྱེད་མིག་གིས་བསྡུར། །དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལ། །རྩེ་མོས་དོར་བའི་ལྷག་མ་སྲུ །གཟུགས་དང་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་ན། །སྐྱེས་པ་སྟོན་འཆི་མིག་ཤར་ཚེ། །བུད་མེད་སྟོན་ལ་འཆི་བ་སྟེ། །འདི་གཉིས་ཁྲོ་ཤུག་ཁོ་ནར་བརྟེ། །སྐབས་འདིའི་མིང་གི་ལུས་ཞེས་པ། །སྔར་བཞིན་ཀཱ་ལི་ཡན་ལག་ནི། །ཨ་ལི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། །གསལ་བྱེད་ཉིད་ལ་གཉིས་ཕྱེ་ཚེ། །ལུས་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི། །ཡི་གེ་སོ་སོར་བགྲངས་བ་དང་། །ཡན་ལག་གུག་འགྲེང་ན་རོ་དང་། །ཞབས་ཀྱུ་ཡ་བཏགས་ར་བཏགས་སོགས། །ཡིན་ལ་གོང་མའི་རག་རྒྱུན་དུ། །ལ་བཏགས་ལུས་སུ་འཛིན་པའང་བཤད། །འཛིན་ཚུལ་གཅིག་ལ་ལུས་ཞེས་པ། །ཚིག་ཕྲེམ་གཅིག་གི་ཡི་གེ་དང་། །ཡན་ལག་ཚིག་ཕྲེམ་གཅིག་ལ་ཡང་། །སོ་སོར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། །དཔལ་མཚོ་ལྷ་བུ་ཁྲོ་ཤུག་ལ། །བརྩིས་ན་དང་པོའི་ལུས་ལ་ནི། །རྣམ་དང་རྒྱལ་གཉིས་ཡན་ལག་ལ། །ར་ན་མ་དང་ར་ག་ཡ། །ལ་སྟེ་བདུན་དང་གཉིས་པ་ཡ། །དཔལ་དང་འཚོ་སྟེ་ལུས་གཉིས་དང་། །ཡན་ལག་ད་པ་ཁ་འ་ཚ། །ལྷ་སྟེ་དབྱངས་ལ་ཨོ་གཅིག་གོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི། །དང་པོ་ལྟར་ལ་གཉིས་པ་ནི། །འོད་ཟེར

བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་དང་། །གསུམ་པ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བགོད། །དེ་ལྟར་ཕོ་མོའི་གསལ་བྱེད་དང་།། དབྱངས་ཀྱི་གྲངས་རྣམས་སོ་སོར་བཞག །དབྱངས་མཚོས་བསྒྱུར་སོགས་གོང་བཞིན་ལ། །རེའུ་མིག་འདྲེན་ན་དང་པོ་ཡི། །མིང་ཐོག་མཐར་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཡའི་འོག་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་བའམ། །གང་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་འདྲེན་ན། །མིང་ཐོག་ཏུ་སྡེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་མིང་གི་ཡིག་གྲངས་རྣམས། །ཏའི་འོག་བདུན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་པ་སྡེ་སྤྱ །གཏོགས་ཕྱིར་དེ་མིང་དབྱངས་གསལ་རྣམས། །ས་ཡི་འོག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །བསྒྱུར་ལ་གཞན་རྣམས་གོང་བཞིན་ནོ། །ནམ་ཞིག་འཆི་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་།། མིང་གི་ཐོག་མར་དཀར་ཕྱོགས་ལ། །འཆར་བའི་དབྱངས་གསལ་ཡོད་པའི་ཚེ། །མར་ངོར་འཆི་ལ་ནག་ཕྱོགས་ལ། །འཆར་བའི་དབྱངས་གསལ་ཡོད་པའི་ཚེ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་འཆི་བར་བཤད།།

བཅུ་བཞི་པ་མིང་སྐར་འཚོལ་བ་ལ་མཁོ་བའི་རིམ་པ་ནི། སྐྱེས་སྐར་མིང་སྐར་ལ་སོགས་པའི།། སྐབས་སུ་མེད་མི་རུང་བ་ཡི། །མིང་སྐར་འཚོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། །སྨིན་དྲུག་ནས་བཟུང་བྲ་ཉེའི་བར།། རྒྱུ་སྐར་རེ་རེས་ཡི་གེ་ནི། །བཞི་བཞི་བདག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། །རེའུ་མིག་འདིར་གནས་ཇི་བཞིན་ནོ།།

སྨིན་དྲུག ༢	སྣར་ མ་ ༣	མགོ་ ༤	ལག ༥	ནབས སོ་ ༦	རྒྱལ་ ༧	སྐག་ ༨	མཆུ ༩	གྲེ་ ༡༠	དབོ་ ༡༡	མེ་ བཞི་ ༡༢	ནག་ པ་ ༡༣	ས་རི་ ༡༤	ས་ག་ ༡༥
ཨ་ཨི་ཨུ ཨེ་	ཨོ་ཝ་ ཝི་ཝུ་	ཝེ་ཝོ་ ཀ་ཀི་	ཀུ་གྷ ང་ཚ	ཀེ་ཀོ་ ཧ་ཧི་	ཧུ་ཧེ་ ཧོ་ཌ	ཌི་ཌུ་ ཌེ་ཌོ་	མ་མི་ མུ་མེ་	མོ་ ཊ ཊི་ཊུ	ཊེ་ཊོ་ པ་པི་	པུ་ཥ ཎ་ཋ་	པེ་པོ་ ར་རི་	རུ་རེ་ རོ་ཏ	ཏི་ཏུ ཏེ་ཏོ་
ལྷ་ མཚམས	སྣྲོན་ ༡༧	སྣྲུབས ༡༨	ཆུ་ སྟོད་ ༡༩	ཆུ་ སྨད་ ༢༠	གྲོ་ བཞིན་ ༢༡	བྱི་ བཞིན་	མོན་ གྲེ་ ༢༢	མོན་ གྲུ་ ༢༣	ཁྲུམས སྟོད་ ༢༤	ཁྲུམས སྨད་ ༢༥	ནམ་ གྲུ་ ༢༦	ཐ་ སྐར་ ༠	བྲ་ཉེ་ ༡
ན་ནི་ནུ ནེ་	ནོ་ཡ་ ཡི་ཡུ	ཡེ་ཡོ་ བྷ་བྷི་	བྷུ་དྷ་ ཕ་ཌྷ	བྷེ་བྷོ་ ཛ་ཛི་	ཛུ་ཛེ་ ཛོ་ཁ	ཁི་ཁུ་ ཁེ་ཁོ་	ག་གི་ གུ་གེ་	གོ་ ས་ སི་ སུ་	སེ་སོ་ ད་དི་	དུ་ཐ་ ཛྷ་ཉ་	དེ་དོ་ ཙ་ཙི་	ཚུ་ཚེ་ ཚོ་ལ་	ལི་ལུ་ ལེ་ལོ་

སྐྱེས་མིང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པར། །བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་བརྟག་ཚུལ་ནི། །སྐྱེས་སྐར་ཞེས་པ་བརྩི་ཡུལ་དེ། །སྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐར་མ་ཡིན། །མིང་སྐར་ཞེས་པ་བགོད་ཟིན་གྱི། །རེའུ་མིག་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །མིང་ཡིག་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡིན། །རིང་ཐུང་ལ་སོགས་སྐབས་སུ་ནི། །བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ལ། །དབྱངས་ཀྱི་རིང་ཐུང་མི་ཤེས་ན། །འཕུལ་དང་འདོགས་འབྲེལ་མང་བ་རྣམས། །རིང་ལ་ལྷུང་རྣམས་ཐུང་བ་ཡིན། །ད་དུང་འདི་དག་སོ་སོའི་ནི། །མན་ངག་ཞིབ་ཆ་ལ་སོགས་པ། །མང་ཡང་འདིར་ནི་རེ་ཞིག་བཞག། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྲིད་ལུགས་ཀྱང་། །ཙ་ཆ་ཛ་ཟ་ཞ་འ་དྲུག །ཙ་ནི་ཙ༹་དང་མཚུངས་པར་བརྩི། །ཆ་ཚ༹་ཛ་ཛ༹་ཟ་ཡིག་ནི། །སའམ་ཡང་ན་ཛ༹་ཡིག་དང་། །ཞ་ས་འ་ཨར་མཚུངས་ཚུལ་ནི། །རེའུ་མིག་འདི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།།

ཙ	ཙ༹
ཆ	ཚ༹
ཛ	ཛ༹
ཤ	ས
ཞ	ཤ
འ	ཨ

དེ་བཞིན་འབྱུང་བའང་བརྟག་དགོས་པས། །ས་དགྲ་མེ་དང་མེ་དགྲ་ཆུ། །ཆུ་དགྲ་རླུང་དང་རླུང་དགྲ་སའོ། །དགྲ་མིང་གིས་ནི་གྲོགས་ཀྱི་མིང་། །འཛོམས་པར་འགྱུར་ཞིང་མཐུན་ན་བཟང་། །དེ་ཡང་མེ་དང་རླུང་གཉིས་དང་། །ས་ཆུ་གཉིས་མཐུན་ནམ་མཁའ་ནི། །ཀུན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་བཟང་། །མདོར་ན་རེའུ་མིག་འདི་བཞིན་ནོ།།

མིང་ཡིག་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཡང་། །མི་མཐུན་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །འདིར་ནི་མཁས་པའི་མན་ངག་བཞིན། །བརྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་མ་དང་། །འཕུལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་། །འཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་མ་ཡི། །ཡི་གེ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ་དཔེར། །རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་བུའི་སྟེང་མ་དང་། །ཤེས་རབ་ལྷ་བུའི་ཐོག་མ་དང་། །བསོད་དང་དཔལ་དང་བཟང་ལྟ་བུའི། །དབུས་མའི་ཡི་གེ་བཟུང་བར་བྱ། །མདོར་ན་མིང་ཡིག་དང་པོའི་སྔ། །གང་ལ་ཤུགས་ཆེ་དེ་ཉིད་བཟུང་། །འཛིན་ཚུལ་དེ་དག་སྐབས་འདིར་ནི། །མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཅེས་པ་སྟེ། འདི་འདྲའི་རིགས་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་དང་པེ་དཀར་སོགས་སུ་མང་ཙམ་འདུག་པས

ཤེས་འདོད་དག་གིས་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

དབྱངས་འཆར་གྱི་བརྟག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕྲལ་དུ་མཁོ་བར་བསམ་ནས་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སོགས་ལས་ཅི་རིགས་པར་བཏུས་ཏེ་བཀོད་པ་ཀུན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག། །།མངྒ་ལཾ། འདིའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་བ་ནི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་སོ།།

འདིར་སྐར་མའི་ཡི་གེ་ལ། རི་རུ་རེ་རོ་བཞི། ཚི་ཚུ་ཚེ་ཚོ་བཞི། ཉི་ཉུ་ཉེ་ཉོ། ཐི་ཐུ་ཐེ་ཐོ། ཕི་ཕུ་ཕེ་ཕོ། བ་བི་བུ་བེ་བོ། ཤ་ཤི་ཤུ་ཤེ་ཤོ་སོགས་མི་འདུག་ཅིང་། སྐྱེ་བོའི་མིང་ལ། དངོས་གྲུབ། ཚུལ་ཁྲིམས། ཚེ་རིང་། ཉི་མ། ཐུགས་རྗེ། ཐོགས་མེད། འཕྲིན་ལས། ཕུན་ཚོགས། དབང་ཕྱུག །བློ་གྲོས། ཤཱཀྱ། ཤེས་རབ་སོགས་བོད་སོག་གི་མིང་ལ་འཇུག་པ་མང་དུ་ཡོད་པས། འདི་འདྲ་ལ། རོ་ནི་ཨོ་དང་སྦྱར། ཚ་ཚུ་ནི་ཙ་ཙུ་དང་། ཉི་ནི་ནི། ཐུ་ཐོ་ནི་ཏུ་ཏོ། ཕི་ཕུ་ནི་པི་པུ། བ་བོ་ནི་ཝ་ཝོ་དང་། ཤ་ཤེ་ནི་ས་སེ་དང་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་དོ་ནི་ད་དང་། ཚོ་ནི་ཚ་དང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་གང་འཐད་དཔྱད་པ་བྱ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཟང་ངན་བརྟགས་ནས། ནད་པ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་གང་བབས་སྐར་མའི་རིམ་གྲོ་འབྲས་རྩིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། ཁྲོ་ཤུག་སོགས་མཐུན་པའི་ཆེད་ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་མི་འཕྲུགས་པའི་གཟུངས། དོན་འགྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཆེ། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། མི་ཚེ་རིལ་པོའི་དོན་ལ་དམིགས་བརྩེ་མ། མིག་ལ་ཡིག་དྲུག །ཚེ་ལ་ཚེ་གཟུངས་ལྟ་བུ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གང་འོས་ཀྱི་སྐུ་རིམ་འདོན་པ་དང་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འབད་ན་ལེགས།།

རྒྱས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༧ ཤོག ༨ བ༥

༢ འདི་ངག་བསྒྲིས་ཡིན་ནམ་གཞུང་ཞིག་ལས་དྲངས་པའི་ལུང་ཚིག་ཡིན་ངེས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣ སྡེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ཤོག ༡༥༨ བ༢

༤ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཨ བམ་པོ། ༡ ཤོག ༢ ན༡ ལོ་ཆེན་གྱིས་མདོ་ཕལ་ཆེན་གྱི་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་སྟོམ་ཚིག་ཏུ་བཀོད་པར་སྣང་།

༥ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༢ ཤོག ༧༦ ན༦

༦ མ་དཔེར་སེམས་འབྲུལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལྟར་སེམས་འཁྲུལ་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན།

༧ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༢༧ ཤོག ༢༣༩ བ༤ ལོ་ཆེན་གྱིས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་སྟོམ་ཚིག་ཏུ་བཀོད་པར་སྣང་།

༨ སྡེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ཤོག ༡༥༧ བ༧

༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ནང་གི་ལེའུ སློཀ ༧༧ ཤོག ༤༨ ན༡

༡༠ སྡེ་དགེ ༣༥༨བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཱཿ སྟག་རྣའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཤོག ༢༥༢ བ༥

༡༡ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ སློཀ ༨༧ ཤོག ༡༠ ན༥

༡༢ ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། གསུང་འབུམ། པོད། ཀ ཡིད་བཞིན་མཛོད། ཤོག ༡༡ བ༢ .

༡༣ སྡེ་དགེ ༤༢༩༩ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ འཆི་མེད་སེཉྫེ། འཆི་མེད་མཛོད། ཤོག ༡༢ ན༢

༡༤ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། ལེའུ ༢༦ ཤོག ༦༤ བ༡

༡༥ སྡེ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལེའུ ༡ ཤོག ༢ ན༤

༡༦ སྡེ་དགེ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༥ ཤོག ༢༦༩ ན༦

༡༧ གོང་མཚུངས། དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༥ ཤོག ༢༦༩ བ༡

༡༨ གོང་མཚུངས། དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༥ ཤོག ༢༦༩ བ༢

༡༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ སློཀ ༢༤ ཤོག ༢༥ ན༢ ཕྲ་དབུགས་ཆྭ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།

༢༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ ཤོག ༡༧༢ ན༢

༢༡ སྡེ་དགེ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༥ ཤོག ༢༧༠ བ༣

༢༢ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ནང་གི་ལེའུ སློཀ ༧༧ ཤོག ༤༨ ན༡

༢༣ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར། པོད། ན ལེའུ ཤོག ༢༦ ན༦

༢༤ སྡེ་དགེ ༢༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༥ ཤོག ༢༧༠ བ༣

༢༥ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༠ བ༦

༢༦ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༢༦ ཤོག ༦༤ བ༥

༢༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ ན༦

༢༨ གྲོ་བཞིན་བྲི་བཞིན། ཏ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༢༩ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༩ ཤོག ༡༣༣ ན༡

༣༠ སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༦༡ ན༦

༣༡ སྨི་བདུན། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ།

༣༢ སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༥༣ བ༤

༣༣ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༦ ཤོག ༡༣༧ ན༦

༣༤ སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༥༣ བ༣

༣༥ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༧༩ ན༣

༣༦ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༧༨ བ༣

༣༧ སྐེ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པ། ཚིག་གཏེར་འགྲེལ་པ་ལུང་གི་སྙེ་མ། ཤོག ༦༨ ཕྲེང་ ༧

༣༨ སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༥༣ བ༤

༣༩ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༥༣ བ༡

༤༠ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༧༣ ན༡

༤༡ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༦༡ ན༦

༤༢ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༦༠ བ༧

༤༣ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༥༣ བ༣

༤༤ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། ཤོག ༢༨༢ ན༣

༤༥ སྡེ་དགེ ༡༣༥༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག ༢༡༨ ན༡

༤༦ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༣ བམ་པོ། ༢ ཤོག ༡༤ བ༧

༤༧ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༥ ན༡

༤༨ སྡེ་དགེ ༦ བཀའ། འདུལ་བ། ད ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། བམ་པོ། ༣༤ ཤོག ༨༢ བ༡

༤༩ སྡེ་དགེ ༤༡༡༥ བསྟན། འདུལ་བ། ཇ ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤོག ༡༠༥ ན༤

༥༠ སྡེ་དགེ ༣༨༦༢ བསྟན། དབུ་མ། འ ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ ཤློཀ ༢༠༣ ཤོག ༢༡༤ ན༥

༥༡ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༧༠ བ༥

༥༢ ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་པདྨ་དཀར་པོ། དེབ། སྟོད་ཆ། ཤོག ༣༦༤ ཕྲེང་ ༩

༥༣ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤློཀ ༢༩༡ ཤོག ༡༢༦ ན༧

༥༤ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤློཀ ༢༥ ཤོག ༢༥ ན༣

༥༥ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག ༡༧༢ བ༤

༥༦ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར། པོད། ན ཤོག ༢༡ ན༤

༥༧ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༨༨ བ༣

༥༨ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༢༦ ཤོག ༦༤ བ༧

༥༩ སྡེ་དགེ ༡༤༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པ ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ། ཤོག ༨༠ ན༦

༦༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག ༡༧༥ ན༣

༦༡ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༩ ཤོག ༨༧ ན༦

༦༢ བྷ་ར་ཏ། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ།

༦༣ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༨༨ བ༣

༦༤ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༨༨ བ༣

༦༥ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག ༡༨༢ ན༦

༦༦ ལུང་འདི་ལོ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། པོད། ཙ ཤོག ༤ ན༤ ནང་དུའང་དྲངས།

༦༧ སྙེ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པ། ཚིག་གཉེར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལུང་གི་སྙེ་མ། ཤོག ༡༠༤ ཕྲེང་ ༡༡

༦༨ སྟག་ཚང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ། རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་ཆེན་མོ། ཤོག ༨༨ ཕྲེང་ ༨

༦༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཁ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤློཀ ༨༢ ཤོག ༣༢ བ༥

༧༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག ༢༠༦ ན༥

༧༡ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༢༠༡ བ༣

༧༢ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༢༠༡ བ༣

༧༣ སྡེ་དགེ ༤༣༡༡ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༩ ཤོག ༨༧ ན༦

༧༤ སྡེ་དགེ ༥༤༢ བཀའ། རྒྱུད། ན ཁྲིད་པར་ཅན་གྱི་གཟུངས། ཤོག ༨༥ ན༤

༧༥ སྡེ་དགེ ༤༢༩༩ བསྟན། སྨན་མདོ། སེ འཆི་མེད་སེ་རྡེ། འཆི་མེད་མཛོད། ཤོག ༡༣༧ བ༦

༧༦ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློ་ཀ ༨༨ ཤོག ༡༠ ན༥

༧༧ སྡེ་དགེ ༤༢༩༩ བསྟན། སྨན་མདོ། སེ འཆི་མེད་སེ་རྡེ། འཆི་མེད་མཛོད། ཤོག ༡༣༦ བ༣

༧༨ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐལ་འགྱུར། ཡོད། ན ཤོག ༢༡ ན༩

༧༩ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༩༨ བ༢

༨༠ འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་གསལ་སྒྲོན་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༡ འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་དང་སྣང་གསལ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༢ འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་སྟོང་པོ་བསྡུས་པ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༣ འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་འབྱུང་བ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༤ འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་སྣང་གསལ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༥ ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཕྱི་མ་རྒྱུད། རིག་པ་རྩ་ལ་ནད་ངོས་བཟུང་བ། ཤོག ༩༦༥ ཕྱིར་ ༧

༨༦ རྒྱ་གཟུགས་མ་བཅོས་པའི་ངོར། མ་དཔེ་དང་ཌ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་། རྒྱ་བཟུགས་མ་བཅོས་པའི་དོན། མཚོ་སྟོན་དཔར་མ།

༨༧ འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་གསལ་སྒྲོན་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༨ ཞུག་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་མཛད་པའི་ཉི་ཟློག་འཁོར་ལོའི་ཁ་བྱང་གི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༨༩ རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། རྩིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་དབང་པོ། གསུང་འབུམ། ཐ ཤོག ༣༩ ན༩

༩༠ བཀས་བཅད་ཞེས་པའི་གཞུང་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༩༡ ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཚིག་གཏེར། གསུང་འབུམ། ཐ ཤོག ༢༥༨ བ༦ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། ཡོད། ༥

༩༢ མ་དཔེར་སུ་ལ་མཐོང་ཞེས་བྱུང་ཡང་མཚོ་སྟོན་དཔར་མ་ལྟར་བཅོས།

༩༣ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློ་ཀ ༦༠ ཤོག ༩ ན༥

༩༤ མཁས་པ་ཕྲེང་ནག་གི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༩༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེ། ཤློ་ཀ ༡༡༣ ཤོག ༡༣ ན༦

༩༦ སྡེ་དགེ ༣༧༢ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ ༥༠ ཤོག ༢༣༣ ན༣

༩༧ བཀས་བཅད་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༩༨ དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་གཞུང་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༩༩ མ་དཔེར་སྣེང་འོག་ཅེས་བྱུང་ཡང་། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ་ལྟར་ལྟག་འོག་ཅེས་བཅོས།

༡༠༠ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ ན༩

༡༠༡ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ བ༢

༡༠༢ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ ན༩

༡༠༣ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ ན༥

༡༠༤ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ བ༡

༡༠༥ སྡེ་དགེ ༤༢༨ བཀའ། རྒྱུད། ང དཔལ་གདན་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། ལེའུ ཤོག ༡༨༡ ན༧

༡༠༦ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༡༠ ཤོག ༢༦ ན༧

༡༠༧ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༢༢ ཤོག ༦༡ བ༡

༡༠༨ སྡེ་དགེ ༣༧༢ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ ཤོག ༢༢༢ ན༢

༡༠༩ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༩ ཤོག ༡༢༢ ན༢

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༡ ན༢

༡༡༡ སྡེ་དགེ ༤༠༥༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློག ༦༠ ཤོག ༨ ན༥

༡༡༢ སྡེ་དགེ ༤༢༨༨ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ འཆི་མེད་སེངྒེ། འཆི་མེད་མཛོད། ཤོག ༡༢ ན༦

༡༡༣ སྡེ་དགེ ༣༧༢ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ཤོག ༢༢༢ ན༧

༡༡༤ ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཚིག་གཏེར། གསུང་འབུམ། ཐ ཤོག ༢༥༨ བ༦ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། པོད། ༥

༡༡༥ སྡེ་དགེ ༥༥༧ བཀའ། རྒྱུད། ཕ གསེར་འོད་དམ་པ། ལེའུ ༡༦ ཤོག ༩༧ བ༧

༡༡༦ ཉི་མའི་རྟག་ཡོངས་ལུག་ཁྲིམ་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་རྙེད།

༡༡༧ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེ། ཤོག ༡༨༣ བ༢

༡༡༨ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༢ ན༩

༡༡༩ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༩ ན༦

༡༢༠ འབྲི་གུང་དཔལ་འཛིན་གྱི་གཞུང་མ་རྙེད།

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེ། ཤློག ༡༡༣ ཤོག ༢༩ ན༦

༡༢༢ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེ། ཤོག ༡༧༨ བ༡

༡༢༣ སྡེ་དགེ ༥༩༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༥ ཤོག ༡༠༩ བ༢

༡༢༤ སྡེ་དགེ ༥༥༨ བཀའ། རྒྱུད། ཕ རིགས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༡༢ ན༡

༡༢༥ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། གི ཏེ་རྩ་ཀ་གཡལ་ཡོ། བརྟག་པ། ༦ ཤོག ༡༣༧ ན༧

༡༢༦ སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་གྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་བ། ཤོག ༢༨༩ ན༢

༡༢༧ སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༢༨ སྡེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཧུ འཕགས་པ་དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས། ༢༢ ཤོག ༧༥ ན༢

༡༢༩ པཀྲིཏ་ཧམ་སས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༣༠ པཀྲིཏ་ཧམ་སས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༥༩༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༨༦ བ༥

༡༣༢ པཀྲིཏ་ཧམ་སས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༣༣ སྡེ་དགེ ༤༢༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༧ ན༦

༡༣༩ ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཚོམ་གཉིས། གསུང་འབུམ། ཐ ཤོག ༢༥༧ བ༢ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། པོད། ༥

༡༣༥ སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་བ། ཤོག ༢༨༢ བ༢

༡༣༦ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་བ། ཤོག ༢༢༢ བ༩

༡༣༧ གོང་མཚུངས། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་བ། ཤོག ༢༨༢ བ༩

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༥༩༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༨༦ བ༦

༡༣༩ པཀྲིཏ་ཧམ་སས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༤༠ སྡེ་དགེ ༤༢༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༨ ཤོག ༨༢ བ༢

༡༤༡ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློག ༡༢༦ ཤོག ༢༥ བ༩

༡༤༢ པཀྲིཏ་ཧམ་སས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༤༣ པཀྲིཏ་ཧམ་སས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༤༤ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༢༧ ཤོག ༦༥ བ༡

༡༤༥ སྡེ་དགེ ༤༢༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༧ ན༡

༡༤༦ སྡེ་དགེ ༤༢༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༦ བ༡

༡༤༧ སྡེ་དགེ ༥༩༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༠༩ བ༥

༡༤༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༤༥ ན༢

༡༤༩ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༦ ཤོག ༡༣༧ ན༧

༡༥༠ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༣༧ ཤོག ༦༥ ན༡

༡༥༡ གཙང་པའི་རྨིས་པའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༤༡༢༣ བསྟན། འདུལ་བ། ཤུ སཱ་གའི་ལྷ། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། ཤོག ༢༣ ན༦

༡༥༣ སྡེ་དགེ ༣༥༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ སྡུག་རྣའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཤོག ༢༦༥ ན༩

༡༥༤ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག ༤༦ རྩིས་རིག་ཀུན་བཏུས་དེབ། ༣

༡༥༥ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༠༥ ན༢

༡༥༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༣༦ བ༢

༡༥༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༤༠ ན༤

༡༥༨ སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན། གསུང་འབུམ། པོད། ༦ དེབ། མཁས་པོའི་བཤུལ་བཞག ༢༤ ཤོག ༡༤༧ ཕྲེང་ ༢༠ ཡང་རྗེ་བཞིན་མ་རྙེད།

༡༥༩ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༤ ན༦

༡༦༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༨ བ༢

༡༦༡ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༨ བ༤

༡༦༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༤༠ན༤

༡༦༣ སྡེ་དགེ ༨༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་། ཤོག ༡༠༣ ན༢

༡༦༤ སྡེ་དགེ ༦ བཀའ། འདུལ་བ། ད ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། བམ་པོ། ༥༢ ཤོག ༢༢༠ ན༥

༡༦༥ སྡེ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ལེའུ ཤོག ༢༦༢ ན༣

༡༦༦ སྡེ་དགེ ༣༨༨༤ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཅི དབྱིག་གཉེན། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་མདོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༢༦༢ ན༥

༡༦༧ སྡེ་དགེ ༣༤༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཾ གང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། མགྲ་བཟང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད། ཤོག ༢༨༧ བ༥

༡༦༨ སྡེ་དགེ ༤༠༨༠ བསྟན། མངོན་པ། ཁུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ཤོག ༤༡ བ༣

༡༦༩ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡༠ ཤོག ༢༣༥ ན༥

༡༧༠ སྡེ་དགེ ༣༥༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ ཀླུ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༡༦ བ༦

༡༧༡ སྡེ་དགེ ༡༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བའི་མདོ།

ལེའུ། ཤོག ༡༧༣ བ༣

༡༧༢ སྡེ་དགེ ༣༨༡༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། མ ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༢༢༡ ན༧

༡༧༣ ཐང་སྟོད་བསམ་གྲུབ། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ།

༡༧༤ ཐང་སྟོད་བསོད་རྒྱམ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༧༥ སྡེ་དགེ ༤༡༩༦ བསྟན། འདུལ་བ། ཤུ དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཤོག ༢༩༡ བ༩

༡༧༦ སྡེ་དགེ ༣༨༠༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཕ དཾ་ཥྚ་སེ་ན། ཉི་ཁྲི་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༢༠༨ ན༢

༡༧༧ སྡེ་དགེ ༣༨༠༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཕ དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛད་པར་གྲགས། འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
(ཡུམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་གནོད་འཇོམས།) ཤོག ༢༠༨ ན༢

༡༧༨ སྡེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཉི འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༡༦ ན༧

༡༧༩ ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད། གསུང་འབུམ། དེབ། མེས་པོའི་བཤུལ་བཞག ༡༢༠ ཤོག ༤༠ ཕྲེང་ ༡༦

༡༨༠ གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱི་བསྟན་རྩིས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༨༡ སྡེ་དགེ ༨༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་། ཤོག ༡༠༣ ན༢

༡༨༢ སྡེ་དགེ ༦ བཀའ། འདུལ་བ། ད ལུང་ཕྲན་ཚེགས། ཤོག ༣༠༧ ན༢

༡༨༣ སྡེ་དགེ ༣༥༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༡༦ བ༦

༡༨༤ སྡེ་དགེ ༣༨༡༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། མ ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༢༢༡ ན༧

༡༨༥ སྡེ་དགེ ༣༨༠༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཉ དཾ་ཥྚ་སེན། འབུམ་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ལེའུ ༢༡ ཤོག ༤༡ ན༥

༡༨༦ ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད། གསུང་འབུམ། དེབ། མེས་པོའི་བཤུལ་བཞག ༡༢༠ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་ ༢༠

༡༨༧ འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༨༨ བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ། ཤོག ༢༡ ཕྲེང་ ༡༥

༡༨༩ སྡེ་དགེ ༣༨༠༣ བསྟན། དབུ་མ། ཨ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ཤོག ༢༦༢ བ༩

༡༩༠ པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༩༡ ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༩༢ ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར། གསུང་འབུམ། ཐ ཤོག ༢༨༨ ན༩

༡༩༣ སྡེ་དགེ ༡༨༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ ༡༧ ཤོག ༢༠༠ ན༦

༡༩༤ སྡེ་དགེ ༡༨༥༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཞལ་ལུང་། ཤོག ༡༥ བ༣

༡༩༥ སྡེ་དགེ ༥༩༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༣༦ ཤོག ༣༢༥ ན༥

༡༩༦ སྡེ་དགེ ༧༥༧ བཀའ། རྒྱུད། ཝ སྤོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ ཤོག ༡༧ བ༧

༡༩༧ སྡེ་དགེ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ ༧ ཤོག ༡༥༧ བ༡

༡༩༨ བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གསུང་འབུམ། པོད། ཤོག

༡༩༩ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། ཐལ་འགྱུར་རྒྱུད་ཆེན། པོད། ན ཤོག ༡༩ ན༣

༢༠༠ སྡེ་དགེ ༣༧༥ བཀའ། རྒྱུད། ག རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ། ལེའུ ༨ ཤོག ༣༨ ན༩ དེའི་ཐད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཚིག་ཇི་བཞིན་མ་རྙེད།

༢༠༡ སྡེ་དགེ ༥༥༧ བཀའ། རྒྱུད། ཕ གསེར་འོད་དམ་པ། ཤོག ༡༡ ན༥

༢༠༢ སྡེ་དགེ ༨༣༢ བཀའ། རྙིང་རྒྱུད། ཁ དཔལ་གསང་བ་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༡༣ བ༣

༢༠༣ ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་འདི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་དུ་དྲངས། ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག ༡༢༠ ཤོག ༩༢ ཕྲེང་ ༡༦ སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ། །ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་གནས་དེ་སྲིད། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད། །གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་།

༢༠༤ སྡེ་དགེ ༣༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ ལས་བརྒྱ་པ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༣ ན༩

༢༠༥ ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག ༡༢༠ ཤོག ༩༩ ཕྲེང་ ༡

༢༠༦ ལོ་བརྒྱུད། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། ལོ་ཀྲུང་། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༢༠༧ གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༢༠༨ ལོ་བརྒྱུང་བཞི། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། ལོ་ཀྲུང་ང་བཞི། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༢༠༩ དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༢༡༠ རོང་པ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡༡ རྒྱལ་ཀས། མཚོ་སྔོན། རྒྱལ་དཀས། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༢༡༢ ཐེལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡༣ འཇམ་དབྱངས་མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡༤ བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་རྒྱུད་སྡེའི་ཟབ་དོན་སྒོ་འབྱེད། གསུང་འབུམ། ང ཤོག ༡༣ བ༧

༢༡༥ འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་གསུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡༦ རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་གསུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡༧ ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༢༡༨ རྩ་ཚིག་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་གི་རྩིས་དཔེ་ལ་ཡོད་ཚོད་ལས་དཔར་མ་འདིའི་ནང་མེད།

༢༡༩ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ག འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༨༡ ཤོག ༢༧༨ ན༦ དང་། སྡེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༦ བ༤

༢༢༠ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༦ ཤོག ༣༡ བ༧

༢༢༡ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༤ ན༥

༢༢༢ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ལེའུ ༧ ཤོག ༢༠༩ བ༤

༢༢༣ ཟླ་བའི་ཉིན་སྐར་མ་རྒྱལ། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། རྟ་ས་མ་དཔེ་ལྷར།

༢༢༤ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༦ ཤོག ༣༡ བ༦

༢༢༥ སྡེ་དགེ ༧ བཀའ། འདུལ་བ། པ གཞུང་བླ་མ། བམ་པོ། ༣༧ ཤོག ༡༤༠ ན༢

༢༢༦ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༧ ཤོག ༤༢ ན༥

༢༢༧ ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོ། གསུང་འབུམ། པ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་བཤད་པའི་མཛོད། ཤོག ༡༢ ན༢

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༦ ཤོག ༣༡ བ༧

༢༢༩ སྡེ་དགེ ༤༠༨༧ བསྟན། མངོན་པ། ཨི མོ་གལ་གྱི་བུ། རྒྱུ་གདགས་པ། ཤོག ༡༣༣ བ༦

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༧ ཤོག ༤༢ ན༥

༢༣༡ སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ ལུང་རྣམ་འབྱེད། བམ་པོ། ༥༨ ཤོག ༢༢༥ ན༢

༢༣༢ སྡེ་དགེ ༡༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། ལེའུ ༥ ཤོག ༢༢༤ ན༢

༢༣༣ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ། བམ་པོ། ༩ ཤོག ༢༢༤ བ༦

༢༣༤ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༦༥ བ༤

༢༣༥ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༧ ཤོག ༤༢ བ༦

༢༣༦ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༩ བ༤

༢༣༧ སྡེ་དགེ ༡༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། ལེའུ ཤོག ༢༢༢ ན༧

༢༣༨ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབ་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོར་དྲངས། འགོས་ལོ་ཙྭ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་སྔོན། ཤོག ༢༨ ཕྲེང་ ༡༠

༢༣༩ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༨ བ༦

༢༤༠ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༧ ཤོག ༤༣ ན༦ ད་ཉི་མཆི་བའི་རིགས་སོ། །སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།

༢༤༡ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལེའུ ༧ ཤོག ༤༣ ན༣

༢༤༢ སྡེ་དགེ ༡༡༩༨ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར། མན་ངག་སྙེ་མ། ཤོག ༢༨༨ བ༦

༢༤༣ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༩༦ བ༣

༢༤༤ མཚོ་སྔ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། ཤོག ༡༠༦༠ ཕྲེང་ ༣

༢༤༥ སྡེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ལེའུ ཤོག ༡༦ ན༤ དང་། སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ག
འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༨༢ ཤོག ༢༨༥ བ༡

༢༤༦ སྡེ་དགེ ༧ བཀའ། འདུལ་བ། པ འདུལ་བ་གཞུང་བླ་མ། བམ་པོ། ༣༧ ཤོག ༡༤༠ ན༦

༢༤༧ སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ཤོག ༡༦༦ ན༥

༢༤༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། དབང་ལེའུ ཤོག ༩༣ བ༢

༢༤༩ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༥ ཤོག ༤༨ ན༤

༢༥༠ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ང འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༥ ཤོག ༤༨ ན༤

༢༥༡ སྡེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༥༡ ན༦

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༨ བ༦

༢༥༣ སྡེ་དགེ ༡༣༥༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན ནྜཱ་པཏ། དབང་མདོར་བསྟན་པའི་མདོར་བཤད། ཤོག ༢༨༩ བ༥

༢༥༤ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། དབང་ལེའུ ཤོག ༩༣ བ༢

༢༥༥ སྡེ་དགེ ༡༣༥༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག ༧༣ ན༦

༢༥༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༤ བ༡

༢༥༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༢༦ ཤོག ༢༥ ན༤

༢༥༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༣ བ༦

༢༥༩ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག ༢༥༩ བ༣

༢༦༠ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༩༣ བ༣

༢༦༡ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། དབང་གི་ལེའུ ཤློཀ ༥ ཤོག ༥༨ ན༧

༢༦༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༩༣ བ༣

༢༦༣ སྡེ་དགེ ༥༥༧ བཀའ། རྒྱུད། ཕ གསེར་འོད་དམ་པ། ལེའུ ༡ ཤོག ༣ ན༢

༢༦༤ རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༦༥ སྡེ་དགེ ༣༨༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཧ སློབས་བཅུ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་པ། ལེའུ ༣༣ ཤོག ༢༡༤ ན༧

༢༦༦ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༦ ན༢

༢༦༧ སྡེ་དགེ ༡༡༣༤ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ ཀླུ་སྒྲུབ། གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ། ཤོག ༨༢ བ༢

༢༦༨ སྡེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ ལྷའི་ཟླ་བའི་བསྒྱུར་བའི་མྱང་འདས། ལེའུ ༡ ཤོག ༡ ན༢

༢༦༩ སྡེ་དགེ ༦ བཀའ། འདུལ་བ། ད འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས། བམ་པོ། ཤོག ༢༩༠ ན༤

༢༧༠ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༠༠ ན༢

༢༧༡ སྡེ་དགེ ༤༧ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ལེའུ ༩ ཤོག ༡༤༤ ན༢

༢༧༢ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ལེའུ ༧ ཤོག ༡༩༩ བ༢

༢༧༣ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༢༧ བ༦

༢༧༤ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༥༦ ཤོག ༢༨ བ༤

༢༧༥ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༢༨ ན༡

༢༧༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༤༢ ན༥

༢༧༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༥༦ ཤོག ༢༨ བ༤

༢༧༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༢༧ ན༤

༢༧༩ ཤིང་བྱའི་ལོ། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། ཤིང་བྱིའི་ལོ། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༢༨༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༢༧ ན༥

༢༨༡ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༢༦ ཤོག ༢༥ ན༤

༢༨༢ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༢༧ ཤོག ༢༥ ན༦

༢༨༣ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༣ བ༧

༢༨༤ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༥༩ ཤོག ༢༩ ན༢

༢༨༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༥༣ ཤོག ༢༨ བ༡

༢༨༦ སྡེ་དགེ ༣༦༣ བཀའ། རྒྱུད། ཀ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཤོག ༡༤༢ ན༦

༢༨༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཀློག ༡༦༨ ཤོག ༤༠ ན༢

༢༨༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༤ བ༧

༢༨༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༣ བ༧

༢༩༠ སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན། ཤོག ༧༡ ཕྲེང་ ༡༣ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། པོད ༧
རྩིས་གཞུང་སྐོར་ཆ། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༢༩༡ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༢༩༢ ཟླ་མེད་དོན་རྫོགས་འདུས་པའི་རྒྱུད་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༢༩༣ གཏེར་སྟོན་གཤིན་རྗེ་དྲེགས་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༢༩༤ རིག་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་འགྲུབ་ཀྱི་ཆོས་བཅུའི་ཕན་ཡོན་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༢༩༥ ལུང་འདི་ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་དུ་དྲངས། རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་མཆོག་རྩལ། ཤོག ༡༧༨ ཕྲེང་ ༨

༢༩༦ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། མདོ་དགོངས་འདུས། ལེའུ ༣ ཤོག

༢༩༧ ལུང་འདི་ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་དུ་དྲངས། རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་མཆོག་རྩལ། ཤོག ༡༧༧ ཕྲེང་ ༡༨

༢༩༨ སློབ་དཔོན་ཉི་མའི་སེངྒེའི་འོད། དཔལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༤ བ༤ སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ། པོད། ཡ

༢༩༩ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྙིང་པོ། ལེའུ ཤོག

༣༠༠ ས་ར་ཧའི་ལུང་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༠༡ སྡེ་དགེ ༣༨༥༦ བསྟན། དབུ་མ། ཛ ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྟོག་གེ་འབར་བ། ཤོག ༡༥༠ ན༢

༣༠༢ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༣༦ ཤོག ༣༠༨ བ༦

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༤༠༡༦ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཉི མཁན་པོ་ཞན་ཚོགས། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༣༡ ན༤

༣༠༤ རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། མ་ཎི་བཀའ་འབུམ། ཤོག ༣༦༧ ཕྲེང་ ༡༢

༣༠༥ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༠༦ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༠༧ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༣༦ ཤོག ༣༡༡ ན༣

༣༠༨ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༠༩ གཞུང་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༡༠ གཏེར་སྟོན་གཤིན་རྗེ་དྲེགས་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༡༡ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༡༢ སྒྲ་བཞེད། དེབ། ཤོག ༣༨ ཕྲེང ༡ དང། ཤོག ༡༢༩ ཕྲེང ༨ གངས་ཅན་རིག་མཛོད། དེབ། ༥༦

༣༡༣ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༡༤ བཀའ་ཤོག་རྒྱ་བོ་ཆེ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༡༥ སྐུ་ཚེ་རིང་དྲུགས་པའི། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། གྲགས་པའི། ཇ་ས་སླན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༡༦ སེ་སྔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཡིག་ཆ་མ་རྙེད།

༣༡༧ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༡༨ པདྨ་བཀའ་ཐང། ལེའུ ༨༧ ཤོག ༦༨༥ ཕྲེང ༡

༣༡༩ རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ སྤྱི་ཕྱིར་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག །མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག ཇ་ས་སླན་རྩིས།

༣༢༠ ཤང་གི་གཏེར་བྱོན་བདེ་འདུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བི་རོས་མཛད་པ་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༢༡ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༢༢ རྒྱའི་ཡིག་ཚང་བླ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་འདི་ལོ་ཆེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་གཏན་
ལ་འབེབས་པར་རྩིགས་ཆེན་པོར་མཛད་འདུག་མོད། གཞུང་འདི་གང་དུ་ཡོད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ལ། འདིར་བཀོད་པའི་ལོ་ཚིགས་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཚལ་པ་དེབ་དམར་དུའང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནས་བསྒྱུར་བ་བཀོད་ཡོད། དེབ་དམར། ཤོག ༡༧ ནས།

༣༢༣ པདྨ་བཀའ་ཐང། ཟུར་བཀོད་དང་པོ། གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མ། ཤོག ༦༢༠ ཕྲེང ༢

༣༢༤ སྡེ་དགེ ༤༣༩༧ བསྟན། སྣ་ཚོགས། ཅོ སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ། ཤོག ༡༣༡ བ༡ འོན་ལྷུང་དོ་ན་བཞུགས། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ།
ཇ་ས་སླན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༢༥ སྡེ་དགེ ༤༣༩༧ བསྟན། སྣ་ཚོགས། ཅོ སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ། ཤོག ༡༣༡ བ༩

༣༢༦ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༢༧ བཀའ་འཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ། དེབ། ལེའུ ༡༦ ཤོག ༢༧༥ ཕྲེང ༡༡ ལོ་ནི་བརྒྱ་རྩ་ལྔག་ཙམ་ན། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མི་
གྲགས། །ཞེས་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཚིག་ཇི་བཞིན་མ་རྙེད།

༣༢༨ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༢༩ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༣༠ རྗོ་བོ་རྗེའི་གསུང་འདི་དེབ་སྔོན་དུ་དྲངས། འགོས་ལོ་ཙྭ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་སྔོན། ཤོག ༣༡༢ ཕྲེང ༡༦

༣༣༡ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྩ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༣༢ ད་ལྟའི་མ་དཔེའི་དཔར་མ་འདིའི་ནང་རྒྱ་ཚིག་འདི་མེད།

༣༣༣ རྒྱ་སྟག་ལ་ཐེག མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། རྒྱ་སྟག་ལ་ཐེགས། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༣༤ སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། པདྨ་བཀའ་ཐང་། ལེའུ ༨༢ ཤོག ༤༦༧ ཐྲེང་ ༡༨

༣༣༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༦༩ ཤོག ༣༨ བ༢

༣༣༦ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༥༢ ཤོག ༣༨ ན༧

༣༣༧ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༥༢ ཤོག ༣༨ ན༦

༣༣༨ སྡེ་དགེ ༤༠༦༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ཤོག ༣༩ བ༥

༣༣༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༡༦༨ ཤོག ༤༠ ན༢

༣༤༠ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༢༢ ཤོག ༢༥ ན༡

༣༤༡ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༢༧ ཤོག ༢༥ ན༦

༣༤༢ ཤིང་བྱི་དེ་ཡི་ལོ་མཐའ་སྐྱ། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། ཤིང་བྱ་དེ་ཡི། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༤༣ འོག་མའི་ལོ་ནས། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། འོག་མའི་ལོ་གནས། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༤༤ མིག་དམར་བགོས་ཀྱི། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། མིག་དམར་སློས་ཀྱི། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༤༥ སྣང་མོད་ཀྱང་། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༤༦ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ ན༡

༣༤༧ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ བ༡

༣༤༨ མིག་དམར། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། མིག་སྨན། ཧ་ས་སྨན་རྩིས་དཔར་མ།

༣༤༩ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༩ བ༦

༣༥༠ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༩ བ༦

༣༥༡ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༥ ན༧

༣༥༢ ཟུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༡༢༧ ཐྲེང་ ༡༣

༣༥༣ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༦ བ༢

༣༥༤ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ནང་ལེའུ སློཀ ༢༧ ཤོག ༤༣ བ༧

༣༥༥ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ སློཀ ༣༡ ཤོག ༢༥ བ༦

༣༥༦ རིགས་ལྡན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༥༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༣༤ ཤོག ༢༦ ན༣

༣༥༨ ཕྱག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༡༥༨ ཕྲེང་ ༡༧

༣༥༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག༢༧༣ ན༧

༣༦༠ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༢༧ ཤོག ༢༥ ན༦

༣༦༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༩ ན༧

༣༦༢ སྡེ་དགེ ༣༦༡ བཀའ། རྒྱུད། ཀ དབང་མདོར་བསྟན། ཤོག ༡༤ ན༤

༣༦༣ འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་ཟླ་བར་མེད།

༣༦༤ ཕྱག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༡༣༩ ཕྲེང་ ༧

༣༦༥ གོང་མཚུངས། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༡༣༩ ཕྲེང་ ༡༡

༣༦༦ གོང་མཚུངས། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༣༩༡ ཕྲེང་ ༡༧

༣༦༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༤༢ ཤོག ༢༦ བ༧

༣༦༨ མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ཁ་སྐོང་རྩིས་འགྲོ་གསལ་སྒྲོན། དེབ། ཤོག ༣༩༤ ཕྲེང་ ༡༧

༣༦༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༢༢ ཤོག ༢༦ ན༢

༣༧༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༨ བ༢

༣༧༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག ༢༨༢ བ༤

༣༧༢ སྡེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། མདོ་འདིའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད།

༣༧༣ དཔང་ལོ་ཟླ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་ཁོང་གི་གསུང་གང་ནས་དྲང་ངེས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༧༤ ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ༢ ཤོག ༡༠༣ ན༤ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ།
པོད། ༥

༣༧༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༣༦ ཤོག ༢༦ ན༥

༣༧༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༡ ན༤

༣༧༧ སྡེ་དགེ ༡༣༨༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ། ཤོག ༢༧༦ བ༣

༣༧༨ གཞུང་འདི་སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་གྱི་རྩིས་གཞུང་ཟླ་བ་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ནས་བཀོད།

༣༧༩ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་བའི་ནང་ཡོད།

༣༨༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ བ༧

༣༨༡ བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། གསུང་འབུམ། ང རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད། ཤོག ༢༢ ན༤

༣༨༢ རིགས་ལྡན་དགོངས་འགྲེལ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༨༣ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་བའི་ནང་ཡོད་ཚོད་འདུག

༣༨༤ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ། གློག ༥༠ ཤོག ༢༧ བ༤

༣༨༥ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༠ ན༣

༣༨༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༢༠༡ བ༦

༣༨༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༡༥༥ ན༥

༣༨༨ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་བའི་ནང་ཡོད་ཚོད་འདུག

༣༨༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༡༨༣ བ༥

༣༩༠ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༡༩༩ ཕྲེང ༡༤

༣༩༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༡༨༢ བ༣

༣༩༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༡༨༢ བ༤

༣༩༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༡༨༢ ན༥

༣༩༤ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་བའི་ནང་ཡོད་ཚོད་འདུག

༣༩༥ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་བའི་ནང་ཡོད་ཚོད་འདུག

༣༩༦ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༣༩༥ ཕྲེང ༧

༣༩༧ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟླ་བའི་ནང་ཡོད་ཚོད་འདུག

༣༩༨ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ། གློག ༤༩ ཤོག ༢༨ བ༤

༣༩༩ བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། གསུང་འབུམ། ང རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད། ཤོག ༡༣ བ༦

༤༠༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༢༠༠ ན༧

༤༠༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༢༠༠ བ༢

༤༠༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག༡༨༩ ན༣

༤༠༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ། ཤོག ༡༨༩ ན༦ མཆོག་སྦྱིན་དཔར་མར། རྩ་བའི་རྒྱུད་དམ་གཞན་གྱི། ཞེས་བྱུང་།

༤༠༤ སྡེ་དགེ ༤༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ལྔ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༨༣ ན༣

༤༠༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ། གློག ༡༣༨ ཤོག ༡༡༥ བ༡

༤༠༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཤོག༢༧༡ བ༦

༤༠༧ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཤོག ༢༧༡ ན༧

༤༠༨ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ བ༦

༤༠༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ གློག ༨༦ ཤོག ༣༡ བ༡

༤༡༠ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ གློག ༡༣༩ ཤོག ༡༡༥ བ༢

༤༡༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག ༢༧༡ བ༢

༤༡༢ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ གློག ༨༦ ཤོག ༣༡ བ༢

༤༡༣ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ གློག ༨༦ ཤོག ༣༡ བ༢

༤༡༤ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༠༢ ན༢

༤༡༥ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༠༢ ན༡

༤༡༦ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ གློག ༨༦ ཤོག ༣༡ བ༢

༤༡༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༩ ན༢

༤༡༨ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༩ ན༣

༤༡༩ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༩ ན༦

༤༢༠ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༠༢ ན༥

༤༢༡ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༥༩ བ༦

༤༢༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༦ བ༤

༤༢༣ མདོ་ཕལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད།

༤༢༤ སྡེ་དགེ ༣༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ཤོག ༡༩༥ ན༡

༤༢༥ དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད།

༤༢༦ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཀ ལེའུ ༩ ཤོག ༡༤༢ ན༣

༤༢༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༦༥ ན༡

༤༢༨ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༢༡ ཤོག ༢༥༩ བ༥

༤༢༩ སྡེ་དགེ ༣༨༦༡ བསྟན། དབུ་མ། འ ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ༦ གློག ༥༩ ཤོག ༢༠༨ བ༢

༤༣༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༠ ན༩

༤༣༡ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༧ ཤོག ༢༤ ན༥

༤༣༢ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༢ ཤློཀ ༡༥ ཤོག ༤ བ༢

༤༣༣ ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། ཡིད་བཞིན་མཛོད། མེས་པོའི་ཞུལ་བཞག ༡༡༨ ཤོག ༡༤ ཕྲེང་ ༢

༤༣༤ མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱན། ཤོག ༨༦ ཕྲེང་ ༡༣ དེབ། ༡༤

༤༣༥ ལྷ་མིན་དུད་འགྲོ་ཀླུ་དུད་འགྲོ །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད།

༤༣༦ འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ། གསུང་འབུམ། ཀ རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་དུས་འཁོར་གསལ་བྱེད། ཤོག ༤ བ༥

༤༣༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༢ ན༢

༤༣༨ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༥ ཤོག ༢༤ ན༤

༤༣༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༦༨ ན༥

༤༤༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག ༢༧༣ བ༥

༤༤༡ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༡ ཤོག ༢༣ བ༤

༤༤༢ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༢༢ ཤོག ༦༡ ན༧

༤༤༣ སྡེ་དགེ ༣༨༣༠ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག ཤོག ༡༠༦ བ༧

༤༤༤ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༡༩༥ བ༧

༤༤༥ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༧ ན༧

༤༤༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༠ ན༤

༤༤༧ སྡེ་དགེ ༤༠༨༦ བསྟན། མངོན་པ། ཨི མོ་གལ་བུ། འཇིག་རྟེན་གཞག་པ། ཤོག ༦༠ ན༣

༤༤༨ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༩༤ བ༡

༤༤༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤོག ༢༨༢ བ༤

༤༥༠ ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བའི་གསུང་འདི་བུ་སྟོན་གྱིས་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་དྲངས། གསུང་འབུམ། པོད། ང ཤོག

༤༥༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༠ ན༣

༤༥༢ སྡེ་དགེ ༥༥༩ བཀའ། རྒྱུད། ཕ རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༡༢ ན༤

༤༥༣ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༡ བ༧

༤༥༤ སྡེ་དགེ ༥༥༩ བཀའ། རྒྱུད། ཕ རིགས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། ཤོག ༡༡༢ ན༤

༤༥༥ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློཀ ༦༡ ཤོག ༩ ན༥

༤༥༦ སྡེ་དགེ ༤༠༤༣ བསྟན། སེམས་ཙམ། འི ཛོ་ན་མི་ཏྲ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤོག ༩༩ ན༢

༤༥༧ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ བ༢

༤༥༨ གསུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༤༥༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༠ བ༥

༤༦༠ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ལེའུ ཤློཀ ༥༩ ཤོག ༢༨ བ༤

༤༦༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༠ བ༥

༤༦༢ རྡོ་རྨ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༤༦༣ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ལེའུ ཤློཀ ༥༢ ཤོག ༢༨ ན༢

༤༦༤ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༠ བ༢

༤༦༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་ལེའུ ཤློཀ ༡༦༩ ཤོག ༡༡༨ བ༤

༤༦༦ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༥༣ ཤོག ༢༨ ན༣

༤༦༧ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༥༨ ཤོག ༢༨ བ༢

༤༦༨ སྡེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྒྱུར་བའི་མྱང་འདས། བམ་པོ། ༥༡ ཤོག ༢༦༩ བ༤

༤༦༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ ན༥

༤༧༠ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༦༡ ཤོག ༢༨ བ༧

༤༧༡ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློཀ ༦༠ ཤོག ༩ ན༥

༤༧༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། དབང་ལེའུ ཤོག ༡༠༣ ན༤

༤༧༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ བ༢

༤༧༤ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ ན༤

༤༧༥ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ ན༥

༤༧༦ སྡེ་དགེ ༡༣༥༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ། ཤོག ༢༨༠ བ༣

༤༧༧ དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས། དུས་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག

༤༧༨ ཕྱུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག ༩༨ ཕྲེང་ ༣

༤༧༩ ཕྱུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག ༩༨ ཕྲེང་ ༣

༤༨༠ ཕྱུག་པ་བསོད་ནམས་རྩེ་འཛིན་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༤༨༡ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་མཛོད། གནས། ༣ ཤློཀ ༦༡ ཤོག ༩ ན༥

༤༨༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༡ བ༧

༤༨༣ སྡེ་དགེ ༡༣༨༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ། ཤོག ༢༨༠ བ༧

༤༨༤ མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ལྷན་ཐབས་ཉི་ཕྱོགས་གསལ་སྒྲོན། དེབ། ཤོག ༥༤༠ ཕྲེང་ ༡༦

༤༨༥ སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན། གསུང་འབུམ། པོད། ཤོག

༤༨༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༩ ན༡

༤༨༧ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༣ ན༣

༤༨༨ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ ན༥

༤༨༩ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ ན༥

༤༩༠ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༣ བ༢

༤༩༡ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློཀ ༦༡ ཤོག ༩ ན༥

༤༩༢ སྡེ་དགེ ༤༠༨༦ བསྟན། མངོན་པ། ཨི མོ་གལ་བུ། འཇིག་རྟེན་གཞག་པ། ཤོག ༤༥ བ༣

༤༩༣ སྡེ་དགེ ༤༠༩༢ བསྟན། མངོན་པ། གུ གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཤོག ༣༢༠ བ༢

༤༩༤ སྡེ་དགེ ༤༠༩༢ བསྟན། མངོན་པ། གུ ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཤོག ༣༡༦ ན༡

༤༩༥ ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་གསུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༩༦ སྡེ་དགེ ༢༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༡ ན༢

༤༩༧ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༧ བ༢

༤༩༨ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ ན༤

༤༩༩ གོང་མཚུངས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ ན༤

༥༠༠ པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། ལས་བརྒྱའི་འགྲེལ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། ཟ ཤོག ༧༢ བ༦

༥༠༡ སྡེ་དགེ ༤༡༡༧ བསྟན། འདུལ་བ། ཝུ ཡོན་ཏན་འོད། འདུལ་བའི་མདོ། ཤོག ༥༨ ན༢

༥༠༢ སྡེ་དགེ ༤༡༢༣ བསྟན། འདུལ་བ། ཤུ ས་གའི་ལྷ། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤོག ༤ ན༣

༥༠༣ སྡེ་དགེ ༤༡༣༣ བསྟན། འདུལ་བ། སུ དགེ་སློང་གི་དང་པོའི་ལོ་དྲི་བ། ཤོག ༦༨ བ༡

༥༠༤ སྡེ་དགེ ༤༡༢༠ བསྟན། འདུལ་བ། ཡུ ཆོས་བཤེས། འདུལ་བ་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༢༢ བ༧

༥༠༥ སྡེ་དགེ ༣༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༠༦ ན༤

༥༠༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༣ ན༤

༥༠༧ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༢༦༦ ཕྲེང་ ༡༨

༥༠༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༥ བ༣

༥༠༩ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༥ བ༤

༥༡༠ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༩༦ ན༣

༥༡༡ སྡེ་དགེ ༤༣༢༣ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ཛོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༥ བ༦

༥༡༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ ན༣

༥༡༣ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༣༠༧ ཕྲེང་ ༡ མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༢

༥༡༤ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ བ༢

༥༡༥ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༢ བ༢

༥༡༦ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༣༢༢ ཕྲེང་ ༡༤

༥༡༧ ཉིན་ཞག་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོའི་བར། མཆོ་སྟོན། ཉིན་ཞག་ནི། སྐྱ་རེངས་དང་པོའི་བར། ཛ་ས་དཔར་མ།

༥༡༨ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ཤོག ༡༥༥ བ༢

༥༡༩ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཤོག ༣༥༡ ཕྲེང་ ༤

༥༢༠ བོད་སྨྲ་མཁས་ཅིག་ཅེས་པའི་གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༢༡ དུས་བསྟན་མི་ཡོང་འདི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༢༢ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ཤོག ༡༠༨ བ༡

༥༢༣ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློཀ ༨༨ ཤོག ༡༠ ན༥

༥༢༤ སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློཀ ༨༨ ཤོག ༡༠ ན༦

༥༢༥ གཞུང་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༢༦ ཀོང་ཙེའི་ཞུས་ལན་འདི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གཡའ་སེལ་གླེགས་བམ་པོའི་དྲི་བ་ཉེར་ལྔ་པ། ཤོག ༡༢༨ ཕྲེང་ ༡༥ ནང་བཀོད།

༥༢༧ ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། དུས་སྦྱོར། ཤོག ༥༠༦ ཕྲེང་ ༡

༥༢༨ སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༢ ཤོག ༧༡ ཕྲེང་ ༢ མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༥༢༩ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༧༥ ན༧

༥༣༠ ཆོས་རྫོང་རབ་འབྱམས་པའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༣༡ ཞུག་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༣༢ རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། གསུང་འབུམ། པོད། ཕ ཕྱིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན། ཤོག ༣༤ ན༢

༥༣༣ ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་དུས་གསལ་བྱེད་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༣༤ ཞུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག ༢༠༩ ཕྱིར་ ༡༤

༥༣༥ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ང་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༢ ན༦

༥༣༦ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ང་ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༢ ན༤

༥༣༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༡༥ ཤོག ༣༤ བ༡

༥༣༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༣ ན༦

༥༣༩ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༡༥ ཤོག ༣༤ བ༡

༥༤༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༣ ན༥

༥༤༡ སྡེ་དགེ ༣༧༢ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད། ༡ ཤོག ༢༣༣ ན༣

༥༤༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༣ ན༦

༥༤༣ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། སྒྲུབ་ལེའུ ཤློཀ ༡༣༥ ཤོག ༩༠ ན༢

༥༤༤ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༤ ཤོག ༡༣༦ ན༣

༥༤༥ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༩༧ ཤོག ༢༢ བ༤

༥༤༦ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༢༠༡ ན༢

༥༤༧ རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༤༨ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༡༢ ཤོག ༣༤ ན༦

༥༤༩ གཏེར་སྟོན་གཤིན་རྗེ་དྲེག་འཇོམས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༥༠ སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༢༠༠ བ༦

༥༥༡ སྡེ་དགེ ༣༥༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ སྟག་ཟླའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། རྒྱ་སྐར་རྒྱུ་བ་དང་པོའི་ལེའུ ཤོག ༤༡༥ བ༥

༥༥༢ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༠ ན༦

༥༥༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༠ ན༦

༥༥༤ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༠ ན༦

༥༥༥ རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༥༦ མཁས་དབང་ལྷུམ་པོ་བ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༥༧ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༠ བ༣

༥༥༨ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༡༧ ཤོག ༢༩ བ༩

༥༥༩ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༣ ན༩

༥༦༠ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༣ བ༥

༥༦༡ ཁྲིམ་རྩིས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༦༢ སྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། ཡོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༢༡ ཤོག ༢༩༠ བ༩

༥༦༣ གཏེར་སྟོན་གཤིན་རྗེ་དྲེག་འཇོམས་ཀྱི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༦༤ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༠ ན༡

༥༦༥ སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན། གསུང་འབུམ། ཡོད། ༧ ཤོག ༢༢༥ ཕྱིང་ ༡༨

༥༦༦ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༡ ན༣

༥༦༧ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག

༥༦༨ སྡེ་དགེ ༣༥༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༩༣༨ བ༥

༥༦༩ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༩ ཤོག ༦༩ ན༢

༥༧༠ སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། ལེའུ ༢༧ ཤོག ༦༥ ན༧

༥༧༡ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༠༧ ན༩

༥༧༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ནང་ལེའུ ཤོག ༢༣༨ བ༢

༥༧༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ནང་ལེའུ ཤོག ༢༣༧ བ༣

༥༧༤ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག ༡༨༣ ཕྱིང་ ༡༡

༥༧༥ སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༨༨ བ༧

༥༧༦ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༢༠ ཤོག ༣༥ ན༢

༥༧༧ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློཀ ༡༢༠ ཤོག ༣༥ ན༢

༥༧༨ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༩ བ༢

༥༧༩ སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ནང་ལེའུ ཤོག ༢༣༥ བ༥

༥༨༠ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློག ༡༢༡ ཤོག ༣༥ ན༤

༥༨༡ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༤ བ༦

༥༨༢ སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློག ༡༡༨ ཤོག ༣༤ བ༦

༥༨༣ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློག ༡༢༣ ཤོག ༣༥ ན༦

༥༨༤ གོང་མཚུངས། བསྡུས་རྒྱུད། ཁམས་ལེའུ ཤློག ༡༡༨ ཤོག ༣༤ བ༧

༥༨༥ རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཐེམ་ཡིག་བརྒྱུད་རྩ་པའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༥༨༦ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༢༡༥ ན༥

༥༨༧ ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། ཤོག ༡༩༠ ཕྲེང་ ༡༢

༥༨༨ སྡེ་དགེ ༣༥༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ སྟག་རྣའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། རྒྱུ་སྐར་རྒྱུ་བ་དང་པོའི་ལེའུ ཤོག ༤༡༥ བ༥

༥༨༩ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༦ ཤོག ༡༣༧ ན༡

༥༩༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐཔདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༠ བ༣

༥༩༡ སྡེ་དགེ ༣༨༢༤ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༢༤ ཤློག ༡༩ ཤོག ༡༥ ན༦

༥༩༢ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༥ ཤོག ༡༢༡ བ༧

༥༩༣ སྡེ་དགེ ༣༨༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ སློབ་དཔོན་ཟླ་བ། དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མའི་ནང་མ་རྙེད།

༥༩༤ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི དཔལ་ཁྲག་འཐུང་གལ་པོ་ཆེ། བརྟག་པ། ༡ ཤོག ༡༡༣ བ༣

༥༩༥ རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ། བརྟག་པ། ༣ ཤོག ༡༢༣ བ༢

༥༩༦ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༤ ཤོག ༤༤ བ༧

༥༩༧ སྡེ་དགེ ༨༣༠ བཀའ། རྙིང་རྒྱུད། ཀ ཧམ་སྒློག ལེའུ ༨ ཤོག ༣༡༠ ན༡

༥༩༨ སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེའུ ཤོག ༡༨༠ བ༤

༥༩༩ སྡེ་དགེ ༡༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། ཤོག ༢༢༣ ན༧

༦༠༠ སྡེ་དགེ ༡༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། ཤོག ༢༢༤ ན༤

༦༠༡ གསར་ངས་གྱིས་འཚོ་དེང་དུས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། གསར་ངེས་གྱིས་ཚོ་དེང་དུས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཧ་ས་སྐྲུན་ཕྱེས་ཁང་།

༦༠༢ རིགས་པ་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཕྱིར། མཚོ་སྔོན་དཔར་མ། རིགས་པ་མཆོག་ལ་འཇུག་ཕྱིར། །བོད་གཞུང་སྐྲུན་ཕྱེས་ཁང་།

འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་མཆན།

༡ མཆན་འདི་མ་དཔེའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་བཞག་ཡོད།

༢ མ་དཔེར་མ་སྟོན་འཇུག་བྱུང་ཡང་། མགོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་དཔར་མ་ལྟར་བཅོས།

འབྱུང་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཀོག་བརྟག་པ་མན་ངག་བསྡུས་དོན་གྱི་མཆན།

༡ ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གསུང་འདི་ཐུང་ཐལ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྨན་གཞུང་ལ། སྔོན་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ལས་ལེགས་ཆ་བླངས་པ་ངེས་པར་ཡོད་མོད། དེའི་སྟེང་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཏ་ཟིག་ཡུལ་གྱི་སྨན་ལུགས་དང་། ལྷག་པར་གཡུ་ཐོག་སོགས་ཀྱིས་བོད་རང་གི་གསོ་དཔྱད་སོགས་གཞི་མང་པོ་ཞིག་ནས་བཏུས་ཡོད་པའི་དན་རྟགས་གསལ་པོ་ཡོད།

༢ བུད་མེད་ལ་བཙའ་ནད་བྱུང་ན་དས་ཆོག སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དེས་ཆོག ཞོལ་དཔར་མ། འདིར་མཚོ་སྔོན་དཔར་མ་ལྟར་བཀོད།

༣ ནང་ཕན་རྒྱུན་དུ་ལྟ་ལ་མིན་ཞིང་། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི འབྱུང་རྩིས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། གསུང་འབུམ། ག ཤོག ༥ ཕྲེང ༢

དབྱངས་འཆར་ལས་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་གྱི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཧ ཟླ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༢༠༧ ན༢

༢ འདི་དང་གཞམ་དུ་གཞུང་ཚིགས་བཅད་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དུ་སྣང་།

༣ སྡེ་དགེ ༤༢༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ཇོ དཔང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དབྱངས་འཆར། ལེའུ ༤ ཤོག ༥༣ ན༤

༤ སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། བཻཌཱུར་དཀར་པོ། དེབ། ཤོག ༢༥༩ ཕྲེང ༡

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྱུར།

ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དགེ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ང པེ་ཅིང་། ༡༠ ང

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། སྡེ་དགེ ༣༧༢ བཀའ། རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང་། ༡༩ ག

ཁྲིད་པར་ཅན་གྱི་གཟུངས། སྡེ་དགེ ༥༤༢ བཀའ། རྒྱུད། ན པེ་ཅིང་། ༡༥༧ ན

གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། མ་ག་དྷ་བཟང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད། སྡེ་དགེ ༣༤༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཾ པེ་ཅིང་། ༡༠༡༢ ཤུ

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ༧༦༣ ཀུ

རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ པེ་ཅིང་། ༧༧༨ ཅུ མདོ་འདིའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད།

མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས པེ་ཅིང་། ༩༦༧ སུ

ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད པེ་ཅིང་། ༧༩༦ ཐུ

འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༥༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ན པེ་ཅིང་། ༡༦༢ ན

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ པེ་ཅིང་། ༧༧༩ ཅུ

སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ པེ་ཅིང་། ༧༨༠ ཅུ

སྟག་རྣའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། སྡེ་དགེ ༣༥༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ པེ་ཅིང་། ༡༠༢༧ ཀེ

སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༧༥༧ བཀའ། རྒྱུད། ཝ པེ་ཅིང་། ༤༡༦ ཚ

དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ། སྡེ་དགེ ༢༨༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ར ལ ཤ པེ་ཅིང་། ༩༥༣ ཞུ

གདན་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༤༢༨ བཀའ། རྒྱུད། ང པེ་ཅིང་། ༦༧ ང

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ། གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་པོ་མི་ཟད་གཏེར་གྱི་སྒྲོན་མ། བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་རྨ་པ་སྒྲོག་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༨༣༠ བཀའ། རྙིང་རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ༤༥༣ ཛ

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ། སྡེ་དགེ ༣༦༣ བཀའ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ༥ ཀ

འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། སྡེ་དགེ ༦ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ ད པེ་ཅིང་། ༡༠༣༥ དེ

འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད། སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༢ ཆེ

འདུལ་བ་གཞི། སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༠ ཁེ

འདུལ་བ་གཞུང་བླ་མ། སྡེ་དགེ ༧ བཀའ། འདུལ་བ། པ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༦ པེ

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། སྡེ་དགེ ༡༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན པེ་ཅིང་། ༨༠༦ དུ

བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ། སྡེ་དགེ ༣༧༣ བཀའ། རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང་། ༢༠ ག

མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་། སྡེ་དགེ ༩༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང་། ༧༦༢ ཨི

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། སྡེ་དགེ ༣༧༠ བཀའ། རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང་། ༡༨ ཁ

བསྡུས་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༣༦༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང། ༤ ཀ
ཕལ་ཆེན། སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཀ པེ་ཅིང། ༧༦༡ ཙི
ཕལ་ཆེན། སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཨ པེ་ཅིང། ༧༦༡ ཙི
དབང་མདོར་བསྟན། སྡེ་དགེ ༣༦༡ བཀའ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང། ༣ ཀ
བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ པེ་ཅིང། ༨༤༢ བུ
མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༥༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ པེ་ཅིང། ༡༠༢༩ གེ
རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། སྡེ་དགེ ༣༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས པེ་ཅིང། ༩༨༥ ཤུ
མྱང་འདས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ པེ་ཅིང། ༧༨༧ ཇུ
མྱང་འདས་ལྷའི་ཟླ་བས་བསྒྱུར་བ། སྡེ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ པེ་ཅིང། ༧༨༨ ཏུ
ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཛ པེ་ཅིང། ༧༨༤ ཆུ
ཟླ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང། ༧༥༨ ཙི
ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༥༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ པེ་ཅིང། ༡༠༢༥ གེ
རིགས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། སྡེ་དགེ ༥༥༩ བཀའ། རྒྱུད། ཕ པེ་ཅིང། ༡༧༨ ཕ
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང།
ལས་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ ༣༤༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ པེ་ཅིང། ༡༠༠༧ སུ
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༥༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང། ༩༢༣ ཞུ
གསང་བ་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པ། སྡེ་དགེ ༨༣༢ བཀའ། རྙིང་རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང། ༤༥༥ ཝ
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༧ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ པེ་ཅིང། ༧༦༠.༣ ཚི
གསེར་འོད་དམ་པ། སྡེ་དགེ ༥༥༧ བཀའ། རྒྱུད། པ པེ་ཅིང། ༡༧༦ ཕ

རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་རྒྱུད་ཆེན། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། ཎ མཚམས་བྲག་དཔར་མ།
ཏི་ཙ་ཀ་གལ་པོ། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། པོད། གི མཚམས་བྲག་དཔར་མ།

བསྟན་འགྱུར།

སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༨༡༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། མ པེ་ཅིང། ༥༢༡༦ མ
མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ། སྡེ་དགེ ༡༡༣༤ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ པེ་ཅིང། ༢༠༢༥ ཀ
———— རྩ་བ་ཤེས་རབ། སྡེ་དགེ ༣༨༢༤ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང། ༥༢༢༤ ཙ
———— ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག སྡེ་དགེ ༣༨༣༠ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང། ༥༢༣༠ ཙ

དཀའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། སྡེ་དགེ ༤༡༤༦ བསྟན། འདུལ་བ། སུ པོ་ཏི། ༥༦༤༧ ཨུ

དགེ་སློང་གི་དང་པོའི་ལོ་དྲི་བ། སྡེ་དགེ ༤༡༣༣ བསྟན། འདུལ་བ། སུ པོ་ཏི། ༥༦༤༩ ཨུ

སློབ་དཔོན་གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། སྡེ་དགེ ༤༠༩༢ བསྟན། མངོན་པ། ངུ པོ་ཏི། ༥༥༩༣ ཅུ

སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ། སྡེ་དགེ ༤༣༤༧ བསྟན། སྣ་ཚོགས། ཅོ པོ་ཏི། ༥༨༣༣ ངོ

སློབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེངྒེ། འཆི་མེད་མཛོད། སྡེ་དགེ ༤༢༩༩ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ པོ་ཏི། ༥༧༨༧ སེ

ཆོས་བཤེས། འདུལ་བ་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤༡༢༠ བསྟན། འདུལ་བ། ཡུ པོ་ཏི། ༥༦༢༢ ཟུ

སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཉེ པོ་ཏི། ༥༥༡༡ ཉེ

སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན། སྡེ་དགེ ༣༩༠༣ བསྟན། དབུ་མ། ཨ པོ་ཏི། ༥༢༩༩ ཧ

——— དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ༡༣༨༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པ པོ་ཏི། ༢༠༩༨ ང

སློབ་དཔོན་ཉི་མའི་སེངྒེའི་འོད། དཔལ་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའི་པོད། ཡ གྲུབ་ཐུབ་བླ་མས་ཕྱི་ལོ ༡༩༨༥ ལོར་ལྷོ་ཡིར་དཔར་དུ་བཏབ།

སློབ་དཔོན་སྤོབས་བརྩུ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་པ། སྡེ་དགེ ༣༨༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཧ པོ་ཏི། ༥༨༦༥ ཧ

སློབ་དཔོན་དཾ་ཥྚ་སེ་ན། འབུམ་ཉི་ཁྲི་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༨༠༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཕ པོ་ཏི། ༥༢༠༦ ཕ (གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་གནོད་འཇོམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།)

——— འབུམ་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། སྡེ་དགེ ༣༨༠༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ན པོ་ཏི། ༥༢༠༥ ན

སློབ་དཔོན་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ། སྡེ་དགེ ༡༣༥༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན པོ་ཏི། ༢༠༦༧ ག

རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། སྡེ་དགེ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པོ་ཏི། ༢༠༦༤ ཀ

འཕགས་པ་དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཧུ པོ་ཏི། ༥༦༥༠ ཀེ

སློབ་དཔོན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ། སྡེ་དགེ ༡༤༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ པོ་ཏི། ༢༡༡༧ ཆ

དབྱངས་འཆར། སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ པོ་ཏི། ༥༨༡༣ གོ

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། སྡེ་དགེ ༤༠༨༩ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ པོ་ཏི། ༥༥༩༠ གུ

——— ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ པོ་ཏི། ༥༥༩༡ གུ

——— བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༩༩༤ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཅི པོ་ཏི། ༥༤༩༥ ཆེ

——— རྣམ་བཤད་རིགས་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༦༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི པོ་ཏི། ༥༥༦༢ སི

སློབ་དཔོན་བྷ་བྱ། དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ། སྡེ་དགེ ༣༨༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ པོ་ཏི། ༥༢༥༤ ཚ

མོ་གལ་བུ། འཇིག་རྟེན་གཞག་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༨༦ བསྟན། མངོན་པ། ཨི པོ་ཏི། ༥༥༨༧ ཁུ

——— རྒྱུ་གདགས་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༨༧ བསྟན། མངོན་པ། ཨི པོ་ཏི། ༥༥༨༨ ཁུ

སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན། གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོ། ཁ་ཅིག་གིས མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས མཁས་མང་བགྲོས་པའི་གཞུང་དུ་ངོས་འཛིན་སྲོལ་ཡོད།

སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༤༡༡༥ བསྟན། འདུལ་བ། ཛུ ཕེ་ཅིང་། ༥༦༡༧ ཞུ

སློབ་དཔོན་ཛི་ན་མི་ཏྲ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་རྣམ་པར་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༤༣ བསྟན། སེམས་ཙམ། འི ཕེ་ཅིང་། ༥༥༤༤ ཡི

མཁན་པོ་ཝེན་ཚེགས། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༡༦ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཏི ཕེ་ཅིང་། ༥༥༡༧ ཏི

སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ༣༨༦༡ བསྟན། དབུ་མ། འ ཕེ་ཅིང་། ༥༢༦༢ འ

——— སྒྲོན་གསལ། སྡེ་དགེ ༡༨༧༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ཕེ་ཅིང་། ༢༧༣༨ ཐི

སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། འདུལ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༡༡༧ བསྟན། འདུལ་བ། ཝུ ཕེ་ཅིང་། ༥༦༡༩ ཟུ

སློབ་དཔོན་རབ་འབྱོར་ཟླ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ། སྡེ་དགེ ༤༣༠༠ བསྟན། སྒྲ་མདོ། སེ ཕེ་ཅིང་། ༥༧༨༨ སེ

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྟོག་གེ་འབར་བ། སྡེ་དགེ ༣༨༥༦ བསྟན། དབུ་མ། ཛ ཕེ་ཅིང་། ༥༢༥༦ ཛ

སློབ་དཔོན་ས་གའི་ལྷ། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ༤༡༢༣ བསྟན། འདུལ་བ། ཤུ ཕེ་ཅིང་། ༥༦༢༥ ཧུ

སློབ་དཔོན་པདྨ་ཝཛྲ། དབང་མདོར་བསྟན་པའི་མདོར་བཤད། སྡེ་དགེ ༡༣༥༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན ཕེ་ཅིང་། ༢༠༦༨ ག

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཞལ་ལུང་། སྡེ་དགེ ༡༨༥༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ཕེ་ཅིང་། ༢༧༡༦ དི

སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར། མན་ངག་སྙེ་མ། སྡེ་དགེ ༡༡༩༨ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ཕེ་ཅིང་། ༢༣༢༨ ཛ

བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ།

བཀའ་འཆམས་ཀ་ཁོལ་མ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོ། (༡༥༢༧-༡༥༩༢) གསུང་འབུམ། པ མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་བཤད་པའི་མཛོད།

ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། (༡༣༠༨-༡༣༦༣) ཡིད་བཞིན་མཛོད། དེབ། སྟོད་ཆ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག ༡༡༨ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

——— ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་པདྨ་དཀར་པོ། དེབ། སྟོད་ཆ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག ༡༡༨ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

——— གྲུབ་མཐའ་མཛོད། གསུང་འབུམ། དེབ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག ༡༢༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༤༢༣-༡༥༡༣) པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ལྷན་ཐབས་ཉི་ཟློག་གསལ་སྒྲོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

———— དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱན། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་། ༡༨ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ལྷོ་ལིར་དཔར་དུ་བཏབ།

————པད་དཀར་ཞལ་ལུང་གི་ཁ་སྐོང་རྩིས་འཁྲུགས་གསལ་སྒྲོན། དེབ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། (༡༣༩༢-༡༤༨༡) དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

༧རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༦༡༧-༡༦༨༢) གསུང་འབུམ། པོད། ཛ རྩིས་དཀར་ནག་གི་དྲིས་ལན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་དབང་པོ། ཞོལ་དཔར་མ།

རྒྱལ་སྲས་ཕྲུག་མཆོག་རྩལ། ཆོས་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་འོད། (ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་།) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

སྔེ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚིག་གི་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལུང་གི་སྙེ་མ། བོད་ཀྱི་བརྡ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། དཔལ་སསྐྱ་པའི་གསུང་རབ་པོད་བཞི་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

གཏེར་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་གླིང་པ། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། པདྨ་བཀའ་ཐང་། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

སྟག་ཚང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ། རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་ཆེན་མོ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། (༡༤༠༥-འདས་ལོ་མི་གསལ་) དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན། དེབ་ ༧༡ ཕྲེང་ ༡༣ བོད་ཀྱི་བརྡ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། བོད་ ༧ རྩིས་གཞུང་སྣང་ཀ། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། (༡༦༥༣-༡༧༠༥) གཡའ་སེལ་གླེགས་བམ་པོའི་དྲི་བ་ཉེར་ལྔ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། (༡༤༢༨-༡༥༠༧) ལས་བརྒྱའི་འགྲེལ་པ། གསུང་འབུམ། པོད། ཛ

ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་སྟོད།) དབྱངས་འཆར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཆོག་དགའ། རྩིས་རིག་ཀུན་འདུས་ཆེན་མོ། དེབ། ༣ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

———— རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། དེབ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། (༡༢༩༠-༡༣༦༤) རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ། གསུང་འབུམ། པོད། ང

———— དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་རྒྱུད་སྡེའི་ཟབ་དོན་སྒོ་འབྱེད་རིན་ཆེན་གཅེས་པའི་ལྡེ་མིག གསུང་འབུམ། ང

དབའ་བཞེད། སྦ་བཞེད། ཟ་བཞེད། གངས་ཅན་རིགས་མཛོད། དེབ། ༥༦ བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ། (༡༥༢༧-༡༥༩༦) གསུང་འབུམ། ཀ རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་དུས་འཁོར་གསལ་བྱེད།

མ་ཎི་བཀའ་འབུམ། བོད་ཀྱི་བརྡ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། སྟོད་འགྱུར་སྙིང་མའི་གསུང་རབ། པོད་དང་པོ། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། (༡༣༠༩-༡༣༦༤) དེབ་ཐེར་དམར་པོ། པེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། (དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མགོ) འདུལ་བའི་ཊཱི་ཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ།

མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། (༡༥༠༩-འདས་ལོ་མི་གསལ་) མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་

ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི (༡༦༥༤-༡༧༡༨) འབྱུང་རྩིས་མན་ངག་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། པོད། ཅ མགོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དཔར་མ།

ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༨༢-༡༢༥༡) བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར། གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། ༥

———— ཚིག་གཏེར། གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། པོད། ༥ སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

———— ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། པོད། ༥

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། རྩོམ་བསྡུས། གསུང་འབུམ། དེབ། པོད། ཀ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་
དཔར་དུ་སྐྲུན།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ། གསུང་འབོར་བུ། གསུང་འབུམ། ཁ བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔར་མ།

སྡེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་ཉི་ཧོང་ཏོ་ཧོ་ཀུ་མཐོ་སློབ་ཁང་ནས་གཞུང་སོ་སོར་ཨང་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་
དཔར་དུ་སྐྲུན།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། བཻཌཱུརྱ་དཀར་པོ། དེབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

དབྱངས་འཆར། སྡེ་དགེ ༤༣༢༢ བསྟན། བཟོ་རིག་པ། ངོ་ པེ་ཅིང་། ༥༨༧༣ གོ

རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། སྡེ་དགེ ༡༣༩༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པེ་ཅིང་། ༢༠༦༩ ཀ

ས་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་རིན་ཆེན་ཀུན་བཏུས། རྩིས་རིག་ཀུན་འདུས་ཆེན་མོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་
དཔར་དུ་སྐྲུན།

ས་དཔྱད་སྒོ་འབྱེད་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག རྩིས་རིག་ཀུན་འདུས་ཆེན་མོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

ཨ་ཁུ་བསམ་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གནམ་རིག་སྐར་རྩིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྲུན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོ་གཞུང་།

༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་བརྒྱ་རྩ། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་དང་། མུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྲིགས།

༢ བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས་བཏུས་པའི་ཆོས་སྐོར།
མཛད་པ་པོ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ། འབྲོམ་སྟོན་པ། སྣར་ཐང་མཁན་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས།

༣ རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ།

༤ དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར།
མཛད་པ་པོ། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་ཕྱུག མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས།

༥ མཉམ་མེད་བཀའ་བརྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྐོར། མཛད་པ་པོ། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ཞང་རིན་པོ་ཆེ།
སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན། རྩེ་ལེ་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ། དྭགས་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས།

༦ དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ལམ་རིམ་དང་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར། མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ།
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ། ཞར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས།

༧ རི་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

༨ ཞི་བྱེད་དང་གཅོད་ཡུལ་སོགས་གདམས་ངག་ཐོར་བུའི་ཆོས་སྐོར།
འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གདམས་ངག་མཛོད་ལས་བཏུས།

༩ གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྔགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་།
མཛད་པ་པོ། འ་ཞ་འགྲོ་མགོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། འབྲུ་སྟོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་སོགས།

༡༠ བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།
མཛད་པ་པོ། དགེ་བཤེས་དོལ་པ། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

༡༡ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་སྐོར། མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ།
སྤྱན་མངའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་སྒྲུབ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། རྫ་དཔལ་སྤྲུལ།

༡༢ སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།
མཛད་པ་པོ། ས་པཎ། གོ་རམས་པ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། མངའ་རིས་པཎ་ཆེན། ཀརྨ་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

༡༣ རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཁག
མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ། དངུལ་ཆུ་དྷརྨ་བྷ་དྲ།

༡༤ དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱན། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

༡༥ རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

༡༦ ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།
མཛད་པ་པོ། རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ།
༡༧ བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར། མཛད་པ་པོ། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ཀརྨ་པ་རང་འབྱུང་རྡོ་རྗེ། ཀརྨ་མཁའ་ཁྱབ་
རྡོ་རྗེ། རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།
༡༨ ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཁྲིད་པར་བཤད་པ།
མཛད་པ་པོ། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ། རོང་ཟོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། ཇོ་ནང་ཏཱ་རན་ཐ་སོགས།
༡༩ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
༢༠ དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།
མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ། ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན།
༢༡ དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།
མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།
༢༢ མངོན་པ་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས། མཛད་པ་པོ། རྗེ་རེད་མདའ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ།
པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན།
༢༣ ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན། མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།
༢༤ གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ།
༢༥ གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཐུའུ་བཀྭན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
༢༦ ཞལ་གདམས་དང་ཉམས་མགུར་གཅེས་བཏུས།
༢༧ ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་དཔེ་ཚོགས།
མཛད་པ་པོ། འབྲོམ་སྟོན་པ། ས་པཎ། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས།
༢༨ གསོ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབུགས་བཻཌཱུརྱའི་མེ་ལོང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ།
༢༩ རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཅེས་བཏུས། མཛད་པ་པོ། སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི ཀ་ཏྲར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།
༣༠ བརྡ་དག་སྙན་ངག་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་གཅེས་བཏུས། མཛད་པ་པོ། ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ། རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ།
རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ། ས་པཎ། ཞྭ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས།
༣༡ བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་གཞུང་ཆེ་ཁག་གཅེས་བཏུས།
༣༢ མཁས་པ་ལྡེའུས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ།
དཔེ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ། ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ། བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ།
མ་དཔེ་ཀམ་པུ་ཊར་འཇུག་རྒྱུའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྲུན་འགན་འཁུར་བ། བློ་བཟང་ཆོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་། ༢༨

རྩིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ།

མཛད་པ་པོ། སྨིན་གླིང་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི། (༡༦༥༤-༡༧༡༨)

བརྗོད་བྱ། བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་པའི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་ལྡི་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།

ISBN 978-81-86185-25-4